

Yhtiömme, *valintamme*

Vuosikertomus 2007

Christiane Yoshinaga
työntekijä

Robert Dobkowski
työntekijä

Jouko Karvinen
toimitusjohtaja

Hannu Honkanen
työntekijä

José Videgain
työntekijä

Lisa McCartney
kuluttaja

Ingrid Engström
työntekijä

Anna Jalkanen
metsänomistaja

Patrick Holm
asiakas

SISÄLLYSLUETTELO

Stora Enso lyhyesti	2	Tilinpäätös	90
Liiketoiminta-alueet lyhyesti	4	Avainluvut ja tiedot neljännesvuosittain	91
Toimitusjohtajan katsaus	6	Riskit ja riskienhallinta	94
		Toimintakertomus	101
Liiketoiminta-alueet		Konsernitilinpäätös	114
Sanomalehti- ja kirjapaperi	18	Tilinpäätöksen liitetiedot	119
Aikakauslehtipaperi	20	Liite 1: Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet	119
Hienopaperi	22	Liite 2: Riskienhallinta	126
Tukkuritoiminta	24	Liite 3: Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät epävarmuustekijät	129
Kuluttajapakkauskartonki	26	Liite 4: Tiedot segmenteittäin	131
Teollisuuspakkaukset	28	Liite 5: Yritysosot ja -myynnit	136
Puutuotteet	30	Liite 6: Lopetettavat toiminnot	139
Henkilöstö	32	Liite 7: Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	141
Uudelleenjärjestelytoimenpiteet	36	Liite 8: Henkilöstökulut	142
Konsernihallinto-ohje	38	Liite 9: Hallituksen ja johdon palkkiot	143
Hallitus	44	Liite 10: Rahoitustuotot ja -kulut	147
Johtoryhmä	46	Liite 11: Tuloverot	148
Stora Enso pääomamarkkinoilla	48	Liite 12: Tasearvojen arvostukset	151
Yritysvastuutyön tulokset	56	Liite 13: Poistot ja arvonalentumiset	152
Vuoden tärkeimmät tapahtumat	57	Liite 14: Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	154
Yritysvastuutavoitteet	58	Liite 15: Biologiset hyödykkeet	157
Puun- ja sellunhankinta	60	Liite 16: Osakkuus- ja yhteisyritykset	158
Puuviljelmät	64	Liite 17: Myytävissä olevat rahoitusvarat	162
Ilmastonmuutos	68	Liite 18: Muut pitkäaikaiset sijoitukset	163
Tuotantoyksiköt	72	Liite 19: Vaihto-omaisuus	163
Eettinen liiketoiminta	76	Liite 20: Saamiset	164
Yhteisöllisyys	77	Liite 21: Oma pääoma	165
Vastuullinen henkilöstön vähentäminen	78	Liite 22: Vähemmistöosuudet	166
Ihmis- ja työoikeudet	78	Liite 23: Työsuhteen päättymisen jälkeiset edut	167
Työterveys ja työsuojelu	80	Liite 24: Velat	172
Yksikkökohtaiset yritysvastuutiedot	82	Liite 25: Muut varaukset	176
Yritysvastuuraportoinnin laajuus	86	Liite 26: Korottomat velat	179
Yritysvastuutietojen varmennuslausunto	89	Liite 27: Rahoitusinstrumentit	180
		Liite 28: Kertyneet muuntoerot ja oman pääoman suojaus	183
		Liite 29: Vastuusitoumukset ja ehdolliset velat	185
		Liite 30: Merkittävimmät konserniyritykset vuonna 2007	188
		Liite 31: Henkilöstön palkitsemisjärjestelmät	189
		Liite 32: Lähipiiriliiketoimet	192
		Liite 33: Osakekohtainen tulos ja osakekohtainen oma pääoma	193
		Liite 34: Rahoitusvarat ja -velat	194
		Tunnuslukujen laskentaperiaatteet	195
		Emoyhtiön tuloslaskelma, rahavirtalaskelma ja tase	196
		Voitonjakoehdotus	198
		Tilintarkastuskertomus	199
		Tehdaskohtaiset kapasiteetit 2008	200
		Tietoja osakkeenomistajille	202

Stora Enso on metsäteollisuusyhtiö, jonka päätuotteet ovat sanomalehti- ja kirjapaperi, aikakauslehti- ja hienopaperi, kuluttajapakkauskartonki, teollisuus-pakkaukset sekä puutuotteet.

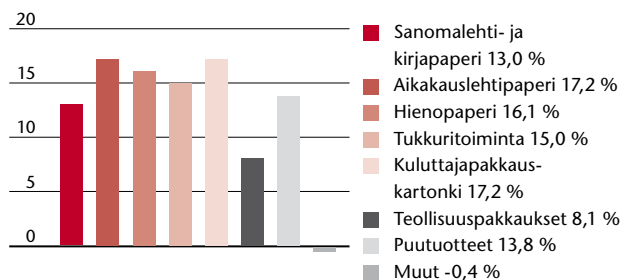
Stora Enson liikevaihto oli 13,4 miljardia euroa vuonna 2007. Konsernin palveluksessa on noin 38 000 henkilöä yli 40 maassa viidellä mantereella. Stora Enson vuotuinen tuotantokapasiteetti on 13,1 miljoonaa tonnia paperia ja kartonkia sekä 7,5 miljoonaa kuutiometriä sahattuja puutuotteita. Sahatuista puutuotteista 3,2 miljoonaa kuutiometriä on jatkojalosteita. Stora Enson osakkeet noteerataan Helsingin ja Tukholman pörseissä.

Stora Enson pääasialliset asiakkaat ovat yrityksiä, joita palvelee Stora Enson oman myynti- ja markkinointiverkoston kautta. Asiakkaita ovat kustantamot, painotalot ja tukkurit sekä pakkaus-, puusepän- ja rakennusteollisuus pääasiassa Euroopassa ja Aasiassa.

Konsernilla on tuotantoa Länsi- ja Itä-Euroopassa sekä Venäjällä, Etelä-Amerikassa ja Aasiassa. Nykyaikainen tuotantokapasiteetti, tehokas raaka-aine- ja energiahankinta ja tehokkaat tuotantoprosessit takaavat toiminnan erinomaisen jatkuvuuden.

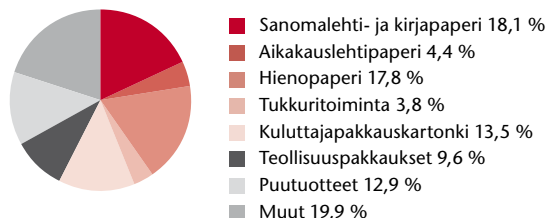
Stora Enso on sitoutunut yritysvastuuseen – taloudellinen, ympäristö- ja sosiaalinen vastuu vahvistavat toimintatapoja. Konserni edistää vastuullista toimintaa läpinäkyvyyden ja avoimen sidosryhmävuorovaikutuksen kautta. Stora Enson yritysvastuuta seurataan ja mitataan konsernin kattavien tavoitteiden ja selkeän hallintomallin avulla.

Liikevaihto segmenteittäin 2007

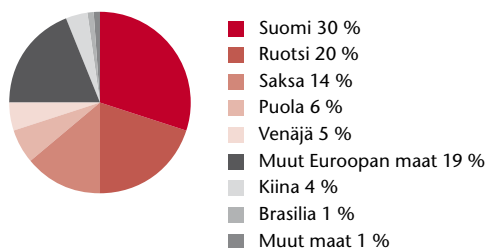

Liikevoitto segmenteittäin 2007

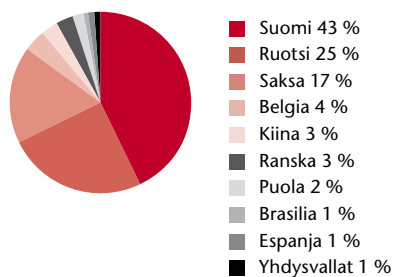
ilman kertaluonteisia eriä

Henkilöstön osuus maittain 2007

Paperi- ja kartonkikapasiteetti maittain 2008

Avainluvut	2006	2007	muutos %
Jatkuvat toiminnot			
Liikevaihto, milj. EUR	12 957,2	13 373,6	3,2
Liikevoitto, milj. EUR	741,5	246,2	-66,8
ilman kertaluonteisia eriä, milj. EUR	884,4	1 171,7	32,5
% liikevaihdosta	6,8	8,8	28,4
Tulos ennen veroja ja vähemmistön osuuksia, milj. EUR	711,2	77,3	-89,1
ilman kertaluonteisia eriä, milj. EUR	691,1	1 002,8	45,1
Tilikauden tulos (emoyhtiön osakkeenomistajille kohdistuva), milj. EUR*	585,0	-215,0	-136,8
Käyttöomaisuusinvestoinnit, milj. EUR	535,6	783,8	46,3
Korolliset nettovelat, milj. EUR*	4 243	2 955	-30,4
Sijoitettu pääoma, milj. EUR	10 199	10 503	2,8
Sijoitetun pääoman tuotto (ROCE), %	7,3	2,4	-67,1
ilman kertaluonteisia eriä, %	8,7	11,3	29,9
Oman pääoman tuotto (ROE), %*	7,7	-2,7	-135,1
Velkaantumisaste*	0,54	0,40	-25,9
Paperin ja kartongin toimitukset, 1 000 tonnia	12 489	12 477	-0,1
Puutuotteiden toimitukset, 1 000 m ³	6 551	6 348	-3,1
Henkilöstö keskimäärin	41 036	39 239	-4,4

Osaketiedot	2006	2007	muutos %
Jatkuvat toiminnot			
Tulos/osake, EUR	0,88	0,09	-89,8
laimennettu, EUR	0,88	0,09	-89,8
ilman kertaluonteisia eriä, EUR	0,69	0,99	43,5
Kassatulos/osake, EUR	2,24	2,05	-8,5
laimennettu, EUR	2,24	2,05	-8,5
ilman kertaluonteisia eriä, EUR	1,84	2,01	9,2
Osinko/osake, EUR*	0,45	0,45**	0,0
Oma pääoma/osake, EUR*	9,89	9,48	-4,1
Osinkosuhde, ilman kertaluonteisia eriä, %	65	45**	-30,3
Osakekannan markkina-arvo, milj. EUR 31.12.*	9,5	8,1	-14,7

* Koko liiketoiminta

** Hallituksen osinkoehdotus

Liiketoiminta-alueet lyhyesti

Sanomalehti- ja kirjapaperi

Stora Enson sanomalehti- ja kirjapaperiliiketoiminta-alue valmistaa sanomalehti-, erikoissanomalehti-, luettelo- ja kirjapaperia kustantajille ja painotaloille. Kirja- ja luettelopaperivalikoimassamme on paperilaatuja kova- ja pehmeäkantisiin kirjoihin, puhelinluetteloihin ja aikatauluihin.

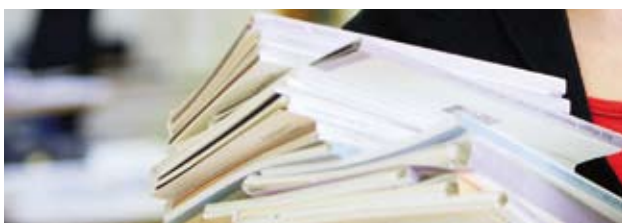
Aikakauslehtipaperi

Stora Enson aikakauslehtipaperiliiketoiminta-alue tarjoaa laajan valikoiman paperilaatuja aikakauslehdille ja mainossovelluksille. Päälystämätöntä aikakauslehtipaperia käytetään pääasiassa aikakauslehtiin ja mainospainotuotteisiin. Päälystettyä aikakauslehtipaperia käytetään erikois- ja yleisaikakauslehdissä.

Hienopaperi

Stora Enson hienopaperiliiketoiminta-alue valmistaa graafisia ja toimistopapereita. Toimistopaperilaatuihin kuuluvat koptio-, paino-, kirjekuori-, koulutarvike-, muistio-, lomake- ja toimistopaperit sekä digitaalipainamiseen soveltuvat paperit. Graafisten papereiden tuotevalikoma on räätälöity vastaamaan painotalojen ja kustantajien korkeita laatuvaatimuksia.

Tukkuritoiminta

Stora Enson paperitukkuri Papyrus on asiakaskeinen eurooppalainen tukkuriverkosto. Papyruksen tuotevalikoimaan kuuluu erilaisia papereita, kartonkeja, graafisia tuotteita sekä sähköisiä palveluja graafiselle teollisuudelle, jälleenmyyjille, toimistoille sekä julkiselle ja teollisuussektorille.

Kuluttajapakkauskartonki

Stora Enson kuluttajapakkauskartonkiliiketoiminta-alue on erikoistunut nestepakkauskartonkien, elintarvikekartonkien, kotelokartongin ja graafisten kartonkien valmistukseen. Tuotteita käytetään elintarvikkeiden, juomien, tupakan, lääkkeiden, mediatuotteiden, kosmetiikan ja muun kulutustavaran pakkauksissa.

Teollisuuspakkaukset

Stora Enson teollisuuspakkaukset -liiketoiminta-alue valmistaa aaltopahvipakkauksia, aaltopahvin raaka-ainetta, hylsyjä, hylsykartonkia, laminaattipaperia sekä säkki- ja voimapaperia. Se osallistuu pakkaustuotannon arvoketjun jokaiseen vaiheeseen alkaen kierrätyksestä ja sellun tuotannosta edeten aina pakkausten valmistamiseen.

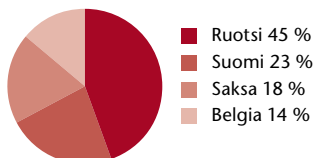
Puutuotteet

Stora Enson puutuotteet -liiketoiminta-alueen painopisteitä ovat rakennus- ja puusepänteollisuus sekä suurivolyymiset tiettyyn loppukäyttöön räätälöidyt komponentit. Lisäksi se toimittaa paljon erilaisia sahattuja ja jatkojalostettuja tuotteita puutavarakaupoille, tukkureille ja maahantuojille.

Osuus liikevaihdosta, 13,0 %

Kapasiteetti maittain 2008

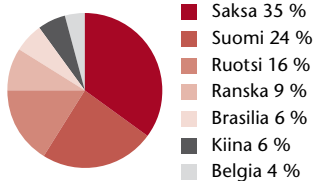
Markkinaosuus % Eurooppa Etelä-Amerikka Aasia

Sanoma-lehtipaperi	21	0	2
--------------------	----	---	---

Osuus liikevaihdosta, 17,2 %

Kapasiteetti maittain 2008

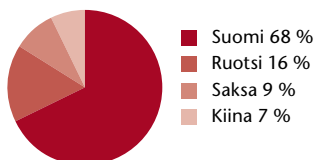
Markkinaosuus % Eurooppa Etelä-Amerikka Aasia

Aikakauslehtipaperi	19	42	8
---------------------	----	----	---

Osuus liikevaihdosta, 16,1 %

Kapasiteetti maittain 2008

Markkinaosuus % Eurooppa Aasia

Graafiset paperit	12	2
Toimistopaperit	13	0

Osuus liikevaihdosta, 15,0 %

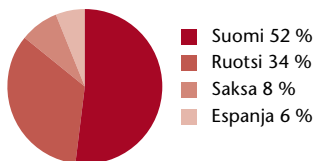
Markkinaosuus % Eurooppa

Papyrus	15
---------	----

Osuus liikevaihdosta, 17,2 %

Kapasiteetti maittain 2008

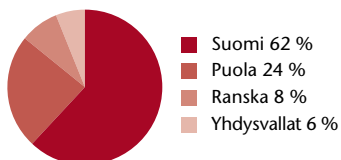

Koska Stora Enson kuluttajapakkauskartonki-liiketoiminta-alue kattaa laajan tuotevalikoiman, ei keskimääräistä markkina-asemaa voida ilmoittaa tälle liiketoiminta-alueelle.

Osuus liikevaihdosta, 8,1 %

Kapasiteetti maittain 2008*

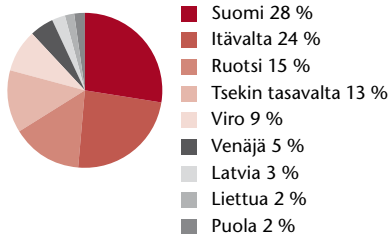
Koska Stora Enson teollisuuspakkaukset-liiketoiminta-alue kattaa laajan tuotevalikoiman, ei keskimääräistä markkina-asemaa voida ilmoittaa tälle liiketoiminta-alueelle.

* Ei sisällä aaltopahvipakkaukskapasiteettia

Osuus liikevaihdosta, 13,8 %

Kapasiteetti maittain 2008

Markkinaosuus % Eurooppa Maailma

Puutuotteet	4	2
-------------	---	---

Valinnoista *toimintaan*

Hyvä osakkeenomistaja,

Vuosi 2007 jää Stora Enson historiaan muutosten vuotena. Toimittuani nyt yhtiössä 12 kuukautta, joista yhdeksän toimitusjohtajana, haluaisin kertoa teille kulunutta vuotta koskevista näkemyksistäni, Stora Enson johtoryhmän toimista, nykyisistä ja odotettavissa olevista haasteista sekä Stora Enson tulevaisuudesta.

Metsäteollisuuden haasteista on puhuttu julkisuudessa runsaasti, joten käsittelen niitä vain lyhyesti ja keskityn siihen, miten Stora Enso aikoo näihin haasteisiin vastata. Meidän kaikkien tulisi katsoa tosiasioita silmiin ja pyrkiä parhaamme mukaan parantamaan yhtiön kannattavuutta.

Tulin Stora Ensoon aivan erilaiselta teollisuudenalalta, joten minulta on tuon tuostakin kysytty, onko tähänastinen toimikauteni Stora Ensossa tuonut mukanaan yllätyksiä. Enimmäkseen ei. Markkinatilanteen mukanaan tuomat haasteet sekä tuottavuuden mukaan kohdennettujen investointien tärkeys ovat olleet tiedossa jo pitkään. Haasteena onkin se, että vanhoihin toimintamalleihin juuttumisen sijasta meidän on tehtävä valintoja, jotka takaavat osakkeenomistajille jo pitkään lupaamamme kunnollisen tuoton.

Kannattavuuden parantaminen painopisteenä jokaisessa yksikössä

Vahvistin heti toimitusjohtajakauteni aluksi Stora Enson pääoman tuottotavoitteeksi edelleen 13 %. Se oli tietoinen päätös, jota myös konsernin hallitus tukee.

Mielestäni tavoitteita koskevan keskustelun aloittaminen ei toisi tässä tilanteessa lisäarvoa. Stora Ensossa on jo vuosien ajan paiskittu töitä 9,1 %:n pääomakustannuksen kattamiseksi. Toiseksi Stora Enson koko henkilöstön tulisi ymmärtää, että arvoa voidaan luoda vasta, kun tuotto ylittää pääomakustannuksen, ei pelkästään nollassa.

Meidän tulee keskittyä kahteen seikkaan: pääomakustannuksen ylittävän tuoton saavuttamiseen ja jo pääomantuottotavoitteen saavuttaneiden liiketoimintojen kasvupyrkimyksiin. Konsernin tuottotavoitteet selkeästi ylittäviä toimintoja on kasvatettava, koska se parantaa konsernin kokonaistulosta. Niiden toimintojen, jotka eivät ole pystyneet nostamaan tuottoaan pääomakustannusten yläpuolelle, tulisi keskittyä ensisijaisesti tuottavuuden parantamiseen ja vasta sen jälkeen kasvuun.

Taloudellisissa tavoitteissa on syytä muistaa myös rahavirtojen luonnin merkitys. Stora Enson sisäisen tavoitteen mukaisesti rahavirtojen tulisi ylittää keskimääräiset investoinnit ja osingot, laskettuna liukuvasti kolmen vuoden keskiarvolla. Tämä tavoite on saavutettu viimeisen kolmen vuoden aikana. Velkaantumisasetus on enintään 0,80 tai vähemmän. Vuoden 2007 lopussa velkaantumistaso oli 0,40.

Puupula ja heikko Yhdysvaltain dollari

Stora Enson myynti kasvoi vuonna 2007 jonkin verran edellisvuodesta, 13 373,6 milj. euroon. Kasvu selittyy pääasiassa

puutuotteiden hyvällä tuloksetuksella suurimman osan vuodesta ja teollisuuspakkausten hyvällä kysynnällä ja korkeammilla hinnoilla.

Stora Enson vuoden 2007 liikevoitto ilman konsernin kertaluonteisia eriä oli 1 171,7 milj. euroa, mihin sisältyi 267,0 milj. euroa Bergvik Skogin, Tornatorin ja Veracelin metsäomaisuuden arvoja. Tilikauden kertaluonteiset erät olivat 925,5 milj. euroa ja koko vuoden liikevoitto oli 246,2 milj. euroa.

Puutuotteiden tulos kasvoi merkittävästi vuoden alkupuoliskolla poikkeuksellisen hyvän markkinatilanteen ansiosta, mutta heikkeni nopeasti kolmannen vuosineljänneksen lopulta lähtien. Teollisuuspakkausten liikevoitto kasvoi hyvän markkinakysynnän ansiosta. Hienopaperin liikevoitto kasvoi korkeampien toimituspaparihintojen vuoksi verrattuna vuoteen 2006.

Kuluttajapakkauskartonkien tulos pieneni merkittävästi vuonna 2007. Tämä selittyy koivukuitupuupulalla Suomessa sekä tuontipuukustannusten räjähdysmäisellä kasvulla. Myös aikakauslehtipaperisegmentin tulos laski, koska markkinatilanne pysyi vaikeana ja raaka-ainekustannukset nousivat. Sanomalehti- ja kirjapaperien kysyntä oli erittäin vilkasta vuoden alkupuoliskolla, mutta heikkeni loppuvuodeksi ja tulos laski edellisvuodesta.

Stora Enson sijoitetun pääoman tuotto ilman konsernin kertaluonteisia eriä, liiketoimintaan kuulumattomia eriä ja osakusyrittysten metsäomaisuuden uudelleenarvostuksesta johtuvaa voittoa nousi 8,7 %:iin (8,6 % vuonna 2006). Parannuksesta huolimatta tavoitteeseen eli 13 %:iin on yhä matkaa. Tähän on panostettava tulevana kuukausina ja vuosina.

Kulunut vuosi toi mukanaan myös haasteita, joiden vaikutusten laajuutta kukaan ei osannut odottaa.

Yhdysvaltain dollarin jatkuva heikkeneminen rasitti konsernin katteita niin suoraan kuin epäsuorastikin. Euroopan ulkopuolelle meneviä tuotteita vedettiin takaisin Euroopan markkinoille, ja dollarimääräisen tuonnin kasvu Euroopan markkinoille aiheutti lisäpaineita. Tähän haasteeseen joudumme vastaamaan myös vuonna 2008. Lisäksi arviomme vuoden 2007 raaka-ainekustannusten inflaatiosta osoittautui ylioptimistiseksi erityisesti kuitupuun osalta. Lyhyeksi jäänyt talvi rajoitti kuitupuun saatavuutta ja johti tilapäisiin seisokkeihin ja katteiden menetyksiin joissakin sellutehtaissa Suomessa ja ulkomailla.

Pystyimme kuitenkin reagoimaan kuitupuun heikkoon saantiin nopeasti lisäämällä kotimaisen puun hankintaa noin 20 %:lla tai 3 miljoonalla kuutiometrillä.

*Jouko Karvinen,
toimitusjohtaja*

Puun tuonti väheni hieman yli 20 % saatavuusongelmien ja merkittävien hinnannousujen takia. Sellutehtaiden seisokit laskivat katteita, mutta pystyimme pitämään kaikki sellua ja kartonkia tuottavat integraattimme käynnissä ja toimittamaan tuotteita tärkeimmille paperi- ja kartonkiasiakkaillemme, mikä oli yhtiömme tulevaisuuden kannalta ratkaisevan tärkeää.

Edelleen jatkuva kiista Venäjän puutullien nostamisesta sekä vaikeat puunkorjuolosuhteet nostivat Venäjältä ja Baltian maista tuotavan puun hintaa merkittävästi. Nykyisillä hinnoilla tuontipuun käyttö ei olekaan enää taloudellisesti järkevää. Tämän vuoksi Stora Enso julkisti päätöksensä tuotantokapasiteetin vähentämisestä Suomessa ja Ruotsissa, tuontipuuvolyymien leikkaamisesta ja isompien tehtaiden tulevaisuuden turvaamisesta lisäämällä kotimaisen puun käyttöä.

Tätä kirjoittaessani ei ole vielä tiedossa, miten puutullikysymys ratkaistaan vai löydetäänkö sille ylipäätään ratkaisua. Kaikki osapuolet – niin Suomen ja Ruotsin hallitukset kuin Euroopan unionikin – pyrkivät kaikin voimin ratkaisuun, joka turvaisi tuontipuun käytön taloudelliset edellytykset Pohjoismaiden sellutehtailla ainakin jossain määrin. Olen jo moneen kertaan julkisuudessa sanonut, että ratkaisu on saatava suhteellisen pian, koska Venäjän federaation kaavailema 80 prosentin puutulli tulee voimaan alle vuoden kuluttua. Toivon vilpittömästi, että minulla on yhtiökokoukseen mennessä asiasta lisää konkreettista kerrottavaa, sillä täyden puutullin voimaantulo pakottaisi meidät jatkamaan kapasiteetin leikkaamista Suomessa.

Muutostoisimet

Stora Enso käynnisti vuoden 2007 viimeisellä neljänneksellä uudelleenjärjestelytoimenpiteet puukustannusten nousun ja joidenkin yksiköiden kannattavuusongelmien seurauksena. Kannattavuutta on kuitenkin parannettava nopeasti myös niissä tehtaissa, joita ei olla lopettamassa. Liiketoiminta-alueemme ovat sitoutuneet parannussuunnitelmiin ja -aikatauluihin jokaisessa yksikössä, jonka tuotot eivät ylittäneet pääomakustannusta vuonna 2007. Arvoa syöviä toimintoja ei voida jatkaa.

Pohjois-Amerikan toimintojen osalta järkevimmäksi ratkaisuksi katsottiin sellaisen yhteistyökumppanin etsiminen, joka ostaisi kyseiset toiminnot. Vaihtoehtoja oli kaksi: joko jatkaa tai jopa lisätä investointeja Pohjois-Amerikkaan, jotta sikkäläisten toimintojen kannattavuus paranisi merkittävästi ja tavoitteiden sekä pääomakustannuksen alle jäävistä tuotoista päästäisiin eroon, tai etsiä yhteistyökumppani, jolla olisi mahdollisuus saada aikaan synergiaetuja muiden liiketoimintojensa kanssa ja muodostaa siten alueellisesti johtava yksikkö. Kauppa saatettiin päätökseen kolmessa kuukaudessa ja se toteutui joulun alla haastavista olosuhteista huolimatta. Tämä oli osoitus voittoisan konseptin rakentamisesta Pohjois-Amerikkaan, mikä on tärkeää Stora Ensolle vähemmistöosakkaana uudessa yhtiössä.

Stora Enson Pohjois-Amerikan toimintoihin liittyvistä taloudellisista seikoista on kirjoitettu paljon. Siksi haluan tässä yhteydessä todeta olevani vilpittömästi sitä mieltä, että New Pagen maksama hinta toiminnoistamme oli kohtuullinen. Myynnin ja vähemmistöosuutemme turvin pystyimme lisäksi panostamaan ja investoimaan valikoituihin yksiköihin muualla maailmassa ja siten varmistamaan, että ne pystyvät säilyttämään arvoa luovan tulostasonsa tai palaamaan sille nopeasti. Historiaa ei voi muuttaa. Tämänhetkisessä tilanteessa myynti oli mielestäni oikea päätös kaikkien sidosryhmiemme kannalta.

Samaan aikaan Pohjois-Amerikan toimintojen myynnin kanssa käynnistimme myös konsernin organisaation uudistamistoimet. Paperi- ja kartonkitoiminnoista poistettiin yksi hallintoporras. Tämä nopeuttaa toimintojen ja markkinoiden sekä yhtiön johdon välistä yhteydenpitoa ja parantaa liiketoiminnan läpinäkyvyyttä raportointisegmenttien määrän kasvaessa. Samalla liiketoiminta-alueiden toimintoja tehostettiin.

Stora Enson uusi johtoryhmä käynnisti heti perustamisensa jälkeen toimet Stora Ensolle asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Johtoryhmä koostuu valtaosin Stora Enson johdos- ja pitkäaikaan toimineista henkilöistä, joten ryhmään sisältyy monipuolista osaamista ja saavutuksia merkittävistä johto-

tehtävistä. Tämä on erittäin positiivista minun kannaltani, koska olen aiemmin toiminut muilla aloilla.

Uuden johtoryhmän ensimmäisiin tehtäviin kuului hankala uudelleenjärjestely. Stora Enso ilmoitti 25. lokakuuta suunnitelmista sulkea Kemijärven ja Norrsundetin sellutehtaat, Summan tehtaan sekä Anjalan tehtaan yhden paperikoneen. Suunnitelluilla sulkemisilla halusimme vähentää erittäin kalliin tuontipuun ostoja ja turvata kohtuuhintaisen kotimaisen puun saannin isommilla tehtaillamme. Summan tapauksessa vaikuttivat myös tehtaan pitkäaikaiset kannattavuusongelmat, joita ei voida ratkaista markkinoilla yleisesti vallitsevan ylikapasiteetin vuoksi. Anjalan tehtaalla päällystetyn aikakauslehtipaperin valmistus loppuu, koska kyseisellä segmentillä on ylikapasiteettia. Paperikone muutetaan 29 milj. euron investoinnin turvin tuottamaan kirjapaperia, jonka katteet ovat suuremmat. Toimintojen karsimisen myötä Stora Enso ilmoitti myös vähentävänsä 300 henkilöä konsernin pääkonttoritoiminnoista ja maaorganisaatioista kustannusten pienentämiseksi.

Yhtiö ilmoitti myös panevansa erikoispaperilaatuja valmistavan Kotkan tehtaan myyntiin, koska Stora Enso luopuu kyseisestä liiketoimintasegmenteistä.

Sidosryhmät ovat reagoineet Stora Enson suunnitelmiin voimakkaasti erityisesti Suomessa. Tämä koskee varsinkin Kemijärven tehdasta, joka on sinänsä vain pieni osa yleistä tehostamisohjelmaa mutta sijaitsee taloudellisesti haasteellisella alueella. Kemijärven suhteen tilannetta on hankaloittanut erityisesti se, että kaikki osapuolet eivät ole täysin ymmärtä-

neet, miten tärkeää on turvata puuraaka-aineen saanti Oulun, Veitsiluodon ja Uimaharjun isoille tehtailla. Näiden tehtaiden yhteenlaskettu henkilöstömäärä on yli 10-kertainen Kemijärven tehtaaseen verrattuna, ja niiden toiminta on ratkaisevan tärkeää monien toimintojemme kannalta. Siksi olenkin vakuuttunut siitä, että suunnitelmamme on oikeansuuntainen, ei pelkästään Stora Enson ja sen osakkeenomistajien vaan myös henkilöstömme enemmistön kannalta. Koko yhtiön etu on otettava huomioon. Stora Enso on käynnistänyt tukitoimet vaihtoehtojen etsimiseksi niille henkilöille, joita tehtaiden sulkeminen koskee.

Olemme saaneet yhteydenottoja eri toimijoilta ja etsimme itsekin aktiivisesti kumppaneita, jotka ovat valmiita etsimään kanssamme taloudellisesti kannattavia vaihtoehtoja tehtaiden sulkemiselle. Tällaisista yhteistyöhankkeista pystyimme kertomaan Kymenlaaksoon ja Kemijärvelle tammikuun 2008 lopussa. Näiden ratkaisujen on tarjottava työpaikkoja ja tuettava strategiaamme kustannustehokkaasta kotimaisen puun käytöstä isommilla tehtaillamme. Stora Ensoa eivät kiinnosta tarjoukset sellunkeiton jatkamisesta Kemijärven ja Norrsundetin tehtailla, koska emme halua muita toimijoita kilpailemaan kuitupuusta omien tehtaidemme kanssa. Meillä on erittäin pätevä puunhankintaorganisaatio, ja jos uskoisimme voivamme hankkia kohtuuhintaan riittävästi puuta, kyseisten tehtaiden toimintaa olisi ilman muuta jatkettu.

Tehtaisiin liittyvistä ratkaisuista ja niiden taloudellisesta sekä työllistävistä vaikutuksista voidaan tiedottaa vasta, kun lopullisiin sopimuksiin yhteistyökumppanien kanssa on päästy. Stora Enso pyrkii yhdessä henkilöstön edustajien kanssa löytämään taloudellisesti kannattavia vaihtoehtoja, jotka tukevat yhtiön tulevaisuutta. Samalla haluamme tukea niitä henkilöitä, jotka eivät halua tai voi muuttaa työn perässä, uuden työpaikan etsimisessä. Nyt on aika vetää yhtä köyttä, jotta haastavassa tilanteessa löydettäisiin parhaat mahdolliset ratkaisut tulevaisuutta ajatellen.

Edellä on selostettu tärkeimmät vuonna 2007 julkistettut hankkeet. Stora Enso on myös jatkanut tuotevalikoimansa

”Konsernin tuottotavoitteet selkeästi ylittäviä toimintoja on kasvatettava, koska se parantaa konsernin kokonaistulosta. Niiden toimintojen, jotka eivät ole pystyneet nostamaan tuottoaan pääomakustannusten yläpuolelle, tulisi keskittyä ensisijaisesti tuottavuuden parantamiseen ja vasta sen jälkeen kasvuun.”

analysointia liiketoiminnan ja maantieteellisen kattavuuden kannalta. Edullisen kuitupuun strategiaan liittyvä työ Latinalaisessa Amerikassa, Kiinaan suunnitellun yhdistetyn puuviljelmän ja sellutehtaan tutkimukset sekä Venäjälle kaavaillun suuren sellu- ja paperitehtaan tarkastelut ovat edenneet. Merkittäviä investointipäätöksiä ei ole kuitenkaan vielä tehty. Stora Enso tutkii lisäksi sitä, kuinka edullisen aaltopahvin raaka-aineen saanti aaltopahvipakkaustehtaille voitaisiin turvata.

Uusia investointeja koskevat selvitykset ovat erittäin tärkeitä Stora Enson tulevaisuuden kannalta, vaikka kotimarkkinoilla Euroopassa olisikin lyhyen aikavälin haasteita. Voin vakuuttaa, että hallitus ja minä aiomme hoitaa valmistelut kunnolla ennen suuria sitoumuksia, jotka ulottuvat 30 vuoden päähän tai kauemmaksikin. Stora Enson menestys Veracelissa on oivallinen esimerkki hyvin hoidetuista valmisteluista, ja projektista ammennettuja oppeja aiotaan käyttää myös tulevaisissa investoinneissa.

Olette ehkä panneet merkille, että Stora Enson mission ja vision esittely tai arvot eivät ole mukana tässä vuosikertomuksessa. Missiotamme, visiotamme ja arvojamme muotoillaan parhaana uudelleen, jotta ne vastaisivat paremmin tulevaisuuden tarpeitamme ja inspiroisivat muutoksiin, jotka ovat elintärkeitä toimintamme tulevaisuuden kannalta.

Panostukset innovaatioihin ja kannattavuuden parantamiseen

Stora Enso on edelleen sitoutunut tuoteinnovaatioihin sekä kannattavuuden parantamiseen, olivatpa kyseessä medialevyjen kuitupohjaiset pakkaukset, lääketieteellisuuden älypakkaukset tai puuteollisuuden hakkuutähteistä valmistettu biodiesel kestävä vaihtoehtona fossiilisille polttoaineille.

Fossiilisten polttoaineiden korvaaminen CO₂-neutraaleilla biomassapohjaisilla polttoaineilla vähentää kasvihuonepäästöjä. Näitä innovaatioita ei muuteta menestyksekkääksi liiketoiminnaksi hetkessä, ja tarvitsemme monissa tapauksissa vahvoja yhteistyökumppaneita. Voin kuitenkin vakuuttaa, että aion tulevaisuudessa edistää näitä pyrkimyksiä entistä määrätietoisemmin.

Osana tätä strategiaa innovaatiotoiminta on siirretty uuteen New Business Creation -toimintoon, jolla on oma rahoitus konsernitasolla. Innovaatioihin perustuva menestys on ollut avaintekijä aiemmalla työurallani, ja uskon vakaasti, että innovaatioilla on keskeinen rooli myös metsäteollisuudessa.

Puunhankinta kestävästä lähteistä on Stora Ensolle hyvin tärkeää. Jäljitettävyyssjärjestelmiemme ansiosta tiedämme aina, mistä käyttämämme puu on peräisin. Stora Enso pyrkii myös lisäämään sertifioituista metsistä tulevan puun käyttöä. Tässä edistytään erittäin positiivisesti Venäjällä, jossa viidelle Stora Enson omistamalle tytäryhtiölle myönnettiin FSC-sertifikaatti vuokrametsien hoidosta. Muilla alueilla pyrimme yhteistyössä sidosryhmiemme kanssa kehittämään metsäsertifiointimalleja metsänomistajia varten. Yksityiset metsänomistajat ovat jatkossakin Stora Ensolle hyvin tärkeitä, jos haluamme panostaa sertifioituista metsistä hankittavaan puuhun.

Innovaatioilla on erityisen suuri merkitys ilmastonmuutoksen kannalta. Paperiteollisuuden teknisen tutkimuksen organisaation NCASI:n tekemä tutkimus osoittaa, että maailman metsäteollisuuden vaikutus hiilidioksidipäästöihin on periaatteessa neutraali, koska hiilidioksidi sitoutuu metsiin ja tuotteisiin. Tulevaisuuden kannalta vielä kiinnostavampaa on se, että tutkimuksen mukaan päästöjen vähentäminen ja tuotteiden kierrätysmahdollisuudet parantavat alan päästöprofiilia entisestään. Puu- ja paperituotteet ovat kierrätettäviä, ja niistä aiheutuvat hiilidioksidipäästöt ovat pienemmät kuin monen kilpailevan tuotteen. Käyttämällä puu-, paperi- ja kartonkituotteita hiilidioksidipäästöjen määrää voidaan vähentää merkittävästi.

Stora Enson sisäinen bioenergian käyttö on jo hyvällä tasolla (66 %). Suomessa ja Ruotsissa metsä- ja paperiteollisuuden osuus uusiutuvien energialähteiden käytöstä on kansallisella tasolla 80 %, mikä on viisi kertaa enemmän kuin Euroopan unionissa keskimäärin. Tällä alueella erotumme siis jo eduksemme.

Stora Enso teki vuonna 2007 laajan selvityksen hiilijalanjälkensä kartoittamiseksi. Selvityksen avulla voimme tunnistaa

arvoketjustamme ne liiketoimintamahdollisuudet, jotka entisestään vähentävät päästöjä. Tavoitteenamme on pienentää CO₂-intensiteettiämme 20 prosentilla vuoden 2006 lähtötilanteesta vuoteen 2020 mennessä.

Moni voi tietysti ihmetellä, miten tässä onnistutaan, kun tilanne on jo nykyisellään varsin hyvä. Seuraavassa on joitakin esimerkkejä. Edellä mainitun biodieselpojektin lisäksi tuotantoyksiköissämme on tekeillä energiatehokkuusarviointeja, olemme sitoutuneet lisäämään biomassan käyttöä energianlähteenä sekä myös yhdistetyn lämmön ja sähkön tuotantoa. Päätimme vuonna 2007 muun muassa kahdesta merkittävästä investoinnista uusiin erilaisten polttoaineiden käytön mahdollistaviin monipolttoainekattiloihin Langerbruggen tehtaalla Belgiassa ja Maxaun tehtaalla Saksassa. Investoinnit parantavat tehtaiden energiatehokkuutta ja -omavaraisuutta sekä lisäävät konsernin sisäistä bioenergian käyttöä.

Stora Enson tulevaisuutta voi olla vaikea hahmottaa kaikkien näiden hankkeiden keskellä. Yhtiössä arvioidaan rakenteellisia vaihtoehtoja ja alan keskittymiseen liittyviä mahdollisuuksia. Haluaisin korostaa, että oikeiden ratkaisujen löytäminen ei ole helppoa, muutenhan tarvittavat muutokset olisi tehty jo paljon aiemmin.

Kuitupuuhun, energiaan ja muihin kriittisiin tekijöihin liittyvät kysymykset koskevat paljon muutakin kuin sellun ja paperin tuotantoa, joten kaikkien osapuolten on tarkasteltava niitä huolellisesti. Ennen kaikkea emme saa omistaja-arvoa lisääviä vaihtoehtoja etsiessämme unohtaa nykyisen suorituskykymme parantamista, olipa kyse toiminnan tehokkuudesta, laadusta, kustannuksista tai mistä tahansa. Ei kannata jäädä odottelemaan, että tulevaisuuden ongelmat ratkeaisivat pelkästään rakenteellisia ratkaisuja tekemällä.

Muutos lähtee ihmisistä

Stora Enson tavoitteena on parantaa kannattavuutta ja lisätä tuottoja kestäväällä tavalla. Samalla haluamme tulla muutosjohtajaksi, joka toteuttaa tarvitsemansa muutokset eikä jää odottelemaan muiden muuttumista tai parempia aikoja. Muutoksen perustana ovat hyvät ja pätevät ihmiset, jotka ha-

luavat työskennellä yhdessä paremman tulevaisuuden puolesta – ihmiset, jotka sitoutuvat korkeimpiin mahdollisiin eettisiin periaatteisiin sekä ansaitsevat turvallisen työympäristön ja uskovat menestykseen reilulla pelillä.

Työperäiset kuolemaan johtaneet tapaturmat ovat ylivoimaisesti suurin turvallisuushaasteemme. On erittäin valitettavaa, että vuonna 2007 tapahtui viisi Stora Enson ja kolme Veracellin toimintaan liittyvää kuolemaan johtanutta tapaturmaa. Kuolemantapauksia ei voida hyväksyä, ja kyseisissä yksiköissä onkin panostettu voimakkaasti työturvallisuuteen.

Lopuksi haluaisin lausua vilpittömät kiitokseni kaikille, jotka ovat osaltaan auttaneet Stora Ensoa suuntautumaan tulevaisuuteen. Teidän sitoutumisenne ja panoksenne on yhtiön toiminnan perusta nyt ja tulevaisuudessa.

Vuosi 2008 ei ole todennäköisesti yhtään sen helpompi kuin edellisenkään. Talouden epävarmuustekijät vaikuttavat olevan pikemminkin lisääntymässä, kuten viime vuoden lopulla oli havaittavissa. Meidän on myös tulevana vuonna yritettävä elää tosiasioiden kanssa ja keskittyttävä Stora Enson ja sen suorituskyvyn parantamiseen.

Helsingissä 12. helmikuuta 2008

Jouko Karvinen, toimitusjohtaja

Toiminnasta *uuteen alkuun*

In

Kasvavilla metsillä on keskeinen rooli ilmastonmuutoksen hillitsemisessä.

Tämän vuoksi hyvin hoidetut metsät ovat elintärkeitä maapallolle ja sen asukkaille. Kestävä metsänhoito on edellytys myös Stora Enson liike-toiminnalle.

Hannu Honkanen työskentelee hankintaesimiehenä Stora Enson puunhankintayksikössä Kaakkois-Suomessa. Hän suhtautuu metsänhoitoon hyvin käytännönläheisesti.

”Metsät ovat elintärkeitä liiketoiminnallemme, mutta ennen kaikkea maapallon hyvinvoinnin kannalta – niin tänään kuin tulevaisuudessakin. Luonnon kierto- kulku on kaikille tuttu asia ja siksi puusta onkin helppo puhua uusiutuvana luonnonvarana. Täällä pohjoisella pallonpuoliskolla puut eivät kuitenkaan ole kuin viljaa, eikä satoa saada joka kesä. Tulevaisuuden kannalta onkin tärkeää, että pitkällä aikavälillä puuta kasvaa enemmän kuin sitä hakataan.”

”Suomessa metsätalous on jo pitkään perustunut kestävään metsänhoitoon. Yksi esimerkki kestävän metsänhoidon menetelmistä on se, että taimia istutetaan enemmän kuin puita kaadetaan. Vaikka puun kulutus on jatkuvasti kasvanut, puiden määrä metsissämme on silti lisääntynyt. Tämä osoittaa, että menetelmät toimivat.”

”Istutuksia tehtäessä on tärkeää ottaa huomioon alkuperäinen maisema ja luonnon monimuotoisuuden säilyminen. Stora Enso noudattaa näitä periaatteita kaikilla alueilla, myös puuviljelmillämme Latinalaisessa Amerikassa. Emme koskaan kaada sademetsää eukalyptusviljelmien tieltä.”

Stora Enson on pystyttävä jäljittämään jokainen puutoimitus metsään saakka. Näin voidaan varmistaa, että koko tuotantoketjussa toimitaan vastuullisesti.

”Stora Ensossa puuta hankitaan ainoastaan laillisista ja hyväksytyjen periaatteiden mukaan hoidetuista metsistä. Puolueettomat metsäsertifiointijärjestelmät, kuten FSC ja PEFC, varmistavat, että tämä pitää paikkansa. Niiden avulla voidaan todentaa puun alkuperä- ketju, alkaen minun työstäni puunhankinnassa ja päättyen aina asiakkaisiimme asti.”

*Hannu Honkanen,
hankintaesimies*

Uudesta alusta *vakaalle perustalle*

stalle

Metsän omistaminen on pitkäaikainen sijoitus – niin taloudellisesti kuin ympäristönkin kannalta. Metsänomistajat suhtautuvat metsiinsä yleensä tunnepitoisesti. Metsistä saadaan raaka-ainetta monenlaisiin tarpeisiin.

Nuori helsinkiläinen toimittaja Anna Jalkanen perisarensa kanssa hiljattain noin 70 hehtaaria metsää. Keski-Savossa Joroisilla sijaitsevan maa-alueen omisti aiemmin hänen isoisänsä.

”Vaikka olen paljasjalkainen kaupunkilaistytty, on tällaisella perinnöllä minulle erityinen merkitys. Maa on ollut sukumme hallussa reilusti yli sata vuotta, joten sillä on konkreettinen yhteys edellisiin sukupolviin. Metsä on myös osa kaikkien suomalaisten kansallisperintöä. ’Vihreällä kullalla’ on aina ollut tärkeä rooli Suomen historiassa ja taloudessa.”

”Metsä ei ole vain omaisuutta. Se on luovutettu meille hoidettavaksi, jotta voimme hyvällä omallatunnolla jättää sen tulevien sukupolvien käyttöön.”

Annalla ja hänen sisarellaan on Stora Enson kanssa metsänhoitosopimus. Heidän metsänsä on jaettu noin 40:een puustoltaan erilaiseen alueeseen. Pieni osa metsästä on jätetty luonnontilaiseksi.

”Kahdelta alueelta kaadettiin vanhimmat puut keväällä 2007, ja tänä talvena kaadetaan lisää. Keväällä istutetaan uusia taimia, ja lisäksi vanhoja puita on jätetty siemenpuiksi. Puiden kaataminen, harventaminen ja taimien istuttaminen ovat kaikki osa luonnon kiertoa.”

”Kaadettujen puiden korvaaminen taimilla on tärkeää metsän uusiutumisen kannalta. Lisäksi nuoret ja kasvavat puut sitovat enemmän hiiltä ilmakehästä kuin vanhat. Kun me myymme suurimmat puumme sahalle, ne ovat varastoineet hiiltä koko elinikensä. Varastointi jatkuu tuotteissa, joita niistä valmistetaan. Esimerkiksi puutalo voi varastoida hiiltä yli sata vuotta.”

”En voi käydä katsomassa metsäämme kovin usein, koska asun noin 300 kilometrin päässä. Minulle on kuitenkin tärkeää tietää, että metsästä pidetään hyvää huolta. On hienoa ajatella, että sillä on oma osuutensa paremman ympäristön turvaamisessa meille ja seuraaville sukupolville.”

*Anna Jalkanen,
metsänomistaja*

Vakaalta perustalta *vastuulliseen*

toimintaan

Kuluttaja on viimeinen lenkki pitkässä ketjussa, joka alkaa taimien istuttamisesta ja puiden kaatamisesta. Hän voi vaikuttaa ympäristöönsä joka päivä, esimerkiksi valitsemalla ympäristöystävällisiä pakkausmateriaaleja. Lähes kaikki Stora Enson tuotteet ovat kierrätettäviä ja siksi ympäristöystävällisiä.

Lisa McCartney asuu aviomiehensä Steven sekä lastensa Samin ja Josien kanssa Saksassa lähellä Düsseldorfia. He pohtivat ympäristönsuojeluun liittyviä kysymyksiä päivittäin, erityisesti ostoksia tehdessään.

Lisan mielestä perusteellinen pakkaaminen on järkevää vain silloin kun siitä on todellista hyötyä, esimerkiksi suojattaessa erityisen hienoja ja helposti vahingoittuvia tuotteita.

"Kun ostan tuoreita hedelmiä ja vihanneksia tai lihaa, valitsen aina mieluummin irtotuotteita kuin valmiiksi pakattuja", Lisa sanoo. "Muissakin tuotteissa suosin kierrätettäviä tai uudelleen käytettäviä pakkauksia. Yritän välttää sellaisia tuotteita, joiden pakkaamiseen on käytetty useita erilaisia materiaaleja."

Ostoksilla käyminen on vain yksi osa kulutus päätösten ketjussa. Kun tuotteet on purettu pakkauksistaan ja käytetty, on huolehdittava jätteistä.

"Saksassa kierrätys ja jätteiden hävittäminen on järjestetty melko hyvin. Esimerkiksi tuotteiden valmistusmateriaalit on ilmoitettu kuluttajille selkeästi. Jätteille on värikoodatut säiliöt, joten ne on helppo lajitella. Säiliöiden tyhjennysaikataulu riippuu niiden sisällöstä."

"Meilläkin on keittiössä kaappi, jossa on omat astiat orgaaniselle jätteelle, lasille, paperille ja pahville, muoville ja niin edelleen. Se helpottaa meitä kaikkia ja on hyvä totuttaa lapsetkin kierrättämiseen. Tällä tavoin he saavat jo nuorena käsityksen siitä, miten ympäristöön voi vaikuttaa omilla teoillaan."

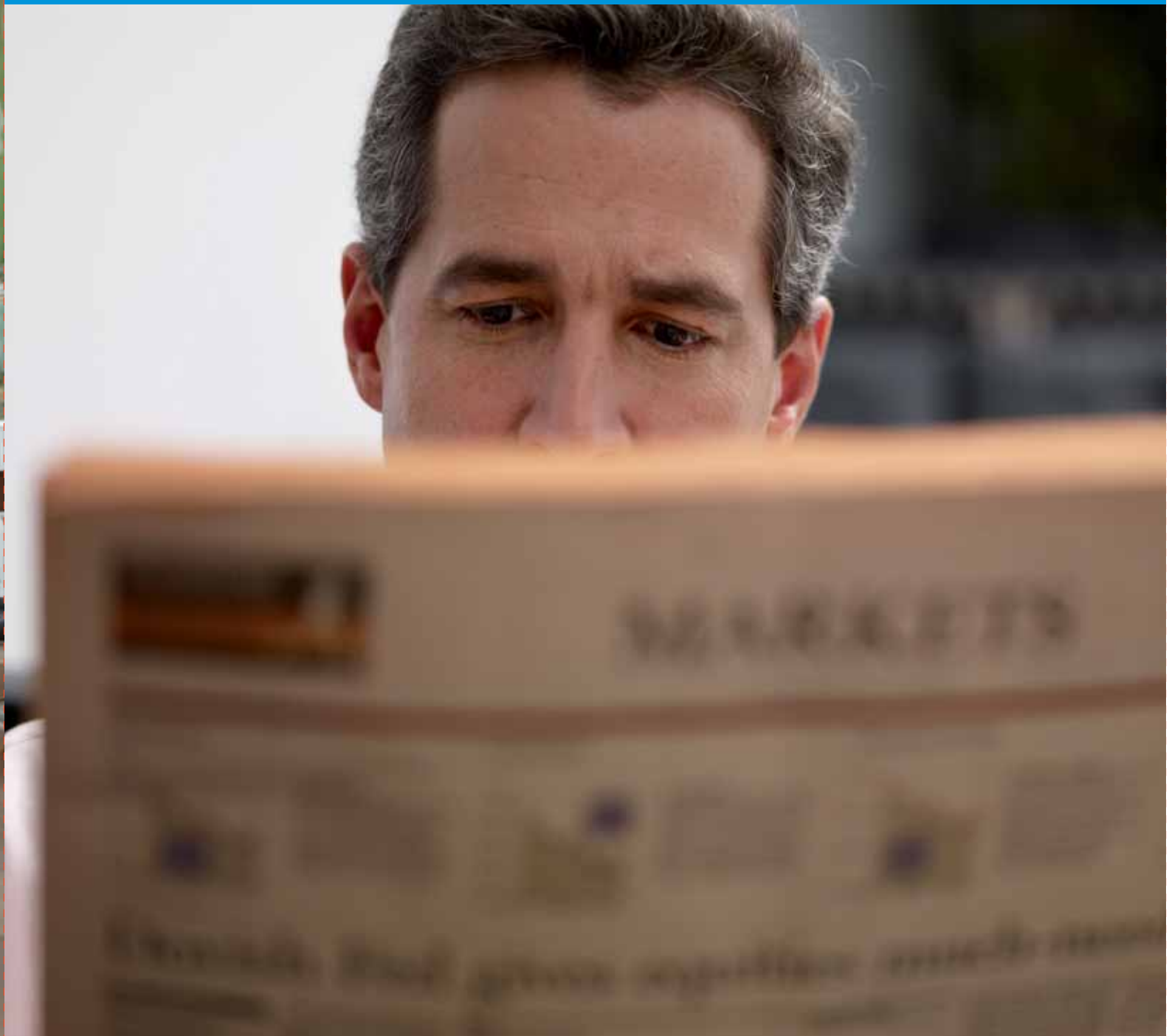
"Kierrätys on tietenkin tärkeää, mutta se ei vielä riitä. Jos haluamme todella vaikuttaa ympäristöömmme, meidän on ajateltava myös esimerkiksi sitä, miten lämpöeristämme kotimme, käytämme autoa ja miten yleensä matkustamme. Tämä ei ole mitään eko-kiihkoilua, vaan yksinkertaisesti vain maalaisjärkeä."

Lisa McCartney,
kuluttaja

Tarjoamme kattavan valikoiman sanomalehti- ja kirjapapereita, joita tuotamme kustannustehokkaasti lähellä asiakkaitamme.

Stora Enson sanomalehti- ja kirjapaperiliiketoiminta-alue tuottaa sanomalehti-, luettelo- ja kirjapaperia kustantajille ja painotaloille. Kattavaan tuotevalikoimaan kuuluu sanomalehti- ja erikoissanomalehtipapereita sekä värillisiä laatuja, joita käytetään urheilu- ja taloussivuihin sekä liitteisiin. Kirja- ja luettelopaperivalikoimassamme on paperilaatuja kova- ja pehmeäkantisiin kirjoihin, puhelinluetteloihin ja aikatauluihin.

Lähellä asiakasta

Stora Enson 13 sanomalehti- ja kirjapaperia tuottavaa konetta neljässä eri maassa mahdollistavat yhdessä laajan myyntiverkoston kanssa erinomaisen asiakaspalvelun ja tuotevalikoiman kaikkiin asiakastarpeisiin. Valitsimme optimaalisen koneen asiakaskohtaisesti laadun, kokonaispalvelun ja toimitusmatkan mukaan. Kannattavuus laskee, kun suuria määriä sanomalehti- ja kirjapaperia kuljetetaan pitkiä matkoja, joten tehtaat keskittyvät lähialueidensa asiakkaisiin ja oikea-aikaisiin toimituksiin.

Kulutuksen ja lukutaidon kasvaessa eräiden Aasian maiden markkinat ovat entistä mielenkiintoisempia Stora Enson sanomalehti- ja kirjapaperiliiketoiminnalle. Tällä hetkellä sanomalehti- ja kirjapaperin volyymit ovat vielä kohtalaisen pienet Kiinan markkinoilla.

Ilmajakelulehtien markkinaosuus kasvaa useissa maissa, vaikka niiden menestys vaihtelee suuresti. Esimerkiksi Tanskassa ja Espanjassa ilmajakelulehdillä on yli 50 % osuus päivittäisestä levikistä, kun taas Saksassa osuus jää alle prosenttiin.

Tavoitteena kustannustehokkuus ja vastuullinen toiminta

Stora Enson sanomalehti- ja kirjapaperiliiketoiminta-alueen tavoitteena on parantaa kannattavuuttaan ja olla markkinoidensa kustannustehokkain tuottaja. Aiomme saavuttaa tavoitteen kohentamalla tuotantorakennetta, optimoimalla tuotannon, myynnin ja asiakkaiden välisen yhteistyön, kehittämällä logistiikkajärjestelmäämme ja panostamalla keräyspaperin hankintaan.

Stora Enson sanomalehti- ja kirjapaperiliiketoiminta-alue on sitoutunut lisäämään keräyskuidun käyttöä tehtaillaan.

Tavoitteena on käyttää keräyskuitua mahdollisimman lähellä keräyspaperin noutopaikkoja. Etumme on, että suurimmat sanomalehtipaperitehtaat sijaitsevat Keski-Euroopan tiiviisti asuttujen alueiden läheisyydessä. Langerbruggen tehdas Belgiassa ja Sachsenin tehdas Saksassa käyttävät raaka-aineen ainoastaan keräyskuitua. Keräyskuidun osuus sanomalehtipaperin tuotannossa oli keskimäärin 72 % vuonna 2007.

Suurin osa Stora Enson sanomalehti- ja kirjapaperiliiketoiminta-alueen käyttämästä keräyspaperista tulee kotitalouksilta. Vaikka keskimääräinen paperinkeräysaste Euroopassa on jo melko korkea (64 %), keräysasteen nostaminen on mahdollista erityisesti Ranskassa, Isossa-Britanniassa sekä Etelä- ja Itä-Euroopassa. Tavoitteenamme on turvata keräyspaperin saanti lähellä tehtaitamme, sillä kilpailu keräyspaperista on kovaa ja hinnat nousussa erityisesti Kiinan viennin kasvusta johtuen.

Vuosi 2007

Stora Enso allekirjoitti sopimuksen Pohjois-Amerikan liiketoimintojensa myynnistä NewPagelle syyskuussa 2007. Kauppa saatiin päätökseen joulukuussa 2007 ja siihen kuului Kanadassa sijaitseva Port Hawkesburyn tehdas, joka tuotti vuosittain 190 000 tonnia sanomalehtipaperia.

Summan tehdas, joka tuotti vuosittain 415 000 tonnia sanomalehtipaperia, päällystämätöntä aikakauslehtipaperia ja kirjapaperia, suljettiin pysyvästi uudelleenjärjestelyiden seurauksena tammikuun lopussa 2008. Summan tehtaasta asiakkaita palvellaan Stora Enson muilta tehtailta Suomessa, Ruotsissa ja Länsi-Euroopassa.

Langerbruggen tehtaalla Belgiassa on meneillään energiatehokkuutta parantava hanke, jonka myötä tehtaalla on mahdollista käyttää kilpailukykyisempää polttoaineseosta sähkön ja lämmön yhteistuotannossa. Investointi kasvattaa tehtaassa sähkömavaraisuutta 10 prosentista yli 50 prosenttiin ja höyrymavaraisuutta 50 prosentista 100 prosenttiin. Projektin odotetaan valmistuvan vuoden 2010 toisella neljänneksellä.

”Matkustan erittäin paljon ja suosin sanomalehtiä niiden vaivattomuuden ansiosta. On vaikea uskoa, että painettu media sivuutettaihin kokonaan, ellei sitten lukeminen ja kuunteleminen elektroniikkalaitteilla helpotu huomattavasti.”

*Spencer Lake,
johtaja, lainapääomamarkkinat,
HSBC, Iso-Britannia*

Tuotevalikoimamme on suunnattu laatu- ja hintatietoisille kustantamo- ja painoteollisuusasiakkaille sekä vähittäiskauppiaille.

Stora Enson aikakauslehtipaperiliiketoiminta-alue tarjoaa laajan valikoiman paperilaatuja aikakauslehdille sekä mainossovelluksia kustantamoille, painotaloille ja vähittäismyymälöille. Päälystämätöntä aikakauslehtipaperia käytetään lähinnä aikakauslehdissä ja mainospainotuotteissa kuten lisälehdissä ja mainoslehtisissä. Se soveltuu myös laajalevikkisiin painotuotteisiin, kuten TV-lehtiin ja luetteloihin. Matta-, silkki-, ja kiiltäväpintaisia paperilaatuja käytetään erikois- ja yleisaikakauslehdissä. Muita loppukäyttökohteita ovat liitteet, tuotekuvas-
tot ja aikakauslehtien kannet.

Kasvun varmistaminen

Stora Enson aikakauslehtipaperiliiketoiminta-alueen tehtaot muodostavat kattavan verkoston ja sijaitsevat lähellä asiakkaita. Eurooppa on edelleen erittäin tärkeä markkina-alue, mutta myös Kiina ja Latinalainen Amerikka ovat entistä mielenkiintoisempia alueita – erityisesti Kiina ja Brasilia, joissa aikakauslehtien loppukäyttökohteet kasvavat nopeimmin. Huolimatta kyseisten markkinoiden nopeasta kasvusta volyymit ovat vielä suhteellisen pieniä.

Käynnistimme Kiinan Shandongin maakunnassa uuden superkalanteroitua aikakauslehtipaperia (SC) valmistavan paperikoneen yhdessä yhteistyökumppanimme Shandong Huatai Paperin kanssa marraskuussa 2007. Stora Enson Dawangin tehtaon vuosittainen tuotantokapasiteetti on 200 000 tonnia 100 % keräyskuidusta valmistettavaa päälystämätöntä aikakauslehtipaperia, jolla vastataan offset-painopaperin kysynnän vahvaan kasvuun Kiinassa.

Stora Enso on johtava päälystetyn aikakauslehtipaperin valmistaja Brasiliassa ja sen vuosittainen tuotantokapasiteetti Arapotin tehtaalla on 205 000 tonnia kevyttä päälystettyä aikakauslehtipaperia (LWC). Stora Enso myi 20 % tehtaasta chileläiselle Araucolle lokakuussa 2007 muodostaakseen yhteisyrityksen LWC-liiketoiminnan kehittämiseksi paikallisen asiantuntijan kanssa.

Investointeja energiatehokkuuden kasvattamiseksi

Parantaakseen energiatehokkuuttaan Stora Enson aikakauslehtipaperiliiketoiminta-alue aloitti vuoden 2007 lopulla hankkeen, jonka avulla vähennetään tuntuvasti polttoainekustannuksia kasvattamalla bioenergian osuutta Maxaun tehtaalla Saksassa. Hankkeen valmistuessa vuoden 2010 toisella neljänneksellä tehtaon sähkön omavaraisuusaste kasvaa ja se voi hyödyntää kulloinkin kilpailukykyisintä polttoaineseosta yhdiste-

tyn lämmön- ja sähköntuotannon avulla. Hanke tukee yhtiön pyrkimystä hillitä omalta osaltaan ilmastomuutosta. Näiden toimien seurauksena tehtaon hiilidioksidipäästöt vähenevät.

Vuosi 2007

Stora Enson aikakauslehtipaperiliiketoiminta-alue ei tavoittanut asettamia tavoitteita vuonna 2007 johtuen alhaisista tuotteiden myyntihinnoista, korkeammista kustannuksista ja heikosta Yhdysvaltain dollarista. Pyrimme parantamaan kannattavuutta vahvistamalla tuotantoyksiköidemme asemia, keskittymällä aikakauslehtipaperin ydinlaatuihin valituilla markkinoilla, viemällä päätöksen uudelleenjärjestelyprosessin, sulkemalla tuotantoyksiköitä ja tekemällä tehdaskohtaisia toimenpiteitä kustannusten vähentämiseksi.

Vastatakseen asiakkaidensa kasvavaan sertifioitujen tuotteiden kysyntään kaikki Stora Enson aikakauslehtipaperitehtaot pyrkivät saamaan puun alkuperäketjun sertifiointin.

Sen seurauksena, että Stora Enson Pohjois-Amerikan liiketoiminnot myytiin NewPagelle joulukuussa 2007, superkalanteroidun paperin vuosittainen tuotantokapasiteetti väheni 605 000 tonnilla Kanadassa sijaitsevan Port Hawkesburyn tehtaan ja Yhdysvalloissa sijaitsevan Duluthin tehtaan kuulussa kauppaan. Kaupan myötä myös Yhdysvalloissa sijaitsevien Bironin, Niagaran ja Whitingin tehtaiden tuottama päälystetyn mekaanisen paperin vuosittainen tuotantokapasiteetti 675 000 tonnia poistui Stora Enson aikakauslehtipaperikapasiteetista.

Reisholzin tehdas Saksassa suljettiin vuoden 2007 lopussa. Se tuotti vuosittain 215 000 tonnia superkalanteroitua aikakauslehtipaperia.

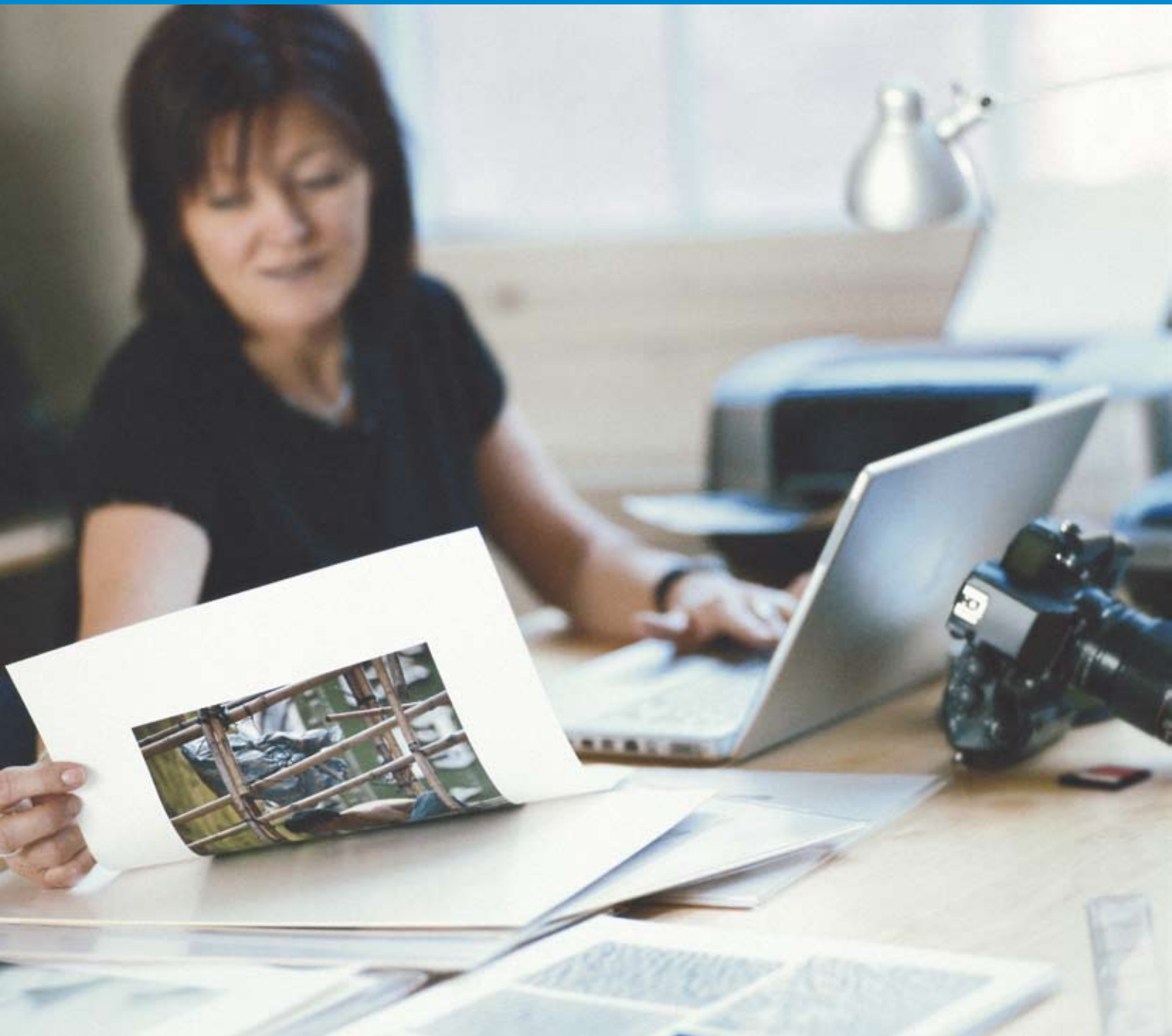
Summan tehdas suljettiin pysyvästi tammikuun 2008 lopussa. Sen vuosittainen tuotantokapasiteetti oli 80 000 tonnia päälystämätöntä aikakauslehtipaperia. Summan tehtaon asiakkaita palvelee Stora Enson muilta tehtailta Suomessa, Ruotsissa ja Länsi-Euroopassa. Kotkan tehdas, jonka vuosittainen tuotantokapasiteetti on 170 000 tonnia erikoispäälystettyä aikakauslehtipaperia, on tarkoitus myydä heti kun se on käytännössä mahdollista. Anjalan tehtaon vuosittainen 155 000 tonnia päälystettyä aikakauslehtipaperia tuottava paperikone aiotaan muuttaa tuottamaan kirjapaperia. Aikakauslehtipaperin tuotannon kaavaillaan loppuvan Anjalassa vuoden 2008 toisen neljänneksen alussa.

”Uskon että tulevaisuudessa nähdään kahdenlaisia lehtiä: suurleikkiin tarkoitettuja edullisia ilmaisjakelulehtiä ja laadukkaalle paperille painettuja korkeatasoisia lehtiä, jotka ovat suunnattu tietyille kohderyhmille.”

*José Videgain, myyntijohtaja,
sanomalehti-, aikakauslehti- ja kirjapaperi,
Stora Enso, Espanja*

*Uskomme laadun, luotettavuuden
ja kilpailukykyisen hinnoittelun
kestosuosioon.*

Stora Enson hienopaperiliiketoiminta-alue tuottaa Euroopan ja Kiinan tehtaillaan graafisia ja toimistopapereita painotaloille, kustantamoille, kirjekuorien valmistajille, kopiokonevalmistajille ja toimistotarviketukkureille. Useat näistä asiakkaisista ovat pitkäaikaisia yhteistyökumppaneitamme. Stora Enson paperitukkuri Papyrus huolehtii osittain tuotannon jakelusta.

Toimistopaperilatuuihin kuuluvat kopio-, paino-, kirjekuori-, koulutarvike-, muistio-, lomake- ja toimistopaperit sekä digitaalipainamiseen soveltuvat paperit. Graafisten papereiden tuotevalikoimassamme monikerrospäällystetyt paperit on tarkoitettu käytettäväksi taidekirjoissa, vuosikertomuksissa ja korkealaatuisissa lehdissä; päällystetyt paperit aikakauslehdissä, kuvastoissa ja esitteissä sekä päällystämättömät graafiset paperit toimistopapereissa ja tuoteselosteissa.

Asiakaslähtöisyys

Kysynnän ja tarjonnan suhde on parantunut Länsi-Euroopassa ja Pohjois-Amerikassa tuotantokapasiteettileikkausten ansiosta. Kiinassa hienopaperin tuotantokapasiteettia lisätään vastaamaan nopeasti kasvavaa kysyntää.

Stora Enson hienopaperiliiketoiminta-alueelle asiakkaiden tarpeet, kuten saatavuus ja laatu, ovat etusijalla sen kaikilla maantieteellisillä kohdealueilla. Asiakkaamme voivat luottaa tuotteidemme laatuun, sillä huolella suunnitellut tuotteemme mahdollistavat ensiluokkaisen painojäljen.

Keskittymällä tehtaidemme läheisyydessä sijaitseviin markkinoihin Euroopassa, Kiinassa ja Venäjällä Stora Enson hienopaperiliiketoiminta-alue kykenee tavaratoimituksiin vuorokauden sisällä tilauksesta sekä pitämään kuljetuskustannukset alhaisina. Lumipaperipalvelukeskuksemme Belgiassa ja Isossa-Britanniassa nopeuttavat entisestään toimitusaikoja, sillä ne leikkaavat rullat arkeiksi tukkureiden ja painotalojen toivomusten mukaisesti.

Tehdasintegraatit hyväksi ympäristölle

Stora Enson hienopaperitehtailla Veitsiluodossa, Varkaudessa, Imatralla ja Nymölässä hienopaperin ja sellun tuotanto on integroitu. Myös Oulun tehtaalla tuotanto on jossain määrin integroitu. Oulussa tuotetaan pitkäkuituista sellua ja hienopaperia sekä sinne tuodaan lyhytkuituista sellua Veracelistä, Brasiliasta. Integroitu tuotantomenetelmä mahdollistaa biopolttoaineiden laajemman käytön ja samalla pienentää tuotteiden hiilijalanjälkeä.

Stora Enson kaikilla toimistopaperituotteilla on lupa käyttää pohjoismaista Joutsenmerkkiä. Osa graafisista papereista saa uuden FSC-tuotemerkinnän, kun Veracelin puuviljelmät Brasiliassa saavat FSC-sertifioinnin vuonna 2008.

Vuosi 2007

Stora Enson hienopaperiliiketoiminta-alueen tavoitteena on olla Euroopan ja Kiinan kannattavin hienopaperituottaja, jolla on suuri markkinaosuus kohdemarkkinoillaan ja ensiluokkainen asiakaspalvelu. Saavuttaakseen tavoitteensa Stora Enso aikoo vähentää tuotantokustannuksia ja varmistaa, että koneet keskittyvät tuotteisiin, joita niillä on parhaat valmiudet tuottaa.

Stora Enson hienopaperiliiketoiminta-alue sai tuotantorakenteen kehittämisohjelmansa päätökseen vuonna 2007. Hollantilaisen Berghuizerin tehtaan paperikoneet 7 ja 8 lopettivat tuotantonsa huhti- ja lokakuussa 2007, mikä vähensi päällystämättömän hienopaperin vuosittaista tuotantokapasiteettia 245 000 tonnilla. Nymöllän tehdas Ruotsissa toimittaa vuosittain 80 000 tonnia tuotteita Berghuizerin tehtaan aiemmillemme asiakkaille. Nymöllän tehtaan vuosittainen tuotantokapasiteetti on pysynyt 485 000 tonnissa ja investointeja on tehty lisäarvoltaan parhaisiin tuotteisiin.

Stora Enso allekirjoitti sopimuksen Pohjois-Amerikan liiketoimintonsa myynnistä NewPagelle syyskuussa 2007. Kauppa saatiin päätökseen joulukuussa 2007 ja siihen kuuluivat Wisconsin Rapidsin ja Kimberlyn tehtaalla, jotka tuottivat vuosittain 900 000 tonnia päällystettyä hienopaperia.

Stora Enso ilmoitti toukokuussa 2007 investoivansa kopiopaperin valmistukseen Veitsiluodon hienopaperitehtaalla. Investointi lisää tehtaan arkkileikkauskapasiteettia noin 140 000 tonnilla 510 000 tonniin vuodessa. Investoinnin myötä arkkileikkaamosta tuli tuotelajissaan Euroopan suurin. Kirjekuoripaperituotanto siirretään Veitsiluodosta Varkauden tehtaalle vuonna 2008, jotta Veitsiluodon tehdas voi keskittyä kopiopaperiin konsernin tehtaiden erikoistumisohjelman mukaisesti. Uuden investoinnin myötä Stora Enso voi reagoida nopeammin Euroopan markkinoiden kehitykseen.

Oulun tehdas ottaa käyttöön uuden arkituslinjan toukokuussa 2008. Uusi arkituslinja optimoi toimitusketjun tehtaalta asiakkaille.

”Kiinassa hienopaperimarkkinat ovat kasvaneet nopeasti viime vuosina ja kysynnän odotetaan kasvavan 60 miljoonaan tonniin vuoteen 2010 mennessä.”

*Cindy Zhang, päällikkö,
toimistopalvelut ja viestintä,
Stora Enso, Kiina*

Olemme sitoutuneet asiakaskeskeisyyteen ja korkeaan laatuun Papyruksessa, oli kyse sitten tuotteista, palvelusta tai logistiikasta.

Stora Enson paperitukkuri Papyrus on asiakaskeskeinen organisaatio, jolla on toimintaa 22 Euroopan maassa ja 38 varaston verkosto. Papyruksen tuotevalikoimaan kuuluu erilaisia papereita, kartonkeja, graafisia tuotteita sekä sähköisiä palveluratkaisuja graafiselle teollisuudelle, jälleenmyyjille, toimitoille sekä julkiselle ja teollisuussektorille. Lisäksi Papyrus tarjoaa palveluita, kuten teknistä ja suunnittelutukea.

Painopisteenä asiakkaat

Papyruksen rooli arvoketjussa on tasapainottaa asiakkaiden ja tavarantoimittajien tarpeita. Nykyään yli 65 000 asiakasta hyötyy Papyruksen tarjoamista tuotteista ja palveluista: tuotteiden hyvästä saatavuudesta, nopeista toimituksista sekä tuotevalikoimasta, joka vastaa moniin eri tarpeisiin. Sen sijaan paperin ja kartongin toimittajat, jotka ovat toiminnassaan vähemmän joustavia, joilla on pidemmät toimitusajat ja jotka haluaisivat tuottaa enemmän standardituotteita, saavat Papyruksen kautta suuren asiakaskunnan.

Osana strategiaansa, lisät tehokkuuttaan ja parantaa palvelujaan, Papyrus aloitti hankkeen uuden 27 000 neliometrin suuruisen pohjoismaisen keskusvaraston rakentamiseksi Göteborgin satamaan Ruotsiin vuonna 2007. Uusi varasto laajentaa entisestään tuotevalikoimaa ja parantaa tuotteiden saatavuutta alueen asiakkaille. Toimittajille keskusvarasto antaa mahdollisuuden tehostaa toimitusketjua. Rakennustyö alkaa vuoden 2008 ensimmäisellä neljänneksellä ja varaston odotetaan olevan täysin toiminnassa vuoden 2010 alussa.

Asiakkaiden yritysvastuutietoisuus lisääntyy erityisesti toimistopapereiden osalta, joiden tuotevalikoimaan asiakkaat toivovat enemmän sertifioituja tuotteita. Papyruksen tavoitteena onkin saada puun alkuperäketjun sertifiointi toimintoihinsa Euroopassa.

Kattavat Internet-palvelut rakenteilla

Papyruksen sähköiset palvelut tarjoavat asiakkaille kattavan ja helppokäyttöisen Internet-sivuston, jonka avulla asiakkaat

voivat yksinkertaistaa monia päivittäisiä rutiinejaan. Palvelun kautta asiakkaiden on mahdollista selvittää, onko haluttua tuotetta varastossa, tilata mallikappaleita sekä jäljittää toimituksia.

Näihin hyötyihin perustuen Papyrus aikoo lisätä Internetin kautta myytävien tuotteiden osuuden 15 prosenttiin seuraavan kolmen vuoden aikana.

Kasvumahdollisuudet

Osana toimintojensa kasvattamista maantieteellisen kasvun ja uusien tuotealueiden lisäämisen kautta Papyrus on laajentamassa tuotevalikoimaansa hygieni- ja pakkaustuotteisiin Pohjoismaissa.

Papyruksella on vahva asema Pohjois- ja Keski-Euroopassa ja sillä on hyvät mahdollisuudet kasvaa näillä alueilla. Vahvistakseen asemaansa Itä- ja Keski-Euroopassa Papyrus perusti uusia toimintoja Sloveniaan ja Romaniaan vuonna 2007.

Vuosi 2007

Laajennettuaan toimintojaan vuonna 2004 ja 2005 Papyrus on tehostanut organisaatiotaan merkittävästi ja liiketoimintaprosessien ja järjestelmien yhtenäistämistä jatkettiin vuonna 2007. Samalla varastojen verkostoa on tehostettu. Papyruksen tavoitteena on yhä parantaa kannattavuuttaan vuonna 2008, ja tuloksien odotetaan näkyvän sekä vuosina 2008 että 2009.

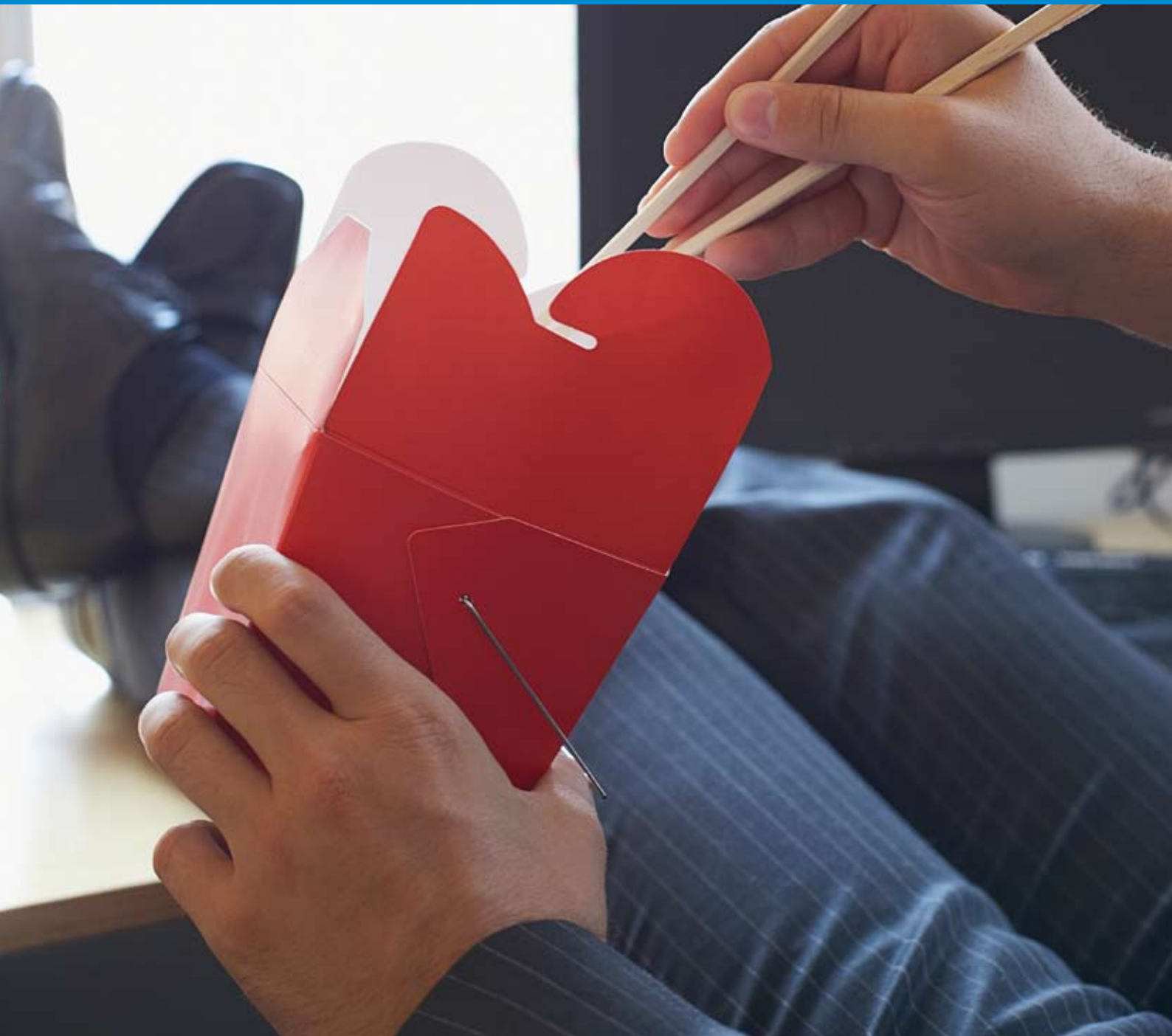
Oman tuotemerkinsä lisäksi Papyrus toimii eri markkinoilla Schneidersöhne, Papeteries de France, Sihl+Eika, Scaldia ja Classen-Papier -tuotemerkeillä. Useista eri tuotemerkeistä huolimatta merkkien taustalla olevat periaatteet ovat kaikkialla samat ja tulevaisuudessa eri tuotemerkkien ulkoasua yhtenäistetään. Papyrus aikoo myös vahvistaa tuotevalikoimaansa keskittymällä omiin Euroopan kattaviin tuotemerkeihinsä ja yhtenäistämällä tuotteitaan eri markkinoilla.

”Elanders AB on kansainvälinen yritys, jolla on maailmanlaajuisesti toimivia asiakkaita. Tärkeimmät asiat, joita toivomme paperintoimittajalta ovat täsmälliset, oikea-aikaiset toimitukset ja hintakilpailukyky.”

*Patrick Holm, toimitusjohtaja,
Elanders AB, Ruotsi*

Ensiluokkaiset materiaalit ja tuoteinnovaatiot auttavat asiakkaitamme saavuttamaan parhaat mahdolliset pakkausratkaisut.

Stora Enson kuluttajapakkauskartonkiliiketoiminta-alue valmistaa nestepakkauskartonkia, elintarvikekartonkia, kotelokartonkia ja graafista kartonkia. Tuotteita käytetään elintarvikkeiden, juomien, tupakan, lääkkeiden, mediatuotteiden, kosmetiikan ja muun kulutustavaran pakkauksissa.

Tiivis yhteistyö asiakkaiden kanssa

Asiakkaidemme liiketoiminnan ymmärtäminen on erittäin tärkeää, jotta voimme kehittää innovatiivisia pakkausratkaisuja proaktiivisesti, yhteistyössä asiakkaidemme kanssa. Stora Enson kuluttajapakkauskartonkiliiketoiminnassa sitoudutaan vertikaaliseen innovaatioon ja toimitaan tiiviisti asiakkaiden kanssa heidän pakkausvaatimustensa ratkaisemiseksi mahdollisimman tehokkaasti. Sekä pakkausvalmistajiin että suurten tuotemerkkien omistajiin ulottuva verkosto avaa uusia mahdollisuuksia luoda entistä tehokkaampia keinoja hyödyntää raaka-aineita ja kehittää kuitupohjaisia pakkauksia vertikaalisen innovaation avulla.

Laatujohtajuus on oleellista sitoutumisessamme asiakastyytyväisyyteen ja kannattavaan kasvuun. Liiketoiminnasta lähtevät innovaatiot, jatkuva tuotekehitys ja tuotantokannan tehokas käyttö varmistavat tuotteiden korkean laadun.

Markkinointi- ja yritysvastuudotuksiin vastaaminen

Asiakkailla on korkeat odotukset kuluttajapakkauskartonkituotteilta ja niitä käytetään moniin eri tarkoituksiin. Jotta voimme vastata asiakkaiden tarpeisiin eri loppukäyttökohteissa, valikoimamme täytyy kattaa useita eri kartonkilaatua erilaisine ominaisuuksineen ja neliöpainoineen.

Pakkausten hyvä ulkoasu ja turvallisuus ovat kaikille arvoketjun toimijoille ensiarvoisen tärkeitä. Esimerkiksi suurille tuotemerkeille kuluttajapakkauskartonkituotteet mahdollistavat pakkausten käytön tehokkaana markkinointityökaluna ja muiden markkinointitoimenpiteiden tukemisessa. Tuoteturvallisuuden varmistamiseksi tehtaillamme on sertifioitua tuoteturvallisuusjärjestelmät. Paikallinen asiakaspalvelu ja kyky vastata nopeasti asiakkaiden muuttuviin tarpeisiin ovat tärkeitä menestystekijöitä Stora Enson kuluttajapakkaus-kartonkiliiketoiminnalle.

Asiakkaiden yritysvastuuseen liittyvät vaatimukset kuluttajapakkauskartonkituotteille ovat myös koko ajan kasvaneet. Tässä suhteessa kuitupohjaiset tuotteemme tarjoavat houkuttelevan vaihtoehdon monille kilpaileville materiaaleille, sillä tuotteet ovat kierrätettäviä ja niillä on pienempi vaikutus ilmastomuutokseen uusiutuvan raaka-aineen ja valmistuksessa käytetyn korkean bioenergiämäärän ansiosta.

Enemmän vähemmällä

Entistä kevyemmät materiaalit vastaavat asiakkaiden tarpeisiin vähentää pakkausmateriaalien käyttöä. Tämä on mahdollista käyttämällä modernia teknologiaa tuotantoprosesseissa, hyödyntämällä tehokkaasti raaka-aineita ja löytämällä uusia keinoja vähentää raaka-aineen kulutusta ja ylipäänsä pakkaustarpeita. Stora Enso on onnistunut tässä erityisesti nestepakkauskartongin valmistuksessa, jossa raaka-aineen käyttöä jokaista tuhatta kartonkitonnin kohti on vähennetty merkittävästi.

Maaialmanluokan sellutehtaata

Stora Enso valmistaa kuluttajapakkauskartonkeja kuudessa modernissa, hyvin hoidetuissa tehtaassa, jotka sijaitsevat Suomessa, Ruotsissa, Saksassa ja Espanjassa. Tehtaiden kokonais-tuotantokapasiteetti on 2,8 miljoonaa tonnia. Osa tehtaistamme on integraatteja, jotka tuottavat sekä sellua että kartonkia. Nämä tehtaata ovat erittäin energiatehokkaita ja niistä löytyy arvokasta tuotantoon liittyvää asiantuntemusta.

Vuosi 2007

Kuluttajapakkauskartonkiliiketoiminta-alueen globaali liiketoiminta jatkui suhteellisen tasaisena vuonna 2007. Kannattavuus oli kuitenkin alhaisempi kuin vuonna 2006 johtuen pääasiassa puukustannusten jyrkästä noususta ja valuuttakurssien epäsuotuisista heilahteluista vuoden 2007 toisella vuosipuoliskolla.

Forsin tehtaalla Ruotsissa aloitettiin investointihanke kahden kartonkikoneen sekä yhden kemihierrelaitoksen uudistamiseksi. Tämä investointi parantaa kartongin laatua, joten tehdas pystyy tarjoamaan asiakkaille entistä korkealaatuisemman kartonkivalikoiman. Investointi lisää myös jonkin verran Forsin tehtaan tuotantokapasiteettia.

”Nestléllä pakkausten yritysvastuunäkökohdat liittyvät muun muassa raaka-aineen käytön vähentämiseen, kierrätyksen tukemiseen ja soveltuvien uusiutuvien raaka-aineiden käyttöön. Asiakkaana olemme havainneet, että nämä asiat ovat todella tärkeitä Stora Ensonkin liiketoiminnassa ja heidän toimintansa puhuu puolestaan!”

*Anne Roulin, pakkaus- ja muotoilujohtaja,
Nestlé, Sveitsi*

Toimintamme kattaa koko arvoketjun ja siksi pystymme tarjoamaan laajan valikoiman innovatiivisia ja kustannustehokkaita pakkausratkaisuja asiakkaillemme.

Stora Enson teollisuuspakkaukset-liiketoiminta-alue valmistaa aaltopahvipakkauksia ja aaltopahvin raaka-ainetta, hylsyjä, hylsykartonkia, laminaattipaperia sekä säkki- ja voimapaperia.

Aaltopahvipakkaukset vaihtelevat suuresti kooltaan sekä painamisen ja muiden teknisten ominaisuuksien osalta aina kuluttajatuotteiden myyntipakkauksista teollisuustuotteiden kuljetuspakkauksiin. Kuluttajapakkaukset ovat usein offset-painomenetelmää käyttäen mikroaaltopahvista valmistettuja tuotteita elektroniikka-, ruoka- ja juomateollisuudelle. Kuljetuspakkauksissa puolestaan tyypillisesti käytetään flexo-painomenetelmää ja laatikkoratkaisut vaihtelevat vakiolaatikoista lujarakenteisiin ja isoihin erikoispakkauksiin. Isoja erikoispakkauksia käytetään teollisuuskemikaalien, televisioiden, koneiden ja varaosien pakkauksissa.

Stora Enson tytäryritys Corenso United on yksi maailman johtavista hylsyjen ja hylsykartonkien valmistajista. Tuotteita käytetään sellaisilla teollisuudenaloilla kuten paperi ja kartonki, tekstiililanka, muovikalvo ja joustopakkaukset.

Tuotteiden monikäyttöisyys

Asiakasvaatimukset pakkausten rakenteen, käytettävän materiaalin, graafisen suunnittelun ja koon suhteen vaihtelevat suuresti ja tämän vuoksi usein tarvitaan asiakaskohtaisesti räätälöityjä ratkaisuja. Tiivis yhteistyö asiakkaiden kanssa onkin edellytyksenä innovatiivisten pakkausten kehittämiselle.

Erittäin tärkeitä menestystekijöitä ovat myös nopeat toimitusajat, ajallaan tapahtuvat tavarantoimitukset ja kustannustehokkuus. Tämän vuoksi Stora Enso on perustanut toimintoja muun muassa Keski- ja Itä-Euroopan nopeasti kasvaville pakkausmarkkinoille ja laajentanut tuotantoyksiköidensä verkostoa näillä alueilla. Sen lisäksi, että aaltopahvipakkaukset suojaavat tuotteita kuljetuksen aikana, hyvin suunniteltuina ne auttavat tuotteen brändin rakentamisessa, tarjoavat tuotetietoutta ja toimivat vähittäiskaupoissa myyntitelineinä.

Aaltopahvipakkausten kierrätettävät materiaalit tarjoavat ympäristön kannalta erinomaisen pakkausratkaisun. Myös Corenson tuotteet ovat kierrätettäviä ja niiden raaka-aine sisältää jopa 90 % keräyskuitua. Corenso tarjoaa myös käytettyjen tuotteidensa kierrätysratkaisuja asiakkailleen ja loppukäyttäjille.

Mukana koko arvoketjussa

Stora Enson teollisuuspakkaukset-liiketoiminta-alue osallistuu pakkaustuotannon arvoketjun jokaiseen vaiheeseen alkaen kierrätyksestä ja sellun tuotannosta edeten aina pakkausten valmistamiseen. Pakkausten lisäksi tarjoamme asiakkaillemme pakkausten ja pakkausjärjestelmien suunnittelua sekä pakkauskoneita. Eri vaiheissa mukanaolo mahdollistaa valmistuskustannustemme optimoinnin, tarjoaa asiakkaillemme varmat toimitukset ja auttaa liiketoiminnan tulevaisuuden suunnittelussa asiakasodotusten saavuttamiseksi.

”Minua motivoi mahdollisuus palvella asiakkaitamme yksilöllisesti sekä parhaiden ratkaisujen tarjoaminen heidän pakkaustarpeisiinsa. Yhteisen tulevaisuuden rakentaminen asiakkaidemme kanssa on meille tärkeää.”

*Robert Dobkowski, työpäällikkö, Ostrołękan tehdas,
Stora Enso, Puola*

Turvataksaan kierrätyskuitupohjaisen raaka-aineen saatavuuden Stora Enso on mukana paperinkeräystoiminnassa. Stora Enso omistaa muun muassa Puolan suurimman kierrätysyrityksen, jolla on noin 17 prosentin osuus paikallisista markkinoista, sekä omistaa 30 % osuuden Suomen suurimmasta paperinkeräysyrityksestä, Paperinkeräys Oy:stä.

Vuosi 2007

Stora Enson teollisuuspakkaukset-liiketoiminnan kasvu ja kannattavuuden paraneminen jatkuivat vuonna 2007. Tämä johtui pääasiassa parantuneesta kustannustehokkuudesta uusien investointien ja kannattavuuden parantamistoimenpiteiden seurauksena sekä hyvästä markkinatilanteesta erityisesti aaltopahvin ja aaltopahvin raaka-aineen osalta. Vastataksaan kasvavaan kysyntään Stora Enso on aloittanut investointihankkeita kapasiteetin lisäämiseksi.

Aaltopahvipakkaustehdasinvestointi Lukhovitsyssa Venäjällä etenee aikataulun mukaisesti ja tarkoituksena on aloittaa tuotanto vuoden 2008 ensimmäisen neljänneksen aikana. Venäjällä Balabanovon tehtaalla aloitettiin investointihanke vuoden 2007 toisen neljänneksen aikana. Tämän investoinnin myötä Stora Enso on ensimmäinen ulkomainen pakkausalan yritys, joka investoi moderniin offset-painettuun aaltopahvipakkaustuotantoon Venäjällä. Hankkeen on tarkoitus valmistua vuoden 2008 toisella neljänneksellä.

Vuoden aikana käynnistettiin myös investointihanke isojen aaltopahvipakkausten tuotannon aloittamiseksi Łódźin tehtaalla Puolassa. Tämä uusi yksikkö vahvistaa asemaamme ja maantieteellistä kattavuuttamme pidemmälle jalostettujen tuotteiden toimittajana sen jälkeen kun siitä tulee täysin toimiva vuoden 2008 ensimmäisen neljänneksen aikana. Vahvistaakseen asemaansa edelleen Puolassa konserni on hankkinut Stora Enso Polandin (entinen Intercell S.A.) osakkeita Puolan valtiolta nostaen täten Stora Enson omistuksen 95 prosenttiin.

Stora Enso julkaisi offset-painomenetelmää käyttävän mikroaaltopahvipakkaustehdashankkeen Unkarissa vastataksaan pidemmälle jalostettujen aaltopahvipakkausten kasvavaan paikalliseen kysyntään. Hankkeen on tarkoitus valmistua vuoden 2008 kolmannella neljänneksellä.

Corenso United on keskittynyt kasvattamaan hylsytuotantoon ja laajentamaan toimintaansa uusille loppukäyttöalueille. Aikaisemmin perustetun Hangzhoun tehtaan lisäksi Kiinan Foshanissa käynnistettiin uusi hylsytehdas vuonna 2007. Hanke uuden hylsytehtaan rakentamiseksi Tychyyn Etelä-Puolaan aloitettiin vuoden 2007 lopussa.

Yhdysvalloissa, Wisconsin Rapidsissa paperikoneen muuntaminen tuottamaan hylsykartonkia etenee suunnitelman mukaisesti ja uudistuksen odotetaan olevan valmis vuoden 2008 ensimmäisen neljänneksen aikana.

Stora Enso Timber kasvattaa jatkuvasti lisäarvoa tuottavien jatkojalosteiden osuutta tuotannossaan. Näin vastataan asiakkaiden tarpeisiin ja parannetaan puun kilpailukykyä rakennusmateriaalina.

Stora Enso Timberin nimellä tunnettu puutuotteiden liiketoiminta-alue tarjoaa tuote- ja palveluratkaisuja puuteollisuuden ja kaupan tarpeisiin ympäri maailmaa. Painopisteitä ovat rakennus- ja puusepänteollisuus sekä suurivolyymiset, tiettyyn loppukäyttöön räätälöidyt komponentit. Lisäksi Stora Enso Timber toimittaa paljon erilaisia sahattuja ja jatkojalostettuja tuotteita puutavarakaupoille, tukkureille ja maahantuoijille sekä myös raaka-ainetta sellu- ja paneeliteollisuudelle ja polttoainetta energiasektorille.

Puu on ihanteellinen rakennusmateriaali

Stora Enso Timberin päämarkkinat ovat Euroopassa ja Aasiassa. Sahat sijaitsevat Alankomaissa, Itävallassa, Latviassa, Liettuassa, Puolassa, Ruotsissa, Saksassa, Suomessa, Tšekin tasavallassa, Venäjällä ja Virossa. Tuotteidemme kysyntä riippuu lähinnä rakennusmarkkinoista. Puutuotteiden pitkän aikavälin näkymät ovat edelleen myönteiset johtuen lähinnä jatkuvasta väestönkasvusta ja elintason noususta.

Puutuotteet ja tekniset puutuotteet ovat kustannuskilpailukykyänsä ja innovatiivisuutensa ansiosta ihanteellisia rakennusmateriaaleja. Lisäksi puu on ympäristöystävällinen rakennusmateriaali. Tuotteemme valmistetaan uusiutuvasta raaka-aineesta, joka on peräisin kestävästi hoidetuista metsistä. Yhä useampi kuluttaja valitsee puutuotteet myös siksi, että puun hiilijalanjälki on pienempi kuin monien kilpailevien materiaalien ja siitä valmistetut tuotteet hillitsevät näin osaltaan ilmastonmuutosta.

Lisääarvoa jatkojalosteista

Stora Enso Timber vastaa muuttuviin asiakasvaatimuksiin siirtämällä tuotantonsa painopistettä lisääarvoa luoviin tuote- ja palvelukokonaisuuksiin. Tähän päästään sekä tuotantoprosessia parantamalla että tuoteinnovaatioilla. Jatkojalosteiden osuus 7,5 milj. kuutiometrin kokonaistuotannostamme on jo nyt puolet. Stora Enso Timber on muun muassa liimapuu-tuotteiden markkinajohtaja Japanissa sekä puusepänteollisuuden komponenttien markkinajohtaja Pohjoismaissa.

Tuotantomme laajenee edelleen vuonna 2008, kun Uimaharjun sahan uusi komponenttitehdas käynnistyy ja Honkalahden sahan ja Ruotsissa sijaitsevan Alan sahan komponenttitehtaita laajennetaan.

Bad St. Leonhardin sahalla Itävallassa käynnistyy keväällä 2008 uusi ristiin liimattuja elementtejä valmistava tehdas. Näitä massiivipuisia elementtejä toimitetaan Keski-Euroopan rakennusmarkkinoille. Lisäksi Bad St. Leonhardiin rakennetaan uutta ThermoWood-laitosta, joka kasvattaa suurta kestävyyttä vaativiin sovelluksiin tarkoitettujen lämpökäsiteltyjen puutuotteiden valmistuskapasiteettia. Näiden investointihankkeiden kokonaisarvo on 35 milj. euroa.

Myös pelletit mukaan

Puutuotteiden liiketoiminta-alue käyttää jo nyt puun kuorta kuivaamojen lämmittämiseen. Myös merkittävä osa sahanpurusta ja höylälastuista käytetään energiantuotantoon. Sivutuotteiden käyttöä laajennetaan nyt kasvattamalla omaa pelletointikapasiteettia. Tämän myötä pystymme hyödyntämään Euroopan bioenergia-alan hyviä kasvunäkymiä ja kasvattamaan puutuotteidemme lisäarvoa.

Puutuotteet käynnistää ensimmäiset kaksi pellettilaitosta Venäjällä keväällä 2008 ja seuraavat Ruotsissa ja Tšekin tasavallassa myöhemmin samana vuonna. Pellettituotantoon on investoitu tähän mennessä noin 20 milj. euroa.

Vuosi 2007

Puutuotteiden tuotantokapasiteetista yli 30 % on Keski- ja Itä-Euroopassa ja Venäjällä, ja toimintaa näissä maissa on tarkoitus kehittää edelleen. Stora Enso osti Murowin sahan Puolassa vuonna 2006 ja laajensi vuosina 2006–2007 molempia Venäjän-sahoja Nebolchissa ja Impilahdella. Näihin yksiköihin on investoitu noin 40 milj. euroa, ja uskomme että paikallisen rakennusteollisuuden hyvä kysyntä ja kilpailukykyiset tuotantokustannukset tarjoavat kasvumahdollisuuksia myös tulevaisuudessa.

Stora Enso päätti kesällä 2007 osana meneillään olevaa tuotantoyksiköiden suorituskyvyn arvioimisohjelmaa sulkea Saugan sahan Virossa. Loppusyksyllä päätettiin myös myydä Arapotin saha Brasiliassa. Kotkan sahan myyntiä harkitaan osana Stora Enson suunnitelmaa luopua paperinvalmistuksesta Kotkassa.

”Hyvin hoidetut metsät ovat minulle tärkeä asia, koska niiden avulla varmistetaan tärkeän puuraaka-aineen saanti tulevaisuudessa. Samalla edistetään myös luonnon hyvinvointia.”

*Anna Jalkanen, metsänomistaja
Suomi*

Olemme sitoutuneet tarjoamaan työn- tekijöillemme innostavia mahdollisuuksia koko heidän uransa ajan ja haluamme motivoida henkilöstöämme yhä parempiin suorituksiin.

Stora Ensossa alettiin vuonna 2007 entistä enemmän korostaa tavoite- ja kehityssuunnittelun merkitystä henkilöstön motivoimisessa parempiin suorituksiin. Tavoitteena on luoda yhä määrätietoisempi ja motivoituneempi organisaatio, jossa kaikki tietävät oman roolinsa ja tunnistavat oman panoksensa liiketoiminnan päämäärien saavuttamisessa. Jokaisen työntekijän tavoitteista, painopistealueista ja vastuista keskustellaan selkeämmin ja niistä sovitaan yhdessä. Tämän odotetaan lisäävän henkilöstön motivaatiota ja sitoutumista pää- töksiin, jolloin tuloksena on toiminnan tehostuminen. Yhtiössä otetaan vuonna 2008 käyttöön kaikille yhteinen tavoite- ja kehityssuunnitteluprosessi.

Rekrytointi yhä tärkeämpää

Stora Ensolle on yhä tärkeämpää löytää ja rekrytoida yhtiöön sopivia kykyjä nykyisten ja tulevien tarpeiden täyttämiseksi. Siksi valikoitujen yliopistojen kanssa tehdään globaalisti yhä enemmän kohdennettua yhteistyötä, joka käsittää myös osallistumisen erilaisiin projekteihin, harjoitteluohjelmiin ja opinnäytetöihin. Lisäksi Stora Ensolla on Ruotsissa kehitteillä uusi yhteinen rekrytointi- ja kehittämisohjelma nimeltä ”2015”. Kyseessä on tehtaiden pitkäaikaisten rekrytointitarpeiden täyttämiseen tähtäävä malli, jonka tavoitteina on varmistaa, että yhtiössä on sopiva yhdistelmä oman alansa osaajia, pienentää rekrytointikustannuksia ja tehdä Stora Ensosta houkuttelevampi työnantajana. Ohjelma otetaan kokonaisuudessaan käyttöön vuoden 2008 kuluessa.

Johtamisen kehittäminen

Stora Enso pyrkii tarjoamaan kaikille työntekijöilleen innostavia kehitysmahdollisuuksia ja houkuttelevan ja haasteellisen työympäristön. Tämän vuoksi johtamisen kehittäminen

nostettiin korostetusti esiin vuonna 2007. Konkreettisia toimenpiteitä olivat kykyjen arvioinnit ja koulutusohjelmat sekä vuonna 2008 käyttöön otettava uusi tavoite- ja kehityssuunnittelun arviointiprosessi. Painopisteitä ovat seuraajasuunnittelu, nuorten kykyjen kehittäminen, työkierto ja kehityskeskustelut. Stora Enson johdon katselmukset ovat tärkeä osa kykyjen arviointia ja henkilökohtaisten kehitys- ja etenemissuunnitelmien laadintaa. Tarjoamme työntekijöillemme myös konsernitason johtamiskoulutusta ja maakohtaisia koulutusohjelmia, jotka kattavat organisaation kaikki tasot. Kaksi vuotta sitten käynnistetty Go! on nuorille kyvyille tarkoitettu kansainvälinen työkierto-ohjelma. Lisäksi Stora Enson Brasilian toiminnot lanseerasivat vuonna 2007 uuden koulutusohjelman, joka on avoin kaikille Stora Enson työntekijöille eri puolilla maailmaa. Ohjelman tavoitteena on taata, että Stora Enson liiketoimintaa Brasiliassa on kehittämässä sopiva yhdistelmä eri alojen osaajia.

Vuonna 2007 toteutetut rakennemuutokset

Vuonna 2007 toteutetuilla lukuisilla rakennemuutoksilla oli suora vaikutus storaensolaisiin ja heidän hyvinvointiinsa. Merkittävät tehtaiden sulkemiset koskivat yhteensä 675 henkilöä. Lisäksi kahdeksan pohjoisamerikkalaisen paperitehtaan myynti vähensi henkilöstöä 4 350:llä. Lokakuussa 2007 ilmoitetut, lähinnä Suomessa ja Ruotsissa toteutettavat uudelleenjärjestelyt tulevat koskemaan noin 1 700 työntekijää, joista noin 300 työskentelee konsernihallinnossa ja keskitytyissä palveluissa.

Tehtaiden sulkemiset ja henkilöstövähennykset ovat vaikeita mutta välttämättömiä päätöksiä, sillä niillä turvataan yhtiön kannattavuus ja henkilöstön tulevaisuus pitkällä aikavälillä.

Henkilöstöhallinnolla on keskeinen asema näiden muutosten läpiviemisessä, muun muassa luotaessa tukiohjelmia työpaikansa menettäville. Tukitoimenpiteiden ensisijainen tavoite on uudelleentyöllistyminen joko yhtiön sisällä tai sen ulkopuolella. Toimenpiteiden kirjo ulottuu työllistymismahdollisuuksien kartoittamisesta ja uudelleensijoittumispalvelujen tarjoamisesta lisäkoulutukseen ja eläkejärjestelyihin.

Stora Enso noudattaa työvoiman vähentämisessä johdonmukaista mallia, jossa otetaan huomioon kunkin maan lakisääteiset vaatimukset ja irtisanomiskäytännöt. Henkilöstövähennysten vastuullisen hoidon varmistamiseksi Stora Enso on laatinut asiasta koko yhtiön kattavat ohjeet. Irtisanottavien työntekijöiden tulee kokea tullessa kohdelluiksi oikeudenmukaisesti, ja muiden tulee kokea, että heitä kohdeltaisiin vastaavassa tilanteessa samalla tavoin. Dialogi kaikkien sidosryhmien kanssa on ratkaisevan tärkeää.

Henkilöstön tukeminen vaikeina aikoina

Vuonna 2006 tuotantoyksiköiden suorituskyvyn arvioimisohjelman pohjalta tehtyjen päätösten perusteella Stora Enso sulki lopullisesti Berghuizerin tehtaan Alankomaissa ja Reisholzin tehtaan Saksassa vuoden 2007 lopussa. Sulkemisprosessin kuluessa painopisteenä on ollut irtisanottujen työntekijöiden tukeminen ja henkilöstön motivaation säilyttäminen.

Reisholzin tehtaalla allekirjoitettiin maaliskuussa 2007 tukiohjelma työntekijöiden, yritysneuvoston ja ammattijärjestöjen kesken. Palautteen perusteella kaikki osapuolet kokivat tullessa kohdelluiksi hyvin ja olivat tyytyväisiä saamaansa tukipakettiin. Vain muutama 378 työntekijästä haki korkeampia korvauksia oikeusteitse.

Kun sulkemisesta ilmoitettiin, Berghuizerin tehtaan ulkopuolelle kokoontui noin 2 000 paikkakuntalaista osoittamaan mieltään. Neuvottelut tehtaan 297 työntekijän ja yritysneuvoston sekä ammattijärjestöjen välillä aloitettiin heti päätöksen julkistamisen jälkeen. Neuvottelut onnistuivat hyvin, ja tukiohjelma allekirjoitettiin tammikuussa 2007. Vuoden loppuun mennessä luottamus oli palannut ja ilmapiiri parantunut, ja tuotannon laatu oli parempaa.

Tukipakettien mukaisesti kumpikin yksikkö tarjoaa työntekijöilleen tehtaiden sulkemisen jälkeen uudelleensijoittumispalveluja, jotka helpottavat työnhakua vuonna 2008.

Vuoden 2007 loppupuolella Stora Enso ilmoitti merkittävistä uudelleenjärjestelyistä Suomen ja Ruotsin tehtailla ja laati niitä varten tukipaketit. Suomessa päätettiin sulkea Kemijärven ja Summan tehtaata ja Anjalan tehtaalta yksi kirjapaperia tuottava kone. Prosessi odotetaan saatavan päätökseen vuonna 2008, ja se koskee noin tuhatta työntekijää. Ilmoitus tehtaiden sulkemisista johti päivän mittaiseen lakkoon kaikilla Suomen tehtailla lokakuussa.

Stora Enso on räätälöinyt kaikkia toimenpiteiden vaikutuspiiriin kuuluvia Suomen tehtaita varten 10 miljoonan euron tukipaketin yhteistyössä paikallisten työvoimaviranomaisten ja valtionhallinnon edustajien kanssa. Paketti täydentää Suomen hallituksen lupaamaa tukipakettia ja EU:n aluerahastosta mahdollisesti myönnettävää tukea. Takaisinottovelvoiteajan pidentäminen lakisääteisestä yhdeksästä kuukaudesta 24 kuukauteen on merkittävä osa pakettia. Uusille yrityksille tarjotaan aloitustukea yhdessä TE-keskusten, viranomaisten ja konsulttiyritys Ernst & Youngin kanssa. Jos työntekijät löytävät uuden työpaikan irtisanomisajan kuluessa, heitä tuetaan uuden työn aloittamisessa ja heille maksetaan normaalia

”Koulutusohjelmamme Brasiliassa tarjoaa erinomaiset mahdollisuudet kaikille storaensolaisille, joilla on motivaatiota ja kiinnostusta oppia lisää liiketoiminnastamme ja luoda kansainvälistä uraa.”

*Christiane Yoshinaga, henkilöstöpäällikkö,
Stora Enso, Brasilia*

Henkilöstö

palkkaa työsuhteen loppuun asti. Pakettiin kuuluu myös laajennettu työterveyshuolto vuoden ajan työsuhteen päättymisen jälkeen ja tukea uudelleenkoulutukseen.

Stora Enso ilmoitti tammikuussa 2008, että kaksi yhtiötä rekrytoivat 200 Stora Enson työntekijää, joita uudelleenjärjestelytoimenpiteet koskevat. Anaika Group ostaa osan Kemijärven tehtaan kiinteistöstä ja se tulee työllistämään 100 henkilöä konepajatoiminnoissa ja liimapuupalkkien tuotannossa. Empower Oy tarjoaa kunnossapitotyötä noin sadalle Stora Enson Kymenlaaksossa irtisanottavalle henkilölle.

Ruotsia koskevista vuonna 2007 tehdyistä uudelleenjärjestelypäätöksistä merkittävimmät olivat noin 300 ihmistä työllistävän Norrsundetin tehtaan sulkeminen ja noin 80 ihmistä työllistävän Falunin tutkimuskeskuksen lakkauttaminen. Paikallisyhteisöjen ja muiden sidosryhmien kanssa aloitettiin tiivis vuoropuhelu heti, kun päätöksestä oli ilmoitettu. Irtisanotuille tarjottavalla tukipaketilla pyritään auttamaan työntekijöitä löytämään uusia työpaikkoja ja tukemaan uusien yritysten perustamista alueilla, joita irtisanomiset koskevat. Irtisanotuille annetaan etusija sisäisessä työnhaussa ja heille tarjotaan mahdollisuus kouluttautua uusiin tehtäviin yhtiön Ruotsin toimipaikoissa esimerkiksi vuonna 2007 käynnistetyin uuden rekrytointi- ja kehittämisohjelman ”2015” kautta.

Henkilöstöpalvelujen keskittäminen

Stora Enso keskitti vuonna 2007 henkilöstöpalvelujaan paikallisista yksiköistä suurempiin palvelukeskuksiin. Tavoitteena oli tehostaa toimintaa, yksinkertaistaa ja parantaa prosesseja, tehos-

taa asiantuntemuksen käyttöä, lisätä yhteistyötä ja läpinäkyvyyttä sekä helpottaa henkilöstöprosessien kehittämistä. Henkilöstöhallinnon työpaikkojen määrä on vähentynyt tehtailla, ja uusia työpaikkoja on luotu keskitettyihin toimintoihin.

Palkanlaskentapalvelut on esimerkiksi yhtenäistetty ja keskitetty Saksan, Suomen ja Ruotsin palvelukeskuksiin. Ruotsissa henkilöstöhallinto keskitetään Falunissa toimivaan palvelukeskukseen ja henkilöstöhallinnon asiantuntijatehtävät jaetaan yksiköiden kesken vuodesta 2008 lähtien. Suomessa kaikki henkilöstöpalvelut keskitetään kuudelle alueelle vuodesta 2008 lähtien. Kullakin alueella on oma henkilöstöpäällikkö, jolla on selkeästi määritellyt vastuut ja joka raportoi suoraan maakohtaiselle henkilöstöpäällikölle.

Tärkeimmät henkilöstöluvut	2005	2006	2007
Henkilöstömäärä keskimäärin*	41 392	41 036	39 239
Henkilöstömäärä vuoden lopussa	41 958	39 436	37 997
Liikevaihto/työntekijä vuoden lopussa, euroa	270 335	328 563	351 965
Henkilöstön vaihtuvuus****, %	4,0	5,6	5,1
Koulutuspäiviä/työntekijä**	2,8	3,1	3,4
Sairaudesta ja tapaturmista johtuneet poissaolot** (% teoreettisesta työajasta)	4,5	4,5	4,4****

* Luku sisältää ainoastaan jatkuvat toiminnot. ** Lähde: henkilöstötietokanta

*** Stora Enson vapaaehtoisesti jättäneiden vakituisten työntekijöiden määrä.

**** Pohjois-Amerikan toimintojen osalta tiedot vuoden 2007 kolmelta ensimmäiseltä neljännekseltä.

Tärkeimmät henkilöstöluvut

Stora Enson henkilöstön määrä väheni 4 % vuonna 2007 ja oli 39 239. Vähennys johtui pääasiassa Pohjois-Amerikan toimintojen myynnistä joulukuussa 2007. Henkilöstön vaihtuvuus väheni jossain määrin mutta pysyi kuitenkin suhteellisen vakaana. Koulutuspäivien määrä työntekijää kohti oli 3,4, mikä oli lähes samalla tasolla kuin vuonna 2006.

Henkilöstön monimuotoisuus

Stora Enso pitää taustaltaan, osaamiseltaan ja kokemukseltaan erilaisia ihmisiä olennaisina liiketoiminnalleen. Liiketoiminnan maantieteellisen jakautumisen tulee heijastua myös henkilöstöön. Henkilöstön monimuotoisuus auttaa meitä vastaamaan tehokkaammin liiketoiminnan tarpeisiin ja asiakkaiden vaatimuksiin kaikkialla. Muun muassa ikä-, sukupuoli- ja kansallisuusjakauma ovat tärkeitä monimuotoisuuden mittareita, mutta viime kädessä ratkaisevat kuitenkin työntekijöiden ammattitaito ja kokemus.

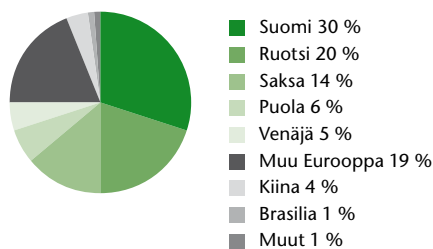
Stora Enson sosiaalisen vastuun tavoitteisiin vuodelle 2007 sisältyi kaksi sukupuolijakaumaa koskevaa tavoitetta. Yksi niistä oli jatkaa WISE-naisverkoston kokouksia ja perustaa testiluontoinen mentorointiohjelma verkoston jäsenille. WISE-verkoston on valittu 21 jäsentä Stora Ensosta. Verkoston toimintaa jatkettiin vuonna 2007 toimintasuunnitelman mukaisesti, ja mentorointiohjelma perustettiin. Vuodesta 2008 lähtien WISE-naisverkoston jäsenet saavat uraansa ja kehittymismahdollisuuksiaan koskevaa neuvontaa konsernin johtoryhmän jäseniltä vuoden ajan. Odotamme ohjelman viestivän Stora Ensossa työskenteleville naisille vahvasti, että yhtiö todella tarjoaa heille yhtäläiset uramahdollisuudet. WISE-naisverkostoa on tarkoitus laajentaa vuonna 2008, jotta sukupuolten tasa-arvoa edistävää työtä voidaan vahvistaa.

Toinen konsernitason sukupuolijakaumaa koskeva tavoite oli naisten kouluttaminen johtotehtäviin osana vuoden 2007 johdon katselmusta. Vuoden aikana uransa alkuvaiheessa tunnistettujen naiskykyjen määrä näissä katselmuksissa kasvoikin ja oli selkeästi korkeampi kuin vuonna 2006. Johdon koulutusohjelmiin osallistuneista 30 % oli naisia vuonna 2007.

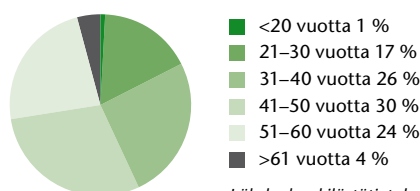
Stora Enso on sukupuolijakauman perusteella alan eurooppalaisten yritysten keskitasoa. Naisten osuus henkilöstöstä kasvoi vuoden 2007 aikana 18 %:sta 21 %:iin. Vakituisiin työsuhteisiin palkattujen naisten osuus oli 22 % (21 %) vuonna 2007, joista 32 %:lla (40 %) oli vähintään alempi korkeakoulututkinto.

Henkilöstön osuus maittain 2007

Ikäjakauma 2007

Lähde: henkilöstötietokanta

Naisten osuus Stora Ensossa*	2005	2006	2007
Koko henkilöstö, %	19	18	21
Hallitus, %	10	20	22 (2 naista)
Johtoryhmä, %	11**	13**	10 (1 nainen)
240 ylintä johtajaa, %	-	-	8
Johdon katselmuksien: uransa alkuvaiheessa tunnistetut kyvyt, %	26	27	34

* Lähde: henkilöstötietokanta ** Luku viittaa johtoryhmään (Executive Management Group) ennen syyskuun 2007 organisaatiomuutosta.

Lue lisää

- konsernitason monimuotoisuustavoitteista s. 58
- uudelleenjärjestelystä s. 36–37
- työterveyshuollosta ja työsuojelusta s. 80–81

Uudelleenjärjestely on joskus välttämätöntä pitkän aikavälin kannattavuuden turvaamiseksi.

Uudelleenjärjestely

Vastataksaan kustannusten dramaattiseen nousuun ja turvataksaan yhtiön pitkän aikavälin kannattavuuden Stora Enso ilmoitti lokakuussa 2007 aikomuksestaan sulkea Summan paperitehdas, Anjalan tehtaan kirjapaperia tuottava paperikone sekä Kemijärven ja Norrsundetin sellutehtaat. Sulkemiset vähentävät vuosittaista sanomalehti- ja aikakauslehtipaperin tuotantokapasiteettia 505 000 tonnilla ja sellun tuotantokapasiteettia 550 000 tonnilla. Arvion mukaan toimenpiteet koskevat 1 100 henkilöä Suomessa ja 300 Ruotsissa.

Stora Enso aikoo jatkaa tuotevalikoimansa keskittämistä myymällä Kotkan tehtaan laminaattipaperia ja erikoispäällystettyä aikakauslehtipaperia tuottavan liiketoiminnan. Myös Kotkan tehtaan sahaustoiminta on myynnissä, mikäli siitä saadaan riittävän hyvä tarjous. Kotkan tehdas työllistää noin 650 työntekijää. Myös Tainionkosken ja Malesian laminaattipaperiliiketoiminta voidaan myydä.

Stora Enso aikoo vähentää 300 työntekijää konsernin hallinnosta ja keskitetyistä palveluista Isossa-Britanniassa, Suomessa, Ruotsissa ja Saksassa vähentääkseen kuluja ja tehostaakseen hallintoaan uudelleenorganisoinnin, Pohjois-Amerikan liiketoimintojen myynnin sekä mainittujen kapasiteettivähennysten seurauksena. Konsernitason toimihenkilöitä on yhteensä 850.

Stora Enson yt-neuvottelut Summan, Kemijärven ja Anjalan tehtaiden sekä Helsingin pääkonttorin osalta päättyivät tammikuussa 2008. Markkinatilanne ei ollut muuttunut yt-neuvottelujen päättyessä, joten Stora Enso päätti jatkaa uudelleenjärjestelyjä.

”Julkaisemamme suunnitelmat Summan ja Kemijärven tehtaiden sulkemisista ovat saaneet paljon huomiota osakseen. Meidän on jatkettava 25.10.2007 ilmoittamallamme tiellä, sillä näkemyksemme kotimaisen puun riittävydestä Stora Ensolle ei ole muuttunut, kuten ei paperin markkina-

tilannekaan. Meidän on turvattava koko yrityksen sekä Suomen Stora Enson toiminta,” toteaa toimitusjohtaja Jouko Karvinen.

Reaktiot

Stora Enson lokakuinen ilmoitus sai laajalti huomiota sekä Ruotsin että Suomen medioissa ja viranomaisilta. Ruotsin mediassa uutinen oli esillä lehdissä 144 kertaa ja radiossa ja TV:ssä 111 kertaa marraskuun puoliväliin mennessä. Poliitikot, ammattiyhdistysten edustajat ja Stora Enson työntekijät kommentoivat myös ilmoitusta.

”Useat sidosryhmämme ovat arvostelleet ja kyseenalaistaneet päätöksen. Toiset ovat nähneet päätöksen välttämättömänä teollisuudenalan tervehtymiseksi,” toteaa informaatiotekno-

Stora Enson ilmoitus lokakuussa 2007 sai paljon huomiota medialta. Toimittajat haastattelevat koneenkäyttäjää Pekka Suurosta Summan tehtaalla.

logian ja henkilöstöhallinnon johtaja Christer Ågren, joka on myös Ruotsin maajohtaja.

Suomalainen media reagoi voimakkaasti ilmoitukseen ja uutinen oli esillä lehdistä 1 300 kertaa marraskuun puoliväliin mennessä. Vaikka päätöksiä on pidetty kovina, asiaa kommentoineet ovat osoittaneet ymmärrystä niihin johtaneista syistä. Mediassa on ollut voimakkaasti esillä Suomen hallituksen päätös auttaa alueita, joita päätökset koskevat, ja sen päätös olla puuttumatta sulkemisiin.

Monien suurten lehtien kolumneissa toimittajat ovat jossain määrin ymmärtäneet päätökset, mutta samalla tuoneet esille huolensa Suomen metsäteollisuuden tulevaisuudesta. Moni kirjoittaja on tullut siihen tulokseen, että päätöksiin vaikuttivat palkkakustannukset Suomessa ja/tai Stora Enson Consolidated Papers -yhtymästä sekä kannattamattomat Pohjois-Amerikan liiketoiminnot. Valtionohjauksesta vastaava ministeri Jyri Häkämies totesi Aamulehdessä, että hallitus toimii yhtiökokouksen kautta ja yhtiön hallitus vastaa liiketoimintapäätöksistä.

Työntekijät reagoivat sulkemispäätöksiin kaikissa Suomen tehtaisissa menemällä päiväksi lakkoon lokakuussa 2007.

Stora Enson tiedotteen jälkeen muutkin metsäteollisuusyhtiöt ovat ilmoittaneet henkilöstövähennyksistä vedoten kasvaviin kustannuksiin ja ylikapasiteettiin.

Tukitoimenpiteet

Stora Enso ilmoitti 7.11.2007, että yhtiö auttaa paikallisten viranomaisten kanssa proaktiivisesti ja sovellettavien työlakien vaatimukset ylittäen toimenpiteiden kohteena olevia työntekijöitä löytämään uusia työpaikkoja sekä olemassa olevissa että mahdollisissa uusissa yrityksissä. Stora Enso on myöntänyt 10 miljoonan euron määrärahan tukitoimenpiteille.

”Tarjoamme taloudellista tukea niiden työntekijöiden uudelleen kouluttamiseksi, joita toimenpiteet koskevat, siten että autamme heitä löytämään vaihtoehtoisen työn tai perustamaan uusia työpaikkoja. Maksamme työn perässä muuttavien muuttokulut irtisanomisaikana sekä kuukauden palkan.

Työntekijöiden löytäessä irtisanomisaikana uusia työpaikkoja siirtymiset pyritään järjestämään heti ja jäljellä olevat irtisanomisaajan palkat maksetaan irtisanomisaajan loppuun asti. Tarjoamme lisäksi työterveyspalvelut vuoden ajaksi irtisanomisesta irtisanotuille työntekijöille. Ihmisten huoli työpäikoistaan on hyvin ymmärrettävää. Stora Enso on pyytänyt Ernst & Youngia arvioimaan ehdotetut toimenpiteet sekä etsimään kestäviä ratkaisuja Kemijärvelle ja Kymenlaaksoon,” sanoo Suomen maajohtaja ja hienopaperiliiketoiminta-alueen johtaja Aulis Ansaharju.

Ruotsissa on aloitettu vastaavanlainen ohjelma sekä arvioitu tarvetta Norrsundetin tehtaan toiminnan jatkamiseksi vuoden 2008 ajan. Tukitoimenpiteiden tarkoituksena on luoda uusia työpaikkoja taloudellisen tuen antamisen sijaan. Työntekijöille, joita toimenpiteet koskevat, tarjotaan henkilökohtaista valmennusta auttamaan heitä löytämään vaihtoehtoista työtä kyseisillä paikkakunnilla jo olemassa olevista tai uusista työpaikoista. Stora Enso tarjoaa taloudellista tukea koulutukseen, uusien yritysten perustamiseen, muuttokuluihin sekä antaa työntekijöiden hyödyntää työaikaan uuden työpaikan etsimisessä. Asianomaisille on perustettu ryhmä, jonka tarkoitus on löytää ideoita uusien yritysten perustamiseksi tai olemassa olevien yritysten laajentamiseksi tehdasalueella.

Stora Enso ilmoitti 25.1.2008, että se on allekirjoittanut aiesopimuksen Anaika Groupin kanssa osan Kemijärven tehtaan kiinteistöjen myynnistä yhtiölle, jotta se voi aloittaa konepajatoiminnot ja liimapuupalkkien tuotannon tehdasalueella. Täydessä tuotannossa Anaika Groupin arvioidaan työllistävän suoraan noin 100 henkilöä ja sen myötä alueelle tulee huomattava välillinen työllisyysvaikutus. Stora Enso on myös allekirjoittanut aiesopimuksen Empower Oy:n kanssa Anjalan ja Kotkan tehtaiden kunnossapitopalveluiden siirtämisestä Empowerin hoidettaviksi. Empower tarjoaa työtä noin sadalle Stora Enson Kymenlaaksossa irtisanottavalle henkilölle. Tämän lisäksi noin 200 Stora Enson kunnossapitohenkilöstöön kuuluvaa henkilöä, jotka eivät ole meneillään olevien toimenpiteiden kohteena siirtyisivät Empowerin työntekijöiksi. Empower tarjoaa erinomaisen mahdollisuuden Stora Enson ammattilaisille työllistyä alueellisesti.

Yksikkö, Maa	Tuote/Palvelu	Kapasiteetti- vähennykset	Suunnitellut henkilöstö- vähennykset	Toteutuneet henkilöstö- vähennykset*	Ajankohta
Anjalan tehdas, Suomi	Aikakauslehtipaperi	155 000 t	170	170	2. vuosineljännes 2008
Kemijärven tehdas, Suomi	Sellu	250 000 t	214	214	Huhtikuun loppu 2008
Kotkan tehdas, Suomi	Laminaattipaperi	160 000 t	650		Heti kun käytännössä mahdollista
(suunniteltu myynti)	Imprex	18 000 t			
	Erikoispäällystetty aikakauslehtipaperi	170 000 t			
	Puutuotteet	250 000 m ³			
Norrsundetin tehdas, Ruotsi	Sellu	300 000 t	325		2008 loppu
Summan tehdas, Suomi	Sanomalehtipaperi, päällystämätön aikakauslehtipaperi, kirjapaperi	350 000 t**	450	450	Tammikuun loppu 2008
Henkilöstöhallinto, Suomi, Ruotsi, Saksa, Iso-Britannia	Rahoitus, henkilöstöhallinto, tutkimus ja tuotekehitys, viestintä, tukitoiminnot		300		Viimeiset toimenpiteet 2009 alussa

* Tilanne tammikuussa 2008. ** 270 000 tonnia sanomalehti- ja erikoissanomalehtipaperia sekä 80 000 tonnia päällystämätöntä aikakauslehtipaperia. Lisäksi 65 000 tonnin kirjapaperikapasiteetti siirretään Anjalan tehtaaseen.

Uskomme hyvään hallintotapaan ja pyrimme toteuttamaan parhaita käytäntöjä ja korkeatasoisia työskentelytapoja.

Stora Enso Oyj:n ("Stora Enso" tai "yhtiö") eri johtaelinten tehtävät ja velvollisuudet määräytyvät Suomen lakien ja yhtiön hallituksen määrittelemän konsernihallinto-ohjeen periaatteiden mukaisesti. Stora Enson konsernihallinto-ohje perustuu Suomen osakeyhtiölakiin ja arvopaperimarkkinalakeihin, ja siinä on otettu mahdollisuuksien mukaan huomioon Helsingin, Tukholman ja New Yorkin arvopaperipörssien säännöt ja suositukset. Konsernihallinto-ohje on hallituksen hyväksymä.

Hallintoelimet

Yhtiökokous			
Hallitus			
Toimitusjohtaja			
Johtoryhmä (GET)			
Tarkastustoiminta			
Sisäinen tarkastus		Yhtiön tilintarkastajat	
Sisäpiiriohjeet			
Hallituksen komiteat			
Talous- ja tarkastuskomitea		Palkkiokomitea	
Nimityskomitea			
Sisäiset prosessit			
Investointi- komitea	Yritysvastuu- työryhmä	Tiedonanto- komitea	T&K -ohjausryhmä

Yhtiötä johtavat hallitus ja toimitusjohtaja. Muiden toimielinten tehtävänä on avustaa ja tukea päätöksenteossa.

Stora Enso laatii tilinpäätöksensä ja osavuositarkastuksensa kansainvälisen tilinpäätöskäytännön (IFRS) mukaisesti ja julkaisee ne suomen, ruotsin ja englannin kielillä. Vuosikertomukset julkaistaan myös saksan kielellä. Lisäksi Stora Enso laatii US GAAP:n mukaisen, Yhdysvaltain arvopaperiviranomaisen (U.S. Securities Exchange Commission, SEC) edellyttämän vuositilinpäätöksen (Form 20-F).

Yhtiön pääkonttori on Helsingissä. Yhtiöllä on myös kansainvälinen toimisto Lontoossa Isossa-Britanniassa sekä pääkonttoritoimintoja Tukholmassa Ruotsissa.

Stora Ensolla on yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti yksi tai kaksi varsinaista tilintarkastajaa.

Yhtiön liiketoimintaa koskevat päätökset ja toimenpiteet kirjataan englannin kielellä niin laajasti kuin mahdollista.

Hallintoelinten tehtävät ja kokoonpano

Yhtiön johtamisesta vastaavat päätöksentekielimet ovat hallitus ja toimitusjohtaja. Johtoryhmä tukee toimitusjohtajaa yhtiön johtamisessa.

Vastuu päivittäisistä toiminnoista on johtoryhmän jäsenillä sekä heidän johtoryhmillään, joita konsernin eri esikunta- ja palvelutoiminnot tukevat.

Hallitus

Stora Ensoa johtaa yhtiön hallitus kansainvälisten hyvää hallintotapaa koskevien periaatteiden mukaisesti.

Yhtiöjärjestyksen mukaan hallitukseen kuuluu 6–11 varsinainen jäsentä, jotka varsinainen yhtiökokous valitsee vuodeksi kerrallaan. Periaatteena on, että enemmistö hallituksen jäsenistä on riippumattomia yhtiöstä. Riippumattomuuden edellytyksenä on, että jäsenellä ei ole muuta merkittävää sidosta yhtiöön kuin hallituksen jäsenyys. Tällä hetkellä hallituksessa on yhdeksän jäsentä, jotka kaikki ovat riippumattomia.

Hallituksen jäsenten tulee toimia tavanomaisin kaupallisin ehdoin yhtiön ja sen kanssa samaan konserniin kuuluvien yhtiöiden kanssa. Hallituksen jäsenet ovat velvollisia ilmoittamaan tilanteista, joissa voi olla eturistiriita.

Varsinainen yhtiökokous päättää vuosittain hallituksen palkkioista (mukaan lukien hallituksen komiteoiden jäsenten palkkiot).

Hallitus valvoo Stora Enson johtoa, yhtiön toimintaa ja hallintoa sekä tekee merkittävät strategisia, investointeja, organisaatiota ja rahoitusta koskevat päätökset.

Hallitus vastaa yhtiön hallinnon ja toiminnan asianmukaisista järjestelyistä sekä huolehtii siitä, että yhtiön kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty.

Hallitus hyväksyy itselleen työjärjestyksen, jonka periaatteet julkistetaan vuosikertomuksessa sekä yhtiön kotisivuilla.

Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä nimittää toimitusjohtajan, varatoimitusjohtajan, talousjohtajan sekä muut johtoryhmän jäsenet. Hallitus hyväksyy yhtiön perusorganisaatorakenteen.

Hallitus määrittelee toimitusjohtajan palkan, palkkiot ja muut edut.

Hallitus arvioi toimintaansa ja työskentelyään vuosittain. Lisäksi hallitus tarkastaa konsernihallinto-ohjeen vuosittain ja tekee siihen tarvittaessa muutoksia.

Hallituksen toimintaa tukevat sen talous- ja tarkastuskomitea sekä palkkiokomitea. Hallitus valitsee komiteoiden puheenjohtajat sekä jäsenet keskuudestaan vuosittain.

Hallitus kokoontuu vähintään viisi kertaa vuodessa. Lisäksi hallituksen kokousten yhteydessä hallituksen jäsenet kokoontuvat ilman toimivaan johtoon kuuluvien läsnäoloa.

Vuonna 2007

Hallitukseen kuului yhdeksän jäsentä, ja se kokoontui 12 kertaa vuoden aikana. Hallituksen jäsenet osallistuivat keskimäärin 86 %:iin kokouksista.

Hallituksen omistukset 31.12.2007	A-osakkeet	R-osakkeet
Claes Dahlbäck, puheenjohtaja	2 541	19 529
Ilkka Niemi, varapuheenjohtaja	-	-
Gunnar Brock	-	4 000
Lee A. Chaden	-	3 500*
Dominique Hériard Dubreuil	-	1 000
Birgitta Kantola	-	3 500
Jan Sjöqvist	508	1 943
Matti Vuoria	-	9 000
Marcus Wallenberg	2 541	4 715

*) ADR-todistus vastaa yhtä R-sarjan osaketta.

Toimitusjohtaja

Toimitusjohtaja hoitaa yhtiön päivittäistä hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimitusjohtajan vastuulla ovat kirjanpidon lainmukaisuus ja luotettava varainhoito.

Hallitus hyväksyy yhtiön perusorganisaatorakenteen, mukaan lukien toimitusjohtajalle raportoitavat toiminnot. Tällä hetkellä toimitusjohtaja on suoraan vastuussa seuraavista hänelle raportoitavista toiminnoista: liiketoiminta-alueet, varatoimitusjohtaja ja talousjohtaja, konserniviestintä, lakiasiainpalvelut, henkilöstöjohtaminen ja informaatioteknologia, teknologia ja toimintojen kehittäminen ja Venäjän, Aasian ja Tyynenmeren toiminnot sekä Etelä-Amerikan toiminnot. Toimitusjohtaja on vastuussa myös hallituksen kokousten valmistelusta. Lisäksi hän valvoo päätöksiä, jotka koskevat avainhenkilöstöä sekä muita tärkeitä operatiivisia asioita.

Varatoimitusjohtaja ja talousjohtaja (CFO) vastaa rahoituksesta, strategiasta ja ostotoiminnoista sekä toimii toimitusjohtajan sijaisena siten kuin on määritelty Suomen osakeyhtiölaissa.

Johtoryhmä (GET)

Johtoryhmän puheenjohtajana toimii yhtiön toimitusjohtaja. Hallitus hyväksyy toimitusjohtajan nimittämät johtoryhmän jäsenet. Tällä hetkellä johtoryhmään kuuluvat toimitusjohtaja, varatoimitusjohtaja ja talousjohtaja (CFO) sekä liiketoiminta-alueiden, teknologian ja investointien ja henkilöstöjohtamisen ja informaatioteknologian vastuulliset johtajat.

Johtoryhmän tehtävänä on päivittäisten avaintoimintojen ja merkittävien operatiivisten päätösten valvonta, johtamiseen liittyvät avainasiat, investointien suunnittelu ja seuranta, yritystosten ja -myyntien valvonta, strategisten linjausten valmisteluun liittyvät asiat, yritysvastuuseen kuuluvat tehtävät, resurssien kohdentaminen ja hallituksen kokousten valmisteluun liittyvät asiat.

Johtoryhmä kokoontuu säännöllisesti kerran kuukaudessa sekä aina tarvittaessa.

Vuonna 2007

Johtoryhmään (GET) kuului kymmenen jäsentä, ja se kokoontui neljä kertaa perustamisensa syyskuussa 2007 jälkeen. Ennen syyskuussa 2007 tapahtunutta uudelleenorganisointia GETin sijasta oli johtoryhmä (EMG), jossa oli kahdeksan jäsentä ja se kokoontui 12 kertaa tammi-syyskuussa 2007. Osana uudelleenorganisointia myös johtajisto (MG) hajotettiin syyskuussa.

Hallituksen palkkiot, EUR	2005	2006	2007
Puheenjohtaja	135 000	135 000	135 000
Varapuheenjohtaja	85 000	85 000	85 000
Hallituksen jäsen	60 000	60 000	60 000

Hallituksen työjärjestys

Työjärjestys kuvaa hallituksen työskentelytapoja. Työjärjestyksen pääkohdat esitellään ohessa:

Hallituksen kokoukset

- kokoukset järjestetään säännöllisesti vähintään viisi kertaa vuodessa ennalta päätetyn aikataulun mukaisesti
- ylimääräinen hallituksen kokous pidetään joko hallituksen jäsenen tai toimitusjohtajan pyynnöstä 14 päivän kuluessa pyynnön esittämisestä
- kokouksen esityslista ja kokousmateriaali toimitetaan hallituksen jäsenille viikkoa ennen kokousta.

Hallitukselle toimitettava informaatio

- hallitus saa kuukausiraportin, joka käsittää yhtiön tuloksen, markkinakatsauksen sekä katsauksen merkittävistä yhtiötä tai konsernia koskevista tapahtumista
- hallituksen jäseniä informoidaan merkittävistä tapahtumista välittömästi.

Hallituksen kokouksessa käsiteltävät asiat

- Suomen osakeyhtiölain mukaan hallitukselle kuuluvat asiat
- liiketoimintastrategian hyväksyminen
- organisaatio ja henkilöstöasiat
 - päätökset, jotka koskevat ylimmän johdon organisaatiota
 - johtoryhmän kokoonpanosta päättäminen
 - toimitusjohtajan palkkio ja muut etuudet
 - toimitusjohtajan, varatoimitusjohtajan, talousjohtajan ja muiden johtoryhmän jäsenten nimitykset ja erottamiset
 - hallituksen komiteoiden puheenjohtajien ja jäsenten nimittäminen
- talous- ja rahoitusasiat
 - vuosibudjetin läpikäyminen
 - lainojen ja takausten hyväksyminen
- investoinnit
 - konsernin investointipolitiikan hyväksyminen
 - merkittävien investointien hyväksyminen
- muut asiat
 - toimitusjohtajan katsaus
 - hallituksen komiteoiden (talous- ja tarkastuskomitea, nimityskomitea ja palkkiokomitea) puheenjohtajien raportit. Hallituksen puheenjohtaja esittää nimityskomitean suositukset ja ehdotukset hallitukselle.
 - konsernihallinto-ohjeen hyväksyminen ja sen vuotuinen tarkastaminen sekä hallituksen komiteoiden säännöistä päättäminen
 - vuotuinen hallituksen toiminnan ja työskentelyn arviointi
- muut hallituksen jäsenen tai toimitusjohtajan esittämät asiat.

Hallituksen komiteat

Komiteoiden toimivalta määräytyy hallituksen hyväksymän komitean säännön perusteella. Komitea arvioi toimintaansa ja työskentelyään vuosittain. Komitealla on oikeus käyttää ulkopuolisia konsultteja ja asiantuntijoita tarvittaessa. Lisäksi komitean jäsenillä on oikeus saada tieto kaikesta komitean toiminnan kannalta tarvittavasta informaatiosta. Hallitus valitsee komiteoiden puheenjohtajat sekä jäsenet keskuudestaan vuosittain.

Talous- ja tarkastuskomitea

Talous- ja tarkastuskomitean tehtävänä on avustaa hallitusta sen valvontatehtävien suorittamisessa (taloudellisen raportoinnin oikeellisuudessa sekä sisäisessä valvonnassa). Komitea tarkastaa säännöllisesti yhtiön sisäistä valvontaa, taloudellisten riskien hallintaa ja raportointia sekä tilintarkastusprosesseja. Lisäksi komitea valmistelee suosituksen emoyhtiön ja tärkeimpien konserniyhtiöiden tilintarkastajien valintaa varten.

Talous- ja tarkastuskomiteaan kuuluu 3–5 riippumatonta hallituksen jäsentä. Vähintään yhdellä komitean jäsenistä tulee olla taloushallinnon erityistuntemusta sekä kokemusta erityisesti yhtiöön sovellettavien kirjanpitosääntöjen ja periaatteiden osalta. Talous- ja tarkastuskomitea kokoontuu säännöllisesti vähintään neljä kertaa vuodessa. Komitean jäsenet tapaavat tilintarkastajat ja sisäisen tarkastuksen edustajia

säännöllisesti ilman yhtiön johdon läsnäoloa. Komitean puheenjohtaja raportoi hallitukselle komitean kokouksissa esillä olleista asioista. Komitean tehtävät on määritelty yksityiskohtaisesti hallituksen hyväksymässä talous- ja tarkastuskomitean säännössä. Komitean jäsenet voivat saada palkkioita yhtiöltä vain yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti, ja palkkiot perustuvat yksinomaan hallituksen tai sen komitean jäsenyyteen.

Sääntöjen keskeinen sisältö

Päätehtävät

- avustaa hallitusta sen valvontatehtävien suorittamisessa (taloudellisen raportoinnin oikeellisuus sekä sisäinen valvonta)
- käydä säännöllisesti läpi yhtiön sisäinen valvontajärjestely, taloudellisten riskien hallinta ja raportointi sekä tilintarkastusprosessi
- valmista suositus emoyhtiön ja merkittävien konserniyhtiöiden tilintarkastajista.

Kokoonpano

- 3–5 yhtiöstä riippumatonta hallituksen jäsentä
- vähintään yhdellä komitean jäsenistä tulee olla taloushallinnon erityistuntemusta sekä kokemusta erityisesti yhtiöön sovellettavien kirjanpitosääntöjen ja periaatteiden osalta

- komitean jäsenet voivat saada palkkioita yhtiöltä vain yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti, ja palkkiot perustuvat yksinomaan hallituksen tai sen komitean jäsenyyteen.

Kokoukset ja raportointi hallitukselle

- talous- ja tarkastuskomitea kokoontuu säännönmukaisesti vähintään neljä kertaa vuodessa
- komitean jäsenten lisäksi kokouksiin osallistuvat säännöllisesti:
 - yhtiön tilintarkastajat
 - konsernin talousjohtaja (CFO) ja sisäisen tarkastuksen johtaja
 - yhtiön lakimies, joka toimii komitean sihteerinä
 - muut komitean puheenjohtajan kutsumat henkilöt, kuten toimitusjohtaja, rahoitusjohtaja, lakiasiaintoimittaja, laskentajohtaja ja konsernin controller
- komitean jäsenet tapaavat tilintarkastajat ja sisäisen tarkastuksen edustajia säännöllisesti ilman yhtiön johdon läsnäoloa
- komitean puheenjohtaja raportoi hallitukselle komitean kokouksissa esillä olleista asioista.

Vuonna 2007

Talous- ja tarkastuskomiteaan kuului viisi jäsentä: Jan Sjöqvist (puheenjohtaja ja taloudellinen asiantuntija), Lee A. Chaden, Claes Dahlbäck, Birgitta Kantola ja Ilkka Niemi. Komitea kokoontui kahdeksan kertaa. Säännönmukaisten tehtäviensä lisäksi komitea keskittyi tilintarkastajien valintaan.

Palkkiot

Puheenjohtaja 20 000 euroa/vuosi ja jäsen 14 000 euroa/vuosi yhtiökokouksen päätöksen mukaan.

Palkkiokomitea

Palkkiokomitean tehtävänä on valmistella ja hyväksyä yhtiön ylimmän johdon nimityksiä ja palkkioasioita (mukaan lukien toimitusjohtaja), arvioida toimitusjohtajan toimintaa sekä antaa suosituksia johdon palkitsemisjärjestelmistä mukaan lukien osakesidonnaiset palkitsemisjärjestelmät. Hallitus nimittää toimitusjohtajan ja päättää hänen palkka- ja palkkioasioistaan.

Palkkiokomiteassa on 3–4 riippumatonta hallituksen jäsentä. Komitea kokoontuu vähintään kerran vuodessa. Komitean puheenjohtaja raportoi hallitukselle komitean kokouksissa käsitellyistä asioista. Komitean tehtävät on määritelty yksityiskohdaisesti hallituksen hyväksymässä palkkiokomitean säännössä.

Sääntöjen keskeinen sisältö

Päätehtävät

- valmistella ja hyväksyä yhtiön ylimmän johdon nimitykset ja palkkioasiat (mukaan lukien toimitusjohtajan)
- arvioida toimitusjohtajan toimintaa
- antaa suosituksia hallitukselle johdon palkitsemisjärjestelmistä
- hallitus nimittää toimitusjohtajan ja päättää hänen palkka- ja palkkioasioistaan.

Kokoonpano

- 3–4 yhtiöstä riippumatonta hallituksen jäsentä.

Kokoukset ja raportointi hallitukselle

- komitea kokoontuu säännönmukaisesti vähintään kerran vuodessa

- komitean puheenjohtaja raportoi hallitukselle komitean kokouksessa käsitellyistä asioista.

Vuonna 2007

Palkkiokomiteaan kuului neljä jäsentä: Claes Dahlbäck (puheenjohtaja), Dominique Hériard Dubreuil, Ilkka Niemi ja Matti Vuoria. Komitea kokoontui kuusi kertaa.

Päätehtävät vuoden 2007 aikana olivat organisaatiomuutosten, ylimmän johdon nimitysten, toimitusjohtajan palkkion, yritysjohdon palkkioiden ja lyhyen ja pitkän aikavälin palkitsemisjärjestelmien valmistelu.

Palkkiot

Puheenjohtaja 10 000 euroa/vuosi ja jäsen 6 000 euroa/vuosi yhtiökokouksen päätöksen mukaan.

Osakkeenomistajien nimittämä nimityskomitea

Yhtiökokouksessa osakkeenomistajat nimittivät nimityskomitean, jonka tehtävänä on valmistella päätösesityksiä, jotka koskevat:

- hallituksen jäsenten lukumäärää
- hallituksen jäseniä
- hallituksen puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja jäsenten palkkioita
- hallituksen komiteoiden puheenjohtajien ja jäsenten palkkioita.

Nimityskomiteassa on neljä jäsentä:

- hallituksen puheenjohtaja
- hallituksen varapuheenjohtaja
- kaksi muuta jäsentä, jotka osakasluettelon 1.10. mukaisesti kaksi suurinta osakkeenomistajaa nimittää (kumpikin yhden).

Hallituksen puheenjohtaja kutsuu koolle nimityskomitean. Nimityskomitean jäsen, joka on myös hallituksen jäsen, ei saa toimia nimityskomitean puheenjohtajana. Nimityskomitea esittelee hallitukselle esityksensä yhtiökokousta varten vuosittain viimeistään 31.1.

Lakiasiaintoimittaja hyväksyy nimityskomitean säännöt.

Vuonna 2007

Nimityskomiteaan kuului vuonna 2007 neljä jäsentä: hallituksen puheenjohtaja (Claes Dahlbäck), hallituksen varapuheenjohtaja (Ilkka Niemi) ja kaksi muuta kahden suurimman osakkeenomistajan nimittämää jäsentä, Pekka Timonen (Suomen valtio) ja Marcus Wallenberg (Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse).

Menettely poikkeaa Helsingin pörssin suosituksesta, jonka mukaan nimityskomitea on hallituksen alainen komitea. Pekka Timonen valittiin komitean puheenjohtajaksi sen ensimmäisessä kokouksessa. Päätehtävä vuoden aikana oli valmistella esitys yhtiökokoukselle hallituksen jäsenistä ja heidän palkkioistaan. Nimityskomitea kokoontui kaksi kertaa.

Palkkiot

Nimityskomitean jäsenille, jotka eivät ole hallituksen jäseniä, maksetaan 3 000 euroa/vuosi yhtiökokouksen päätöksen mukaan.

Sisäiset prosessit investointeihin, yritysvastuuseen, tiedonantoon ja tutkimukseen ja tuotekehitykseen liittyen Investoinnit

Investointikomitean puheenjohtajana toimii investoinneista, teknologiasta ja toimintojen kehittämisestä vastaava johtaja. Puheenjohtajan lisäksi komitea koostuu 4–6 johtoryhmän jäsenestä, strategiasta vastaavasta johtajasta ja investoinneista vastaavasta johtajasta, joka toimii komitean sihteerinä.

Investointikomitean tehtävät ovat: esikannattavuus- ja kannattavuustutkimusten ja toteuttamishdotusten suositteleminen toimitusjohtajan ja hallituksen päätettäväksi, konsernin ja liiketoiminta-alueiden pitkäaikaisten investointisuunnitelmien läpikäyminen, vuosittaisten investointien kehityksen asettaminen kolmen vuoden kehysuunnitelmaan perustuen, vuosittaisten liiketoiminta-alueille jaettavien korvausten ja kehitysvarojen hyväksyminen, vuosittainen hyväksyminen konsernin toimitilojen käytöstä investointien kannattavuuslaskennassa ja investointien toteuttamisen jälkeisten tilintarkastusten läpikäyminen.

Investointikomitea kokoontuu vähintään kuusi kertaa vuodessa ja aina tarvittaessa.

Vuonna 2007

Investointikomitea käsitteli useita merkittäviä investointiehdotuksia ja antoi johtoryhmälle suosituksensa käytettävissä olevien varojen kohdentamisesta.

Muita tärkeitä vuoden aikana käsiteltyjä asioita olivat energia-projektit Langerbruggen tehtaalla Belgiassa ja Maxaun tehtaalla Saksassa. Lisäksi investointikomitea arvioi kahdeksaa suurta vuonna 2004 ja 2005 alkanutta projektia kerätäkseen tietoja ja kokemuksia tulevaisuuden investointiprojekteja varten.

Investointikomiteaan kuului kahdeksan jäsentä elokuulle 2007 saakka. Syyskuussa tapahtuneiden uudelleenjärjestelyjen jälkeen komiteaan kuului yhdeksän jäsentä. Investointikomitea kokoontui kymmenen kertaa vuonna 2007.

Yritysvastuu

Puutuotteiden johtajan vastuulla on yritysvastuu ja yritysvastuutyöryhmän puheenjohtajuus. Yritysvastuutyöryhmä valmistelee yritysvastuuseen liittyviä asioita ja päätöksiä johtoryhmän päätettäväksi. Toimitusjohtaja nimittää yritysvastuutyöryhmän jäsenet.

Johtoryhmä on vastuussa konsernin yritysvastuupolitiikasta ja -strategiasta. Lisäksi johtoryhmä varmistaa, että politiikat ja strategiat otetaan käyttöön ja niitä noudatetaan kaikkialla konsernissa, koordinoi ja seuraa sidosryhmäsuhteita ja -viestintää, esimerkiksi julkisen sektorin ja kansalaisjärjestöjen osalta, kehittää yritysvastuun kannalta keskeisiä johtamiskäytäntöjä sekä julkaisee vuosittaisen yritysvastuureportin.

Yritysvastuutyöryhmä kokoontuu neljänneksittäin yritysvastuuseen liittyvien asioiden ja niiden edistymisen läpikäymiseksi.

Vuonna 2007

Vuonna 2007 tärkeimmät asiat konsernissa yritysvastuuseen liittyen olivat uusi yritysvastuupolitiikka, uusi tavoite pros-

siveden käytön vähentämiseksi, uusi konsernitason prosessi sidosryhmävuorovaikutuksen edistämiseksi ja päätös määrittellä Stora Enson hiilijalanjälki ja kehittää aiheeseen liittyvää vertailutietoa.

Tiedonanto

Tiedonantokomitean tehtävä on valvoa yhtiön taloudellista raportointia ja yhtiön taloudellista tiedonantoa koskevien sääntöjen noudattamista ja oikeellisuutta. Komitean puheenjohtajana toimii lakiasiaintoimittaja, ja sen jäseninä ovat sisäisen tarkastuksen johtaja, riskienhallinnan johtaja, laskentajohtaja sekä sijoittajasuhteiden ja talousviestinnän johtaja. Lisäksi toimitusjohtaja nimittää muut jäsenet tarpeen mukaan. Tiedonantokomitea raportoi toimitusjohtajalle sekä talousjohtajalle (CFO). Tiedonantokomitean säännöistä päättää toimitusjohtaja ja talousjohtaja.

Tiedonantokomitea kokoontuu säännöllisesti tarpeen mukaan.

Vuonna 2007

Vuoden aikana komitea tarkasti konsernin pörssi- ja lehdistötiedotteet, osavuosikatsaukset ja vuosikertomuksen mukaan lukien Yhdysvaltain version 20-F. Tiedonantokomiteaan kuului viisi jäsentä, ja se kokoontui kymmenen kertaa.

Tutkimus ja tuotekehitys

Tutkimus- ja tuotekehitysohjausryhmän puheenjohtajana toimii teknologiasta ja toimintojen kehittämisestä vastaava johtaja. Tutkimus- ja tuotekehitysohjausryhmään kuuluu tutkimus- ja tuotekehitysohjausryhmän sekä operatiivisten toimintojen edustajia, jotka toimitusjohtaja nimittää.

Tutkimus- ja tuotekehitysohjausryhmän tarkoituksena ja tehtävänä on huolehtia konsernitasolla siitä, että tutkimus- ja tuotekehitystoiminta on järjestetty tehokkaasti ja laatu huomioon ottaen sekä määrittellä konsernille tutkimus- ja tuotekehitysstrategia ja -periaatteet. Lisäksi ohjausryhmän tulee seurata konsernin tutkimusta ja tuotekehitystä, kehittää rahoitus- ja budjettiehdotuksia sekä valvoa yhtiön rahoittamaa tutkimusta ja tuotekehitystä.

Tämän lisäksi ohjausryhmän tulee seurata teknologian kehitystä ja tulevaisuuteen suuntautuvaa tuotekehitystä.

Tutkimus- ja tuotekehitysohjausryhmä kokoontuu säännöllisesti tarpeen mukaan.

Vuonna 2007

Tärkeitä vuoden aikana käsiteltyjä asioita oli konsernin toiminta innovaatioiden ja teknologian kehittämisessä, erityisesti bioenergian alalla, toiminta konsernin tutkimusohjelmien suunnittelussa sekä kansallisten tutkimushankkeiden toteuttaminen erityisesti Ruotsissa ja Suomessa. Tutkimus- ja tuotekehitysohjausryhmään kuului 13 jäsentä, ja se kokoontui kerran vuoden aikana.

Muut yhtiötä valvovat toimielimet

Tilintarkastajat

Varsinainen yhtiökokous valitsee yhtiölle vuosittain yhden tai kaksi tilintarkastajaa. Talous- ja tarkastuskomitea valmistelee tilintarkastajien valintaprosessia ja antaa suosituksensa hallitukselle ja osakkeenomistajille yhtiökokouksessa tilintarkastajan

tai tilintarkastajien valinnasta. Tilintarkastajan tulee olla KHT-yhteisö, joka nimittää päävastuullisen tilintarkastajan.

Sisäinen tarkastus

Stora Ensolla on erillinen sisäisen tarkastuksen yksikkö. Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on tarjota riippumattomia ja puolueettomia tarkastus- ja konsultointipalveluita, joilla tuetaan lisäarvoa organisaatiolle ja parannetaan sen toimintaa. Sisäinen tarkastus tukee organisaation tavoitteiden saavuttamisessa tarjoamalla järjestelmällisen lähestymistavan organisaation riskienhallinta-, valvonta- ja hallintoprosessien tehokkuuden arviointiin ja kehittämiseen.

Taatakseen riippumattoman sisäisen tarkastuksen toiminnan, sen yksikön henkilöstö raportoi sisäisestä tarkastuksesta vastaavalle johtajalle, joka toiminnallisesti raportoi talous- ja tarkastuskomitealle sekä toimitusjohtajalle ja hallinnollisesti talousjohtajalle (CFO). Toimitusjohtaja nimittää sisäisen tarkastuksen johtajan. Toimitusjohtaja hakee talous- ja tarkastuskomitean hyväksynnän ja yhtiön tilintarkastajien tuen nimitykselle.

Sisäinen tarkastus tarkastaa säännöllisesti tehtaiden, tytäryhtiöiden ja muiden yksiköiden toimintaa talous- ja tarkastuskomitean hyväksymän vuosittaisen tarkastussuunnitelman mukaan. Tarkastuksiin kuuluu myös mahdolliset erityistehtävät tai -hankkeet johdon tai talous- ja tarkastuskomitean pyynnöstä.

Sisäpiiriohjeet

Yhtiö noudattaa voimassa olevia OMX Pohjoismaiden Pörssi Helsingin sisäpiiriohjeita. Yhtiöllä on sisäiset sisäpiiriohjeet, jotka ovat koko konsernin henkilökunnan saatavilla.

Yhtiö edellyttää, että sen johto ja kaikki työntekijät toimivat sisäpiirisäännösten edellyttämällä tavalla. Kaikkea yhtiön liiketoimintaan liittyvää ei-julkista tietoa oletetaan käsiteltävän erityisen luottamuksellisenä.

Julkinen sisäpiiri

Suomen arvopaperimarkkinalain mukaan hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen sekä tilintarkastaja ja päävastuullinen tilintarkastaja kuuluvat julkiseen sisäpiiriin tai ovat ns. ilmoitusvelvollisia. Lisäksi toimitusjohtaja on nimennyt julkiseen sisäpiiriin kuuluvaksi johtoryhmän jäsenet ja yhtiön lakiasioista, sijoittajasuhteista, rahoituksesta, viestinnästä ja talousviestinnästä sekä strategiasta vastuussa olevat henkilöt.

Toimitusjohtaja hyväksyy listan julkisista sisäpiiriläisistä. Yhtiön sisäpiirirekisteri on julkinen, ja sitä ylläpitää Suomen Arvopaperikeskus.

Yrityskohtainen sisäpiiri

Yrityskohtaiseen sisäpiiriin kuuluvat henkilöt, jotka säännöllisesti saavat sisäpiiritietoa tai joilla olisi mahdollisuus saada tietoonsa sisäpiiritietoja työnsä luonteen vuoksi ja jotka eivät ole julkisessa sisäpiirirekisterissä. Yrityskohtaiseen sisäpiiriin on nimetty liiketoiminta-alueiden johtoryhmät, konsernin johtoryhmän ja liiketoiminta-alueiden johtoryhmien jäsenten henkilökohtaiset assistentit/sihteerit kuten myös yhtiön lakiasioista, rahoitustoiminnoista, viestinnästä ja talousviestinnästä ja

strategiasta vastuussa olevien henkilöiden henkilökohtaiset assistentit/sihteerit. Työntekijöiden edustajat sekä talousviestinnässä, konsernilaskennassa ja strategiaosastolla toimivia henkilöitä on myös nimetty yrityskohtaiseen sisäpiiriin.

Yrityskohtainen sisäpiirirekisteri on pysyvä rekisteri, joka ei ole julkinen. Yrityskohtaiseen sisäpiirirekisteriin kuuluville henkilöille tiedotetaan heidän rekisteriin kuulumisestaan joko kirjeitse tai sähköpostitse. Yhtiön lakiasianjohtaja hyväksyy yrityskohtaisen sisäpiirirekisterin, jota päivitetään aina tarvittaessa.

Hankekohtainen sisäpiirirekisteri

Kun merkittävä hanke (esimerkiksi yrityskauppa) on valmis-teilla, henkilöt, jotka osallistuvat tähän hankkeeseen ja saavat siihen liittyvää sisäpiiritietoa, määritellään sisäpiiriläisiksi. Näissä tapauksissa perustetaan erillinen hankekohtainen sisäpiirirekisteri. Lakiasianjohtaja tai hänen sijaisensa päättävät tapauskohtaisesti mitkä ovat sellaisia hankkeita, että hankekohtainen sisäpiirirekisteri perustetaan.

Hankekohtainen sisäpiirirekisteri on väliaikainen rekisteri. Hankekohtaiseen sisäpiirirekisteriin kuuluville henkilöille tiedotetaan heidän rekisteriin kuulumisestaan joko kirjeitse tai sähköpostitse.

Suljettu ikkuna

Suljetun ikkunan aikana sisäpiiriläiset eivät saa käydä kauppaa yhtiön arvopapereilla. Suljettu ikkuna alkaa raportointijakson päättyessä. Tarkat päivämäärät julkaistaan yhtiön kalenterissa osoitteessa www.storaenso.com/investors.

Yhdysvaltain pääomamarkkinoiden säännöt ja vaatimukset

Sarbanes-Oxley -lain kohtaan 302 liittyen Stora Enso on ottanut käyttöön menettelyt, joka edellyttävät liiketoiminta-alueiden ja tytäryhtiöiden johdon antavan vakuutuksen taloudellisen raportoinnin sisäisestä seurannasta. Nämä menettelyt ja vakuutukset muodostavat perustan, jonka pohjalta Stora Enson toimitusjohtaja ja talousjohtaja antavat oman vakuutuksensa tilinpäätöstietojen oikeellisuudesta SEC:lle (Securities and Exchange Commission).

Stora Enso on luopunut American Depositary Receipts (ADR) -osaketalletustodistusten listauksesta New Yorkin pörssissä. Viimeinen kaupankäyntipäivä oli 28.12.2007. Listauksesta luopumisen seurauksena Stora Enso antoi 7.1.2008 Yhdysvaltain arvopaperiviranomaisille (U.S. Securities and Exchange Commission) Form 15F -asiakirjan rekisteröinnin lakkauttamiseksi ja Yhdysvaltain vuoden 1934 arvopaperimarkkinalain (U.S. Securities Exchange Act of 1934) mukaisten raportointivelvollisuuksiensa lopettamiseksi. Rekisteröinnin ja raportointivelvollisuuksien odotetaan päättyvän huhtikuussa 2008.

New Yorkin arvopaperipörssin listauksesta luopumisen seurauksena 20-F-vuosikertomusta ei enää tarvitse toimittaa viranomaisille, joten Stora Enso ei julkaise 20-F-vuosikertomusta vuodelta 2007.

Hallitus

Claes Dahlbäck

*Stora Enson hallituksen puheenjohtaja joulukuusta 1998 lähtien
Riippumaton hallituksen jäsen*

- S. 1947. Kauppat. maist., kunniatri. Ruotsin kansalainen.
- STORA:n hallituksen jäsen toukokuusta 1990 ja puheenjohtaja toukokuusta 1997 vuoteen 1998 STORA:n ja Enson yhdistymiseen asti. Stora Enson palkkiokomitean puheenjohtaja 23.12.1998 sekä talous- ja tarkastuskomitean jäsen 22.3.2005 lähtien. Nimityskomitean jäsen.
- Investor AB:n ja Foundation Asset Management Sweden AB:n neuvonantaja. EQT-rahastojen investointikomiteoiden puheenjohtaja. Goldman Sachs Group, Inc:n hallituksen jäsen.
- Investor AB:n toimitusjohtaja 1978–1999. Investor AB:n hallituksen varapuheenjohtaja 1999–2001 ja puheenjohtaja 2002–2005. Skandinaviska Enskilda Bankenin hallituksen varapuheenjohtaja 1997–2002. Ericssonin hallituksen jäsen 1993–1996 ja ABB:n hallituksen jäsen 1991–1996.
- Omistaa 2 541 Stora Enson A-osaketta ja 19 529 R-osaketta.

Ilkka Niemi

*Stora Enson hallituksen varapuheenjohtaja maaliskuusta 2005 lähtien
Riippumaton hallituksen jäsen maaliskuusta 2001 lähtien*

- S. 1946. Kauppat. maist. Suomen kansalainen.
- Stora Enson talous- ja tarkastuskomitean jäsen 19.3.2002 ja palkkiokomitean jäsen 18.3.2004 lähtien. Nimityskomitean jäsen.
- Kansainvälisen rahoituksen neuvonantaja ja itsenäinen konsultti. Motiva Oy:n hallituksen puheenjohtaja 2001–2006 sekä Aker Yards Finland Pty Ltd:n hallituksen jäsen vuodesta 2003.
- Valtiontakuulaitoksen hallituksen jäsen ja toimitusjohtaja 1989–1997. Maailmanpankin hallituksen jäsen sekä Pohjoismaiden ja Baltian edustaja 1997–2000. Kirjanpitolautakunnan puheenjohtaja 1993–1996.
- Ei omista Stora Enson osakkeita.

Gunnar Brock

Stora Enson hallituksen riippumaton jäsen maaliskuusta 2005 lähtien

- S. 1950. Kauppat. maist. Ruotsin kansalainen.
- Atlas Copco -konsernin toimitusjohtaja. Mölnlycke Health-care AB:n puheenjohtaja. Lego AS:n ja Teknikföretagenin hallituksen jäsen sekä Royal Swedish Academy of Engineering Sciencesin (IVA) jäsen.
- Thule Internationalin toimitusjohtaja 2001–2002 ja Tetra Pak -konsernin toimitusjohtaja 1994–2000.
- Omistaa 4 000 Stora Enson R-osaketta.

Lee A. Chaden

Stora Enson hallituksen riippumaton jäsen maaliskuusta 2004 lähtien

- S. 1942. MBA, tuotantotekn. ins. Yhdysvaltain kansalainen.
- Stora Enson talous- ja tarkastuskomitean jäsen 22.3.2005 lähtien.
- Hanesbrands Inc:n hallituksen puheenjohtaja. Carlson Companies Inc:n ja useiden kansalaisjärjestöjen hallituksen jäsen.
- Sara Lee Corporationin johtaja ja Sara Lee Branded Apparelin toimitusjohtaja 2004–2006, Sara Lee Corporationin Global Marketing and Sales -toimintojen johtaja 2003–2004 ja konsernin henkilöstöjohtaja 2001–2003. Sara Lee Branded Apparel-Europen toimitusjohtaja 1999–2001.
- Omistaa 3 500 Stora Enson R-osaketta ADR-todistusten muodossa.

Dominique Hériard Dubreuil

Riippumaton Stora Enson hallituksen jäsen maaliskuusta 2006 lähtien

- S. 1946. Oikeusnotaari, Fil. kand. (Viestintä). Ranskan kansalainen.
- Stora Enson palkkiokomitean jäsen 21.3.2006 lähtien.
- Rémy Cointreaun hallituksen puheenjohtaja. Vinexpo Overseas -järjestön puheenjohtaja ja Comité Colbert -yritysjärjestön, Institut National de la Recherche Agronomique -instituutin (INRA) sekä Ranskan viinien ja väkevien alkoholijuomien viejien keskusliiton (FEVS) hallituksen jäsen.
- Rémy Cointreaun johtoryhmän puheenjohtaja 2000–2004.
- Omistaa 1 000 Stora Enson R-osaketta.

Vasemmalta: Claes Dahlbäck, Ilkka Niemi, Gunnar Brock, Lee A. Chaden, Dominique Hériard Dubreuil

Birgitta Kantola

Stora Enson hallituksen riippumaton jäsen maaliskuusta 2005 lähtien

- S. 1948. Oik. kand. Suomen kansalainen.
- Stora Enson talous- ja tarkastuskomitean jäsen 22.3.2005 lähtien.
- Fortum Oyj:n hallituksen varapuheenjohtaja. Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varman, Nordea Pankin, OMX AB:n, Vasakronan AB:n, Civitas Holding AB:n ja Åbo Akademien hallituksen jäsen.
- Johtaja sekä talousjohtaja International Finance Corporationissa Washington D.C:ssä (World Bank Group) 1995–2000. Johtaja Pohjoismaiden investointipankissa 1991–1995.
- Omistaa 3 500 Stora Enson R-osaketta.

Jan Sjöqvist

Stora Enson hallituksen riippumaton jäsen joulukuusta 1998 lähtien

- S. 1948. Kauppat. maist. Ruotsin kansalainen.
- STORA:n hallituksen jäsen maaliskuusta 1997 STORA:n ja Enson yhdistymiseen asti 1998. Stora Enson talous- ja tarkastuskomitean puheenjohtaja 20.3.2003 ja talousasian-tuntija 21.4.2004 lähtien.
- Concordia BUS AB:n ja ODEN Anläggningsentreprenad AB:n hallituksen puheenjohtaja sekä Green Cargo AB:n ja Aspen AB:n hallituksen jäsen.
- Swedia Networks AB:n toimitusjohtaja 2002–2004 ja NCC AB:n toimitusjohtaja 1993–2001. Swedia Networks AB:n hallituksen jäsen 2001–2004, SSAB Swedish Steelin hallituksen jäsen 2000–2003 ja NCC AB:n hallituksen jäsen 1988–2001.
- Omistaa 508 Stora Enson A-osaketta ja 1 943 R-osaketta.

Matti Vuoria

Stora Enson hallituksen riippumaton jäsen maaliskuusta 2005 lähtien

- S. 1951. Oik. kand., hum. kand. Suomen kansalainen.
- Stora Enson palkkiokomitean jäsen 22.3.2005 lähtien.
- Keskinäisen työeläkevakuutusyhtiö Varman toimitusjohtaja. Sampo Oyj:n hallituksen varapuheenjohtaja. Danisco A/S:n ja Wärtsilä Oyj Abp:n hallitusten jäsen.
- Johtajana Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varmassa tammikuusta 2004 toukokuuhun 2004. Fortum Oyj:n hallituksen puheenjohtaja 1998–2003. Danisco A/S hallituksen varapuheenjohtaja 2002–2005 ja hallituksen jäsen 1999–2002.
- Omistaa 9 000 Stora Enson R-osaketta.

Marcus Wallenberg

Stora Enson hallituksen riippumaton jäsen joulukuusta 1998 lähtien

- S. 1956. Ulkoasiainhallinnon (Foreign Service) kand. Ruotsin kansalainen.
- Johtajana STORA:n tytäryhtiössä Stora Feldmühle AG:ssä elokuusta 1990 kesäkuuhun 1993. STORA:n hallituksen jäsen maaliskuusta 1998 STORA:n ja Enson yhdistymiseen asti 1998. Stora Enson talous- ja tarkastuskomitean jäsen 29.12.2000–22.3.2005. Nimityskomitean jäsen.
- Skandinaviska Enskilda Banken AB:n, AB Electroluxin, Saab AB:n ja Kansainvälisen kauppakamarin (ICC) hallituksen puheenjohtaja. Ericsson AB:n hallituksen varapuheenjohtaja ja AstraZeneca PLC:n, Thisbe AB:n sekä Knut och Alice Wallenberg Stiftelsen hallituksen jäsen.
- Investor AB:n toimitusjohtaja 1999–2005 ja johtaja 1993–1999. Skandinaviska Enskilda Bankenin hallituksen jäsen 2002–2005 ja 1995–1999, Scania AB:n hallituksen jäsen 1994–2005, Ericsson AB:n hallituksen jäsen 1996–1998 ja Saab AB:n hallituksen jäsen 1992–1998.
- Omistaa 2 541 Stora Enson A-osaketta ja 4 715 R-osaketta.

Jukka Härmälä oli Stora Enson hallituksen jäsen joulukuusta 1998 lähtien ja erosi tehtävästään 29.3.2007.

Riippumattomuuden edellytyksenä on, että jäsenellä ei ole muuta merkittävää sidosta yhtiöön kuin hallituksen jäsenyys.

Vasemmalta: Birgitta Kantola, Jan Sjöqvist, Matti Vuoria, Marcus Wallenberg

Johtoryhmä

Jouko Karvinen

Stora Enson toimitusjohtaja

- S. 1957. Dipl. ins. Suomen kansalainen.
- Stora Enson palveluksessa vuodesta 2007.
- Philips Medical Systemsin, USA, toimitusjohtaja kesäkuusta 2002 marraskuuhun 2006. Nimitetty Royal Philips Electronicsin, Alankomaat, johtoryhmään huhtikuussa 2006.
- Ennen siirtymistään Philipsille työskenteli ABB Group Limitedissä vuodesta 1987. Automation Technology Products -divisioonan johtaja, toimi useissa kansainvälisissä tehtävissä ja oli konsernin johtoryhmän jäsen 2000–2002.
- Metsäteollisuus ry:n hallituksen jäsen.
- Omistaa 13 213 Stora Enson R-osaketta sekä 157 646 (2001–2007) optiota/synteettistä optiota.

Hannu Ryöppönen

Varatoimitusjohtaja ja talousjohtaja, talous, strategia ja ostotoiminnot

- S. 1952. Ekonomi. Suomen kansalainen.
- Aloitti Stora Enson palveluksessa talousjohtajana syyskuussa 2005. Lisäksi varatoimitusjohtaja 29.3.2007 lähtien. Stora Enson investointikomitean jäsen. Seuraavien Stora Enson osakkuusyritysten hallituksen jäsen: Veracel Celulose S.A., Tornator Timberland Oy ja Bergvik Skog AB.
- Royal Aholdin johtoryhmän jäsen ja talousjohtaja 2003–2005. Industri Kapital Groupin talousjohtaja, Lontoo 1999–2003 ja Ikea Groupin talousjohtaja, Tanska 1985–1998.
- Altor-sijoitusrahaston (Altor 2003 GP Limited ja Altor Fund II GP Limited) hallituksen puheenjohtaja. Value Creation Investments Limited Corporationin hallituksen jäsen.
- Omistaa 21 479 Stora Enson R-osaketta sekä 50 000 (2001–2007) optiota/synteettistä optiota.

Christer Ågren

Johtaja, henkilöstö, informaatioteknologia, Ruotsin maajohtaja

- S. 1954. Kauppat. kand. Ruotsin kansalainen.
- STORA:n palveluksessa vuodesta 1993. STORA:n henkilöstöjohtaja 1993–1998, Stora Enson henkilöstöstä ja laatujohtamisesta vastaava johtaja joulukuusta 1998 huhtikuuhun 2005. Ruotsin maajohtaja 1.4.2006 alkaen.

- Skogsindustriernan, Arbio AB:n, PRI Pensionstjänst AB:n ja Hewitt Löneanalyser AB:n hallituksen puheenjohtaja. Svenskt Näringslivin, CEPI:n ja Universum Communications of Sweden AB:n hallituksen jäsen.
- Omistaa 7 072 Stora Enson R-osaketta sekä 120 000 (2001–2007) optiota/synteettistä optiota.

Hannu Alalauri

Johtaja, aikakauslehtipaperi

- S. 1959. Dipl. ins., eMBA. Suomen kansalainen.
- Oulun tehtaan (aikaisemmin Oulu Oy) kemianteollisuuden palveluksessa vuodesta 1985. Johtaja, Varkauden hienopaperitehdas 1996–1999, johtaja, Stora Enson toimituspaperit 1999–2000, johtaja, Stora Enson graafiset paperit 2000–2004, toimitusjohtaja, Stora Enso Packaging Oy, aaltopahviliiketoiminta 2004–2005, johtaja, Suomen henkilöstöhallinto ja pakkauskartonkidivisioonan henkilöstöhallinto 2006–2007. Usean tytär- ja osakkuusyhtiön hallituksen jäsen.
- Koulutus- ja kehittämis POHTO:n hallintoneuvoston puheenjohtaja, BioFund Oy Ltd business advisory boardin jäsen.
- Omistaa 3 869 Stora Enson R-osaketta sekä 45 000 (2001–2007) optiota/synteettistä optiota.

Aulis Ansaharju

Johtaja, hienopaperi, Suomen maajohtaja

- S. 1951. Dipl.ins. MBA. Suomen kansalainen.
- Yhtiön palveluksessa vuodesta 1975. Tehtaanjohtaja, Enso-Gutzeit Oy Tervakosken tehtaalla 1990–1992. Tehtaanjohtaja, Enso Oy Imatran tehtaalla 1993–1996. Eri johtajatasolla tehtäviä konsernin henkilöstöhallinnossa Enso Oy:ssä ja Stora Enso Oyj:ssä 1996–2000. Johtaja, hienopaperit, Stora Enson Pohjois-Amerikan liiketoiminta-alue 2000–2003. Liiketoimintojen kehitysjohdaja, Stora Enson hienopaperit 2003–2004. Johtaja, graafiset paperit, Stora Enson hienopaperit 2004–2007. Stora Enson investointikomitean jäsen.
- Omistaa 2 270 Stora Enson R-osaketta sekä 71 250 (2001–2007) optiota/synteettistä optiota.

Vasemmalta: Jouko Karvinen, Hannu Ryöppönen, Christer Ågren, Hannu Alalauri, Aulis Ansaharju

Mats Nordlander

Johtaja, kuluttajapakkauskartonki, tukkuriliiketoiminta ja markkinapalvelut

- S. 1961. Ruotsin kansalainen.
- Yhtiön palveluksessa vuodesta 1994. Johtaja, Papyrus Sweden AB (aikaisemmin Pappersgruppen AB) 1994–1998. Markkinointi- ja hankintajohtaja, Papyrus AB 1998–2002. Markkinointi- ja myyntijohtaja, Stora Enson hienopaperit, Lontoo 2002–2003. Toimitusjohtaja, Papyrus AB 2003–. Usean tytär- ja osakkuusyhtiön hallituksen jäsen.
- Swedish Industrial Boardin jäsen Axcelsijoitusrahastossa, saksalais-ruotsalaisen kauppakamarin hallituksen jäsen.
- Omistaa 2 523 Stora Enson R-osaketta sekä 45 000 (2001–2007) optiota/synteettistä optiota.

Veli-Jussi Potka

Johtaja, teollisuuspakkaukset

- S. 1959. Kauppat. maist. Suomen kansalainen.
- Enso-Gutzeitin palveluksessa vuodesta 1983. Talousjohtaja, Enso Group Oyj ja Stora Enso Oyj 1993–2000. Toimitusjohtaja, Stora Enso Packaging Oy 2000–2004. Stora Enson pakkauskartonkituotealueen liiketoimintojen kehitysjohtaja huhtikuusta 2004 huhtikuuhun 2005. Johtaja, teollisuuspakkauksiliiketoiminta-alue 2005–2007. Stora Enson investointikomitean jäsen. Usean tytär- ja osakkuusyhtiön hallituksen jäsen.
- Omistaa 2 520 Stora Enson R-osaketta sekä 93 750 (2001–2007) optiota/synteettistä optiota.

Bernd Rettig

Johtaja, teknologia, tutkimus ja tuotekehitys, toimintojen kehittämisen, logistiikka, investoinnit, energia, Saksan maaajohtaja

- S. 1956. Dipl. ins. Saksan kansalainen.
- STORA:n palveluksessa vuodesta 1982. Stora Reisholz GmbH:n toimitusjohtaja 1992–1996. Stora Enso Kabel GmbH:n toimitusjohtaja 1996–1999 ja aikakauslehtipaperitulosryhmän johtaja huhtikuusta 1999 toukokuuhun 2003, painopaperitulosryhmän johtaja toukokuusta 2003 loka-kuuhun 2007. Stora Enson investointikomitean, investointityöryhmän ja tutkimus- ja tuotekehitysohjausryhmän puheenjohtaja.
- Verband Deutscher Papierfabriken e.V:n (VDP) puheenjohtaja.
- Omistaa 5 050 Stora Enson R-osaketta sekä 155 000 (2001–2007) optiota/synteettistä optiota.

Elisabet Salander Björklund

Johtaja, puutuotteet, puunhankinta, sellunhankinta, yritysvastuu

- S. 1958. Metsät. maist. Ruotsin kansalainen.
- STORA:n palveluksessa vuodesta 1995. Stora Timber AB:n toimitusjohtaja 1995–1999, Stora Timberin Nordic Redwood-tulosyksikön johtaja 1999–2000, Stora Enso Timberin raaka-aineista ja kuidusta vastaava johtaja 2000–2003, Stora Enson Euroopan puunhankintaorganisaation johtaja 2003–2005. Johtaja, puutuotteet ja kuituhuolto 2005–2007. Stora Enson yritysvastuutyöryhmän puheenjohtaja. Stora Enson investointikomitean jäsen. Usean tytäryhtiön hallituksen jäsen.
- Vägverketin hallituksen varapuheenjohtaja. Clas Ohlson AB:n hallituksen jäsen. Skogsindustriernan hallituksen jäsen.
- Omistaa 15 818 Stora Enson R-osaketta sekä 92 500 (2001–2007) optiota/synteettistä optiota.

Juha Vanhainen

Johtaja, sanomalehti- ja kirjapaperi

- S. 1961. Dipl. ins. Suomen kansalainen.
- Stora Enso Oulun palveluksessa vuodesta 1990. Eri johtajatasen tehtäviä Stora Enson Oulun paperitehtaalla vuosina 1993–1998. Tehtaanjohtaja, Stora Enson hienopaperit, Oulun tehdas 1999–2003. Johtaja, toimistopaperit, Stora Enson hienopaperit, Lontoo 2003–2007. Stora Enson investointikomitean jäsen. Usean tytär- ja osakkuusyhtiön hallituksen jäsen.
- Omistaa 2 646 Stora Enson R-osaketta sekä 76 250 (2001–2007) optiota/synteettistä optiota.

Jukka Härmälä, toimitusjohtaja, jäi eläkkeelle 31.8.2007.

Jussi Huttunen, johtaja, markkinapalvelut, jätti tehtävänsä Stora Ensossa 24.7.2007.

Kai Korhonen, tulosryhmäjohtaja, Stora Enso pakkauskartongit, erosi tehtävästään 31.8.2007, mutta jatkoi työskentelyään toimitusjohtajan neuvonantajana vuoden 2007 loppuun asti.

Pekka Laaksonen, tulosryhmäjohtaja, Stora Enso hienopaperit, erosi tehtävästään 14.8.2007.

Optiot/synteettiset optiot on laskettu liikkeeseen vuosittain 1999–2007.

Enso-Gutzeit muuttui Ensoksi toukokuussa 1996.

STORA ja Enso yhdistyivät joulukuussa 1998.

Vasemmalta: Mats Nordlander, Veli-Jussi Potka, Bernd Rettig, Elisabet Salander Björklund, Juha Vanhainen

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Osakepääoma

Yhtiöjärjestyksen mukaan Stora Enso Oyj:n vähimmäispääoma on 850 milj. euroa ja enimmäispääoma 3 400 milj. euroa; näissä rajoissa osakepääomaa voidaan korottaa tai alentaa yhtiöjärjestyksestä muuttamatta. Osakkeiden kirjanpidollinen vas-

ta-arvo on 1,70 euroa osakkeelta. Yhtiön kaupparekisteriin merkitty ja täysin maksettu osakepääoma 31.12.2007 oli 1 342,2 milj. euroa.

Osakepääoman muutokset 1998–2007

	Liikkeeseen laskettujen A-osakkeiden lukumäärä	Liikkeeseen laskettujen R-osakkeiden lukumäärä	Osakkeiden lukumäärä yhteensä	Osakepääoma (milj. FIM)	Osakepääoma (milj. EUR)
Enso Oyj, 1.1.1998	116 729 125	194 361 705	311 090 830	3 110,9	-
Enso Oyj:n A-osakkeiden muunto R-osakkeiksi 7.–11.9.1998	-1 357 954	1 357 954	-	-	-
STORA A- ja B-osakkeiden muunto Stora Enso Oyj:n A- ja R-osakkeiksi 23.12.1998	128 023 484	320 465 375	448 488 859	1 374,0	-
Stora Enso Oyj, 31.12.1998	243 394 655	516 185 034	759 579 689	7 595,8	-
A-osakkeiden muunto R-osakkeiksi 6.–24.9.1999	-34 443 467	34 443 467	-	-	-
Optiomerkinnot vuoden aikana	-	30 000	30 000	-	-
Stora Enso Oyj, 31.12.1999	208 951 188	550 658 501	759 609 689	7 596,1	-
Optiomerkinnot vuoden aikana	-	246 000	246 000	-	-
Osakepääoman muuttaminen euromääräiseksi, 4.5.2000	-	-	-	-	1 291,8
Osakeanti (Consolidated Papers, Inc): ADR-todistusten muodossa olevat R-osakkeet, 11.9.2000	-	167 367 577	167 367 577	-	284,5
A-osakkeiden muunto R-osakkeiksi, 16.–27.10.2000	-14 454 732	14 454 732	-	-	-
Stora Enso Oyj, 31.12.2000	194 496 456	732 726 810	927 223 266	-	1 576,3
Optiomerkinnot vuoden aikana	-	2 700 733	2 700 733	-	-
Hankittujen omien osakkeiden mitätöinti, 9.4.2001	-910 600	-22 260 100	-23 170 700	-	-39,4
A-osakkeiden muunto R-osakkeiksi 17.–28.9.2001	-9 312 271	9 312 271	-	-	-
Stora Enso Oyj, 31.12.2001	184 273 585	722 479 714	906 753 299	-	1 541,5
Optiomerkinnot vuoden aikana	-	1 158 000	1 158 000	-	-
Hankittujen omien osakkeiden mitätöinti, 3.4.2002	-813 200	-7 319 800	-8 133 000	-	-13,8
A-osakkeiden muunto R-osakkeiksi 16.–27.9.2002	-1 143 700	1 143 700	-	-	-
Stora Enso Oyj, 31.12.2002	182 316 685	717 461 614	899 778 299	-	1 529,6
Optiomerkinnot vuoden aikana	-	78 000	78 000	-	-
Hankittujen omien osakkeiden mitätöinti, 31.3.2003	-93 800	-35 500 000	-35 593 800	-	-60,5
A-osakkeiden muunto R-osakkeiksi	-1 011 805	1 011 805	-	-	-
Stora Enso Oyj, 31.12.2003	181 211 080	683 051 419	864 262 499	-	1 469,3
Optiomerkinnot vuoden aikana	-	789 000	789 000	-	-
Hankittujen omien osakkeiden mitätöinti, 5.4.2004	-8 100	-27 800 000	-27 808 100	-	-47,3
A-osakkeiden muunto R-osakkeiksi tammikuu–marraskuu 2004	-2 154 457	2 154 457	-	-	-
Stora Enso Oyj, 31.12.2004	179 048 523	658 194 876	837 243 399	-	1 423,3
Hankittujen omien osakkeiden mitätöinti, 31.3.2005	-16 300	-24 250 000	-24 266 300	-	-41,3
A-osakkeiden muunto R-osakkeiksi joulukuu 2004–marraskuu 2005	-872 445	872 445	-	-	-
Stora Enso Oyj, 31.12.2005	178 159 778	634 817 321	812 977 099	-	1 382,1
Hankittujen omien osakkeiden mitätöinti, 31.3.2006	-38 600	-23 400 000	-23 438 600	-	-39,9
A-osakkeiden muunto R-osakkeiksi joulukuu 2005–marraskuu 2006	-18 061	18 061	-	-	-
Stora Enso Oyj, 31.12.2006	178 103 117	611 435 382	789 538 499	-	1 342,2
A-osakkeiden muunto R-osakkeiksi joulukuu 2006–marraskuu 2007	-624 084	624 084	-	-	-
Stora Enso Oyj, 31.12.2007	177 479 033	612 059 466	789 538 499	-	1 342,2

Osakesarjat ja äänioikeudet

Yhtiöllä on kaksi osakesarjaa: A ja R. Kaikki osakkeet oikeuttavat samansuuruiseen osinkoon. Yhtiökokouksessa A-sarjan osakkeiden omistajalla on yksi ääni edustamaansa osaketta kohti. R-sarjan osakkeet tuottavat omistajalleen yhden äänen kymmentä osaketta kohti. Jokaisella osakkeenomistajalla on kuitenkin vähintään yksi ääni.

31.12.2007 Stora Enson liikkeeseen laskettuja A-sarjan osakkeita oli 177 479 033 kappaletta ja R-sarjan osakkeita 612 059 466 kappaletta. Yhtiön omistuksessa ei ollut A-sarjan osakkeita. Yhtiön omistuksessa oli 918 512 R-sarjan osaketta, joiden nimellisarvo oli 1,6 milj. euroa. Omistusosuus vastaa 0,12 % yhtiön osakepääomasta ja 0,04 % äänimäärästä.

Vuoden lopussa Stora Enson liikkeeseen laskettuja osakkeita oli yhteensä 789 538 499. Osakkeiden äänimäärä oli 238 684 980.

Osakkeiden noteeraus

Stora Enson osakkeet noteerataan OMX Pohjoismainen pörssi Helsingissä ja Tukholmassa. Helsingissä osakkeet noteerataan euroissa (EUR) ja Tukholmassa Ruotsin kruunuissa (SEK).

ADR-todistukset

Stora Enso luopui American Depositary Receipts (ADR) -osaketalletustodistustensa listauksesta New Yorkin pörssissä. Vi-

meinen kaupankäyntipäivä todistuksilla oli 28.12.2007. Stora Enso on edelleen listaamaton ADR-ohjelma (sponsored Level I ADR facility), ja kun listaus päättyi New Yorkin pörssissä, Stora Enson ADR-todistuksilla on käyty kauppaa International OTCQX:ssä. Stora Enson ja ADR-todistusten haltijoiden välisessä suhteessa ja ADR-todistusten haltijoiden oikeuksissa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia. Listauksen lopettaminen New Yorkin pörssissä ei vaikuta ADR-todistusten selvittämiseen tai niillä tapahtuvaan kaupankäyntiin.

Kukin ADR-todistus vastaa yhtä Stora Enson R-sarjan osaketta. Deutsche Bank Trust Company Americas toimii ADR-todistusten ns. säilytyspankkina. Kaupankäyntitunnus on nyt SEOAY ja CUSIP-numero on 86210M106.

Osakkeiden rekisteröinti

Yhtiön osakkeet on liitetty Suomen Arvopaperikeskus Oy:n (APK) ylläpitämään arvo-osuusjärjestelmään. APK on myös Stora Enso Oyj:n virallisen osakasluettelon ylläpitäjä.

31.12.2007 yhtiön osakkeista 133 261 352 oli rekisteröitynä ruotsalaisessa Värdepapperscentralen AB:ssa (VPC) niin kutsuttuina VPC-osakkeina ja 98 875 470 R-osaketta ADR-todistusten muodossa Deutsche Bank Trust Company Americasissa.

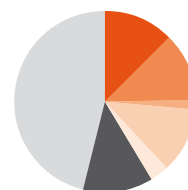
Osakekannan jakautuminen arvo-osuusjärjestelmien mukaan 31.12.2007

Osakkeiden lukumäärä	A-osakkeet	R-osakkeet	Yhteensä
APK-rekisteröidyt	103 011 538	454 390 139	557 401 677
VPC-rekisteröidyt*	74 467 495	58 793 857	133 261 352
Deutsche Bankin hallinnoimat ADR-todistukset*	0	98 875 470	98 875 470
APK:n odotuslista	0	0	0
APK:n yhteistilillä	0	0	0
Yhteensä	177 479 033	612 059 466	789 538 499

* VPC-rekisteröidyt osakkeet ja ADR-todistukset ovat myös hallintarekisteröityinä APK:ssa

Omistusjakauma 31.12.2007

	% osakekannasta	% äänistä	% osakkaista	Omistussuuden mukaan, %
Suomalaiset yhteisöt	12,6	20,8	2,1	
Suomen valtio	12,3	25,0	0,0	
Suomalaiset yksityiset osakkeenomistajat	1,7	1,6	32,3	
Ruotsalaiset yhteisöt	11,7	30,2	2,1	
Ruotsalaiset yksityiset osakkeenomistajat	3,1	2,6	58,6	
ADR-todistusten haltijat	12,5	4,1	3,6	
Hallintarekisteröidyt (muut kuin suomalaiset/ruotsalaiset) osakkeenomistajat	46,1	15,7	1,3	

Omistusmääräjakauma 31.12.2007

Lukumäärän mukaan, A-osake	Osakkeenomistajat	%	kpl	%
1–100	2 086	37,53	113 109	0,06
101–1 000	2 855	51,37	1 113 673	0,63
1 001–10 000	578	10,40	1 472 286	0,83
10 001–100 000	31	0,56	662 662	0,37
100 001–1 000 000	3	0,05	1 121 386	0,63
1 000 001–	5	0,09	172 995 917	97,48
Yhteensä	5 558	100,00	177 479 033	100,00

Lukumäärän mukaan, R-osake	Osakkeenomistajat	%	kpl	%
1–100	4 233	26,01	283 580	0,05
101–1 000	9 273	56,98	3 973 705	0,65
1 001–10 000	2 470	15,18	6 739 276	1,10
10 001–100 000	219	1,35	6 088 857	0,99
100 001–1 000 000	67	0,41	22 483 926	3,67
1 000 001–	12	0,07	572 490 122	93,54
Yhteensä	16 274	100,00	612 059 466	100,00

APK:n mukaan

A-osakkeiden muuntaminen R-osakkeiksi

Yhtiöjärjestyksen mukaan osakkeenomistaja voi esittää haluamanaan ajankohtana yhtiölle muuntovaatimuksen, jolla hänen omistamansa A-osake voidaan muuntaa R-osakkeeksi. Osakkeiden muunto on vapaaehtoinen.

Vuoden aikana yhteensä 624 084 A-osaketta muunnettiin R-osakkeiksi. Viimeisin osakemuunto merkittiin kaupparekisteriin 14.12.2007.

Kannustinohjelmat

Osakepohjaiset ohjelmat

Stora Ensolla on käynnissä kaksi osakepohjaista optio-ohjelmaa, jotka kattavat kaikki pitkän aikavälin palkitsemisjärjestelmien piiriin kuuluvat henkilöt. Uudet ohjelmat ovat synteettisiä osakekannustimia, joiden kautta nimetyt työntekijät

voivat saada ainoastaan liikkeeseen laskettuja osakkeita (ei uusia osakkeita). Osa palkkiosta on sidottu Stora Enson tulokseen.

Optio-/synteettiset optio-ohjelmat

Stora Ensolla oli vuonna 2007 seitsemän yhtiön avainhenkilöille tarkoitettua optio-/synteettistä optio-ohjelmaa. Optiot/synteettiset optiot on laskettu liikkeeseen vuosittain 2001–2007. Optio-ohjelmaan osallistuvat saavat paikallisista olosuhteista riippuen suorituksen joko rahana tai optiona liikkeeseen laskettujen osakkeiden ostoon.

Stora Enson Pohjois-Amerikan henkilöstön optio-ohjelma

NewPage Corporationin kanssa tehdyn kaupan jälkeen Stora Enso North American henkilöstön optio-ohjelmaan liittyvät vastuut ovat päättyneet.

Stora Enso pääomamarkkinoilla vuonna 2007

Stora Enson sijoittajasuhteiden toiminta kattaa sekä oman pääoman ehtoiset että velkasijoittajat. Tavoitteena on saavuttaa yhtiön osakkeiden oikea arvostus, jatkuvasti saatavilla olevat rahoitusratkaisut sekä vakaa joukkovelkakirjojen hinnoittelu. Yhtiö tapaa sijoittajia Euroopassa, Pohjois-Amerikassa ja Aasiassa säännöllisesti.

Vuoden 2007 aikana sijoittajasuhdetiimi tapasi ammattiosakesijoittajia joko yksitellen tai ryhmänä yli 220 kertaa. Myös analyytikoihin, investointipankkeihin ja osakevälittäjiin pidettiin säännöllisesti yhteyttä. Vuoden aikana yhtiöllä oli noin 100 tapaamista velkasijoittajien ja -analyytikoiden kanssa. Lisäksi yhtiö järjesti tehdaskäyntejä sijoittajayhteisön jäsenille. Vuoden aikana sijoittajasuhdetoiminta ja yhtiön ylin johto pitivät esityksiä 13 osake- ja velkasijoittajakonferenssissa

Pohjoismaissa, Manner-Euroopassa, Isossa-Britanniassa ja Pohjois-Amerikassa.

Yksi vuoden tärkeimmistä sijoittajatapahtumista on vuotuinen sijoittajapäivä. Vuonna 2007 sijoittajapäivä pidettiin maraskuun alussa, ja painopisteenä oli Stora Enson hienopaperiliiketoiminta-alue. Kaksipäiväinen tapahtuma käynnistyi ylemmän johdon pitämällä esityksillä Helsingissä ja jatkui päivän matkalla Oulun hienopaperitehtaaseen. Tilaisuuteen osallistui 45 edustajaa osake- ja velkamarkkinoilta. Joukossa oli analyytikkoja, rahastonhoitajia ja institutionaalisia osakkeenomistajia. Oulun tehdaskierros vahvisti osallistujille tehtaan aseman johtavana päällystetyn hienopaperin kustannustehokkaana tuottajana.

Johdon osakeomistukset 31.12.2007

Stora Enso Oyj:n hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja omistivat tai hallinnoivat vuoden 2007 lopussa yhtiön osakkeita yhteensä 65 990 kappaletta, joista 5 590 oli A-sarjan osakkeita. Osakkeiden osuus yhtiön osakepääomasta on 0,01 % ja äänivallasta 0,01 %. Toimitusjohtajalla on yhteensä 157 646 optiota/synteettistä optiota.

Johtoryhmän jäsenet omistivat vuoden 2007 lopussa yhteensä 76 460 osaketta. Johtoryhmän omistusosuus edustaa 0,01 % yhtiön osakepääomasta ja 0,00 % äänimäärästä. Johtoryhmän jäsenillä on yhteensä 906 396 optiota/synteettistä optiota.

Konserniin kuuluvien tahojen osakeomistukset 31.12.2007

E.J. Ljungbergs Utbildningsfond omisti 1 880 540 A-osaketta ja 2 331 804 R-osaketta, E.J. Ljungbergs Stiftelse omisti 39 534 A-osaketta ja 101 579 R-osaketta, Makarna Ljungbergs Testamentsfond omisti 5 093 A-osaketta ja 13 085 R-osaketta. Bergslagens Sjuk- och hälsovårdskassa omisti 626 269 A-osaketta ja 1 609 483 R-osaketta.

Lisätietoja

- optio-ohjelmista s. 143–146
- hallituksen ja johtoryhmän omistuksista s. 189–191

Osakkeenomistajat

Yhtiöllä oli vuoden 2007 lopussa noin 63 300 rekisteröityä osakkeenomistajaa, joista ruotsalaisia osakkeenomistajia oli noin 39 000 ja ADR-todistusten haltijoita noin 2 300. Kukin hallintarekisteri on merkitty osakerekisteriin yhtenä osakkeenomistajana. Hallintarekistereihin on merkitty noin 580 miljoonaa osaketta eli noin 73 % yhtiön osakkeista.

Kun huomiotta jätetään osakkaat, joiden omistusosuus on yli 5 %, jäljelle jäävien, vapaasti vaihdettavien osakkeiden määrä on noin 583 miljoonaa eli 74 % liikkeeseen lasketusta osakkeista. Yhtiön suurin osakkeenomistaja on Foundation Asset Management.

Suurimmat osakkeenomistajat 31.12.2007

Äänimäärän mukaan	A-osakkeet	R-osakkeet	% osakekannasta	% äänistä
1 Foundation Asset Management	63 123 386	4 500 000	8,6	26,6
2 Suomen valtio	55 595 937	41 483 501	12,3	25,0
3 Kansaneläkelaitos	23 825 086	2 775 965	3,4	10,1
4 Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Varma	15 412 117	140 874	2,0	6,5
5 Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	3 486 740	9 302 421	1,6	1,9
6 MP-Bolagen i Vetlanda AB (Werner von Seydlitz)	3 603 000	2 102 000	0,7	1,6
7 Erik Johan Ljungbergs Utbildningsfond	1 880 540	2 331 804	0,5	0,9
8 Bergslagens Sjuk- och Hälsovårdskassa	626 269	1 609 483	0,3	0,3
9 Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kaleva	618 789	0	0,1	0,3
10 Valtion Eläkerahasto	0	5 300 000	0,7	0,2
11 Lamar Mary (ADR)	0	4 000 000	0,5	0,2
12 Keskinäinen Vakuutusyhtiö Etera	0	3 485 000	0,4	0,1
13 OP-Delta Sijoitusrahasto	0	2 981 700	0,4	0,1
14 Keskinäinen Vakuutusyhtiö Eläke-Fennia	0	2 933 750	0,4	0,1
15 Stiftelsen för Kunskaps- och Kompetensutveckling	250 000	100 000	0,0	0,1
Yhteensä	168 421 864	83 046 498	31,9	74,0
Hallintarekisteröidyt osakkeet	75 047 031	504 139 860	73,4	52,6

Yhtiö on koonnut tämän luettelon Arvopaperikeskukselta (APK), Ruotsin arvopaperikeskukselta (Värdepapperscentralen, VPC) ja Deutsche Bank Trust Company Americasin rekisteristä saatujen osakastietojen perusteella. Nämä tiedot sisältävät ainoastaan suoraan rekisteröidyt omistukset, joten tietyt hallintarekisteröidyt osakeomistukset (jotka voivat olla huomattaviakin), eivät sisälly osakerekistereistä saataviin tietoihin. Yllä oleva lista on sen vuoksi epätäydellinen.

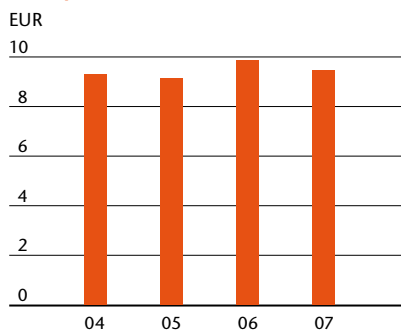
Merkittävimmät muutokset osakeomistuksissa

Stora Enso sai syyskuussa 2007 ilmoituksen, että Franklin Resources, Inc. -sijoitusrahaston omistamien osakkeiden osuus yhtiössä oli laskenut alle 5 prosenttiin osakepääomasta.

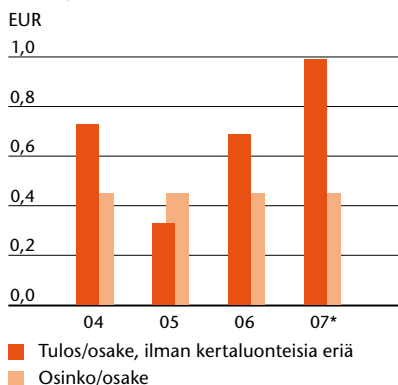
Lokakuussa 2007 Stora Enso Oyj sai ilmoituksen, että NWQ Investment Management Company LLC:n omistamien osakkeiden osuus yhtiössä oli laskenut alle 5 prosenttiin osakepääomasta.

Marraskuussa 2007 Stora Enso sai ilmoituksen, että Knut ja Alice Wallenberg säätiön ja Marianne ja Marcus Wallenberg säätiön omistamat osakkeet oli siirretty Foundation Asset Managementin (FAM) omistukseen. FAM omisti täten yhteensä 26,6 % yhtiön osakepääomasta.

Oma pääoma/osake

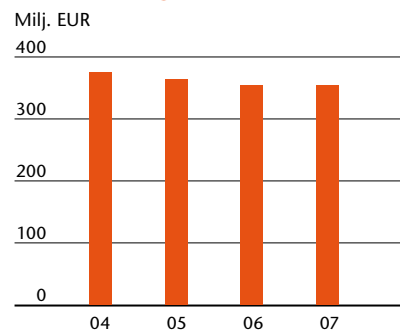

Tulos ja osinko/osake

* Hallituksen voitonjakoehdotus

Maksetut osingot

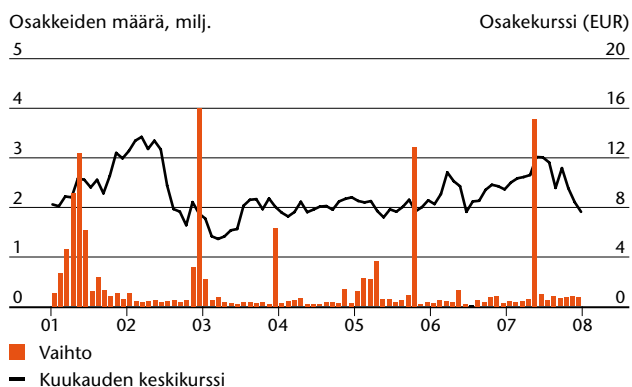

Osakkeiden kurssikehitys ja vaihto

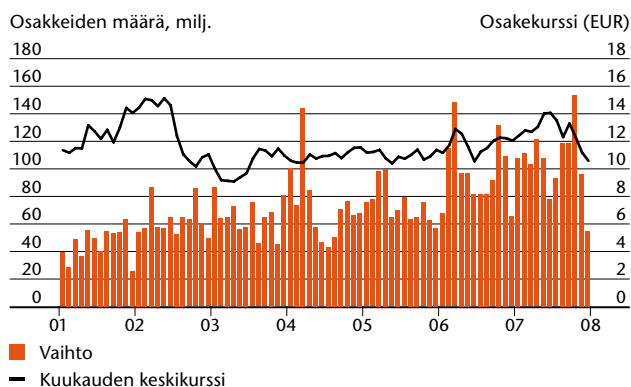
Helsinki

Stora Enson R-osakkeen (STERV) kurssi laski vuoden 2007 aikana 15 % (5 %:n nousu vuonna 2006). Samalla jaksolla OMX Helsinki -yleisindeksi nousi 21 %, OMX Helsinki Benchmark -indeksi nousi 1 % ja OMX Helsinki Materials -indeksi laski 20 %.

Stora Enso A

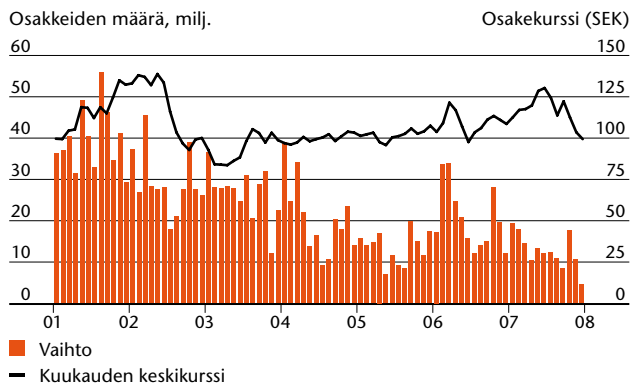
Stora Enso R

Tukholma

Stora Enson R-osakkeen (STE R) kurssi laski vuoden 2007 aikana 10 % (0,5 %:n nousu vuonna 2006). Samalla jaksolla OMX Stockholm 30 -indeksi laski 6 % ja OMX Stockholm Materials -indeksi 17 %.

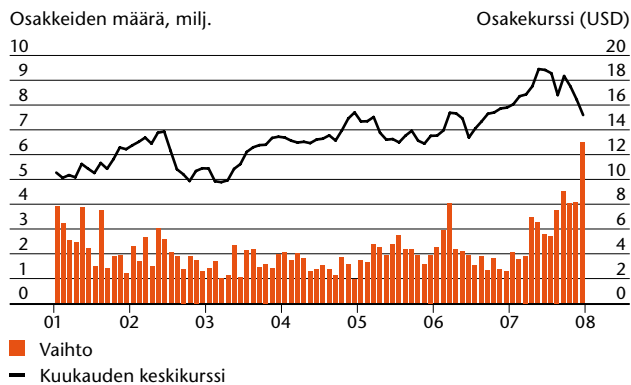
Stora Enso R

New York

Stora Enson ADR-todistukset listattiin New Yorkin pörssissä 28.12.2007 asti. New Yorkin pörssissä Stora Enson ADR-todistuksen (SEO) kurssi laski vuoden 2007 aikana 6 % (17 %:n nousu vuonna 2006). Samalla jaksolla Standard & Poor's Paper -indeksi nousi 1%.

Stora Enso ADR

Osakkeiden kurssit ja vaihto vuonna 2007

		Helsinki, EUR	Tukholma, SEK	New York, USD
Ylin	A-osake	14,65	136,00	-
	R-osake	14,56	137,25	19,35
Alin	A-osake	9,80	94,25	-
	R-osake	9,99	94,00	14,29
Päätöskurssi 31.12.2007*	A-osake	10,19	96,75	-
	R-osake	10,24	97,25	14,85
Muutos edellisestä vuodesta	A-osake	-17 %	-11 %	-
	R-osake	-15 %	-10 %	-6 %
Kumulatiivinen vaihto	A-osake	5 408 510	3 213 507	-
	R-osake	1 263 657 910	150 759 937	40 642 000

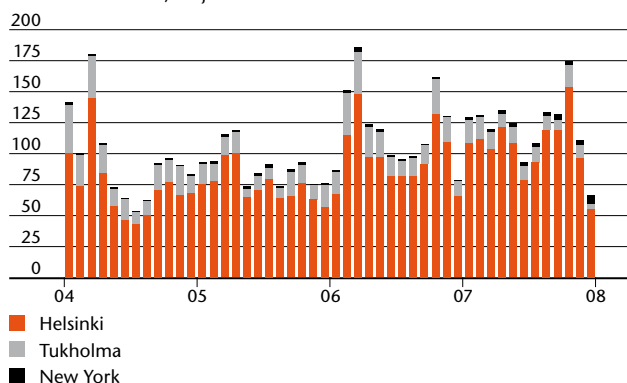
* New Yorkin päätöskurssin päivämäärä on 28.12.2007, mikä oli Stora Enson osakkeen viimeinen kaupankäyntipäivä New Yorkin pörssissä.

R-osakkeen vuoden painotettu keskihinta oli Helsingissä 12,69 euroa (11,89 euroa vuonna 2006), Tukholmassa 117,55 Ruotsin kruunua (110,70 kruunua vuonna 2006) ja New Yorkissa 17,21 Yhdysvaltain dollaria (14,79 dollaria vuonna 2006).

R-osakkeen kumulatiivinen vaihto oli Helsingissä yhteensä 1 263 657 910 osaketta (87 % kokonaisvaihdosta), Tukholmassa 150 759 937 osaketta (10 % kokonaisvaihdosta) ja New Yorkissa (28.12.2007 asti) 40 642 000 osaketta (3 % kokonaisvaihdosta). Koko osakekannan markkina-arvo OMX Pohjoismainen Pörssi Helsingissä oli vuoden lopussa 8,1 miljardia euroa.

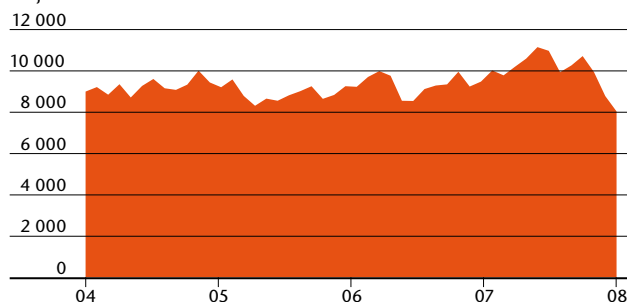
R-osakkeen kuukausivaihto 2004–2007

Osakkeiden määrä, milj.

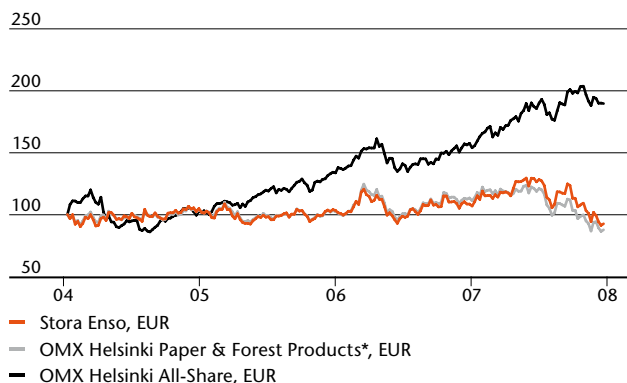
Markkina-arvo OMX Pohjoismainen Pörssi Helsingissä

Milj. EUR

Stora Enson R-osake OMX Helsingin indekseihin verrattuna

1.1.2004 = 100

* 1.10.2005 alkaen. 30.9.2005 asti HEX-metsäindeksi, joka on lopetettu.

Stora Enso on mukana mm. seuraavissa indekseissä

- OMX Helsinki
- OMX Helsinki 25
- OMX Helsinki Cap
- OMX Helsinki Benchmark
- OMX Helsinki Benchmark Cap
- OMX Helsinki Materials
- OMX Helsinki Paper & Forest Products
- OMX Stockholm
- OMX Stockholm Materials
- OMX Stockholm Paper & Forest Products
- OMX Nordic
- OMX Nordic Large Cap
- DJ STOXX Global 1800
- DJ STOXX 600
- DJ STOXX Large 200
- DJ STOXX 600 Basic Resources
- DJ EURO STOXX
- DJ STOXX Nordic
- DJ STOXX TMI Value
- DJ STOXX Sustainability
- EIE (Ethical Index Europe)
- FTSE Eurofirst 100
- FTSE Nordic 30
- FTSE4Good
- MSCI Finland
- MSCI Europe
- MSCI World

Osakekohtaiset tunnusluvut 1998–2007 (tunnuslukujen laskentaperiaatteet sivulla 195)

OMX Pohjoismainen pörssi Helsinki										
	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005**	2006**	2007**
Tulos/osake, EUR*	0,24	0,98	1,77	1,02	-0,27	0,16	0,91	0,09	0,88	0,09
– laimennettu, EUR*	0,24	0,98	1,76	1,02	-0,27	0,17	0,91	0,09	0,88	0,09
– ilman kertaluonteisia eriä, EUR*	0,59	0,89	1,32	0,93	0,55	0,24	0,25	0,33	0,69	0,99
Kassatulos/osake, EUR*	1,79	2,18	3,16	2,42	2,50	1,57	2,04	1,34	2,24	2,05
– laimennettu, EUR*	1,79	2,18	3,13	2,42	2,50	1,57	2,04	1,34	2,24	2,05
– ilman kertaluonteisia eriä, EUR*	1,80	2,09	2,61	2,33	1,97	1,63	1,67	1,46	1,84	2,01
Oma pääoma/osake, EUR*	6,94	7,84	9,41	9,90	9,22	9,49	9,29	9,16	9,89	9,48
Osinko/osake, EUR*	0,35	0,40	0,45	0,45	0,45	0,45	0,45	0,45	0,45	0,45***
Osinkosuhde ilman kertaluonteisia eriä, %*	59	45	34	48	82	180	180	73	65	45
Efektiivinen osinkotuotto, %*										
A-osake	4,6	2,3	3,5	3,2	4,5	4,1	3,9	3,9	3,7	4,4
R-osake	4,6	2,3	3,6	3,1	4,5	4,2	4,0	3,9	3,8	4,4
Hinta/voitto-suhde (P/E) ilman kertaluonteisia eriä*										
A-osake	12,8	19,8	9,7	15,1	17,7	44,0	46,2	40,9	22,4	11,6
R-osake	13,0	19,4	9,5	15,3	17,6	42,7	45,1	40,9	21,8	11,6
Osakkeiden kurssikehitys, EUR****										
A-osake										
– päätöskurssi	7,57	17,60	12,86	14,20	10,10	11,00	11,55	11,46	12,30	10,19
– keskipörssi	9,14	11,21	12,01	12,24	11,24	10,63	11,11	11,05	12,10	12,71
– ylin	11,77	17,60	18,70	15,50	16,00	12,48	12,15	12,19	13,80	14,65
– alin	5,40	6,45	8,95	10,10	8,50	8,25	10,00	9,51	10,16	9,80
R-osake										
– päätöskurssi	7,67	17,31	12,60	14,38	10,05	10,68	11,27	11,44	12,00	10,24
– keskipörssi	8,35	11,84	11,27	12,57	12,86	10,23	10,89	10,98	11,89	12,67
– ylin	11,86	17,70	19,00	15,67	16,13	12,42	12,11	12,17	13,58	14,56
– alin	5,30	6,60	8,70	10,12	8,41	8,30	9,60	10,05	10,01	9,99
Markkina-arvo kauden lopussa, milj. EUR****										
A-osake	1 842	3 677	2 501	2 617	1 841	1 993	2 068	2 042	2 191	1 809
R-osake	3 959	9 532	9 232	10 389	7 211	7 295	7 418	7 262	7 337	6 267
Yhteensä	5 801	13 209	11 733	13 006	9 052	9 288	9 486	9 304	9 528	8 076
Osakkeiden lukumäärä tilikauden lopussa (tuhatta)****										
A-osake	243 395	208 951	194 496	184 274	182 317	181 211	179 049	178 160	178 103	177 479
R-osake	516 185	550 659	732 727	723 638	717 462	683 051	658 195	634 817	611 435	612 059
Yhteensä	759 580	759 610	927 223	907 912	899 779	864 262	837 244	812 977	789 538	789 538
Osakevaihto, tuhatta										
A-osake	12 749	28 349	12 917	10 737	5 875	2 937	1 203	6 290	1 403	5 409
% A-osakkeiden määrästä*****	-	12,1	6,7	5,8	3,2	1,6	0,7	3,5	0,8	3,1
R-osake	87 113	259 287	396 783	548 547	751 909	780 890	880 002	888 511	1 165 656	1 263 658
% R-osakkeiden määrästä*****	-	49,3	55,4	75,8	104,8	114,3	133,7	104,0	190,6	206,5
Osakkeiden keskimääräinen määrä (tuhatta)										
– laimentamaton*	759 574	759 580	812 040	901 506	889 606	851 128	829 935	798 687	788 578	788 599
– laimennettu*	759 822	760 628	813 488	902 296	889 956	851 326	830 546	799 218	788 863	788 751

* 1998 Stora Enson fuusion proforma-lukuja ** Tulos/osake, kassatulos/osake ja osinkosuhde vuosilta 2005–2007 on laskettu jatkuville toimintoille.

*** Hallituksen esitys yhtiökokoukselle **** Markkinainformaatiosta lasketut luvut ajalta ennen 29.12.1998 perustuvat Enso Oyj:n tietoihin ***** Vuoden 1998 luvut eivät ole saatavilla 29.12.1998 tapahtuneen fuusion vuoksi ja luvut ennen 1998 ovat Enso Oyj:n lukuja.

Kaupankäyntitunnukset, pörssierät ja valuutat

	Helsinki	Tukholma	International OTCQX
A-osake	STEAV	STE A	-
R-osake	STERV	STE R	-
ADR-todistukset	-	-	SEOAY
Segmentti	Large Cap	Large Cap	-
Teollisuudenala	Materiaalit	Materiaalit	-
Pörssierät	-	200	-
Valuutta	EUR	SEK	USD
ISIN-koodi,			
A-osake	FI0009005953	FI0009007603	-
ISIN-koodi,			
R-osake	FI0009005961	FI0009007611	-

Reuters STERV.HE
Bloomberg STERV FH EQUITY

**Stora Enson osakkeet saksalaisissa pörseissä
(Freiverkehr)**

	Tunnus	CUSIP- numero	Listauspaikka
A-osake	ENUA	870 734	Berliini, München
R-osake	ENUR	871 004	Berliini, Frankfurt, Stuttgart, München

Velkasijoittajat

Rahoitusstrategia

Stora Enson rahoitusstrategia perustuu konsernin taloudellisille tavoitteille. Stora Ensolla tulisi olla pääsy riittäville, kilpailukykyisesti hinnoitelluille rahoitusvaihtoehdoille koska tahansa, jotta se voisi toteuttaa strategiaansa ja saavuttaa taloudelliset tavoitteensa.

Saavuttaakseen nämä tavoitteet konsernin painopiste on pääomamarkkinarahoituksessa. Stora Enso pyrkii rakentamaan luottamusta ja hyvää mainetta velkasijoittajien keskuudessa kertomalla asioistaan selkeästi ja avoimesti.

Stora Enson velkarakenne keskittyy pääomamarkkinoihin, kun taas pankkien kanssa tehdään pääasiassa valmiusluottosopimuksia. Riskien tasapainottamiseksi rahoitus hankitaan niissä valuutoissa, joissa konsernilla on investointeja tai sijoituksia (pääasiassa Yhdysvaltain dollari, euro ja Ruotsin kruunu). Yritystodistusmarkkinoita käytetään lyhyen aikavälin rahoitukseen ja likviditeetin hallintaan.

Luottokelpoisuusluokitukset

Stora Enso pitää kahden investointien luottokelpoisuusluokituksen ylläpitämistä tärkeänä tavoitteena. Nykyiset luokitukset ja tulevaisuuden arviot Moody'siltä, Standard & Poor'silta (S&P) ja Fitchiltä ovat oheisessa taulukossa.

Luottoluokituslaitos	Pitkän/lyhyen	
	tähtäimen luokitus	Voimassa alkaen
Standard & Poor's	BBB- (negatiivinen) / A3	22.10.2007
Moody's	Baa3 (negatiivinen) / P3	21.9.2007
Fitch	BBB- (vakaa) / F3	21.9.2007 (Stora Enso ei ole Fitchin asiakas)

Stora Enson päämääränä on varmistaa että luottoluokituslaitoksen ovat jatkossakin tyytyväisiä konsernin strategiaan ja suorituskykyyn. Konsernin strategiana on ylläpitää sellaista likviditeettiä, joka vastaa luottoluokituslaitosten odotustasoa. Stora Enson ylin johto ja luottoluokituslaitokset pitävät tarkistuskokouksia vuosittain, ja yhtiö on yhteydessä luottoluokitusanalyttikkoihin säännöllisesti.

Stora Enson velkarakenne 31.12.2007

	EUR Eurolaina	USD Kansainvälinen joukkovelkakirjalaina	SEK Medium-Term Note	Muut
Joukkovelkakirjalainat	517 milj. euroa, 2014 500 milj. euroa, 2010	469 milj. USD, 2011 508 milj. USD, 2016 300 milj. USD, 2036	2,0 mrd. SEK, 2008 4,3 mrd. SEK, 2009 500 milj. SEK, 2015	
Private placement -järjestelyt	100 milj. euroa	50 milj. USD	40 milj. SEK	10 mrd. JPY
Rahoituslaitokset	165 milj. euroa	653 milj. USD		
Velkaohjelmat ja luottolimiitit				
Yritystodistusohjelmat	Finnish Commercial Paper Programme 750 milj. euroa		Swedish Commercial Paper Programme 10 mrd. SEK	
EMTN (Euro Medium Term Note -ohjelma)	4 mrd. euroa			
Valmiusluottosopimukset	Syndikoitu monivaluuttainen valmiusluotto, 1,4 mrd. euroa, 2012*			

* Käyttämätön luottolimiitti 1,4 mrd. euroa (tammikuu 2008)

Lisätietoja

- konsernin taloudelliset tavoitteet s. 6–11
- konsernin veloista ja lainoista s. 172–175
sekä osoitteessa www.storaenso.com/debt
- rahoitusriskeistä ja lainojen takaisinmaksusta s. 94–100

Meille Stora Ensossa yritysvastuu merkitsee sitä, että kannamme vastuuta ympäristöstä ja ihmisistä niissä yhteisöissä, joiden osana toimimme.

Vuoden tärkeimmät tapahtumat

Stora Enson yritys vastuutyö jatkui aktiivisena vuonna 2007. Yksi tärkeimpiä saavutuksia oli edellisen vuoden lopussa hyväksytyn uuden yritys vastuupolitiikan käyttöönotto ja siihen liittyvä sisäinen viestintä. Kunnianhimoisen politiikan toteuttaminen on haastava ja jatkuva prosessi, joka luo tukevan pohjan tulevalle toiminnalle. Uudessa politiikassa korostetaan nyt ympäristö- ja sosiaalisen vastuun ohella myös taloudellista vastuuta.

Vuoden toinen tärkeä tehtävä oli jatkaa vuonna 2006 aloitettua yritys vastuun strategiaprojektia, jonka tavoitteena on tunnistaa strategisesti tärkeät yritys vastuuasiat ja liittää ne entistä tiiviimmin Stora Enson liiketoimintastrategiaan. Projekti saatiin onnistuneesti päätökseen, ja sen tuloksena määriteltiin vuonna 2008 liiketoiminta-alueiden strategioihin sisällytettävät yritys vastuukysymykset.

Politiikan uusimisen ja strategisen yritys vastuutyön lisäksi Stora Enso keskittyi seuraaviin ympäristö- ja sosiaalisen vastuun alueisiin:

Sertifioidun puun osuuden lisääminen

Stora Enso pyrki edelleen lisäämään sertifioituista metsistä tulevan puun osuutta puunhankinnassaan. Vuonna 2007 jo 61 % (55 %) ostopuusta hankittiin sertifioituista metsistä. Stora Enson omien jäljitettävyyssjärjestelmien ansiosta puun alkuperä on aina yhtiön tiedossa. Tämä pätee silloinkin, kun puuta hankitaan sertifiomattomista metsistä. Vuonna 2007 Stora Enson omien jäljitettävyyssjärjestelmien kautta kulkeesta puusta 91 % kuului myös ulkopuolisen tahon sertifiointiin piiriin.

Ilmastonmuutoksen hillitseminen

Stora Enso teki vuonna 2007 selvityksen, jossa tarkasteltiin yhtiön toiminnan hiilijalanjälkeä. Selvityksen perusteella CO₂-päästöjen vähentämiselle määriteltiin uusi konsernitason tavoite, jonka toimitusjohtaja hyväksyi vuoden lopussa. Stora Enso on nyt sitoutunut vähentämään CO₂-päästöjään myytävää sellu-, paperi- ja kartonkitonnia kohti 20 %:lla vuoden 2006 tasosta vuoteen 2020 mennessä.

Askel eteenpäin eettisessä liiketoiminnassa

Stora Enso otti syksyllä merkittävän askeleen eettisessä liiketoiminnassa, kun konsernin liiketoiminnan periaatteita laajennettiin paremmin vastaamaan liiketoiminnasta saatua

kokemuksia ja tiukentuneita vaatimuksia. Samalla otettiin käyttöön niitä koskevat uudet ohjeet. Laajennetuissa periaatteissa määritellään nyt kattavammin yleiset ohjeet eettisesti korrektille toiminnalle, ja uusissa ohjeissa annetaan yksityiskohtaiset ohjeet periaatteiden noudattamisesta eri sidosryhmätilanteissa. Vuoden 2008 aikana kehitetään internetpohjainen työkalu kouluttamaan työntekijöitä näissä asioissa.

Työterveyshuolto ja työsuojelu edelleen haasteena

Vuosi osoittautui työterveyshuollolle ja työsuojelulle haasteelliseksi. Vaikka tapaturmien ja poissaolojen määrää pyrittiin edelleen vähentämään, kokonaistulos ei ollut tyydyttävä. Yhtiö pahoittelee syvästi viittä Stora Enson toimintaan liittyvää ja kolmea Veracelin toimintaan liittyvää kuolemantapausta. Yksikin kuolemantapaus on ehdottomasti liikaa. Stora Enso jatkaa työterveyshuollon ja työturvallisuuden tason parantamiseen tähtäävää työtä vuonna 2008.

Yritysvastuutyön tulokset vuonna 2007

Stora Enso jatkaa yritysvastuutyönsä tulosten raportointia vertaamalla niitä konsernitason yritysvastuutavoitteisiin. Tavoitteiden tarkoituksena on varmistaa tehokas yritys- vastuujohtaminen kaikilla organisaatiotasolla.

Vuonna 2007 suurin osa tavoitteista saavutettiin joko täysin tai osittain. Alla luetellaan kaikki vuodelle asetetut tavoitteet ja kerrotaan, missä määrin ne saavutettiin. Sivunumero viittaa tämän raportin sivuun, josta voi lukea tarkemmin kuinka kutakin tavoitetta kohti on edistytty.

Yritysvastuutavoitteet vuodelle 2007	Toteutuminen
Yhteiset tavoitteet	
• Yritysvastuupolitiikan käyttöönotto ja sisäinen viestintä	● (ks. s. 57)
• Strategisesti tärkeiden yritysvastuunasioiden tunnistaminen	● (ks. s. 57)
• Stora Enson yritysvastuuperiaatteiden jalkauttaminen alihankintaketjun toimintaan	○ (ks. s. 62)
• Eettisten periaatteiden valvonnan ja seurannan kehittäminen	○ (ks. s. 76)
Puun- ja sellunhankinta	
• 91 % puun jäljitettävyyjärjestelmistä ulkopuolisen tahon sertifiointiin piiriin	● (ks. s. 61)
Tuotantoyksiköt	
• SO ₂ -päästöjen vähentäminen 15 %:lla vuoteen 2009 mennessä vuoden 2004 tasosta	● (ks. s. 75)
• Kemiallisen hapenkulutuksen (COD) vähentäminen 10 %:lla vuoteen 2009 mennessä vuoden 2004 tasosta	● (ks. s. 75)
• Kaatopaikkajätteen määrän vähentäminen 10 %:lla vuoteen 2009 mennessä vuoden 2004 tasosta	● (ks. s. 75)
• Prosessiveden määrän vähentäminen 10 %:lla vuoteen 2010 mennessä vuoden 2005 tasosta	● (ks. s. 75)
• Sähkölämpösuhteen kasvattaminen energiantuotannossa	● (ks. s. 68)
• Energiatehokkuuskatselmusten suorittaminen kaikilla sellu-, paperi- ja kartonkitehtailla vähintään kahden vuoden välein	● (ks. s. 69)
Henkilöstö	
• Naisten kouluttaminen johtotehtäviin ja testiluontoisen mentorointiohjelman perustaminen WISE-naisverkoston jäsenille	● (ks. s. 35)
• 100 % konsernin työntekijöistä sosiaalisen vastuun hallintajärjestelmien piiriin vuoden 2007 loppuun mennessä	○ (ks. s. 76)
• 100 % tuotantoyksiköistä työterveyshuolto- ja työsuojelujärjestelmien piiriin	○ (ks. s. 80)
• Poissaoloa aiheuttavien tapaturmien määrä jokaisessa yksikössä ylipäätän neljännekseen kansalliseen metsäteollisuuteen verrattuna	○ (ks. s. 81)
• Poissaolojen määrä alhaisemmaksi kuin metsäteollisuuden kansallinen keskiarvo	○ (ks. s. 81)

- saavutettu/linjassa kokonaistavoitteen kanssa
 ○ osittain saavutettu
 ○ ei saavutettu

Yritysvastuutavoitteet vuodelle 2008
Yhteiset tavoitteet
• Strategisten yritysvastuunasioiden sisällyttäminen liiketoiminta-alueiden strategioihin
• Eettisiin periaatteisiin liittyvän koulutuksen ja valvonnan kehittäminen
• Stora Enson yritysvastuuperiaatteiden jalkauttaminen alihankintaketjun toimintaan
Puun- ja sellunhankinta
• Uusien puunhankintayksiköiden ja sellunhankinnan jäljitettävyyjärjestelmien ulkopuolisen sertifiointin varmistaminen (ks. s. 61).
Ilmastonmuutos
• Sellu-, paperi- ja kartonkitehtaiden CO ₂ -intensiteetin vähentäminen 20 %:lla vuoteen 2020 mennessä vuoden 2006 tasosta (ks. s. 70)
• Suurempi sähkölämpösuhde energiantuotannossa
• Energiatehokkuuskatselmusten suorittaminen kaikilla sellu-, paperi- ja kartonkitehtailla vähintään kahden vuoden välein
Tuotantoyksiköt
• SO ₂ -päästöjen vähentäminen 15 %:lla vuoteen 2009 mennessä vuoden 2004 tasosta
• Kemiallisen hapenkulutuksen (COD) vähentäminen 10 %:lla vuoteen 2009 mennessä vuoden 2004 tasosta
• Kaatopaikkajätteen määrän vähentäminen 10 %:lla vuoteen 2009 mennessä vuoden 2004 tasosta
• Prosessiveden määrän vähentäminen 10 %:lla vuoteen 2010 mennessä vuoden 2005 tasosta
Henkilöstö
• Naisten osuuden lisääminen johtotehtävissä ja WISE-naisverkoston laajentaminen
• 100 % konsernin työntekijöistä sosiaalisen vastuun hallintajärjestelmien piiriin vuoden 2009 loppuun mennessä
• Kaikki konsernin tuotantoyksiköt työterveyshuolto- ja työsuojelujärjestelmien piiriin vuoden 2008 loppuun mennessä
• Poissaoloa aiheuttavien tapaturmien määrä jokaisessa yksikössä ylipäätän 25 %:iin kansalliseen metsäteollisuuteen verrattuna vuoden 2008 loppuun mennessä
• Poissaolojen määrä alhaisemmaksi kuin metsäteollisuuden kansallinen keskiarvo vuoden 2008 loppuun mennessä

Yritysvastuutavoitteet vuodelle 2008

Vuoden lopussa Stora Enso määritteli yritysvastuutavoitteen-
sa vuodelle 2008. Mukana on kaksi uutta osa-aluetta, joille ei
aiemmin ole määritelty erillistä tavoitetta. Uutena on konser-
nitason tavoite, jonka mukaan CO₂-intensiteettiä pyritään vä-
hentämään 20 %:lla vuoden 2006 tasosta vuoteen 2020 men-
nessä. Toinen uusi tavoite koskee puun ja sellun jäljitettävyyss-
järjestelmien ulkopuolista sertifiointia.

Tunnustusta ulkopuolisilta tahoilta

Dow Jonesin kestävä kehityksen indeksit (DJSI)

Stora Enso oli yritysvastuuasiossa metsä- ja paperiteollisuus-
den kolmen parhaan joukossa ja ainoa yleiseurooppalaiseen
DJSI STOXX -indeksiin mukaan otettu yritys vuonna 2007.

Arvioinnissa Stora Enson yritysvastuutyön tulokset olivat
edelleen toimialan keskitasoa paremmat ja ympäristötyön
tulosten arvioitiin olevan alan kärkeä. Stora Enso sai parhaan
mahdollisen arvosanan (100 %) pitkälle kehitetystä ympäris-
tötyöstä, joka kattaa suorat ja epäsuorat kasvihuonekaasu-
päästöt sekä polttoaineenkulutuksen. Yhtiö sai huippuarvo-
sanat myös ympäristöraportoinnista, kestävästä metsänhoi-
dosta, tuotevastuusta ja ilmastostrategiasta.

Niistä alueista, joilla vuoden 2006 vastaavassa DJSI-arvioinnis-
sa oli suositeltu toiminnan parantamista, Stora Enso oli edis-
tynyt huomattavasti seuraavilla osa-alueilla: eettiset periaat-
teet, kilpailulainsäädännön noudattaminen, korruption ja
lahjonnan torjunta, konsernin sidosryhmädialogi sekä ali-
hankintaketjun hallinta. Vaikka monessa asiassa tapahtuikin
positiivista kehitystä, henkilöstön ja osaamisen kehittämisen
osa-alueilla konserni menestyi heikommin. Stora Enso jatkaa
tämän vuoksi pyrkimyksiään toiminnan parantamiseksi
näillä alueilla.

Dow Jonesin kestävä kehityksen indeksit arvioivat maail-
man suurimpien yritysten taloudellisia, ympäristö- ja sosiaali-
sia näkökohtia. Stora Enso on ollut mukana DJSI STOXX
-indeksissä vuodesta 2001.

Climate Disclosure Leadership -indeksi

Stora Enso arvioitiin vuonna 2007 Pohjoismaiden parhaaksi
metsäteollisuusyritykseksi hiilidioksidipäästöjen raportoin-
nissa. Konserni oli mukana Carbon Disclosure Projectin
ensimmäisessä Pohjoismaita koskevassa raportissa, jossa listat-
tiin ilmastonmuutosstrategiassa ja kasvihuonekaasupäästöjen
raportonnissa parhaiten onnistuneet yritykset.

Carbon Disclosure Project on riippumaton voittoa tavoittele-
maton järjestö, joka kerää tietoa ilmastonmuutokseen liitty-
vistä taloudellisista riskeistä ja mahdollisuuksista ja asettaa
normeja hiilidioksidipäästöjen ilmoittamisen menetelmille ja
-prosesseille. Vuonna 2007 Carbon Disclosure Project pyysi
2 400:lta maailman suurimmalta yritykseltä tietoja niiden hii-
lidioksidipäästöistä, tavoista lieventää ilmastonmuutoksen vai-
kutuksia, energiankäytöstä ja tulevaisuuden suunnitelmista.

FTSE4Good-indeksi

Stora Enso on ollut mukana FTSE4Good-indeksissä vuodesta
2001. FTSE4Good-indeksi kiinnittää erityistä huomiota ih-
misoikeuksiin ja on eettisten sijoittajien laajalti seuraama.

Ethibel Excellence -indeksi

Stora Enso on mukana Ethibel Excellence -indeksissä. Indeks-
i käsittää noin 280 Euroopassa, Pohjois-Amerikassa ja Aasian-
Tyynenmeren alueella toimivaa yritystä, joiden yritysvastuu-
työn tulokset ovat keskitasoa paremmat.

*Stora Enson käyttämä puu
hankitaan laillisista ja hyvin
hoidetuista metsistä.*

Kestävä metsätalous, joka takaa puun riittävyyden nyt ja tulevaisuudessa, on Stora Enson toiminnan perusta. Dokumentoimme kaiken käyttämämme puun alkuperän. Lisäksi riippumattomat auditoijat tarkastavat puunhankinnan laillisuuden ja hyväksyttävyyden. Kaiken puunhankinnan vastuullisuus varmistetaan noudattamalla lakisääteisiä määräyksiä sekä käyttämällä nykyaikaista korjuutekniikkaa ja jäljitettävyys- ja metsäsertifiointijärjestelmiä. Myös Stora Enson puuviljelmät perustetaan ja niitä hoidetaan ympäristö- ja sosiaalista vastuuta noudattaen. Stora Enso ei perusta puuviljelmiä luonnonmetsien tilalle.

Puun- ja sellunhankinta maailmanlaajuisesti

Stora Enson tuotantoyksiköihin hankittiin vuonna 2007 yhteensä 45,8 miljoonaa kuutiometriä puuta (tukkeja, haketta ja purua), josta suurin osa hankittiin ulkopuolisilta toimittajilta. Stora Enso on luopunut omista metsistään Suomessa ja Ruotsissa ja omistaa tällä hetkellä merkittäviä maa-alueita ainoastaan Latinalaisessa Amerikassa.

Stora Enso omistaa 50 % yhdessä Aracruzin kanssa perustetusta Veracelin sellutehtaasta, jolla on tuotannossa olevia puuviljelmiä Bahian osavaltiossa Brasiliassa. Yhtiöllä on puuviljelmähankkeita myös Etelä-Brasiliassa, Uruguayssa ja Kiinassa sekä koeviljelmiä Laosissa ja Thaimaassa. Vuonna 2007 noin 5 % Stora Enson käyttämästä puusta oli peräisin puuviljelmiltä.

Noin 20 % Stora Enson käyttämästä kemiallisesta sellusta hankittiin laatu- ja logistiikkasyistä ulkopuolisilta toimittajilta. Oman selluntuotannon ylijäämä myytiin markkinoilla. Mekaanista massaa tuotettiin yhtiön omat tarpeet kattava määrä. Vuonna 2007 Veracelin tuottamaa eukalyptussellua toimitettiin 0,5 miljoonaa tonnia pääasiassa Stora Enson Oulun, Uetersenin ja Suzhoun tehtaille.

Puun alkuperä aina tiedossa

Stora Ensossa käytetään yhtiön omia puun jäljitettävyysjärjestelmiä, joiden avulla voidaan varmistaa, että kaikki yhtiön käyttämä puu korjataan kansallisia lakeja noudattaen ja yhtiön periaatteiden mukaisesti. Järjestelmät kattavat sekä tukkipuun, hakkeen, sahanpurun että ostosellun. Jäljitettävyysjärjestelmien avulla kaiken Stora Enson käyttämän puun alkuperä dokumentoidaan metsästä tehtaalle saakka. Järjestelmiin kuuluvat ulkopuolisten suorittamat auditoinnit ovat keskeinen väline, jonka avulla pystytään todentamaan, että vaatimuksemme täyttyvät.

Stora Enson omistamat metsät, puuviljelmät ja maa-alueet* 31.12.2007

Yksikkö	Hehtaaria	Metsäsertifiointijärjestelmä
Veracelin puuviljelmät ja maa-alueet, Bahia, Brasilia	214 600, josta 86 700 viljeltyä	CERFLOR, FSC -sertifiointi käynnissä
Puuviljelmät ja maa-alueet, Uruguay	57 000, josta 10 000 viljeltyä	
Puuviljelmät ja maa-alueet, Rio Grande do Sul, Brasilia	45 400, josta 8 900 viljeltyä	
Koepuuviljelmät, Thaimaa	1 200	
Baltian puunhankinta, Latvia	1 100	
Baltian puunhankinta, Liettua	560	FSC

* Sisältää yksiköt, joista Stora Enso omistaa vähintään 50 %.

Stora Enson vuokraamat ja hallinnoimat metsät ja puuviljelmät 31.12.2007

Yksikkö	Hehtaaria	Metsäsertifiointijärjestelmä
Olonetsles, Venäjä	222 500	FSC-sertifiointi käynnissä
Ladenso, Venäjä	154 000	FSC
Russkiy Les, Venäjä	152 000	FSC
Puuviljelmät ja maa-alueet, Guangxi, Kiina	91 000, josta 47 000 viljeltyä	
KLPP, Venäjä	52 800	FSC
Terminal, Venäjä	42 800	FSC
STF Strug, Venäjä	22 500	FSC
STF Gdov, Venäjä	22 300	FSC
Koepuuviljelmät, Laos	200, josta 170 viljeltyä	

Vuonna 2007 91 % jäljitettävyyjärjestelmien kattamasta puusta ja sellusta oli myös riippumattoman tahon sertifioimaa. Tällaisia järjestelmiä ovat mm. alkuperäketjun (chain-of-custody) sertifiointi, controlled wood -sertifiointi sekä EMAS ja/tai ISO 14001. Määrä on konsernille vuodelle 2007 asetetun tavoitetasen mukainen. Lisäksi kaikilla puunhankintayksiköillä on jo käytössään riippumattoman tahon sertifioima jäljitettävyyjärjestelmä. Vuodelle 2008 asetetaan tavoitteeksi, että myös kaikissa uusissa puun- ja sellunhankintayksiköissä otetaan käyttöön riippumattoman tahon sertifioima jäljitettävyyjärjestelmä.

Metsien sertifiointia edistämässä

Stora Enso tukee metsäsertifiointia ja pyrkii lisäämään sertifioituista metsistä tulevan puun määrää. Stora Enson kannalta olennaisia metsäsertifiointijärjestelmiä ovat FSC, PEFC, CSA, SFI, ATFS ja CERFLOR. 61 % Stora Enson vuonna 2007 hankkimasta puusta tuli sertifioituista metsistä.

Stora Enso pyrkii lisäämään sertifioituista metsistä saatavan puun määrää hankkimalla metsänomistajille ryhmäsertifiointeja Suomessa, Virossa, Liettuassa ja Ruotsissa. Ryhmäsertifioinnilla pyritään alentamaan yksityisille pienmetsänomistajille sertifioinnista muutoin koituvia kustannuksia.

Stora Enson Venäjän puunhankinta valmistelelee FSC-standardin mukaista puun alkuperäketjun sertifiointia, joka saataneen päätökseen alkuvuodesta 2008. Brasiliassa sijaitsevien Veracelin puuviljelmien FSC-sertifiointi on parhaillaan meneillään, ja sertifikaatti saataneen alkuvuodesta 2008.

Yritysvastuuvaatimukset toimittajille ja urakoitsijoille

Stora Enso edellyttää, että kaikki toimittajat ja urakoitsijat noudattavat samoja politiikkoja ja periaatteita, joita yritys itse noudattaa. Stora Enson alueellisissa puunhankintayksiköissä on päätetty alkaa soveltaa yritysvastuun minimivaatimuksia kaikessa toiminnassa joka puolella maailmaa. Nämä keskeiset periaatteet pätevät siis kauttaaltaan koko yhtiön toiminnassa. Kaikki Stora Enson yksiköt varmistavat näin hallinta- ja seurantajärjestelmiensä avulla, että niiden toimittajat ja urakoitsijat noudattavat yritysvastuun minimivaatimuksia.

Metsäkiistat

Stora Enso yhdistettiin vuonna 2007 useisiin metsäkiistoihin, joista keskeisimmät on selvitetty tässä.

Ylä-Lappi

Ylä-Lapin Inarin kunnan pitkittynyt maankäyttökiista jatkui vuonna 2007. Kiistassa on kaksi pääteemaa: tarve löytää tasa-

paino poronhoidon ja metsätalouden välillä sekä saamelaisen maankäyttö- ja maanomistusoikeudet. Kiistanalaiset alueet, joita on yhteensä 90 000 hehtaaria, ovat Suomen valtion omistuksessa, ja niitä hallinnoi Metsähallitus. Stora Enso ei ole enää suoranaisesti osapuolena kiistassa. Konserni ei osta kiistanalaisilta alueilta hakattua puuta muutoin kuin siinä tapauksessa, että Metsähallitus ja paikalliset paliskunnat ovat päässeet sopimukseen hakkuista.

Metsä-Lappi

Eräät ympäristöjärjestöt ovat kritisoineet Metsähallituksen Metsä-Lapissa Kittilän, Sallan, Savukosken ja Sodankylän kunnissa tekemiä hakkuita ja vaatineet metsien lisäsuojelua. Kiista koskee noin 27 000 metsähehtaaria, joista osalla tehtiin vuonna 2007 pieniä hakkuita.

Lähes puoli miljoonaa hehtaaria eli 43 % Metsä-Lapin metsistä on jo lailla suojeltuja, eivätkä taloushakkuut ole niissä sallittuja. Lisäksi Metsähallitus suojelee myös talousmetsien ekologisesti arvokkaita kohteita käyttäen apuna karttoja ja tietokantoja. Stora Enson kanta on, että Metsä-Lapin metsien luontoarvot ovat suojelualueiden suuren määrän ja vastuullisten metsänhoitokäytäntöjen perusteella jo riittävän suojelun piirissä.

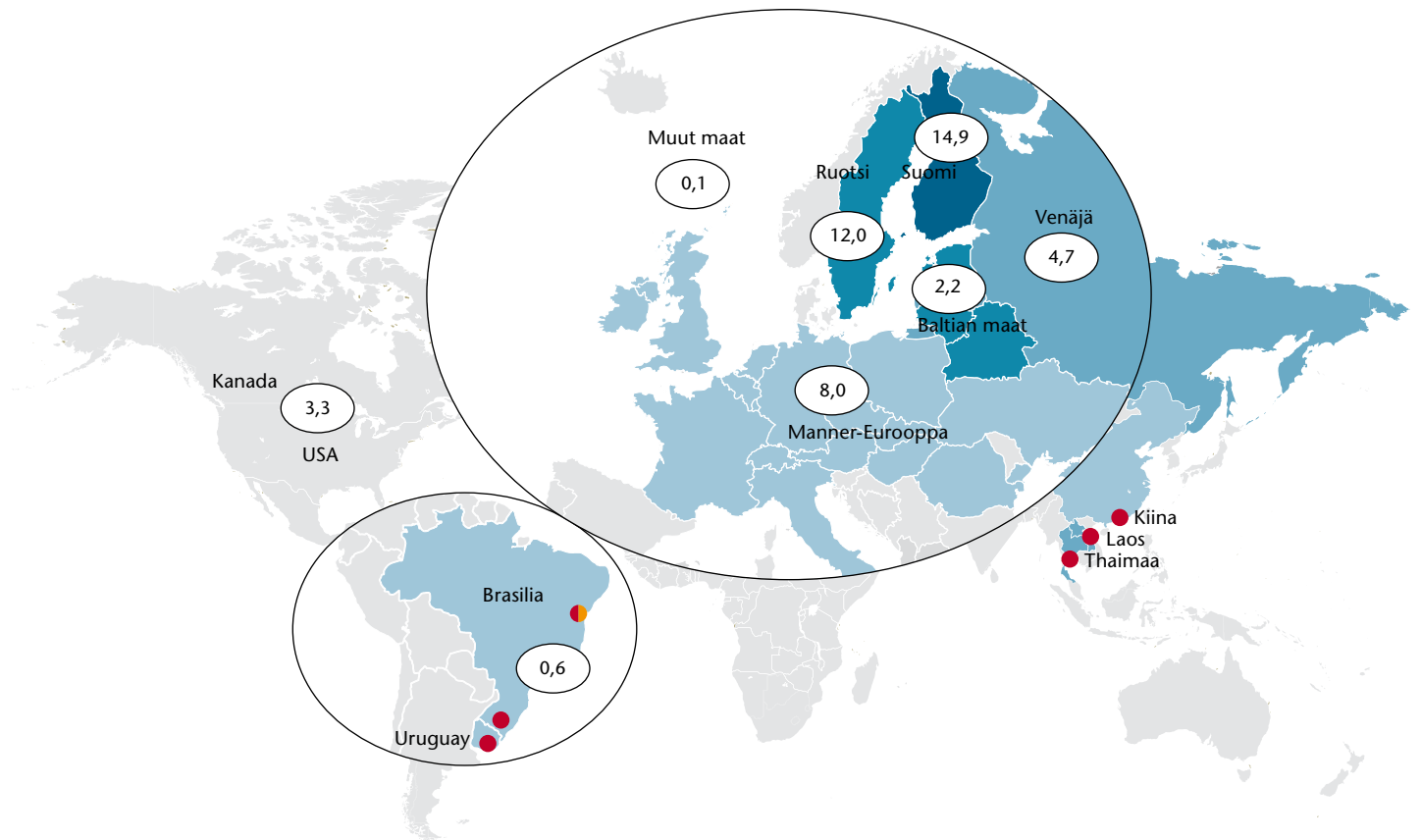
Kesällä 2007 Metsä-Lapissa tehtiin FSC Controlled Wood -auditointi. Osana tätä Metsähallituksen auditointia tarkastettiin myös puutoimitusten alkuperän jäljitettävyyttä. Tuloksena oli, että nykyiset käytännöt vastaavat FSC Controlled Wood -sääntöjä. Stora Enso katsoo tämän nojalla, että Metsähallituksen toiminta Metsä-Lapissa vastaa yhtiön periaatteita. Stora Ensossa seurataan silti tarkasti edelleen jatkuvaa keskustelua alueen maankäyttötavoista.

Kanadan pohjoiset havumetsät

Greenpeace pysäytti syyskuussa 2007 Kanadan Quebecissä SFK Pulpin sellukuljetuksen, joka oli matkalla Stora Ensolle. Greenpeace syytti SFK Pulpia Kanadan pohjoisten havumetsien hävittämisestä ja vetosi yhtiöön, jotta se käyttäisi ainoastaan FSC-sertifioitua puuta. SFK Pulp hankkii puuraaka-aineensa Abitibi-Consolidated -yhtiöltä, jota Greenpeace myös syytti kestävämmistä hakkuista.

Stora Enson käsityksen mukaan SFK Pulpin toimittama sellu on yhtiön vastuullisuusperiaatteiden mukaista ja sen raaka-aine on peräisin sertifioituista metsistä. Tämän perusteella Stora Enso käyttää edelleen SFK Pulpin sellua. Stora Enso keskusteleekin SFK Pulpin kanssa ympäristöjärjestöjen esiin nostamista kysymyksistä sekä varmistaa, että yhtiön toimittama sellu vastaa jatkossakin Stora Enson vaatimuksia.

Stora Enson puuvirrat 2007

Stora Enson tehtaat käyttivät yhteensä 45,8 milj. m³ puuta (kuoreton) vuonna 2007.

○ Alueilla hankitun ja Stora Enson tehtaalle toimitetun puun (tukit, hake ja puru) määrä (milj. m³, kuoreton)

● Stora Enson puuviljelmäprojekti

● Yhteisyritys Veracelin puuviljelmä

Lisätietoja

- Stora Enson puuviljelmistä ja puuviljelmäprojekteista s. 64–67

Stora Enson puuviljelmien perustamisessa ja hoidossa noudatetaan aina vastuullisen liiketoiminnan periaatteita.

Stora Enson yritysvastuustrategiana on olla vastuullisin metsäteollisuusyritys myös nopean talouskasvun maissa. Tämän strategian peruspilareja ovat kattava yritysvastuupolitiikka ja globaalit yritysvastuun periaatteet. Näitä periaatteita noudatetaan kaikessa Stora Enson toiminnassa. Niillä nopean talouskasvun alueilla, joilla Stora Enso toimii, sidosryhmät ovat kiinnostuneet lähinnä puuviljelmistä. Niihin liittyvät yritysvastuuriskit saattavat olla vaikeammin ennakoitavissa kuin tehtaisiin liittyvät riskit.

Puuviljelmien hoito kestävällä pohjalla

Stora Enson puuviljelmät on perustettu tuottamaan raaka-ainetta sellun- ja paperintuotantoon.

Stora Enson kanta on, että vastuullisesti hoidetut puuviljelmät voivat olla samanaikaisesti sekä taloudellisesti kannattavia että edistää paikallisyhteisöjen hyvinvointia ja paikallisten ekosysteemien suojelua. Stora Enson sitoutuminen vastuulliseen puuviljelmien perustamiseen ja hoitoon näkyy puuviljelmien hoitoperiaatteista. Puuviljelmiä perustetaan alueille, joita on aiemmin käytetty viljelysmaana tai karjan laidunmaana. Stora Enso ei perusta puuviljelmiä alueille, joilla on suojeluarvoa, eikä koskaan muuta luonnonmetsää puuviljelmiksi. Viljelmiä perustettaessa tehdään aina yhteistyötä paikallisten asukkaiden ja muiden sidosryhmien kanssa.

Ympäristö- ja sosiaalisten vaikutusten arviointi on tärkeä osa jokaisen uuden puuviljelmäprojektin suunnittelua. Arvioinnin avulla kartoitetaan tulevan toiminnan vaikutuksia. Tuloksena saadaan käyttökelpoisia suosituksia keinoista, joilla projektin mahdolliset kielteiset vaikutukset voidaan minimoida.

Veracel edelläkävijänä Brasiliassa

Stora Enson ja Aracruzin yhteisyritykseen Veraceliin kuuluu moderni sellutehdas ja sen raaka-ainetta eukalyptusta tuottavat puuviljelmät, jotka sijaitsevat Etelä-Bahian alueella Brasiliassa.

Bahian alue tarjoaa eukalyptuksen kasvattamiselle ihanteelliset olosuhteet. Auringonvalon, sateen ja lämmön määrä riittää istuttamiseen ympäri vuoden, ja puut kasvavat noin seitsemän kertaa nopeammin kuin pohjoisella havumetsävyöhykkeellä. Veracel on päättänyt käyttää vain puolet hankkimistaan maa-alueista eukalyptuksen tuotantoon. Veracelin puuviljelmät ovat siinä suhteessa ainutlaatuisia, että eukalyptusta istutetaan ainoastaan tasankoalueille. Laaksoalueilla suojellaan alkuperäistä kasvillisuutta. Lisäksi Veracel ennallistaa joka vuosi noin 400 ha paikallista sademetsää ja suojelee siten luonnon monimuotoisuutta.

Veracelin maankäyttö

Veracelin yritysvastuuohjelman keskeisiä kohtia ovat parhaiden käytäntöjen omaksuminen puuviljelmien hoidossa, parhaiden ympäristökäytäntöjen soveltaminen sellutehtaalla, sosiaalinen vastuu ja aktiivinen vuoropuhelu sidosryhmien kanssa. Veracel soveltaa aktiivisesti omaa, itsenäistä yritysvastuuohjelmaansa, josta on sovittu omistajien kanssa.

Veracel alkoi valmistella puuviljelmien FSC-metsäsertifiointia vuonna 2007. Sertifointi saataneen päätökseen vuoden 2008 alkupuolella. Viljelmillä on jo ISO 14001 -sertifioitu ympäristöhallintajärjestelmä ja brasilialainen CERFLOR-metsäsertifikaatti.

Brasilialainen taloustutkimuslaitos FGV selvitti vuonna 2006 Veracelin toiminnan sosioekonomisia vaikutuksia. Selvityksen avulla Veracel on kyennyt tarkemmin arvioimaan toimintansa vaikutuksia naapuriyhteisöissä sekä ymmärtämään toimintansa ja alueellisen kehityksen välistä vuorovaikutusta.

Veracelissa etsitään parhaillaan tapoja, joilla paikallisyhteisöt saataisiin mukaan päättämään heille tärkeitä yhteisöllisistä kehitysprojeekteista. Kehitysprojektien tulee täyttää Veracelin asettamat projektkriteerit. Veracel tekee lisäksi yhteistyötä UNICEFin kanssa ohjelmassa, jonka tavoitteena on estää lasten hyväksikäyttö. Yhtiö on tukenut useita koulutukseen, puun monikäyttöön, mehiläistenhoitoon, pienviljelyyn, ympäristökasvatukseen, kestävään piassava-palmujen hoitoon sekä lepran ja tuberkuloosin torjuntaan liittyviä ohjelmia.

Forests Dialogue -ryhmä Brasiliassa

Forests Dialogue -ryhmä kokosi vuonna 2007 saman pöydän ääreen Veracelin ja metsäyhtiöt, mukaan lukien Stora Enso, sekä ympäristöjärjestöt. Kokous oli maanlaajuisesti merkittävän, vastuullista metsätaloutta koskevan sidosryhmädialogin ensimmäinen vaihe. Tuloksena oli yhteinen visio luonnon monimuotoisuuden suojelusta Brazilian viimeisillä jäljellä olevilla luonnontilaisilla Mata Atlântica -sademetsän jäänteillä.

Stora Enso suojelee Etelä-Amerikan arvokkaita ruohotasankoja.

Keskustelu oli avointa, ja osapuolet laativat toimintasuunnitelmia koskien puuviljelmää ja maankäytön suunnittelua. Lisäksi sovittiin sademetsien hävittämistä ehkäisevistä vastuullisen puuntuotannon kriteereistä, joiden avulla myös mukana oleva viljelijäväestö hyötty toiminnasta niin sosiaalisesti kuin taloudellisesti. Lisäksi osapuolet sopivat toimenpiteistä, joiden avulla yritykset ja kansalaisjärjestöt voivat yhteistyössä tehostaa alueellista maankäytön suunnittelua.

Forests Dialoguen seuraavassa vaiheessa tarkastellaan menossa olevia projekteja ja vahvistetaan paikallisia sidosryhmäfoorumeita.

Projektit Etelä-Brasiliassa ja Uruguayssa

Stora Ensolla on käynnissä kaksi puuviljelmäprojektia Etelä-Brasilian Rio Grande do Sulin osavaltiossa sekä Uruguayn keskiosassa. Maanhankinta näillä alueilla aloitettiin vuonna 2005. Stora Enso on näillä uusilla alueilla pyrkinyt saamaan erityisen selkeän käsityksen paikallisista olosuhteista voidakseen laatia pitkän aikavälin yritysvaluuohjelman ja soveltaa parhaita ympäristökäytäntöjä.

Stora Enso aloitti vuoden 2007 alussa molemmilla alueilla ympäristö- ja sosiaalisten vaikutusten arvioinnit, joissa käsitellään perusteellisesti alueen taloudellisia, sosiaalisia ja ympäristöolosuhteita. Rio Grande do Sulin arviointi valmistui vuoden 2007 lopulla, ja siihen kuuluva julkinen kuulemistilaisuus pidettiin joulukuussa 2007. Uruguayn arviointi valmistuu arviolta vuoden 2008 alussa.

Molemmilla alueilla kehitetään integroitua hallintajärjestelmää, joka kattaa ympäristöasiat, laatujohtamisen sekä työterveyshuollon ja -suojelun. Ympäristö- ja sosiaalisten vaikutusten arvioinnit sekä uusi hallintajärjestelmä tehostavat ennen kaikkea luonnon monimuotoisuuden, vesistöjen ja maaperän suojelua ja seuranta. Uruguayssa ulkopuolisen tahon sertifi-

oiman hallintajärjestelmän toimeenpano on edistynyt hyvin, ja auditointivalmius saavutettaneen vuonna 2008.

Stora Enson tavoitteena on saada puuviljelmille metsäsertifikaatit ennen kuin puut ovat valmiita korjattaviksi. Molemissa puuviljelmähankeissa kiinnitetään erityistä huomiota paikallisyhteisön sosioekonomiseen tukemiseen. Viljelmät sijaitsevat syrjäseuduilla, joilla on vähän muita mahdollisuuksia taloudelliseen kehitykseen. Stora Enson mukaan strategisen tason puuviljelmähankeet voivat tarjota uusia mahdollisuuksia myös paikallisyhteisöille sekä torjua maaseudun taloustilanteen heikkenemistä ja maaltamuuttoa.

Eräs tärkeä osa-alue näiden alueiden yritysvaluuutyössä on urakoitsijayhteistyön hallinta. Suurin osa viljelmien hoitotoista on ulkoistettu, joten Stora Enson on varmistettava, että myös alihankkijoiden toiminta vastaa kaikilta osin yhtiön yritysvaluuperiaatteita. Tähän liittyy myös urakoitsijoiden osaamisen kehittäminen.

Yritysvaluukumppanuuksia Kiinassa

Stora Enso aloitti eukalyptusviljelmien istutuksen Kiinan Guangxin provinssin eteläosassa vuonna 2002. Vuonna 2004 YK:n kehitysohjelmaa (UNDP) pyydettiin laatimaan viljelmäprojektin ympäristö- ja sosiaalisten vaikutusten arviointi. Vuonna 2006 julkaistussa arvioinnissa nimettiin projektin tärkeimmät kehityskohteet, ja projektin yritysvaluuohjelma laadittiin näiden tulosten mukaisesti. Vuonna 2007 yritysvaluuutyön painopisteitä oli neljä: paikallisyhteisön kehittäminen ja osallistaminen, toimitusketjun kehittäminen, luonnon monimuotoisuuden suojeleminen ja yritysvaluuun johtaminen.

Stora Enson puuviljelmät Guangxissa ovat paikallisesti erittäin tärkeitä, ja yhtiöllä on suuri merkitys paikallisyhteisön kehityksessä. Alueen kylät voivat hakea Stora Ensolta taloudellista tukea koulutus- ja infrastruktuurihankkeisiin. Stora Enso osallistui vuonna 2007 yhdessä UNDP:n, Kiinan tiede- ja teknologiaministeriön ja paikallisten viranomaisten kanssa telekeskusverkon rakentamiseen. Telekeskusten tarkoituksena on parantaa väestön elinoloja tuomalla viljelijäväestön ulottuville esimerkiksi tietoa maataloustuotteiden markkinahinnoista ja maa- ja metsätalousneuvontaa. Keskusten kautta levitetään myös tietoa luonnon monimuotoisuuden suojelemisesta sekä hygienia- ja HIV-/AIDS-valistusta. Lisäksi keskukset tarjoavat paikallisyhteisöille mahdollisuuden lähettää palautetta Stora Ensolle. Ensimmäiset telekeskukset avataan vuoden 2008 alussa.

Stora Enso ohjaa guangxilaisten urakoitsijoiden työtä asettamalla yritysvaluuvaatimuksia, seuraamalla tuloksia ja tukemalla lupaavien alihankkijoiden toiminnan kasvua. Stora Enso aloitti vuonna 2007 yhteistyössä International Finance Corporationin (IFC) kanssa pk-yritysten tukiohjelman, joka tarjoaa Stora Enson urakoitsijoille teknistä, kaupallista sekä ympäristö-, terveys- ja turvallisuusasioita koskevaa koulutusta ja tukea. Vuoden 2007 lopulla aloitetussa pilotti-ohjelmassa on mukana kymmenen urakoitsijaa.

Stora Enso tekee yhteistyötä Kiinan UNDP:n kanssa Guangxin provinssissa köyhyyden lievittämiseksi ja kylien kehittämiseksi.

Stora Enso jatkoi vuonna 2007 paikallisten puulajien koeistutuksia ja aloitti uuden luonnon monimuotoisuuden suoje-
luohjelman yhdessä UNDP:n, Kiinan merihallinnon ja Bei-
hain mangrovemetsien tutkimuslaitoksen kanssa. Työt on jo
aloitettu Guangxin rannikon kasvillisuus- ja eläimistöselvi-
tyksellä, jonka tuloksia hyödynnetään vuonna 2008 suojelu-
tavoitteiden ja -toimenpiteiden suunnittelussa.

Stora Enso kohentaa parhaillaan Guangxin puuviljelmien
laatu-, ympäristö- ja työterveys- ja turvallisuusjohtamista.
Tarkoituksena on saada viljelmille ulkopuolisen tahon sertifi-
oima integroitu hallintajärjestelmä. Vuonna 2007 tutkittiin
viljelmien kemikaalien käyttöä ja vaikutuksia vesistöihin.
Selvitysten perusteella suunnitellaan tulevia ympäristön
seurantajärjestelmiä. Stora Enson puuviljelmät toimivat Kiinan
kansallisen metsäsertifiointijärjestelmän pilottikohteena,
ja Stora Enso osallistuu myös aktiivisesti FSC-sertifioinnin
kehittämiseen Kiinassa.

Laosin koeviljelmät valmiina istutuksiin

Stora Enso aloitti vuonna 2007 puuviljelmähankkeen Laosin
eteläisessä Sawannakethin maakunnassa. Toiminnan kannat-
tavuutta selvitetään ensimmäisessä koevaiheessa istuttamalla
enintään 2 000 ha eukalyptusta ja akaasiaa. Hanke edellyttää
tiivistä yhteistyötä paikallisyhteisöjen ja viranomaisten kanssa.

Stora Enso on laatinut hankkeeseen liittyen yritysvastuu-
suunnitelman, jossa määritellään yritys vastuun paino-
pisteet ja tärkeimmät toimenpiteet, joilla voidaan taata
koevaiheen vastuullisuus.

Esiselvityksessä noudatetaan seuraavia periaatteita:

- Viljelmien sijainti valitaan yhteistyössä paikallisten
asukkaiden ja viranomaisten kanssa.
- Olemassa olevaa tai hakattujen metsien tilalle kasvanutta
metsää ei muuteta puuviljelmiksi.
- Stora Enso raivaa kaikilta viljelmäalueilta räjähteet
asiantuntijoiden suosittelemaan syvyyteen saakka.
- Stora Enso tekee viljelmillä asianmukaiset sosioekonomisen
lähtötilanteen selvitykset, maa- ja metsätaloustieteet sekä
ympäristö- ja sosiaalisten vaikutusten arvioinnin.

Esiselvityksen tuloksia hyödynnetään päätettäessä Laosin
puuviljelmien mahdollisesta laajentamisesta.

Lisätietoja

- *Stora Enson puun- ja sellunhankinnasta s. 60–63*

Stora Enso torjuu ilmastonmuutosta vähentämällä hiilidioksidipäästöjään. Yhtiön tuotteet ovat ilmaston kannalta avainasemassa, sillä ne varastoivat hiiltä.

Ilmastonmuutos on maailmanlaajuinen ongelma, joka yleisen käsityksen mukaan johtuu fossiilisten polttoaineiden käytöstä. Maapallon ilmasto lämpenee, koska kasvihuonekaasujen pitoisuus ilmakehässä kasvaa kiihdyttäen samalla lämpenemistä.

Hiilidioksidi (CO₂) on ilmastonmuutoksen merkittävin syy ja samalla metsäteollisuuden kannalta merkittävin kasvihuonekaasu.

Stora Enson kanta on, että ilmastonmuutos on vakava maailmanlaajuinen haaste, joka vaatii toimenpiteitä niin yrityksiltä, valtiovaltaalta kuin koko yhteiskunnalta. Ilmastonmuutos on enemmän kuin pelkkä ympäristöongelma, sillä sen vaikutukset ulottuvat koko yhteiskuntaan.

Stora Enson mukaan ilmastonmuutoksen torjumisen perusedellytyksiä ovat talouskasvu ja kestävä kehitys. Suurin osa kasvihuonekaasupäästöistä liittyy yhtiön osto- ja omaan energian tuotantoon. Ilmastonmuutoksen torjunnassa keskeinen rooli on energiatehokkuudella, innovatiivisilla energiaratkaisuilla sekä puhtaammilla ja taloudellisemmilla toimintatavoilla.

Hiilen sitoutuminen tuotteisiin

Stora Ensolla on hyvät edellytykset vastata ilmastonmuutoksen haasteisiin, sillä sen tärkein raaka-aine, puu, on uusiutuva luonnonvara. Hyvin hoidetut metsät ja puuviljelmät sitovat hiilidioksidia ilmakehästä, ja metsiin sitoutunut hiili siirtyy edelleen puutavaraan sekä paperi- ja kartonkituotteisiin. Puu- ja paperituotteita voidaan kierrättää, ja elinkaarensa päätteeksi ne voidaan hyödyntää polttoaineena, mikä tarjoaa hiili-neutraalin vaihtoehdon fossiilisille polttoaineille.

Puu- ja paperituotteiden sitoman hiilen ja kierrätettävyyden ansiosta niiden hiilijalanjälki on pienempi kuin monien kilpailevien tuotteiden. Puu- ja paperituotteilla voidaan monessa tapauksessa korvata tuotteita, jotka perustuvat fossiilisten polttoaineiden käyttöön tai joiden ilmastovaikutukset koko elinkaaren aikana ovat suuremmat.

Energian käyttö ja polttoainevalikoima

Stora Enson energianhankinta ja -tuotantosuunnitelma perustuu yhtiön pitkän aikavälin tarpeisiin, ja siihen sisältyy myös CO₂-päästöjen vähentämissuunnitelma.

Stora Enso ostaa polttoaineita ja sähköä ulkopuolisilta toimittajilta. Lisäksi yhtiön omat tuotantoyksiköt tuottavat höyryä ja sähköä omaan käyttöönsä. Vuonna 2007 oman sähkön-tuotannon osuus oli 47 % (46%). Ostosähkön hankinta perustuu erityyppisiin sopimuksiin. Noin 75 % konsernin seuraavien 10 vuoden sähköntarpeesta voidaan kattaa omalla tuotantokapasiteetilla ja voimassa olevilla toimitussopimuksilla. Stora Ensolla on Suomessa käytössä ydinvoimalakapasiteettia, koska yhtiöllä on 15,9 %:n omistusosuus Pohjolan Voima Oy:stä.

Bioenergian osuus merkittävä

Bioenergian osuus Stora Enson omasta energiantuotannosta pysyi korkeana vuonna 2007 – 66 %:n (64 %) tasolla. Tärkeimpiä biopolttoaineita ovat mustalipeä, puun kuori, hakkuutähteet sekä tuotannossa syntyvät hyödyntämiskelpoiset jätteet kuten siistausliete ja bioliete. Stora Enso etsii jatkuvasti uusia mahdollisuuksia lisätä biopolttoaineiden osuutta energiantuotannossa.

Vuonna 2007 Stora Enso päätti investoida 260 milj. euroa uusiin, erilaisten polttoaineiden käytön mahdollistaviin poltto-ainekattiloihin Langerbruggen tehtaalla Belgiassa ja Maxaun tehtaalla Saksassa. Investoinnit parantavat näiden tehtaiden energiatehokkuutta ja -omavaraisuutta ja kasvattavat samalla biopolttoaineiden osuutta Stora Enson omasta energiantuotannosta. Näiden investointien ansiosta Langerbruggen ja Maxaun tehtaiden fossiilisten CO₂-päästöjen määrä vähenee vuoteen 2010 mennessä yhteensä noin 105 000 tonnilla vuodessa.

Energiatehokkuutta parannetaan

Stora Enson energiatehokkuustavoitteena vuosille 2004–2009 on kasvattaa oman energiantuotannon sähkön ja lämmön

rakennusastetta tehostamalla lämmön ja sähkön yhteistuo-
tantomahdollisuuksia tehtailla. Parempi energiatehokkuus
pienentää kustannuksia ja edistää uuden CO₂-päästöjen
vähentämistavoitteen saavuttamista. Vuonna 2007 ener-
giantuotannon rakennusaste oli 18 % (18 %).

Stora Enson energiatehokkuuden parantamiseen tähtäävää
työtä katselmoitiin myös vuonna 2007. Edellisvuosien ener-
giatehokkuuskatselmukset ovat johtaneet parannuksiin. Suo-
messä ja Ruotsissa Stora Enson tehtailla ovat lisäksi velvollisia
osallistumaan kansallisiin energiansäästöohjelmiin, ja ne
ovat jatkuvasti parantaneet toimintaansa. Energian hinnan
jatkuvan nousun sekä CO₂-päästöoikeuksien hinnan vuoksi
Stora Enso on päättänyt jouduttaa energiatehokkuuden pa-
rannuksia. Erityinen energiatehokkuustyöryhmä etsii vuosina
2008–2010 uusia energiansäästökohteita ja menetelmiä teh-
tailla. Tavoitteena on pienentää merkittävästi tehtaiden ener-
giakustannuksia ja energian tuotantoon liittyviä päästöjä.
Vuosina 2006–2007 Stora Enson tuotantoyksiköissä tehtiin
35 energiatehokkuuskatselmusta (41 vuosina 2005–2006).

Yhteistyö Neste Oilin kanssa

Stora Enso ja Neste Oil perustivat vuonna 2007 yhteisyrityk-
sen, jonka tarkoituksena on rakentaa Stora Enson Varkauden

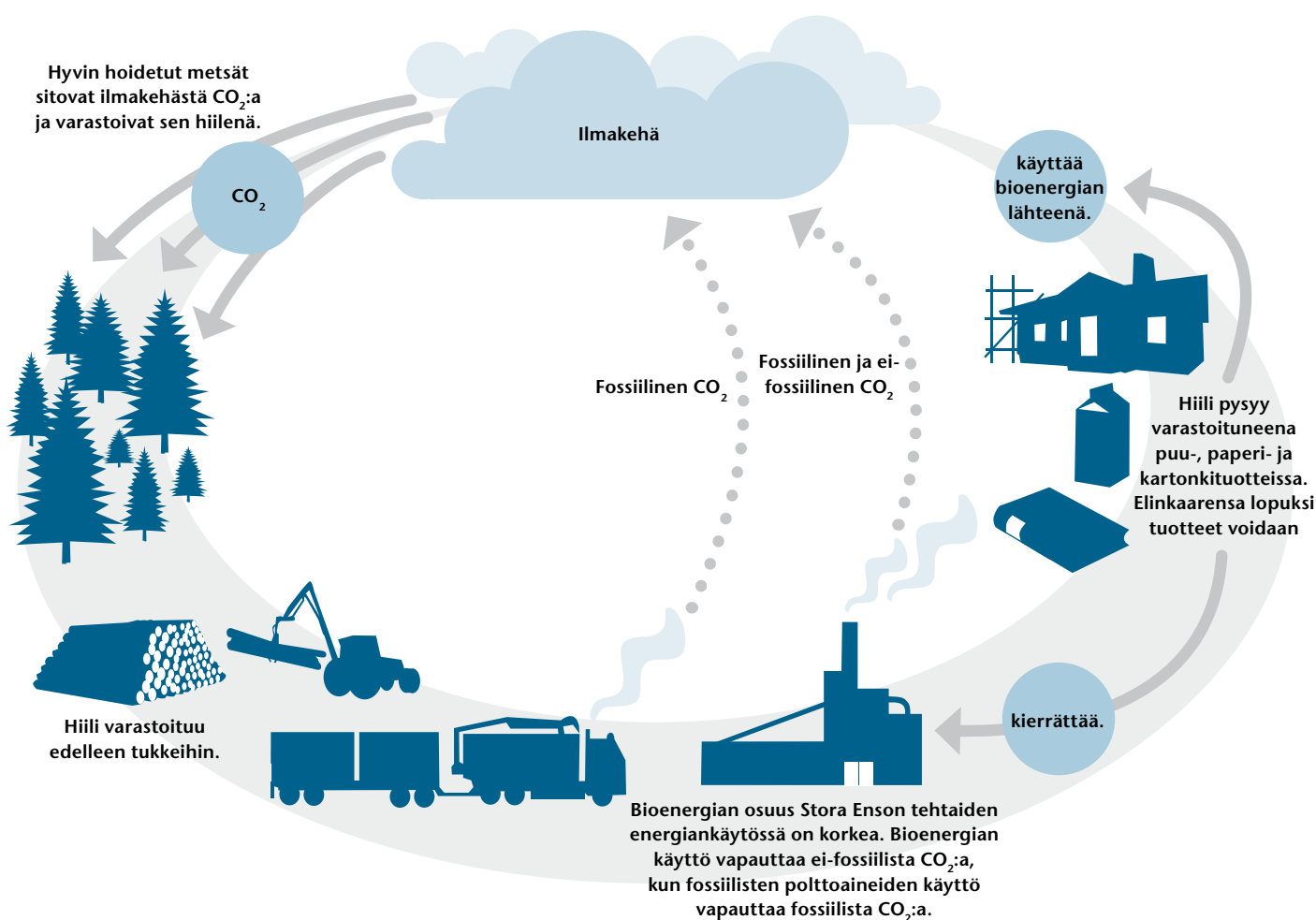
tehtaalle biodieseliä tuottava koelaitos. Yhteisyritys kokeilee
biodieselin tuottamista hakkuutähteistä, mikä korvaisi fossii-
listen polttoaineiden käyttöä. Koelaitoksen on määrä käyn-
nistyä vuoden 2008 aikana.

Hiilijalanjäljen määrittely

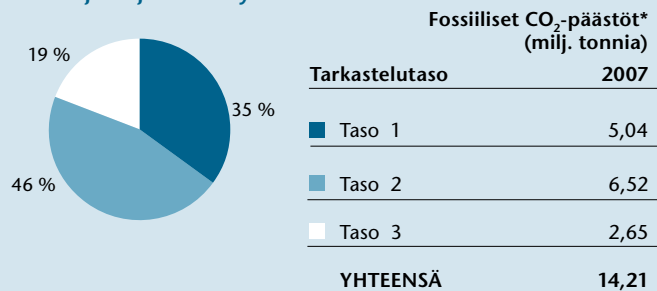
Stora Ensossa tehtiin vuonna 2007 selvitys, jossa tarkasteltiin
kattavasti yhtiön toiminnan aiheuttamia hiilidioksidipäästö-
jä. Selvitys perustui vuoden 2006 CO₂-päästötietoihin, ja sitä
päivitettiin vuoden 2008 alussa vuoden 2007 päästötiedoilla.
Hiilijalanjäljellä tarkoitetaan yksittäisen ihmisen, organisaati-
on, tapahtuman tai tuotteen vaikutusta kasvihuoneilmistöön.
Hiilijalanjälki ilmaistaan yleensä lukuna, niin kutsuttuna
ekvivalenttina, joka kertoo, kuinka suuria CO₂-päästöjä vai-
kutuu vastaa. Kasvihuonekaasupäästöjen määrän ja niiden
lähteiden selvittäminen oli tärkeä työkalu Stora Ensolle
määriteltäessä CO₂-päästöjen vähennystavoitteita.

Hiilijalanjälkiselvityksen reunaehdot perustuivat Maailman
luonnonvarojen tutkimussäätiön (WRI) ja Kestävän kehityk-
sen yritysneuvoston (WBCSD) ohjeisiin.

Hiilen kierto metsäteollisuudessa

Hiilijalanjälkiselvityksen tulokset

* Sisältää joulukuussa 2007 myytyjen Stora Enson Pohjois-Amerikan toimintojen CO₂-päästöt.

Päästölähde	Tarkastelutaso	Fossiiliset CO ₂ -päästöt* (milj. tonnia)		
		2005	2006	2007
Kiinteiden laitosten päästöt (suorat)	Taso 1	5,53	5,56	4,97
Liikkuvan kaluston päästöt (suorat)	Taso 1	N/A	0,07	0,07
Ostosähkö ja lämpö (epäsuorat)	Taso 2	6,61	5,95	6,52
Muut (epäsuorat)	Taso 3	N/A	2,65	2,65**

** Arvio perustuu vuoden 2006 tietoihin ja vuoden 2007 tuotantolukuihin.

Selvityksessä oli kolme eri tarkastelutasoa:

- Taso 1: Päästöt Stora Enson suoraan omistamista tai yhtiön hallinnassa olevista lähteistä, joita ovat mm. oma energiantuotanto ja siihen liittyvät prosessit, voimaloiden kattilat, meesauunit, paperin kuivaaminen, ajoneuvot, moottorit ja metsäkoneet.
- Taso 2: Stora Enson ostaman sähkön ja lämmön tuotannosta aiheutuvat päästöt.
- Taso 3: Epäsuorat päästöt, jotka aiheutuvat esim. raaka-aineiden korjuusta, käsittelystä ja kuljetuksista, valmiiden tuotteiden kuljetuksista, käytettyjen tuotteiden kierrätyksestä ja hävittämisestä sekä liikematkoista.

Stora Enson hiilijalanjälkeen eivät sisälly seuraavat päästölähteet:

- tuotteiden loppusijoitus, esim. energiantuotanto, kaatopaikat ja kierrätys
- kaatopaikkojen, jätteenkäsittelylaitosten ja jätevedenpuhdistamoiden metaanipäästöt
- tavarantoimittajien tuotteiden ja raaka-aineiden valmistuksesta aiheutuvat päästöt
- Veracelin, Celbin ja Arapotin puuviljelmien korjuutoiminnasta ja kuljetuksista aiheutuvat päästöt
- Metsien ja Stora Enson tuotteiden sitoman hiilen vaikutus. Metsiä ei käsitelty selvityksessä, koska metsien sitomiskyvyn laskentamenetelmät ovat vakiintumattomia ja koska tiedot ovat puutteellisia varsinkin paikallisten olosuhteiden ja vuotuisen vaihtelun osalta. Metsien sitoman tai vapauttaman CO₂:n määrä voi vaihdella huomattavasti vuodesta toiseen. Yhdysvaltalaisen NCASI-tutkimuslaitoksen (National Council for Air and Stream Improvement) tulosten mukaan maailman metsäteollisuuden vaikutus hiilipäästöihin on periaatteessa neutraali, koska hiiltä sitoutuu ilmakehästä metsiin ja siten metsäteollisuustuotteisiin.

Koko Stora Enson hiilijalanjälki vastasi vuonna 2007 arviolta 14,21 milj. tonnin CO₂-päästöjä. Tämä kokonaisarvio sisältää myös joulukuussa 2007 myytyjen Pohjois-Amerikan toimintojen CO₂-päästöt. Pohjois-Amerikan toiminnoista luopuminen pienentää merkittävästi yhtiön CO₂-päästöjen määrää vuonna 2008.

Uudet CO₂-päästöjen vähentämistavoitteet

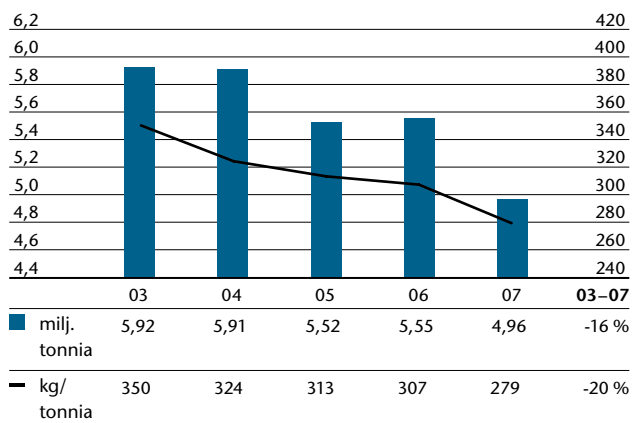
Stora Enson toimitusjohtaja hyväksyi vuoden 2007 lopussa uuden konsernitason CO₂-päästöjen vähentämistavoitteen, joka koskee kaikkia sellu-, paperi- ja kartonkitehtaita. Tavoite perustuu vuoden 2006 tiedoilla tehtyyn yhtiön hiilijalanjälkiselvitykseen. Tarkastelutasojen 1 ja 2 tavoitteeksi on asetettu 20 %:n vähennys vuoden 2006 CO₂-päästötasosta myytävää sellu-, paperi- tai kartonkitonnia kohti vuoteen 2020 mennessä. Vertailukohtana olevista CO₂-päästöluvuista on vähennetty Stora Enson entisten Pohjois-Amerikan toimintojen osuus.

Päästövähennystavoitteeseen odotetaan päästävän ensi sijassa parantamalla energiatehokkuutta ja tuottavuutta sekä lisäämällä hiilineutraalin biomassan ja vähähiilisten fossiilisten polttoaineiden käyttöä.

Päästöt ja energiankäyttö vuonna 2007

Suorat fossiiliset CO₂-päästöt

Stora Enso jatkaa suorien fossiilisten CO₂-päästöjen vähentämistä sekä absoluuttisesti että ominaispäästöillä ilmaistuna. Keinoina ovat ympäristöinvestoinnit sekä biomassan käyttöä ja energiantuotannon ja -kulutuksen tehokkuutta parantavat projektit. Sellu-, paperi- ja kartonkitehtaiden ja jatkojalostusyksiköiden suorien fossiilisten CO₂-päästöjen määrä on vähentynyt vuodesta 2003 lähtien 20 % myyntituotantoyksikköä kohti.

Suorat fossiiliset CO₂-päästöt ¹⁾

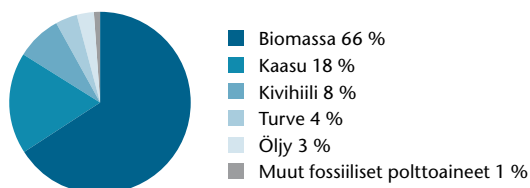
Stora Enson kaikkien tuotantoyksiköiden kiinteiden laitosten ja liikkuvan kaluston absoluuttiset suorat fossiiliset CO₂-päästöt vähenivät 11 % verrattuna vuoteen 2006. Väheneminen johtui pääasiassa investoinneista energiantuotantoon, tehtaiden energiankäytön tehostamisprojekteista ja kasvaneesta biopolttoaineiden käytöstä.

Epäsuorat fossiiliset CO₂-päästöt

Stora Enson arvioidut epäsuorat fossiiliset CO₂-päästöt suhteessa ostetun sähkön määrään kasvoivat vuonna 2007 verrattuna vuoteen 2006. Kasvu johtui pääasiassa siitä, että Port Hawkesburyn tehdas oli käynnissä koko vuoden, kun vuonna 2006 yksikkö oli työriidasta johtuen suurimman osan vuotta pysähdyksissä.

Energiankäyttö vuonna 2007

Polttoaineet

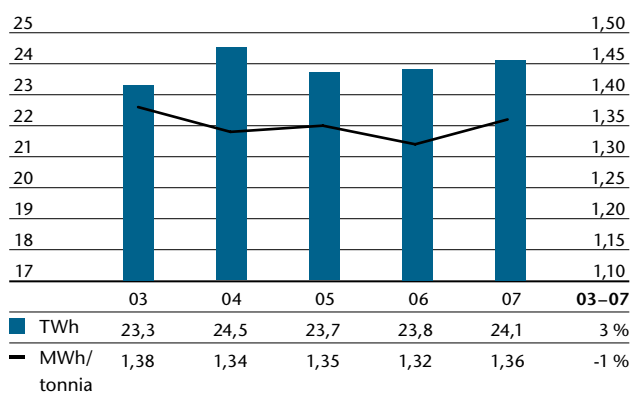

Stora Enson kuluttamien polttoaineiden kokonaismäärä oli 209 200 (215 900) TJ vuonna 2007.

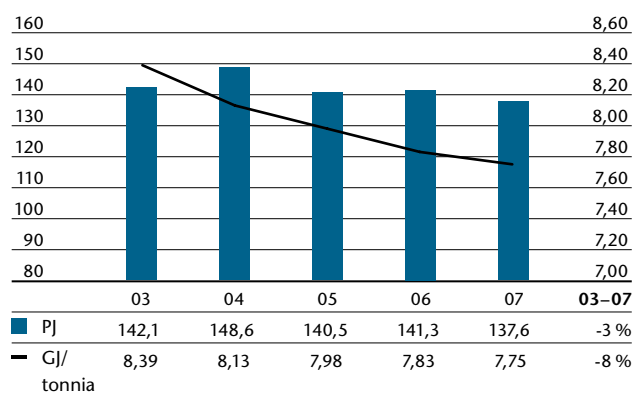
Sähkö

Stora Enson omat tuotantoyksiköt kuluttivat sähköä yhteensä 24,5 (23,9) TWh vuonna 2007.

Sähkönkulutus ¹⁾

TWh (terawattitunti) = 10⁹ kilowattituntia
MWh (megawattitunti) = 10³ kilowattituntia

Lämmönkulutus ^{1) 2)}

PJ (petajoule) = 10¹⁵ joulea
GJ (gigajoule) = 10⁹ joulea

¹⁾ Sellu-, paperi- ja kartonkitehtaat ja jatkojalostusyksiköt. Tuotantomääriin suhteutetut luvut osoittavat kulutuksen myyntituotantoyksikköä kohti.

²⁾ Ei sisällä sähköntuotantoon käytettyä lämpöä

Pyrimme jatkuvasti tehostamaan luonnonvarojen käyttöä ja parantamaan ympäristötyötämme tuloksia.

Stora Enson tuotantoyksiköissä etsitään jatkuvasti uusia tapoja vähentää uusiutumattomien luonnonvarojen, kuten kemikaalien ja fossiilisten polttoaineiden, käyttöä. Ympäristövaikutuksia ja kustannuksia pyritään pienentämään tuottamalla vähemmästä enemmän.

Stora Enson tuotantoyksiköt pyrkivät jatkuvasti minimoimaan myös toimintansa muita ympäristövaikutuksia, joita ovat pääasiassa päästöt ilmaan ja veteen sekä kaatopaikkajätteen tuottaminen. Kaikille näille päästöille on määritelty konsernitason tavoitteet, jotka on suhteutettu tuotantoon.

Tavoitteena jatkuva parantaminen

Stora Enson yksiköiden ympäristötyön pohjana on konsernin yritys vastuupolitiikka ja sitä tukevat ympäristöperiaatteet. Politiikkaa ja periaatteita sovelletaan käytäntöön ympäristöhallintajärjestelmien avulla, joiden tarkoituksena on varmistaa, että Stora Enson henkilöstö ottaa aktiivisesti vastuuta ympäristötoiminnan jatkuvasta parantamisesta.

Konsernin yksiköissä on käytössä ulkopuolisen tahon sertifioidia ympäristöhallintajärjestelmiä, jotka ohjaavat niitä parantamaan jatkuvasti ympäristötyön tuloksia. Vuodesta 2003 lähtien lähes kaikki Stora Enson sellu-, paperi- ja kartonkitehtaat ovat olleet ISO 14001 -sertifioituja ja/tai EMAS-rekisteröityjä. Ainoa poikkeus on Brasiliassa vuonna 2006 ostettu Arapotin tehdas, jonka ISO 14001 -sertifiointi on kesken. Stora Enson politiikan mukaisesti kaikki konsernin hankkimat yritykset ja yksiköt ISO 14001 -sertifioidaan ja/tai EMAS-rekisteröidään mahdollisimman nopeasti.

Ympäristötyön tulokset vuonna 2007

Stora Enson ympäristötyön tulokset paranivat edelleen vuonna 2007. Suurimmat parannukset saatiin aikaan rikkidioksidipäästöissä ilmaan ja happea kuluttavien kemikaalien päästöissä veteen (mitattuna kemiallisena hapenkulutuksena, COD). Parannukset johtuivat muun muassa ympäristöinvestoinneista, prosessien hallintaan tehdyistä parannuksista ja tuotantomäärän muutoksista yksittäisillä tehtailla.

Stora Enson ympäristötyön tuloksiin vaikuttivat myös Port Hawkesburyn tehtaan toiminnan jatkuminen koko vuoden edellisenä vuonna alkaneen työsopimuskiistan päätyttyä ja Berghuizerin tehtaan sulkeminen lokakuussa 2007. Stora Enso saattoi päätökseen Pohjois-Amerikan toimintonsa myynnin NewPagelle joulukuussa 2007, joten näiden tehtaiden tiedot

sisältyvät ympäristötyön tuloksia kuvaaviin lukuihin vain 11 kuukauden ajalta vuonna 2007.

Tavoitteena vähemmän päästöjä ilmaan

Suurin osa Stora Enson aiheuttamista päästöistä ilmaan johtuu fossiilisten polttoaineiden käytöstä energiantuotannossa sekä sellun- ja paperinvalmistuksessa. Stora Enso pyrkii pienentämään päästöjä ilmaan tehostamalla energiankäyttöään ja prosessejaan, käyttämällä pidemmälle kehitettyjä prosessinhallintatekniikoita sekä maksimoimalla uusiutuvan energian käyttöä.

Stora Enson rikkidioksidina (SO_2) raportoidut kokonaisrikkipäästöt ilmaan vähenivät edelleen. Konserni on jo saavuttanut tavoitteensa vähentää tuotantoon suhteutettuja SO_2 -päästöjään 15 %:lla vuoteen 2009 mennessä vuoden 2004 tasosta. Päästöt ovat jo nyt 17 % pienemmät kuin vuonna 2004.

Pohjois-Amerikan toimintojen myynnin ohella rikkipäästöjen väheneminen johtui pääasiassa

- Corbehemin tehtaan energiantuotannon pienenemisestä, kun kaksi paperikonetta suljettiin
- Ostrolekan tehtaan valkoliipeän rikkipitoisuuden pienenemisestä
- Uuden savukaasupesurin asentamisesta Heinolan flutingtehtaalle.

Parannuksista huolimatta joidenkin tehtaiden tuotantoon suhteutetut päästöt kasvoivat, muun muassa Ruotsissa toimivan Skutskärin tehtaan tuotantohäiriöt nostivat tehtaan päästötasoa.

Typen oksidien (NO_x) päästöt vähenivät pitkälti Corbehemin tehtaan paperikoneiden sulkemisen ja Enocellin ja Varkauden tehtaiden tuotantomäärän vähenemisen vuoksi.

Sekä rikkidioksidin että typen oksidien tuotantoon suhteutetut päästöt ovat vähentyneet vuosina 2003–2007 SO_2 :n osalta 20 % ja NO_x :n osalta 13 %. Vähennykset liittyivät NO_x :n osalta yksittäisten tehtaiden alhaisempaan tuotantomäärään.

Vesiensuojelu elintärkeää

Vesi on olennainen osa Stora Enson tuotantoprosesseja. Tuotantoon tarvittavasta vedestä 95 % saadaan joista ja järvistä ja loput 5 % kunnallisista vesilähteistä ja pohjavesistä. Vedenkäyttöä pyritään jatkuvasti vähentämään. Vesi puhdistetaan aina huolellisesti ennen kuin se päästetään takaisin vesistöön. Tehokas jätevedenpuhdistus antaa mahdollisuuden kierrättää tehtaissa suurempia määriä vettä ja varmistaa, että vesistöihin laskettu vesi on puhdasta ja turvallista.

Stora Enso on edistynyt hyvin konsernitason tavoitteessaan, jonka mukaan tuotantoon suhteutettua prosessivedenkäyttöä pyritään vähentämään 10 % vuoden 2005 tasosta vuoden 2010 loppuun mennessä. Tähän mennessä on saavutettu 5 %:n vähennys.

Jäteveden kemiallinen hapenkulutus (COD) väheni vuonna 2007, ja Stora Enso edistyi edelleen hyvin tavoitteessaan, jonka mukaan se vähentää tuotantoon suhteutettuja COD-päästöjään 10 % vuoden 2004 tasosta vuoteen 2009 mennessä. Tähän mennessä päästöjä on vähennetty 9 %. Päästöjen väheneminen johtui pitkälti uusista jätevedenpuhdistamoista Barcelonan ja Kemijärven tehtailla sekä Skutskärin ja Nymöllerin tehtaiden jätevedenpuhdistamoilla tehdyistä parannuksista. Toisaalta joidenkin tehtaiden tuotantoon suhteutetut päästöt kasvoivat, kuten Enocellin tehtaalla, jossa puupula johti tuotannon keskeytyksiin.

Orgaanisiin yhdisteisiin sitoutuneen kloorin (AOX) päästöt pysyivät tasaisina vuonna 2007. Viiden viime vuoden aikana AOX-päästöissä on ollut hyvin vähän vaihtelua.

Sekä typen että fosforin tuotantoon suhteutetut päästöt vähenivät vuonna 2007. Typeä ja fosforia lisätään jäteveden puhdistusprosessiin sen biologisen toiminnan varmistamiseksi. Ajanjaksolla 2003–2007 sekä typen että fosforin tuotantoon suhteutetut päästöt vähenivät, typen osalta 18 % ja fosforin osalta 39 %.

”Tehtäväni on varmistaa, että jätevesi, jonka päästämme Vänerniin, on puhdasta ja turvallista. Veden laadun mittaukset osoittavat, että monivuotinen työmme jätevedenpuhdistuksen tehostamiseksi on onnistunut. Uin itsekkin säännöllisesti Vänernissä ja ostan myös kalaa paikallisilta kalastajilta!”

*Ingrid Engström,
Ympäristöpäällikkö, Skoghallin tehdas
Stora Enso, Ruotsi*

Typipäästöjen väheneminen johtui pääasiassa Kemijärven, Skutskärin, Kvarnsvedenin ja Nymöllan tehtailla tehdyistä parannuksista. Fosforipäästöjen väheneminen johtui pitkälti Corbehemin ja Kemijärven tehtailla toteutetuista muutoksista.

Kaatopaikkajätteen vähentäminen

Stora Enson tuotantoprosesseissa syntyvistä kiinteistä jätteistä tärkeimpiä ovat puunkäsittelystä ja kuorimosta tuleva puujäte, jäteveden puhdistamolta tuleva liete, energiantuotannosta syntyvä tuhka ja sellukemikaalien talteenotosta tuleva meesa. Stora Enso pyrkii vähentämään syntyvän jätteen määrää ja löytämään jätteille innovatiivisia hyötykäyttötapoja. Jätteiden hyötykäyttöaste koko konsernissa on 96 %.

Stora Enso on jo saavuttanut konsernitason tavoitteensa kaatopaikkajätteen vähentämiseksi 10 %:lla vuoteen 2009 vuoden 2004 tasosta. Kaatopaikkajätteen määrää on jo vähennetty 21 %:lla, ja ponnisteluja jätemäärän vähentämiseksi jatketaan edelleen.

Kaatopaikkajätteen kokonaismäärä vaihtelee vuodesta toiseen. Vuonna 2007 kaatopaikkajätteen määrä kasvoi vuodesta 2006 osittain siksi, että Hylten tehtaalla syntyi enemmän katilatuhkaa, koska siellä poltettiin edellisenä vuonna kertynyttä lietettä, jota ei kattilan uusimistöiden aikana voitu polttaa.

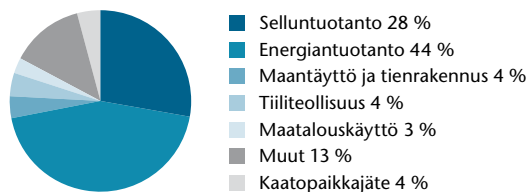
Ongelmajäte

Stora Enson tuotantoyksiköissä syntyi 5 170 tonnia ongelmajätettä vuonna 2007, mikä on 5 230 tonnia vähemmän kuin vuonna 2006. Stora Enson tuotannossa syntyviä ongelmajätteitä ovat jäteöljyt, liuottimet, maalit, laboratoriokemikaalit, paristot ja tietyt prosessivuodot. Ongelmajätteet käsitellään ja hävitetään turvallisesti lainmukaisissa ongelmajätteen käsittely- tai polttolaitoksissa. Ongelmajätteistä raportoidaan kunakin maan lainsäädännön mukaisesti.

Lupaehtojen noudattaminen

Stora Enson tuotantoyksiköiden toimintaa säätelevät ympäristöluvut, jotka perustuvat kansallisiin, alueellisiin ja paikallisiin määräyksiin. Lupaehtojen noudattamista valvovat yksiköiden lisäksi myös ympäristöviranomaiset.

Jätteiden hyötykäyttö ja kaatopaikkajäte

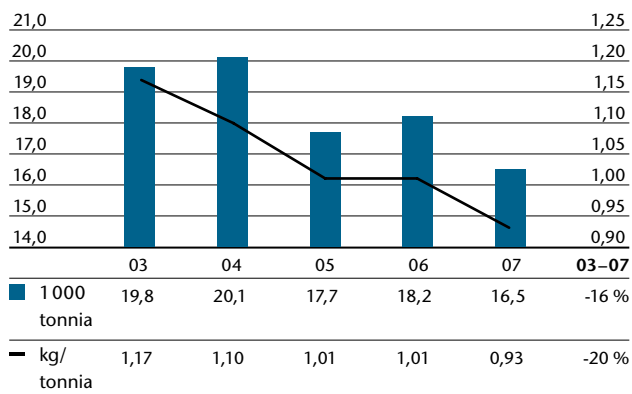
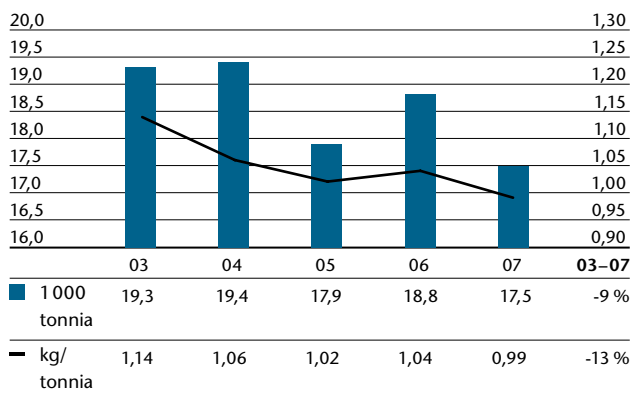
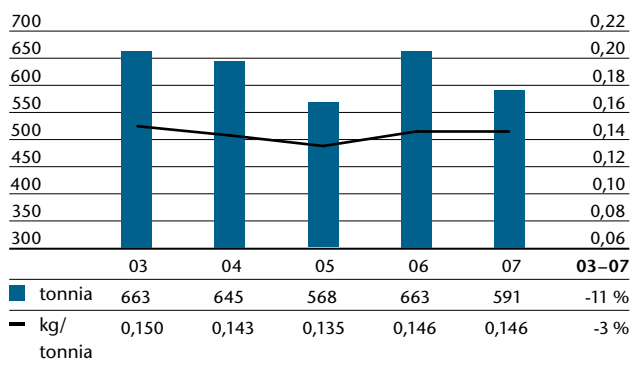
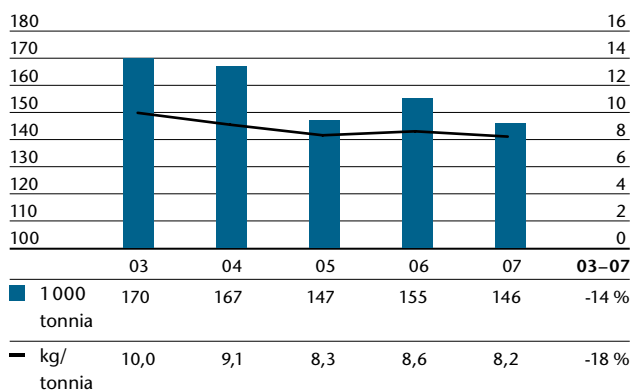
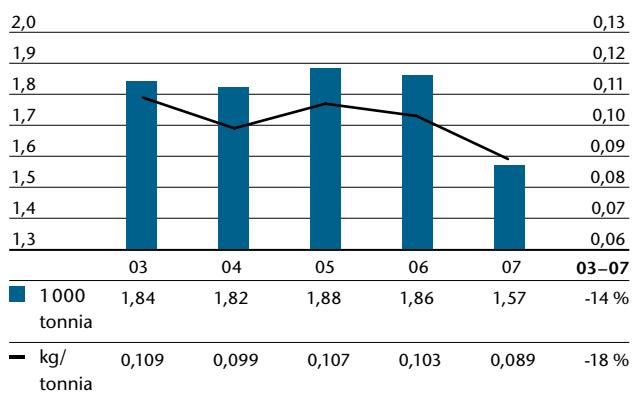
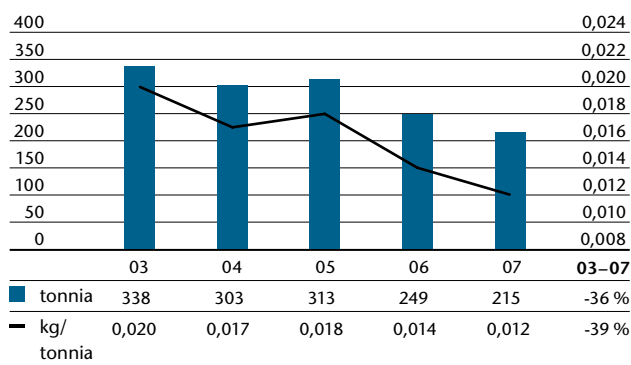
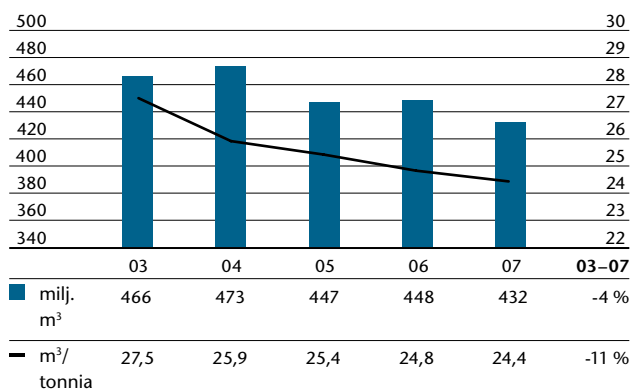
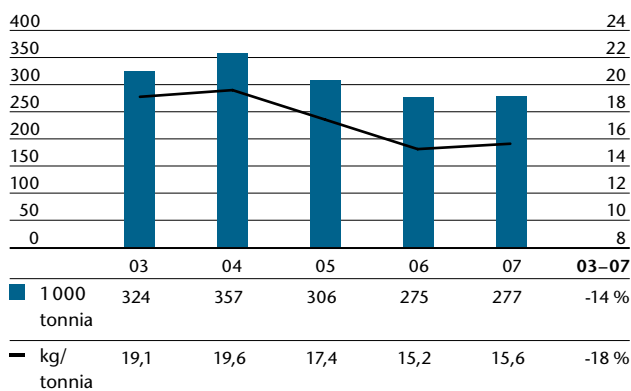
Vuonna 2007 suurin osa yksiköistä täytti ympäristölupien ehdot täysin. Kun lupaehto Stora Enson tehtailla ylittyy, siitä ilmoitetaan välittömästi paikallisille ympäristöviranomaisille. Tämän jälkeen tehtaalla aloitetaan korjaavat toimenpiteet lupaehtojen saavuttamiseksi ja vastaavan ongelman uusiutumisen ehkäisemiseksi. Kaikki Stora Enson tehtailla vuonna 2007 sattuneet ympäristöhäiriöt, jotka johtivat merkittäviin lupaehtojen ylityksiin, korvausvaatimuksiin tai saivat suurta huomiota tiedotusvälineissä, on eritelty osoitteessa www.storaenso.com/compliance.

Tehtaat saavat ajoittain paikallisilta asukkailta valituksia, jotka liittyvät useimmiten meluun tai hajuhaittoihin. Asioihin puututaan ripeästi ja niissä pyritään mahdollisuuksien mukaan kaikkia tyydyttävään ratkaisuun. Stora Ensolle ei koitunut vuonna 2007 ympäristöhäiriöistä johtuvia sakkoja.

Lisätietoja

- yritys vastuutavoitteista s. 58
- ilmastonmuutoksesta ja energiatehokkuudesta s. 68–71
- yksikkökohtaisista yritys vastuutiedoista s. 82–85
- ympäristökustannuksista, -vastuista ja -investoinneista s. 111–112

Rikkidioksidin kokonaismäärä, SO₂ ¹⁾NO_x ¹⁾AOX ^{1) 2)}COD ¹⁾Typpi ¹⁾Fosfori ¹⁾Prosessiveden määrä ¹⁾Kaatopaikkajäte ¹⁾

¹⁾ Kattaa sellu-, paperi- ja kartonkitehtaat sekä jatkojalostuslaitokset. Tuotantoon suhteutetut luvut on raportoitu myyntituotantoyksikköä kohden.

²⁾ Vain valkaistua sellua tuottavien yksiköiden päästöt. Tuotantoon suhteutetut luvut on raportoitu valkaistun sellun tuotantoyksikköä kohden.

Eettinen liiketoiminta, ihmisoikeudet ja työntekijän oikeudet sekä vastuullisuus työvoimaa vähennettäessä ovat meille tärkeitä.

Vuonna 2007 Stora Enson konsernitason sosiaalista vastuuta koskeviin tavoitteisiin lukeutuivat eettisten periaatteiden toimeenpano ja sosiaalisen vastuun hallintajärjestelmien kattavuuden laajentaminen.

Eettisten periaatteiden mukainen toiminta

Stora Enson eettiset periaatteet käsittävät kaikki tärkeimmät politiikkamme, periaattemme ja ohjeemme yhteen dokumenttiin koottuina. Tavoite vuodelle 2007 oli kehittää työkaluja tukemaan eettisten periaatteiden toimeenpanoa ja seuranta. Osana tätä työtä Stora Enso on päivittänyt sosiaalisen vastuun periaatteitaan etenkin eettisen liiketoiminnan periaatteen osalta sekä laatinut ohjeet, joissa selvitetään, millaista toimintaa konserni pitää jokapäiväisessä työssä oikeudenmukaisena ja eettisesti korrektina. Työntekijöille avattiin myös uusi raportointikanava, jonka kautta he voivat ilmaista valituksia tai epäilyjä Stora Enson eettisten periaatteiden rikkomisesta. Uusi eettisen liiketoiminnan periaate ja sitä koskevat ohjeet on nyt otettu mukaan sisäisiin auditointeihin. Yksi vuoden 2008 tärkeimmistä tehtävistä tulee olemaan kaikille työntekijöille tarkoitetun verkko-oppimistyökalun kehittämisen eettisten periaatteiden toimeenpanon nopeuttamiseksi.

Sosiaaliset johtamisjärjestelmät

Kunkin Stora Enson yksikön tuli laatia oma sosiaalisen vastuun toimintasuunnitelma ja määritellä tärkeimmät sosiaalisen vastuun mittarit vuoden 2007 loppuun mennessä. Sosiaalisen vastuun hallintajärjestelmät auttavat yksiköitä tunnistamaan ja hallitsemaan toimintansa merkittävimpiä sosiaalisen vastuun alueita. Vuoden loppuun mennessä 54 % yksiköistämme (eli yli puolet työntekijöistä) oli hallintajärjestelmien piirissä. Yksiköiden tärkeimmiksi arvioimiin näkökohtiin kuuluvat työterveyshuolto ja työsuojelu, yhteisöllisyys, sisäinen ja ulkoinen viestintä, eettinen liiketoiminta ja toimitusketjun hallinta. Uudeksi tavoitteeksi asetettiin saada kaikki yksiköt järjestelmien piiriin vuoden 2009 loppuun mennessä.

Eettinen liiketoiminta

Stora Enson eettisen liiketoiminnan periaate uusittiin syyskuun 2007, jotta se vastaisi paremmin nykyistä liiketoimintaympäristöä ja tiukentuneita lakisääteisiä vaatimuksia. Uudessa periaatteessa mainitaan nyt erikseen kilpailulainsäädännön noudattaminen ja käsitellään voitelurahojen maksamista sekä lahjoituksia poliittiseen toimintaan. Muita aiheita ovat oikeudenmukainen ja tasavertainen yhteistyö kaikkien sidosryhmien kanssa, eturistiriitojen välttäminen ja epäreilun kilpailun tai korruption, kuten lahjusten tai asiattomien etuuksien, kieltäminen.

Stora Enso laati vuonna 2007 myös uudet eettisen liiketoiminnan periaatetta koskevat ohjeet, jotta uuden periaatteen käyttöönotto sujuisi helpommin. Ohjeissa työntekijöille selitetään käytännönläheisemmin, mitä eettinen liiketoimintatapa kaikkien sidosryhmien kanssa pitää sisällään. Ohjeet sisältävät myös tarkat määritelmät

- voitelurahoista
- lahjoituksista hyväntekeväisyyteen ja sponsoroinnista
- lahjoista, vieraanvaraisuudesta ja kulujen maksusta
- eettisestä liiketoiminnasta agenttien ja liikekumppanien kanssa
- lahjoituksista poliittiseen toimintaan.

Eettisen liiketoiminnan periaate koskee kaikkia Stora Enson työntekijöitä. Periaatteen ja sitä koskevien ohjeiden noudattaminen ja valvonta on kaikkien Stora Ensossa työskentelevien esimiesten vastuulla.

Stora Ensossa kehitetään vuonna 2008 verkko-oppimistyökalu, jonka avulla työntekijöitä ohjataan toimimaan näissä tilanteissa Stora Enson eettisen liiketoiminnan periaatteen mukaisesti. Työkalu tulee ajan mittaan konsernin kaikkien työntekijöiden käyttöön. Konsernitason koulutusohjelmiin

on myös sisällytetty eettistä liiketoimintaa koskeva osio. Syksystä 2007 lähtien eettinen liiketoiminta on myös ollut osa vuosittaisia sisäisiä tarkastuksia.

Lisätietoa eettisen liiketoiminnan periaatteen käyttöönoton tueksi laadituista toimintokohtaisista ohjeista saa osoitteesta www.storaenso.com/businesspractise.

Uusi kanava väärinkäytösten raportointiin

Eettisen liiketoiminnan periaattetta uusittaessa luotiin myös uusi raportointikanava, jonka kautta Stora Enson työntekijöitä rohkaistaan raportoimaan konsernin eettisten periaatteiden vastaisesta käytöksestä. Ilmoitukset voi tehdä nimettömästi ja luottamuksellisesti ilman, että sen perusteella voi joutua irtisanotuksi, erotetuksi määrääjäksi tai syrjityksi. Kaikki raportoidut tapaukset tutkitaan tarkasti, jotta yhtiö voi tarvittaessa ryhtyä toimenpiteisiin.

Kilpailulainsäädännön noudattaminen

Connecticutin osavaltion alueellisen Hartfordin alioikeuden valamiehistö totesi 19.7.2007, että Stora Enso ei ole syyllistynyt kilpailulakien vastaiseen toimintaan päällystetyn aikauslehtipaperin myynnissä vuosina 2002 ja 2003 Yhdysvalloissa. Stora Enso on samanaikaisesti tämän tapauksen kanssa mainittu lukuisissa Yhdysvalloissa hakuun pannuissa joukkokanteissa. Kanteiden käsittely on edelleen kesken.

Kilpailuvirasto esitti tutkimustensa tuloksena vuonna 2006 markkinaoikeudelle, että Stora Ensolle määrätään 30 miljoonan euron seuraamusmaksu kilpailulakien rikkomisesta raakapuun hankinnassa Suomessa vuosina 1997–2004. Stora Enso pitää esitystä perusteettomana.

Stora Enso ei ole tehnyt edellä mainittujen tutkimusten ja kanteiden johdosta kirjanpidollisia varauksia.

Vuonna 2002 käynnistettyä Stora Enson ohjelmaa kilpailulainsäädännön noudattamiseksi päivitetään jatkuvasti, ja se perustuu aiempiin Storan ja Enson politiikkoihin. Nykyinen versio on elokuulta 2006. Ohjelmassa korostetaan selvästi Storan Enson kannattavan vapaata ja rehtiä kilpailua ja sitoutuvan kilpailulakien noudattamiseen. Sitoumus on myös oleellinen osa konsernin eettisiä periaatteita ja eettistä liiketoiminnan periaatetta. Konsernin politiikkojen ja koulutuksen kautta Stora Enso jatkaa työtään osoittaakseen sitoutumisensa kilpailulainsäädännön noudattamiseen.

Yhteisöllisyys

Stora Enso pyrkii vaikuttamaan positiivisesti yhteisöihin, joissa se toimii. Tätä varten konserni luo kumppanuuksia ja mui-

Stora Enson sosiaalisen vastuun periaatteet käsittävät:

- Eettisen liiketoiminnan
- Viestinnän
- Yhteisöllisyyden
- Vastuullisen henkilöstön vähentämisen
- Ihmisoikeudet ja työoikeudet

ta yhteistyösuhteita, edistää hyvinvoinnin luomista suoraan ja välillisesti sekä osallistuu yhteisöjen toimintaan.

Stora Enso edustaa teollisuudenalaa, jolla on aina ollut tärkeä rooli perinteisten toiminta-alueidensa kansantaloudessa. Konsernin tehtaat sijaitsevat usein pienillä paikkakunnilla, joilla ne ovat tärkeitä työnantajia, veronmaksajia ja liikekumppaneita paikallisille yrityksille. Pysyäkseen kilpailukykyisenä globalisoituvassa taloudessa Stora Enson on kuitenkin uudelleenjärjestettävä toimintojaan. Tämä tarkoittaa sitä, että osa konsernin perinteisillä toiminta-alueilla sijaitsevista paikkakunnista kärsii, kun toimintoja joudutaan lopettamaan tai kokonaisia tuotantoyksiköitä sulkemaan.

Monet konsernin yksiköistä ovat tehneet pitkään yhteistyötä niitä ympäröivien yhteisöjen kanssa. Toiminta ulottuu avointen ovien päivistä säännöllisiin tapaamisiin yhteisöjen jäsenten kanssa, paikallisten koulujen tukemiseen ja infrastruktuurin jakamiseen.

Stora Enso näkee hyväntekeväisyyden toimintana, johon kuuluu molempia osapuolia hyödyttäviä projekteja. Yhtiö edistää aktiivisesti yhteisöllisyyttä toimimalla strategisessa yhteistyössä UNICEFin ja YK:n kehitysohjelman UNDP:n kanssa sekä toteuttamalla yhteisiä metsäprojekteja WWF:n kanssa.

UNICEF – perusopetuksen puolesta

Stora Enso on UNICEFin ensimmäinen maailmanlaajuinen yrityskumppani perusopetuksessa. Huhtikuussa 2004 käynnistynyt viisivuotinen yhteistyömme tukee järjestön työtä perusopetuksen turvaamiseksi kaikille. Yhteistyömuotoja on kaksi. Stora Enso tekee vuosittain 250 000 dollarin suuruisen konsernitason lahjoituksen UNICEFille, joka käyttää lahjoitetut varat senhetkisten tarpeidensa mukaisesti. Vuonna 2007 Stora Enson lahjoittamilla varoilla tuettiin koulutushankkeita Bangladeshissa, Kiinassa, Nepalissa, Venäjällä ja Tansaniassa. Hankkeilla pyrittiin kehittämään lapsiystävällisiä kouluja ja antamaan työssäkäyville, vammaisille ja peruskoulun ulkopuolelle jääneille lapsille mahdollisuus käydä koulua.

Sosiaalinen vastuu

Paikallisella tasolla tavoitteena on kaksinkertaistaa UNICEFin perusopetuksen kehittämistyöhön lahjoitetut varat tekemällä Stora Enson yksiköiden ja työntekijäryhmien kautta kansallista ja paikallista yhteistyötä paikallisten UNICEF-yhteistyötohojen kanssa. Stora Enson työntekijät ja tehtaات olivat tässä suhteessa erittäin aktiivisia vuonna 2007.

UNDP – köyhyyttä vastaan

Yhteistyöhankkeet yritysten ja YK:n kehitysohjelman (UNDP) välillä voivat hyödyttää suuresti molempia osapuolia. Tällaiset yhteistyöhankkeet auttavat UNDP:tä YK:n vuosittain asetettujen tavoitteiden saavuttamisessa. Vastavuoroisesti UNDP auttaa Stora Ensoa kehittämään tärkeää vuorovaikutustaan eri sidosryhmien kanssa ja lisäämään avoimuutta ja vastuullisuutta osana yritysvastuuta. Vuonna 2007 Stora Enso jatkoi yhdessä UNDP:n kanssa köyhyyden lieventämistä ja sosio-ekonomisen ja ympäristöön liittyvän epätasa-arvon poistamista Kiinassa.

WWF – tavoitteena kestävä metsänhoito

Vuonna 2007 Stora Enso ja WWF toteuttivat yhdessä useita kestäväan metsänhoitoon, metsäsertifointiin, puun laillisuuteen ja energiantuotantoon käytettävään biomassaan liittyviä projekteja. Tärkeimmät projektit toteutettiin Venäjällä. Niitä olivat mm. Pihkovan mallimetsäprojekti ja Vologda-projekti, jossa Stora Enso analysoi yhdessä WWF Venäjän ja asiantuntijaryhmän kanssa Venäjän uutta metsälakia. Projektiyhteen veto julkaistaan vuoden 2008 alussa, ja siitä saadaan arvokasta tietoa Venäjällä meneillään olevasta metsäalan uudistusprosessista.

Taloudellista etua sidosryhmille

Stora Enson toiminta edistää erittäin laajasti paikallista, alue- ja kansantaloutta. Yhtiön myynti- ja ostotoiminta tukevat asiakkaiden ja toimittajien liiketoimintaa. Stora Enson työntekijät, osakkeenomistajat sekä paikallista ja valtionhallinto saavat tuloja palkkojen, osinkojen ja verojen muodossa. Tähän liittyvät suorat rahavirrat antavat käsityksen siitä, miten laajat taloudelliset vaikutukset konsernin toiminnalla on eri sidosryhmiin.

Asiakkaat

Stora Enson asiakkaat ovat pääasiassa yrityksiä, joita palvelaan kansainvälisen myynti- ja markkinointiverkoston kautta. Konsernin liikevaihto oli vuonna 2007 13 373,6 (12 957,2) miljoonaa euroa.

Toimittajat

Stora Enso tarjoaa vakaan tulonlähteen monille pienyrityksille, jotka toimivat yhtiön alihankkijoina tai toimittajina. Vuonna 2007 Stora Enso hankki tavaroita ja palveluita 10 044,4 (9 338,3) miljoonan euron arvosta.

Henkilöstö

Stora Ensolla on noin 38 000 työntekijää yli 40 maassa viidellä mantereella. Vuonna 2007 henkilöstökulut olivat yhteensä 1 883,7 (1 890,5) miljoonaa euroa, josta 1 408,4 (1 463,3) miljoonaa euroa maksettiin palkkoina, tulospalkkiot mukaan lukien. Palkkiojärjestelmän piiriin kuuluu noin 75–80 % konsernin henkilöstöstä.

Osakkeenomistajat

Vuoden 2007 lopussa Stora Ensolla oli noin 63 300 osakkeenomistajaa. Osakkeenomistajat hyötyvät osakkuudestaan osinkojen ja osakkeiden arvon mahdollisen nousun muodossa. Vuonna 2007 osinkoja maksettiin 355 (355) miljoonaa euroa. Vuonna 2007 Stora Enson R-osakkeen arvo laski 15 % (+5 %) Helsingin pörssissä.

Julkishallinto

Yritysverot ovat merkittävä tulonlähde julkishallinnolle. Vuonna 2007 Stora Enson eri puolilla maailmaa maksamat nettoverot olivat 111,6 (215,4) miljoonaa euroa.

Vastuullinen henkilöstön vähentäminen

Stora Enson sosiaalisen vastuun periaatteiden mukaisesti kaikki välttämättömät työvoiman vähennykset on hoidettava yksilöä kunnioittaen ja henkilöstön tarpeita kuunnellen. Konsernitason henkilöstön vastuullista vähentämistä koskeissa ohjeissa korostetaan pitkäjänteisen suunnittelun, tasapuolisen ja syrjimättömän uudelleenjärjestelyn, selkeän ja avoimen viestinnän sekä henkilöstön monimuotoisuuden merkitystä. Vastuullisuus työvoiman vähentämisessä on Stora Ensolle erityisen tärkeää nyt, kun konsernissa on käynnissä mittavat uudelleenjärjestelyt.

Ihmisoikeudet ja työoikeudet

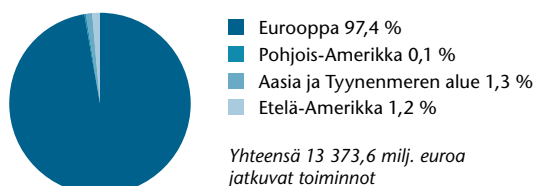
Stora Enso edistää toiminnassaan YK:n ihmisoikeuksien julistuksen sekä Kansainvälisen työjärjestön (ILO) keskeisten konventioiden periaatteita. Nämä kansainväliset sopimukset luovat pohjan konsernin ihmisoikeuksia ja työoikeuksia koskeville periaatteille.

Stora Enso tarjoaa henkilöstölleen näiden periaatteiden mukaisesti terveellisen ja turvallisen työympäristön, jossa monimuotoisuus katsotaan vahvuudeksi ja jossa häirintä, syrjintä, rangaistukset ja hyväksikäyttö ovat kiellettyjä kaikissa muodoissaan. Henkilöstöllä on oikeus järjestäytyä, liittyä yhdistyksiin ja neuvotella edustuksellisesti. Emme hyväksy pakko-työtä tai lapsityövoiman käyttöä missään muodossa. Nämä periaatteet koskevat myös konsernin toimittajia ja ovat osalle asetettuja vähimmäisvaatimuksia.

Ihmisoikeudet ja työoikeudet kuuluvat myös Stora Enson kestäväan puun- ja kuidunhankinnan sekä maankäytön periaatteisiin. Stora Enso tunnustaa alkuperäisväestöjen taloudelliset ja kulttuurilliset tarpeet, heidän perinteiset metsänkäyttö-

Asiakkaat

Liikevaihto markkinoittain

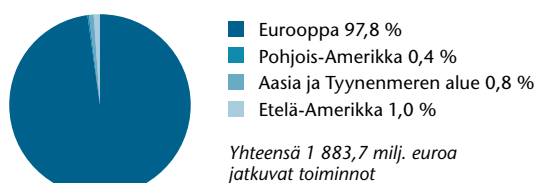
Toimittajat

Materiaalit ja muut ostot markkinoittain

Henkilöstö

Henkilöstökulut alueittain

muotonsa sekä heidän lailliset oikeutensa omiin maihinsa ja maankäyttötapoihinsa. Esimerkiksi Stora Enson ja Aracruz Celulosen yhteisyritys Veracel käyttää konsultin apua edistääkseen vuoropuhelua lähialueiden Pataxó-intiaanien kanssa.

Suurin osa Stora Enson työntekijöistä kuuluu ammattiliittoihin. Kaikista konsernin toimintamaista ei lain mukaan saa kerätä ammattiliittojen jäsenyystietoja, joten Stora Ensolla ei ole käytössä konsernitason mittaria kuvaamaan järjestäytyneiden työntekijöiden määrää. Työntekijäsuhteet hoidetaan kansallisella tasolla. Stora Ensolla on työntekijäedustus monissa konserni-, liiketoiminta-alue- ja yksikötason komiteoissa. Euroopassa kokoontuu vuosittain henkilöstön ja johdon edustajista koostuva yhteistyökokous. Toukokuussa 2007 pidetyssä kokouksessa käsiteltiin mm. toimitusjohtajan katsausta ja yhtiön henkilöstöstrategiaa. Vuonna 2007 konsernin ainoa työtaistelu tapahtui lokakuussa, kun Stora Enson Suomen paperitehtailla ja sahoilla järjestettiin päivän mittainen lakko vastalauseena ilmoitetuille uudelleenjärjestelypäätöksille.

Ihmisoikeuksien ja työoikeuksien turvaaminen

Stora Enson sosiaalista vastuuta koskevan työn tavoitteena on varmistaa, että konserni pystyy täyttämään kaikki yllä mainitut sitoumukset. Suunnitellessaan toiminnan aloittamista uudella alueella Stora Enso suorittaa due diligence -ohjeidensa mukaisesti ihmis- ja työoikeuksien arviointeja sekä käyttää suunnittelussa osallistavia menetelmiä, kuten ympäristö- ja sosiaalisten vaikutusten arviointeja ja sidosryhmävuoropuhelua. Stora Enso kehittää myös aktiivisesti kestävän puun- ja kuidunhankinnan sekä konsernin maankäytön periaatteiden noudattamisen valvontaa, raportointia ja riippumatonta ulkopuolista todentamista.

Stora Enso edellyttää, että sen toimittajat ja alihankkijat noudattavat ihmisoikeuksia ja työoikeuksia, ja sisällyttää hankintasopimuksiin niitä koskevia vaatimuksia. Toimintaa valvotaan auditoinnein ja kyselyin. Konserni tutkii kaikki poikkeamat ja vaatii, että tarvittavat korjaavat toimenpiteet toteutetaan. Jos alihankkija tai toimittaja ei korjaa tilannetta, Stora Enso irtisanoo hankintasopimuksen.

Vuonna 2008 Stora Enson tavoitteena on tunnistaa tärkeimpien projektien merkittävimmät vaikutukset ihmisoikeuksiin ja varmistaa, että Stora Enson paikalliset yritysvastuukäytännöt perustuvat asianmukaisiin politiikkoihin. Tämä auttaa konsernia edistämään ihmisoikeuksia sidosryhmiensä edun mukaisesti. Tällaiset toimenpiteet parantavat myös sidosryhmävuoropuhelua ja auttavat Stora Ensoa saamaan laajemman hyväksynnän toiminnalleen.

Lisätietoja

- henkilöstöstä s. 32–35
- uudelleenjärjestelytoimenpiteistä s. 36–37
- yritysvastuutavoitteista s. 58
- yhteistyöstä Kiinan UNDP:n kanssa s. 66–67
- työterveyshuollosta ja työsuojelusta s. 80–81
- YK:n Global Compactista s. 88
- riskienhallinnasta s. 95–100
- ympäristöinvestoinneista s. 112

www.storaenso.com/businesspractice

Stora Enso pitää työterveyshuollon ja työsuojelun parantamista ensiarvoisen tärkeänä.

Turvallisuustarkastuksen kohteena manuaalinen puunkorjuu Venäjällä.

Vuosi 2007 osoittautui Stora Enson työterveyshuollolle ja työsuojelulle haasteelliseksi. Vuodelle oli asetettu tavoitteeksi, että kaikki tuotantoyksiköt saadaan sertifioitujen työterveyshuolto- ja työsuojelujärjestelmien piiriin. Vuoden lopussa järjestelmien piirissä oli noin 80 % yksiköistä. Tavoitteena oli myös, että kunkin yksikön poissaoloa aiheuttavien tapaturmien määrä on kunkin maan metsäteollisuuden parhaassa neljänneksessä ja että poissaolomäärä on alhaisempi kuin metsäteollisuuden kansallinen keskiarvo. Suomessa ja Ruotsissa, missä vertailutietoja oli saatavilla, poissaoloa aiheuttavia

tapaturmia koskevaan tavoitteeseen päästiin 35 %:ssa yksiköistä. Poissaolomäärää koskevaan tavoitteeseen päästiin 75 %:ssa yksiköistä. Kaikki tavoitteet jäivät voimaan vuodeksi 2008.

Sertifikaatit ja turvallisuusauditoinnit

Vuoden 2007 loppuun mennessä Stora Ensossa oli voimassa 43 OHSAS 18001:n tai vastaavan työterveyshuollon ja työsuojelun standardin mukaista sertifikaattia. Ne kattoivat yhteensä 68 yksikköä. Kaikilla auditoiduilla yksiköillä on toimivat työterveyshuollon ja työsuojelun käytännöt. Työterveyshuollon ja työsuojelun tasoa on silti parannettava ottamalla nämä asiat entistä paremmin huomioon päivittäisessä työssä.

Vuoden paras palkittiin

Vuonna 2007 Stora Enson työterveyshuollon ja työsuojelun parhaan yksikön palkinnon sai Langerbruggen tehdas Belgiassa, jonka järjestelmällinen työ ja tehokkaat työturvallisuusohjelmat näkyvät erittäin pieninä tapaturmalukuina. Palkinto on osa Stora Enson vuosittaista laatukilpailua.

Myös Arapotin tehdas Brasiliassa on saanut kiitosta onnistumisestaan työterveyshuollossa ja työsuojelussa. Tehtaalla ei kahteen ja puoleen vuoteen ole tapahtunut kuin yksi tapaturma, joka aiheutti poissaoloa työstä. Arapotin erinomainen saavutus on tulosta proaktiivisista turvallisuusohjelmista ja johdon poikkeuksellisen vahvasta sitoutumisesta turvallisuusasioihin.

Yksiköt aktiivisia

Vuonna 2007 Skoghallin tehtaalla Ruotsissa järjestettiin joukkuekilpailu Stora Enso Pulse, jonka tavoitteena oli rohkaista työntekijöitä edistämään terveyttään ja hyvinvointiaan. Kilpailuun osallistui yhteensä 225 työntekijää. Keski-Euroopan puunhankinta järjesti tiiviin työterveys- ja työsuojelukoulutuksen koko henkilöstölleen. Yksikössä järjestettiin myös metsätyökoulutusta alihankkijoille työturvallisuuden parantamiseksi.

Kuolemaan johtaneet tapaturmat

Vuonna 2007 tapahtui viisi kuolemaan johtanutta tapaturmaa, jotka liittyivät Stora Enson toimintaan.

Stora Enson Ruotsin puunhankinnan urakoitsijan työntekijä kuoli tapaturmaisesti 1. maaliskuuta tehdessään manuaalisia hakkuutöitä, kun häneen osui kaadettavaan puuhun vahingossa jäänyt suurikokoinen oksa.

Stora Enson Venäjän puunhankinnan tytäryhtiön Russkiy Lesin palveluksessa työskennellyt metsuri kuoli 6. maaliskuuta Boksitogorskin alueella manuaalisessa puunkorjuussa saamiensa vammojen jälkikomplikaatioihin. Tapaturma johtui siitä, ettei metsureiden turvaväliä koskevia vakiintuneita menettelyjä ollut noudatettu. Turvallisuussäännöt käytiin läpi kaikkien metsureiden kanssa ja heille korostettiin, että niitä on ehdottomasti noudatettava.

Stora Enson Baltian puunhankinnan alihankkija kuoli 27. huhtikuuta Liettuassa manuaalisessa puunkorjuussa sattuneessa tapaturmassa. Tämäkin tapaturma johtui siitä, ettei metsureiden välillä ollut jätetty vaadittavaa turvaväliä. Turvallisuussäännöt käytiin asianmukaisesti läpi urakoitsijoiden kaikkien työntekijöiden kanssa.

Ranskan Corbeheimin tehtaalla työntekijä jäi trukiin alle 6. kesäkuuta. Yksikössä on tapauksen jälkeen kiinnitetty enemmän huomiota turvallisuuteen, minkä seurauksena tietoisuus turvallisuusasioista on parantunut ja yksikössä on käynnistetty mittavia turvallisuuden parantamiseen tähtääviä toimintaohjelmia. Kaikille puukentällä työskenteleville otettiin käyttöön uudet menettelyohjeet.

Murowin sahalla Puolassa asiakas jäi 29. syyskuuta trukista kuormaa purettaessa pudonneen sahatavaralastin alle. Kaikkien kuljettajien kanssa on käyty menettelyohjeet läpi, jotta vastaavilta tapaturmilta vältytään jatkossa.

Edellisten lisäksi Veracelin toimintaan liittyi kolme kuolemaan johtanutta tapaturmaa.

Veracelin tehtaan lähistöllä kuoli 21. huhtikuuta alihankkija liikenneonnettomuudessa. Alihankkija ei ollut käyttänyt tur-

vavyötä. Tehtailla onkin nyt alettu kouluttaa työntekijöitä turvalliseen ajotapaan ja valvoa turvavyön käyttöä. Veracelin ympäristön tieliikenteen riskit on myös arvioitu uudestaan.

Veracelin metsätiellä kuoli 11. heinäkuuta alihankkija auto-onnettomuudessa. Kuljettaja ei ollut käyttänyt turvavyötä. Urakoitsija on päättänyt järjestää kaikille työntekijöilleen liikenneturvallisuuskoulutusta ja valvoa tarkemmin turvavöiden käyttöä.

Veracelin tehtaan lähistöllä kuoli 28. elokuuta alihankkija jäätyään korjattavana olleen traktorin perävaunun alle. Tehtailla on tapauksen johdosta parannettu huoltokorjaamon tukijärjestelmiä ja käyty läpi turvallisuusmääräykset.

Tapaturmatiheys

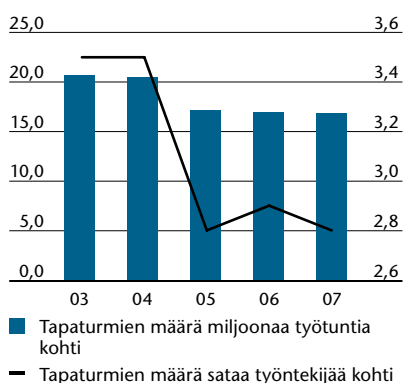
Keskimääräinen poissaoloa aiheuttaneiden työtapaturmien määrä pysyi lähes samalla tasolla kuin vuonna 2006. Työtapaturmien kokonaismäärä väheni vuonna 2007. Turvallisuustavoissa on yhä selviä eroja sekä maittain että samassa maassa toimivien yksiköiden välillä, minkä vuoksi turvallisuuden parantamiseen tähtääviä toimenpiteitä on jatkettava yksikkötasolla. Monet tapaturmat koskettavat alihankkijoita ja heidän työntekijöitään. Olemme pyrkineet parantamaan alihankkijoiden työntekijöiden tapaturmatiheyden valvontaa ja raportointia.

Poissaolot

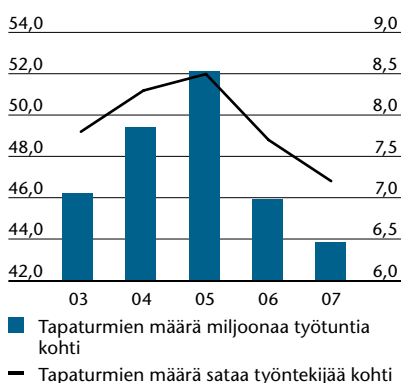
Sairauksista ja tapaturmista johtuneiden poissaolojen määrä pysyi jokseenkin samana kuin vuonna 2006. Maiden ja yksiköiden välillä on yhä huomattavia eroja, jotka osin johtuvat kulttuurieroista ja erilaisista korvauskäytännöistä. Luvut ovat parhaat Pohjois-Amerikassa. Saksa ja Ruotsi sijoittuvat jokseenkin samalle tasolle, mutta Suomessa poissaololuvut ovat olleet melko korkeita.

Maakohtaiset tapaturmia ja poissaoloja kuvaavat kaaviot löytyvät osoitteesta www.storaenso.com/safetystatistics. Kaavioista ilmenee myös sijoittumisemme kansallisessa metsäteollisuuden keskiarvovertailussa. Joulukuussa 2007 tapahtuneen Pohjois-Amerikan toimintojen myynnin johdosta Pohjois-Amerikkaa koskevat tiedot kattavat vain ajanjakson tammi-kuusta syyskuuhun 2007.

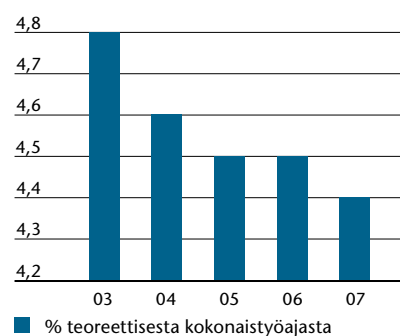
Poissaoloa aiheuttaneet työtapaturmat

Kaikki työpaikalla sattuneet työtapaturmat

Sairauksista ja tapaturmista johtuneet poissaolot

Yksikkökohtaiset yritys vastuutiedot vuonna 2007

Yksikkö	Henkilöstö- määrä ^{a)}	Tuotteet	Tuotanto ^{b)}	Keräys- kuitu ^{c)}	Sertifikaatit				
					EMAS	ISO 9001	ISO 14001	OHSAS 18001	Chain-of- custody
Alankomaat									
Berghuizerin tehdas ^{g)}	255	②	117 900						
Belgia									
Langerbruggen tehdas	427	①	518 200	x		x	x		
Brasilia									
Arapotin tehdas	403	①	186 510			x		x	
Espanja									
Barcelonan tehdas	276	③	149 234	x	x	x	x		
Kanada									
Port Hawkesburyn tehdas ^{g)}	519	①	458 226			x	x	x	
Kiina									
Dawangin tehdas ^{h)}	90								
Suzhoun tehdas	580	②	179 300			x	x	x	
Latvia									
Riian tehdas	145	⑤	44 636			x			
Liettua									
Kaunasin tehdas	62	⑤	7 910			x			
Malesia									
Pasir Gudangin tehdas	42	⑤	8 008			x	x	x	
Puola									
Łódźin tehdas	281	⑤	49 803			x	x	x	
Mosinan tehdas	70	⑤	5 939			x	x	x	
Ostrołękan tehdas	1 056	③⑤	326 736	x		x	x	x	
Tychyn tehdas	208	⑤	52 111			x	x	x	
Ranska									
Corbehemin tehdas	619	①	289 000		x	x	x		PEFC
Ruotsi									
Falu Rödfärg ⁱ⁾	16	⑧	700		x	x	x		
Forsin tehdas	746	③	367 150		x	x	x	x	FSC/PEFC
Hylten tehdas	841	①	779 353	x	x	x	x	x	
Jönköpingin tehdas	257	⑤	29 722			x	x		
Kvarnsvedenin tehdas	941	①	866 951		x	x	x		
Norrundetin tehdas	200	④	274 993		x	x	x		FSC
Nymöllan tehdas	830	②④	422 079		x	x	x	x	FSC/PEFC
Skenen tehdas	208	⑤	40 654			x	x		
Skoghallin tehdas	1 004	③	691 991		x	x	x	x	FSC/PEFC
Skoghallin tehdas, Forshaga	136	⑤	83 659						FSC/PEFC
Skutskärin tehdas	311	④	533 695		x	x	x		FSC
Vikingsstadin tehdas	65	⑤	19 529			x	x		
Saksa									
Baierfurthin tehdas	436	③	192 322		x	x	x	x	FSC/PEFC
Kabelin tehdas	1 047	①	540 060		x	x	x	x	FSC/PEFC
Maxaun tehdas	733	①	691 696	x	x	x	x	x	FSC/PEFC
Reisholzin tehdas ^{g)}	338	①	145 700			x			PEFC
Sachsenin tehdas	323	①④	380 576	x	x	x	x	x	FSC
Uetersenin tehdas	460	②③	272 099	x	x	x	x	x	FSC/PEFC

Alaviitteet

- a) Vuoden keskiarvo.
Lähde: laskentatoimen tietokanta.
- b) Tuotantoon suhteutetut luvut on raportoitu myyntituotantoyksikköä kohden, eivätkä sisällä varastomuutoksia. Puutuotteet ilmoitetaan kuutiometreinä, muut tuotteet tonneina.
- c) Tehtaat, jotka käyttävät joko kokonaan tai osittain keräyskuitua raaka-aineenaan.
- d) Luvut on raportoitu kansallisessa lainsäädännössä sovellettavien maakohtaisten määritelmien mukaan.
- e) Rikin kokonaismäärä on raportoitu rikkidioksina.

- Määrä sisältää kaikki rikkiyhdisteet.
- f) Kaikki CO₂-päästöluvut on laskettu noudattaen maailman luonnonvarojen tutkimussäätiön WRI:n ja kestävän kehityksen neuvoston WBCSD:n ohjeita. Luvut eivät sisällä sisäisten kuljetusten aiheuttamia suoria päästöjä, eikä ulkopuolisiin kuljetuksiin ja ulkopuolelta ostettuun sähköön ja lämpöön liittyviä epäsuoria päästöjä.
- g) Myyty tai suljettu vuonna 2007. Tiedot perustuvat siihen ajanjaksoon, jolloin yksikkö on ollut Stora Enson omistuksessa.

- h) Tehdas aloitti toimintansa marraskuussa 2007. Tietoja ei ole saatavilla.
- i) Sisältyy ainoastaan ”Kaikki yhteensä” -lukuun.
- j) Luku sisältää myös huoltoyhtiöiden henkilöstömäärän.
- k) Tehdasalueella ei ole omaa energiantuotantoa.
- l) Prosessista tuleva vesi puhdistetaan ulkoisessa puhdistuslaitoksessa.
- m) Ks. www.storaenso.com/certificates
- n) Suhteutettuna tuotantokapasiteettiin.
Ks. www.storaenso.com/certificates

Kaato- paikkajäte, kuiva	Ongelma- jäte ^{d)}	Tonnia								1 000 m ³
		SO ₂ ^{e)}	NO _x (NO ₂)	CO ₂ fossiilinen ^{f)}	CO ₂ biomassa ^{f)}	COD	AOX	Fosfori	Typpi	Prosessiveden määrä
154	22		73	98 014		47	0	0,6	12,3	1 091
4 737	56	7	127	18 440	176 824	1 458	0,8	1,8	10,1	6 781
7 960		0	205	155	56 737	593				3 958
14 443	43		58	178 954		254				1 367
94	0	147	231	19 135	249 197	4 719		39	2,3	13 200
	7	186	160	191 411		145		0,9	4,3	2 770
60				2						25
10										1
10	0	0	0	1 230		0				
101	5	0	2	2 423						14
74	13			415						10
5 754	4	48	69	15 171	270 580	729		1,5	15,3	5 352
37	3			2 367						
2 198	145	685	336	197 404		788	1,4	7,3	0	6 788
1	1	1		502						
90	104	3	93	6 554	304 699	2 370	0,4	1,2	21,1	4 303
47 174	138	4	208	38 933	200 069	1 730	1,1	4,2	37,1	7 046
20	13	4		2 072						
60	188	54	156	78 865	317 446	3 677	2,1	3,4	66,9	13 220
6 191	235	406	414	54 013	838 064	4 390	27	10	32	13 100
149	112	429	513	-25 073	793 222	11 836	0,6	8,9	50,1	31 846
33	2	0		5						
3 288	580	315	400	66 833	824 251	6 605	17,6	8	80,5	20 513
0	1			26						
11 211	25	695	758	41 508	1 498 741	8 745	60	16,8	117,9	22 228
12	1	3		1 351						
0	41		5	5 035		407	0,4	0,9	7,5	4 484
0	95	k)	20 k)	25 118		1 276	0,3	3,1	15,5	8 220
1 362	829	6	228	208 866	99 207	2 617	0,9	6,1	14,5	6 799
	1	k)	k)			103 l)	0,1 l)	l)	l)	1 819
27	77	0	326	184 371	76 245	742	0,6	1,6	12,1	3 690
0	28	0	29	78 727		45 l)	0,1 l)	0 l)	0,3 l)	1 405

Tuotteet

- ① = sanomalehti- ja aikakauslehtipaperi
 ② = hienopaperi
 ③ = kartonki ja pakkauspaperi
 ④ = markkinasellu

- ⑤ = jatkojalosteet (mm. hylsy, impregnoitu laminaattipaperi, aaltopahvi)
 ⑥ = laminaattipaperi

- ⑦ = puutuotteet
 ⑧ = punamulta

Yksikkökohtaiset yritys vastuutiedot vuonna 2007

							Sertifikaatit		
Yksikkö	Henkilöstö- määrä ^{a)}	Tuotteet	Tuotanto ^{b)}	Keräys- kuitu ^{c)}	EMAS	ISO 9001	ISO 14001	OHSAS 18001	Chain-of- custody
Suomi									
Anjalankosken tehdas	436	①③	656 611		x	x	x	x	FSC/PEFC
Enocellin tehdas	228	④	469 462		x	x	x	x	FSC/PEFC
Heinolan flutingtehdas	293	③	267 000	x	x	x	x	x	PEFC
Heinolan tehdas	212	⑤	40 121		x	x	x		
Imatran tehta	2 342 ^{d)}	②③④	1 225 026		x	x	x	x	FSC/PEFC
Kemijärven tehdas	141	④	194 072		x	x	x		PEFC
Kotkan tehdas	413	①③⑤	328 200		x	x	x	x	PEFC
Lahden tehdas	339	⑤	30 755		x	x	x		
Oulun tehdas	735	②④	1 142 774		x	x	x	x	PEFC
Ruoveden tehdas	96	⑤	9 132		x	x	x		
Summan tehdas	265	①	372 054		x	x	x	x	FSC/PEFC
Tiukan tehdas	59	⑤	6 797		x	x	x		
Varkauden tehdas	483	①②③⑤	603 618	x	x	x	x	x	PEFC
Veitsiluodon tehdas	881	①②④	909 167		x	x	x	x	FSC/PEFC
Unkari									
Pátyn tehdas	123	⑤	7 940			x	x		
Venäjä									
Arzamasin tehdas	222	⑤	60 805			x			
Balabanovon tehdas	355	⑤	81 579			x			
Viro									
Tallinnan tehdas	45	⑤	5 274			x			
Tarton tehdas	10	⑤	1 500			x			
Yhdysvallat									
Bironin tehdas ^{g)}	368	①	316 441	x		x	x	x	FSC
Duluthin tehdas ^{g)}	261	①④	269 927	x		x	x	x	FSC
Kimberlyn tehdas ^{g)}	557	②③	540 089	x		x	x	x	FSC
Niagaran tehdas ^{g)}	325	①	204 821	x		x	x	x	FSC
Stevens Pointin tehdas ^{g)}	222	③	131 385			x	x	x	
Whitingin tehdas ^{g)}	316	①	171 369	x		x	x	x	FSC
Wisconsin Rapidsin tehdas ^{g)}	856	②③④	589 799	x		x	x		FSC
Water Quality Center ^{g)}							x		
Water Renewal Center ^{g)}							x	x	
Corenso									
Corenso, hylsytehta	943	⑤	205 543		m)	m)	m)	m)	m)
Porin kartonkitehdas, Suomi	113	③	109 539	x	x	x	x	x	
Soustren tehdas, Ranska	90	③	86 252	x		x	x	x	
Stora Enso Timber									
Sahat	4 814	⑦	7 103 851		82 % ⁿ⁾	54 % ⁿ⁾	97 % ⁿ⁾	77 % ⁿ⁾	m)
Sellu, paperi, kartonki ja jatkojalosteet yhteensä, tonnia			17 762 794						
Puutuotteet yhtensä, m³			7 103 851						
Kaikki yhteensä									

Alaviitteet

- a) Vuoden keskiarvo.
Lähde: laskentatoimen tietokanta.
- b) Tuotantoon suhteutetut luvut on raportoitu myyntituotantoyksikköä kohden, eivätkä sisällä varastomuutoksia. Puutuotteet ilmoitetaan kuutiometreinä, muut tuotteet tonneina.
- c) Tehta

Tonnia										1 000 m ³
Kaato- paikkajäte, kuiva	Ongelma- jäte ^{d)}	SO ₂ ^{e)}	NO _x (NO ₂)	CO ₂ fossiilinen ^{f)}	CO ₂ biomassa ^{f)}	COD	AOX	Fosfori	Typpi	Prosessiveden määrä
3 983	107	8	290	391 953	102 719	3 358	0	5,2	154,1	12 174
7 509	64	326	848	83 702	1 369 354	7 658	94,4	2,1	36,6	21 472
5 240	22	1 223	462	175 110	169 124	1 158		2,1	14,2	3 688
37	3		14	129						
10 990	282	172	2 044	180 224	2 760 544	22 746	189	11,2	224,2	68 782
2 985	44	202	483	41 929	554 953	4 935	30,7	6,4	53,7	17 396
3 054	103	46	365	262 137	312 281	2 466		6	48	9 460
73	8									
18 704	72	527	1 068	407 482	1 148 798	10 849	84,4	13,9	75,6	19 045
7	17		2	714						
2 860	39	30	167	17 347	186 835	2 544	0	6,4	93,7	6 747
				139						
4 724	425	361	782	136 780	680 557	5 524	19,4	7,3	95,1	16 200
4 006	31	964	1 110	382 126	1 161 816	12 490	47,4	8,9	88,7	13 382
			1	622						1
217	4	1	4	3 629	0					29
510	5	1	4	5 035	0					49
10										5
1										1
14 792	1	5 336	2 068	445 272	9 292	l)	l)	l)	l)	8 429
20 977	0	0 ^{k)}	0 ^{k)}	371		l)	l)	l)	l)	5 084
21 830	50	1 723	635	312 822		282	2,4	8,8	26	10 655
9 746	0	860	623	172 167	19 269	1 685	6,7	7,4	7,3	7 321
216	0	0	41	65 275		l)	l)	l)	l)	3 126
2 289	0	172	391	88 185	31 974	l)	l)	l)	l)	3 080
25 215	1	1 574	1 687	266 186	931 076	l)	l)	l)	l)	24 294
1 400	0	0	0	136		15 274	20,3	11,4	99,4	
2 624	0	0	0	109		1 048	0,6	2,9	50,4	
828	13			5 234						45
61	3	2	3	1 026		671		0,2	6,5	707
6 990	5			21 821		268				492
11 905	1 097	39	611	5 737	369 970	201		3	4	52
277 127	4 067	16 520	17 503	4 959 987	15 143 874	146 232	609	215	1 573	431 694
11 905	1 097	39	611	5 737	369 970	201		3	4	52
289 033	5 165	16 560	18 114	4 965 724	15 513 844	146 433	609	218	1 577	431 746

Tuotteet

- ① = sanomalehti- ja aikakauslehtipaperi
 ② = hienopaperi
 ③ = kartonki ja pakkauspapere
 ④ = markkinasellu

- ⑤ = jatkojalosteet (mm. hylsy,
 impregnoitu laminaattipaperi,
 aaltopahvi)
 ⑥ = laminaattipaperi

- ⑦ = puutuotteet
 ⑧ = punamulta

Yritysvastuuraportoinnin laajuus

Yritysvastuuraportoinnissa noudatetaan yleisesti samoja periaatteita kuin konsernitilinpäätöksessä. Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiö Stora Enso Oyj:n lisäksi kaikki ne yritykset, joiden äänivallasta emoyhtiö omistaa joko suoraan tai välillisesti enemmän kuin puolet. Osakkuusyritykset eivät ole mukana konsernin tulostiedoissa. Osakkuusyrityksillä tarkoitetaan yhtiöitä, joissa konsernilla on merkittävä ääniosuus, mutta ei määräysvaltaa (ks. tilinpäätöksen liitetiedot s. 119–194).

Edellä mainittu ei päde seuraavissa poikkeustapauksissa:

- Konsernin ympäristötulostiedot kattavat kaikki tuotantoyksiköt, ellei toisin mainita. Myyntikonttorit, tukkurit ja esikuntatoiminnot eivät sisälly tulostietoihin.
- Sosiaalisen vastuun tiedot kattavat yli puolet Stora Enson työntekijöistä. Vuonna 2007 henkilöstömäärä oli keskimäärin 39 239. Esikuntatoiminnot ja lopetettavat toiminnot eivät sisälly tulostietoihin.
- Konsernin työterveyshuolto- ja työsuojelutiedot kattavat 39 756 Stora Enson työntekijää. Mukana ovat Pohjois-Amerikan toimintojen tiedot vuoden 2007 kolmelta ensimmäiseltä neljännekseltä. Tiedoissa ei vielä ole mukana eräitä pienehköjä esikuntatoimintoja ja myyntikonttoreita.
- Henkilöstötiedot perustuvat taloudelliseen raportointiin (henkilöstömäärä keskimäärin ja työntekijöiden maantieteellinen jakauma), ja ne kattavat kaikki vuoden 2007 aikana Stora Ensossa työskennelleet henkilöt. Erikseen kerättyihin henkilöstötilastoihin perustuvat tiedot kattavat vakituiset ja määräaikaisten työntekijät (tilanne 31.12.2007).

Koska Stora Enson puoliksi omistama brasilialainen yritys Veracel on kiinnostanut konsernin sidosryhmiä, raportissa käsitellään myös merkittävimpiä sen toiminnassa esiin nousseita aiheita. Yhtiön tietoja ei kuitenkaan ole yhdistetty Stora Enson tulostietoihin.

Ympäristö- ja sosiaalisen vastuun raportoinnissa noudatetaan konsernin sisäisiä ohjeita. Ympäristövastuiden, investointien ja käyttökustannusten raportointi perustuu kansainvälisiin tilinpäätösstandardeihin (IFRS) ja EU:n suositukseen ympäristötietojen kirjaamisesta, laskennasta ja ilmoittamisesta yritysten tilinpäätöksissä ja vuosikertomuksissa. Kasvihuonekaasupäästöjen laskennassa ja raportoinnissa käytetyt päästökertoimet ovat linjassa Maailman luonnonvarojen tutkimussäätiön (WRI) ja Kestävän kehityksen yritysneuvoston (WBCSD) kasvihuonekaasupäästöjen laskentaa koskevien ohjeiden kanssa.

Raportin ympäristöä ja henkilöstöä koskevat tiedot tarkistetaan sisäisesti ennen konsernin tietojen yhdistämistä. Kaikki tämän vuosikertomuksen yritys vastuuosan tiedot ja tekstit ovat riippumattoman tahon varmentamia (ks. sivu 89).

Lisätietoja konsernin yritys vastuusta sekä aikaisempien vuosien raportit on saatavilla osoitteessa www.storaenso.com/sustainability

Useat Stora Enson yksiköt laativat yksikkökohtaiset yritys vastuuraportit. Ne ovat saatavilla osoitteessa www.storaenso.com/EMAS

Lisätietoja Veracelin yritys vastuutyön tuloksista on saatavilla yhtiön erillisestä yritys vastuuraportista, osoitteessa www.veracel.com.br

AOX

Adsorbable organic halogen compounds – AOX-pitoisuus kertoo jäteveden sisältämän orgaanisiin yhdisteisiin sitoutuneen kloorin tai muiden halogeenien määrän.

ATFS

American Tree Farm System – yhdysvaltalainen kestävän metsänhoidon ohjelma.

Biomassa energiantuotannossa

Eloperäiset jätteet, kuten puu, hakkuujätteet ja kasvit, joista vapautuu poltettaessa bioenergiaa, jota voidaan käyttää hyödyksi.

Biopolttoaineet

Uusiutuvista raaka-aineista kuten puun kuoresta, mustalipeästä, hakkuutähteistä tai muusta kasviaineksesta saatavat kiinteät, nestemäiset tai kaasumaiset polttoaineet.

BOD

Biological Oxygen Demand – Biologista hapenkulutusta kuvaava BOD-arvo kertoo, kuinka paljon mikro-organismit kuluttavat happea jäteveden orgaanisten yhdisteiden hajottamiseen tiettyä aikaa.

CERFLOR

Sistema Brasileiro de Certificação Florestal – brasilialainen, PEFC:n hyväksymä metsäsertifiointijärjestelmä.

Chain-of-custody

Puun alkuperäketju. Keino jäljittää puun alkuperä sen haltuunotosta aina hakkuupaikalle saakka.

CHP

Combined heat and power generation – sähkön ja lämmön yhteistuotanto.

CO₂

Hiilidioksidi – kaasu, jota muodostuu palamisen yhteydessä sekä eräiden luonnollisten prosessien tuloksena. Metsä sitoo kasvaessaan hiilidioksidia yhteyttämiseen. Liiallisen hiilidioksidin määrän ilmakehässä uskotaan edistävän ilmastomuutosta.

COD

Chemical Oxygen Demand – kemiallista hapenkulutusta kuvaava COD-arvo kertoo, paljonko happea tarvitaan jäteveden sisältämän orgaanisen aineen hajottamiseksi kemiallisesti.

Controlled wood

FSC:n standardi, joka on kehitetty FSC:n sertifioimattomista metsistä hankitun puun jäljittämiseksi. Varmistaa, etteivät FSC-sertifioidut tuotteet sekoitu ei-hyväksyttävistä lähteistä peräisin olevan puun kanssa.

CSA

Canadian Standards Association's Programme for Sustainable Forest Management – PEFC:n hyväksymä, Kanadan kansallinen kestävän metsänhoidon standardi.

EMAS

Eco-Management and Audit Scheme – vapaaehtoinen ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmä, joka perustuu EU:n EMAS-asetukseen.

Fosfori

Kemiallinen alkuaine, joka on elintärkeä kasveille ja eläimille. Fosforia esiintyy luonnossa esim. puussa. Fosforia lisätään tarvittaessa biologiseen jätevedenpuhdistukseen lisäravinteeksi. Vesistössä liiallinen fosforipitoisuus voi aiheuttaa rehevöitymistä.

Fossiiliset polttoaineet

Kiinteät, nestemäiset tai kaasumaiset polttoaineet, kuten öljy, maakaasu ja kivihiili, jotka ovat muodostuneet miljoonien vuosien kuluessa maankuoressa korkean lämpötilan ja paineen vaikutuksesta.

FSC

Forest Stewardship Council – kansainvälinen metsäsertifiointijärjestelmä. ISO 14001

Kansainvälisen standardisointijärjestön ympäristöstandardi perustaksi yritysten ympäristönhallintajärjestelmille. Erillinen ISO-sertifikaatti on luotu myös mm. laatujohtamisen tueksi (ISO 9001).

Jäljitettävyys

Puun alkuperän seurantajärjestelmä metsästä toimituspisteeseen.

Kasvihuonekaasut

Ilmastomuutosta aiheuttavista kasvihuonekaasuista tärkeimpiä ovat hiilidioksidi (CO₂), metaani (CH₄) ja dityppioksidi (N₂O). Kioton ilmastopöytäkirja koskee myös fluorihiihivetyä (HFC), perfluorihiihivetyä (PFC) ja rikkiheksafluoridia (SF₆).

Kemiallinen sellu

Keittokemikaalien avulla valmistettava massa. Kemikaalit liuottavat puun luonnollisen liima-aineen ligniinin ja irrottavat selluloosakuidut toisistaan.

Keräyspaperi

Käytetty paperi ja kartonki, joka on kerätty uusiokäyttöä varten.

Mekaaninen massa

Mekaanisen rasituksen avulla puusta tai hakkeesta valmistettu massa.

Metsäsertifiointijärjestelmä

Järjestelmä, jossa riippumaton osapuoli vertaa metsänhoidon tasoa sertifiointilaitoksen asettamiin vaatimuksiin ja myöntää tarkastuksen perusteella sertifikaatin. Metsänhoitoa arvioidaan ekologisten, sosiaalisten ja taloudellisten kriteerien perusteella.

NGO

Non-governmental organisation – kansalaisjärjestö.

NO_x

Typen oksidit, joita syntyy palamisen yhteydessä. Niiden laskeumat voivat aiheuttaa maaperän ja vesien happamoitumista.

OHSAS 18001

Kansainvälisen standardointijärjestön työterveys- ja turvallisuusstandardi.

PEFC

Programme for the Endorsement of Forest Certification schemes – kansainvälinen metsäsertifiointijärjestelmä.

SFI

Sustainable Forestry Initiative® – pohjoisamerikkalainen, PEFC:n hyväksymä metsäsertifiointijärjestelmä.

SO₂

Rikkidioksidi – kaasu, jota muodostuu rikkiä sisältävien polttoaineiden, kuten öljyn ja hiiltä, poltettaessa. Rikkidioksidi lisää maaperän ja vesistöjen happamoitumista.

Typpi

Kemiallinen alkuaine, joka on elintärkeä kasveille ja eläimille. Esiintyy luonnossa esimerkiksi puussa. Typpeä lisätään tarvittaessa biologiseen jätevedenpuhdistukseen lisäravinteeksi. Vesistössä liiallinen typpipitoisuus voi aiheuttaa rehevöitymistä.

Ympäristö- ja sosiaalisten vaikutusten arviointi

Perusteellinen selvitys investoinnin vaikutuksista ympäristöön ja paikallisyhteisöön.

Yritysvastuu

Stora Ensona yritysvastuu käsittää yrityksen taloudellisen vastuun sekä ympäristö- ja sosiaalisen vastuun.

Stora Enso tukee YK:n Global Compact -aloitteen kymmentä periaatetta, joissa yritysten toivotaan kunnioittavan ja tukevan tiettyjä ihmisoikeuksien, työntekijöiden oikeuksien, ympäristönsuojelun ja korruption vastustamisen perusarvoja ja panevan ne käytäntöön omassa vaikutuspiirissään. Global Compactin kymmenen periaatetta perustuvat seuraaviin julistuksiin ja yleissopimukseen:

- Yleismaailmallinen ihmisoikeuksien julistus
- ILO:n julistus työelämän perusperiaatteista ja oikeuksista
- Rion ympäristö- ja kehityskonferenssin julistus
- YK:n korruption vastainen yleissopimus.

Oikealla olevasta taulukosta käyvät ilmi YK:n Global Compactin kymmenen periaatetta ja missä tämän vuosikertomuksen osassa kyseistä asiaa käsitellään.

Ihmisoikeudet	Sivut
Periaate 1: Yritysten tulee kunnioittaa ja tukea yleismaailmallisia ihmisoikeuksia.	36–37, 61–67, 76–81
Periaate 2: Yritysten tulee huolehtia, että ne eivät ole osallisina ihmisoikeuksien loukkauksiin.	61–62, 76–79
Työntekijät	
Periaate 3: Yritysten tulee kunnioittaa ja tukea työntekijöiden järjestäytymisvapautta sekä edustuksellista neuvottelu-oikeutta.	76–79
Periaate 4: Yritysten tulee estää kaikenlainen pakkotyö.	76–79
Periaate 5: Yritysten tulee kokonaan pidättäytyä lapsityövoiman käytöstä.	61–62, 76–79
Periaate 6: Yritysten tulee estää työntekijöiden syrjiminen.	61–62, 76–79
Ympäristö	
Periaate 7: Yritysten tulee noudattaa varovaisuusperiaatetta ympäristöön vaikuttavissa toimenpiteissä.	95–100
Periaate 8: Yritysten tulee tukea aloitteita, jotka edistävät suurempaa vastuullisuutta luonnonvarojen käytössä.	58, 68–75, 82–85, 112
Periaate 9: Yritysten tulee edistää ympäristöystävällisen tekniikan kehittämistä ja käyttöönottoa.	68–75, 82–85
Korruptio	
Periaate 10: Yritysten tulee vastustaa kaikkia korruption muotoja, mukaan lukien kiristys ja lahjonta.	76–77

Lisätietoja osoitteessa www.unglobalcompact.org

Laajuus ja tavoitteet

Stora Enso on antanut csrnetworkille toimeksi varmentaa konsernin vuoden 2007 yritys vastuuraportoinnin ja -tiedot.

Varmennuksessa käytiin läpi seuraavat tiedot:

- Stora Enson vuoden 2007 vuosikertomuksen (jäljempänä "vuosikertomus") yritys vastuun- ja henkilöstöasiat (s. 32–35 ja 56–88), konsernihallinto-ohjeissa esitetty yritys vastuutiedot (s. 38–43) ja toimitusjohtajan katsaus (s. 6–11) sekä yhtiön internetsivuilla tiedot ympäristölupien rikkomuksista ja maakohtaisista työterveyshuolto- ja työsuojelutalouksista
- henkilöstöä koskevat tiedot ja väittämät seuraavien mittareiden osalta: sukupuoli, naisjohtajien määrä, rekrytointi ja henkilöstön kehittäminen, ikä- ja koulutusprofiili ja koulutustaso, tapaturmien kokonaismäärä, poissaolot, työtyytyväisyys
- ympäristötietojärjestelmät, -tiedot ja -väittämät lukuun ottamatta hiilidioksidikauppaan sisältyviä kasvihuonekaasujen päästöjä sekä ympäristökustannuksia, -vastuita ja -investointeja
- metsänhoitoon liittyvät tiedot ja väittämät
- toimitusjohtajan katsauksen ja vuosikertomuksen liiketoiminta-aluekatsauksiin sisältyvät yritys vastuusasiat
- yritys vastuun hallintaan liittyvät konsernihallinto-ohjeet.

Varmennuksessa ei käsitelty seuraavia tietoja:

- henkilöstön määrää ja jakaamaa sekä työterveyteen ja -turvallisuuteen liittyviä kustannuksia ja investointeja koskevat tiedot ja väittämät
- taloudelliset tiedot, mukaan lukien lahjoitukset poliittiseen toimintaan.

Varmennusprosessin tavoitteena oli tarkastaa raportin sisältämät väittämät ja tiedonkeruujärjestelmät sekä käydä läpi yritys vastuusasioiden hallinnan ja raportoinnin järjestelyt. Varmennusprosessi toteutettiin AA1000-varmennusstandardin mukaisesti.

Stora Enson johdon ja varmentajan vastuu

Stora Enson johto vastaa Vuosikertomuksen ja Stora Enson internetsivujen laadinnasta. Olemme työstämme vastuussa Stora Enson johdolle, kuitenkin niin että tämä lausunto edustaa csrnetworkin riippumatonta mielipidettä. Se on tarkoitettu tiedoksi kaikille Stora Enson sidosryhmille, myös yhtiön johdolle. Emme ole osallistuneet raportin laatimiseen, eikä meillä ole muita toimeksiantosopimuksia Stora Enson kanssa. Saimme yhtiöltä varmennustoimeksiannon nyt viidettä kertaa. Suhtaudumme tasapuolisesti kaikkiin Stora Enson sidosryhmiin ja toimitamme pyydettyä riippumattomuuslausunnon koskien toimeksiantosopimustamme Stora Enson kanssa. Antamaamme varmennuslausuntoa ei tule pitää perusteena rahoitus- tai sijoitus päätöksiä tehtäessä. Stora Enson vuosikertomuksen tarkastusryhmään kuuluivat Mark Line, Todd Cort, Katy Anderson, Richard Hughes, Anne Euler ja Judith Murphy. Lisätietoja sekä tiedot varmentajien pätevydestä ovat nähtävissä osoitteessa www.csrnetwork.com.

Lausunnon perusteet

Varmennusprosessin tarkoituksena oli kerätä todisteita lausuntoamme varten. Tämä tapahtui seuraavasti:

- Haastattelimme puhelimitse Tukholmassa, Helsingissä ja Lontoossa toimivaa konsernin johtoa, joka on vastuussa raportin käsittelemistä aiheista ja sidosryhmäsuhteista. Keskustelujen aiheena olivat Stora Enson hallintojärjestelmät sekä prioriteetit.
- Keskustelimme konserni- ja paikallisjohdon kanssa siitä, miten Stora Enso hoitaa sidosryhmävuoropuhelua. Emme ole olleet suoraan yhteydessä Stora Enson sidosryhmiin varmistaaksemme näiden keskustelujen paikkansapitävyyttä.
- Suoritimme yleisluonteisen katsauksen ulkoisten tahojen esille nostamiin asioihin, joita voidaan pitää olennaisina Stora Enson politiikkojen kannalta.
- Varmennusprosessi sisälsi kaksi vierailua: Oulun tehtaalla ja Ruotsin puunhankintayksikön Falunin toimistossa. Käyntien yhteydessä tarkastettiin yksikön yritys vastuutiedot. Lisäksi keskustelimme paikallisista yritys vastuun hallinnointitavoista. Vierailimme myös Veracelin puuviljelmillä ja sellutehtaalla Brasilassa. Vierailun tarkoituksena oli selvittää, miten Stora Enson yritys vastuutyö on otettu huomioon merkittävässä siirtymätaloudessa toimivassa yhteisyrityksessä.
- Tarkastimme konsernin 12 kuukauden ajalta keräämät yritys vastuutiedot sekä raportin sisältämät väittämät. Ulkoinen varmennusryhmä työskenteli yhtä aikaa mutta itsenäisesti Stora Enson tietojen oikeellisuudesta vastaavan ryhmän kanssa. Haastattelimme tiedon varmistamisesta vastuussa olevia johtajia,

kävimme läpi heidän käyttämiään prosesseja sekä tarkastimme valikoituja konsernitason yritys vastuutietoja sekä Oulun tehtaalla ja Ruotsin puunhankinnalta varmennusvierailun yhteydessä saatuja tietoja. (Veracel raportoi erikseen omat tietonsa, joita emme tarkastaneet. Tutkimme sen sijaan Stora Enson päätöksentekoa koskien Veracelin tietojen julkistamista vuosikertomuksessa.)

- Varmennuksen pohjana käytettiin tämän raportin englanninkielistä versiota.

Havainnot:

Tietojen olennaisuus

Tietoomme ei tullut mitään sellaista, mikä antaisi aiheita epäillä, että raportista on jätetty pois olennaisia tietoja. Huuioimme, että Stora Ensonlla on asianmukaiset järjestelmät johtamisjärjestelyjä ja toimintaa koskevan tiedon keräämiseen ja seurantaa.

Stora Enso on kehittänyt olennaisen teemojen tunnistamista ja raportointia koskevia käytäntöjään vuoden 2007 aikana. Olennaiset asiat valitaan nyt arvioimalla asioita järjestelmällisesti sidosryhmien ja yhtiön painotusten kannalta yritys vastuuraportoinnin parhaiden käytäntöjen mukaisesti.

Stora Enso on kehittänyt energiaan ja ilmastomuutokseen liittyvien asioiden käsittelyä aiempien suositustemme mukaisesti. Ehdotamme tulevien johtamisjärjestelmien ja raportoinnin kehittämiseksi, että Stora Enso laatii yhtenäisen hiilidioksidipäästö- ja energiahuoltostrategian, jolla voitaisiin edistää konsernin tavoitteiden saavuttamista.

Suosittellemme, että Stora Enso kuvaisi selkeämmin kuitustrategiaansa yritys vastuuperspektiivistä ja ne yritys vastuukriteerit, joiden avulla päätökset toiminnan laajentamisesta uusille markkinoille tehdään.

Tietojen kattavuus

Oman työemme sekä Stora Enson antamien tietojen perusteella havaitsimme seuraavaa:

Työterveyshuollon ja työsuojelun osalta tietoomme ei tullut mitään sellaista, mikä olisi antanut aiheita epäillä tiedonkeruun luotettavuutta. Emme ole tietoisia mistään sellaisesta virheestä, joka vaikuttaisi olennaisesti raportoitaviin tietoihin. Konsernitason ja alueellisesti tehtävistä työterveyshuollon ja -suojelun tulosten parantamiseen tähtäävästä työstä tulisi kuitenkin raportoida selkeämmin, varsinkin kun konsernissa sattui vuonna 2007 viisi kuolemaan johtanutta työtapaturmaa. Koska Veracelin toiminnassa sattui viime vuonna kolme kuolemaan johtanutta tapaturmaa, Stora Enson tulisi kertoa selkeämmin, miten yhteisyritysten työsuojelua aiotaan parantaa.

Raaka-aineita (sisältää puunhankintaorganisaation) ja ympäristötyön tuloksia (sisältää ympäristölupaehojen noudattamisen) koskevien tietojen hallinnassa Stora Enso edistyi merkittävästi vuoden 2007 lopulla, kun yhtiö otti käyttöön uuden yritys vastuutietokannan (SDM). Ympäristötiedoista ja puunhankinnan tiedoista löytyi kolme ristiriitaa: 1) SDM:stä puuttui 6 % Oulun tehtaalla fossiilisten polttoainoiden käytöstä aiheutuvista CO₂-päästöistä – puute on korjattu. 2) Sertifioitujen jäljitettävyyssjärjestelmien prosentuaalisessa osuudessa havaittiin 4 %:n suuruisen virhe – virhe on korjattu; 3) SDM:stä kootuissa jätetiedoissa havaittiin 2 %:n suuruisen ristiriitaa vuoden 2006 tietojen ja raportoitujen vuoden 2007 tietojen välillä – odotamme, että ristiriita selviää SDM:n seurantajärjestelmien parannettaessa.

Sosiaalisen vastuun ja työhyvinvoinnin (mukaan lukien työntekijäsuhteisiin liittyvät tiedot) osalta tietoomme ei tullut mitään sellaista, mikä olisi antanut aiheita epäillä tiedonkeruun luotettavuutta. Emme ole tietoisia mistään sellaisesta virheestä, joka vaikuttaisi olennaisesti raportoitaviin tietoihin.

Muutosvalmius

Konsernin viimeaikaisten uudelleenjärjestelyjen ja uuden toimitusjohtajan myötä Stora Enso on havaintojemme mukaan kiinnittänyt enemmän huomiota keskeisiin yritys vastuusasioihin, kuten viimevuotisessa yritys vastuupolitiikassa linjataan. Tämän tuloksena yritys vastuusasioita koskeva konsernitason viestintä on tullut selkeämmäksi. Odotamme mielenkiinnolla, miten tämä vaikuttaa alueellisiin yritys vastuuhelmiin – ja ennen muuta, päästäänkö toiminnoissa entistä tehokkaammin asetettuihin yritys vastuutavoitteisiin.

Stora Enso on ottanut käyttöön monia hyvin toimivia menetelmiä, joilla yritys vastuun käytäntöjä on voitu tuoda paikalliselle tasolle kautta koko konsernin. Uusillekin menetelmille on yhä sijansa, esimerkiksi sisäisen tarkastuksen käyttäminen tai hankintoja ja urakoitsijoita koskevien vaatimusten yhtenäistäminen. Stora Enson tulisi myös harkita sidosryhmiltä saadun palautteen huomioonottamista yhtenä kriteerinä päätettäessä toiminnan laajentamisesta uusille markkinoille.

csrnetwork Ltd

Isoissa-Britanniassa helmikuussa 2008

Mark Line, Johtaja

Todd Cort, Konsultti

Judith Murphy, Konsultti

*Sijoitetun pääoman
tuottotavoitteemme on 13 %
suhdannekierron aikana.*

Avainluvut

Avainluvut 1998–2007

Milj. euroa	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	Jatkuvat toiminnot		
								2005	2006	2007
Liikevaihto	10 490	10 636	13 017	13 509	12 783	12 172	12 396	11 343	12 957	13 374
Muutos edellisestä vuodesta, %	4,9	1,4	22,4	3,8	-5,4	-4,8	1,8	-8,5	14,2	3,2
Henkilöstökulut	1 805	1 738	2 023	2 246	2 308	2 298	*1 908	1 820	1 891	1 884
% liikevaihdosta	17,2	16,3	15,4	16,6	18,1	18,9	15,4	16,0	14,6	14,1
Liikevoitto ennen poistoja & osakkuusyhtiöiden tulosta (EBITDA)	1 877	2 328	3 472	2 743	2 288	1 672	1 907	1 140	1 721	1 455
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	10	10	21	80	15	-23	39	67	88	341
Poistot ja arvonalentumiset	1 111	850	1 040	1 116	1 397	1 085	1 082	998	1 058	1 476
Konserniliikearvon poisto ja arvonalentumiset	65	62	88	152	1 069	116	90	-	9	74
Liikevoitto	711	1 426	2 365	1 555	-163	448	774	209	742	246
% liikevaihdosta	6,8	13,4	18,2	11,5	-1,3	3,7	6,2	1,8	5,7	1,8
Kertaluonteiset erät	-471	103	445	-8	-1 078	-54	399	-229	-143	-926
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä	1 182	1 324	1 920	1 563	915	503	375	438	884	1 172
% liikevaihdosta	11,3	12,4	14,7	11,6	7,2	4,1	3,0	3,9	6,8	8,8
Rahoitustuotot ja -kulut	380	267	293	344	206	238	106	105	30	169
% liikevaihdosta	3,6	2,5	2,3	2,5	1,6	2,0	0,9	0,9	0,2	1,3
Tulos rahoituserien jälkeen ilman kertaluonteisia eriä	331	1 160	2 071	1 211	-369	211	668	104	711	77
% liikevaihdosta	3,2	10,9	15,9	9,0	-2,9	1,7	5,4	0,9	5,5	0,6
Tulos rahoituserien jälkeen ilman kertaluonteisia eriä	802	1 057	1 626	1 219	709	319	269	333	691	1 003
% liikevaihdosta	7,6	9,9	12,5	9,0	5,5	2,6	2,2	2,9	5,3	7,5
Verot	-146,0	-397	-642	-296	129	-67	98	29	11	6
Emoyhtiön osakkeenomistajille kohdistuva voitto/tappio ***	185	758	1 415	918	-241	138	758	-111	585	-215
Osinko ***	268	304	407	404	392	388	376	365	355	355
Investoinnit	896	740	769	857	878	1 248	980	1 079	536	784
% liikevaihdosta	8,5	7,0	5,9	6,3	6,9	10,3	7,9	9,5	4,1	5,9
Tutkimus- ja kehitysmenot	80	84	95	92	92	89	82	88	79	88
% liikevaihdosta	0,8	0,8	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,8	0,6	0,7
Sidottu pääoma	12 854	12 655	16 616	16 538	13 291	13 864	12 108	11 091	11 027	11 121
Sijoitettu pääoma	11 641	11 142	12 550	14 222	12 926	12 094	11 538	10 037	10 199	10 503
Korolliset nettovelat ***	5 783	5 524	5 396	5 127	3 267	3 919	3 051	5 084	4 243	2 955
Sijoitetun pääoman tuotto (ROCE), %	6,1	12,8	18,8	10,9	-1,3	3,7	6,7	2,3	7,3	2,4
ROCE, ilman kertaluonteisia eriä, %	10,2	11,9	15,3	10,9	7,2	4,2	3,3	4,7	8,7	11,3
Oman pääoman tuotto (ROE), % ***	3,3	12,8	19,7	10,4	-2,8	1,7	9,7	-1,4	7,7	-2,7
Omavaraisuusaste, % ***	36,0	38,4	40,6	43,8	44,3	44,7	47,8	41,0	45,3	49,3
Velkaantumisaste ***	1,04	0,9	0,63	0,58	**0,37	0,49	0,40	0,70	0,54	0,40
Henkilöstö keskimäärin	40 987	40 226	41 785	44 275	43 853	44 264	43 779	41 392	41 036	39 239

* Sisältää tuloja Suomen TEL-järjestelmästä

** Sisältää IAS 41:n (Maatalous) käyttöönnoton vaikutuksen

*** Vuosien 2005, 2006 ja 2007 luvut koskevat koko liiketoimintaa, sisältäen jatkuvat ja lopetettavat toiminnot.

Tiedot neljännesvuosittain

Toimitukset segmenteittäin

1 000 tonnia	2005	Q1/06	Q2/06	Q3/06	Q4/06
Sanomalehti- ja kirjapaperi	2 780	744	770	764	813
Aikakauslehtipaperi	2 709	647	649	708	761
Hienopaperi	2 788	805	751	736	730
Kuluttajapakkaukaskartonki	2 398	644	634	650	609
Teollisuuspakkaukset	942	252	252	255	247
Muut	56	30	24	14	0
Jatkuvat toiminnot yhteensä	11 673	3 122	3 080	3 127	3 159
Puutuotteet, 1 000 m ³	6 741	1 563	1 746	1 589	1 653
Aaltopahvi, milj. m ²	855	226	239	248	261

Liikevaihto segmenteittäin

Milj. euroa	2005	Q1/06	Q2/06	Q3/06	Q4/06
Sanomalehti- ja kirjapaperi	1 435,8	406,6	421,5	427,2	448,7
Aikakauslehtipaperi	2 129,6	533,6	526,7	570,7	589,3
Hienopaperi	2 086,5	609,3	572,3	538,1	542,1
Tukkuritoiminta	1 173,3	496,3	452,6	450,1	508,2
Kuluttajapakkaukaskartonki	2 094,2	584,5	583,8	603,4	560,2
Teollisuuspakkaukset	849,8	225,8	241,1	245,3	258,5
Puutuotteet	1 623,4	389,1	425,8	417,8	440,3
Muut toiminnot ja eliminoinnit	-49,9	-53,3	9,4	-40,4	-27,4
Jatkuvat toiminnot yhteensä	11 342,7	3 191,9	3 233,2	3 212,2	3 319,9
Lopetettavat toiminnot	1 964,7	475,4	442,8	486,2	462,4
Eliminoinnit	-119,9	-59,6	-59,7	-60,3	-50,5
Yhteensä	13 187,5	3 607,7	3 616,3	3 638,1	3 731,8

Liikevoitto segmenteittäin ilman kertaluonteisia eriä

Milj. euroa	2005	Q1/06	Q2/06	Q3/06	Q4/06
Sanomalehti- ja kirjapaperi	128,0	55,9	57,6	61,0	57,6
Aikakauslehtipaperi	41,1	24,0	12,3	12,0	22,4
Hienopaperi	56,4	44,4	50,3	29,8	28,2
Tukkuritoiminta	3,5	9,6	2,9	7,7	12,5
Kuluttajapakkaukaskartonki	191,7	81,3	55,9	64,3	39,4
Teollisuuspakkaukset	41,0	18,5	18,1	26,1	22,3
Puutuotteet	-6,4	4,1	15,0	22,0	22,3
Muut	-16,8	37,5	-67,0	23,3	13,1
Jatkuvat toiminnot yhteensä	438,5	275,3	145,1	246,2	217,8
Kertaluonteiset erät	-229,2	-23,2	6,7	-163,0	36,6
Liikevoitto yhteensä (IFRS)	209,3	252,1	151,8	83,2	254,4
Nettorahoituserät	-104,9	81,3	-67,3	-24,7	-19,6
Tulos ennen veroja ja vähemmistön osuuksia	104,4	333,4	84,5	58,5	234,8
Tuloverot	-28,7	-91,3	-21,6	34,6	67,5
Jatkuvista toiminnoista kertynyt nettovoitto	75,7	242,1	62,9	93,1	302,3
Lopetettavat toiminnot					
Lopetettavista toiminnoista kertynyt tilikauden tappio verojen jälkeen	-183,1	-15,7	-22,0	-36,0	-37,5
Tilikauden voitto	-107,4	226,4	40,9	57,1	264,8

2006	Q1/07	Q2/07	Q3/07	Q4/07	2007
3 091	756	749	753	803	3 061
2 765	717	717	774	785	2 993
3 022	760	689	696	681	2 826
2 537	638	640	632	622	2 532
1 006	279	273	257	256	1 065
68	0	0	0	0	0
12 489	3 150	3 068	3 112	3 147	12 477
6 551	1 619	1 763	1 545	1 421	6 348
974	257	272	284	278	1 091

2006	Q1/07	Q2/07	Q3/07	Q4/07	2007
1 704,0	438,7	429,9	430,0	436,3	1 734,9
2 220,3	566,6	552,9	587,3	589,5	2 296,3
2 261,8	577,0	522,8	529,7	526,7	2 156,2
1 907,2	532,9	479,4	474,4	519,3	2 006,0
2 331,9	589,6	570,1	562,1	579,1	2 300,9
970,7	266,1	274,2	267,8	275,4	1 083,5
1 673,0	472,3	525,7	461,4	393,7	1 853,1
-111,7	-32,7	0,9	-78,2	52,7	-57,3
12 957,2	3 410,5	3 355,9	3 234,5	3 372,7	13 373,6
1 866,8	487,9	484,3	485,3	449,8	1 907,3
-230,1	-43,0	-35,0	-34,9	-24,5	-137,4
14 593,9	3 855,4	3 805,2	3 684,9	3 798,0	15 143,5

2006	Q1/07	Q2/07	Q3/07	Q4/07	2007
232,1	61,1	50,2	52,2	48,4	211,9
70,7	13,0	9,6	17,0	12,6	52,2
152,7	60,2	34,6	38,6	75,2	208,6
32,7	16,6	8,2	7,9	12,2	44,9
240,9	72,4	29,0	27,0	29,6	158,0
85,0	29,3	29,7	24,9	28,2	112,1
63,4	54,8	59,3	37,1	0,0	151,2
6,9	19,8	31,8	47,3	133,9	232,8
884,4	327,2	252,4	252,0	340,1	1 171,7
-142,9	-12,0	24,4	-549,4	-388,5	-925,5
741,5	315,2	276,8	-297,4	-48,4	246,2
-30,3	-38,7	-56,1	-26,9	-47,2	-168,9
711,2	276,5	220,7	-324,3	-95,6	77,3
-10,8	-69,3	-41,5	60,2	44,8	-5,8
700,4	207,2	179,2	-264,1	-50,8	71,5
-111,2	15,3	-35,3	-177,0	-86,9	-283,9
589,2	222,5	143,9	-441,1	-137,7	-212,4

Riskit ja riskienhallinta

Herkkyysanalyysi

Paperin ja kartongin hinnat ovat perinteisesti olleet syklisiä ja heijastavat siten talouden yleistä kehitystä ja toimialan kapasiteetin muutoksia. Kannattavuuteen vaikuttavat myös raaka-ainehintojen vaihtelut (kuten puun, sellun ja energian hinnat) sekä valuuttakurssien muutokset.

Konsernin tulokseen vaikuttavat hintojen ja toimitusmäärien muutokset, vaikkakin muutosten vaikutus liikevoittoon vaihtelee segmenteittäin. Oheinen taulukko näyttää +/- 10 prosentin hintojen ja toimitusmäärien muutosvaikutuksen eri segmenttien liikevoittoon perustuen vuoden 2007 lukuihin.

Liikevoitto: +/- 10 % muutoksen vaikutus

Milj. euroa	Hinta	Määrä
Sanomalehti- ja kirjapaperi	173	73
Aikakauslehtipaperi	230	75
Hienopaperi	216	78
Tukkuritoiminta	201	30
Kuluttajapakkauskartonki	230	81
Teollisuuspakkaukset	108	67
Puutuotteet	185	58

Myös valuuttakurssien muutokset vaikuttavat liikevoittoon. Oheinen taulukko kuvaa liikevoiton herkkyyttä +/- 10 prosentin muutokselle euron kurssissa suhteessa Yhdysvaltain dollariin, Ruotsin kruunuun ja Englannin puntaan. Laskelmat valuuttakurssimuutosten vaikutuksista on tehty ennen valuuttasuojauksia olettaen että ainoastaan yksittäisissä valuuttakurssissa tapahtuu muutoksia.

Liikevoitto: Valuuttakurssivaikutus +/- 10 %

Milj. euroa	
USD	90
SEK	120
GBP	75

Tärkeimmät yksittäiset kustannuserät Stora Ensolle ovat henkilöstökustannukset sekä tukki- ja kuitupuun ja keräyspaperin hankintaan liittyvät kustannukset. Esimerkiksi yhden prosentin muutos henkilöstökuluissa vastaa 21 milj. euroa ja yhden prosentin muutos kuidun hankintakustannuksissa vastaa 30 milj. euroa vuositasona. Viime vuoden aikana suurin kustannusten nousu oli kuidun kustannuksissa, pääasiassa puun kustannuksissa, mutta myös keräyspaperin hankintakustannukset nousivat. Tärkeimmät tekijät suhteessa kokonaiskustannuksiin ja liikevaihtoon on listattu oheiseen taulukkoon.

Kustannusten ja liikevaihdon jakauma

Kustannukset	% kokonaiskustannuksista	% liikevaihdosta
Logistiikka ja palkkiot	10	9
Tuotantokustannukset		
Kuitu	25	23
Kemikaalit ja täyteaineet	9	8
Energia	8	7
Tuotantopalvelut ja materiaalit	11	10
Henkilöstö	17	16
Muut	12	11
Poistot ja arvonalennukset	8	7
Yhteensä	100	91
Yhteensä, milj. euroa	12 202	13 374

Kuitukustannuksista noin neljä prosenttiyksikköä johtuu ulkoisesti hankitusta sellusta. Tämä kompensoidaan konsernitason markkinasellun myynnillä.

Riskienhallinta

Riskinotto on luonnollinen osa liiketoimintaa. Päivittäisessä työssään johto jatkuvasti punnitsee liiketoimintaansa liittyviä riskejä ja mahdollisuuksia, ja analysoi niiden mahdollisia negatiivisia tai positiivisia vaikutuksia.

Riskienhallintaan kuuluu tunnistettujen ja materiaalistien riskien jatkuva seuranta, sekä niiden asettaminen tärkeysjärjestykseen todennäköisyyden perusteella organisaation jokaisella tasolla. Lisäksi riskit on huomioitava strategia- ja liiketoiminnan suunnitteluprosesseissa. On myös tärkeää tehokkaasti tunnistaa ja hallita mahdollisuuksia.

Liiketoiminta-alueet vastaavat sellaisten mahdollisuuksien arvioinnista ja riskien hallinnasta, joille ne altistuvat. Eräät konsernitoiminnot, kuten rahoitus, omaisuusriskienhallinta ja investointikomitea, vastaavat asiantuntijoina järjestelmien, rutiinien ja prosessien laatimisesta, joiden avulla mitataan ja hallitaan riskien mahdollisia toteutumisia ja/tai riskien vaikutuksia.

Stora Enso on perustanut kriisinhallintatyöryhmän, jonka tehtävänä on käsitellä odottamattomia tilanteita ja reagoida suunnittelemattomiin tapahtumiin ja kriiseihin. Työryhmään kuuluu edustajia asianomaisista Stora Enson toiminnoista. Työryhmän tavoitteena on pienentää tappioita ja vahinkoja, joita Stora Ensolle voi syntyä sen normaalin toiminnan ulkopuolella. Työryhmän päävastuusiin kuuluu kriisiviestintä, liiketoiminnan jatkuvuus ja selviytyminen suuronnettomuudesta.

Riskit voivat olla konsernikohtaisia, tai liittyä toimialaan tai maantieteelliseen markkinaan. Joitain riskejä konserni voi itse hallita, kun taas osa riskeistä on sen hallinnan ulkopuolella. Stora Enso on tunnistanut useita mahdollisia riskejä, jotka voivat vaikuttaa sen kannattavuuteen ja suorituskykyyn. Yleisiä riskejä, kuten BKT-muutoksia, ei ole sisällytetty Stora Enson omaan riskilistaan.

Stora Enso on luokitellut riskit neljään ryhmään: 1) strategiset riskit, 2) operatiiviset riskit, 3) vahinkoriskit ja 4) rahoitusriskit. Konsernin periaatteena on hallita riskejä, jotta pystytään lieventämään riskien vaikutuksia ja vakauttamaan liiketoimintaa. Stora Enson merkittävimmät riskit on selostettu alla.

Huolimatta siitä, mitä toimenpiteitä käytetään riskien hallinnassa ja niiden vaikutusten rajaamisessa, riskien toteutuessa ei voida taata, ettei niillä voisi olla merkittäviä haitallisia vaikutuksia Stora Enson liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan, tulokseen tai kykyyn täyttää taloudellisia velvollisuuksia.

Strategiset riskit • Liiketoimintaympäristön riskit • Liiketoiminnan kehitysriskit • Toimittajariskit • Puun saatavuus ja alkupe- rän hyväksyttävyys • Henkilöstöriskit • Ilmastomuutosriskit • Hallintoriskit	Operatiiviset riskit • Markkinariskit • Hyödykkeiden ja energian hintariskit • Työmarkkinaseisaukset • Toimitusketjuun liittyvät riskit • IT-turvallisuusriskit
Vahinkoriskit • Ympäristöriskit • Kilpailulainsäädäntöön liittyvät riskit • Omaisuus- ja liiketoimin- nan keskeytysriskit • Tuoteturvallisuus • Työterveys- ja työsuoje- luriskit • Henkilöstön turvallisuus- riskit • Luonnonkatastrofit	Rahoitusriskit • Valuuttariskit • Varainhankintariskit • Korkoriskit • Vastapuoliriskit • Asiakasluottoriskit

Strategiset riskit

Liiketoimintaympäristön riskit

Jatkuva kilpailu ja epätasapaino tarjonnassa/kysynnässä paperi-, kartonki- ja puutuotemarkkinoilla voivat vaikuttaa kannattavuuteen. Paperi-, kartonki- ja puutuotetoimialat ovat kypsiä ja pääomavaltaisia sekä niillä on kova kilpailu. Stora Enson pääasiallisiin kilpailijoihin kuuluu useita suuria kansainvälisiä metsäteollisuusyrityksiä sekä useita alueellisia ja erikois-
tuneita kilpailijoita.

Taloussuhdanteilla ja kulutustottumusten muutoksilla saattaa olla haitallisia vaikutuksia joidenkin tuotteiden kysyntään ja näin ollen kannattavuuteen. Jatkuva markkinoiden ja loppukäyttökohteiden seuranta on keskeistä, jotta kyetään vastaamaan kulutustottumusten muutoksiin ja kehittämään uusia kilpailukykyisiä ja taloudellisesti järkeviä tuotteita.

Nousseilla kustannuksilla, kuten energialla, kuidulla ja muilla raaka-aineilla sekä kuljetuksilla ja työvoimalla, voi olla haitallisia vaikutuksia kannattavuuteen. Edullisen ja luotettavan hankinnan takaaminen sekä ennakoiva kustannusten ja tuottavuuden hallinta on tärkeää.

Lainsäädäntömuutokset, etenkin muutokset ympäristömääräyksissä, saattavat vaikuttaa Stora Enson toimintoihin. Stora Enso seuraa, tarkkailee ja osallistuu aktiivisesti ympäristölainsäädännön kehittämiseen minimoidakseen mahdollisia haitallisia vaikutuksia liiketoimintaan. Tiukempi ympäristölainsäädäntö voi vaikuttaa kuidunhankintaan tai tuotantokustannuksiin.

Liiketoiminnan kehitysriskit

Liiketoiminnan kehitysriskit liittyvät pääasiassa Stora Enson strategiaan. Stora Enson tavoitteena on parantaa kannattavuutta. Tämä voidaan saavuttaa sekä orgaanisen kasvun että harkittujen yritysfuusioiden ja -ostojen avulla ydinliiketoiminnassa pääasiassa kasvavilla markkina-alueilla ja nykyiseen tuotantoon liittyvillä operatiivisilla parannuksilla.

Stora Enso pyrkii vähentämään liiketoiminnan epävakaisuutta kehittämällä tuotevalikoimaansa vähemmän suhdanneherkäksi.

Kasvaville markkinoille tehtyjen investointien arvoon voivat vaikuttaa maiden poliittinen, taloudellinen ja lainsäädännöllinen kehitys. Näissä maissa Stora Enson toimintaan vaikuttaa myös paikallinen kulttuuri ja uskonto, ympäristö- ja sosiaalisen vastuun kysymykset sekä kyky kohdata paikallisia ja kansainvälisiä sidosryhmiä. Stora Enso on altistunut myös uudelleenjärjestelyihin ja nykyisten toimintojen parantamiseen liittyville riskeille.

Stora Enson kehitys saattaa osittain olla riippuvaista yritysostoista ja fuusioista. Mahdollisten fuusioiden ja yrityskauppojen riskejä hallitaan Stora Enson yrityskauppaohjeistuksen ja due diligence -menettelyn avulla. Ohjeistuksella varmistetaan, että Stora Enson strategiset ja taloudelliset tavoitteet sekä ympäristöriskit ja sosiaaliseen vastuuseen liittyvät riskit otetaan huomioon.

Liiketoiminnan kehitysriskeihin kuuluu myös luonnonvarojen, raaka-aineiden ja energian hankintaan ja saatavuuteen liittyviä riskejä.

Lisäksi, muutamat merkittävät osakkeenomistajat saattavat vaikuttaa liiketoimintaan tai ohjailla sitä.

Toimittajariskit

Stora Enso on monilla alueilla riippuvainen tavarantoimittajista sekä heidän kyvystä toimittaa oikealaatuisia tuotteita oikeaan aikaan. Kuten taulukko ”Kustannusten ja liikevaihdon jakauma” sivulla 94 osoittaa, Stora Enson tärkeimmät tuotteet ja palvelut ovat kuitu, kuljetukset, kemikaalit ja energia sekä koneet ja laitteet käyttöpääomainvestoinneissa. Toimittajien rajallinen määrä voi muodostaa riskin. Konsernilla on tämän takia useita toimittajia, joiden toimintaa se seuraa, jotta tuotannon jatkuvuus tai kehitysprojektit eivät vaarantuisi.

Puun saatavuus ja alkuperän hyväksyttävyys

Riippuvaisuus tuontikuidusta voi aiheuttaa häiriöitä toimitusketjussa ja pakottaa konsernin maksamaan korkeampia hintoja tai tekemään muutoksia tuotannossa. Taloudelliset, poliittiset, lainsäädännölliset tai muut vaikeudet tai rajoitukset Venäjällä ja Baltian maissa voivat pysäyttää tai rajoittaa puunhankintaa näistä maista. Lisäksi Venäjän ja Baltian maiden lisääntyvä puuraaka-aineenkysyntä kehittyvän metsäteollisuuden takia voi pysäyttää tai rajoittaa puunhankintaa.

Ympäristö- ja sosiaalisen vastuun hallinta puun- ja kuidun hankinnassa sekä metsänhoidossa on Stora Enson sidosryhmiensä ensisijainen vaatimus. Jos konserni ei pysty takaamaan puun alkuperän hyväksyttävyyttä, saattaa tällä olla vakavat seuraamukset markkinoilla. Stora Enso hallitsee tätä riskiä laatimillaan kestävän puun- ja kuidunhankinnan sekä maan käytön periaatteilla, jotka asettavat perusvaatimukset koko konsernin puun- ja kuidunhankinnalle. Puun alkuperän jäljitettävyyssjärjestelmiä käytetään puun alkuperän dokumentoinnissa ja niillä varmistetaan, että puu tulee laillisista ja hyväksyttävistä lähteistä. Metsäsertifiointijärjestelmät ja sertifioitu puun alkuperäketju (chain-of-custody) ovat myös menetelmiä, joilla hallitaan puun alkuperän hyväksyttävyyteen liittyviä riskejä.

Henkilöstöriskit

Pätevän työvoiman kehittäminen ja avainhenkilöiden pitäminen Stora Enson organisaatiossa ovat merkittäviä tekijöitä liiketoiminnan kehityksen kannalta etenkin aikana, jolloin yksiköiden myyntien ja sulkemisien takia toteutetaan uudelleenjärjestelyitä ja henkilöstöä vähennetään. Stora Enso arvioi henkilöstönsä osaamista ja potentiaalisia johtajia erilaisten kartoitusten ja kyselyjen avulla. Henkilöstön kehittämisohjelmien avulla Stora Enso pystyy hallitsemaan osaamis- ja koulutusriskiä. Vuosittain suoritettavan seuraajasuunnitelman avulla pyritään minimoimaan riskiä menettää organisaation avainhenkilöitä.

Ilmastonmuutosriskit

Stora Enso osallistuu ilmastonmuutoksesta aiheutuvien vaikutusten lieventämiseen hakemalla aktiivisesti ratkaisuja, joilla se pystyy pienentämään toimintoistaan aiheutuvaa hiilijalanjälkeä. Stora Enso hallitsee ilmastonmuutokseen liittyviä riskejä etsimällä puhtaita, edullisia ja turvallisia tuotannon ja kuljetusten energianlähteitä, ja vähentämällä energian kokonaiskulutusta. Lisäksi energiatehokkuuden lisääminen, hiilineutraalien biopolttoaineiden ja yhdistetyn sähkön ja lämmön tuotannon käyttäminen sekä hiilidioksidin sitoutuminen metsään ja puutuotteisiin auttavat hidastamaan ilmastonmuutosta. Puutuotteilla voidaan korvata muita hiili-intensiivisempiä tuotteita.

Hallintoriskit

Stora Enso on suuri kansainvälinen yritys, jossa on monenlaisia toiminnallisia ja juridisia rakenteita. Tämän vuoksi on tärkeää, että konsernilla on selkeät hallinto-ohjeet. Stora Enson konsernihallinto-ohjeissa on määritelty eri hallintoelinten tehtävät ja vastuut. Tarkoituksena on varmistaa kaikkien tärkeiden asioiden ja päätösten johdonmukainen käsittely. Esimerkkinä tästä on investointikomitea, joka analysoi uusiin investointeihin liittyviä riskejä ennen päätösten tekoa.

Stora Enson viestintäpolitiikka korostavat läpinäkyvyyden, uskottavuuden, vastuullisuuden, proaktiivisuuden ja vuorovaikutuksen tärkeyttä. Periaatteet laadittiin konsernin viestintäkäytäntöjen perusteella, jotka noudattavat lakeja ja asetuksia.

Operatiiviset riskit

Markkinariskit

Kysyntään, hintoihin, kilpailuun, asiakkaisiin, tavarantoimittajiin ja raaka-aineisiin liittyviä riskejä seurataan säännöllisesti liiketoiminta-alueissa ja -yksiköissä osana normaalia liiketoimintaa. Näitä riskejä seurataan ja arvioidaan myös talous- ja strategia -esikuntatoiminnossa. Tavoitteena on luoda laajempi kuva konsernin tuotantorakenteista ja yleisestä pitkän aikavälin kannattavuuspotentiaalista.

Tuotehinnat ovat tällä toimialalla yleensä syklisiä ja niihin vaikuttaa toimialalla tapahtuvat kapasiteetti- ja tuotantomuutokset. Tuotehintoihin vaikuttaa myös asiakkaiden kysyntä, johon heijastuu talouden yleinen kehitys ja varastotasot. Eri tuotteiden ja maantieteellisten alueiden hintamuutokset eroavat toisistaan.

Muutokset raaka-aine- ja energiakustannuksissa saattavat myös vaikuttaa kannattavuuteen. Kuidun osuus on noin 25 % ja energian noin 8 % Stora Enson kokonaiskustannuksista. Taulukossa ”Kustannusten ja liikevaihdon jakauma” sivulla 94 esitetään Stora Enson suurimmat kustannuserät.

Hyödykkeiden ja energian hintariski

Stora Enso on riippuvainen ulkopuolisista maakaasun- ja hiilentoimittajista. Ulkopuolisilta toimittajilta tulee myös suurin osan konsernin kuluttamasta sähköstä. Näistä seikoista johtuen Stora Enso altistuu energian markkinahinnan muutoksille ja häiriöille toimitusketjussa. Ulkopuoliset toimittajat kattoivat noin 40 % Stora Enson sähkön tarpeista Suomessa ja Ruotsissa vuonna 2007. Vastaava luku Pohjois-Amerikassa oli 80 % ja Manner-Euroopassa 60 %.

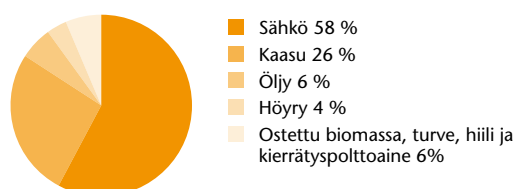
Konsernilla on johdonmukainen ja pitkäaikainen energian suojausstrategia. Hinta- ja tarjontariskiä hallitaan pitkäaikaisen toimitussopimusten ja johdannaisten avulla. Konserni suojaa hintariskiä raaka-aine- ja lopputuotemarkkinoilla ja tukee osaltaan kyseisten markkinoiden kehitystä.

Työmarkkinaseisaukset

Merkittävä osa Stora Enson työntekijöistä on ammattijärjestöjen jäseniä. Konserni saattaa joutua mukaan työsopimuskiistoihin, jotka voivat häiritä toimintoja ja joilla voi olla haitallisia vaikutuksia sen liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan tai kannattavuuteen. Näin voi tapahtua etenkin aikana, jolloin yksiköiden myyntien ja sulkemisten takia toteutetaan uudelleenjärjestelyitä ja henkilöstöä vähennetään. Ammattijärjestöt edustavat suurinta osaa työntekijöistä ja voimassa on useita työehtosopimuksia niissä maissa, joissa Stora Enso on toimintaa. Näin ollen suhteilla ammattijärjestöihin on tärkeä merkitys.

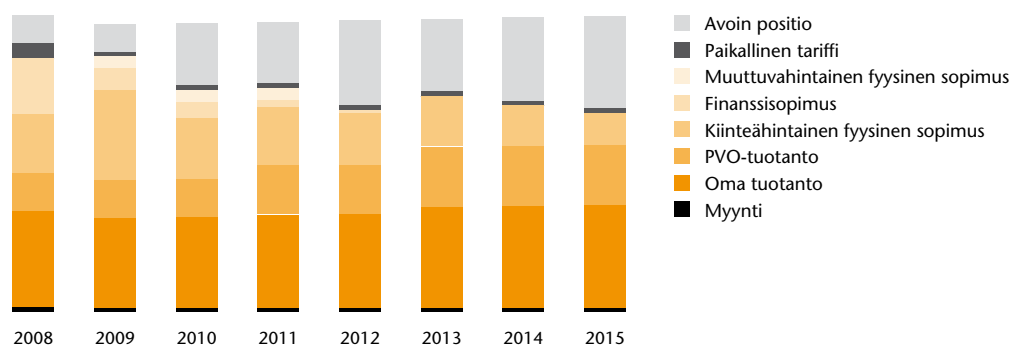
Työehtosopimusneuvottelut Ruotsissa aloitettiin vuonna 2007 ja niiden odotetaan saatavan päätökseen vuonna 2008. Suomen ja Saksan työehtosopimukset neuvotellaan vuonna 2008.

Energiakulujen jakauma 2007

Sähkönkulutus

Suojausrakenne

Stora Enso hankkii sähköä pitkällä tähtäimellä: noin 75 % sähkön hankinnasta on jo katettu sopimuksilla vuoteen 2015 saakka.

Toimitusketjuun liittyvät riskit

Stora Ensolle on tärkeää, että se pystyy hallitsemaan toimittajiin ja alihankkijoihin liittyviä riskejä. Investointien ja tuotannon tehokkuuden kannalta on tärkeää, että toimittajat pystyvät vastaamaan asetettuihin laatu- ja toimitusaikavaatimuksiin. Koska toimittajat ja alihankkijat ovat osa Stora Enson arvoketjua, tulee niiden noudattaa Stora Enson yritysvastuuvaatimuksia. Yritysvastuuasioden heikko hallinta toimitusketjussa voi vahingoittaa Stora Enson mainetta.

Informaatioteknologiariskit (IT riskit)

Stora Enson liiketoimintaympäristössä informaation pitää olla helposti saatavilla tukeakseen liiketoimintaprosesseja.

Stora Enson IT-toiminto tarjoaa IT-riskien hallintajärjestelmän, jonka avulla voidaan tunnistaa IT-riskit ja sääntelyiden vaatimukset. Liiketoimintasovellusten, IT-infrastruktuurin ja IT-prosessien yhtenäistäminen on tärkeä kulmakivi IT-riskien hallinnassa. Nämä toimenpiteet lieventävät niin sisäiseen valvontaan ja taloudelliseen raportointiin kuin myös koko tuotantoympäristön toimintaan liittyviä riskejä.

Vahinkoriskit

Ympäristöriskit

Ympäristölainsäädännöstä ja -määräyksistä saattaa aiheutua Stora Ensolle huomattavia lupaehtojen noudattamiseen tai ympäristön puhdistamiseen liittyviä kustannuksia, jotka voivat vaikuttaa konsernin voittomarginaaleihin ja tulokseen. Ympäristönhallintajärjestelmien ja yritysostojen ja -myyntien yhteydessä suoritettavien due diligence -menettelyiden avulla minimoidaan ympäristöriskejä. Lisäksi käytetään myös vastuusitoumuksia, kun tehokkaat ja asianmukaiset maaperänpuhdistusprojektit ovat tarpeellisia. Maaperänpuhdistukset liittyvät luonnollisesti myös tehtaiden sulkemisiin.

Kilpailulainsäädäntöön liittyvät riskit

Stora Enson ohjelmaa kilpailulainsäädännön noudattamiseksi päivitetään jatkuvasti, ja uusin versio on päivitetty elokuussa 2006. Ohjelmassa korostetaan, että Stora Enso kannattaa vapaata ja rehtiä kilpailua, ja on sitoutunut kilpailulakien noudattamiseen. Sitoumus on myös oleellinen osa yhtiön eettisiä ja liiketoiminnan periaatteita. Konsernin toimintaohjeiden ja koulutuksien kautta Stora Enso jatkaa työtään osoittaakseen sitoutumisensa kilpailulainsäädännön noudattamiseen. Lisätietoja kilpailulainsäädännön noudattamisesta sivulla 77.

Omaisuus- ja liiketoiminnan keskeytysriskit

Stora Ensolle on tärkeää tuotantolaitosten suojaaminen, jotta voidaan välttää yllättäviä tuotannonkeskeytyksiä. Järjestelmällisten menetelmien avulla voidaan tunnistaa, mitata ja valvoa erityyppisiä riskejä. Stora Enson riskienhallintatoiminto käsittelee näitä asioita yhdessä vakuutusyhtiöiden kanssa. Tuotantoyksiköissä suoritetaan vuosittain teknisiä riskiarvioita. Näiden lisäksi on olemassa riskienhallintapolitiikka ja käytössä on erilaisia riskien arviointityökaluja ja erityisiä vahinkojen ehkäisyohjelmia.

Suunnitellut kunnossapitoseisokit ja muut työt ovat tärkeitä ylläpidettäessä koneistoa hyvässä kunnossa.

Tärkeää on myös tasapainon löytäminen koskien riskien hyväksymistä ja välttämistä, lieventämistä tai siirtämistä. Riskienhallintatoiminnon vastuulla on varmistaa, että konsernilla on riittävä vakuutussuoja ja tukea yksiköitä vahinkojen ehkäisytyössä. Riskien kokonaiskustannusten optimointia helpottamaan käytetään konsernin omia malleja.

Tuoteturvallisuus

Stora Enson paperia ja kartonkia käytetään muun muassa erilaisissa elintarvikepakkauksissa, jolloin elintarvike- ja kuluttajaturvallisuus on tärkeää. Näitä tuotteita valmistavat tehtaat ovat laatineet tai ovat laatimassa sertifioituja hygieniajärjestelmiä, jotka perustuvat riski- ja vahinkoanalyysiin. Lisäksi kaikilla Stora Enson tehtailla on sertifioidut ISO-laatu-järjestelmät.

Työterveys- ja työsuojeluriskit

Stora Enson tavoitteena on saavuttaa nollaraja tapaturmien ja työhön liittyvien sairaspotenssien saralla, ja että yhtiöllä on terve ja työkykyinen henkilöstö. Työhön liittyvät tapaturmat aiheuttavat henkilöille vahinkoa sekä usein tilapäisiä tuotanto- ja toimintakatkoksia. Työterveys- ja työsuojelujärjestelmien ja riskikartoitusten avulla voidaan parantaa turvallisuutta ja varmistaa toimintojen jatkuminen. Stora Enson pitää myös varautua maailmalla leviäviin epidemioihin ja pandemioihin.

Henkilöstön turvallisuusriskit

Henkilöstön turvallisuudesta ei voida koskaan tinkiä, joten Stora Enson tulee olla tietoinen mahdollisista turvallisuusriskeistä ja ohjeistaa henkilöstöä näiden varalta. Riskit voivat liittyä esimerkiksi matkusteluun, työskentelyyn ja oleskeluun maissa, joissa turvallisuustaso on alhainen ja rikollisuus yleistä. Liiketoiminnan jatkuvuuden kannalta on tärkeää panostaa avainhenkilöiden turvallisuuteen.

Luonnonkatastrofit

Stora Enson on tiedostettava, että luonnonkatastrofit kuten myrskyt, tulvat, maanjäristykset ja tulivuorten purkaukset voivat vahingoittaa konsernin omaisuutta ja vaikuttaa sen toimintaan. Suurin osa konsernin omaisuudesta sijaitsee kuitenkin alueilla, joissa tulvien, maanjäristysten ja tulivuorten purkausten todennäköisyys on pieni. Luonnonkatastrofeista aiheutuvia seuraamuksia voidaan lieventää laatimalla etukäteen hätä- ja liiketoiminnan jatkuvuussuunnitelmat yhdessä viranomaisten kanssa.

Rahoitusriskit

Rahoitusriskien hallinnan tavoitteena on pienentää tulosvaihteluja ja lisätä ennustettavuutta rahoitusinstrumenttien avulla. Stora Enso on määritellyt rahoitusriskien hallinnan tavoitteet ja periaatteet erillisessä rahoitusriskipolitiikassa. Politiikka tarkistetaan säännöllisesti ja sen hyväksyy Stora Enson hallitus. Sen noudattamista valvotaan sisäisten kontrollien avulla ja sisäisen tarkastuksen toimesta.

Stora Enso altistuu erilaisille markkinariskeille kuten valuuttakurssi-, varainhankinta-, korko- ja vastapuoliriskeille. Stora Enso mittaa rahoitusriskejä päivittäin useilla tasoilla eri menetelmiä käyttäen.

Valuuttariskit

Stora Ensolle on sekä transaktio- että muuntoriskejä. Transaktioriskillä tarkoitetaan valuuttakurssivaihteluiden mahdollista haitallista vaikutusta konsernin tulokseen, kun taas muuntoriski merkitsee valuuttakurssimuutosten vaikutusta konsernin taseeseen.

Muuntoriski merkitsee valuuttakurssivaihteluiden vaikutusta Stora Enson netto-omaisuuteen eli omaan pääomaan. Konserni pyrkii minimoimaan muuntoriskin rahoittamalla investoinnit paikallisella valuutalla silloin, kun se on taloudellisesti mahdollista ja kannattavaa. Konsernilla on tämän periaatteen mukaisesti USD-, PLN-, SEK- ja CZK-määräisiä suojauksia, jotka täyttävät IAS 39 -standardin itsenäiseen ulkomaiseen yksikköön tehtyjä nettoinvestointeja koskevat suojauslaskentavaatimukset. Alla oleva taulukko osoittaa suojausten euromääräiset nimellisarvot.

Muuntoriski ja suojaukset 31.12.07

Milj. euroa	Euro- alue	USA	Ruotsi	Tsekin tasavalta	Puola	Brasilia	Muut	Yhteensä
Sijoitettu pääoma ilman osakkuusyhtiöitä	5 625	282	2 029	151	212	196	854	9 349
Osakkuusyrietykset	210	41	383			508	12	1 154
Korolliset nettovelat	-2 282	94	-482	26	75	8	-394	-2 955
Vähemmistön osuudet	-6		-3		-14	-27	-22	-72
Muuntoriskille altis pääoma	3 547	417	1 927	177	273	685	450	7 476
Velkojen suojaukset*	467	-361	-106					
Muut suojaukset*								
EUR/PLN	111				-111			
EUR/CZK	132			-132				
Muuntoriskialttius suojausten jälkeen	4 257	56	1 821	45	162	685	450	7 476

* pitkäaikainen velka, termiinisopimukset ja valuuttaoptiot luokitellaan ulkomaisiin yksiköihin tehtyjen nettoinvestointien suojausiksi

Transaktioriskin hallinnassa Stora Enson suojausmenettelytapa on suojata enintään 50 % nettotransaktioriskistä tietyssä valuutassa. Näiden operatiivisten suojausten lisäksi konsernin riskejä voidaan suojata ylemmän johdon valtuuttamana.

Välillisillä valuuttakurssimuutoksilla, kuten valmistuksen siirtämisellä tuotantokustannuksiltaan edullisimmille alueille, on myös vaikutuksensa hintoihin. Jos tällainen muutos on pysyvä, saatetaan tarvita rakenteellisia muutoksia.

Transaktioriski ja päävaluuttojen suojaukset 31.12.2007

Milj. euroa	EUR	USD	GBP	SEK	JPY	Muut	Yhteensä
Liikevaihto 2007	7 800	1 500	900	1 400	300	1 400	13 300
Kulut 2007	-7 300	-600	-200	-2 400	0	-1 200	-11 700
Liiketoiminnan nettokassavirta*	500	900	700	-1 000	300	200	1 600
Transaktioriskin suojaukset 31.12.		395	327	-742	85		
Suojausaste, 31.12. , %***		44	47	56/74**	28		
Keskimääräinen suojausaste, % vuonna 2007		31	32	40/53**	30		

* jatkuvat toiminnot ilman kertaluonteisia eriä

** 56 % ja 40 % tarkoittavat suojausastetta, johon sisältyy Ruotsin tuotantoyksiköiden voittomarginaali. Suojausasteisiin 74 % ja 53 % ei sisälly voittomarginaalia.

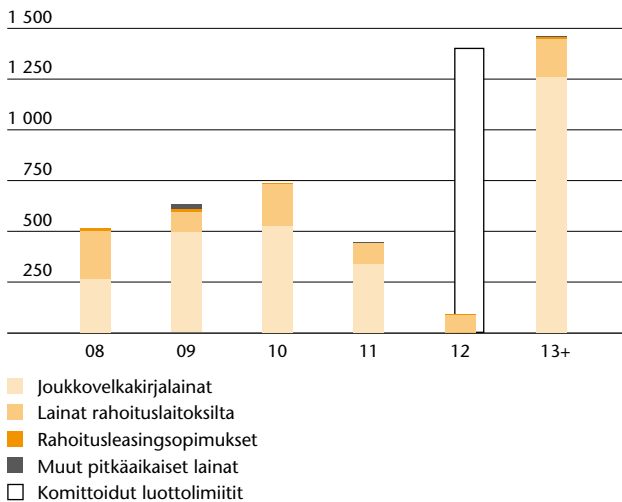
*** seuraavat 12 kuukautta

Varainhankintariskit

Stora Enson rahoitustoiminnan periaatteisiin kuuluu, että lainojen ja lyhytaikaisia lainoja kattavien komittoitujen luottolimiittien keskimääräinen takaisinmaksuaika on neljän ja seitsemän vuoden välillä. Lisäksi pyritään siihen, että luottolimiitit kattavat kaikki tiedossa olevat rahoitustarpeet, lyhytaikaisen osuuden pitkäaikaisista lainoista, liikkeessä olevat yritystodistukset ja muut lyhytaikaiset lainat.

Korollisen vieraan pääoman takaisinmaksuohjelma 31.12.2007

Milj. euroa

Stora Enson tärkeänä tavoitteena on ylläpitää kaksi ns. investment grade -tasoista luottokelpoisuusluokitusta. Tämän hetkiset Moody'sin ja Standard & Poor'sin antamat luokitukset ja arviot tulevasta kehityksestä esitetään sivulla 55.

Keskimääräinen painotettu pääomakustannus

Keskimääräinen painotettu pääomakustannus (WACC) kuvaa vieraan ja oman pääoman yhdistettyä keskimääräistä kokonaiskustannusta. Oman pääoman kustannus perustuu pitkäaikaiseen 4,2 %:n riskittömään korkoon lisättynä 4 %:n oman pääoman riskipreemiolla. Oman pääoman kustannukseksi verojen jälkeen saadaan 8,2 %. Oman pääoman kustannus ennen veroja on noin 11,6 %. Käyttämällä velkaantumisasetetta 0,80 ja velalle riskipreemiä 1,7 %, saadaan keskimääräiseksi painotetuksi pääomakustannukseksi (WACC) ennen veroja noin 9,1 %. Tätä lukua voidaan verrata sijoitetun pääoman tuottoon (ROCE). Vastaava WACC verojen jälkeen on 6,4 %.

Stora Enson kaikilta investoinneilta edellytetty tuotto määritellään suhteessa WACC:iin ja pitkällä aikavälillä tuoton pitää ylittää WACC, jotta investointi tuottaisi lisäarvoa. Edellä kuvailtu tuottovaatimustaso koskee Stora Enson konsernia. Tietyille alueille tai tiettyihin maihin tehtyjen investointien osalta riskittömään korkoon lisätään riskipremio, joka huomioi kyseisen alueen tuoman lisäriskin liiketoimintaan.

Korkoriskit

Korkotason vaihtelut vaikuttavat konsernin korkokuluihin. Toimialan suhdanneherkkyyden vuoksi konsernin korkoriskejä pyritään hallitsemaan sovittamalla yhteen rahoituskustannukset ja operatiivisen toiminnan tuotto. Korkojen tavoiteduraatio on 12 kuukautta ja sallittu poikkeama on 3–24 kuukautta. Tavoitteeseen pyritään muuttamalla kiinteitä korkoja vaihtuviin korkoihin rahoitusjohdannaisten avulla. Yhden prosenttiyksikön muutos korkotasossa vastaa 31 milj. euron vaikutusta nettokorkokuluihin olettaen, että lainojen duraatio ja konsernin rahoitusrakenne pysyvät ennallaan vuoden aikana.

Vastapuoliriskit

Vastapuoliriskit liittyvät Stora Enson ja rahoittajien väliin liiketoimiin. Rahoitussopimusten osalta riskejä minimoidaan tekemällä sopimuksia vain johtavien rahoitusinstituutioiden ja sellaisten yritysten kanssa, joilla on korkeat luottoluokitukset. Varoja voidaan sijoittaa sellaisiin kohteisiin, joiden lyhytaikainen luottoluokitus on A1/P1 tai pitkäaikainen luottoluokitus on AA-/aa3. Vastapuoliriskiä seurataan tarkasti ja siihen liittyvä kokonaisriski lasketaan säännöllisesti.

Asiaksluottoriskit

Eräantyneet myyntisaatavat muodostavat lyhytaikaisen luottoriskin. Tästä syystä Stora Enso on laatinut luottopolitiikan, jossa määritellään sisäiset säännöt ja menetelmät, joilla asiakkaita arvioidaan. Asiakkaiden luottokelpoisuutta arvioidaan säännöllisesti ja myyntisaatavia tarkkaillaan.

Maariskejä seurataan jatkuvasti ja luottojen myöntämistä rajoitetaan maissa, joissa poliittinen ja/tai taloudellinen tilanne on epävakaa. Tällä hetkellä 83 % konsernin myyntisatavista on peräisin Euroopan unionista ja Pohjois-Amerikasta, joten konsernin maariski on erittäin pieni.

Stora Enso sopeuttaa tuottovaatimusta eri liiketoimille perustuen tulovaihteluihin ja arvioituun liiketoimintariskiin.

Stora Enson kaikkien kehitysinvestointien pitää täyttää yllä mainitut vaatimukset. Investointikomitea arvioi jatkuvasti investointien riskejä ja tuottovaatimuksia. Vuoden 2007 aikana investointikomitea arvioi kahdeksaa suurta vuonna 2004 ja 2005 alkanutta projektia kerätäkseen tietoja ja kokemuksia tulevaisuuden investointiprojekteja varten.

Lisätietoja

- riskienhallinnasta liitteessä 2 s. 126–128
- rahoitusinstrumenteista liitteessä 27 s. 180–182
- velkasijoittajista ja rahoitusrakenteesta s. 55
- konsernihallinto-ohjeesta s. 38–47
- investointikomiteasta s. 42
- energiatehokkuudesta s. 68–71
- kilpailulainsäädännön noudattamisesta s. 77

Vertailuluvut

Taulukoissa esitetään tuloslaskelman ja taseen vertailuluvut kahdelta edelliseltä vuodelta. Tekstissä esitetään sulkeissa edellisen vuoden vertailuluku, ellei muuta ilmoiteta.

Markkinatilanne ja toimitukset

Sanomalehtipaperin maailmanlaajuinen kysyntä pieneni 1 % vuonna 2007, koska mainontaan käytettiin vähemmän varoja ja päivittäisten sanomalehtien kulutus väheni erityisesti Yhdysvalloissa, jossa kysyntä laski 10 %. Euroopassa kysyntä pysyi entisellä tasolla. Aasiassa kysyntä kasvoi 6 % Japania lukuun ottamatta. Kiinan osuus kasvusta oli kaksi kolmasosaa.

Paino- ja kirjoituspaperin kysyntä kasvoi hitaasti vuonna 2007. Maailmanlaajuisesti kysyntä kasvoi 1 % edellisvuodesta. Kasvu oli vahvaa kehittyvillä markkinoilla, kuten Itä-Euroopassa ja Kiinassa. Pohjois-Amerikassa puolestaan kysyntä laski 3 % pääasiassa heikon taloustilanteen vuoksi. Länsi-Euroopassa paino- ja kirjoituspaperin kysyntä kasvoi yli 2 %. Myös kaik-

kien paperilaatujen kysyntä kasvoi. Eniten kasvoi päällystetty aikakauslehtipaperi, lähes 4 %. Vienti Euroopasta muualle väheni erityisesti päällystetyn aikakauslehtipaperin osalta.

Kartongin kysyntä on säilynyt tasaisena ja oli korkeampi kuin vuonna 2006 sekä Euroopassa että Pohjois-Amerikassa. Kysyntä kasvoi merkittävästi Itä-Euroopassa ja Kiinassa.

Puutuotteiden kysyntä oli vilkasta vuoden 2007 alkupuoliskolla, mutta jälkipuoliskolla markkinoilla oli jo runsaasti ylitarjontaa. Tilanne heikkeni edelleen vuoden loppua kohti, koska kysyntä hidastui kausiluonteisesti Euroopassa ja markkinatilanne oli vaikea Japanissa sekä Pohjois-Amerikassa.

Arvioitu paperin ja kartongin kulutus vuonna 2007

Milj. tonnia	Eurooppa	Pohjois-Amerikka	Aasia ja Tyynenmeren alue
Sanomalehtipaperi	11,0	8,9	13,8
Päällystämätön aikakauslehtipaperi	6,4	6,1	2,1
Päällystetty aikakauslehtipaperi	8,2	6,0	3,4
Päällystämätön hienopaperi	*9,7	12,3	23,1
Päällystetty hienopaperi	*8,3	6,0	12,4
Kartonki	**6,2	13,1	**18,5
Havusahatavara (milj. m ³)	104	113	n/a

* Ilman erikoislaatuja

** Sisältäen taivekartongin, valkaisuamattoman ja toispuolisesti valkeapintaisen kartongin mutta ei nestepakkaukskartonkia

Lähteet: Kansainvälinen havupuukonferenssi, PPPC, RISI, Stora Enso

Konsernin paperin ja kartongin toimitukset vuonna 2007 olivat yhteensä 12 477 000 tonnia eli suunnilleen samalla tasolla kuin edellisvuonna. Kokonaistuotanto oli 12 459 000 tonnia, mikä on 88 000 tonnia vähemmän kuin edellisvuonna.

Puutuotteiden toimitukset pienenivät 203 000 kuutiometriä 6 348 000 kuutiometriin. Markkinatilanteesta johtuvat tuotantorajoitukset olivat yhteensä 179 000 (389 000) tonnia.

Toimitukset segmenteittäin, jatkuvat toiminnot

1 000 tonnia	31.12. päättyvä tilikausi			Muutos %	Tuotannonrajoitukset	
	2005	2006	2007		2006	2007
Sanomalehti- ja kirjapaperi	2 780	3 091	3 061	-1	31	28
Aikakauslehtipaperi	2 709	2 765	2 993	8	269	116
Hienopaperi	2 788	3 022	2 826	-6	8	-
Kuluttajapakkauskartonki	2 398	2 537	2 532	0	68	35
Teollisuuspakkaukset	942	1 006	1 065	6	13	-
Muut	56	68	-	-100	-	-
Yhteensä	11 673	12 489	12 477	0	389	179
Puutuotteet, 1 000 m ³	6 741	6 551	6 348	-3		
Aaltopahvi, milj. m ²	855	974	1 091	12		

Tulos 2007

Myyty Stora Enso North America, Inc. on luokiteltu IFRS:n mukaan lopetettavaksi toiminnoksi, joten sen nettotappio on raportoitu yhdellä rivillä jatkuvien toimintojen nettotuloksen jälkeen. Kertaluonteiset erät, jotka liittyivät lähinnä käyttöomaisuuden ja liikearvon arvonalentumisesta kirjattuihin kuluihin sekä uudelleenjärjestelyvarauksiin, olivat jatkuvissa toiminnoissa yhteensä 925,5 milj. euroa. Osakkuusyritysten metsäomaisuuden arvostusten muutoksista aiheutui 267 milj. euron kassavaikutuksettomat tuotot.

Jatkuvien toimintojen liikevaihto oli 13 373,6 milj. euroa, mikä on 416,4 milj. euroa tai 3,2 % enemmän kuin edellisvuonna. Kasvu selittyy pääasiassa puutuotteiden ja teollisuuspakkausten keskihintojen selkeällä nousulla sekä teollisuuspakkausten ja aikakauslehtipaperin toimitusten kasvulla markkinakysynnän vilkastuessa. Arapotin tehtaan osto syyskuussa 2006 kasvatti aikakauslehtipaperin toimituksia 121 000 tonnilla edellisvuoteen verrattuna. Toimitusmääriä vähensivät kuitenkin merkittävästi Celbin sellutehtaan myynti heinäkuussa 2006 ja Berghuizerin tehtaan sulkeminen vuonna 2007. Puutuotteiden toimitukset pienivät 3,1 %. Tämä selittyy pääasiassa tuotantorajoituksilla, joita sahoilla jouduttiin toteuttamaan markkinatilanteen vuoksi vuoden 2007 viimeisellä neljänneksellä.

Jatkuvien toimintojen liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä kasvoi 287,3 milj. euroa 1 171,7 milj. euroon. Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä, liiketoimintaan kuulumattomia eriä ja osakkuusyritysten metsäomaisuuden arvostustuottoja kasvoi 34,2 milj. euroa 906,0 milj. euroon. Puutuotteiden liikevoitto kasvoi merkittävästi, koska keskimääräisten myyntihintojen nousu kompensoi reilusti puunhankintakustannusten kasvua. Kuluttajapakkauskartonkien osalta liikevoitto laski selvästi pääasiassa puunhankintakustannusten nousun ja Enocellin sellutehtaan tuotantorajoitusten takia. Sanomalehti- ja kirjapaperien liikevoitto laski sanomalehtipaperin hintojen noususta huolimatta, koska puun, keräyspaperin ja energian hankintakustannukset nousivat. Aikakauslehtipaperien osalta liikevoitto laski, koska myyntihinnat laskivat ja keräyspaperin sekä puun hankintakustannukset vastaavasti nousivat. Hienopaperin osalta liikevoitto kasvoi, koska toimistopapereiden hintojen nousu kompensoi reilusti puunhankintakustannusten nousun ja myydyin Celbin sellutehtaan 29,1 milj. euron liikevoiton vaikutuksen vuoden 2006 lukuun. Teollisuuspakkausten osalta liikevoitto nousi lähinnä korkeampien hintojen ja suurempien volyymien ansiosta.

Valuuttakurssimuutosten – pääasiassa Yhdysvaltain dollarin heikkeneminen – pienensi jatkuvien toimintojen liikevoittoa noin 60 milj. euroa valuuttasuojausten jälkeen edellisvuoteen verrattuna.

Jatkuvien toimintojen liikevoitto kertaluonteisten erien jälkeen oli 246,2 (741,5) milj. euroa. Liikevoiton kertaluonteiset erät olivat -925,5 milj. euroa, josta -559,4 milj. euroa liittyi aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin sekä syyskuussa 2007 kirjattuihin liikearvon arvonalennuksiin. Arvonalennuksista kirjattavien kulujen kasvu selittyy usealla tekijällä, kuten puunhankintakustannusten ja korkotason nousulla, aikakauslehtipaperien heikoilla näkymillä sekä euron vahvistumisella muita valuuttoja vastaan. Lokakuussa kirjattiin vielä -335,5 milj. euron kertaluonteiset erät Kymenlaakson, Kemijärven ja Norrsundetin tehtaiden sekä konsernin hallinnon suunnitelluista uudelleenjärjestelyistä. Vuoden lopussa kirjattiin lisäksi -53,0 milj. euroa muista varauksista ja alaskirjauksista, jotka liittyivät henkilöstövähennyksiin, tehdasalueiden puhdistuksiin ja raivaustöihin sekä varaosien alaskirjauksiin. Myyntivoitosta, joka saatiin tukkuritoiminnan varastojen ja toimistotilojen myynnistä Ruotsissa ja Tanskassa toisella vuosineljänneksellä, kirjattiin positiivinen 24,4 milj. euron kertaluonteinen erä.

Vuoden 2007 liikevoitto sisältää 267 milj. euron positiivisen vaikutuksen IAS 41 -standardin mukaisesta metsäomaisuuden käyvän arvon arvostuksesta, mikä selittyy pääasiassa puun hinta-arvioiden nousulla ja arvioitujen hakkuumäärien kasvulla konsernin osakkuusyhtiöissä; eli ruotsalaisessa Bergvik Skog AB:ssa (163 milj. euroa), suomalaisessa Tornator Oy:ssa (65 milj. euroa) ja brasilialaisessa Veracel Celulose S.A.:ssa (39 milj. euroa). Nämä kassavirtaan vaikuttamattomat erät esitetään Hienopaperi-segmentissä, 39 milj. euroa, ja Muut-segmentissä, 228 milj. euroa.

Lyhennetty tuloslaskelma

Milj. euroa	31.12. päättyvä tilikausi			Muutos %	Osakekohtainen, EUR		
	2005	2006	2007		2005	2006	2007
Jatkuvat toiminnot							
Liikevaihto	11 342,7	12 957,2	13 373,6	3,2	14,20	16,43	16,96
EBITDA ilman kertaluonteisia eriä	1 279,8	1 697,4	1 634,3	-3,7	1,60	2,15	2,07
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä	438,5	884,4	1 171,7	-	0,55	1,12	1,47
Kertaluonteiset erät	-229,2	-142,9	-925,5	-	-0,29	-0,18	-1,17
Liikevoitto	209,3	741,5	246,2	-	0,26	0,94	0,31
Nettorahoituserät	-104,9	-30,3	-168,9	-	-0,13	-0,04	-0,21
Voitto ennen veroja	104,4	711,2	77,3	-	0,13	0,90	0,10
Tuloverot	-28,7	-10,8	-5,8	-	-0,04	-0,01	-0,01
Tilikauden voitto, jatkuvat toiminnot	75,7	700,4	71,5	-	0,09	0,88	0,09
Lopetettavista toiminnoista kertynyt tilikauden tappio verojen jälkeen	-183,1	-111,2	-283,9	-	-0,23	-0,14	-0,36
Tilikauden voitto/tappio koko liiketoiminnasta	-107,4	589,2	-212,4	-	-0,14	0,75	-0,27
Vähemmistöosuudet	-3,7	-4,2	-2,3	-	0,00	-0,01	0,00
Emoyhtiön osakkeenomistajille kohdistuva voitto koko liiketoiminnasta	-111,1	585,0	-214,7	-	-0,14	0,74	-0,27
Koko liiketoiminnan tilikauden voitto ilman kertaluonteisia eriä	226,6	435,3	691,3	-	0,28	0,55	0,88

Liikevaihto, liikevoitto ja sidotun pääoman tuotto segmenteittäin jatkuvista toiminnoista

Milj. euroa	Liikevaihto			Liikevoitto			ROOC, % *		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007
Sanomalehti- ja kirjapaperi	1 435,8	1 704,0	1 734,9	128,0	232,1	211,9	8,8	16,7	15,7
Aikakauslehtipaperi	2 129,6	2 220,3	2 296,3	41,1	70,7	52,2	2,1	3,5	2,7
Hienopaperi	2 086,5	2 261,8	2 156,2	56,4	152,7	208,6	2,5	7,1	9,8
Tukkuritoiminta	1 173,3	1 907,2	2 006,0	3,5	32,7	44,9	0,8	5,5	8,6
Kuluttajapakkauskartonki	2 094,2	2 331,9	2 300,9	191,7	240,9	158,0	9,2	11,9	8,4
Teollisuuspakkaukset	849,8	970,7	1 083,5	41,0	85,0	112,1	6,7	13,6	17,1
Puutuotteet	1 623,4	1 673,0	1 853,1	-6,4	63,4	151,2	-0,8	8,0	18,8
Muut	-49,9	-111,7	-57,3	-16,8	6,9	232,8	-	-	-
Yhteensä ilman kertaluonteisia eriä	11 342,7	12 957,2	13 373,6	438,5	884,4	1 171,7	4,7	8,7	11,3
Kertaluonteiset erät	-	-	-	-229,2	-142,9	-925,5	-	-	-
Yhteensä	11 342,7	12 957,2	13 373,6	209,3	741,5	246,2	2,3	7,3	2,4

*) ROOC = sidotun pääoman tuotto, konsernin luvuissa sijoitetun pääoman tuotto

Ulkoinen liikevaihto kohteen ja alkuperämaan mukaan jatkuvista toiminnoista

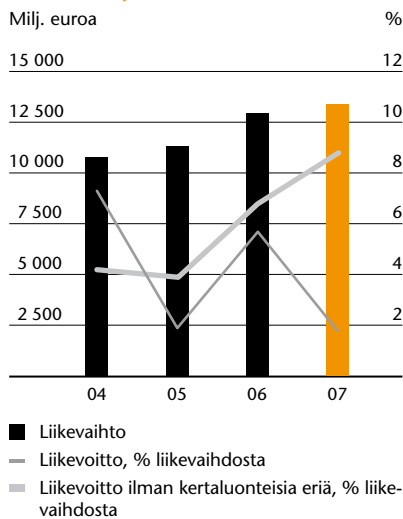
Milj. euroa	Liikevaihto kohteen mukaan		Liikevaihto alkuperämaan mukaan		Liikevaihdon nettovirrat maittain
	2007	%	2007	%	2007
Itävalta	330,4	2,5	413,0	3,1	82,6
Baltian maat	227,6	1,7	338,2	2,5	110,6
Belgia	308,4	2,3	359,5	2,7	51,1
Tsekin tasavalta	182,9	1,4	246,5	1,8	63,6
Tanska	161,4	1,2	59,6	0,4	-101,8
Suomi	908,5	6,8	4 198,4	31,4	3 289,9
Ranska	914,0	6,8	403,2	3,0	-510,8
Saksa	2 503,7	18,7	2 288,3	17,1	-215,4
Italia	424,6	3,2	15,2	0,1	-409,4
Alankomaat	627,1	4,7	344,7	2,6	-282,4
Puola	377,4	2,8	267,7	2,0	-109,7
Portugali	45,3	0,3	-	-	-45,3
Espanja	529,8	4,0	116,1	0,9	-413,7
Ruotsi	1 208,0	9,0	3 346,1	25,0	2 138,1
Iso-Britannia	1 011,9	7,6	47,6	0,4	-964,3
Venäjä	314,4	2,4	243,6	1,8	-70,8
Muu Eurooppa	964,4	7,1	233,9	1,8	-730,5
Eurooppa yhteensä	11 039,8	82,5	12 921,6	96,6	1 881,8
Afrikka	267,7	2,0	-	-	-267,7
Australia/Uusi-Seelanti	129,7	1,0	5,3	0,0	-124,4
Brasilia	181,4	1,4	306,7	2,3	125,3
Kanada	7,8	0,1	-	-	-7,8
Kiina (ml. Hongkong)	241,4	1,8	102,1	0,8	-139,3
Japani	352,4	2,6	0,2	0,0	-352,2
Muu Aasia	332,4	2,5	9,9	0,1	-322,5
Lähi-itä	348,8	2,6	-	-	-348,8
Yhdysvallat	268,0	2,0	27,6	0,2	-240,4
Muu Latinalainen Amerikka	170,3	1,3	-	-	-170,3
Muut	33,9	0,2	0,2	0,0	-33,7
Yhteensä	13 373,6	100,0	13 373,6	100,0	0,0

Kertaluonteiset erät neljänneksittäin, jatkuvat toiminnot

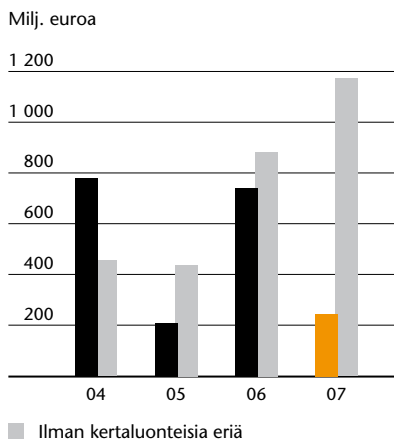
Milj. euroa	Q1/07	Q2/07	Q3/07	Q4/07	2007
Liikevoitto sisältää					
Käyttöomaisuuden ja liikearvon arvonalentumiset	-12,0	-	-559,4	-	-571,4
Käyttöomaisuusmyynnit	-	24,4	10,0	-	34,4
Uudelleenjärjestelyvaraukset	-	-	-	-335,5	-335,5
Muut	-	-	-	-53,0	-53,0
Liikevoitto yhteensä	-12,0	24,4	-549,4	-388,5	-925,5
Verot sisältävät					
Kertaluonteisten erien verovaikutus	0,0	1,6	106,7	108,7	217,0
Verot yhteensä	0,0	1,6	106,7	108,7	217,0
Vaikutus nettotulokseen	-12,0	26,0	-442,7	-279,8	-708,5

Jatkuvat toiminnot

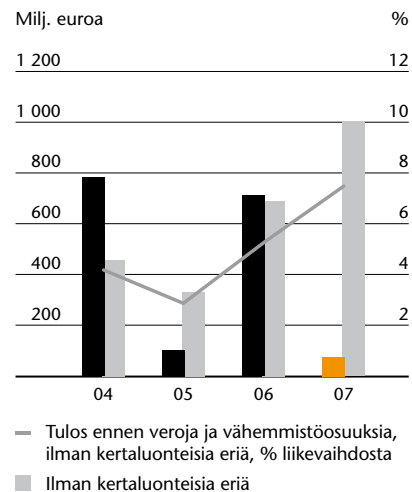
Liikevaihto ja liikevoitto

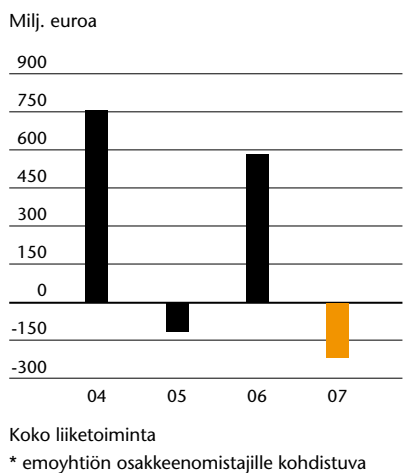
Liikevoitto

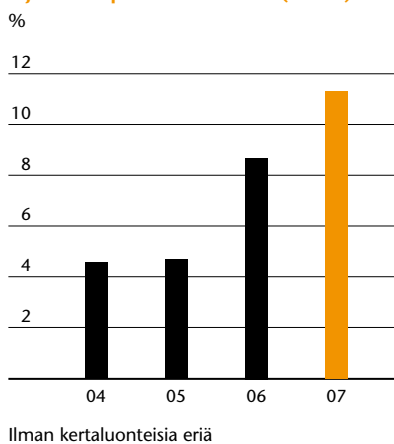
Tulos ennen veroja ja vähennistö- osuuksia

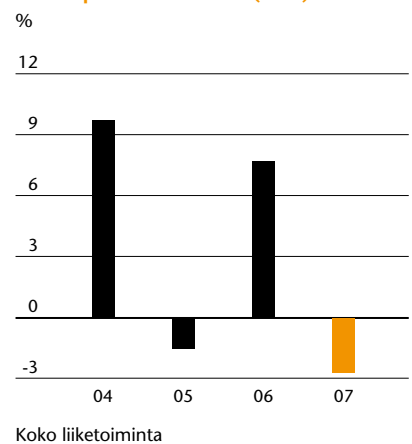
Tilikauden voitto *

Sijoitetun pääoman tuotto (ROCE)

Oman pääoman tuotto (ROE)

Kertaluonteiset erät segmenteittäin

Milj. euroa	2005	2006	Q1/07	Q2/07	Q3/07	Q4/07	2007
Sanomalehti- ja kirjapaperi	-4,7	1,3	-	-	-	-110,0	-110,0
Aikakauslehtipaperi	-101,0	-163,6	-	-	-218,0	-231,0	-449,0
Hienopaperi	-40,4	58,5	-	-	-32,6	21,0	-11,6
Tukkuri toiminta	-7,4	0,4	-	24,4	-	-	24,4
Kuluttajapakkaus kartonki	-16,3	-4,9	-	-	-186,8	-12,5	-199,3
Teollisuuspakkaukset	-2,6	1,7	-	-	-5,9	-1,0	-6,9
Puutuotteet	-52,6	-20,7	-12,0	-	-106,1	-	-118,1
Muut	-4,2	-15,6	-	-	-	-55,0	-55,0
Jatkuvat toiminnot yhteensä	-229,2	-142,9	-12,0	24,4	-549,4	-388,5	-925,5
Lopetettavat toiminnot	-188,1	9,2	44,0	-11,6	-	-28,3	4,1
Liikevoitto yhteensä	-417,3	-133,7	32,0	12,8	-549,4	-416,8	-921,4

Sanomalehti- ja kirjapaperi

Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä oli 211,9 (232,1) milj. euroa, mikä on 20,2 milj. euroa vähemmän kuin vuonna 2006. Tämä johtui pääasiassa keräyspaperin, puuraaka-aineen ja energian hankintakustannusten noususta. Tuotantoa rajoitettiin yhteensä 28 000 (31 000) tonnia.

Milj. euroa	2005	2006	2007
Liikevaihto	1 435,8	1 704,0	1 734,9
Liikevoitto*	128,0	232,1	211,9
% liikevaihdosta	8,9	13,6	12,2
Sidottu pääoma 31.12	1 394,7	1 390,5	1 191,7
ROOC, %**	8,8	16,7	15,7
Henkilöstö keskimäärin	3 363	2 945	2 813
Toimitukset, 1 000 t	2 780	3 091	3 061
Tuotantomäärät, 1 000 t	2 806	3 096	3 061
Markkinoista johtuvat tuotannon-rajoitukset, 1 000 t	17	31	28

* Ilman kertaluonteisia eriä

** ROOC = 100 % x liikevoitto/keskimääräinen sidottu pääoma

Aikakauslehtipaperi

Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä oli 52,2 (70,7) milj. euroa, mikä on 18,5 milj. euroa vähemmän kuin vuonna 2006. Tämä johtui pääasiassa myyntihintojen laskusta ja keräyspaperin hinnannoususta. Tuotantoa rajoitettiin yhteensä 116 000 (269 000) tonnia.

Milj. euroa	2005	2006	2007
Liikevaihto	2 129,6	2 220,3	2 296,3
Liikevoitto*	41,1	70,7	52,2
% liikevaihdosta	1,9	3,2	2,3
Sidottu pääoma 31.12.	2 100,6	2 013,3	1 572,8
ROOC, %**	2,1	3,5	2,7
Henkilöstö keskimäärin	5 312	5 292	5 216
Toimitukset, 1 000 t	2 709	2 765	2 993
Tuotantomäärät, 1 000 t	2 745	2 772	2 951
Markkinoista johtuvat tuotannon-rajoitukset, 1 000 t	36	269	116

* Ilman kertaluonteisia eriä

** ROOC = 100 % x liikevoitto/keskimääräinen sidottu pääoma

Hienopaperi

Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä oli 208,6 (152,7) milj. euroa, mikä on 55,9 milj. euroa enemmän kuin vuonna 2006. Tämä johtui pääasiassa kassavirtaan vaikuttamattomasta 39 milj. euron voitosta osakkuusyritys Veracelin metsäomaisuuden uudelleenarvostuksessa sekä lisäksi päällystämättömän toimistopaperin korkeammista myyntihinnoista ja graafisen paperin suuremmista toimitusmääristä. Niiden vaikutusta kuitenkin osittain pienensi puunhankintakustannusten nousu. Tuotantoa rajoitettiin yhteensä 0 (8 000) tonnia.

Milj. euroa	2005	2006	2007
Liikevaihto	2 086,5	2 261,8	2 156,2
Liikevoitto*	56,4	152,7	208,6
% liikevaihdosta	2,7	6,8	9,7
Sidottu pääoma 31.12.	2 299,0	2 002,3	2 174,4
ROOC, %**	2,5	7,1	9,8
Henkilöstö keskimäärin	5 288	4 550	3 845
Toimitukset, 1 000 t	2 788	3 022	2 826
Tuotantomäärät, 1 000 t	2 834	3 032	2 856
Markkinoista johtuvat tuotannon-rajoitukset, 1 000 t	9	8	-

* Ilman kertaluonteisia eriä

** ROOC = 100 % x liikevoitto/keskimääräinen sidottu pääoma

Tukkuri toiminta

Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä oli 44,9 (32,7) milj. euroa, mikä on 12,2 milj. euroa enemmän kuin vuonna 2006. Tämä johtui pääasiassa myyntivolyymien kasvusta ja kustannusten tehokkaasta hallinnasta.

Milj. euroa	2005	2006	2007
Liikevaihto	1 173,2	1 907,2	2 006,0
Liikevoitto*	3,5	32,7	44,9
% liikevaihdosta	0,3	1,7	2,2
Sidottu pääoma 31.12.	666,9	535,9	500,7
ROOC, %**	0,8	5,5	8,6
Henkilöstö keskimäärin	2 095	3 177	3 103

* Ilman kertaluonteisia eriä

** ROOC = 100 % x liikevoitto/keskimääräinen sidottu pääoma

Kuluttajapakkauskartonki

Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä oli 158,0 (240,9) milj. euroa, mikä on 82,9 milj. euroa vähemmän kuin vuonna 2006. Tämä johtui pääasiassa puunhankintakustannusten noususta ja tuotantorajoituksista Enocellin sellutehtaalla. Kartonkituotantoa rajoitettiin yhteensä 35 000 (68 000) tonnia.

Milj. euroa	2005	2006	2007
Liikevaihto	2 094,2	2 331,9	2 300,9
Liikevoitto*	191,7	240,9	158,0
% liikevaihdosta	9,2	10,3	6,9
Sidottu pääoma 31.12.	2 090,4	1 997,9	1 702,2
ROOC, %**	9,2	11,9	8,4
Henkilöstö keskimäärin	5 086	4 857	4 519
Toimitukset, 1 000 t	2 398	2 537	2 532
Tuotantomäärät, 1 000 t	2 434	2 566	2 533
Markkinoista johtuvat tuotannon- rajoitukset, 1 000 t	16	68	35

* Ilman kertaluonteisia eriä

** ROOC = 100 % x liikevoitto/keskimääräinen sidottu pääoma

Teollisuuspakkaukset

Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä oli 112,1 (85,0) milj. euroa, mikä on 27,1 milj. euroa enemmän kuin vuonna 2006. Tämä johtui pääasiassa myyntihintojen noususta ja myyntivolyymien kasvusta. Tuotantoa rajoitettiin yhteensä 0 (13 000) tonnia.

Milj. euroa	2005	2006	2007
Liikevaihto	849,8	970,7	1 083,5
Liikevoitto*	41,0	85,0	112,1
% liikevaihdosta	4,8	8,8	10,3
Sidottu pääoma 31.12.	623,2	627,2	697,1
ROOC, %**	6,7	13,6	17,1
Henkilöstö keskimäärin	5 843	5 795	5 907
Toimitukset, 1 000 t	942	1 006	1 065
Tuotantomäärät, 1 000 t	956	1 014	1 058
Markkinoista johtuvat tuotannon- rajoitukset, 1 000 t	17	13	-

* Ilman kertaluonteisia eriä

** ROOC = 100 % x liikevoitto/keskimääräinen sidottu pääoma

Puutuotteet

Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä oli 151,2 (63,4) milj. euroa, mikä on 87,8 milj. euroa enemmän kuin vuonna 2006. Tämä johtui pääasiassa myyntihintojen noususta, jonka vaikutusta osittain pienensi puunhankintakustannusten nousu.

Milj. euroa	2005	2006	2007
Liikevaihto	1 623,4	1 673,0	1 853,1
Liikevoitto*	-6,4	63,4	151,2
% liikevaihdosta	-0,4	3,8	8,2
Sidottu pääoma 31.12.	819,8	780,2	763,6
ROOC, %**	-0,8	8,0	18,8
Henkilöstö keskimäärin	5 060	4 841	4 876
Toimitukset, 1 000 m³	6 741	6 551	6 348

* Ilman kertaluonteisia eriä

** ROOC = 100 % x liikevoitto/keskimääräinen sidottu pääoma

Muut

Jatkuvien toimintojen liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä kasvoi 232,8 (6,9) milj. euroon. Kasvu johtuu pääasiassa 228 milj. euron kassavaikutuksettomasta metsäomaisuuden arvostusvoitosta Bergvik Skogissa ja Tornatorissa vuonna 2007. Allokoinnattomat kiinteät kulut, puunhankinta-, logistiikka-, energia- ja myyntiverkoston toimintakulut sekä käypään arvoon arvostus osakeperusteisten maksujen suojausinstrumentit mukaan lukien esitetään Muut-segmentissä.

Osuus osakkuusyritysten tuloksesta jatkuvissa toiminnoissa oli 341,4 (88,0) milj. euroa, josta 267 milj. euroa muodostuu metsäomaisuuden käyvän arvon muutoksista. Bergvik Skogin, Tornatorin ja Veracelin osuudet olivat suurimmat. Veracel esitetään Hienopaperi-segmentissä.

Nettorahoituserät jatkuvista toiminnoista olivat -168,9 (-30,3) milj. euroa. Muutos johtuu pääasiassa Sammon ja Finnlinesin osakkeiden myynnistä vuonna 2006 saadusta kertaluonteisista 163,0 milj. euron myyntivoitoista. Nettokorkokustannukset olivat 162,5 milj. euroa eli 7,1 milj. euroa enemmän kuin edellisvuonna (155,4). Nettovaluuttakurssitappiot lainoista, valuuttajohdannaisista ja pankkitileistä olivat 2,8 (25,1) milj. euroa. Tappiot muista rahoituseristä, vuonna 2006 syntyneet 163,0 milj. euron kertaluonteiset myyntivoitot pois lukien, pienenivät -12,8 milj. eurosta -3,6 milj. euroon. Tämä johtui pääasiassa rahoitusinstrumenttien käyvän arvon realisoitumattomista muutoksista.

Nettorahoituserät jatkuvista toiminnoista

Milj. euroa	2005	2006	2007
Nettokorkokulut	-111,5	-155,4	-162,5
Valuuttakurssituotto/-tappio	14,3	-25,1	-2,8
Rahoitusinstrumenttien arvostus	-16,8	-8,5	5,8
Muut rahoituserät	9,1	158,7	-9,4
Yhteensä	-104,9	-30,3	-168,9

Tulos ennen veroja ja vähemmistöosuuksia ilman kertaluonteisia eriä oli 1 002,8 milj. euroa eli 311,7 milj. euroa enemmän kuin edellisvuonna. Tulos ennen veroja kertaluonteisten erien jälkeen oli 77,3 (711,2) milj. euroa.

Jatkuvien toimintojen nettoverot olivat 5,8 (10,8) milj. euroa. Verokiistojen ratkaisemisesta aiheutuva verovarausten purkaminen vaikutti vuoden 2006 veroihin positiivisesti 102,0 milj. euroa.

Vähemmistöosuuksien osuus tuloksesta oli 2,3 (4,2) milj. euroa. Yhtiön osakkeenomistajille kohdistuva tappio oli näin ollen 214,7 milj. euroa (voitto 585,0 milj. euroa).

Jatkuvien toimintojen osakekohtainen tulos ilman kertaluonteisia eriä oli 0,99 (0,69) euroa. Osakekohtainen tulos kertaluonteisten erien jälkeen oli 0,09 (0,88) euroa. Koko liiketoiminnan osakekohtainen tulos kertaluonteisten erien jälkeen oli -0,27 (0,74) euroa. Jatkuvien toimintojen osake-

kohtainen kassatulos ilman kertaluonteisia eriä oli 2,01 (1,84) euroa.

Jatkuvien toimintojen osalta sijoitetun pääoman tuotto ilman kertaluonteisia eriä oli 11,3 (8,7) %. Sijoitetun pääoman tuotto ilman liiketoimintaan kuulumattomia eriä, metsäomaisuuden arvostuksia ja kertaluonteisia eriä oli 8,7 (8,6) %. Konsernin sijoitettu pääoma 31.12.2007 oli 10 502,7 milj. euroa, joka on nettomääräisesti 1 643,4 milj. euroa vähemmän kuin edellisvuonna. Tämä selittyy pääasiassa Stora Enso North America, Inc.:n myynnillä, aineellisten hyödykkeiden ja liikearvon arvonalennuksilla sekä Kemijärven, Summan ja Norrsundetin tehtaiden uudelleenjärjestelyillä. Konsernin käyttöpääoma oli 1 473,7 milj. euroa eli 494,1 milj. euroa enemmän kuin edellisvuonna pääasiassa Stora Enso North American myyntiin liittyvien vähentyneiden eläkevastuiden takia.

Avainluvut – Jatkuvat toiminnot

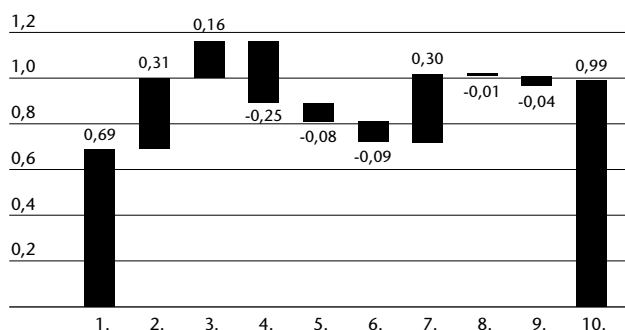
	2005	2006	2007
Tulos/osake (EPS), EUR	0,09	0,88	0,09
EPS ilman kertaluonteisia eriä, EUR	0,33	0,69	0,99
Kassatulos/osake (CEPS), EUR	1,34	2,24	2,05
CEPS ilman kertaluonteisia eriä, EUR	1,46	1,84	2,01
Sijoitetun pääoman tuotto (ROCE), %	2,3	7,3	2,4
ROCE ilman kertaluonteisia eriä, %	4,7	8,7	11,3
Oman pääoman tuotto (ROE), %*	-1,4	7,7	-2,7
Velkaantumisaste*	0,70	0,54	0,40
Oma pääoma/osake, EUR*	9,16	9,89	9,48
Omavaraisuusaste, %*	41,0	45,3	49,3

* Koko liiketoiminta

Jatkuvat toiminnot

Tulos/osake muutos vuodesta 2006 vuoteen 2007

EUR

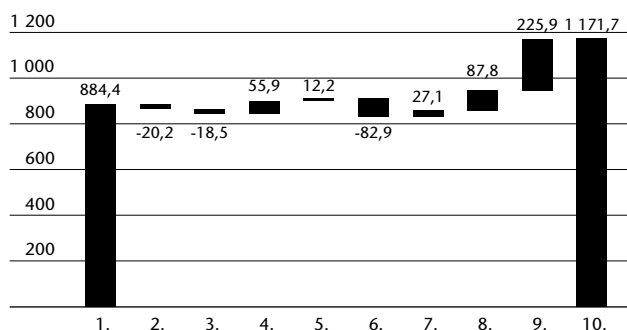

1. EPS 2006 2. Myyntihinnat ja -mix 3. Myyntimäärät 4. Puu 5. Muut muuttuvat kustannukset 6. Kiinteät kustannukset 7. Osakkuusyritykset 8. Rahoitus 9. Muut 10. EPS 2007

Ilman kertaluonteisia eriä

Liikevoiton muutos

Milj. euroa

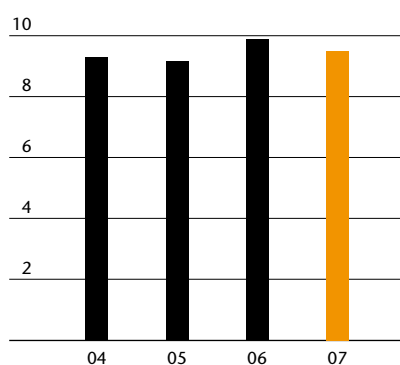

1. Liikevoitto 2006 2. Sanomalehti- ja kirjapaperi 3. Aikakauslehti-paperi 4. Hienopaperi 5. Tukkuri toiminta 6. Kuluttajapakkauskartonki 7. Teollisuuspakkauskset 8. Puutuotteet 9. Muut 10. Liikevoitto 2007

Ilman kertaluonteisia eriä

Oma pääoma/osake

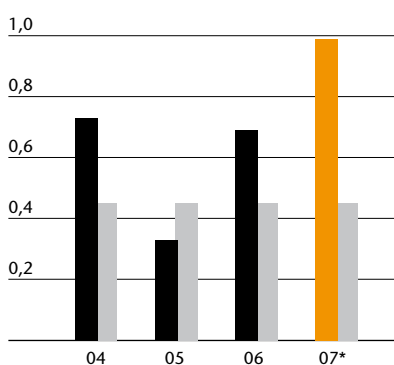
EUR

Koko liiketoiminta

Tulos ja osinko/osake

EUR

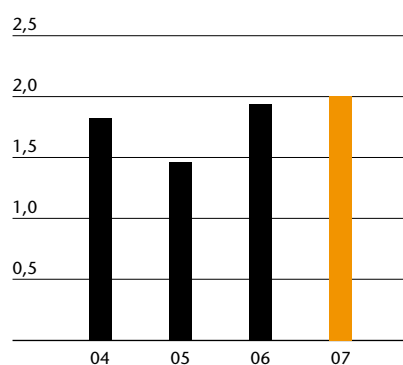

■ Tulos/osake, ilman kertaluonteisia eriä
■ Osinko/osake

* Hallituksen voitonjakoehdotus

Kassatulos/osake

EUR

Ilman kertaluonteisia eriä

Lopetettavat toiminnot

Stora Enso vei 21.12.2007 päätökseen pohjoisamerikkalaisen tytäryhtiönsä Stora Enso North America Inc:n (SENA) myynnin NewPage Corporationille. Stora Enso North America on luokiteltu IFRS:n mukaan lopetettaviksi toiminnoiksi, joten sen nettotappio on esitetty yhdellä rivillä jatkuvien toimintojen nettotuloksen jälkeen.

Lopetettavien toimintojen liikevoitto vuonna 2007 ilman myyntitappiota ja muita kertaluonteisia eriä oli -0,4 (-14,9) milj. euroa ja 3,7 (-5,7) milj. euroa kertaluonteisten erien jälkeen. Luovutustappio ennen veroja oli 28,3 milj. euroa,

sisältäen positiiviset kumulatiiviset kurssierot ja oman pääoman suojausten vaikutukset.

Rahoitus

Jatkuvien toimintojen liiketoiminnan rahavirta pieneni 1 713,7 milj. eurosta 1 224,8 milj. euroon. Rahavirta investointien jälkeen väheni 1 178,1 milj. eurosta 441,0 milj. euroon. Rahavirta oli heikko lisääntyneiden investointien ja kasvaneen käyttöpääoman takia. Lopetettavien toimintojen rahavirta investointien jälkeen oli 95,8 (152,6) milj. euroa.

Yhteenveto lopetettavien toimintojen tilinpäätöksestä

	31.12. päättyvä tilikausi		
Milj. euroa	Normaali toiminta	Myynnistä aiheutuneet kulut	Netto- tulos
Liikevoitto	32,0	-28,3	3,7
Rahoitustuotot ja -kulut	-97,3	-	-97,3
Tappio ennen veroja	-65,3	-28,3	-93,6
Verot	-1,0	-189,3	-190,3
Tilikauden tappio	-66,3	-217,6	-283,9

Liiketoiminnan rahavirrat segmenteittäin

Milj. euroa	Sanoma-lehti- ja kirja-paperi	Aikakauslehtipaperi	Hienopaperi	Tukkuri-toiminta	Kuluttajapakkaus-kartonki	Teollisuus-pakkaukset	Puu-tuotteet	Muut	Yhteensä
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä	211,9	52,2	208,6	44,9	158,0	112,1	151,2	232,8	1 171,7
Oikaisut ja kertaluonteiset erät	105,9	59,7	98,0	21,1	165,9	55,2	54,3	-269,1	291,0
Käyttöpääoman muutos	25,8	77,5	-47,0	1,7	-11,0	-19,4	-76,4	-189,1	-237,9
Liiketoiminnasta kertyneet rahavirrat	343,6	189,4	259,6	67,7	312,9	147,9	129,1	-225,4	1 224,8
Investoinnit	-61,0	-147,2	-161,1	-15,5	-81,4	-111,1	-74,6	-131,9	-783,8
Rahavirta investointien jälkeen	282,6	42,2	98,5	52,2	231,5	36,8	54,5	-357,3	441,0
Lopetettavat toiminnot	-	-	-	-	-	-	-	95,8	95,8
Konsernin rahavirrat yhteensä investointien jälkeen	282,6	42,2	98,5	52,2	231,5	36,8	54,5	-261,5	536,8

Korolliset nettovelat olivat tilikauden lopussa yhteensä 2 954,7 milj. euroa eli 1 288,3 milj. euroa vähemmän kuin edellisvuonna. Vähennys selittyi pääasiassa Stora Enso North Ameri-

ca Inc:n myynnillä. Käyttämättömät luottolimiitit ja rahavarat olivat yhteensä 2,3 mrd. euroa.

Pääomarakenne

Milj. euroa	2005	2006	2007
Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	11 616,8	11 234,7	8 493,2
Käyttöpääoma	1 125,7	979,6	1 473,7
Osakkuusyritykset	719,9	805,2	1 154,5
Sidottu pääoma	13 462,4	13 019,5	11 121,4
Verovelat, netto	-1 064,6	-873,4	-618,5
Sijoitettu pääoma	12 397,8	12 146,1	10 502,7
Emoyhtiön osakkeenomistajille kohdistuva oma pääoma	7 220,1	7 799,6	7 476,1
Vähemmistöosuudet	93,6	103,5	71,9
Korolliset nettovelat	5 084,1	4 243,0	2 954,7
Rahoitus yhteensä	12 397,8	12 146,1	10 502,7

Sijoitettu pääoma

Milj. euroa	Sidottu pääoma		Verovelat, netto		Sijoitettu pääoma	
Suomi	3 961,1	35,6 %	213,7	34,5 %	3 747,4	35,7 %
Ruotsi	2 825,4	25,4 %	405,1	65,9 %	2 420,3	23,0 %
Saksa	924,0	8,3 %	-3,1	-0,5 %	927,1	8,8 %
Brasilia	660,6	5,9 %	-43,3	-7,0 %	703,9	6,7 %
Belgia	496,7	4,5 %	15,6	2,5 %	481,1	4,6 %
Yhdysvallat	421,7	3,8 %	-0,2	0,0 %	421,9	4,0 %
Venäjä	262,0	2,4 %	-0,4	-0,1 %	262,4	2,5 %
Kiina (ml. Hongkong)	257,9	2,3 %	0,2	0,0 %	257,7	2,5 %
Puola	236,2	2,1 %	19,9	3,2 %	216,3	2,1 %
Ranska	204,8	1,8 %	1,8	0,3 %	203,0	1,9 %
Baltian maat	203,1	1,8 %	1,4	0,2 %	201,7	1,9 %
Muut	667,9	6,1 %	8,0	1,0 %	659,9	6,3 %
Yhteensä	11 121,4	100,0 %	618,7	100,0 %	10 502,7	100,0 %

Osakkeenomistajille kohdistuvaa omaa pääomaa oli 7 476,1 milj. euroa, mikä tekee 9,48 (9,89) euroa osaketta kohti. Vähennys johtuu etupäässä huhtikuussa maksetusta osingosta. Koko liiketoiminnan nettotappiota kompensoi suoraan omaan pääomaan kirjattu Pohjolan Voiman osakkeiden kassavaikutuksen arvonnousu. Stora Enson markkina-arvo Helsingin Pörssissä 31.12.2007 oli 8,1 mrd. euroa.

Velkaantumisaste 31.12.2007 oli 0,40 (0,54).

Investoinnit

Kokonaisinvestoinnit vuonna 2007 olivat yhteensä 820,4 milj. euroa sisältäen Pohjois-Amerikan toiminnot ja maa-alueiden hankinnat. Tämä on 83,0 % suunnitelman mukaisista poistoista ja 6,1 % liikevaihdosta.

Tilikauden tärkeimmät hankkeet olivat Stora Enson ja Shandong Huatai Paperin yhteisyrityksen superkalanteroitua paperia valmistava paperikone (PK 6) Dawangin tehtaalla Kiinassa (76,6 milj. euroa), maa-alueiden osto ja puuviljelmät Etelä-Amerikassa (38,4 milj. euroa), kolmas aaltopahvitehdas Venäjällä (33,7 milj. euroa), Guangxin puuviljelmäprojekti Kiinassa (38,1 milj. euroa) sekä puunkäsittelytoiminto (32,7 milj. euroa) ja paperikone 3:n uusiminen (50,9 milj. euroa) Varkauden tehtaalla Suomessa.

Vuoden 2007 aikana hyväksyttiin useita uusia investointiprojekteja sekä kasvavilla että kehittyneillä markkinoilla.

Stora Enso parantaa energiatehokkuuttaan 260 milj. euron investoinneilla Belgian Langerbruggen tehtaaseen ja Saksan Maxaun tehtaaseen. Molempien tehtaiden voimaloihin asennetaan uudet kiertoleijutekniikkaa käyttävät CFB-kattilat. Projektien odotetaan valmistuvan vuoden 2010 toisella neljänneksellä, ja niiden avulla polttoainekustannuksia voidaan vähentää tuntuvasti lisäämällä biopolttoaineiden käyttöä molemmilla tehtailla.

Anjalankosken tehtaalla Stora Enso investoi 16,8 milj. euroa pakkausmateriaaleista saatavien polttoaineiden (PDF) ja biopolttoaineiden polttoon vähentääkseen energiakustannuksia. Hanke, jonka on tarkoitus valmistua syksyllä 2008, vähentää riippuvuutta fossiilisista polttoaineista ja lisää kierrätysmateriaalien ja biopolttoaineiden käyttöä.

Stora Enso perusti vuonna 2007 Neste Oilin kanssa yhteisyrityksen, jonka tarkoituksena on kehittää tekniikoita uuden sukupolven biopolttoaineen valmistamiseksi hakkuujätteestä. Molemmat yhtiöt omistavat puolet yhteisyrityksestä. Ensimmäisessä vaiheessa suunnitellaan ja rakennetaan koelaitos Stora Enson Varkauden tehtaalla.

Stora Enso investoi 15 miljoonaa euroa Imatran tehtaalla kartongin valmistuksen uudistamiseen, jotta asiakkaiden muuttuviin laatuvaatimuksiin pystytään vastaamaan entistä paremmin. Laadun parantamiseen tähtäävän investoinnin seurauksena vuotuinen nestepakkauskartongin tuotantokapasiteetti kasvaa 10 000 tonnilla. Projektin arvioidaan valmistuvan syyskuussa 2008.

Forsin tehtaalla Ruotsissa Stora Enso investoi kartongin laadun parantamiseen sekä kemimekaanisen massan tuotannon uudistamiseen ja modernisoimiseen investoidaan yhteensä 29 milj. euroa. Projekti valmistuu kahdessa vaiheessa: kartonkikone 3 ja kemimekaaninen massalaitos valmistuvat tammikuussa 2008 ja kartonkikone 2 tammikuussa 2009.

Stora Enso investoi 25 milj. euroa kopiopaperin tuotantoon Veitsiluodon tehtaalla. Investointi lisää tehtaan kopiopaperin arkkileikkauskapasiteettia noin 140 000 tonnilla 510 000 tonniin vuodessa. Laitoksesta tulee näin Euroopan suurin kopiopaperin arkkileikkaustehdas. Projektin arvioidaan valmistuvan vuoden 2008 puolivälissä.

Stora Enson tytäryritys, paperitukkuri Papyrus, rakentaa uuden keskusvaraston Göteborgin satamaan Ruotsiin. Hankkeen kokonaiskustannukset ovat 35 milj. euroa, ja varaston odotetaan olevan täysin toiminnassa vuoden 2010 alusta. Uuden keskusvaraston myötä Pohjoismaissa toimiville asiakkaille tarjottava tuotevalikoima laajenee ja tuotteiden saatavuus paranee.

Stora Enso päätti vuonna 2007 laajentaa aaltopahviliiketoimintaansa Itä-Euroopassa ja Venäjällä. Offset-painomenetelmää käyttävän mikroaaltopahvipakkaustehtaan rakennustyöt Balabanovissa Venäjällä ovat käynnissä. Investoinnin arvo on 23 milj. euroa, ja tehtaan arvioidaan valmistuvan vuoden 2008 toisella neljänneksellä. Stora Enso rakentaa offset-painomenetelmää käyttävän mikroaaltopahvipakkaustehtaan myös Komaromiin Unkariin lähelle merkittävää asiakasta. Investoinnin tarkoituksena on parantaa palvelutasoa. Projektin kulut ovat noin 15 milj. euroa, ja se valmistunee vuoden 2008 kolmannella neljänneksellä. Stora Enso rakentaa lisäksi heavy-duty-laatikoiden tuotantokapasiteettia Łódziin Puolaan. Tarkoituksena on vastata asiakkaiden tarpeisiin tarjoamalla Puolan markkinoille uudentyyppisiä tuotteita. Investoinnin arvo on noin 8 milj. euroa, ja uusi tehdas valmistunee vuoden 2008 ensimmäisellä neljänneksellä.

Konsernin kokonaisinvestointien arvioidaan olevan noin 900 milj. euroa vuonna 2008 sisältäen maa-alueiden hankinnat.

Muutoksia konsernin rakenteessa vuonna 2007

Stora Enso allekirjoitti 21.9.2007 lopullisen kauppasopimuksen pohjoisamerikkalaisen tytäryhtiönsä Stora Enso North America Inc:n myymisestä NewPage Holding Corporation -yhtiölle. Uuden yrityksen nimeksi tulee NewPage, ja siitä tulee alansa johtavia yrityksiä Pohjois-Amerikassa. Kauppa saatiin päätökseen joulukuussa 2007.

Velaton kauppahinta oli yhteensä 2 067,0 milj. Yhdysvaltain dollaria ja koostuu 1 514,0 milj. dollarin käteismaksusta, Stora Enson myöntämästä, nimellisarvoltaan 200 milj. dollarin ja käyvältä arvoltaan 171,0 milj. dollarin suuruudesta lainasta, 19,9 prosentista uuden NewPage Group Inc. -yhtiön osakkeista, arvoltaan 370 milj. dollaria, sekä muista saamisista, arvoltaan 12,0 milj. dollaria. Uuden yhtiön osakkeet ja laina katsotaan pääomasijoituksiksi.

Tutkimus ja kehitys

Stora Enso käytti 87,5 (79,4) milj. euroa tutkimukseen ja kehitykseen vuonna 2007. Tämä on 0,7 % liikevaihdosta. Tutkimukseen ja kehitykseen käytetty summa voi vaikuttaa pieneltä verrattuna liikevaihtoon, mutta paperiteollisuudessa suurin osa kehitysmenoista liittyy toimittajille maksettaviin

paperi- ja sellukoneita koskevien investointien kuluihin sekä uusien tai uudistettujen tuotantolinjojen käyttöönottokuluihin.

Paperituotteiden tutkimus- ja kehityskulut vuonna 2007 kohdistuivat pääasiassa uusien tuotteiden kehittämiseen, merkittäviin hankkeisiin, joilla on tarkoitus parantaa raaka-ainekustannusten hallintaa hyödyntämällä uusia raaka-ainekesintöjä, sekä tuotannon tehostamiseen. Pakkaustuotteisiin liittyvät tutkimus- ja kehitystoimenpiteet keskittyvät edelleen tuotteen suorituskyvyn parantamiseen ja uusien pakkausratkaisujen kehittämiseen.

Ympäristöasiat

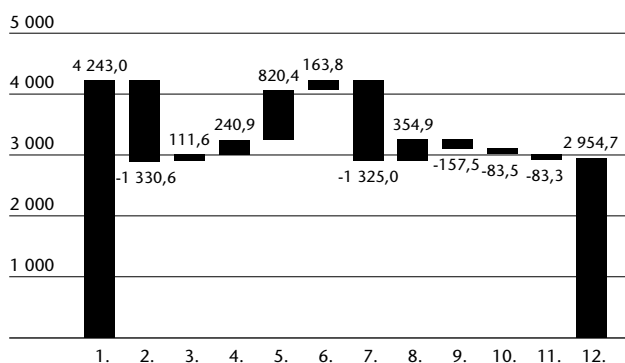
Stora Enson ympäristökulut ilman poistoja olivat 148,3 (156,7) milj. euroa. Pääkategoriat olivat ympäristöverot, maksut, korvaukset ja lupiin liittyvät kustannukset 37,7 milj. euroa, kemikaalit ja materiaalit 35,3 milj. euroa sekä korjaus ja kunnossapito 30,0 milj. euroa.

Stora Enson ympäristövastuut 31.12.2007 olivat yhteensä 67,4 (41,6) milj. euroa ja ne aiheutuivat pääasiassa elohopean ja muiden saasteiden poistamisesta Ruotsin ja Suomen tehdasalueilla. Tällä hetkellä ei ole vireillä ympäristöasioihin liittyviä

Koko liiketoiminta

Korollisten nettovelkojen muutos

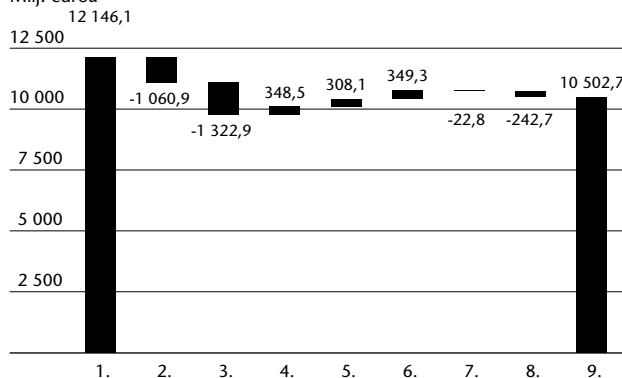
Milj. euroa

1. Korolliset nettovelat 1.1.2007 2. Liiketoiminnasta kertyneet rahavirrat
3. Maksetut verot 4. Nettokorkokulut 5. Investoinnit 6. Yrityssostot
7. Yritysmyyntit 8. Osinko 9. Valuuttakurssien vaikutus 10. Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myynnistä saadut tuotot 11. Muut
12. Korolliset nettovelat 31.12.2007

Sijoitetun pääoman muutos

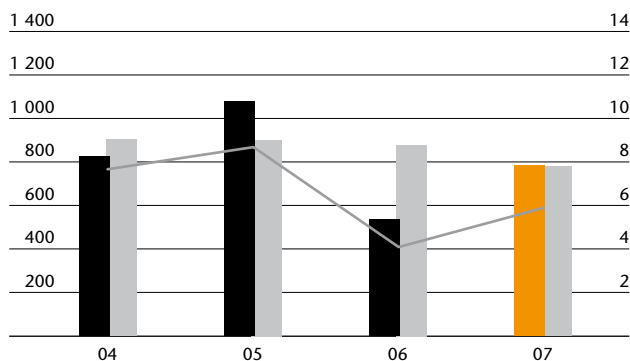
Milj. euroa

1. Sijoitettu pääoma 1.1.2007 2. Investoinnit ja poistot, netto
3. Yrityssostot ja -myynnit 4. Käyttöpääoman muutos 5. Nettoverovelkojen muutos 6. Muutos osakkuusyhtiöissä 7. Muut
8. Valuuttakurssien vaikutus 9. Sijoitettu pääoma 31.12.2007

Investoinnit ja poistot*

Milj. euroa

Jatkuvat toiminnot

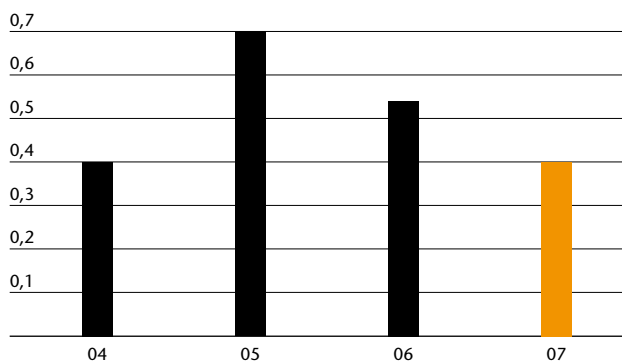
■ Investoinnit

■ Poistot

— Investoinnit, % liikevaihdosta

* Ilman kertaluonteisia erä

Velkaantumisaste

Tavoite ≤ 0,8

korvausvaatimuksia, joilla voisi olla olennainen negatiivinen vaikutus konsernin taloudelliseen tilanteeseen.

Vuonna 2007 ympäristöinvestoinnit olivat yhteensä 37,0 (86,3) milj. euroa ja niillä parannettiin ilman ja veden laatua, tehostettiin raaka-aineiden käyttöä sekä pienennettiin päästö- ja vuotoriskiä.

Verifioitua ympäristötietoa julkistetaan vuosikertomuksen Yritysvastuu-osiossa.

Henkilöstö

31.12.2007 henkilöstöä oli 37 997, joka on 5 890 henkilöä vähemmän kuin edellisvuoden lopussa. Vähennys on seurausta ennen kaikkea Berghuizerin ja Reisholzin tehtaiden sulkemisesta sekä Stora Enso North America, Inc.:n myynnistä (4 152 henkilöä). Henkilöstön keskimääräinen määrä vuonna 2007 oli 43 391 henkilöä, mikä on 2 240 henkilöä vähemmän kuin edellisvuonna. Tämä selittyy edellä mainittujen tekijöiden lisäksi osittain myös sillä, että vuonna 2006 myytyjen Celbin, Pankakosken ja Grycksbon tehtaiden henkilöstömäärä vaikutti vuoden 2006 lukuhiin.

Henkilöstökulut jatkuvista toiminnoista olivat yhteensä 1 883,7 (1 890,5) milj. euroa eli 14,1 % liikevaihdosta. Palkat ja palkkiot olivat 1 408,4 (1 463,3) milj. euroa, eläkkeet 224,1 (196,5) milj. euroa ja muut pakolliset henkilöstökulut 210,3 (218,1) milj. euroa.

Henkilöstö

	2005	2006	2007
Henkilöstö keskimäärin, koko liiketoiminta	46 166	45 631	43 391
Henkilöstö keskimäärin, jatkuvat toiminnot	41 392	41 036	39 239
Henkilöstömäärä tilikauden lopussa	46 664	43 887	37 997
Henkilöstökulut yhteensä, milj. EUR, koko liiketoiminta	2 168,8	2 200,9	2 115,0
josta palkat ja palkkiot, milj. EUR	1 638,0	1 649,4	1 601,9
Henkilöstökulut yhteensä, milj. EUR, jatkuvat toiminnot	1 820,0	1 890,5	1 883,7
josta palkat ja palkkiot, milj. EUR	1 383,0	1 463,3	1 408,4

Lisätietoja henkilöstöasioista sivuilla 32–35.

Kilpailuviranomaisten tutkinta

Yhdysvaltain liittovaltion alueellisessa alioikeudessa pidetyn valamiesoikeudenkäynnin jälkeen vuonna 2007 todettiin, että Stora Enso ei ollut syyllistynyt toimintaan, josta Yhdysvaltain oikeusministeriö syytti sitä Yhdysvalloissa 2002 ja 2003 tapahtuneen päällystetyn aikakauslehtipaperin myynnin osalta. Samanaikaisesti tämän oikeusjutun kanssa Stora Enso on joutunut Yhdysvalloissa useiden vielä vireillä olevien joukkokanteiden kohteeksi.

Suomen kilpailuvirasto on tutkimuksen tuloksena esittänyt markkinaoikeudelle, että Stora Ensolle määrätään 30 milj. euron seuraamusmaksu kilpailulakien rikkomisesta raakapuun hankinnassa Suomessa vuosina 1997–2004. Stora Enso katsoo esityksen olevan perusteeton.

Stora Enso ei ole tehnyt kirjanpidollista varausta, jolla varauduttaisiin edellä mainittujen tutkimusten ja joukkokanteiden kustannuksiin.

Muutokset konsernin johdossa ja organisaatorakenteessa

Stora Enson hallitus on nimittänyt dipl.ins. Jouko Karvisen yhtiön uudeksi toimitusjohtajaksi. Hän aloitti yhtiön palveluksessa 1.1.2007 ja otti vastaan toimitusjohtajan tehtävät 29.3.2007 pidetyn varsinaisen yhtiökokouksen jälkeen.

Jukka Härmälä luopui toimitusjohtajan tehtävästä varsinaisessa yhtiökokouksessa 29.3.2007. Toimeksiantotajansa jälkeen entinen toimitusjohtaja Jukka Härmälä jäi eläkkeelle Stora Ensosta elokuun 2007 lopussa.

Stora Enson hallitus nimitti 29.3.2007 varatoimitusjohtajaksi Hannu Ryöppösen, joka jatkaa myös nykyisissä tehtävissään talousjohtajana.

Hienopaperitulosryhmän johtaja ja Stora Enson johtoryhmän jäsen Pekka Laaksonen siirtyi Valio Oy:n toimitusjohtajaksi. Hän jätti tehtävänsä Stora Ensossa 15.8.2007.

Kai Korhonen jätti tehtävänsä pakkauskartonkitulosryhmän johtajana ja johtoryhmän jäsenenä 31.8.2007. Hän jatkoi toimitusjohtaja Jouko Karvisen antamien erityistoimeksiantojen parissa vuoden 2007 loppuun asti.

Markkinapalveluista vastaava johtaja Jussi Huttunen jätti tehtävänsä Stora Ensossa heinäkuussa 2007.

Stora Enso organisoii toimintansa uudelleen neljästä tulosryhmästä seitsemäksi nykyiseksi liiketoiminta-alueeksi. Uudet liiketoiminta-alueet ovat hienopaperi, tukkuritoiminta, kuluttajapakkauskartonki, teollisuuspakkaukset, aikakauslehtipaperi, sanomalehti- ja kirjapaperi sekä puutuotteet. Uudelleenorganisoinnin jälkeen Stora Ensolla on yksi johtoryhmä, jonka nimi englanniksi on Group Executive Team (GET). Toimitusjohtaja Jouko Karvisen lisäksi muut johtoryhmän jäsenet ovat:

- Hannu Ryöppönen, varatoimitusjohtaja ja talousjohtaja
- Hannu Alalauri, johtaja, aikakauslehtipaperi
- Aulis Ansaharju, johtaja, hienopaperi, Suomen maaajohtaja
- Mats Nordlander, johtaja, kuluttajapakkauskartongit, tukkuritoiminta ja markkinapalvelut
- Veli-Jussi Potka, johtaja, teollisuuspakkaukset
- Elisabet Salander Björklund, johtaja, puutuotteet, puunhankinta, sellunhankinta ja kestävä kehitys
- Juha Vanhainen, johtaja, sanomalehti- ja kirjapaperi
- Christer Ågren, johtaja, henkilöstöhallinto ja informaatioteknologia, Ruotsin maaajohtaja
- Bernd Rettig, johtaja, teknologia, tutkimus ja kehitys, toimintojen kehittäminen, logistiikka, energia ja investoinnit, Saksan maaajohtaja

Osakepääoma

31.12.2007 mennessä yhtiö oli luovuttanut Pohjois-Amerikan henkilöstön optio-ohjelmaan liittyen 34 115 takaisinostettua R-osaketta.

Vuoden aikana yhteensä 624 084 A-osaketta muunnettiin R-osakkeiksi. Viimeisin osakemuunto merkittiin kaupparekisteriin 14.12.2007.

Vuoden 2007 lopussa Stora Enso Oyj:n liikkeeseen laskettuja A-osakkeita oli 177 479 033 kappaletta ja R-osakkeita 612 059 466 kappaletta. Yhtiön hallussa ei ollut A-osakkeita. R-osakkeita yhtiön hallussa oli 918 512 kappaletta, ja niiden nimellisarvo oli 1,6 milj. euroa. Omistusosuus vastaa 0,12 % yhtiön osakepääomasta ja 0,04 % äänimäärästä.

Listauksen lopettaminen New Yorkin pörssissä

Stora Enso ilmoitti 7.12.2007 luopuvansa American Depositary Receipts (ADR) -osaketalletustodistustensa listauksesta New Yorkin pörssissä. Listauksen lopettaminen tuli voimaan 28.12.2007 ja 31.12.2007 jälkeen Stora Enson ADR-todistuksilla on käyty kauppaa International OTCQX:ssä. Se on arvostettu markkinapaikka, joka erottaa johtavat kansainväliset yritykset muista yhtiöistä, joiden arvopapereilla käydään kauppaa OTC-listalla. Listauksesta luopumisen jälkeen Stora Enso toimitti 7.1.2008 Yhdysvaltain arvopaperiviranomaisille (US Securities and Exchange Commission, SEC) Form 15F -asiakirjan lakkauttaakseen Yhdysvaltain vuoden 1934 arvopaperimarkkinalain mukaisen rekisteröinnin ja lopettaakseen raportointivelvollisuutensa.

Tilikauden jälkeiset tapahtumat

Stora Enso ilmoitti 10.1.2008, että se aikoo investoida 29 milj. euroa muuttaakseen päällystettyä aikakauslehtipaperia valmistavan koneen (PK 2) Anjalan tehtaalla tuottamaan päällystettyä ja päällystämätöntä kirjapaperia. Projekti aloitettiin tammi-kuussa 2008, ja se valmistuu vuoden 2008 viimeisellä neljänneksellä.

Stora Enso ilmoitti 17.1.2008 saaneensa päätökseen yt-neuvottelut Summan, Kemijärven ja Anjalan tehtailla sekä Helsingin pääkonttorissa. Koska 25.10.2007 julkistettujen kapasiteetti- ja resurssileikkausten syyt (liika kapasiteetti standardi- ja erikoissanomalehtipaperin sekä päällystämättömän aikakauslehtipaperin tuotannossa ja rajut kustannusten nousut erityisesti tuontipuun osalta) eivät olleet tällä välin muuttuneet, Stora Enson oli ryhdyttävä toimiin suojatakseen kustannus- ja kilpailuasemansa ja siten myös konsernin tulevaisuuden.

Neuvottelujen tuloksena henkilöstön kokonaismäärä vähenee 985 henkilöllä verrattuna alkujaan suunniteltuun, lokakuussa 2007 ilmoitettuun 1 100 henkilön vähennykseen. Noin 170:llä näistä 985 työntekijästä on määräaikainen sopimus, noin 255 jää eläkkeelle, ja ilmoitetuilla uudelleen-koulutus- ja työllistämistukitoimilla pyritään auttamaan loppuja 560 henkilöä, joita henkilöstön vähennykset koskevat.

25.1.2008 Stora Enso ilmoitti, että se oli allekirjoittanut aiesopimuksen Anaika Groupin kanssa osan Kemijärven tehtaan kiinteistön myymisestä Anaika Groupille, niin että tämä voi aloittaa tehtaalla korkealuokkaisen konepaja- ja liimapuupalkkituotannon. Täydessä tuotannossa Anaika Group työllistää suoraan noin 100 henkilöä ja sen myötä alueelle tulee huomattava välillinen työllisyysvaikutus. Anaika Group aikoo rakentaa tuotantotilat itse.

28.1.2008 Stora Enso ilmoitti, että Stora Enson aikakauslehtipaperisegmentistä vastaava johtaja Hannu Alalauri sekä Huatai Paperin ja paikallishallinnon edustajat olivat vihkiineet käyttöön vuosikapasiteetiltaan 200 000 tonnia superkalante-roitua paperia tuottavan Stora Enson paperikoneen Dawangin tehtaalla Shandongin maakunnassa Kiinassa. Kone aloitti tuotannon 25.11.2007.

Lyhyen aikavälin näkymät

Euroopassa sanomalehtipaperin kysynnän pitäisi pysyä vakaina; sopimusneuvottelut ovat vielä käynnissä Euroopassa. Sanomalehtipaperin hinnat ovat nousseet Euroopan ulkopuolella ensimmäisellä vuosineljänneksellä. Aikakauslehtipaperimarkkinat ovat vahvistuneet ja hinnat ovat nousussa sekä päällystetyn että päällystämättömän aikakauslehtipaperin osalta. Hienopapereiden kysynnän odotetaan vahvistuvan lähikuukausina kausiluonteisista syistä, mutta hintojen ei odoteta muuttuvan.

Kuluttajapakkauskartongissa odotetaan normaalia kausiluonteista kysynnän kasvua, vaikkakin sen odotetaan olevan hieman heikompaa kuin edellisenä vuonna. Euroopan ulkopuolisilla markkinoilla on kova kilpailu epäsuotuisten valuuttakurssien takia, mutta paikallisvaluuttamäärien hintojen arvioidaan nousevan hieman. Teollisuuspakkausten kysynnän ennakoidaan pysyvän vakaina ja joidenkin hintojen odotetaan nousevan.

Vaikka kysyntä Japanissa on elpymässä, puutuotteiden yleiset kysyntänäkymät ovat yhäkin huonot ja hintojen laskujen odotetaan jatkuvan. Nykyisten näkymien perusteella jo julkistetut tuotannon rajoitukset jatkuvat ainakin vuoden 2008 toiselle vuosineljännekselle.

Latinalaisessa Amerikassa päällystetyn aikakauslehtipaperin kysynnän odotetaan pysyvän vakaina, ja hintojen odotetaan nousevan edelleen. Kiinassa hienopaperin kysynnän ja hintojen odotetaan pysyvän hyvinä.

Tänä vuonna odotettavissa oleva keskimääräinen yksikkökustannusten inflaatio on 2,5–3,0 %.

Yhtiökokous

Yhtiökokous pidetään keskiviikkona 26.3.2008 klo 16.00 Marina Congress Centerissä, Katajanokanlaituri 6, Helsinki.

Hallitus esittää tulevalle varsinaiselle yhtiökokoukselle, että 31.12.2007 päättyneeltä tilikaudelta maksetaan 0,45 euron osinko osaketta kohti. Mikäli hallituksen esitys hyväksytään, osinko maksetaan 10.4.2008 niille osakkeenomistajille, jotka ovat olleet merkittyinä osingonmaksun täsmäytyspäivänä 31.3.2008 Suomen Arvopaperikeskuksen, Ruotsin VPC:n ja Deutsche Bank Trust Company Americasin ylläpitämään osakasluetteloon.

Konsernin tuloslaskelma

Milj. euroa	Liite	31.12. päättyvä tilikausi		
		2005	2006	2007
Jatkuvat toiminnot				
Liikevaihto	4	11 342,7	12 957,2	13 373,6
Liiketoiminnan muut tuotot	7	79,0	364,9	113,8
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos		55,9	-15,9	82,6
Biologisten hyödykkeiden nettomuutos	15	-6,7	-2,2	7,5
Materiaalit ja palvelut		-6 499,7	-7 517,9	-8 214,3
Toimituskulut ja komissiot		-1 089,3	-1 240,3	-1 184,0
Henkilöstökulut	8, 31	-1 820,0	-1 890,5	-1 883,7
Liiketoiminnan muut kulut	7	-921,2	-933,8	-840,1
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	16	67,1	88,0	341,4
Poistot ja arvonalentumiset	13	-998,5	-1 068,0	-1 550,6
Liikevoitto	4	209,3	741,5	246,2
Rahoitustuotot	10	238,6	276,3	167,4
Rahoituskulut	10	-343,5	-306,6	-336,3
Voitto ennen veroja		104,4	711,2	77,3
Tuloverot	11	-28,7	-10,8	-5,8
Tilikauden voitto: Jatkuvat toiminnot		75,7	700,4	71,5
Lopetettavat toiminnot	6			
Tilikauden tappio verojen jälkeen: Lopetettavat toiminnot		-183,1	-111,2	-283,9
Tilikauden (tappio)/voitto: Koko liiketoiminta		-107,4	589,2	-212,4
Jakaantuminen omistajille:				
Emoyhtiön osakkeenomistajille	21	-111,1	585,0	-214,7
Vähemmistöosuudet	22	3,7	4,2	2,3
Tilikauden (tappio)/voitto		-107,4	589,2	-212,4
Osakekohtainen tulos				
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, Koko liiketoiminta, EUR	33	-0,14	0,74	-0,27
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, Jatkuvat toiminnot, EUR	33	0,09	0,88	0,09

Konsernin laskelma kirjatusta tuotoista ja kuluista

Milj. euroa	Liite	31.12. päättyvä tilikausi		
		2005	2006	2007
Etuus pohjaisten järjestelyjen vakuutusmatemaattiset voitot/(tappiot)	23	-60,2	135,1	17,3
Verot vakuutusmatemaattisista muutoksista	11,23	27,0	-46,6	-6,3
Myytavissä olevien varojen käyvän arvon nettomuutokset	27	352,5	251,6	217,3
Valuuttasuojaukset	27	-25,7	20,3	-4,3
Hyödykesuojaukset	27	105,6	-65,6	9,9
Osakkuusyritysten suojaukset	27	1,7	11,1	5,1
Verot suoraan omaan pääomaan kirjattujen nettotulosten muutoksista	11,27	-33,7	50,2	-3,2
Ulkomaisiin yksiköihin tehtyjen nettosisoitusten muuntoerojen muutokset	28	240,6	-86,4	-85,3
Ulkomaisten yksiköiden nettosisoitusten suojaukset	28	-201,4	118,0	53,7
Verot ulkomaisten yksiköiden nettosisoitusten suojauksista	11,28	52,4	-30,7	-13,2
Suoraan omaan pääomaan kirjatut nettotuotot ja kulut		458,8	357,0	191,0
Pääomaerät tuloslaskelmassa				
Kertyneet muuntoerot	6,7,28	0,2	-5,8	508,1
Ulkomaisten yksiköiden nettosisoitusten suojaukset	6,7,28	-	-	-646,8
Verot ulkomaisten yksiköiden nettosisoitusten suojauksista	6,11,28	-	-	191,4
Suoraan omaan pääomaan kirjatut nettotuotot ja kulut		459,0	351,2	243,7
Tilikauden voitto/tappio		-107,4	589,2	-212,4
Tilikauden kirjatut tuotot ja kulut yhteensä		351,6	940,4	31,3
Jakaantuminen omistajille:				
Emoyhtiön osakkeenomistajille				
Jatkuvat toiminnot		523,2	1 044,1	336,3
Lopetettavat toiminnot		-175,3	-107,9	-307,3
Koko liiketoiminta		347,9	936,2	29,0
Vähemmistöosuudet	22	3,7	4,2	2,3
Tilikauden kirjatut tuotot ja kulut yhteensä		351,6	940,4	31,3

Oheiset liitetiedot ovat osa konsernitilinpäätöstä.

Konsernin tase

			31.12.		
Milj. euroa		Liite	2005	2006	2007
Varat					
Pitkäaikaiset varat					
Liikearvo	O	14	961,8	906,8	502,7
Muut aineettomat hyödykkeet	O	14	194,1	170,4	159,1
Maa-alueet, rakennukset, koneet ja kalusto	O	14	9 936,8	9 153,6	6 476,7
		14	11 092,7	10 230,8	7 138,5
Biologiset hyödykkeet	O	15	76,8	111,5	88,7
Päästöoikeudet	O		43,7	98,1	5,2
Osuudet osakkuusyrityksissä	O	16	719,9	805,2	1 154,5
Myytavissa olevat julkisesti noteeratut osakkeet	I	17	211,6	41,2	161,8
Myytavissa olevat muut osakkeet	O	17	403,6	794,3	1 260,8
Pitkäaikaiset lainasaamiset	I	20	127,6	149,2	126,5
Laskennalliset verosaamiset	T	11	72,2	53,5	63,7
Muut pitkäaikaiset varat	O	18	28,3	61,1	22,6
			12 776,4	12 344,9	10 022,3
Lyhytaikaiset varat					
Vaihto-omaisuus	O	19	2 150,5	2 019,5	1 992,6
Verosaamiset	T	11	85,3	66,6	34,3
Lyhytaikaiset korottomat saamiset	O	20	2 186,2	2 156,6	2 063,1
Korolliset saamiset	I	20	280,9	185,5	227,8
Rahavarat	I		351,4	609,0	970,7
			5 054,3	5 037,2	5 288,5
Varat yhteensä			17 830,7	17 382,1	15 310,8
Oma pääoma ja velat					
Emoyhtiön osakkeenomistajille kohdistuva oma pääoma					
Osakepääoma		21	1 382,1	1 342,2	1 342,2
Ylikurssirahasto			545,9	528,0	525,6
Vararahasto			238,9	238,9	238,9
Omat osakkeet		21	-259,9	-10,5	-10,2
Suoraan omaan pääomaan kirjatut nettotulot		27	468,0	735,6	960,4
Kertyneet muuntoerot		28	-127,1	-132,0	-115,6
Kertyneet voittovarot			5 083,3	4 512,4	4 749,5
Tilikauden voitto/tappio			-111,1	585,0	-214,7
			7 220,1	7 799,6	7 476,1
Vähemmistöosuudet		22	93,6	103,5	71,9
Oma pääoma yhteensä			7 313,7	7 903,1	7 548,0
Pitkäaikaiset velat					
Työsuhteen päättymisen jälkeisiin etuuksiin liittyvät varaukset	O	23	888,3	763,1	327,3
Muut varaukset	O	25	142,6	308,3	135,9
Laskennalliset verovelat	T	11	866,0	793,0	582,0
Korollinen pitkäaikainen velka	I	24	4 353,9	4 081,0	3 354,8
Muut pitkäaikaiset korottomat velat	O	26	204,7	193,7	170,2
			6 455,5	6 139,1	4 570,2
Lyhytaikaiset velat					
Korollisten velkojen lyhennyserät	I	24	385,0	630,2	513,1
Korolliset velat	I	24	1 114,8	217,3	482,2
Käytössä olevat luottolimiitit	I		201,9	299,4	91,4
Lyhytaikaiset korottomat velat	O	26	2 003,6	1 992,5	1 971,3
Verovelat	T	11	356,2	200,5	134,6
			4 061,5	3 339,9	3 192,6
Oma pääoma ja velat yhteensä			17 830,7	17 382,1	15 310,8

O-kirjaimella merkityt erät sisältyvät sidottuun pääomaan
I-kirjaimella merkityt erät sisältyvät korollisiin nettovelkoihin.
T-kirjaimella merkityt erät sisältyvät verovelkaan

Oheiset liitetiedot ovat osa konsernitilinpäätöstä.

Konsernin rahavirtalaskelma

		31.12. päättyvä tilikausi		
Milj. euroa	Liite	2005	2006	2007
Liiketoiminnan rahavirta				
Tilikauden voitto/tappio		-107,4	589,2	-212,4
Kassavirta kirjattujen tuottojen ja kulujen laskelmasta				
Valuuttajohdannaiset		-26,1	21,7	-3,7
Hyödykesuojaukset		107,2	-70,2	11,8
Ulkomaisten yksiköiden nettosijoitusten suojaukset		-56,0	-10,7	-4,5
Oikaisuerät:				
Verot	11	-36,8	42,6	196,1
Poistot ja arvonalentumiset	13	1 427,7	1 257,7	1 881,3
Biologisten hyödykkeiden muutos	15	6,7	2,2	-7,5
Optioiden ja optioiden suojausinstrumenttien käyvän arvon muutos		-0,1	7,9	23,6
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	16	-67,2	-87,3	-342,7
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden ja sijoitusten myyntivoitot/-tappiot	7	4,8	-201,2	-36,0
Kuluiksi kirjatut kertyneet muuntoerot ja oman pääoman suojaukset	6, 7, 28	0,2	-5,8	-138,8
Nettorahoitustulot	10	165,3	104,0	266,2
Osakkuusyritysten osinkotuotot	16	11,6	5,6	31,8
Saadut korot		29,0	23,4	21,0
Maksetut korot		-175,9	-247,5	-261,9
Saadut osingot	10	4,5	1,3	0,4
Muut rahoituserät, netto		-19,2	-11,5	-82,4
Maksetut tuloerot	11	-209,0	-215,4	-111,6
Nettokäyttöpääoman muutos ilman ostettuja tai myytyjä liiketoimintoja		-386,9	289,0	-330,9
Liiketoiminnasta kertyneet nettorahavarat		672,4	1 495,0	899,8
Investointien rahavirta				
Ostetut konserniyritysten osakkeet	5	-323,9	-329,8	-71,4
Osakkuusyritysosuuksien hankinnat	16	-55,7	-19,4	-91,6
Myytävässä olevien sijoitusten hankinnat	17	-8,6	-5,2	-14,3
Investoinnit	4, 14	-1 129,6	-559,1	-770,2
Investoinnit biologisiin hyödykkeisiin	15	-15,7	-24,3	-50,2
Myödyt konserniyritykset	5	1,6	466,5	330,1
Osakkuusyritysosuuksien myynnistä saadut tulot	16	-	0,3	0,4
Myytävässä olevien sijoitusten myynnistä saadut tulot	17	97,4	209,1	15,9
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myynnistä saadut tulot	14	14,5	30,0	83,5
Pitkäaikaisten saamisten nettomuutos		98,3	-21,3	17,8
Investointeihin käytetyt nettorahavarat		-1 321,7	-253,2	-550,0
Rahoituksen rahavirta				
Pitkäaikaisten lainojen nostot		1 258,1	775,4	289,0
Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset		-453,0	-550,2	-799,5
Lyhytaikaisten lainojen nettomuutos		518,8	-869,5	1 145,4
Maksetut osingot		-365,3	-354,9	-354,9
Vähemmistölle maksetut osingot ilman oman pääoman ehtoisia sijoituksia	22	-0,2	6,6	7,0
Merkityt optiot		-	-2,0	-2,4
Omien osakkeiden hankinta	21	-344,7	0,3	0,3
Rahoitukseen käytetyt nettorahavarat		613,7	-994,3	284,9
Rahavarojen nettomuutos				
Rahavarat hankituissa yrityksissä		-35,6	247,5	634,7
Rahavarat myydyissä yrityksissä		10,2	1,6	0,3
Muuntoerot		-	-20,2	-110,8
Rahavarat tilikauden alussa		27,2	-68,8	45,5
Rahavarat tilikauden lopussa, netto		147,7	149,5	309,6
		149,5	309,6	879,3
Rahavarat tilikauden lopussa				
Käytössä olevat luottolimiitit vuoden lopussa		351,4	609,0	970,7
		-201,9	-299,4	-91,4
		149,5	309,6	879,3

Oheiset liitetiedot ovat osa konsernitilinpäätöstä

Konsernin rahavirtalaskelma

Rahavirtalaskelman liitetiedot

Milj. euroa	Liite	31.12. päättyvä tilikausi		
		2005	2006	2007
Nettokäyttöpääoman muutos:				
Varastojen muutos		-254,7	94,3	-245,7
Korottomien saamisten muutos: Lyhytaikaiset		-51,4	-0,2	-136,4
Pitkäaikaiset		-3,4	-36,6	18,3
Korottomien velkojen muutos: Lyhytaikaiset		-7,1	35,7	220,8
Pitkäaikaiset		-12,9	105,9	-161,3
Lyhytaikaisten korollisten saamisten muutos		-57,4	89,9	-26,6
		-386,9	289,0	-330,9
Konserniyritysten hankinta	5			
Hankinnan rahavirta				
Yritysten hankintameno		323,9	329,8	71,4
Ostettujen yritysten rahavarat		-10,2	-1,6	-0,3
		313,7	328,2	71,1
Liiketoimet, joihin ei liity maksutapahtumaa				
Osakkuusyritysten osakkeiden vaihto	16	4,9	-	-
Hankintahinta yhteensä		318,6	328,2	71,1
Hankittu netto-omaisuus				
Nettokäyttöpääoma		171,4	47,3	-9,5
Liiketoiminnassa käytetyt aineelliset hyödykkeet	14	388,3	283,1	10,7
Verovelat	11	-59,8	1,2	-0,2
Korolliset velat		-274,6	-4,5	-1,2
Vähemmistön osuudet	22	93,3	1,1	71,3
Hankittu netto-omaisuus yhteensä		318,6	328,2	71,1
Konserniyritysten myynnit	5			
Myyntien rahavirta				
Myyntien rahavirta		1,6	466,5	330,1
Myytyjen yritysten rahavarat		-	-20,2	-110,8
		1,6	446,3	219,3
Liiketoimet, joihin ei liity maksutapahtumaa				
Myytavissä olevat arvopaperit	17	-	-	377,0
Osakkuusyritysten osakkeet	16	-	-	24,7
Hankitut vähemmistöosuudet	22	-	-	-30,9
Myyntihinta yhteensä		1,6	446,3	590,1
Myyty netto-omaisuus				
Nettokäyttöpääoma		-	59,5	-126,0
Liiketoiminnassa käytetyt aineelliset hyödykkeet	14	-	172,4	1 695,8
Biologiset hyödykkeet	15	-	45,5	84,1
Korolliset saamiset (pl. rahavarat)		1,6	1,2	0,6
Verovelat	11	-	-18,0	-49,6
Korolliset velat		-	-12,0	-1 019,2
Vähemmistön osuudet	22	-	-0,2	-0,6
		1,6	248,4	585,1
Myyntivoitto	5,7,14	-	197,9	5,0
Myyty netto-omaisuus yhteensä		1,6	446,3	590,1

Oheiset liitetiedot ovat osa konserniliinpäätöstä

Konsernin oman pääoman muutokset

Milj. euroa	Osake- pääoma	Ylikurssi- ja vara- rahasto	Omat osakkeet	Suoraan omaan pääomaan kirjatut nettotulot	Kertyneet muunto- erot	Kertyneet voitto- varat	Yhteensä
Oma pääoma 1.1.2005	1 423,3	1 009,2	-180,8	67,6	-218,9	5 525,0	7 625,4
Omien osakkeiden hankinta	-	-	-344,7	-	-	-	-344,7
Omien osakkeiden mitätöinti	-41,2	-224,4	265,6	-	-	-	-
Maksetut osingot (EUR 0,45/osake)	-	-	-	-	-	-365,3	-365,3
Vähemmistöosuuksien lunastus	-	-	-	-	-	-43,2	-43,2
Tilikauden voitto/tappio	-	-	-	-	0,2	-111,1	-110,9
Suoraan omaan pääomaan kirjatut nettotulot	-	-	-	400,4	91,6	-33,2	458,8
Oma pääoma 31.12.2005	1 382,1	784,8	-259,9	468,0	-127,1	4 972,2	7 220,1
Omien osakkeiden mitätöinti	-39,9	-15,9	249,1	-	-	-193,3	-
Maksetut osingot (EUR 0,45/osake)	-	-	-	-	-	-354,9	-354,9
Merkityt optiot	-	-2,0	0,3	-	-	-	-1,7
Vähemmistöosuuksien lunastus	-	-	-	-	-	-0,1	-0,1
Tilikauden voitto/tappio	-	-	-	-	-5,8	585,0	579,2
Suoraan omaan pääomaan kirjatut nettotulot	-	-	-	267,6	0,9	88,5	357,0
Oma pääoma 31.12.2006	1 342,2	766,9	-10,5	735,6	-132,0	5 097,4	7 799,6
Maksetut osingot (EUR 0,45/osake)	-	-	-	-	-	-354,9	-354,9
Merkityt optiot	-	-2,4	0,3	-	8,5	-8,5	-2,1
Vähemmistöosuuksien lunastus	-	-	-	-	-	4,5	4,5
Tilikauden voitto/tappio	-	-	-	-	52,7	-214,7	-162,0
Suoraan omaan pääomaan kirjatut nettotulot	-	-	-	224,8	-44,8	11,0	191,0
Oma pääoma 31.12.2007	1 342,2	764,5	-10,2	960,4	-115,6	4 534,8	7 476,1

Oma pääoma ja varaukset sisältävät ylikurssi- ja vararahaston.

Suoraan omaan pääomaan kirjatut nettotulot esitetään liitteessä 27.

Kertyneet muuntoerot esitetään liitteessä 28.

Oma pääoma yhteensä

Milj. euroa	31.12.		
	2005	2006	2007
Emoyhtiön osakkeenomistajille kohdistuva oma pääoma	7 220,1	7 799,6	7 476,1
Vähemmistöosuuksille kohdistuva oma pääoma	93,6	103,5	71,9
Oma pääoma yhteensä	7 313,7	7 903,1	7 548,0

Vähemmistölle kohdistuvan oman pääoman tarkempi erittely liitteessä 22.

Jakokelpoiset varat

Milj. euroa	31.12.		
	2005	2006	2007
Kertyneet voittovarot	4 972,2	5 097,4	4 534,8
Muuntoerot	-127,1	-132,0	-115,6
Omat osakkeet	-259,9	-10,5	-10,2
	4 585,2	4 954,9	4 409,0
Verottamattomat varaukset	1 661,3	1 304,3	985,3
Jakokelpoiset varat	2 923,9	3 650,6	3 423,7

Liite 1 Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Päätoiminnot

Stora Enso Oyj ("yhtiö") on suomalainen, Suomen lakien mukaan perustettu julkinen osakeyhtiö, jonka rekisteröity osoite on Kanavaranta 1, 00160 Helsinki. Yhtiön osakkeet noteerataan Helsingin ja Tukholman pörseissä. 28.12.2007 asti yhtiön osakkeet noteerattiin myös New Yorkin pörssissä. Stora Enso Oyj:n ja sen tytäryritysten (yhdessä "Stora Enso" tai "konserni") liiketoiminta jakautuu maailmanlaajuisiin tulosryhmiin, jotka ovat aikakauslehtipaperi, sanomalehti- ja kirjapaperi, hienopaperi, tukkuritoiminnot, kuluttajapakkaus-kartonki, teollisuuspakkaukset, puutuotteet ja muut. Viimeksi mainittuun ryhmään kuuluvat puunhankinta ja tukitoimintoi-na energiaosasto ja pääkonttori sekä muut konsernitoiminnot. Konsernin päämarkkina-alue on Eurooppa, ja liiketoiminta kasvaa koko ajan myös Lähi-idässä sekä Etelä-Amerikassa. Ennen 21.12.2007 konsernilla oli merkittävästi liiketoimintaa myös Pohjois-Amerikassa.

Yhtiön hallitus on hyväksynyt 12.2.2008 tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi.

Yleistä

Stora Enson konsernitilinpäätös on laadittu Euroopan unionin käyttöön ottaman kansainvälisen tilinpäätöskäytännön mukaisesti (International Financial Reporting Standards, IFRS), joka sisältää kansainväliset tilinpäätösstandardit (IAS) sekä International Financial Reporting Interpretations Committeeen (IFRIC) tulkinnat. Täyden IFRS:n ja EU:n omaksuman IFRS:n väliset erot eivät vaikuta tähän tilinpäätökseen. Konsernitilinpäätös käsittää yhdistellyt yhtiön ja tytäryritysten tilinpäätöstiedot, jotka perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin, lukuun ottamatta erikseen mainittuja poikkeuksia. Esimerkiksi myytävissä olevat rahoitusvarat ja johdannaiset arvostetaan käypään arvoon.

Arvioiden käyttö

Laadittaessa konsernitilinpäätöstä kansainvälisen tilinpäätöskäytännön periaatteiden mukaisesti yhtiön johto joutuu tekemään arvioita ja oletuksia. Nämä vaikuttavat taseessa esitettäviin omaisuus- ja velkamääriin, ehdollisten varojen ja velkojen esittämiseen tilinpäätöksessä sekä tilikaudelta esitettävien tuottoihin ja kuluihin. Toteumat voivat poiketa näistä arvioista.

Konsolidointiperiaatteet

Stora Enso -konserni muodostui Enso Oyj:n ja entisen Stora Kopparberg Bergslags Aktiebolag (publ.):n yhdistymisenä joulukuussa 1998. Tällöin Stora Kopparberg Bergslags Aktiebolagista tuli Stora Enso Oyj:n (aiemmin Enso Oyj) tytäryhtiö. Stora Enson fuusio käsiteltiin IFRS:n mukaisena yritysten yhteenliittymänä.

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiö Stora Enso Oyj:n lisäksi kaikki ne yritykset, joiden äänivallasta emoyhtiö omistaa joko suoraan tai välillisesti enemmän kuin puolet. Myös ne yritykset, joissa Stora Enso -konsernilla on vähemmän kuin 50 % äänivallasta, on yhdistetty konsernitilinpäätökseen, mikäli konsernilla on yksikössä pääomistajien kanssa tehtyihin sopimuksiin perustuva määräysvalta. Mahdollisten voimassa

olevien tai vaihdettavien äänimäärien olemassaolo ja vaikutus otetaan myös huomioon, kun arvioidaan, yhdistetäänkö yksikkö konsernitilinpäätökseen. Merkittävimmät tytäryritykset esitetään liitteessä 30.

Osakkuusyritykset, joissa Stora Ensolla on huomattava vaikutusvalta – joka yleisesti tarkoittaa 20–50 % osuutta äänivallasta – on yhdistetty konsernitilinpäätökseen pääoma-osuusmenetelmällä. Tällöin konsernitulokseen sisällytetään konsernin omistusosuutta vastaava osuus osakkuusyrityksen tuloksesta vähennettynä liikearvon poistoilla. Osakkuusyrityksissä konsernilla on huomattava vaikutusvalta, mutta ei määräysvaltaa. Tärkeimmät osakkuusyritykset esitetään liitteessä 16. Osakkuusyrityksen kirjanpitoarvo kuvastaa konsernin osuutta osakkuusyrityksen nettovarallisuudesta lisätynä hankinnasta aiheutuneella poistamattomalla liikearvolla. Jos konsernin osuus osakkuusyrityksen tappioista on yhtä suuri tai suurempi kuin sijoituksen kirjanpitoarvo, osakkuus-yritysosakkeet merkitään taseeseen nolla-arvoon. Konsernin osuuden ylittäviä tappioita ei oteta huomioon, ellei konserni ole velvollinen täyttämään sellaisia osakkuusyrityksen velvoitteita, jotka konserni on taannut tai joihin se muutoin on sitoutunut.

Yhteisyritykset, joita Stora Enso hallitsee yhdessä kolmansien osapuolten kanssa, on yhdistetty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä, kuten yllä on kuvattu. Tärkeimmät yhteisyritykset esitetään liitteessä 16.

Yrityssostot kirjataan hankintamenomenetelmää käyttäen siten, että ostettu yritys yhdistellään konsernitilinpäätökseen siitä päivästä alkaen, jona se hankitaan. Yritysmyyntit kirjataan vastaavasti siihen päivään saakka, jona yrityksestä luovutaan.

Kaikki konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat, realisoitumattomat sisäiset katteet ja konsernin sisäinen voitonjako eliminoidaan konsernitilinpäätöksessä. Tytäryritysten ja osakkuusyhtiöiden tilinpäätösten laatimisperiaatteita on tarvittaessa muutettu Stora Enson laatimisperiaatteiden mukaisiksi. Vähemmistöosuudet esitetään oman pääoman erillisenä osana.

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteen muutos

Aiemmin rahoituserissä esitetty osuus osakkuusyritysten tuloksesta esitetään nykyisin liikevoitossa. Osakkuusyhtiöt toimittavat Stora Ensolle puuta, sellua ja logistiikkapalveluita. Muuttunut tilinpäätöksen laatimisperiaate kuvastaa näin ollen näiden investointien operatiivista luonnetta. Muutos kasvattaa jatkuvien toimintojen liikevoittoa 341,4 milj. euroa vuonna 2007, 88,0 milj. euroa vuonna 2006 ja 67,1 milj. euroa vuonna 2005. Muutoksella ei ole kuitenkaan vaikutusta veroja edeltävään tulokseen. Aiempien vuosien vertailuluvut on oikaistu vastaavasti.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet esitetään konsernin omassa pääomassa. Vähemmistö- ja osakkeenomistajien osuus emoyhtiön voitosta tai tappiosta esitetään tuloslaskelmassa tilikauden voiton jälkeen. Vähemmistöosuuksien ja osakkeenomistajien välisiä liiketapahtumia käsitellään nyt oman pääoman yhteydessä, ja

näin ollen niitä käsitellään oman pääoman täsmäytyslaskelman yhteydessä ja liitteessä 22, vähemmistöosuudet.

Ulkomaanrahanmääräiset liiketoimet

Ulkomaanrahanmääräiset liiketoimet kirjataan kirjanpitoon toteutuspäivän kurssiin. Kunkin kuukauden päättyessä valuuttamääräiset taseen saamiset ja velat arvostetaan kuukauden lopun kurssiin. Liiketapahtumien kurssierot kirjataan vastaaville tuloslaskelmatileille liikevoiton yläpuolelle, ja rahoituserien kurssierot kirjataan nettomääräisinä rahoitus-tuottoihin ja -kuluihin, paitsi silloin kun ne täyttävät nettoinvestointisuojaus kriteerit ja kirjataan omaan pääomaan. Ei-rahallisten rahoitusvarojen, kuten myytävissä olevaksi luokitellun pääoman, muuntoerot on kirjattu omaan pääomaan.

Raportointivaluutan muunto – Tytäryritykset

Ulkomaisten tytäryritysten, joiden toiminta- ja tilinpäätösvaluutta on muu kuin euro, tuloslaskelmat muunnetaan konsernin raportointivaluuttaan tilikauden keskikurssiin. Näiden yritysten taseet muunnetaan raportointivaluuttaan tilinpäätöspäivän kurssiin. Euroalueen ulkopuolella sijaitseviin tytäri- ja osakkuusyrityksiin tehtyjen nettomääräisten sijoitusten muuntoerot ja näitä sijoituksia tehokkaasti suojaavien rahoitusinstrumenttien arvostukset kirjataan suoraan oman pääoman muuntoeroihin, kuten on esitetty kohdassa Konsernin laskelma kirjatusta tuotoista ja kuluista sekä liitteessä 28. Yritysmyyntien tai lopettamisten (likvidaatio) yhteydessä kertyneet muuntoerot sisällytetään myyntivoittoon tai tappioon. Kertynyttä muuntoeroa kirjataan kuluksi myös osakepääoman takaisinmaksun, sijoituksen palautuksen ja liiketoimintayksikön osittaisen myynnin yhteydessä.

Johdannaiset ja suojaukset

Johdannaiset kirjataan hankittaessa taseeseen käypään arvoon ja arvostetaan käypään arvoon jokaisena tilinpäätöspäivänä. Syntyvien voittojen ja tappioiden kirjaaminen riippuu suojauskohteen luonteesta. Kun johdannaissopimukset solmitaan, konserni määrittää ne saamisten tai velkojen käyvän arvon suojaukseksi, ennakoidun liiketoimen tai kiinteän sitoumuksen suojaukseksi (rahavirran suojaus), ulkomaiseen yksikköön tehdyn sijoituksen suojaukseksi tai johdannaissopimuksiksi, jotka eivät täytä suojauslaskennan soveltamisen edellytyksiä.

Käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan suojattavien varojen tai velkojen käyvän arvon muutosta vastaan sellaisista johdannaisista, jotka on määritelty käyvän arvon suojauksiksi, jotka täyttävät suojauslaskennan soveltamisedellytykset ja jotka ovat erittäin tehokkaita.

Käyvän arvon muutokset kirjataan suoraan oman pääoman nettotuloihin sisältyvään suojausrahastoon sellaisista johdannaisista, jotka on määritelty rahavirran suojauksiksi, jotka täyttävät suojauslaskennan soveltamisedellytykset ja jotka ovat erittäin tehokkaita. Oman pääoman nettotulojen liikkeitä käsitellään kohdassa Konsernin laskelma kirjatusta tuotoista ja kuluista. Omaan pääomaan kirjatun johdannaisen kertyneet voitot tai tappiot kirjataan tuloslaskelmaan sen tilikauden tuotoksi tai kuluksi, jolla suojauksen kohde kirjataan tuloslaskelmaan.

Kun suojausinstrumentti ei enää täytä IAS 39:n mukaisia suojauslaskennan soveltamisedellytyksiä, oman pääoman kertyneet voitot tai tappiot jäävät omaan pääomaan ja ne käsitellään kirjanpidossa tuottoina tai kuluina, kun sitoumus tai ennakoituusliiketoimi lopulta kirjataan tuloslaskelmaan. Jos sitoumuksen tai ennakoidun liiketoimen ei enää odoteta toteutuvan, kirjataan omassa pääomassa raportoidut kertyneet voitot tai tappiot kuitenkin välittömästi tilikauden tuloslaskelmaan.

Vaikka tietyt johdannaissopimukset täyttävätkin konsernin riskienhallinnan asettamat tehokkaan suojauksen vaatimukset, ne eivät täytä IAS 39:n kaikkia suojauslaskennan soveltamisen edellytyksiä. Tällaisten suojausinstrumenttien käyvän arvon muutokset mukaan lukien suojauslaskennan alaisten suojauksen tehon osa kirjataan tuloslaskelmaan käypään arvoon. Myynteihin ja ostoihin sekä henkilöstön etuuksiin liittyvien johdannaisten käyvän arvon muutokset esitetään liikevoitossa ja kyseiset erät on eritelty liitteessä 27, Rahoitusinstrumentit sekä liitteessä 8, Henkilöstökulut. Kaikkien muiden johdannaisten käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelman rahoituseriin.

Ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosijoituksen suojaus käsitellään kirjanpidossa kuten kassavirran suojaus, ja konserni käyttää joko johdannaisia tai lainaa tähän tarkoitukseen. Kun suojausinstrumentti on johdannainen, suojauksen tehokkaan osan voitto tai tappio esitetään oman pääoman muuntoeroissa, kuten konsernin laskelmassa kirjatusta tuotoista ja kuluista on esitetty. Tehottoman osan voitto tai tappio kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan. Muuntoerot, jotka liittyvät ulkomaiseen yksikköön tehtyä nettosijoitusta suojaaviin velkoihin, kirjataan myös omaan pääomaan muuntoeroihin ja tehon osa kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan.

Konserni dokumentoi liiketoimen alusta lähtien suojausinstrumentin ja suojauskohteen välisen yhteyden, kuten myös riskienhallinnan tavoitteen ja sen taustalla vaikuttavan suojautumisstrategian. Tämä prosessi sisältää kaikkien suojaaviksi määriteltyjen rahoitusinstrumenttien yhdistämisen tiettyihin varoihin, velkoihin, kiinteisiin sitoumuksiin tai vastaisiin tapahtumiin. Konserni myös dokumentoi sekä suojauksen alkuhetkellä että jatkuvasti arviolaskelman siitä, kumoavatko suojaukseen käytettävät johdannaiset erittäin tehokkaasti suojattavan kohteen käyvän arvon tai siihen liittyvän kassavirran muutoksia.

Rahoitusinstrumenttien käypä arvo

Julkisen kaupankäynnin kohteena olevien johdannaisten, mukaan lukien kaupankäyntitarkoituksessa pidettävien ja myytävissä olevien osakkeiden, käyvät arvot perustuvat tilinpäätöspäivänä noteerattuun markkinahintaan. Koronvaihtosopimusten käyvät arvot lasketaan tulevien kassavirtojen nykyarvona. Valuuttatermiinisopimukset arvostetaan tilinpäätöspäivänä tilinpäätöspäivän valuuttatermiinikursseihin. Arvostettaessa johdannaisia ja muita rahoitusinstrumentteja, jotka eivät ole kaupankäynnin kohteina, konserni käyttää useita menetelmiä ja tekee arvostuksen tilinpäätöspäivän markkinatilanteen perusteella. Pitkäaikaisiin velkoihin käytetään identtisten tai vastaavanlaisten instrumenttien noteeratun markkinahintoja tai jälleenmyyntihintoja. Muiden rahoitusinstrumenttien käyvän arvon määrittämisessä käytetään erilaisia menetelmiä, kuten optioiden yleisesti hyväksyttyjä arvonmääritysmalleja sekä tulevaisuuden kassavirtojen diskontattuja arvoja. Vuoden sisällä erääntyvien rahoitussaamisten ja -velkojen nimellisarvo, mukaan lukien arvioidut vähennykset, oletetaan likimain niiden käyväksi arvoksi. Rahoitusvelkojen käyvät arvot arvioidaan diskonttaamalla tulevat kassavirrat sellaisella markkinakorolla, jonka konserni joutuisi maksamaan vastaavista rahoitusinstrumenteista tilinpäätöshetkellä.

Rahoitusinstrumenttien ostot ja myynnit kirjataan kaupapäivänä, joka on päivä jolloin konserni sitoutuu ostamaan tai myymään rahoitusinstrumentin. Rahoitusinstrumentit kirjataan pois taseesta kun oikeudet saada tai maksaa rahavirtoja rahoitusinstrumenteista ovat menneet umpeen tai konserni on siirtänyt rahoitusinstrumenttien riskit, edut ja sitoumukset.

Tuloutusperiaate

Liikevaihto sisältää tuotteiden ja palveluiden sekä raaka-aineiden ja tarvikkeiden myynnistä saadut tuotot oikaistuna välillisillä veroilla, myynnin oikaisuierillä ja valuuttamääräisen myynnin kurssieroilla. Tuotot tavaroiden myynnistä tuloutetaan sillä hetkellä, kun tuotteen omistukseen liittyvät riskit ja edut siirtyvät ostajalle eikä konsernilla ole enää valvonta- eikä määräysvaltaa tuotteeseen. Yleensä tämä tarkoittaa sitä hetkeä, jona tuote on toimitettu sovitun toimituslausekkeen mukaisesti asiakkaalle.

Stora Enson toimitusehdot perustuvat Incoterms 2000 -toimituslausekekokoelmaan, joka on Kansainvälisen kauppakamarin julkaisema toimituslausekkeiden määritelmien kokoelma. Konsernin myyntiä koskevat yleisimmät toimituslausekkeet ovat:

- D-lausekkeet, joiden mukaan konsernin on toimitettava tuotteet sovittuun määräpaikkaan. Myynnin toteutumishetki on toimitus ostajalle sovitussa määräpaikassa sovittuna aikana.
- C-lausekkeet, joiden mukaan myyjä järjestää ja maksaa kuljetuksen sovittuun määräpaikkaan sekä tietyt muut kulut. Konsernin vastuu tuotteista kuitenkin päättyy, kun tuotteet on luovutettu rahdinkuljettajalle käytettävän lausekkeen mukaisesti. Myynnin toteutumishetki on siten se, jona myyjä luovuttaa tavarahan dinkuljettajalle sovitun määräpaikkaan kuljettamista varten.
- F-lausekkeet, joiden mukaan ostaja järjestää kuljetuksen ja vastaa siitä. Myynnin toteutumishetki on tuotteiden toimitaminen ostajan rahdinkuljettajalle.

Jos paikalliset säännöt johtavat yllä olevista säännöistä poikkeavaan laskutukseen, tämän tuoton vaikutus on laskettu ja oikaistu.

Palveluista saadut tuotot kirjataan, kun palvelu on suoritettu.

Lähetys- ja käsittelymenot

Lähetyskuluja ei laskuteta erikseen vaan ne sisältyvät asiakkailta laskutettavien tuotteiden arvoon, jos Stora Enso on vastuussa kuljetuksista. Kuljettamisesta aiheutuvat kulut sisältyvät myyntikuluihin.

Tutkimus ja kehitys

Tutkimusmenot kirjataan kuluksi toteutumishetkellä ja ne sisältyvät konsernin tuloslaskelmassa liiketoiminnan muihin kuluihin. Kehityskulut kirjataan myös kuluksi toteutumishetkellä, ellei voida varmistua siitä, että niistä saadaan tuottoa tulevaisuudessa, jolloin ne aktivoidaan aineettomina hyödykkeinä ja poistetaan niihin liittyvän tuottokauden aikana.

Mainontaan käytettävät menot

Mainontaan käytettävät menot kirjataan kuluksi toteutumishetkellä.

Tietokoneohjelmistojen kehitysmenot

Jos uuden ohjelmiston hankinta- ja kehitysmeno liittyy selvästi määriteltävissä olevaan ja ainutlaatuihin tuotteeseen, johon konsernilla on määräysvalta ja josta saatava pitkäaikainen hyöty on suurempi kuin sen kustannukset, se kirjataan taseeseen aineettomaksi hyödykkeeksi ja poistetaan arvioituna taloudellisena vaikutusaikanaan. Välillisiin menoihin lasketaan kehitystyöryhmän henkilöstömenot ja asianmukainen osuus yleiskustannuksista mutta ei ohjelmiston ylläpitokustannuksia, jotka kirjataan kuluksi syntymishetkellä. Internetsivujen kustannukset kirjataan kuluksi syntymishetkellä.

Ympäristövelvoitteet

Aikaisemman liiketoiminnan aiheuttamien ympäristövaikutusten korjaamisesta syntyneet kustannukset, jotka eivät lisää nykyisiä tai tulevia tuotteita, kirjataan kuluksi. Ympäristölakien ja -säästöjen nykytulkintaan perustuen ympäristövastuut kirjataan, mikäli on todennäköistä, että on syntynyt vastuu ja sen määrä voidaan luotettavasti arvioida. Ympäristövastuut eivät sisällä kolmansilta osapuolilta saatavia korvauksia.

Lopetettavat toiminnot ja myytävä omaisuus

Lopetettava toiminto syntyy, kun päätetään yksittäisen suunnitelman mukaisesti luopua kokonaan tai olennaisilta osin konsernin merkittävästä erillisestä liiketoiminta-alueesta tai maantieteellisestä toiminta-alueesta, jonka omaisuus ja tulos voidaan erottaa fyysisesti, liiketoiminnallisesti ja raportointitarkoituksessa ja joka on myyty tai luokitellaan myytäväksi. Omaisuus luokitellaan myytävänä olevaksi, kun on erittäin todennäköistä, että omaisuuserästä saatava tuotto tulee kertymään myynnistä eikä omaisuuserän jatkuvasta käytöstä.

Lopetettava toiminto esitetään tuloslaskelmassa omana eräänä myyntivuonna tai kun se täyttää myytävissä olevaan omaisuuteen liittyvät ehdot sekä vertailuvuosina. Summa sisältää:

- liiketoiminnan voiton tai tappion verojen jälkeen
- käypään arvoon arvostuksen yhteydessä kirjattavan verojen jälkeisen tappion myyntikustannuksilla vähennettynä
- toiminnon lopettamisesta aiheutuvan myyntivoiton verojen jälkeen
- kaikki kertyneet muuntoerot euroalueen ulkopuolella sijaitsevista yrityksistä sekä näiden sijoitusten suojaamisen vaikutukset.

Tuloverot

Konsernin verot sisältävät konserniyritysten verot, jotka perustuvat tilikauden verotettavaan tuloon, sekä aikaisempien tilikausien verot, laskennallisten verojen muutokset ja osuudet osakkuusyritysten veroista. Taseen lyhytaikaisiin veroihin sisältyy oman pääoman suojauksen verovaikutus, kuten tuloverojen täsmäytyksen yhteydessä mainitaan liitteessä 11.

Laskennalliset verot lasketaan taselähtöisen velkamenetelmän mukaan, jolloin kaikista omaisuuserien ja velkojen kirjanpito- sekä verotusarvojen väliaikaisista eroista lasketaan nettovaikutus kulloinkin voimassaolevia tai voimaantulevia verokantoja käyttäen. Merkittävimmät jaksotuserot syntyvät aineellisten hyödykkeiden poistoerosta, hankittujen yritysten hankintahetken netto-omaisuuden uudelleenarvostuksesta, myytävissä olevien rahoitusvarojen ja johdannaisinstrumenttien arvostamisesta käypiin arvoihin, vaihto-omaisuuden konsernin sisäisen katteen eliminoinnista, verottamattomista varauksista ja vahvistetuista tappioista. Vahvistetuista tappioista kirjataan laskennallisia verosaamisia siinä määrin kuin on todennäköistä, että vahvistettuja tappioita voidaan käyttää hyväksi tulevien tilikausien verotettavaa tuloa vastaan.

Poistoero ja verottamattomat varaukset jaetaan konsernitasella omaan pääomaan ja laskennallisiin verovelkoihin. Suomen ja Ruotsin osakeyhtiölakien mukaan omaan pääomaan laskettu osuus ei kuulu jakokelpoiseen varoihin.

Liikearvo

Liikearvo sisältää tulevia taloudellisia hyötyjä omaisuuseristä, joita konserni ei yritystason yhteydessä voi määrittää ja kirjata erikseen. Liikearvo lasketaan yritystason hankintamenon ja hankitun yrityksen netto-omaisuuden käyvän arvon erotuksena

hankintahetkellä. Liikearvo kohdistetaan niille rahavirtaa tuottaville yksiköille, joiden odotetaan hyötyvän yritysostosta, arvonalentumistestausta varten. Euroalueen ulkopuolella sijaitsevien yritysten hankinnasta aiheutuva konserniliikearvo käsitellään konsernitilinpäätöksessä kyseisen yrityksen varallisuutena ja muutetaan euroiksi tilinpäätöspäivän valuuttakurssiin.

Liikearvosta ei tehdä poistoja, mutta sille tehdään arvonalentumistesti vuosittain tai useamminkin, jos arvonalentumisesta on viitteitä.

Konserniyksikön lopettamisesta aiheutuvat voitot ja tappiot sisältävät myytyyn yksikköön liittyvän liikearvon määrän.

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet on kirjattu taseessa alkuperäiseen hankintamenoon ja ne poistetaan tasapoistoin taloudellisen vaikutusajan. Taloudelliset vaikutusajat vaihtelevat kolmesta kymmeneen vuoteen ja patenttien osalta kahteenkymmeneen vuoteen. Hankitut aineettomat hyödykkeet kirjataan taseessa erilleen liikearvosta, mikäli ne täyttävät hyödykkeen määritelmän, ovat eriteltävissä tai jos ne syntyvät sopimuksista tai laillisista oikeuksista ja jos niiden käypä arvo voidaan määritellä luotettavasti.

Muut yrityskaupan yhteydessä kirjatut aineettomat hyödykkeet kuin konserniliikearvo koostuvat markkinointiin ja asiakkaisiin liittyvistä tai sopimus- ja teknologiapohjaisista aineettomista hyödykkeistä. Tyypillisiä markkinointiin sekä asiakkaisiin liittyviä aineettomia hyödykkeitä ovat tuotemerkit, tuote- ja palvelunimet, yhteismerkit, tuotetakuumerkinnot, asiakaslistat, tilaukset tai tilauskanta, asiakassopimukset sekä niihin liittyvät asiakassuhteet. Sopimus- ja teknologiapohjaiset aineettomat hyödykkeet ovat tyypillisesti lisenssi- ja rojaltisopimuksia tai patentoituja teknologiaa tai alaan liittyviä salaisuuksia, kuten luottamuksellisia kaavoja, prosesseja tai reseptejä. Asiakassopimusten ja niihin liittyvien asiakassuhteiden käypä arvo määritellään oletettujen asiakkuuksien pysyvyyden ja asiakkuuksien arvioidun kestoajan rahavirtojen mukaan. Tuotemerkkien arvo määritellään diskontatun rahavirran analyysillä käyttämällä rojaltimeetodia.

Aineelliset hyödykkeet

Konserniyritysten aineelliset hyödykkeet on arvostettu taseessa alkuperäiseen hankintamenoon lisätyn tarvittaessa hyödykkeen käytöstä poistamisesta tulevaisuudessa toteutuvilla kuluilla. Konserniin uuden tytäryrityksen oston yhteydessä tulevat aineelliset hyödykkeet arvostetaan käypään arvoonsa ostopäivänä. Poistot lasketaan tasapoistomenetelmällä ja ne oikaistaan mahdollisilla arvonalentumis- tai myyntikuluilla. Tasearvo edustaa hankintamenoa vähennettynä kertyneillä poistoilla ja arvonalentumisilla. Rakennusaikaiset korot pitkäaikaista rakennusaikaa edellyttävistä hankkeista aktivoidaan aineellisiin hyödykkeisiin osaksi hankintamenoa rakennusajalta.

Maa-alueista ei tehdä poistoja, koska niillä ei katsota olevan taloudellista pitoaikaa. Muiden aineellisten hyödykkeiden ryhmien poistot perustuvat seuraaviin odotettuihin taloudellisiin vaikutusajoihin:

Aineellisten hyödykkeiden ryhmä	Poistoaika vuosina
Teollisuusrakennukset	10–50
Toimisto- ja asuinrakennukset	20–50
Puuhioketehtaat	15–20
Vesivoimalaitokset	40
Paperi-, kartonki- ja sellutehtaat, pääkoneet	20
Raskas koneisto	10–20
Pakkaus- ja hylsytehtaat	10–15
Sahat	10–15
Tietokoneet	3–5

Ajoneuvot	5
Toimistokalusto	3–5
Rautatiet, satamat	20–25
Metsäautotiet	10–35
Tiet, kentät, sillat	15–20
Aineettomat hyödykkeet	3–20

Normaalit kunnossapito- ja korjauskustannukset kirjataan kuluksi syntymishetkellä. Merkittävät uudistus- ja parannusinvestoinnit aktivoidaan ja poistetaan niihin liittyvän päähyödykkeen jäljellä olevana taloudellisen vaikutusajan. Aineellisten hyödykkeiden luovutus tai käytöstä poistaminen kirjataan poistamalla hankintameno ja kertyneet poistot kirjanpidosta ja mahdollinen luovutushetken arvon ja poistamattoman hankintameno erotus kirjataan tuloslaskelmassa arvonalentumisiin. Myyntivoitot esitetään liiketoiminnan muissa tuotoissa.

Arvonalentumiset

Useimpien omaisuuserien kirjanpitoarvo arvioidaan jokaisena tilinpäätöspäivänä mahdollisen arvonalentumisen tunnistamiseksi. Liikearvoa testataan vuosittain. Jos arvonalentumiseen viittaavia tekijöitä ilmenee, arvioidaan omaisuuserän kerrytettävissä olevaksi rahamääräksi nettomyyntihinta tai sitä korkeampi käyttöarvo. Arvonalentuminen kirjataan, jos kirjanpitoarvo ylittää kerrytettävissä olevan rahamäärän.

Aikaisemmin tehty arvonalentumiskirjaus aineellisista hyödykkeistä perutaan, jos kerrytettävissä olevan rahamäärän määrittämistä koskevat arviot ovat muuttuneet. Arvonalentumiskirjauksen peruuttaminen ei silti saa johtaa korkeampaan kirjanpitoarvoon kuin mikä taseessa olisi ollut, jos arvonalentumista ei olisi aikaisempina vuosina kirjattu. Liikearvosta tehtyä arvonalentumista ei kuitenkaan peruta.

Aineettomille ja aineellisille hyödykkeille tehdään arvonalentumistestejä rahavirtaa tuottavan yksikön tasolla, kun taas liikearvon yhteydessä arvonalentumistestit tehdään rahavirtaa tuottavissa yksiköissä tai yksiköiden ryhmässä matalimmalla tasolla, jolla ryhmän liikearvoa sisäisissä hallinnointitarkoituksissa seurataan.

Vuokrasopimukset (Leasing)

Aineellisten hyödykkeiden vuokrasopimukset, joissa konsernille siirtyä olennainen osa omistamisen eduista ja riskeistä, luokitellaan rahoitusleasingsopimuksiksi. Ne merkitään taseeseen sopimuksen alkaessa varoiksi määrään, joka on yhtä suuri kuin hyödykkeen käypä arvo sopimuksen alkamisajankohtana, tai sitä alemman vähimmäisvuokrien nykyarvoon. Maksettavat leasingvuokrat jaetaan rahoitusmenoon ja velan vähennykseen. Rahoitusmenot kohdistetaan vuokra-ajan tilikausille siten, että jäljellä olevalle velalle tulee kullakin tilikaudella samansuuruinen korkoprosentti. Vastaavat leasingvuokravastuut rahoituskustannuksella vähennettynä sisältyvät korollisiin velkoihin. Rahoituksen korko-osuus kirjataan tuloslaskelmaan leasingopimuksen aikana. Rahoitusleasingillä vuokratut omaisuuserät poistetaan joko suunnitelman mukaan taloudellisen pitoajan tai sitä lyhyemmän leasingopimuksen keston mukaan.

Aineellisten hyödykkeiden vuokrasopimukset, joissa vuokranantajalle jää kaikki omistamiselle ominaiset edut ja riskit, luokitellaan muiksi vuokrasopimuksiksi. Niiden vuokrat merkitään kuluiksi tasasuuruksina erinä vuokra-ajan kuluessa. Jos muu vuokrasopimus puretaan ennen vuokra-ajan umpeutumista, kaikki sopimuksen purkamisesta vuokranantajalle aiheutuvat kustannukset kirjataan välittömästi kuluksi. Leasingsopimusten lakkauttamisen yhteydessä saadut edut kirjataan diskontattuina.

Saadut valtionavustukset

Aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin liittyvät valtionavustukset vähennetään hyödykkeen hankintahinnasta ja nettohankintameno aktivoidaan taseeseen. Muut valtionavustukset kirjataan systemaattisesti tulona jaksoille, joilla niitä vastaava kulu syntyy.

Biologiset hyödykkeet

IAS 41 Maatalous edellyttää, että biologiset hyödykkeet, kuten Stora Enson osalta kasvava puusto, on kirjattava taseeseen markkina-arvoonsa. Konsernin metsät on kirjattu käypään arvoon vähennettynä arvioiduilla myyntiin liittyvillä menoilla, mikä perustuu siihen oletukseen, että näiden hyödykkeiden käypä arvo on luotettavasti määritettävissä. Stora Enso myös varmistaa, että konsernin osuus osakkuusyriyten metsäomistuksen arvosta on yhdenmukainen konsernin laskentaperiaatteiden kanssa.

Uudet hankitut biologiset hyödykkeet ja istutetut viljelmät arvostetaan hankintameno, joka vastaa käypää arvoa. Konsernin metsäomaisuuden arvo perustuu diskontattujen kassavirtojen malleihin. Biologisten hyödykkeiden käypä arvo lasketaan jatkuvien toimintojen kassavirtojen pohjalta eli kestävän metsänhoidon perusteella ja kasvupotentiaali huomioidaan ottaen. Ennustettuun puun kasvuun perustuvat vuosittaiset hakkuut kerrotaan toteutuneilla puun hinnoilla ja saadusta arvosta vähennetään lannoitteiden sekä hakkuiden kustannukset. Biologisten hyödykkeiden käypä arvo mitataan tuottavan metsäalueen yhden kasvukauden hakkuiden nykyarvona ottaen huomioon ympäristörajoitukset ja muut varaukset. Fyysisesti maaperässä kiinni oleva biologinen hyödyke arvostetaan käypään arvoon erillään maa-alueesta.

Päästöoikeudet ja päästökauppa

Konserni on osallisena Euroopan päästökaupassa, jossa sille on allokoitu tietty määrä päästöoikeuksia tietylle ajanjaksolle. Päästöoikeudet lisäävät konsernin aineettomien hyödykkeiden ja valtionavustuksien määrää sekä velvoittavat konsernin luovuttamaan toteutusjaksolla toteutuneita päästöjä vastaavan päästöoikeusmäärän. Päästöoikeudet on kirjattu aineettomiin hyödykkeisiin konsernin saadessa ne haltuun, ja niiden arvostus perustuu tuon päivän käypään arvoon. Jos päästöoikeuksien markkina-arvo laskee merkittävästi niistä saatavan tuoton alle ja lasku katsotaan pysyväksi, arvonalentuminen kirjataan oikeuksista, joita konserni ei aio käyttää sisäisesti. Varaus päästöoikeuksien palautusvelvoitteen täyttämiseksi perustuu toteutuneisiin päästöihin ja palautusvelvoitteen täyttämiseen käytetään saatuja päästöoikeuksia. Mahdolliset yli menevät päästöt arvostetaan aikajakson lopun markkina-hinnalla.

Tuloslaskelmaan kirjataan tehdyt päästöt kuluiksi materiaaleihin ja palveluihin allokaatiopäivän käyvällä arvolla. Markkinoilta ostetut päästöoikeudet kirjataan kuluiksi hankintahintaan. Vastaavasti liiketoiminnan muihin tuottoihin kirjataan vastaavan kokoinen hyvitys, jonka johdosta allokoitujen päästöjen vaikutus eliminoituu. Täten tuloslaskelmaan ei synny alkujaossa allokoitujen päästöoikeuksien osalta tulospaikutusta. Mahdollinen tulospaikutus syntyy ainoastaan allokaation ylittävien päästöjen vuoksi tehdyistä lisäostoista, ylijäämäoikeuksien myynnistä tai sellaisten oikeuksien arvonalentumisesta, joita ei tarvita sisäiseen käyttöön.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus esitetään taseessa hankintameno tai sitä alemman nettorealisointiarvon määräisenä. Hankintameno määritellään FIFO-menetelmää käyttäen tai vaihtoehtoisesti painotetun keskihinnan menetelmällä, mikäli se johtaa

likimain samaan lopputulokseen kuin FIFO-menetelmä.

Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintameno käsittää raaka-aineet, välittömät palkat, poistot ja muut välittömät kustannukset sekä tuotteisiin kohdistuvan osuuden tuotannon välillisistä kustannuksista ilman korkokuluja. Nettorealisointiarvo on arvioitu myyntihinta tavanomaisessa liiketoiminnassa vähennettynä tuotteiden valmiiksi saattamisesta ja myynnistä aiheutuvilla menoilla.

Mikäli tuotteen valmistuskulut ylittävät tilapäisessä markkinatilanteessa sen nettorealisointiarvon, tehdään arvonoikaisu. Tasearvojen oikaisuja tehdään myös vanhoille, hidaskiertoisille ja vanhentuneille tuotteille sekä varaosille. Yksityiskohtaisempia tietoja tasearvojen oikaisuista on liitteessä 12 kohdassa Tasearvojen arvostukset ja liitteessä 19 kohdassa Vaihto-omaisuus. Taseessa ne puolestaan vähennetään varastojen tasearvosta.

Myyntisaamiset

Myyntisaamiset arvostetaan alun perin käypään arvoon ja jälkeenpäin odotettuun realisoitumisarvoon. Epävarmat saamiset arvioidaan tilinpäätöshetkellä saamisen riippumattoman, kattavan tarkastelun perusteella vuoden lopussa. Epävarmoista saamisista johtuvat tappiot kirjataan tuloslaskelmaan ”liiketoiminnan muihin kuluihin”. Myyntisaamiset esitetään lyhytaikaisissa varoissa lyhytaikaisina korottomina saamisina.

Rahavarat

Rahavarat sisältävät rahat ja pankkisaamiset sekä muut varat, joiden alkuperäinen maturiteetti on alle kolme kuukautta. Käytössä olevat luottolimiitit sisältyvät taseessa lyhytaikaisiin korollisiin velkoihin.

Sijoitukset

Konserni luokittelee markkinakelpoisiin velka- ja arvopapereihin sekä noteeraamattomiin arvopapereihin tehdyt sijoitukset kolmeen ryhmään, jotka ovat kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat, eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat ja myytävissä olevat rahoitusvarat. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävien rahoitusvarojen tarkoituksena on tuottaa voittoa lyhyellä aikavälillä, ja ne arvostetaan tuloslaskelmassa käypään arvoon ja esitetään osana lyhytaikaisia sijoituksia. Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset on tarkoitettu pidettäväksi erääntymiseensä saakka, ja ne raportoidaan osana pitkäaikaisia sijoituksia. Konsernilla ei ollut näihin ryhmiin luokiteltavia sijoituksia vuonna 2007. Ne varat, joita pidetään hallussa ennalta määrittelemättömän ajan ja joista likviditeetin turvaamisen tai korkomuutosten takia voidaan luopua, luokitellaan myytävissä oleviksi rahoitusvaroiksi. Nämä erät esitetään taseen pitkäaikaisissa varoissa, ellei johto ole ilmaissut aikomustaan luopua omistuksesta tilinpäätöspäivää seuraavien 12 kuukauden kuluessa, jolloin ne esitetään lyhytaikaisissa varoissa. Johto tekee sijoitusten luokittelun liittyvät päätökset ostohetkellä ja arvioi luokitusta säännöllisesti.

Myytävänä olevat omaisuuserät kirjataan alun perin käypään arvoon ja niistä johtuvat voitot ja tappiot myytävänä olevista omaisuuseristä kirjataan nettomääräisinä suoraan oman pääoman ”muut tuotot” -rahastoon. Kun ne myydään, kumulatiivinen käyvän arvon oikaisu kirjataan tuloslaskelmaan. Pysyvä arvonalentumistesti suoritetaan, jos varojen markkina-arvo on alle kirjanpitoarvon yli vuoden ajan. Jos arvonalentuminen on selvä, sitä vastaava osa käyvän arvon rahastosta kirjataan tuloslaskelmaan.

Lainasaamiset

Lainasaamiset ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia rahoitusvaroja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteitä tai määriteltävissä olevia ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla. Ne merkitään alun perin käypään arvoon taseeseen ja niitä arvioidaan säännöllisesti sekä systemaattisesti perintäkelpoisuuden ja saatavilla olevien vakuuksien suhteen. Mikäli jonkin lainasaatavan arvioidaan olevan palautumaton, suoritetaan kirjanpitoarvon ja odotettavissa olevien kassavirtojen nykyarvon alijäämän kattamiseksi varaus. Korkotuotto lainasaatavista sisältyy rahoituseriin. Alle 12 kuukauden kuluessa erääntyvät lainasaamiset esitetään lyhytaikaisissa varoissa korollisina saamisina ja 12 kuukauden jälkeen erääntyvät lainasaamiset pitkäaikaisina lainasaamisina.

Velat

Rahoitusvelat merkitään alun perin kirjanpitoon käypään arvoon vähennettynä transaktiokustannuksilla. Seuraavina tilikausina velat esitetään jaksotettuun hankintamenuon käyttäen efektiivisen koron menetelmää. Mahdollinen ero transaktiokustannuksilla vähennetyn saadun vastikkeen ja lunastushinnan välillä kirjataan tuloslaskelmaan velan juoksuajalle jaksotettuna. Korkokulut kirjataan tuloslaskelmaan suoriteperusteisesti.

12 kuukauden jälkeen erääntyvät velat on luokiteltu taseessa pitkäaikaisiksi, mutta alle 12 kuukauden kuluessa erääntyvät lyhennykset on esitetty lyhytaikaisissa veloissa korollisten velkojen lyhennyserinä. Lyhytaikaiset yritystodistuslainat, pankkilainat ja muut korolliset lainat, jotka erääntyvät alle 12 kuukauden kuluessa, on esitetty lyhytaikaisten velkojen kohdassa Korolliset velat.

Pakolliset varaukset

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite ja kun on todennäköistä, että velvoitteen täyttäminen edellyttää taloudellista suoritusta tai aiheuttaa taloudellisen menetyksen ja että velvoitteen määrä on arvioitavissa luotettavasti. Ympäristön ennalleen palauttamiseen liittyvät ympäristövaraukset tehdään projektin alkaessa. Varauksena aktivoidut kustannukset ja omaisuuden alkuperäinen hankintamenu poistetaan omaisuuden taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Varaukset diskontataan nettonykyarvoonsa.

Uudelleenjärjestelyvaraus kirjataan jaksolta, jona konserni sitoutuu suunnitelmaan juridisesti tai tosiasiallisesti. Varauksen kirjataan ne kustannukset, jotka sisältyvät lopettamissuunnitelmaan tai aiheutuvat suoraan siitä, jotka ovat tulosta jatkuvasta sopimusvelvoitteesta, josta ei ole jatkuvaa taloudellista hyötyä, tai jotka liittyvät velvoitteen purkamisesta aiheutuvaan sanktioon.

Henkilöstön etuudet

Konsernilla on eri puolilla maailmaa useita maksupohjaisia ja etuuspohjaisia eläkejärjestelmiä, joihin kuuluvaa omaisuutta hallinnoivat yleensä erilliset säätöt ja rahastot. Eläkejärjestelyt ja työsuhteen jälkeiset järjestelyt rahoitetaan yleensä työntekijöiltä ja asianomaisilta konserniyrityksiltä perittävien maksuin, jotka perustuvat riippumattomien vakuutusmatemaatikkojen suosituksiin. Konsernin suoritukset maksupohjaisiin järjestelyihin kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan sinä kautena, johon maksusuoritus liittyy.

Etuuspohjaisissa järjestelyissä taloudelliset kustannukset määritetään ennakoituun etuusoikeusyksikköön (projected credit unit) perustuvalla menetelmällä. Menetelmän mukaan eläkejärjestelyjen kustannukset kirjataan tuloslaskelmaan

jaksottamalla säännönmukaiset kustannukset työntekijän työvuosille hyväksyttyjen vakuutusmatemaatikkojen vuosittain laatimien vakuutusmatemaattisten laskelmien mukaisesti. Eläkevastuuna esitetään tulevien arvioitujen eläkemaksujen nykyarvo, joka lasketaan käyttäen korkona juoksuajaltaan vastaavien valtion velkasitoumusten korkoja.

Konserni kirjaa kaikki tietyistä etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä aiheutuvat vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot välittömästi suoraan omaan pääomaan, kuten konsernin laskelmassa kirjatusta tuotoista ja kuluista ("SORIE") on esitetty. Takautuvaan työsuoritukseen perustuvat menot tunnistetaan kuitenkin järjestelyihin tehtävien muutosten yhteydessä, ja karttavat menot esitetään tuloslaskelmassa. Karttumattomat summat poistetaan systemaattisesti karttumisjaksolla. Konsernitaseeseen kirjataan täysi varaus kaikista suunnitelman vajuksista oikaistuna aiemmilla työsuoritukseen perustuvilla kuluilla, joita ei ole vielä poistettu.

Johdon osakeoptiot ja -kannustimet

Kaikki osakeperusteiset maksut (synteettiset optio-ohjelmat ja muut johdon palkitsemis- ja kannustusohjelmat) kirjataan tuloslaskelmaan henkilöstökuluiksi oikeuden syntymisajanjaksona. Synteettiset optio-ohjelmat 2000–2007 suojataan optioiden suojausinstrumenteilla (Total Return Swap), jotka maksetaan käteissuorituksin. Konsernilla on täten mahdollisuus saada käteissuorituksia, jotka osittain kompensoivat muutokset osakkeen kurssissa sen myöntämispäivän ja maksupäivän välillä.

Työsuorituksen käypä arvo, joka on saatu optioiden vastikkeena, määritetään optioiden käypänä arvona myöntämispäivänä ja kirjataan kuluksi option oikeuden syntymisajanjaksolla. Varaus arvostetaan jokaisena tilinpäätöspäivänä uudelleen käypään arvoonsa käyttämällä arvioita niiden optioiden määrästä, joiden odotetaan tulevan merkittäviksi, ja viimeimmät käyvät arvot lasketaan käyttämällä Black-Scholes-hinnoittelumallia, jolloin kaikki muutokset kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan.

Työsuorituksen käypä arvo, joka on saatu osakekannustimien vastikkeena, määritetään myöntämispäivänä ja kirjataan kuluksi syntymisajanjaksolla. Varaus arvostetaan jokaisena tilinpäätöspäivänä uudelleen käypään arvoonsa käyttämällä arvioita niiden osakekannustimien määrästä, joiden odotetaan tulevan lunastettaviksi, ja viimeimmät käyvät arvot lasketaan käyttämällä Stora Enson R-osakkeen päätöskurssia, jolloin kaikki muutokset kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan.

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteen muutos

Aiemmin muissa rahoituserissä esitetyt optio-ohjelmien suojausinstrumentit esitetään nykyisin liikevoitossa henkilöstökulujen alla. Vaikutus liikevoittoon on tällöin 13,7 milj. euroa vuonna 2005, 24,6 milj. euroa vuonna 2006 ja -11,8 milj. euroa vuonna 2007. Muutoksella ei ole kuitenkaan vaikutusta veroja edeltävään tulokseen. Aiempien vuosien vertailuluvut on oikaistu vastaavasti.

Sidottu oma pääoma

Sidottuun omaan pääomaan luetaan kuuluvaksi ylikurssirahasto, ulkomaisten tytäryritysten muuntoerot, suoraan omaan pääomaan kirjatut nettotulot sekä muut rajoitetut oman pääoman erät niiden maiden lakien mukaisesti, joissa tytäryritykset toimivat.

Osakekohtainen tulos

Osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla tilikauden tulos keskimääräisellä painotetulla osakemäärällä, jota laskettaessa

on vähennetty konsernin hallussa kulloinkin olevat omat osakkeet. Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos on laskettu takaisin ostettujen osakkeiden menetelmällä (treasury stock method). Tällöin optiot oletetaan käytetyiksi tilikauden alussa tai sen jälkeisenä liikkeeseenlaskupäivänä ja saaduilla varoilla oletetaan ostetun omia osakkeita tilikauden keskimääräisellä markkinahinnalla. Keskimääräisen ulkona olevien osakkeiden lukumäärän lisäksi jakaja sisältää oletuksen, että optiot on käytetty.

Optioiden käyttöä ei oteta huomioon osakekohtaista tulosta laskettaessa, jos optioiden toteutushinta ylittää osakkeiden keskimääräisen markkina-arvon kauden aikana. Optioilla on laimentava vaikutus vain, jos osakkeiden kauden keskimääräinen markkinahinta ylittää optioiden toteutushinnan.

Osingonjako

Hallituksen yhtiökokoukselle ehdottamaa osinkoa ei ole vähennetty jakokelpoisesta omasta pääomasta ennen yhtiökokouksen hyväksyntää.

Vuonna 2007 voimaan tulleet uudet ja muutetut laskentastandardit

Konserni on ottanut käyttöön IFRS 7, Rahoitusinstrumentit: Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot -standardin sekä standardia IAS 1, Tilinpäätöksen esittäminen – Tilinpäätöksessä esitettävät pääomatiedot koskevan muutoksen, jonka soveltaminen on pakollista 1.1.2007 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Standardin mukaan tilinpäätöksessä on esitettävä liitetiedot, joiden avulla voidaan arvioida konsernin rahoitusinstrumenttien merkitystä ja niistä aiheutuvien riskien luonnetta sekä laajuutta. Uudet liitetiedot on esitetty tilinpäätöksessä.

Seuraavat muutokset ja tulkinnat on otettu huomioon konsernin tilinpäätöksissä 1.1.2007 lähtien, mutta ne eivät vaikuttaneet olennaisesti konsernin toimintoihin:

- IFRIC 7, Tilinpäätöksen oikaisemiseen perustuvan lähestymistavan soveltaminen IAS 29:n Taloudellinen raportointi hyperinflaatiomaissa mukaisesti
- IFRIC 8, IFRS 2:n soveltamisala
- IFRIC 9, Kytkeytyneiden johdannaisten uudelleenarvointi
- IFRIC 10, Osavuositaukukset ja arvon alentuminen

Uudet standardit sekä sellaiset muutokset ja tulkinnat jo julkaistuihin standardeihin, jotka eivät olleet vielä voimassa vuonna 2007

- IAS 1 (Muutos), Tilinpäätöksen esittäminen -standardin tarkoituksena on helpottaa tilinpäätöksissä annettujen tietojen analysointia ja vertailua siten, että omassa pääomassa tapahtuvat muutokset, jotka aiheutuvat omistajien kanssa tehdyistä liiketoimista, erotellaan muista oman pääoman muutoksista. Tällä ei ole vaikutusta konsernin raportointiin.
- IFRS 2, Osakeperusteiset maksut -standardin muutoksen mukaisesti oikeuden syntymisehtoja ovat vain palveluiden tai työsuorituksen suorittamista koskevat ehdot. Muut tekijät sisällytetään myöntämispäivän käypään arvoon, ja ne eivät vaikuta ansaittavissa olevien kannustimien määrään tai myöntämispäivän jälkeiseen arvostukseen. Lisäyksessä määritetään myös, että kaikki kyseisen yksikön tai muiden osapuolten tekemät mitätöinnit on kirjattava samalla tavalla. Lisäyksen ei odoteta vaikuttavan konsernin raportointiin.
- IFRS 3 (Muutos), Liiketoimintojen yhdistäminen -standardin mukaisesti liiketoimintojen yhdistämiseen on edelleen sovellettava hankintamenomenetelmää, mutta joitakin merkittäviä muutoksia on otettava huomioon. Esimerkiksi liiketoiminnan ostamiseen liittyvät maksut on kirjattava

käypään arvoon hankinta-ajankohtana, ja eräät ehdolliset vastikkeet arvostetaan hankinnan jälkeen käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Liikearvo voidaan laskea emoyhtiön osuutena hankitun liiketoiminnan nettovarallisuudesta, tai siihen voidaan sisällyttää vähemmistöosuuteen liittyvä liikearvo. Kaikki liiketoimeen liittyvät kustannukset on kuitenkin kirjattava kuluksi. Konsernin raportointiin vaikuttanee näistä vain viimeksi mainittu kohta, mutta ei merkittävästi.

- IAS 23 (Muutos) Vieraan pääoman menot, joka on otettava käyttöön 1.1.2009 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Käyttöönnoton myötä vieraan pääoman menoja ei voi enää kirjata kuluksi tilikaudella, jolla ne ovat syntyneet. Muutos ei vaikuta Stora Enson tilinpäätökseen, koska konserni on aina aktivoinut ehdot täyttävistä hyödykkeistä aiheutuvat vieraan pääoman menot.
- IAS 27 (Muutos), Konsernitilinpäätös ja erillistilinpäätös -standardin mukaisesti transaktiot, joissa määräysvallassa ei tapahdu muutosta, on kirjattava omaan pääomaan. Liikearvoa tai tulosvaikutteisia voittoja tai tappioita ei siis kirjata. Jos määräysvalta siirtyy toiselle osapuolelle liiketoimen yhteydessä, jäljelle jäävä omistusosuus arvostetaan käypään arvoon ja liiketoimesta kirjataan voitto tai tappio. Stora Enso soveltaa taloudellisten yksiköiden mallia jo nykyisin, joten standardin muutos ei vaikuta konsernitilinpäätökseen.
- IFRS 8, Operating Segments -standardi korvaa IAS 14 -standardin. Sen mukaan yksikön on sovellettava operatiivisten segmenttinsä taloudellisen tuloksen raportoinnissa ”johdon lähestymistapaa”, jolloin tilinpäätöksen segmenttikohdattaiset tiedot laaditaan saman periaatteen mukaisesti kuin konsernin sisäisissä hallintotarkoituksissa. Tärkein muutos on se, että segmenttikohtaisista liiketoimintatuloksista jätetään pois osuus osakkuusyritysten tuloksesta, kertaluonteiset erät, osakeperusteiset maksujen käyvän arvon oikaisut, optio-ohjelmien suojausinstrumentit, päästöoikeudet ja biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutokset. Standardin soveltaminen on pakollista 1.1.2009 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla, mutta Stora Enso ottaa sen käyttöön jo vuoden 2008 ensimmäisellä neljänneksellä.
- IFRIC 11, IFRS 2 – Konsernin ja omia osakkeita koskevat liiketoimet käsittelee IFRS 2:n, Osakeperusteiset maksut, soveltamista osakeperusteisiin maksujärjestelmiin, joihin liittyy yksikön omia pääomainstrumentteja. Sen soveltaminen on pakollista 1.1.2008 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla, mutta sen ei odoteta vaikuttavan konsernitilinpäätökseen.
- IFRIC 12, Service Concession Arrangements ei koske konsernin toimintoja.
- IFRIC 13, Customer Loyalty programmes ei koske konsernin toimintoja.
- IFRIC 14, Etuus pohjaisesta järjestelystä johtuvat omaisuus-erän yläraja, vähimmäisrahastointivaatimukset ja näiden välinen yhteys käsittelee palautuksista tai tulevien eläkejärjestelyvarojen supistuksista aiheutuvien voittojen kirjaamista, eläkejärjestelyvarojen rahastointia koskevien vähimmäisvaatimusten mahdollisista vaikutuksista tulevien eläkejärjestelyvarojen vähennysten kirjaamiseen sekä rahastoinnin vähimmäisvaatimuksista aiheutuvan velan kirjaamismahdollisuutta. Sen soveltaminen on pakollista 1.1.2008 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla, mutta sen ei odoteta vaikuttavan konsernitilinpäätökseen merkittävästi, koska etuus pohjaisen eläkejärjestelyn nettovarot olivat vain 5,8 milj. euroa 31.12.2007.

Liite 2 Riskienhallinta

Riskienhallinnan periaatteet ja prosessi

Stora Enso on alttiina erilaisille rahoitusmarkkinariskeille, joita konsernin tulee hallita talous- ja tilintarkastuskomitean ja hallituksen hyväksymien toimintatapojen mukaisesti. Päämääränä on kustannustehokas konserniyrittysten varainhankinta ja tuloksen heilahteluiden vaimentaminen rahoitusinstrumenttien avulla. Pääasialliset rahoitusriskit ovat varainhankintariski, korkoriski, valuuttariski ja hyödykkeiden, erityisesti kuitupuun ja energian, hintariski.

Stora Enson rahoituskäytäntö ohjaa konsernin kaikkia rahoitustapahtumia. Käytäntö ja sen mahdolliset tulevat muutokset sekä lisäykset tulevat voimaan, kun hallituksen talous- ja tilintarkastuskomitea on sen hyväksynyt. Kaikkien rahoitusinstrumenttien käyttöä koskevien toimintaohjeiden on oltava yhdenmukaisia yleisen rahoituskäytännön kanssa. Stora Enson rahoituspalvelujen riskienhallintakäytäntö sisältää yksityiskohtaisempia ohjeita, jotka astuvat voimaan konsernin rahoitustoiminnan johtajan allekirjoituksella. Tärkeimmät rahoitusmarkkinariskit on selostettu alla.

Korkoriski

Korkotason vaihtelut vaikuttavat konsernin korkokuluihin. Talouden suhdannevaihteluiden vuoksi korkoriskejä pyritään hallitsemaan sovittamalla yhteen rahoituskustannukset ja operatiivisen toiminnan tuotto. Tähän päästään vaihtamalla pitkäaikaisia kiinteitä korkoja lyhytaikaisiin vaihtuviin korkoihin, joiden tavoiteduraatio on kaksitoista kuukautta ja sallittu poikkeama on 3–24 kuukautta. Duraatiota voidaan kuitenkin talousjohtajan päätöksellä jatkaa 48 kuukauteen.

31.12.2007 tilanteen mukaisesti yhden prosenttiyksikön muutos korkotasossa aiheuttaisi 31 (28) milj. euron vaikutuksen vuotuisissa nettokorkokuluissa olettaen, että lainojen duraatio ja konsernin rahoituksen rakenne pysyvät ennallaan. Simulaatio laskee yhden prosenttiyksikön muutoksen vaikutuksen kaikkien vaihtuvakorkoisten instrumenttien korkotasossa seuraavasta uudelleenasettamispäivästä vuoden loppuun. Lisäksi kaikki vuoden kuluessa erääntyvät lyhytaikaiset lainat sisällytetään mukaan, joten laina-aikaa on pidennetty keinotekoisesti erääntymisestä vuoden loppuun uudella korkeammalla korolla. Konsernin vaihtuvakorkoinen nettovelkapositio rahavarat pois lukien, sisältäen koronvaihtosopimusten muuttuvan osan, oli yhteensä noin 4,0 (3,9) mrd. euroa. Keskimääräinen koron uudelleenmääräytymiskausi oli noin 2,9 (3,5) kuukautta.

Konsernin korollisten nettovelkojen, mukaan lukien kaikki korkojohdannaiset mutta ei rahavaroja, koron keskimääräinen uudelleenmääräytymiskausi oli noin 1,0 (1,2) vuotta. Yhden prosenttiyksikön muutos korkotasossa aiheuttaisi myös 3 (7) milj. euron suuruiset käyvän arvon muutokset, jotka esitetään muissa rahoituserissä. Nämä aiheutuvat pääasiassa koronvaihtosopimuksista, jotka eivät täytä käyvän arvon suojauslaskennan edellytyksiä. Liitteessä 27, Rahoitusinstrumentit, on yhteenveto liikkeeseen laskettujen korkojohdannaissopimusten nimellis-arvosta ja käyvistä arvosta.

Valuuttariski

Konserni on alttiina valuuttariskille, joka aiheutuu sen toiminta- ja raportointivaluutta euroa vastaan tapahtuvista valuuttakurssimuutoksista. Valuuttariski tarkoittaa valuuttakurssivaihteluiden vaikutusta konsernin tuloslaskelmaan eli valuuttakurssien vaikutusta odotettuihin tuleviin kassavirtoihin. Konsernin toimintaohjeena on suojata puolet tärkeimpien valuuttojen määräisistä ennustetuista kassavirroista. Valuuttariskin tärkeimmät syyt ovat Stora Enson tuotantolaitosten maantieteellinen sijainti, raaka-aineen hankinta ja euroalueen ulkopuolelle suuntautuva myynti. Tärkeimmät valuutat ovat näissä tapauksissa Ruotsin kruunu, Yhdysvaltain dollari ja Ison-Britannian punta.

Seuraavassa taulukossa on esitetty, miten +/- 5-10 % muutos euron ja Ruotsin kruunun arvossa suhteessa Yhdysvaltain dollariin ja Ison-Britannian puntaan vaikuttaa suoraan vuosiliikevoittoon ennen poistoja ja osakkuusyhtiöiden tulosta. Laskutoimituksessa on otettu huomioon valuuttamääräisten kassavirtojen suojaukset ja siinä oletetaan, että yksittäisen valuuttakurssin muutoksen lisäksi muita muutoksia ei tapahdu. Koska ruotsalaisilla tehtailla on lisäksi merkittävää euro-määräistä myyntiä, +/- 5 % keskimääräinen vuotuinen muutos Ruotsin kruunun ja euron arvoissa on myös laskettu. Epäsuorat valuuttakurssivaikutukset, kuten se, että tuote muuttuu halvemmaksi valmistaa muualla, vaikuttavat hintoihin ja tuotevirtoihin, mutta niitä ei ole otettu laskutoimituksessa huomioon. Laskelmat perustuvat jatkuvien toimintojen realisoituneisiin kassavirtoihin vuosilta 2006 ja 2007 sekä kunkin vuoden suojaustasoihin. Oletuksena on, että valuuttamääräisten kassavirtojen suojaustasot ja rakenteet eivät muutu vuoden aikana. Suojausinstrumentteina käytetään valuuttatermiinisopimuksia ja valuuttaoptioita.

Vuotuinen liikevoitto ennen poistoja ja osakkuusyhtiöiden tulosta (EBITDA): Valuuttakurssien + / - 5–10 % muutoksen vaikutukset

Milj. euroa	31.12.2006			31.12.2007		
	Ennen suojausta	Suojaukset	Netto-vaikutus	Ennen suojausta	Suojaukset	Netto-vaikutus
10 % muutos EUR/USD-kurssissa	-/+ 70–80	+/- 20–25	-/+ 50–60	-/+ 50–60	+/- 20–25	-/+ 30–40
10 % muutos EUR/GBP-kurssissa	-/+ 40–50	+/- 10–15	-/+ 30–40	-/+ 45–55	+/- 15–20	-/+ 30–40
10 % muutos SEK/USD-kurssissa	-/+ 35–40	+/- 5–10	-/+ 30–35	-/+ 30–35	+/- 10–15	-/+ 20–25
10 % muutos SEK/GBP-kurssissa	-/+ 20–25	+/- 5–10	-/+ 15–20	-/+ 25–30	+/- 10–15	-/+ 15–20
5 % muutos SEK/EUR-kurssissa	-/+ 35–40	+/- 10–15	-/+ 25–30	-/+ 35–40	+/- 20–25	-/+ 15–20

Lisäksi jos euron ja Ruotsin kruunun arvossa tapahtuu 10 % muutos suhteessa Yhdysvaltain dollariin ja Ison-Britannian puntaan ja muut muuttujat pysyvät ennallaan, liikevoitto ennen poistoja ja osakkuusyhtiöiden tulosta muuttuu noin

28 (26) milj. eurolla pääasiassa dollarimääräisten myyntisäämisten kertamuunnoksesta aiheutuvien valuuttakurssivoittojen ja -tappioiden vuoksi. Periaatteessa siis jos tuotantovaluutta vahvistuu myyntivaluutta vastaan, tulos heikkenee. Vuonna

2007 euron ja Ruotsin kruunun arvo vahvistui merkittävästi Yhdysvaltain dollaria ja Ison-Britannian puntaa vastaan. Lyhytaikaiset korottomat saamiset valuutoittain esitetään liitteessä 20, Saamiset.

Ennustettua valuuttamääräistä myyntiä ja kustannuksia suojaavat johdannaiset täyttävät pääosin suojauslaskennan soveltamisen edellytykset, joten niiden käyvän arvon muutokset kirjataan suoraan omaan pääomaan sisältyvään suojausrahastoon. On arvioitu, että jos euron ja Ruotsin kruunun kurssi muuttuu 10 % Yhdysvaltain dollaria ja Ison-Britannian puntaa vastaan ja muut muuttujat, kuten optioiden suojausten aika-arvo ja termiinisopimusten korkokomponentti, pysyvät ennallaan, omaan pääomaan sisältyvä suojausrahasto ennen veroja on noin 71 (46) milj. euroa suurempi tai pienempi rahavirran suojauksessa käytettyjen valuuttajohdannaisten uudelleenarvostuksesta johtuen. Tästä 39 (25) milj. euroa liittyy dollarimääräisiin suojauksiin ja 32 (21) milj. euroa puntamääräisiin suojauksiin. Vastaavat suojausten nimellisarvot olivat 579 (330) milj. Yhdysvaltain dollaria ja 235 (138) milj. Ison-Britannian puntaa.

Konsernin tavoitteena on suojata kaikki ulkomaan valuuttamääräiset korolliset lainasaamiset ja velat, lukuun ottamatta niitä, joita käytetään ulkomaisiin yksiköihin tehtyjen nettoinvestointien suojaukseen, olipa kyseessä tytär- tai osakkuusyritys tai myytävissä olevat rahoitusvarat. Suojauslaskentaa ei kuitenkaan välttämättä sovelleta kaikissa tapauksissa.

Muuntoriski

Muuntoriski merkitsee valuuttakurssien vaihtelun vaikutusta Stora Enson valuuttamääräisten varojen ja velkojen nettoarvoon. Konserni pyrkii vähentämään muuntoriskiä rahoittamalla investoinnit paikallisella valuutalla silloin, kun se on taloudellisesti järkevää.

Ulkomaisten tytär- ja osakkuusyritysten taseet sekä ulkomaan valuuttamääräiset myytävissä olevat rahoitusvarat muunnetaan euroiksi tilinpäätöspäivän kurssiin. Konsernin pääomaan voi siis kohdistua valuuttakurssivaihteluiden aiheuttamia riskejä. Tuloksena olevat muuntoerot sekä muut muutokset, kuten tuloslaskelmassa esitetty muuntoero, kirjataan suoraan omaan pääomaan. Nämä kertyneet muuntoerot kirjataan kuitenkin tuloslaskelmaan, kun ulkomainen tytäryritys myydään kokonaan tai osittain.

Seuraavassa taulukossa esitetään, miten +/- 5–10 % muutos euron arvossa Yhdysvaltain dollaria, Ruotsin kruunua ja Brasilian realia vastaan vaikuttaa konsernin omaan pääomaan vuoden lopussa. Laskutoimitus sisältää ulkomaisten yksiköiden nettosijoitusten valuuttasuojauksen vaikutukset, ja siinä oletetaan, että tilikauden loppuun mennessä ei tapahdu muita muutoksia kuin yksittäinen valuuttakurssimuutos. Laskutoimituksessa huomioidaan riskit, jotka kohdistuvat ulkomaan valuuttamääräiseen omaan pääomaan ja suojaustasoihin 31.12. Suojausinstrumentteina on käytetty valuuttatermiinisopimuksia, valuuttaoptioita ja valuuttalainoja. Yksityiskohittaiset tiedot kertyneiden muuntoerojen muutoksista ja suojausvaikutuksista on liitteessä 28, Kertyneet muuntoerot ja oman pääoman suojaus.

Konsernin oma pääoma: Valuuttakurssien + / - 5–10 % muutoksen vaikutukset ennen veroja

Tuhatta euroa	31.12.2006			31.12.2007		
	Ennen suojauksia	Suojaukset	Netto-vaikutus	Ennen suojauksia	Suojaukset	Netto-vaikutus
5 % muutos EUR/SEK-kurssissa	120	29	91	96	5	91
10 % muutos EUR/USD-kurssissa	71	71	0	42	36	6
10 % muutos EUR/BRL-kurssissa	70	-	70	69	-	69
Yllä olevien kokonaisvaikutus	261	100	161	207	41	166

Maksuvalmius- ja uudelleenrahoitusriski

Varainhankintariskillä tarkoitetaan riskiä rahoituksen saataavuudesta tietyllä hetkellä. Stora Enson rahoitustoiminnan periaatteisiin kuuluu, että nostettujen lainojen ja lyhytaikaisia lainoja kattavien nostamattomien luottolimiittien keskimääräinen maturiteetti tulee olla neljästä seitsemään vuotta. Lisäksi konsernilla tulee olla nostamattomia luottolimiittejä kattamaan suunnitellut rahoitustarpeet, pitkäaikaisten lainojen lyhennyserät, yritystodistuslainat ja muut lyhytaikaiset luotot.

Uudelleenrahoitusriskiä, joka tarkoittaa sitä, että erääntyvälle velalle ei saada uutta rahoitusta markkinoilta, torjutaan rajoittamalla erääntyvien pitkäaikaisten velkojen määrä noin 500 milj. euroon tilikautta kohti. Luottoluokitukset ovat tärkeä edellytys rahoituksen turvaamiseksi. Stora Enso varmistaa oikean luokituksen ja sen, että luottoluokituslaitoksilla on oikeat tiedot konsernista ja sen tuloksesta, järjestämällä säännöllisesti johdon tapaamisia näiden laitosten kanssa. Liitteessä 24, Velat, on yhteenveto pitkäaikaisten velkojen takaisinmaksuaikataulusta sekä rahoitusvelkoja koskeva erääntymisanalyysi, jossa näkyy jäljellä olevien velkojen erääntyminen.

Vastapuoliriski

Vastapuoliriski tarkoittaa sitä, että Stora Enson tekemiin rahoitussopimuksiin kohdistuu vastapuolen taloudellisesta tilanteesta aiheutuva riski. Tätä riskiä minimoidaan

- toimimalla johtavien rahoituslaitosten ja sellaisten yritysten kanssa, joilla on korkea luottoluokitus
- tekemällä sijoituksia vain taloudelliselta tilanteeltaan vakaiden laitosten tai yritysten likvideihin käteisrahoitukseen
- vaatimalla emoyhtiöltä vakuudet, kun toimitaan luottoluokituksen saaneen yhtiön tytäryritysten kanssa.

Ulkoisten vastapuolien luottoluokituksen tulee olla vähintään A- (pankit) tai BBB (hyödykkeitä myyvät yritykset). Vastapuolen kanssa tehdään ISDA-/FEMA-puitesopimus tai vastaava. Muille vastapuolille, jotka eivät täytä yllä mainittuja vaatimuksia, täytyy saada toimitusjohtajan hyväksyntä.

Hyödykkeiden ja energian hintariski

Konsernin tuottojen kehitystaso on alttiina hyödykkeiden ja energian hintavaihteluille. Öljyn hinnannousu on nostanut merkittävästi joidenkin tuotantotekijöiden, kuten energian,

kemikaalien ja kuljetusten hintaa. Näiden osuus konsernin yhteenlasketuista tuotantokustannuksista on noin 30 %.

Energian hinnan suojaus on osa konsernin yleisen energiahintariskin hallintaa, kun taas hyödykkeiden hintariskejä mitataan ja suojataan, jos se on taloudellisesti mahdollista. Energian ja raaka-aineiden 10 % hinnannousu aiheuttaa 34,9 (6,7) milj. euron muutokset energian ja raaka-aineiden suojaussopimusten käyvässä arvossa. Suurin osa näistä käyvän arvon muutoksista verojen jälkeen kirjataan suoraan oman pääoman suojausrahastoon, kunnes sopimukset erääntyvät ja tulos kirjataan tuloslaskelmaan. Nämä arviot koskevat vain rahoitusinstrumenttien herkkyyttä markkinariskeille, ei konserniin kohdistuvia raaka-aineiden ja energian hintariskin kokonaisuudessaan, koska varsinaiset hankinnat eivät ole IFRS 7 -standardissa määritettyjen tiedonantovaatimusten mukaisia rahoitusinstrumentteja. Energia- ja raaka-ainesuojausten erääntymisaika on 1 kuukaudesta 5 vuoteen (kuukaudesta yhdeksään vuoteen vuonna 2006).

Konserniin kohdistuvaa energian hinnannousuriskin torjutaan tekemällä pitkäaikaisia kiinteähintaisia ostosopimuksia (ks. liite 29, Vastuusitoumukset ja ehdolliset velat: Sitovat ostosopimukset). Stora Ensolla on 15,6 % osuus, arvoltaan 994,0 (780,0) milj. euroa, Pohjolan Voima Oy:n osakkeista. Pohjolan Voima Oy on yksityisessä omistuksessa oleva energia-alan yhtiöiden ryhmä, joka tuottaa sähköä ja lämpöä osakkeenomistajilleen Suomessa. Vaikka sähkön hinnannousu heikentää Stora Enson kannattavuutta ja siten Suomessa sijaitsevien tehtaiden kirjanpitoarvoa, se kuitenkin nostaa konsernin osakeomistuksen arvoa. 10 % muutos sähkön pitkän aikavälin arvioidussa hinnassa vaikuttaa Stora Enson omistamien Pohjolan Voiman osakkeiden arvoon noin 180 milj. eurolla. Muutos kirjataan tällöin omaan pääomaan.

Pahimpien raaka-aineriskien torjumiseksi Stora Ensolla on merkittäviä osakkuusyritysomistuksia Suomessa, Ruotsissa ja Brasiliassa toimivissa metsäyhtiöissä. Jos puukuidun hinta siis nousee näissä maissa, samalla nousee myös konsernin omistusten arvo.

Lopputuotteiden hintariski

Paperi- ja kartonkituotteiden hinnat ovat yleensä olleet syklisiä ja vaihdelleet yleisen taloustilanteen ja alan kapasiteettimuutosten mukaan. Nämä tekijät vaikuttavat paperi-, pakkauskartonki- ja puutuotealojen kannattavuuteen. Lopputuotteiden hintariskeiltä suojaudutaan, jos se on taloudellisessa mielessä järkevää ja mahdollista. Lopputuotteiden 10 % hinnannousu aiheuttaa 4,9 (2,6) milj. euron negatiivisen/positiivisen muutoksen lopputuotteiden suojaussopimusten käyvässä arvossa. Suurin osa näistä käyvän arvon muutoksista verojen jälkeen kirjataan suoraan oman pääoman suojausrahastoon, kunnes sopimukset erääntyvät ja tulos kirjataan tuloslaskelmaan. Nämä arviot koskevat vain rahoitusinstrumenttien herkkyyttä markkinariskeille, ei konserniin kohdistuvia lopputuotteiden hintariskin kokonaisuudessaan, koska paperin, kartongin ja puutavaran myynti ei tarkoita IFRS 7 -standardissa määritettyjen tiedonantovaatimusten mukaisia rahoitusinstrumentteja.

Osakkeiden hintariski

Stora Enso suojautuu optio-ohjelmien suojausinstrumentteja (Total Return Swap, TRS) avulla johdon optio-ohjelmien (liitteet 8 ja 31) yhteydessä liikkeeseen laskettavien ja käteis-suorituksen maksettavien synteettisten optioiden kurssimuutoksilta. Vaikka optioiden suojausinstrumentit mahdollistavat optioiden selvitykseen liittyvän kassavirran osittaisen suojaamisen, ne voivat kuitenkin aiheuttaa tiettyjä osakekurssista johtuvia markkinariskejä. Optioiden suojausinstrumentit eivät

täytä suojauslaskennan soveltamisen edellytyksiä, joten niiden käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan.

31.12.2007 optioiden suojausinstrumentteja oli käytössä 17 850 000 (28 262 400) Stora Enso Oy:n R-osaketta vastaava määrä. Suojausinstrumenttien käypä arvo oli negatiiviset 34,3 (positiiviset 7,0) milj. euroa (ks. liite 27). Optioiden suojausinstrumenttien suoritusjaksot vastaavat niihin liittyvien synteettisten optioiden merkintäaikaan. Ne erääntyvät 2008–2013 ja ne voidaan suorittaa aikaisemmin, jos konserni niin päättää. 10 % lasku R-osakkeen hinnassa aiheuttaisi 18,3 (33,9) milj. euron laskun optioiden suojausinstrumenttien käyvässä arvossa, joka kirjataan tuloslaskelmaan henkilöstökulujen alle. Tämä perustuu tilikauden R-osakkeen päätöskurssiin, joka oli 10,24 (12,00) euroa OMX Pohjoismainen pörssi Helsingissä.

Stora Ensolla on jonkin verran sijoituksia pörssinoteeratuissa yhtiöissä (liite 17, Myytävissä olevat rahoitusvarat). Näiden sijoitusten arvo oli vuoden lopussa 45,9 (41,2) milj. euroa. Osakesijoituksiin kohdistuu osakkeiden hintavaihtelusta aiheutuva riski. 10 % lasku osakekurssissa aiheuttaisi 4,6 (4,1) milj. euron tappion omassa pääomassa. Vaikutus näkyisi kuitenkin tuloslaskelmassa vasta sitten, kun osakkeet myydään. Konsernilla ei 31.12.2007 ollut pörssinoteerattuihin yhtiöihin tehtyjä sijoituksia suojaavia rahoitusjohdannaisopimuksia. Näiden sijoitusten markkina-arvon muutokset kirjataan verojen jälkeen suoraan omaan pääomaan myytävissä olevien rahoitusvarojen rahastoon.

Stora Ensolla on myös 15,6 % osuus, arvoltaan 994,0 (780,0) milj. euroa, Pohjolan Voima Oy:n osakkeista. Pohjolan Voima Oy on yksityisessä omistuksessa oleva energia-alan yhtiöiden ryhmä. Koska osakkeiden arvo määräytyy energian hintojen mukaan, niihin liittyvä riski on selostettu hyödykkeiden ja energian hintariskin käsittelevässä kohdassa.

Stora Enso North America Inc. -yhtiön myynnin yhteydessä (ks. liite 6) kauppahintaan sisältyi 19,9 %: uuden yhtiön, NewPage Group Inc:n osakkeita. Omistus luokiteltiin myytävissä oleviksi rahavaroiksi muihin osakkeisiin ja sen käyväksi arvoksi kirjattiin 370,0 milj. Yhdysvaltain dollaria (251,3 milj. euroa) 31.12.2007. Koska näillä osakkeilla ei käydä kauppaa pörssissä, arvioitu dollarimääräinen markkina-arvo on laskettu käyttämällä vaihtoehtoisia arvostustekniikoita, kuten diskontatun rahavirran menetelmää ja alakohtaisia kertoimia. Siksi arvostukset voivat olla osittain epätarkkoja. Yhdysvaltain dollarin ja euron välinen valuuttakurssiriski on selostettu muuntoeroriskin käsittelevässä kohdassa.

Toimitusriski

Konsernin tuotannollinen toiminta on riippuvaista raaka-aineiden, pääasiassa puun, energian ja kemikaalien, riittävistä ja oikea-aikaisista toimituksista. Liiketoiminnan tulos vaarantuu, jos konserni ei onnistu hankkimaan riittävää määrää raaka-aineita oikea-aikaisesti tai jos raaka-ainekustannukset nousevat merkittävästi.

Tietyt konserniyritykset voivat olla tärkeimpien raaka-ainedensa osalta ajoittain vain muutaman toimittajan varassa, mikä johtuu saatavuudesta, sijainnista, hinnasta, laadusta tai muista tekijöistä. Toimittajat voivat myös viivyttää tai rajoittaa toimituksia tai korottaa hintaa kapasiteetin puutteesta tai muista tekijöistä johtuen. Konserni tekee läheistä yhteistyötä tärkeimpien toimittajien kanssa kaikkialla maailmassa pienentääkseen toimitusriskin. Tiettyjä tuotantotehtaita tuotetaan itse.

Asiakkaiden luottoriskit

Päämarkkina-alueilla Länsi-Euroopassa sekä Kanadassa ja Yhdysvalloissa asiakkaat vakuutetaan asiakasluottovakuutuksella. Muilla markkinoilla luottoriskin pienennetään käyttämäl-

lä muun muassa remburseja, ennakkomaksuja ja pankkitakuita. Lisäksi on käytössä vientitakuuta, jotka kattavat sekä poliittisen että kaupallisen riskin. Vientitakuut koskevat yksittäisiä OECD-maiden ulkopuolisia asiakkaita. Konsernin johto uskoo, ettei Stora Ensolla ole yksittäiseen asiakkaaseen, yksittäiseen vastapuoleen tai maantieteellisen alueeseen liittyviä merkittäviä riskikeskittymiä. Myyntisaamisten ryhmittely ikäjakauman mukaan on liitteessä 20, Saamiset.

Pääomariskien hallinta

Stora Enson velkarakenne keskittyy pääomamarkkinoihin, kun taas pankkien kanssa tehdään pääasiassa valmiusluottosopimuksia. Stora Enson tavoitteena on turvata toiminta ja siten aikaansaada tuottoa osakkeenomistajille ja hyötyjä muille sidosryhmille sekä ylläpitää optimaalista pääomarakennetta

pääomakustannuksen pienentämiseksi. Edellyttäen että osakkeenomistajat tarvittaessa antavat hyväksyntänsä, konserni voi pääomarakenteen ylläpitämiseksi tai oikaisemiseksi muuttaa osakkeenomistajille maksettavaa osinkoa, ostaa omia osakkeitaan markkinoilta, palauttaa pääomaa osakkeenomistajille, laskea liikkeeseen uusia osakkeita tai myydä omaisuuttaan velan lyhentämiseksi.

Stora Enson tavoitteena on pitää velkaantumisasaste enintään 0,80 asteessa, mikä on osoitus vahvasta taseesta ja yhtiön talouden joustokyvystä. Konsernin tärkeänä tavoitteena on myös ylläpitää kaksi ns. investment grade -tasoista luottokelpoisuusluokitusta. Tällä hetkellä konsernilla on luottokelpoisuusluokitukset Moody'silta ja Standard & Poor'silta sekä Fitchiltä, jonka asiakas Stora Enso ei ole. Velkaantumisasaste-luvut on esitetty alla:

Pääomarakenne

Milj. euroa	31.12.		
	2005	2006	2007
Korolliset velat	6 055,6	5 227,9	4 441,5
Korolliset saamiset	971,5	984,9	1 486,8
Korollinen nettovelka	5 084,1	4 243,0	2 954,7
Oma pääoma yhteensä	7 220,1	7 799,6	7 476,1
Velkaantumisasaste	0,70	0,54	0,40

Liite 3 Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät epävarmuustekijät

Kansainvälisen tilinpäätössäännösten (IFRS) mukaan laadittu konsernitilinpäätös edellyttää yhtiön johdon tekemän subjektiivisia arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat raportoituihin lukuihin. Arviot perustuvat kokemukseen ja lukuisiin muihin oletuksiin, joiden uskotaan olevan asianmukaisia. Todellinen tulos ja ajoitus voivat siis poiketa arvioista. Yhtiön johto uskoo, että alla mainitut laskentaperiaatteet edustavat asioita, jotka vaativat arviointia ja joissa eriävä arvio voi vaikuttaa suurestikin raportoituihin tulokseen.

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet

Yrityskaupan yhteydessä käytetään ulkopuolista neuvonantajaa arvioimaan aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden käyppiä arvoja ja avustamaan niiden taloudellisen vaikutusajan määrittämisessä. Yhtiön johto uskoo, että arvioidut käyvät arvot ja taloudellinen vaikutusaika sekä taustalla olevat oletukset ovat riittävän tarkkoja, vaikka arviot voivat vaikuttaa merkittävästikin raportoituihin lukuihin.

Hyödykkeiden kirjanpitoarvot tarkistetaan jokaisena tilinpäätöspäivänä tai muulloin, jos tapahtumat tai olosuhteet viittaavat siihen, että kirjanpitoarvo saattaa olla alentunut. Arvon alentumisen tarkistamista edellyttäviä tapahtumia ovat muun muassa:

- yhtiön tai asiakkaiden taloudellisen tai poliittisen toimintaympäristön pysyvä huonontuminen
- merkittävästi huonompi tulos kuin mitä historiaan perustuvat arviot tai arvioitu tuleva taloudellinen suorituskyky ovat ennakoineet
- merkittävät strategian muutokset, jotka vaikuttavat yhtiön toimintasuunnitelmiin ja aiempiin investointiperiaatteisiin.

Jos arvon alentumiseen viittaavia tekijöitä ilmenee, arvioidaan omaisuuserän kerrytettävissä olevaksi rahamääräksi nettomyyntihinta tai sitä korkeampi käyttöarvo. Arvon alentuminen kirjataan, jos kirjanpitoarvo ylittää kerrytettävissä olevan rahamäärän.

Liikearvo

IFRS:n perusteella jokaiselle rahavirtaa tuottavalle yksikölle tai niiden ryhmälle allokoitu konserniliikearvo testataan vähintään kerran vuodessa. Mahdollinen arvonalentuminen mitataan diskontattujen rahavirtojen menetelmällä. Tässä menetelmässä käytetään arvioita tulevista rahavirroista jokaisessa rahavirtaa tuottavan yksikön tai niiden ryhmän raportointiyrityksessä. Se sisältää mm. arvioita tulevasta hinnoittelusta, tuotantotasoista, kustannuksista, markkinoiden kysynnästä ja tarjonnasta, kunnossapitoinvestoinneista sekä oletuksen keskimääräisestä painotetusta pääomakustannuksesta. Diskonttauskorko ennen veroja, jota käytetään arvioitujen rahavirtojen netto nykyarvolaskelmissa, vastaa keskimääräistä painotettua pääomakustannusta.

Stora Enso suorittaa vuotuiset arvonalentumistestit kolmannella vuosineljänneksellä. Lisätestejä suoritetaan, mikäli olosuhteet niin vaativat. Arvon alentumistestiin sisältyy aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden, sisältäen liikearvon, käypien arvojen vertailu kirjanpitoarvoihin yksiköittäin tai yksikköryhmittäin. Käypä arvo määritellään diskontattujen rahavirtojen menetelmällä. Mikäli kirjanpitoarvo ylittää käyvän arvon, aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvon todetaan alentuneen. Tämä vaikuttaa ensisijaisesti liikearvoon ja sitten aineellisiin hyödykkeisiin, kunnes kirjanpitoarvo vastaa käypää arvoa.

Muutokset näissä arvioissa tai rahavirtaa tuottavien yksiköiden tai yksikköryhmien rakenteessa tai lukumäärässä saattavat aiheuttaa merkittäviä muutoksia hyödykkeiden käypiin arvoihin nykyisellä tai tulevilla tarkastelujaksoilla. Nämä arviot koskevat tuotteiden odotettuja myyntihintoja, tuotekustannusten odotettua inflaatiota ja diskonttauskorkoa. Konserni tekee herkkyyksianalyyskejä kaikkein kriittisimmille arvioille.

Myytävissä olevat rahoitusvarat

Julkisen kaupankäynnin kohteina olevien johdannaisien käypä arvo perustuu tilinpäätöspäivänä noteerattuun markkinahintaan, kun taas muiden arvopapereiden, pääasiassa energiaan liittyvien sijoitusten, käypä arvo arvioidaan käyttämällä erilaisia menetelmiä, kuten diskontattujen kassavirtojen malleja, vertailukelpoista kaupankäyntiä ja aiempien transaktioiden kertoimia. Näillä kolmella menetelmällä saaduista käyvistä arvoista lasketaan tämän jälkeen keskiarvo. Diskontattun kassavirran mallissa energiaan liittyvät sijoitukset sisältävät arvioita tulevista sähkön hinnoista, tuotantokustannuksista, inflaatiosta ja pääomakustannuksista. Arvioidut vuotuiset nettokassavirrat diskontataan pääomakustannuksen painotetulla keskiarvolla. Kaupankäyntikertoimet perustuvat listattujen arvopapereiden hinta-/voittosuhteisiin samalla alalla.

Johdannaiset

Kansainvälisenä paperin, kartongin ja puutuotteiden tuottajana ja myyjänä Stora Enso on alttiina valuuttakurssien muutoksille. Konsernin toimintaohje on suojata 50 % tietyn valuutan seuraavan 12 kuukauden nettopositiosta. Konsernin toimintaohjeena on minimoida muuntoriski rahoittamalla investoinnit paikallisella valuutalla aina, kun se on mahdollista ja taloudellisesti kannattavaa.

Stora Enso soveltaa suojauslaskentaa ulkoisen myynnin rahavirtoihin. Johdannaissopimukset, jotka eivät täytä suojauskirjanpidon kriteerejä, arvostetaan kuitenkin käypään arvoon. Niiden vaikutus esitetään tuloslaskelmassa liikevoitossa.

Konsernin päätuotteiden hinnat ovat luonteeltaan syklisiä ja sen vuoksi konsernin tulos on alttiina hyödykkeiden hintavaihteluille. Tämän takia Stora Enso suojaa hintariskiä lopputuotemarkkinoilla. Konserni on toteuttanut hyödykeriskien hallintaa kuidun ja energian hankinnan osalta. Tytäryritykset vastaavat avoimen hyödykeriskin mittaamisesta, ja konsernin rahoitusosasto suojaa nämä riskit. Kaikki hyödykkeiden ja energian hintariskin suojaamiseksi käytetyt johdannaiset on esitetty IAS 39:n mukaisesti ja suojauslaskentaa on sovellettu mahdollisuuksien mukaisesti. Johdannaiset, jotka eivät täytä suojauslaskennan kriteerejä, arvostetaan kuitenkin käypään arvoon ja niiden vaikutus kirjataan tuloslaskelmaan liikevoittoon.

Tuloverot

Laskennalliset verot lasketaan taselähtöisen velkamenetelmän mukaan, jolloin kaikista omaisuuserien ja velkojen kirjanpito- sekä verotusarvojen väliaikaisista eroista lasketaan nettovaikutus kulloinkin voimassaolevia tai voimaantulevia verokantoja käyttäen. Merkittävimmät väliaikaiset erot syntyvät aineellisten hyödykkeiden poistoerosta, hankittujen yritysten hankintahetken netto-omaisuuden uudelleenarvostuksesta, myytävissä olevien rahoitusvarojen ja johdannaisinstrumenttien arvostamisesta käypiin arvoihin, vaihto-omaisuuden konsernin sisäisestä katteesta ja vahvistetuista tappioista. Vahvistetuista tappioista kirjataan laskennallisia verosaamia siinä määrin kuin on todennäköistä, että vahvistettuja tappioita

voidaan käyttää hyväksi tulevien tilikausien verotettavaa tuloa vastaan.

Verovelat ja -saamiset arvioidaan jaksoittain ja erotus oikaistaan tarvittaessa. Yhtiön johto katsoo, että tuleville veroseuraamuksille on tehty riittävä varaus vallitsevien tosiasioiden, olosuhteiden ja verolakien perusteella. Mikäli verotuksen kohdat kyseenalaistetaan tai ne lakkaavat olemasta voimassa, tulokset voivat olla erilaisia ja niillä voi olla merkittävä vaikutus raportoituihin summiin konsernitilinpäätöksessä.

Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet

Konsernilla on eri puolilla maailmaa useita maksupohjaisia ja etuuspohjaisia eläkejärjestelmiä, joihin kuuluvaa omaisuutta hallinnoivat yleensä erilliset säätiöt ja rahastot. Konsernin suoritukset maksupohjaisiin järjestelyihin kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan sinä kautena, johon maksusuoritus liittyy. Tietyissä etuuspohjaisissa järjestelyissä kustannukset määritetään käyttäen ennakoitua etuus oikeusyksikköön perustuvaa menetelmää, jonka mukaan eläkejärjestelyjen ja muiden etuuksien kustannukset kirjataan tuloslaskelmaan jaksottaan säännönmukaiset kustannukset työntekijän työvuosille hyväksyttyjen vakuutusmatemaatikkojen vuosittain laatimien vakuutusmatemaattisten laskelmien mukaisesti.

Etuuspohjaisena vastuuna esitetään tulevien arvioitujen maksujen nykyarvo, joka lasketaan käyttäen korkona juoksuajaltaan vastaavien valtion velkasitoumusten korkoja. Eläkevarat arvioidaan käyvän arvon mukaan. Varojen ja etuuspohjaisten vastuiden ero edustaa taseessa rahastoimatonta velkaa. Takautuvaan työsuoritukseen perustuvat kulut, joita ei kirjata taseeseen, jaksotetaan keskimäärisille jäljellä oleville työvuosille.

Yhtiön eläkevastuun ja kulujen määrittäminen vaatii tiettyjen oletusten valitsemista. Vakuutusmatemaatikot käyttävät näitä oletuksia laskiessaan kyseisiä vastuita. Oletuksiin sisältyy mm. diskonttauskorko, varojen odotettu tuotto, palkkatason nousuoletus ja oletettu elinikä. Riippumattomat vakuutusmatemaatikot määrittävät tuloslaskelmaan kuluksi kirjattavat summat. Jos todelliset tulokset kuitenkin poikkeavat alkuperäisistä arvioista, erotus sekä oletusten tai muiden muuttujien mahdollisten muutosten vaikutus kirjataan suoraan omaan pääomaan kohdassa Laskelma kirjatuista tuotoista ja kuluista kuvatulla tavalla.

Biologiset hyödykkeet

Suurin osa konsernin biologisista hyödykkeistä kuuluu osakkuusyrityksille. Konsernilla on kuitenkin myös joitakin pieniä, suoria omistuksia. IAS 41 Maatalous edellyttää, että biologiset hyödykkeet, kuten kasvava puusto, kirjataan käypään arvoon vähennettynä arvioidulla myyntiin liittyvillä menoilla. Biologisten hyödykkeiden käypä arvo lasketaan jatkuvien toimintojen diskontattujen kassavirtojen pohjalta kestävänsä metsänhoidon perusteella ja kasvupotentiaali huomioon ottaen. Diskontattuja kassavirtoja varten tarvitaan kasvua, puunkorjuuta, myyntihintaa ja myynnin kustannuksia koskevia arvioita, ja näiden tekijöiden muutokset kirjataan tuloslaskelmaan. Suorat omistukset kirjataan biologisten hyödykkeiden nettomuutoksen alle ja osakkuusyritysten taseissa näkyvät omistukset osuuteen osakkuusyritysten tuloksesta. Tämän vuoksi on tärkeää, että konsernin ja osakkuusyritysten johto tekee paikkansapitävät arviot tulevista hintataseista sekä myynti- ja kustannusnäkömystä. Myös metsän kasvua on analysoitava säännöllisesti, jotta voitaisiin arvioida hakattavissa olevan puun määrä ja metsän nykyinen kasvuvauhti.

Liite 4 Tiedot segmenteittain

Konserni arvioi segmenttien toimintaa ja päättää resurssien allokoinnista segmenttien operatiivisen tuloksen perusteella. Segmenttien liikevaihto sisältää segmenttien välisen myynnin markkinahintaan.

Stora Enso muutti organisaatorakennettaan syyskuussa 2007 siten, että päätuotealueet on jaettu seitsemäksi ulkoisten asiakkaiden kanssa toimivaksi liiketoiminta-alueeksi sekä yhdeksi muiden toimintojen liiketoiminta-alueeksi. Raportoivat segmentit perustuvat näihin tulosryhmiin. Raportoitavien segmenttien toimialueet ovat:

Aikakauslehtipaperi

Stora Enson aikakauslehtipaperiliiketoiminta-alue tarjoaa laajan valikoiman paperilaatuja aikakauslehdille ja mainossovelluksille. Päällystämätöntä aikakauslehtipaperia käytetään pääasiassa aikakauslehtiin ja mainospainotuotteisiin. Päällystettyä aikakauslehtipaperia käytetään erikois- ja yleisaikakauslehdissä.

Sanomalehti- ja kirjapaperi

Stora Enson sanomalehti- ja kirjapaperiliiketoiminta-alue valmistaa sanomalehti-, erikoissanomalehti-, luettelo- ja kirjapaperia kustantajille ja painotaloille. Kirja- ja luettelopaperivalikoimassa on paperilaatuja kova- ja pehmeäkantisiin kirjoihin, puhelinluetteloihin ja aikatauluihin.

Hienopaperi

Stora Enson hienopaperiliiketoiminta-alue valmistaa graafisia papereita ja toimistopapereita. Toimistopaperilaatuihin kuuluvat kopio-, paino-, kirjekuori-, koulutarvike-, muistio-, lomake- ja toimistopaperit sekä digitaalipainamiseen soveltuvat paperit. Graafisten papereiden tuotevalikoima on räätälöity vastaamaan painotalojen ja kustantajien korkeita laatuvaatimuksia.

Tukkuritoiminta

Stora Enson paperitukkuri Papyrus on asiakaskeinen eurooppalainen tukkuriverkosto. Papyruksen tuotevalikoimaan kuuluu erilaisia papereita, kartonkeja, graafisia tuotteita sekä sähköisiä palveluja graafiselle teollisuudelle, jälleenmyyjille, toimistoille sekä julkiselle sektorille ja teollisuussektorille.

Kuluttajapakkauskartonki

Stora Enson kuluttajapakkauskartonkiliketoiminta-alue on erikoistunut nestepakkauskartonkien, elintarvikekartonkien, kotelokartongin ja graafisten kartonkien valmistukseen. Tuotteita käytetään elintarvikkeiden, juomien, tupakan, lääkkeiden, mediatuotteiden, kosmetiikan ja muun kulutustavaran pakkauksissa.

Teollisuuspakkaukset

Stora Enson teollisuuspakkaukset-liiketoiminta-alue valmistaa aaltopahvipakkauksia, aaltopahvin raaka-ainetta, hylsyjä, hylsykartonkia, laminaattipaperia sekä säkki- ja voimapaperia. Se osallistuu pakkaustuotannon arvoketjun jokaiseen vaiheeseen alkaen kierrätyksestä ja sellun tuotannosta edeten aina pakkausten valmistamiseen.

Puutuotteet

Stora Enson puutuotteet-liiketoiminta-alueen painopisteitä ovat rakennus- ja puusepänteollisuus sekä suurivolyymiset tiettyyn loppukäyttöön räätälöidyt komponentit. Lisäksi se toimittaa paljon erilaisia sahattuja ja jatkojalostettuja tuotteita puutavarakaupoille, tukkureille ja maahantuojuille.

Muut

Suurimman osan Muut-segmentistä muodostaa puunhankinta, joka oli aiemmin oma raportoiva segmenttinsä. Ryhmän ulkoinen myynti oli kuitenkin vähäistä, joten se siirrettiin vuonna 2007 Muut-liiketoiminta-alueen alle. Puunhankinta hankkii ja toimittaa puuta Stora Enson tehtaille. Puutavaraa hankitaan konsernin kahdelta metsänomistusyhtiöltä sekä ulkoisilta toimittajilta. Segmenttiin kuuluvat myös markkinapalvelut (myyntiverkostot sekä kuljetus ja jakelu), energiaosasto sekä muut konsernitoiminnot.

Liikevaihto segmenteittäin

Milj. euroa	31.12. päättyvä tilikausi								
	Ulkoinen	Sisäinen	Yhteensä	Ulkoinen	Sisäinen	Yhteensä	Ulkoinen	Sisäinen	Yhteensä
	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007
Sanomalehti- ja kirjapaperi	1 358,1	77,7	1 435,8	1 623,6	80,4	1 704,0	1 652,0	82,9	1 734,9
Aikakauslehtipaperi	1 934,0	195,6	2 129,6	1 951,3	269,0	2 220,3	2 104,9	191,4	2 296,3
Hienopaperi	1 813,9	272,6	2 086,5	1 891,5	370,3	2 261,8	1 705,1	451,1	2 156,2
Tukkuritoiminta	1 162,1	11,2	1 173,3	1 906,2	1,0	1 907,2	2 004,8	1,2	2 006,0
Kuluttajapakkauskartonki	1 947,2	147,0	2 094,2	2 139,0	192,9	2 331,9	2 122,7	178,2	2 300,9
Teollisuuspakkaukset	773,8	76,0	849,8	879,5	91,2	970,7	987,0	96,5	1 083,5
Puutuotteet	1 532,6	90,8	1 623,4	1 571,8	101,2	1 673,0	1 743,9	109,2	1 853,1
Muut	702,3	2 544,2	3 246,5	778,0	2 966,0	3 744,0	927,2	3 275,5	4 202,7
Sisäisten myyntien eliminoinnit	-	-3 296,4	-3 296,4	-	-3 855,7	-3 855,7	0	-4 260,0	-4 260,0
Jatkuvat toiminnot	11 224,0	118,7	11 342,7	12 740,9	216,3	12 957,2	13 247,6	126,0	13 373,6
Lopetettavat toiminnot:									
Pohjois-Amerikka	1 963,5	-118,7	1 844,8	1 853,0	-216,3	1 636,7	1 895,9	-126,0	1 769,9
Koko liiketoiminta	13 187,5	0,0	13 187,5	14 593,9	0,0	14 593,9	15 143,5	0,0	15 143,5

Liikevaihto sisältää tuloja ulkoisista palveluista 33,5 (21,7; 21,8) milj. euroa.

Liikevoitto segmenteittäin ja osuus osakkuusyritysten tuloksesta

Milj. euroa	31.12. päättyvä tilikausi								
	Liikevoitto (sis. osakkuusyritykset)			Osuus osakkuus- yritysten tuloksesta			Sijoitukset osakkuusyrityksiin		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007
Sanomalehti- ja kirjapaperi	124,8	233,4	101,9	-	-	-	0,3	0,3	0,3
Aikakauslehtipaperi	-62,4	-92,9	-396,8	-1,8	10,1	1,3	44,8	52,4	49,5
Hienopaperi	15,5	211,2	197,0	-0,1	12,5	44,9	307,9	329,0	482,2
Tukkuritoiminta	-4,1	33,1	69,3	0,2	-	0,1	1,2	1,2	1,2
Kuluttajapakkauskartonki	173,5	236,0	-41,3	-	-	-	-	-	-
Teollisuuspakkaukset	39,0	86,7	105,2	-0,2	0,4	0,2	2,7	3,1	2,7
Puutuotteet	-55,6	42,7	33,1	-4,0	0,6	0,5	0,8	1,0	1,0
Muut	-21,4	-8,7	177,8	73,0	64,4	294,4	361,8	418,2	617,6
Jatkuvat toiminnot	209,3	741,5	246,2	67,1	88,0	341,4	719,5	805,2	1 154,5
Lopetettavat toiminnot:									
Pohjois-Amerikka	-188,2	-5,7	3,7	0,1	-0,7	1,3	0,4	-	-
Koko liiketoiminta	21,1	735,8	249,9	67,2	87,3	342,7	719,9	805,2	1 154,5

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet, investoinnit, poistot ja arvonalentumiset segmenteittäin

Milj. euroa	31.12. päättyvä tilikausi								
	Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet			Investoinnit			Poistot ja arvonalentumiset		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007
Sanomalehti- ja kirjapaperi	1 207,3	1 206,3	1 024,5	79,2	64,5	61,0	141,5	140,5	215,9
Aikakauslehtipaperi	1 861,7	1 805,5	1 428,8	487,6	77,5	147,2	223,2	233,3	506,2
Hienopaperi	1 666,6	1 393,7	1 363,8	94,5	77,8	161,1	189,8	220,1	154,5
Tukkuritoiminta	338,8	326,3	292,1	6,7	14,7	15,5	15,5	24,1	21,0
Kuluttajapakkauskartonki	1 773,1	1 694,5	1 379,7	149,5	97,8	81,5	197,6	211,5	365,2
Teollisuuspakkaukset	505,2	488,4	536,6	73,8	46,0	111,1	59,4	61,2	62,8
Puutuotteet	635,3	602,8	503,8	41,2	32,9	74,6	113,6	81,0	172,8
Muut	508,1	521,9	609,2	130,5	100,1	81,6	57,9	96,3	52,2
Jatkuvat toiminnot	8 496,1	8 039,4	7 138,5	1 063,0	511,3	733,6	998,5	1 068,0	1 550,6
Lopetettavat toiminnot:									
Pohjois-Amerikka	2 596,6	2 191,4	-	66,6	47,8	36,6	429,2	189,7	330,7
Koko liiketoiminta	11 092,7	10 230,8	7 138,5	1 129,6	559,1	770,2	1 427,7	1 257,7	1 881,3

Liikearvo segmenteittäin (sisältyy aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin)

Milj. euroa	31.12. päättyvä tilikausi								
	Liikearvo			Yrityssostot			Poistot ja arvonalentumiset		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007
Sanomalehti- ja kirjapaperi	22,5	22,5	22,5	-	-	-	-	-	-
Aikakauslehtipaperi	107,5	100,5	60,5	-	-	-	-	7,0	20,0
Hienopaperi	116,3	113,5	113,1	75,2	-	-	-	2,0	-
Tukkuritoiminta	52,7	54,6	54,7	38,8	2,0	-	-	-	-
Kuluttajapakkaukset	8,0	8,0	8,0	-	-	-	-	-	-
Teollisuuspakkaukset	23,5	23,0	21,4	-	-	-	-	-	-
Puutuotteet	154,1	157,2	105,0	-	-	-	-	-	54,1
Muut	-	-	117,5	-	-	-	-	-	-
Jatkuvat toiminnot	484,6	479,3	502,7	114,0	2,0	-	-	9,0	74,1
Lopetettavat toiminnot:									
Pohjois-Amerikka	477,2	427,5	-	-	-	-	8,0	-	158,9
Koko liiketoiminta	961,8	906,8	502,7	114,0	2,0	-	8,0	9,0	233,0

Tase segmenteittäin

Milj. euroa	31.12.					
	Varat			Velat		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007
Sanomalehti- ja kirjapaperi	1 618,2	1 629,2	1 422,7	343,3	345,3	353,5
Aikakauslehtipaperi	2 549,7	2 572,9	2 154,4	498,9	581,9	540,0
Hienopaperi	2 620,9	2 219,1	2 360,2	418,2	464,5	397,5
Tukkuritoiminta	856,2	888,4	828,4	344,6	348,5	273,8
Kuluttajapakkaukset	2 393,2	2 314,8	2 007,9	468,1	476,9	419,2
Teollisuuspakkaukset	779,2	807,5	939,4	177,5	176,0	234,5
Puutuotteet	1 026,6	962,7	963,6	214,2	215,9	242,9
Muut	2 865,4	3 371,8	4 634,2	6 945,6	5 840,2	5 301,4
Jatkuvat toiminnot	14 709,4	14 766,4	15 310,8	9 410,4	8 449,2	7 762,8
Lopetettavat toiminnot: Pohjois-Amerikka	3 121,3	2 615,7	-	1 106,6	1 029,8	-
Koko liiketoiminta	17 830,7	17 382,1	15 310,8	10 517,0	9 479,0	7 762,8

Sidottu pääoma segmenteittäin

Milj. euroa	31.12.		
	2005	2006	2007
Sanomalehti- ja kirjapaperi	1 440,8	1 441,7	1 224,3
Aikakauslehtipaperi	2 115,3	2 037,4	1 616,2
Hienopaperi	2 320,6	1 899,0	2 067,2
Tukkuritoiminta	659,3	670,1	644,0
Kuluttajapakkaukset	2 125,0	2 035,0	1 743,0
Teollisuuspakkaukset	625,2	628,6	701,8
Puutuotteet	851,1	826,8	803,1
Muut	953,9	1 488,5	2 321,8
Jatkuvat toiminnot	11 091,2	11 027,1	11 121,4

Sidotun pääoman ja taseen varojen täsmäytys

Milj. euroa	31.12.		
	2005	2006	2007
Sidottu pääoma			
Jatkuvat toiminnot	11 091,2	11 027,1	11 121,4
Lopetettavat toiminnot:			
Pohjois-Amerikka	2 371,2	1 992,4	-
Sidottu pääoma yhteensä	13 462,4	13 019,5	11 121,4
Koroton vieras pääoma	3 239,2	3 257,7	2 604,6
Korolliset saamiset	971,5	984,8	1 486,8
Verosaamiset	157,6	120,1	98,0
Varat yhteensä	17 830,7	17 382,1	15 310,8

Sidottu pääoma (O-erät) sisältyy taseeseen ja se sisältää aineelliset ja aineettomat hyödykkeet, biologiset hyödykkeet, päästöoikeudet, listaamattomat osakkeet, muut pitkäaikaiset varat, vaihto-omaisuuden, myyntisaamiset ja muut lyhytaikaiset korottomat saamiset, varaukset ja muut pitkäaikaiset korottomat velat.

Henkilöstö keskimäärin

Segmentteittäin	31.12. päättyvä tilikausi			Sijainnin mukaan	31.12. päättyvä tilikausi		
	2005	2006	2007		2005	2006	2007
Sanomalehti- ja kirjapaperi	3 363	2 945	2 813	Baltian maat	1 806	1 776	1 684
Aikakauslehtipaperi	5 312	5 292	5 216	Suomi	13 596	12 879	12 187
Hienopaperi	5 288	4 550	3 845	Ranska	1 345	1 307	1 094
Tukkuritoiminta	2 095	3 177	3 103	Saksa	5 165	5 786	5 330
Kuluttajapakkauskartonki	5 086	4 857	4 519	Puola	1 936	1 848	2 072
Teollisuuspakkaukset	5 843	5 795	5 907	Venäjä	1 927	2 199	1 875
Puutuotteet	5 060	4 841	4 876	Ruotsi	8 696	8 128	7 705
Muut	9 345	9 579	8 960	Muu Eurooppa	5 445	5 262	4 870
Jatkuvat toiminnot	41 392	41 036	39 239	Eurooppa	39 916	39 185	36 817
Lopetettavat toiminnot:				Brasilia	19	272	770
Pohjois-Amerikka	4 774	4 595	4 152	Kiina (ml. Hongkong)	955	1 097	1 312
Koko liiketoiminta	46 166	45 631	43 391	Pohjois-Amerikka	5 118	4 922	4 332
				Muut	158	155	160
				Yhteensä	46 166	45 631	43 391
Henkilöstö tilikauden lopussa	46 664	43 887	37 997				

Ulkoinen liikevaihto kohteen ja alkuperämaan mukaan

Milj. euroa	Liikevaihto kohteen mukaan			Liikevaihto alkuperämaan mukaan			Liikevaihdon nettovirrat maittain		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007
Itävalta	298,0	304,1	330,4	361,5	353,0	413,0	63,5	48,9	82,6
Baltian maat	165,8	202,9	227,6	321,7	323,0	338,2	155,9	120,1	110,6
Belgia	277,9	298,2	308,4	267,9	336,0	359,5	-10,0	37,8	51,1
Tsekin tasavalta	136,2	156,7	182,9	161,5	215,3	246,5	25,3	58,6	63,6
Tanska	255,7	248,3	161,4	61,8	58,1	59,6	-193,9	-190,2	-101,8
Suomi	814,0	903,7	908,5	3 559,2	4 261,6	4 198,4	2 745,2	3 357,9	3 289,9
Ranska	926,8	925,4	914,0	460,9	398,2	403,2	-465,9	-527,2	-510,8
Saksa	1 893,0	2 399,1	2 503,7	1 894,8	2 313,9	2 288,3	1,8	-85,2	-215,4
Italia	383,8	414,0	424,6	6,5	15,0	15,2	-377,3	-399,0	-409,4
Alankomaat	586,5	631,0	627,1	311,7	351,8	344,7	-274,8	-279,2	-282,4
Puola	228,6	299,5	377,4	175,3	202,3	267,7	-53,3	-97,2	-109,7
Portugali	65,7	45,4	45,3	134,2	94,9	-	68,5	49,5	-45,3
Venäjä	193,2	236,8	314,4	167,9	205,8	243,6	-25,3	-31,0	-70,8
Espanja	483,1	521,8	529,8	111,5	117,0	116,1	-371,6	-404,8	-413,7
Ruotsi	1 081,6	1 133,6	1 208,0	3 025,6	3 144,4	3 346,1	1 944,0	2 010,8	2 138,1
Iso-Britannia	858,6	890,4	1 011,9	34,5	33,6	47,6	-824,1	-856,8	-964,3
Muu Eurooppa	772,7	895,7	964,4	104,6	212,9	233,9	-668,1	-682,8	-730,5
Eurooppa yhteensä	9 421,2	10 506,6	11 039,8	11 161,1	12 636,8	12 921,6	1 739,9	2 130,2	1 881,8
Afrikka	138,6	162,3	267,7	-	-	-	-138,6	-162,3	-267,7
Australia/Uusi-Seelanti	120,3	112,2	129,7	9,2	9,8	5,3	-111,1	-102,4	-124,4
Brasilia	35,1	107,9	181,4	26,3	197,3	306,7	-8,8	89,4	125,3
Kanada	14,0	15,7	7,8	-	-	-	-14,0	-15,7	-7,8
Kiina (ml. Hongkong)	255,7	270,0	241,4	99,6	67,0	102,1	-156,1	-203,0	-139,3
Japani	280,2	345,6	352,4	-	5,9	0,2	-280,2	-339,7	-352,2
Muu Aasia	350,7	354,9	332,4	13,0	9,9	9,9	-337,7	-345,0	-322,5
Lähi-itä	193,6	406,1	348,8	-	-	-	-193,6	-406,1	-348,8
Yhdysvallat	394,0	479,2	268,0	29,0	30,3	27,6	-365,0	-448,9	-240,4
Muu Latinalainen Amerikka	110,6	159,8	170,3	-	-	-	-110,6	-159,8	-170,3
Muut	28,7	36,9	33,9	4,5	0,2	0,2	-24,2	-36,7	-33,7
Jatkuvat toiminnot	11 342,7	12 957,2	13 373,6	11 342,7	12 957,2	13 373,6	0,0	0,0	0,0
Lopetettavat toiminnot	1 844,8	1 636,7	1 769,9	1 844,8	1 636,7	1 769,9	-	-	-
Koko liiketoiminta	13 187,5	14 593,9	15 143,5	13 187,5	14 593,9	15 143,5	0,0	0,0	0,0

Varat, sijoitettu pääoma ja oma pääoma maittain

Milj. euroa	31.12.								
	Vastaavat yhteensä			Sijoitettu pääoma			Oma pääoma		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007
Itävalta	197,6	224,8	205,9	144,4	162,9	145,4	91,0	98,0	113,3
Baltian maat	303,7	270,7	226,3	291,5	249,5	201,7	157,0	142,6	68,9
Belgia	591,6	574,4	556,2	525,3	506,9	481,1	246,5	289,6	273,1
Tsekin tasavalta	153,9	164,8	164,4	141,8	133,6	137,1	142,0	154,6	177,1
Tanska	58,9	58,3	42,7	47,7	51,0	38,3	174,5	176,6	121,5
Suomi	5 355,0	5 633,8	5 820,2	3 839,1	3 884,0	3 747,4	1 512,9	1 591,0	2 088,0
Ranska	431,2	381,3	308,7	237,2	232,4	203,0	-18,9	144,5	44,9
Saksa	2 008,4	1 736,2	1 561,2	992,2	986,2	927,1	637,7	670,9	638,2
Alankomaat	196,1	149,9	125,4	121,7	21,1	41,2	61,5	-43,8	261,1
Puola	266,6	293,8	352,0	190,0	190,4	216,3	147,1	158,0	272,7
Portugali	226,3	0,5	0,3	201,2	-	-	240,9	0,4	0,2
Venäjä	182,9	204,0	301,5	163,1	177,6	262,4	55,3	51,9	76,3
Espanja	121,4	121,7	112,2	80,2	83,4	77,5	77,0	75,0	72,2
Ruotsi	3 593,5	3 611,9	3 592,1	2 314,2	2 363,4	2 420,3	1 941,4	2 394,7	1 927,4
Muu Eurooppa	222,4	212,0	232,2	117,1	121,3	147,7	130,7	128,7	141,2
Eurooppa yhteensä	13 909,5	13 638,1	13 601,3	9 406,7	9 163,7	9 046,5	5 596,6	6 032,7	6 276,1
Brasilia	343,7	738,2	732,7	340,6	699,2	703,9	343,4	699,8	684,8
Kanada	508,1	344,8	-	320,2	272,7	-	381,5	234,3	-
Kiina (ml. Hongkong)	259,4	265,2	314,9	201,0	227,5	257,7	100,3	103,4	50,9
Yhdysvallat	2 725,6	2 341,2	459,7	2 095,8	1 729,3	421,9	762,7	704,7	416,7
Muu Latinalainen Amerikka	29,0	27,4	54,5	16,2	24,2	50,5	28,5	26,7	53,5
Muut	55,4	27,2	147,7	17,2	20,4	22,2	7,1	-2,0	-5,9
Koko liiketoiminta	17 830,7	17 382,1	15 310,8	12 397,7	12 137,0	10 502,7	7 220,1	7 799,6	7 476,1
Jatkuvat toiminnot	14 689,0	14 766,4	15 310,8	10 036,7	10 199,4	10 502,7	6 126,1	6 913,1	7 476,1
Lopetettavat toiminnot	3 141,7	2 615,7	-	2 361,0	1 937,6	-	1 094,0	886,5	-
Koko liiketoiminta	17 830,7	17 382,1	15 310,8	12 397,7	12 137,0	10 502,7	7 220,1	7 799,6	7 476,1

Sijoitettu pääoma lasketaan vähentämällä nettoverovelat sidotusta pääomasta.

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet, investoinnit, poistot ja arvonalentumiset maittain

Milj. euroa	31.12. päättyvä tilikausi								
	Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet			Investoinnit			Poistot ja arvonalentumiset		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007
Itävalta	120,2	117,6	127,3	8,1	6,2	18,8	27,4	7,1	8,8
Baltian maat	204,4	180,5	92,8	16,1	11,6	7,3	19,2	34,1	93,2
Belgia	486,0	468,8	446,6	12,0	7,1	13,5	36,3	34,3	35,3
Tsekin tasavalta	117,1	119,6	117,2	4,8	4,0	2,5	6,2	7,5	6,0
Suomi	2 928,8	2 702,4	2 249,5	201,9	157,1	266,1	411,5	377,1	712,4
Ranska	201,0	184,2	118,4	49,9	5,7	4,1	56,2	20,2	68,7
Saksa	1 283,7	1 100,7	946,2	49,9	45,0	28,5	143,9	226,7	180,7
Alankomaat	75,5	24,2	41,5	3,1	6,6	0,5	10,8	45,3	-16,9
Puola	171,5	165,3	178,4	32,5	10,5	23,1	16,9	19,6	20,7
Portugali	127,1	0,1	0,1	9,8	8,0	-	9,9	5,8	-
Venäjä	119,5	133,3	204,1	30,1	29,8	90,8	9,0	12,2	14,8
Espanja	68,5	64,1	58,0	6,5	2,6	4,0	6,9	6,9	8,0
Ruotsi	2 234,3	2 200,4	1 971,8	554,9	166,9	137,4	216,4	242,9	261,9
Muu Eurooppa	125,1	118,1	93,3	17,1	8,6	8,3	15,8	11,7	10,8
Eurooppa yhteensä	8 262,7	7 579,3	6 645,2	996,7	469,7	604,9	986,4	1 051,4	1 404,4
Brasilia	32,5	250,4	116,2	29,0	13,3	5,9	0,1	5,9	103,0
Kanada *	344,9	290,9	-	-15,5	5,1	9,1	110,6	25,3	26,9
Kiina (ml. Hongkong)	158,5	164,4	181,0	22,6	18,8	84,8	8,9	8,2	41,1
Yhdysvallat	2 272,4	1 918,5	29,7	83,2	43,0	43,3	320,6	165,6	305,0
Muu Latinalainen Amerikka	14,4	20,7	42,9	13,2	8,6	21,8	-	0,1	0,1
Muut	7,3	6,6	123,5	0,4	0,6	0,4	1,1	1,2	0,8
Koko liiketoiminta	11 092,7	10 230,8	7 138,5	1 129,6	559,1	770,2	1 427,7	1 257,7	1 881,3
Jatkuvat toiminnot	8 496,1	8 039,4	7 138,5	1 063,0	511,3	733,6	998,5	1 068,0	1 550,6
Lopetettavat toiminnot	2 596,6	2 191,4	-	66,6	47,8	36,6	429,2	189,7	330,7
Koko liiketoiminta	11 092,7	10 230,8	7 138,5	1 129,6	559,1	770,2	1 427,7	1 257,7	1 881,3

* Negatiiviset investoinnit aiheutuvat saaduista avustuksista.

Liikearvo maittain (sisältyy aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin)

Milj. euroa	31.12. päättyvä tilikausi								
	Liikearvo			Yrityssostot			Arvon alentumiset		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007
Itävalta	43,0	43,0	43,0	-	-	-	-	-	-
Baltian maat	54,2	54,2	-	-	-	-	-	-	54,1
Belgia	12,0	12,0	12,0	-	-	-	-	-	-
Tsekin tasavalta	56,9	60,0	62,0	-	-	-	-	-	-
Suomi	59,0	57,0	57,0	55,0	-	-	-	2,0	-
Saksa	185,0	180,0	160,0	39,0	2,0	-	-	7,0	20,0
Ruotsi	33,6	34,8	33,4	20,0	-	-	-	-	-
Muu Eurooppa	9,7	9,7	9,7	-	-	-	-	-	-
Eurooppa yhteensä	453,4	450,7	377,1	114,0	2,0	-	-	9,0	74,1
Yhdysvallat	487,4	436,6	8,1	-	-	-	8,0	-	158,9
Muut	21,0	19,5	117,5	-	-	-	-	-	0
Koko liiketoiminta	961,8	906,8	502,7	114,0	2,0	-	8,0	9,0	233,0
Jatkuvat toiminnot	611,7	612,7	502,7	114,0	2,0	-	-	9,0	74,1
Lopetettavat toiminnot	350,1	294,1	-	-	-	-	8,0	-	158,9
Koko liiketoiminta	961,8	906,8	502,7	114,0	2,0	-	8,0	9,0	233,0

Liite 5 Yrityssostot ja -myynnit

Vuoden 2007 merkittävien yrityssostojen oli Stora Enso Polandin (aiemmin Intercell) vähemmistöosuuden osto Puolan valtiolta. Aiempien vuosien tärkeimpiä yrityssostoja ovat olleet brasilialaisen Arapoti-konsernin osto vuonna 2006, saksalaisen Schneidersöhne-konsernin osto vuonna 2005 ja puolalaisen Intercell-konsernin osto vuonna 2004.

Vuoden 2007 tärkein yritysmyynti oli konsernin Pohjois-Amerikan liiketoiminta-alueen myynti lähes kokonaisuudessaan. Myynti käsitellään lopetettavana toimintona. Yksityiskohdat ovat liitteessä 6, Lopetettavat toiminnot. Lisäksi konserni myi osan vuonna 2006 ostamistaan Brasilian toiminnoista. Jo ostohetkellä tarkoituksena oli toimintojen jakaminen paikallisen yhteistyökumppanin kanssa. Tämä on nyt

saavutettu. Vuonna 2006 myytiin neljä yhtiötä eli Celbin sellutehdas Portugalissa, Pankakosken tehdas, ruotsalainen Grycksbonin tehdas sekä saksalainen Lübeckin tehdas.

Yrityssostot

Stora Enso käytti vuonna 2007 yrityssostoihin 71,4 (329,8) milj. euroa. Tästä 64,3 milj. euroa liittyi Puolan valtion osuuden ostoon Stora Enso Poland SA:sta. Vuonna 2006 valtaosa yrityssostoihin käytetystä summasta eli 320,0 milj. euroa liittyi brasilialaisen Arapoti Groupin ostoon. Tästä 143,3 milj. euroa palautui vuonna 2007, kun osa kyseisistä toiminnoista myytiin edelleen.

Yrityssostot segmenteittäin

Milj. euroa	31.12. päättyvä tilikausi		
	2005	2006	2007
Aikakauslehtipaperi	2,2	181,3	-
Hienopaperi	83,7	-	-
Tukkuritoiminta	140,7	0,3	-
Teollisuuspakkauskset	27,0	1,0	64,3
Puutuotteet	69,2	8,3	-
Muut	6,1	138,9	7,1
Yhteensä	328,9	329,8	71,4

Konserniyritysten ostot

Milj. euroa	31.12. päättyvä tilikausi		
	2005	2006	2007
Ostettu netto-omaisuus			
Rahavarat	10,3	1,6	0,3
Muu käyttö pääoma	171,4	47,3	-9,5
Aineelliset hyödykkeet	187,9	213,6	-
Aineettomat hyödykkeet	86,4	8,4	10,7
Biologiset hyödykkeet	-	61,1	-
Verovelat	-59,8	1,2	-0,2
Korolliset nettovelat	-274,6	-4,5	-1,2
Vähemmistön osuudet	93,3	1,1	71,3
Ostetun netto-omaisuuden käypä arvo	214,9	329,8	71,4
Liikearvo	114,0	-	-
Yritysosot yhteensä	328,9	329,8	71,4

Stora Enso osti elokuussa 2007 Puolan valtiolta 28 % Stora Enso Poland SA:n osakkeista 64,3 milj. eurolla. Stora Enso omistaa kaupan jälkeen 95 % yhtiön osakkeista. Loput 5 % osakkeista, jotka aiemmin olivat Puolan valtion omistuksessa, jaetaan yhtiön nykyisille ja eläkkeelle siirtyneille työntekijöille, joskin Stora Enso aikoo ostaa ne mahdollisimman pian. Stora Enso osti alun perin 67 % yhtiöstä 133,3 milj. eurolla joulukuussa 2004. Uusimman oston myötä konsernin sijoituksen arvo nousi 197,6 milj. euroon. Stora Enso Poland -konsernin palveluksessa on tällä hetkellä 1 833 henkilöä. Yhtiön liikevaihto vuonna 2007 oli 236,9 milj. euroa ja liikevoitto 33,6 milj. euroa.

Puolalaisten osakkeiden oston lisäksi Stora Enso käytti vuonna 2007 muihin yritysostoihin 7,1 milj. euroa, joista 7,0 milj. euroa liittyi myös vähemmistöosuuksien ostoon. Edellisvuotiseen brasilialaisen Arapoti Groupin ostoon liittyvät yritysostolaskelmat viimeisteltiin vuonna 2007 ja kaupan arvoihin tehtiin vain vähäisiä oikaisuja. Arapoti Groupin osto kasvatti konsernin liikevaihtoa tilikaudella 104,7 milj. euroa.

Yritysosot vuonna 2006

Stora Enso vei syyskuussa 2006 päätökseen brasilialaisen Arapoti Groupin koko osakekannan oston International Paper Inc -yhtiöltä. 320,0 milj. euron arvoiseen kauppaan sisältyi päälystettyä aikakauslehtipaperia valmistava paperitehdas, saha ja noin 50 000 hehtaarin maa-ala, josta noin 30 000 hehtaaria on tuottavia viljelmiä. Ostetut yksiköt sijaitsevat Arapotissa, Paranán osavaltiossa, lähellä eteläisen Brasilian tärkeimpiä markkina-alueita. Paperitehdas oli yritysoston tärkein osa, ja se on yhdistetty osaksi Stora Enson aikakauslehti-paperi-liiketoiminta-alueetta. Kevyttä päälystettyä aikakauslehti-paperia tuottava linja sisältää täysin integroidun kuumahierrelinjan (TMP). Tehtaan nykyinen vuotuinen kapasiteetti on 205 000 tonnia, sen palveluksessa on 388 henkilöä ja sen liikevaihto vuonna 2007 oli 133,9 milj. euroa. Saha ja viljelmät yhdistettiin alun perin Stora Enson puutuotteet- ja puunhankinta-liiketoiminta-alueisiin. Syyskuussa 2007 Stora Enso ilmoitti kuitenkin tehneensä chileläisen metsäteollisuusyhtiö Araucon kanssa sopimuksen Arapotin toimintojen kehittämisestä. Sopimuksen myötä 20 % paperitehtaasta, 80 % metsäomistuksesta ja 100 % sahasta siirtyi Araucon omistukseen. Kaupan yksityiskohtia käsitellään jäljempänä.

Loput 9,8 milj. euroa vuoden 2006 yritysostoista liittyivät pienen puolalaisen puunhankintayrityksen ostoon, aiempien yritysostojen lisäkustannuksiin sekä pienten vähemmistö- osuuksien lunastukseen (1,1 milj. euroa).

Yritysosot vuonna 2005

Stora Enso sai elokuussa 2005 päätökseen 100 % osuuden oston saksalaisesta paperitukkurista Schneidersöhnestä. Kauppa rahoitettiin kassavaroin ja se oli arvoltaan 441,6 milj. euroa, josta pääoman arvo oli 202,7 milj. euroa ja velkojen osuus 238,9 milj. euroa. Liikearvon osuus oli 116,0 milj. euroa. Tästä 41,0 milj. euroa jätettiin tukkuritoimintaan ja 75,0 milj. euroa kohdistettiin hienopaperisegmenttiin, koska tavoitteena oli saada synergiaetuja kanavoimalla myynti konsernin paperitukkuritoiminnan kautta. Schneidersöhnellä oli toimintaa 11 maassa, joista suurimmat markkina-alueet olivat Saksa ja Sveitsi. Nämä ydintoiminta-alueet muodostivat erillisen Papyrus-liiketoimintayksikön, jonka ulkoinen liikevaihto oli 974,7 milj. euroa vuonna 2007.

Huhtikuussa 2005 Stora Enso ja International Paper Corp saivat päätökseen Papeteries de France SA:n 12,4 milj. euron arvoisen kaupan osana Stora Enson Papyrus-tukkuritoiminnan kehittämisstrategiaa. Liiketoiminta yhdistettiin Papyrus Franceen vuonna 2007. Heinäkuussa 2005 itävaltalainen Stora Enso Timber AG osti 51 % osuuden entisestä osakkuusyrityksestään Holzwerke Wimmer GmbH:sta Saksassa ja sen tytäryrityksestä Zdirectistä Tsekin tasavallassa 5,2 milj. euron kauppahintaan. Joulukuussa 2005 puunhankintaorganisaatio osti uuden tytäryrityksen Venäjältä. Kaupan arvo oli 6,1 milj. euroa ja sen tarkoituksena oli parantaa puun ja kuidun saatavuutta. Belgiassa tehtiin pieni, 2,2 milj. euron yritysosto, jonka tavoitteena oli keräyskuidun saannin turvaaminen Langerbruggen tehtaalte.

Yritysmyyntit

Stora Enso myi vuonna 2007 lähes koko Pohjois-Amerikan toimintonsa. Etelä-Amerikassa konserni myi osan vuonna 2006 ostamistaan liiketoiminnoista Brasiliassa. Yritysoston alkuperäisenä tarkoituksena oli paikallisen yhteistyökumppanin hankkiminen, ja tämä on nyt saavutettu. Pohjois-Amerikan toimintojen myyty netto-omaisuus oli yhteensä 556,7 milj. euroa (ks. liite 6) ja Etelä-Amerikan toimintojen myyty netto-omaisuus oli yhteensä 143,3 milj. euroa, ks. jäljempänä.

Stora Enso myi vuonna 2006 useita yrityksiä osana tuotantoyksiköiden suorituskyvyn arvioimisohjelmaa. Myyntien nettokauppahinta oli 466,5 milj. euroa kustannusten jälkeen. Kaksi yritysmyyntiä johti aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvonalentumiseen. Portugalilaisen Celbin sellutehtaan myynti puolestaan toi 197,9 milj. euron myyntivoiton.

Konserniyritysten myynnit

Milj. euroa	31.12. päättyvä tilikausi		
	2005	2006	2007
Myyty netto-omaisuus			
Rahavarat	-	20,2	110,8
Muu käyttöpääoma	-	59,5	-126,0
Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	-	172,4	1 695,8
Biologiset hyödykkeet	-	45,5	84,1
Korolliset saamiset (pl. rahavarat)	1,6	1,2	0,6
Verovelat	-	-18,0	-49,6
Korolliset velat	-	-12,0	-1 019,2
Vähemmistön osuudet	-	-0,2	-0,6
Myytyjen yhtiöiden nettovarot	1,6	268,6	695,9
Tuloslaskelman myyntivoitot	-	197,9	5,0
Yritysmyynnit yhteensä	1,6	466,5	700,9

Stora Enso pääsi syyskuussa 2007 sopimukseen Etelä-Amerikan johtavan metsäteollisuusyhtiön Araucon kanssa Stora Enso Arapotin joidenkin toimintojen myynnistä. Sopimuksen mukaan Araucon omistukseen siirtyy 20 % konsernin paperitoiminnoista Brasiliassa. Stora Ensolle jää puolestaan 20 % metsäomistuksesta, joka vastaa paperitehtaaseen tarvittavan kuiduntuotannon osuutta keskimäärin. Arapotin saha siirtyi kokonaisuudessaan Araucolle. Kaupan vaikutus liikevoittoon oli vähäinen, joskin siitä aiheutui 7,1 milj. euron muuntoero-voitot Brasilian realin arvon noustua edellisvuonna tehdyn yritysoston jälkeen.

Osana tuotantoyksiköiden suorituskyvyn arvioimisohjelmaa vuonna 2006 seurannan alla olevia tehtaita arvioitiin niiden taloudellisen tuloksen pohjalta ja sen perusteella, miten ne sopivat strategisesti konserniin. Joissakin tapauksissa konsernin uudelleenjärjestelytoimet aiheuttivat merkittäviä yritysmyyntejä joko liiketoiminnan myynteinä tai itse yritysten myynteinä:

- Maaliskuussa 2006 Stora Enso myi Keski-Ruotsissa sijaitsevan Grycksbon tehtaan 37,4 milj. euron nettomyyntihintaan. Kaupasta kirjattiin aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden 23,9 milj. euron arvonalentuminen sekä 2,2 milj. euron muuntoerokulu kertyneistä valuuttakurssitappioista. Grycksbon tehdas valmisti päällystettyä hienopaperia. Sen vuotuinen kapasiteetti oli noin 250 000 tonnia ja sen palveluksessa oli noin 500 henkilöä.

- Kesäkuussa 2006 Stora Enso myi Saksan Lyypeckissä sijaitsevat arkitustoimintonsa OKAB Convert AB:lle (OKAB). Myynti ei vaikuttanut olennaisesti konsernin tulokseen.
- Heinäkuussa 2006 Stora Enso myi Pankakosken tehtaan 5,2 milj. eurolla. Konsernin korolliset nettovelat pienenevät kuitenkin noin 20 milj. eurolla, ja myynnistä kirjattiin aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden 15,8 milj. euron arvonalentuminen. Pakkauskartonkien tulosryhmään kuuluneessa tehtaassa työskenteli noin 200 henkilöä, ja se tuotti erikoiskartonkeja pakkaus- ja graafisen teollisuuden tarpeisiin. Tehtaan vuotuinen kapasiteetti oli noin 100 000 tonnia.
- Stora Enso vei elokuussa 2006 päätökseen Celulose Beira Industrial (Celbi) SA:n myynnin portugalilaiselle teräs-, sellu- ja paperiyhtiö Altrille. Yhtiön tärkein omaisuus oli Portugalissa sijaitseva Celbin sellutehdas. Kaupan nettoarvo oli 423,5 milj. euroa, ja siitä kirjattiin 197,9 milj. euron myyntivoitto. Tehdas oli velaton, joten konsernin korolliset velat pienenevät kaupan arvon verran ja myynti pienensi käyttöpääomaa noin 30 milj. eurolla. Celbin sellutehtaan vuotuinen tuotantokapasiteetti olin noin 305 000 tonnia korkealaatuista lyhytkuituista eukalyptussellua. Tehtaan vuosiliikevaihto oli noin 140 milj. euroa, josta noin 55 milj. euroa tuli sisäisestä myynnistä.

Vuonna 2005 tehtiin vain yksi pieni yritysmyynti, josta syntyi 1,6 milj. euron realisoitunut myyntivoitto.

Liite 6 Lopetettavat toiminnot

Stora Enso vei 21.12.2007 päätökseen pohjoisamerikkalaisen tytäryhtiönsä Stora Enso North America Inc:n ("SENA") myynnin NewPage Corporation -yhtiölle ("NewPage"). SENA käsitti lähes kaikki Stora Enson Pohjois-Amerikan liiketoiminta-alueen toiminnoista, ja sen myynti käsitellään lopetettavana toimintona. Konsernin aiemmin julkaistuissa tilinpäätöksissä käytettyä esitystapaa on siten jouduttu muuttamaan, jotta jatkuvien toimintojen tulokset voidaan erottaa lopetettavista toiminnoista.

NewPagelle siirtyviin Pohjois-Amerikan toimintoihin kuuluvat Stora Enson paperinvalmistustoiminta Wisconsinin Bironissa, Kimberlyssä, Niagarassa, Stevens Pointissa, Whitin-gissa ja Wisconsin Rapidsissa, Minnesotan Duluthissa ja Port Hawkesburyssä Kanadan Nova Scotiassa. SENA oli yksi Yhdys-valtojen johtava päällystetyn ja superkalanteroidun paperin sekä erikoispaperien, sanomalehtipaperien ja sellun valmistaja. Yhtiö käytti sekä ensi- että kierrätyskuitua. Liiketoiminta-alueen vuotuinen tuotantokapasiteetti oli 2 745 000 tonnia paperia. Ulkoinen liikevaihto vuonna 2007 oli 2,4 mrd. Yhdys-valtain dollaria (1,8 mrd. euroa), ja liiketoiminta-alueen palveluksessa oli noin 4 350 henkilöä.

Velaton kauppahinta oli yhteensä 2 067,0 milj. Yhdysval-tain dollaria, joka koostuu 1 514,0 milj. dollarin käteismaksus-ta, Stora Enson myöntämästä, nimellisarvoltaan 200 milj. dollarin suuruisesta, käyvältä arvoltaan 171,0 milj. dollarin lainasta, 19,9 prosentista uuden NewPage Group Inc. -yhtiön osakkeista, arvoltaan noin 370 milj. dollaria, sekä muista saamisista, arvoltaan 12,0 milj. dollaria.

Kauppahinta

Milj.	USD	EUR
Peruskäteishinta	1 500,0	1 045,4
Arvioitu käyttöpääoman oikaisu	14,0	9,8
Maksettu käteishinta	1 514,0	1 055,2
Lopullinen käyttöpääoman muutos	7,1	4,8
Viiästäetty suoritus	4,9	3,4
Oikaistu käteishinta	1 526,0	1 063,4
Laina	171,0	119,2
Osakkeet	370,0	257,9
Kauppahinta yhteensä	2 067,0	1 440,5

Kauppahinnan pääoma-arvo

Milj.	USD	EUR
Kauppahinta yhteensä	2 067,0	1 440,5
Rahoituserien vähennys	1 240,0	864,2
Pääoma-arvo	827,0	576,3
Kustannukset	29,0	19,6
Stora Enso Oyj:n saama pääoma-arvo, netto	798,0	556,7

Saadun nettokauppahinnan pääoma-arvo kustannusten jälkeen oli yhteensä 556,7 milj. euroa, mistä aiheutui konsernille 28,3 milj. euron nettoluovutustappio. Summaan sisältyy tappio käyvän arvon arvostuksesta eli 158,9 milj. euron arvonalentu-miskirjaus, jota kuitenkin kompensoivat 130,6 milj. euron valuuttakurssivoitot. Koska SENAn pääoman kirjanpitoarvo ylitti realisointiarvon, kaupasta aiheutui käypään arvoon

arvostuksesta johtuva 217,8 milj. Yhdysvaltain dollarin (158,9 milj. euron) tappio. Se kirjattiin syyskuussa liikearvon ar-vonalentumisena niin, että myytävän pääoman arvo vastasi saatavaa kauppahintaa. Myynnin seurauksena aiemmin omaan pääomaan kirjatut kertyneet muuntoerot ja oman pääoman suojaukset on esitetty tuloslaskelmassa. Vuodesta 2000 lähtien kertyneet muuntoerot aiheuttivat 509,7 milj. euron tappiot, kun taas oman pääoman suojaus toi 640,3 milj. euron tuotot. Tuloksena kirjattiin 130,6 milj. euron valuuttakurssivoitot. Koska oman pääoman suojaustuotot olivat kokonaan verotetta-via, mutta suojaustappioita ei voitu vähentää verotuksessa, 130,6 milj. euron nettovaluuttavoitoista jouduttiin kirjaamaan yhteensä 189,3 milj. euron verokulut. Verovaikutusta ei otettu huomioon suojauksen alkaessa, koska tuolloin muuntoero-tappiot ja oman pääoman suojaustuotot olivat kokonaan verotettavia.

Lopetettavat toiminnot tuloslaskelmassa, yhteenveto

Milj. euroa	31.12. päättyvä tilikausi		
	Normaalit toiminnot	Myynnistä aiheutuneet kulut	Netto-tulos
Liikevoitto	32,0	-28,3	3,7
Rahoituskulut, netto	-97,3	-	-97,3
Tappio ennen veroja	-65,3	-28,3	-93,6
Verot	-1,0	-189,3	-190,3
Tilikauden tappio	-66,3	-217,6	-283,9

Toimintojen myynnistä saatu käteismaksu ottaen huomioon SENAn arvioidut rahoitusvelat oli 274,0 milj. Yhdysvaltain dollaria (191,0 milj. euroa) ja se maksettiin Stora Enso Oyj:lle Suomeen. Yhdysvaltojen näkökulmasta 431,4 milj. dollarin (293,0 milj. euron) etuus pohjaiset eläkejärjestelyt ja työter-veyshoidon vastuut katsottiin myös rahoitusveloiksi, jotka kuitenkin siirtyivät NewPagelle. Stora Enson konsernitilinpää-töksessä nämä vastuut esitettiin pitkäaikaisena korottomana velkana. Kauppasopimuksessa määritettiin myös, että lopullis-ta käteismaksua oikaistaan, kun lopullinen käyttöpääoma ja rahoitusvelat on laskettu. Oikaisuusumma on 7,1 milj. dollaria (4,8 milj. euroa), joka maksetaan Stora Ensolle 90 päivän kuluessa, kunhan NewPage on sen hyväksynyt. Saamisiin sisältyy myös kolmansilta osapuolilta tietyistä kaupan ulko-puolisista eristä saatava myöhemmin maksettava 3,4 milj. euron suoritus.

Kauppahinta käsittää lainan ja 19,9 prosenttia uuden yhtiön, NewPage Group Inc:n, osakkeista. 200 milj. Yhdysvaltain dolla-rin suuruinen laina arvostettiin 171,0 milj. dollarin arvoiseksi NewPagen liikkeeseen laskemien vastaavanlaisten markkinahin-taisten arvopaperien perusteella. Osakeomistuksen arvo, 370 milj. dollaria, laskettiin viime aikaisiin kauppoihin perustuvan arvioidun markkina-arvon perusteella. Laina ja osakkeet esite-tään konsernin taseessa dollarimääräisinä myytävissä olevina varoina tilikauden lopussa. Niiden kirjanpitoarvot ovat 115,9 milj. euroa ja 251,3 milj. euroa.

Seuraavalla sivulla on erittely Stora Enson tuloslaskelmasta kolmelta viime vuodelta. Taulukossa näkyvät jatkuvien ja lopetettujen toimintojen taloudelliset tulokset sekä kassavirrat.

Lopetettavien toimintojen vaikutus tuloslaskelmassa

Milj. euroa	31.12. päättyvä tilikausi								
	Jatkuvat toiminnot			Lopetettavat toiminnot			Koko liiketoiminta		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007
Liikevaihto	11 342,7	12 957,2	13 373,6	1 844,8	1 636,7	1 769,9	13 187,5	14 593,9	15 143,5
Liiketoiminnan muut tuotot	79,0	364,9	113,8	1,1	-	131,2	80,1	364,9	245,0
Valmiiden tuotteiden varastojen muutos	55,9	-15,9	82,6	15,8	18,4	-44,9	71,7	2,5	37,7
Biologisten hyödykkeiden nettomuutos	-6,7	-2,2	7,5	-	-	-	-6,7	-2,2	7,5
Materiaalit ja palvelut	-6 499,7	-7 517,9	-8 214,3	-1 060,1	-987,5	-1 116,6	-7 559,8	-8 505,4	-9 330,9
Toimituskulut ja komissiot	-1 089,3	-1 240,3	-1 184,0	-141,2	-117,5	-132,2	-1 230,5	-1 357,8	-1 316,2
Henkilöstökulut	-1 820,0	-1 890,5	-1 883,7	-348,8	-310,4	-231,3	-2 168,8	-2 200,9	-2 115,0
Liiketoiminnan muut kulut	-921,2	-933,8	-840,1	-70,7	-55,0	-43,0	-991,9	-988,8	-883,1
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	67,1	88,0	341,4	0,1	-0,7	1,3	67,2	87,3	342,7
Poistot ja arvonalentumiset	-998,5	-1 068,0	-1 550,6	-429,2	-189,7	-330,7	-1 427,7	-1 257,7	-1 881,3
Liikevoitto/-tappio	209,3	741,5	246,2	-188,2	-5,7	3,7	21,1	735,8	249,9
Rahoitustuotot ja -kulut	-104,9	-30,3	-168,9	-60,4	-73,7	-97,3	-165,3	-104,0	-266,2
Voitto/tappio ennen veroja	104,4	711,2	77,3	-248,6	-79,4	-93,6	-144,2	631,8	-16,3
Tuloverot	-28,7	-10,8	-5,8	65,5	-31,8	-190,3	36,8	-42,6	-196,1
Tilikauden voitto/tappio	75,7	700,4	71,5	-183,1	-111,2	-283,9	-107,4	589,2	-212,4

Lopetettavien toimintojen vaikutus rahavirtaan

Milj. euroa	31.12. päättyvä tilikausi								
	Jatkuvat toiminnot			Lopetettavat toiminnot			Koko liiketoiminta		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007
Liiketoiminnan rahavirta									
Tilikauden voitto/tappio	75,7	700,4	71,5	-183,1	-111,2	-283,9	-107,4	589,2	-212,4
Kassavirta kirjattujen tuottojen ja kulujen laskelmasta	28,9	-59,9	3,6	-3,8	0,7	-	25,1	-59,2	3,6
Verot	28,7	10,8	5,8	-65,5	31,8	190,3	-36,8	42,6	196,1
Poistot ja arvonalentumiset	998,5	1 068,0	1 550,6	429,2	189,7	330,7	1 427,7	1 257,7	1 881,3
Biologisten hyödykkeiden muutos	6,7	2,2	-7,5	-	-	-	6,7	2,2	-7,5
Optioiden ja optio-ohjelmien suojausinstrumenttien käyvän arvon muutos	-0,1	5,9	27,1	-	2,0	-3,5	-0,1	7,9	23,6
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	-67,1	-88,0	-341,4	-0,1	0,7	-1,3	-67,2	-87,3	-342,7
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden sekä sijoitusten myynti	5,4	-201,1	-35,6	-0,6	-0,1	-0,4	4,8	-201,2	-36,0
Kuluiksi kirjatut kertyneet muuntoerot ja oman pääoman suojaukset	0,2	-5,8	-8,2	-	-	-130,6	0,2	-5,8	-138,8
Nettorahoitustulot	104,9	30,3	168,9	60,4	73,7	97,3	165,3	104,0	266,2
Osakkuusyritysten osinkotuotot	10,3	5,6	31,6	1,3	-	0,2	11,6	5,6	31,8
Saadut korot	23,1	18,6	13,9	5,9	4,8	7,1	29,0	23,4	21,0
Maksetut korot	-111,4	-176,8	-175,2	-64,5	-70,7	-86,7	-175,9	-247,5	-261,9
Saadut osingot	4,5	1,3	0,4	-	-	-	4,5	1,3	0,4
Muut rahoituserät, netto	-18,0	-10,5	-57,2	-1,2	-1,0	-25,2	-19,2	-11,5	-82,4
Maksetut tuloverot	-207,8	-214,1	-106,2	-1,2	-1,3	-5,4	-209,0	-215,4	-111,6
Nettokäyttöpääoman muutos	-317,5	279,5	-272,9	-69,4	9,5	-58,0	-386,9	289,0	-330,9
Liiketoiminnasta kertyneet nettorahavarat	565,0	1 366,4	869,2	107,4	128,6	30,6	672,4	1 495,0	899,8
Investointien rahavirta	-1 303,4	-205,5	-548,3	-18,3	-47,7	-1,7	-1 321,7	-253,2	-550,0
Rahoituksen rahavirta	661,0	-1 002,2	344,0	-47,3	7,9	-59,1	613,7	-994,3	284,9
Rahavarojen nettomuutos	-77,4	158,7	664,9	41,8	88,8	-30,2	-35,6	247,5	634,7

Liite 7 Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut

Konserniyritysten (lukuun ottamatta liitteessä 6, Lopetettavat toiminnot, selostettuja Pohjois-Amerikan toimintoja) myynnistä kirjattiin 5,0 (189,9) milj. euron realisoitunut myyntivoitto. Tilikauden muuntoeropositio tuotti jatkuvissa toiminnoissa yhteensä 1,7 (5,8) milj. euron voiton, jota oman pääoman suojauksen tuomat voitot kasvattivat 6,5 (0,0) milj. eurolla. Yritysmyyntien tai lopettamisten yhteydessä kertyneet muuntoerovoitot olivat 17,5 (8,0) milj. euroa. Niihin ei liittynyt oman pääoman suojausta, koska voitot syntyivät pääasiassa maissa, joissa suojausta ei käytetty. Yritysmyynteistä kirjattiin 15,8 (2,2) milj. euron muuntoerotappiot. Koska oman pääoman suojausvoitot olivat kuitenkin 6,5 (0,0) milj. euroa, tappio pieneni 9,3 milj. euroon.

Käyttöomaisuuden myynnistä kirjattiin 30,2 (10,7) milj. euron myyntivoitto. Papyrus-tukkuritoiminta myi varastoja Ruotsissa ja Tanskassa ja sai siitä 24,4 milj. euron myyntivoiton. Muiden, pääasiassa Lontoossa sijaitsevien kiinteistöjen myynnistä kirjattiin 5,8 milj. euron myyntivoitto.

Konserni on kirjannut materiaaleihin ja palveluihin 6,6 (103,5) milj. euron kulun: 1,7 milj. euroa toteutuneista hiilidioksidipäästöistä ja 4,9 milj. euroa tilikauden lopussa hallussa olevien ylijäämäoikeuksien uudelleenarvostuksesta – jotta tuloslaskelma vastaisi tuotannossa käytettävien hyödykkeiden kustannuksia. Tätä vastaan kirjataan liiketoiminnan muihin tuottoihin vastaavan suuruinen 1,7 (103,5) milj. euron hyvytys, jonka johdosta allokoitujen päästöjen vaikutus tuloslaskelmaan eliminoiduu. Stora Enson päästöt olivat vuonna 2007 alle allokoitujen päästöoikeuksien määrän. Myytyjen päästöoikeuksien myyntivoitto oli näin ollen 6,3 (8,6) milj. euroa. Koska päästöoikeuksien hinta putosi vain 2 senttiin tonnilta, konsernin hallussa tilikauden lopussa olevien ylijäämäoikeuksien markkina-arvo oli vähäinen. Vuonna 2006 ylijäämäoikeuksien käyvästä arvosta kirjattiin sen sijaan 4,9 milj. euron voitto. Yllä olevien arvojen erot vuosina 2007 ja 2006 aiheuttavat EU:n päästösääntötilanteesta. Päästöarvot erosivat merkittävästi toteutuneista päästötasoista, joten markkinoille syntyi päästöoikeuksien ylitarjontaa, jotka pudottivat huhtikuussa 2006 ylimmillään 31 eurossa olevan tonnihinnan 2 senttiin vuoden 2007 loppuun mennessä. Tämä selittää päästökustannusten pienenemisen tilikauden aikana 101,8 milj. eurolla.

Konserni saa lisäksi muuta tuottoa Ruotsin ja Belgian ympäristöstävällisestä sähkön tuotannosta. Sähkö tuotetaan uusiutuvilla luonnonvaroilla ja sen tuotannosta saadaan vihreitä sertifikaatteja, jotka voidaan myydä eteenpäin uusiutumattoman energian tuottajille. Myynnistä saatu tuotto oli 38,6 (24,4) milj. euroa.

Stora Enso vei joulukuussa 2007 päätökseen pohjoisamerikalaisen tytäryhtiönsä Stora Enso North America Inc:n myynnin NewPage Corporationille, kuten liitteessä 6 kerrotaan. Siten kaikki toimintoihin liittyvät kertyneet muuntoerot ja niiden suojaukset on kirjattu tuloslaskelmaan. Nettovaluuttakurssivoitoksi muodostuu 130,6 milj. euroa. Muut sekalaiset tulot olivat 0,6 milj. euroa, jolloin koko tilikauden voitoksi muodostui 131,2 milj. euroa (ks. Lopetettavat toiminnot alla).

Stora Enso sai elokuussa 2006 päätökseen Celbin sellutehtaan ja viljelmän myynnin 423,5 milj. eurosta. Myynnistä kirjattiin 197,9 milj. euron myyntivoitto, josta 189,8 milj. euroa liittyi realisoituneeseen liikearvoon ja 8,0 milj. euroa kertyneisiin muuntoerovoittoihin ruotsalaisen emoyhtiön kautta tulevista valuuttakurssivaihteluista. Konserniyritysten myynnistä ei kirjattu myyntitappioita, mutta ruotsalaisen Grycksbon tehtaan myynnistä kirjattiin 2,2 milj. euron kulu kertyneistä muuntoeroista.

Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut

Milj. euroa	31.12. päättyvä tilikausi		
	2005	2006	2007
Liiketoiminnan muut tuotot			
Päästöoikeudet	38,0	117,0	8,0
Vihreiden sertifikaattien myynti	21,2	24,4	38,6
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myyntivoitot	1,4	10,7	30,2
Konserniyritysten myyntivoitot	-	189,9	5,0
Kertyneet muuntoerot ja oman pääoman suojaukset, netto	-	8,0	17,5
Noteeraamattomien osakkeiden myyntivoitto	1,0	0,6	1,5
Vakuutuskorvaukset	2,8	2,4	1,0
Vuokrat	8,0	8,6	8,9
Avustukset	6,6	3,3	3,1
Jatkuvat toiminnot yhteensä	79,0	364,9	113,8
Lopetettavat toiminnot yhteensä	1,1	-	131,2
Koko liiketoiminta	80,1	364,9	245,0
Liiketoiminnan muut kulut			
Tutkimus ja kehitys	88,0	79,4	87,5
Maksetut vuokrat	86,9	91,5	95,7
Luottotappiot	2,6	8,1	13,4
Pitkäaikaisten sijoitusten myyntitappiot	7,9	-	1,0
Kertyneet muuntoerot ja oman pääoman suojaukset, netto	0,2	2,2	9,3
Materiaalit ja palvelut			
Toteutuneet päästöt ja oikeuksien käyvän arvon lasku	36,4	103,5	6,6

Konsernin tilintarkastus- ja neuvontapalkkiot olivat 9,9 (9,2) milj. euroa, josta 7,6 (6,1) milj. euroa maksettiin päätilintarkastajalle PricewaterhouseCoopersille, kuten seuraavassa taulukossa on esitetty. Tilintarkastuspalkkiot liittyvät tilinpäätöksen lakisääteiseen tilintarkastukseen tai siihen läheisesti liittyviin tavanomaisiin palveluihin. Palkkiot tilintarkastuksen oheispalveluista aiheutuvat sellaisista palveluista, jotka liittyvät tilintarkastukseen ja joilla pyritään varmentamaan tilinpäätöksen oikeellisuutta. Palkkiot veropalveluista liittyvät veroneuvontaan ja -suunnitteluun.

Päätilintarkastajan palkkiot ja palvelut

Milj. euroa	31.12. päättyvä tilikausi		
	2005	2006	2007
Tilintarkastuspalkkiot	3,6	4,9	6,3
Palkkiot oheispalveluista	0,8	0,2	0,3
Palkkiot veropalveluista	1,0	0,9	0,4
Muut palkkiot	0,2	0,1	0,6
Yhteensä	5,6	6,1	7,6

Liite 8 Henkilöstökulut

Henkilöstökulut

Milj. euroa	31.12. päättyvä tilikausi		
	2005	2006	2007
Palkat ja palkkiot	1 383,0	1 463,3	1 408,4
Hallituksen palkkiot (liite 9)	0,7	0,7	0,7
Johtoryhmän palkkiot (liite 9)	8,9	8,8	10,6
Eläkkeet (ks. alla)	213,1	196,5	224,1
Osakeperusteiset maksut, optiot (liite 31)	9,6	18,2	-1,3
Optio-ohjelmien suojausinstrumentit (TRS)	-13,7	-24,6	11,8
Muut pakolliset henkilöstökulut	213,5	218,1	210,3
Muut vapaaehtoiset henkilöstökulut	4,9	9,5	19,1
Jatkuvat toiminnot yhteensä	1 820,0	1 890,5	1 883,7
Lopetettavat toiminnot yhteensä	348,8	310,4	231,3
Koko liiketoiminta	2 168,8	2 200,9	2 115,0

Eläkkeet

Milj. euroa	31.12. päättyvä tilikausi		
	2005	2006	2007
Etuuspohjaiset järjestelyt	19,9	31,8	26,7
Maksupohjaiset järjestelyt	191,9	162,2	197,3
Muut työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	1,3	2,5	0,1
Eläkekulut: Jatkuvat toiminnot	213,1	196,5	224,1
Eläkekulut: Lopetettavat toiminnot	27,4	35,7	-29,4
Eläkekulut: Koko liiketoiminta	240,5	232,2	194,7

Aiemmillä tilikausilla optiokulut esitettiin liiketoimintaan kuuluvana eränä tuloslaskelman henkilöstökuluissa ja suojausinstrumentit (TRS) rahoitustuotoissa ja -kuluissa. Vuonna 2007 suojausinstrumentit ryhmiteltiin kuitenkin uudelleen liiketoimintaan kuuluviksi eriksi, joten ne esitetään nykyisin henkilöstökuluissa optioiden rinnalla, joihin ne liittyvät. Tämän uudelleenryhmittelyn seurauksena itse riski ja suojaus näkyvät samassa tuloslaskelman osiossa. Vaikutus liikevoittoon oli -13,7 milj. euroa vuonna 2005, -24,6 milj. euroa vuonna 2006 ja 11,8 milj. euroa vuonna 2007. Rahoituskuluja on pienennetty vastaavasti vuosilta 2005–2006 ja lisätty 11,8 milj. eurolla vuodelta 2007. Optio-ohjelmien suojausinstrumentit eivät täytä suojauskirjausten ehtoja, joten ne arvostetaan tilinpäätöspäivänä käypään arvoon ja kausiluonteiset arvonmuutokset kirjataan tuloslaskelmaan (ks. liite 8, Henkilöstökulut). Taseessa suojausinstrumentit on ryhmitelty vastaavasti uudelleen ja siirretty rahoituseristä liiketoimintaan kuuluviksi eriksi. Tuloslaskelman, taseen ja liitetietojen vertailuluvut vuosilta 2005 ja 2006 on oikaistu vastaavasti. Optio-ohjelmien suojausinstrumenttien tarkempi erittely on liitteessä 31.

Optio-ohjelmista ja optioiden suojausinstrumenteista kirjattiin 3,2 milj. euron voitto vuonna 2006 ja 8,8 milj. euron kulu vuonna 2007. Osakeperusteisten ohjelmien kassavaikutuksen ja käyvän arvon muutoksen kuluvaikutuksesta aiheutui 21,4 milj. euron kulu vuonna 2006 ja 3,0 milj. euron tuotto vuonna 2007. Optio-ohjelmien suojausinstrumenttien kassavaikutuksesta ja käyvän arvon arvostuksesta puolestaan kirjattiin 24,6 milj. euron tuotto vuonna 2006 ja 11,8 milj. euron kulu vuonna 2007. Luvut esitetään liiketoimintaan kuuluvina erinä tuloslaskelman henkilöstökuluissa.

Hallituksen ja hallituksen komiteoiden palkkiot

Tuhatta euroa	31.12. päättyvä tilikausi		
	2005	2006	2007
Hallituksen jäsenet 31.12.2007			
Claes Dahlbäck, puheenjohtaja	145,0	156,0	159,0
Ilkka Niemi, varapuheenjohtaja	89,5	102,5	105,0
Gunnar Brock	45,0	60,0	60,0
Lee A. Chaden	67,0	72,3	74,0
Dominique Hériard Dubreuil	-	49,5	66,0
Birgitta Kantola	50,3	72,3	74,0
Jan Sjöqvist	70,0	75,0	80,0
Matti Vuoria	47,3	65,2	66,0
Marcus Wallenberg	62,5	60,0	60,0
Entiset hallituksen jäsenet			
Krister Ahlström	23,3	-	-
Harald Einsmann	63,7	15,7	-
Barbara Kux	16,7	-	-
Paavo Pitkänen	16,7	-	-
Jukka Härmälä, toimitusjohtaja (siirtyi eläkkeelle 29.3.2007)	-	-	-
Hallituksen palkkiot yhteensä	697,0	728,5	744,0

Hallituksen omistukset ja komiteajäsenyydet 31.12.2007

Hallitus	A-osakkeet	R-osakkeet	Komitea- jäsenyydet
			(¹) Puheenjohtaja
Claes Dahlbäck, puheenjohtaja	2 541	19 529	Palkkio (¹), Nimitys, Talous & tarkastus
Ilkka Niemi, varapuheenjohtaja	-	-	Palkkio, Nimitys, Talous & tarkastus
Gunnar Brock	-	4 000	-
Lee A. Chaden (ADR)	-	3 500	Talous & tarkastus
Dominique Hériard Dubreuil	-	1 000	Palkkio
Birgitta Kantola	-	3 500	Talous & tarkastus
Jan Sjöqvist	508	1 943	Talous & tarkastus (¹)
Matti Vuoria	-	9 000	Palkkio
Marcus Wallenberg	2 541	4 715	Nimitys
Yhteensä	5 590	47 187	

Hallituksen jäsentä ei voi nimittää nimityskomitean puheenjohtajaksi. Nimityskomitean puheenjohtajana toimii Pekka Timonen suurimman osakkeenomistajan eli Suomen valtion edustajana.

Johtoryhmän palkat, palkkiot ja omistukset

Sivuilla 144–146 on eritelty johtoryhmän palkkiot, osakkeet, optiot ja bonusjärjestelmät sisältäen myös lisätietoja toimitusjohtajan palkkioista ja omistuksista. Tilikaudella ansaittuihin optioihin ja osakekannustimiin liittyvät käteissuoritukset vuodelta 2007 on esitetty palkkiotaulukoissa alla. Myös IFRS-

standardien mukaisesti laskettuihin optioiden ja osakekannustimien kustannuksiin liittyvät lisätiedot on esitetty tekstissä.

Johtoryhmän palkkiot vuonna 2007 olivat yhteensä 10,6 (8,8) milj. euroa. Ne sekä tiedot johtoryhmän jäsenten sopimuksista on esitetty alla.

Johtoryhmän palkkiot vuonna 2007

Tuhatta euroa	31.12. päättyvä tilikausi				Edellistä toimitusjohtajaa koskevat summat vuositasolla
	Toimitusjohtaja	Edellinen toimitusjohtaja 31.8. asti	Muut johtoryhmän jäsenet	Johtoryhmä yhteensä	
Palkkiot					
Vuosipalkka	804	868	4 290	5 962	1 261
Asumiskulut (toteutuneet)	160	112	54	326	270
Muut etuudet (verotettavat summat, käypä arvo)	15	7	121	143	18
Bonukset (muuttuva palkanosa)	-	257	633	890	257
Osakeohjelmat	277	433	662	1 372	433
	1 256	1 677	5 760	8 693	2 239
Eläkekulut					
Suomen TEL-järjestelmä	-	-	195	195	-
Stora Enson vapaaehtoiset eläkejärjestelyt	411	-	1 302	1 713	-
	411	-	1 497	1 908	-
Palkat ja palkkiot yhteensä	1 667	1 677	7 257	10 601	2 239

Edellistä toimitusjohtajaa Jukka Härmälää koskevat summat on esitetty yllä eläkkeellesiirtymispäivään 31.8.2007 asti. Oikeassa reunassa olevassa sarakkeessa on esitetty aiempien vuosien kanssa vertailukelpoiset luvut vuositasolla.

Johtoryhmän palkkiot vuonna 2006

Tuhatta euroa	31.12. päättyvä tilikausi		
	Toimitusjohtaja	Muut johtoryhmän jäsenet	Johtoryhmä yhteensä
Palkkiot			
Vuosipalkka	1 105	3 242	4 347
Asumiskulut (toteutuneet)	79	61	140
Muut etuudet (verotettavat summat, käypä arvo)	19	207	226
Bonukset (muuttuva palkanosa)	78	346	424
Osakeohjelmat	259	1 433	1 692
	1 540	5 289	6 829
Eläkekulut			
Suomen TEL-järjestelmä	-8	181	173
Stora Enson vapaaehtoiset eläkejärjestelyt	-	1 409	1 409
Kansainvälinen eläkejärjestely	302	-	302
	294	1 590	1 884
Palkat ja palkkiot yhteensä	1 834	6 879	8 713

Jos toimitusjohtaja ei olisi ollut osallisena sivulla 145 kuvatussa kansainvälisessä eläkejärjestelyssä, vastaavat luvut vuodelta 2006 olisivat olleet vuosipalkka 1 240 euroa ja bonus 213 euroa.

Johtoryhmän jäsenet (pl. toimitusjohtaja)

Johtoryhmän jäsenillä on lyhytaikaisia kannustinjärjestelmiä, joiden suuruus on enintään 50 % kiinteästä vuosipalkasta. Bonukset maksetaan seuraavalla tilikaudella, kuten yllä olevassa taulukossa. Bonus koostuu kolmesta osasta. Enintään 35 % on sidottu sijoitetun pääoman tuottoon, 35 % liikevoittoon ennen poistoja ja osakkuusyhtiöiden tulosta (EBITDA) ja loput muihin taloudellisiin sekä henkilökohtaisiin tavoitteisiin. Vuonna 2007 bonuksia maksettiin vuoteen 2006 liittyen 632 919 (346 488) euroa. Johtoryhmän jäsenten eläkeikä on 60 vuotta. Eläkkeet ovat jäsenten kotimaiden lainsäädännön mukaisia. Johtoryhmän jäsenillä on kuuden kuukauden irtisanomisaika. Irtisanomiskorvaus on vuoden palkka, jos irtisanojana on Stora Enso. Ennen vuotta 2007 nimitetyille jäsenille voidaan lisäksi maksaa toisen vuoden palkka työsuhteesta riippuen.

Johtoryhmän jäsenet ovat osallisina useissa pitkäaikaisissa kannustinjärjestelmissä. Osakeperusteisia maksuja koskevien kirjanpitosäädösten mukaisesti johdon optioista ja rajoitetuista osakekannustimista aiheutuva kassavaikutukseton kulu lasketaan tilikauden aikana myönnettyjen osakkeiden ja optioiden lunastuskauden alkuarvosta lisättynä aiempien kannustimien käyvän arvon muutoksella tilikauden aikana. Kirjanpidolliset kulut eivät vastaa toteutuneita kassavaikutteisia kuluja vuositasolla, mutta lopulliset summat vastaavat toisiaan, kun oikeus osakkeisiin tai optioihin on syntynyt, osakkeet tai optiot on lunastettu tai lunastusaika on päättynyt. Sivulla 146 olevat luvut koskevat henkilöitä, jotka ovat kuuluneet johtoryhmään kannustimien myöntämis- tai maksupäivänä.

Johdon optio-ohjelmat

Johtoryhmälle ei myönnetty optioita vuonna 2007. Vuonna 2006 johtoryhmän jäsenille myönnettiin 225 000 optiota, joiden arvo myöntämispäivänä 1.3.2006 oli arviolta 398 250 euroa. Vuonna 2007 lunastettiin 265 000 (664 000) optiota käteisarvoltaan 281 250 (1 017 164) euroa.

Johdon osakepohjaiset ohjelmat

Johtoryhmän jäsenille ei myönnetty rajoitettuja osakekannustimia vuonna 2007. Vuonna 2006 johtoryhmän jäsenille myönnettiin rajoitettu 37 500 osakkeen kannustin, jonka arvo myöntämispäivänä 1.3.2006 oli 448 125 euroa. Vuonna 2007 johtoryhmän jäsenille suoritettiin aiempiin kannustinohjelmiin liittyen 30 740 osaketta, joiden käteisarvo täsmäytyspäivänä 1.3.2007, 12,38 euron kurssilla, oli 380 561 euroa.

Johtoryhmän jäsenille myönnettiin tulosperusteisina osakekannustimina 445 500 osaketta, joiden arvo – olettaen, että tavoitteet saavutetaan – myöntämispäivänä 20.12.2007 oli 4 477 275 euroa laskettuna täsmäytyspäivän 10,05 euron kurssilla. Koska nämä järjestelyt koskevat vuosia 2007–2008, vuonna 2008 ei todennäköisesti myönnetä uusia tulosperusteisia osakekannustimia. Vuonna 2006 johtoryhmän jäsenille myönnettiin tulosperusteisina osakekannustimina 37 500 osaketta, joiden arvo myöntämispäivänä 1.3.2006 oli 448 125 euroa. Vuonna 2007 johtoryhmän jäsenille ei suoritettu aiempiin tulosperusteisiin osakeohjelmiin sisältyviä osakkeita, koska tulostavoitteita ei ollut saavutettu, ja 21 750 (25 945) aiemmin myönnettyä osaketta erääntyi.

Pekka Laaksosen (15.8.) ja Jussi Huttusen (24.7.) lähdettyä yhtiöstä käyttämättä jäi vuonna 2007:

- 276 000 optiota
- 6 750 rajoitettua osakekannustinta
- 6 750 tulosperusteista osakekannustinta.

Lähipiiriliiketoimet

Yksi yhtiön johtoon kuuluva henkilö osti vuonna 2007 yhtiön omistaman asuinkiinteistön, jonka hinta tarkistutettiin riippumattomalla ammattimaisella arvioijalla, ennen kuin kauppa sovittiin.

Toimitusjohtaja – Jouko Karvinen

Toimitusjohtaja tuli Stora Enson palvelukseen 1.1.2007 ja aloitti toimikautensa vuoden 2007 yhtiökokouksen jälkeen 29.3.2007, kun hallitus oli hyväksynyt nimityksen. Toimitusjohtajalla on kuuden kuukauden irtisanomisaika. Irtisanomiskorvaus on vuoden palkka, jos irtisanojana on yhtiö, mutta sopimukseen ei sisälly yhtiön hallinnassa tapahtuvista muutoksista aiheutuvia maksuja. Etuuksiin kuuluu asuntoetu, työsuhdeauto ja maksuperusteinen kansainvälinen eläkejärjestely, jonka Ison-Britannian viranomaiset ovat hyväksyneet. Vuonna 2007 toimitusjohtajalle maksettiin ylimääräinen eläke-etuus korvauksena aiemmista tehtävistä luopumisen seurauksena menetetyistä eläke-etuuksista. Toimitusjohtajan eläkkeellesiirtymisikä on 60 vuotta.

Toimitusjohtajalle ei maksettu kannustinpalkkioita vuonna 2007, mutta hän on oikeutettu hallituksen vuosittain vahvistamaan lyhytaikaiseen kannustinjärjestelmään, jonka tuotto on enintään 50 % kiinteästä vuosipalkasta. Vuoden 2007 kannustinjärjestelmän palkkio maksetaan vuonna 2008. 35 % palkkiosta on sidottu sijoitetun pääoman tuottoon, 35 % liikevoittoon ennen poistoja ja osakkuusyhtiöiden tulosta (EBITDA) ja 30 % henkilökohtaisiin tavoitteisiin.

Toimitusjohtaja sai nimityksensä myötä osakekannustimia ja optioita, jotka osittain korvaavat aiemmista tehtävistä

luopumisen seurauksena menetetyt vastaavanlaiset kannustimet (ks. alla). Hän on lisäksi oikeutettu tulosperusteiseen osakeohjelmaan, josta ei kuitenkaan maksettu palkkioita vuonna 2007.

Johdon optio-ohjelmat vuonna 2007

Toimitusjohtajalle myönnettiin Stora Ensoon tulon myötä 157 646 optiota, joiden hinnoittelumallin mukaisesti arvioitu arvo myöntämispäivänä 2.1.2007 oli 365 000 euroa. Toimitusjohtaja ei lunastanut optioita vuonna 2007.

Johdon osakepohjaiset ohjelmat

Toimitusjohtajalle myönnettiin Stora Ensoon tulon myötä rajoitettuna osakekannustimena 55 987 osaketta, joiden arvo myöntämispäivänä 2.1.2007 oli 678 003 euroa. Vuonna 2007 toimitusjohtajalle suoritettiin tähän kannustinohjelmiin liittyen 22 395 osaketta, joiden käteisarvo täsmäytyspäivänä 1.3.2007 oli 277 250 euroa laskettuna täsmäytyspäivän 12,38 euron kurssin perusteella.

Edellinen toimitusjohtaja – Jukka Härmälä

Jukka Härmälä toimi Stora Enson toimitusjohtajana 29.3.2007 pidettyyn vuoden 2007 yhtiökokoukseen saakka ja sen jälkeen neuvonantajana, kunnes siirtyi eläkkeelle 31.8.2007. Hallitus hyväksyi hänen työsopimuksensa nimityksen yhteydessä Enso Gutzeit Oyj:n ja Stora Kopparberg Bergslags AB:n yhdistyessä joulukuussa 1998. Etuuksiin kuuluvat asuntoetu ja työsuhdeauto.

Jukka Härmälän peruspalkka ei muuttunut vuonna 2007 paikallisissa valuutassa. Hänelle maksettiin peruspalkan lisäksi 257 261 (213 229) euron bonus, joka oli 44 % (38 %) suurimmasta mahdollisesta bonuksesta.

Suomen työeläkelain mukaisen pakollisen eläkevakuutuksen ja Stora Enson oman vapaaehtoisen eläkeohjelman perusteella toimitusjohtajalle määräytyvä eläke on 66 % eläkkeelle jäämistä edeltävien neljän vuoden aikana maksettujen palkkojen keskiarvosta. Eläkemaksun perustana oleva palkkasumma oli sama kuin vuonna 2006 eli 1 042 439 euroa. Vuosina 2005–2006 edellinen toimitusjohtaja osallistui myös maksuperusteiseen kansainväliseen eläkejärjestelyyn. Vastaavasti työsuhteen ehtoja ja oikeuksia muutettiin siten, että osa korvauksesta voidaan suorittaa kansainväliseen eläkejärjestelyyn. Kokonaiskorvaussumma pysyi kuitenkin muuttumattomana. Korvausten maksu tähän järjestelyyn päättyi vuonna 2006, jolloin Stora Enso oli maksanut siihen 302 400 euroa Jukka Härmälän puolesta.

Jukka Härmälä oli oikeutettu hallituksen vuosittain vahvistamaan lyhytaikaiseen kannustinjärjestelmään, jonka tuotto on enintään 50 % kiinteästä vuosipalkasta. Kannustinjärjestelmiä ei tarjottu vuonna 2007. Vuoden 2006 järjestelmästä, josta kannustinpalkkio maksettiin vuonna 2007, 25 % oli sidottu sijoitetun pääoman tuottoon, 25 % konsernin liikevoittoon (EBIT) ja 50 % henkilökohtaisiin tavoitteisiin. Entinen toimitusjohtaja on osallisena myös erilaisissa pitkäaikaisissa kannustinjärjestelmissä.

Johdon optio-ohjelmat (1999–2007)

Jukka Härmälälle ei myönnetty optioita vuonna 2007. Vuonna 2006 hänelle myönnettiin 60 000 optiota, joiden hinnoittelumallin mukaisesti arvioitu arvo myöntämispäivänä 1.3. oli 106 200 euroa. Härmälä lunasti vuoden aikana aiempien vuosien ohjelmiin kuuluvat 220 000 (112 500) optiota käteisarvoltaan 309 100 (175 500) euroa.

Johdon osakepohjaiset ohjelmat

Jukka Härmälälle ei myönnetty rajoitettuja osakekannustimia vuonna 2007. Vuonna 2006 hänelle myönnettiin rajoitettu 10 000 osakkeen kannustin, jonka arvo myöntämispäivänä 1.3.2006 oli 119 500 euroa. Vuonna 2007 Härmälälle suoritettiin aiempiin kannustinohjelmiin liittyen 10 000 (7 000) osaketta, joiden käteisarvo täsmäytyspäivänä 1.3.2007 oli 123 800 (83 650) euroa laskettuna täsmäytyspäivän 12,38 (11,95) euron kurssilla.

Jukka Härmälälle ei myönnetty tulosperusteiseen kannustinohjelmaan sisältyviä osakkeita vuoden 2007 aikana. Vuonna 2006 hänelle myönnettiin 10 000 osaketta, joiden arvo myön-

tämissäpäivänä 1.3.2006 oli 119 500 euroa edellyttäen, että tavoitteet saavutetaan. Vuonna 2007 hänelle ei suoritettu aiempiin tulosperusteisiin osakeohjelmiin sisältyviä osakkeita, koska tulostavoitteita ei ollut saavutettu, ja 10 000 (7 000) aiemmin myönnettyä osaketta erääntyi.

Lähipiiriliiketoimet

Jukka Härmälä osti vuonna 2007 veneen, auton ja taide-esineitä, jotka olivat aikaisemmin Stora Enson omistuksessa. Nämä tapahtumat on hyväksytty ja hinnoiteltu ostopäivän markkinahintojen mukaan.

Johtoryhmän osakkeet ja optiot

Johtoryhmän jäsenet tilikauden lopussa	R- osak- keet	Synteettiset optiot 2001–2007	Tulosperus- teiset osake- kannustimet	Komitea- jäsenyydet (¹) Puheenjohtaja
Christer Ågren	7 072	120 000	57 500	
Hannu Alalauri	3 869	45 000	33 874	
Aulis Ansaharju	2 270	71 250	28 874	Investointi
Jouko Karvinen, toimitusjohtaja	13 213	157 646	33 592	
Mats Nordlander	2 523	45 000	59 500	
Veli-Jussi Potka	2 520	93 750	27 124	Investointi
Bernd Rettig	5 050	155 000	67 500	Investointi (¹), T&K (¹)
Hannu Ryöppönen, varatoimitusjohtaja ja talousjohtaja	21 479	50 000	148 980	Investointi
Elisabet Salander Björklund	15 818	92 500	77 250	Investointi, Yritysvastuu (¹)
Juha Vanhainen	2 646	76 250	27 124	Investointi
Yhteensä	76 460	906 396	561 318	

Myös seuraavat johtajat olivat yhtiön palveluksessa vuonna 2007	Tehtävä	Osakkei- den määrä tehtävästä luovut- taessa	Synteettiset optiot 2001–2007	Tulosperus- teiset osake- kannustimet	Toiminut tehtävässään asti
Jukka Härmälä	Toimitusjohtaja	19 088	400 000	18 000	29.3.
Jussi Huttunen	Johtaja	2 434	-	-	24.7.
Kai Korhonen	Johtaja	2 434	112 500	6 750	31.8.
Pekka Laaksonen	Johtaja	15 500*	-	-	14.8.
Yhteensä		39 456	512 500	24 750	

* A-osakkeiden lukumäärä

Rahoitustuotot ja -kulut

Milj. euroa	31.12. päättyvä tilikausi		
	2005	2006	2007
Rahoituskulut	-343,5	-306,6	-336,3
Rahoitustuotot	238,6	276,3	167,4
Nettorahoituserät	-104,9	-30,3	-168,9
Jaottelu			
Korkokulut			
Pankkilainat	-168,8	-218,8	-232,5
Rahoitusleasingsopimukset	-6,9	-6,0	-4,6
Aktivoidut korot	7,1	-	0,8
Korkotuotot	57,1	69,5	73,8
Osinkotuotot	4,5	1,3	0,4
Kurssierot			
Valuuttajohdannaiset	-132,4	22,5	-72,7
Korolliset lainat ja talletukset	146,7	-47,6	69,9
Muut rahoitustuotot			
Käyvän arvon suojaukset	0,8	-	-
Muut käyvän arvon muutokset	0,3	1,2	14,3
Muut (ml. noteeratut arvopaperit)	22,1	181,8	8,2
Muut rahoituskulut			
Käyvän arvon suojaukset	-	-6,3	-2,8
Muut käyvän arvon muutokset	-17,9	-3,4	-5,7
Muut (ml. noteeratut arvopaperit)	-17,5	-24,5	-18,0
Jatkuvat toiminnot yhteensä	-104,9	-30,3	-168,9
Lopetettavat toiminnot yhteensä	-60,4	-73,7	-97,3
Koko liiketoiminta	-165,3	-104,0	-266,2

Johdannaisinstrumenttien tuotot ja kulut esitetään liitteessä 27.

Yllä valuuttajohdannaisista esitetyt kurssivoitot ja -tappiot liittyvät instrumentteihin, jotka arvostetaan tuloslaskelmassa käypään arvoon, koska ne eivät täytä suojauslaskennan soveltamisen ehtoja. Perityt maksut, jotka liittyvät esimerkiksi käyttämättömiin luottolimiitteihin, vakuuksiin ja luottoluokituksetuksiin, sisältyvät muihin rahoituskuluihin ja olivat 5,2 (6,8) milj. euroa. Pitkäaikaisten velkakirja-antien kustannukset aktivoidaan osana pitkäaikaista velkaa taseeseen, ja ne olivat 9,0 (10,4) milj. euroa. Ne poistetaan tuloslaskelmassa velan voimassaoloaikana efektiivisen koron menetelmällä ja ne olivat 1,4 (1,6) milj. euroa.

Joulukuussa 2007, juuri ennen Pohjois-Amerikan toimintojen myyntiä, Stora Enso osti takaisin liikkeeseen laskemiaan joukkovelkakirjalainoja (Long Term Private Placement) nimelisarvoltaan 254,0 milj. Yhdysvaltain dollaria (172,5 milj. euroa), ja niistä kirjattiin 47,4 milj. dollarin (34,5 milj. euron) tappio, joka esitetään lopetettavissa toiminnoissa.

Tilinpäätökseen sisältyvät valuuttakurssivoitot ja -tappiot

Milj. euroa	31.12. päättyvä tilikausi		
	2005	2006	2007
Liikevaihto	54.1	-43.3	-26.4
Kulut	-0.5	3.5	2.6
Nettorahoituserät	14.3	-25.1	-2.8
Jatkuvat toiminnot yhteensä	67.9	-64.9	-26.6
Lopetettavat toiminnot yhteensä	-3.8	2.0	4.3
Koko liiketoiminta	64.1	-62.9	-22.3

Vuonna 2007 Stora Enso kirjasi noteerattujen osakkeiden myynnistä 3,8 milj. euron voiton. Voitto on odotetulla tasolla ottaen huomioon, että yhtiön osakesalkku on pienentynyt merkittävästi vuonna 2006 toteutettujen yritysmyyntien seurauksena. Tuolloin Stora Enso myi valtaosan omistamistaan noteeratuista osakkeista osana ydinliiketoimintoihin keskittymiseen tähtäävää ohjelmaansa. Vuonna 2006 Stora Enso Oyj myi 1,54 % omistussuutensa Sampo Oyj:stä 155,4 milj. eurolla. Tämän jälkeen konserni myi Nordea AB:n osakkeita 10,1 milj. eurolla sekä omistuksensa Finnlines Oyj:ssä 35,5 milj. eurolla. Noteerattujen osakkeiden myynnistä saadut myyntivoitot, jotka on esitetty yllä muissa rahoitustuotoissa, olivat yhteensä 175,1 milj. euroa. Konsernille aiheutui kuitenkin 2,9 milj. euron tappio muista omistuksista, ja täten noteerattujen osakkeiden nettomyyntivoitoksi vuonna 2006 jäi 172,2 milj. euroa.

**Tulos ennen veroja ja tuloverot:
Jatkuvat toiminnot**

Milj. euroa	31.12. päättyvä tilikausi		
	2005	2006	2007
Suomalaiset yritykset			
Tulos ennen veroja ja vähennistö- osuutta	-180,0	251,9	-414,6
Tuloverot	57,8	-3,0	7,9
Osuus osakkuusyritysten veroista	3,8	6,0	22,6
Tuloverot yhteensä	61,6	3,0	30,5
Laskennalliset verot	-118,7	72,3	-147,9
Verot yhteensä	-57,1	75,3	-117,4
Ulkomaiset yritykset			
Tulos ennen veroja ja vähennistö- osuutta	284,4	459,3	491,9
Tuloverot	203,2	55,9	92,2
Osuus osakkuusyritysten veroista	15,4	17,0	74,2
Tuloverot yhteensä	218,6	72,9	166,4
Laskennalliset verot	-132,8	-137,4	-43,2
Verot yhteensä	85,8	-64,5	123,2
Verot yhteensä: Jatkuvat toiminnot	28,7	10,8	5,8

**Tuloverojen täsmäytys paikallisiin verokantoihin:
Jatkuvat toiminnot**

Milj. euroa	31.12. päättyvä tilikausi		
	2005	2006	2007
Verot kunkin maan verokannan mukaan	24,6	165,2	21,6
Vähennyskeltottomat menot ja verottomat tulot	-31,0	-30,7	-43,4
Tappiot, joista ei ole laskettu vero- saamista	36,1	51,1	29,1
Celbin tehtaan myynti	-	-55,4	-
Verokiistojen ratkaisemisen seuraukse- na puretut varaukset	-	-119,9	-19,5
Verokannan ja verolakien muutos	-1,0	0,5	18,0
Konsernin tuloslaskelman verot	28,7	10,8	5,8
Jatkuvien toimintojen efektiivinen verokanta	27,5 %	1,5 %	7,5 %
Normaalien jatkuvien liiketoiminto- jen verokanta	27,5 %	26,2 %	26,5 %

Vuonna 2006 efektiiviseen verokantaan vaikutti merkittävästi kaksi tapahtumaa: verokiistojen ratkeamisen seurauksena puretut varaukset, joiden positiivinen vaikutus oli 119,9 milj. euroa, sekä Portugalissa sijaitsevan Celbin tehtaan myynnistä saatu verovapaa myyntivoitto, joka paransi tulosta 55,4 milj. euroa. Vuoden 2007 efektiivinen verokanta ei ole kuvaava, koska arvot ovat vähäisiä. Suomessa aiheutuneiden tappioiden ja muualla saatujen tuottojen verokanta jatkuvissa toiminnoissa on kuitenkin 26,5 %.

Stora Enso vei joulukuussa 2007 päätökseen Yhdysvaltojen ja Kanadan toiminnot omistavan pohjoisamerikkalaisen tytäryhtiönsä Stora Enso North America, Inc:n myynnin. Tästä aiheutui kaksi merkittävää haitallista veroseuraamusta, joilla ei ollut kassavaikutusta:

- Jotta toteutunut myyntihinta vastaisi myytyjen osakkeiden arvoa, käypään arvoon arvostuksesta kirjattiin 158,9 milj. euron (217,8 milj. Yhdysvaltain dollarin) suuruinen liikearvon arvonalennus. Tämä kulu ei ollut verovähennyskelpoinen Yhdysvalloissa.
- Myynnistä aiheutui 509,7 milj. euron tappio, joka on kirjattu kuluksi tuloslaskelmaan aiemmin omaan pääomaan kirjattuina kurssitappioina, joita ei voitu vähentää verotuksessa. Emoyhtiölle näiden mahdollisten tappioiden suojauksesta aiheutuvat 640,3 milj. euron tuotot olivat kuitenkin kokonaisuudessaan verotettavia, mikä näkyy vieressä olevassa taulukossa 189,3 milj. euron verokuluina.

**Tulos ennen veroja ja tuloverot:
Lopetettavat toiminnot**

Milj. euroa	31.12. päättyvä tilikausi		
	2005	2006	2007
Tappio ennen veroja	-248,6	-79,4	-93,6
Tuloverot	65,0	4,0	8,0
Osuus osakkuusyritysten veroista	-	-	1,0
Tuloverot yhteensä	65,0	4,0	9,0
Laskennalliset verot	-130,5	27,8	-8,0
Aiemmin omassa pääomassa esitetty laskennallinen vero ulkomaisten tytäryhtiöiden oman pääoman suojausista	-	-	189,3
Verot yhteensä: Lopetettavat toiminnot	-65,5	31,8	190,3

Tuloverojen täsmäytys taseeseen

Milj. euroa	Tuloverot			Laskennallinen verovelka			Verot yhteensä		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007
1.1.	190,6	270,9	133,9	1 104,8	793,8	739,5	1 295,4	1 064,6	873,4
Muuntoerot	6,6	0,3	-5,9	13,6	-3,6	-18,2	20,1	-3,2	-24,1
Yrityssostot	9,1	0,7	-0,2	50,7	-2,0	0,3	59,8	-1,3	0,1
Yritysmyyynnit	-	-10,2	-37,2	-	-7,8	-12,4	-	-18,0	-49,6
Suoraan omaan pääomaan kirjatut nettotulot (OCI)	-	-	-	33,7	-50,2	4,0*	33,7	-50,2	4,0
Eläkkeiden vakuutusmatemaattinen muutos	-	-	-	-27,0	46,6	6,3*	-27,0	46,6	6,3
Oman pääoman suojaus (liite 28)	-52,4	30,7	13,2	-	-	-191,4*	-52,4	30,7	-178,2
Tuloslaskelma									
Jatkuvat toiminnot	280,2	75,9	196,9	-251,5	-65,1	-191,1	28,7	10,8	5,8
Lopetettavat toiminnot	65,0	4,0	9,0	-130,5	27,8	181,3	-65,5	31,8	190,3
Osuus osakkuusyritysten veroista	-19,2	-23,0	-97,8	-	-	-	-19,2	-23,0	-97,8
Tuloverot	-209,0	-215,4	-111,6	-	-	-	-209,0	-215,4	-111,6
31.12.	270,9	133,9	100,3	793,8	739,5	518,3	1 064,6	873,4	618,6
Verovelat	356,2	200,5	134,6	866,0	793,0	582,0	1 245,3	1 051,7	716,6
Verosaamiset	-85,3	-66,6	-34,3	-72,2	-53,5	-63,7	-180,7	-178,3	-98,0
Nettoverovelka	270,9	133,9	100,3	793,8	739,5	518,3	1 064,6	873,4	618,6

* Kirjattu omaan pääomaan

OCI = Suoraan omaan pääomaan kirjatut nettotulot – ks. liite 27

Konserni on kirjannut laskennallisen verosaamisen vahvistetuista tappioistaan. Verosaamista vastaan on muodostettu arvostusvaraus, joka perustuu arvioon siitä, voidaanko tappioita todennäköisesti hyödyntää tulevana vuosina samalla veroalueella syntyvää verotettavaa tuloa vastaan. Tilikauden 2007 lopussa Stora Ensolla oli pääasiassa ulkomaisissa tytäryrityksissä kertyneitä vahvistettuja tappioita yhteensä 798 (1 570) milj. euroa, joista noin 695 (774) milj. euroa ei vanhene. 30 (79) milj. euroa vanhenee vuosina 2008–2012 ja loput myöhemmin. Vahvistetuista tappioista kirjatut laskennalliset verosa-

miset on netotettu laskennallisia verovelkoja vastaan kunkin yhteisverotettavan yritysryhmän sisällä. Verosaamiset on esitetty erikseen vain siinä määrin, kuin ne ylittävät laskennalliset verovelat.

Laskennallista verovelkaa ei ole laskettu suomalaisten yritysten jakamattomista voittovaroista, koska ne voidaan siirtää emoyhtiölle ilman veroseuraamuksia. IAS 12 Verot mukaisesti konserni ei kirjaa laskennallista verovelkaa Suomen ulkopuolisten yritysten jakamattomista voittovaroista.

Laskennallisten verovelkojen ja saamisten täsmäytys taseeseen 2007

Milj. euroa	1.1. 2007	Muunto- erot	Yritysosot ja -myynnit	Tuloslaskelma		SORIE (kir- jattu omaan pääomaan)	31.12. 2007
				Jatkuvat toiminnot	Lopetettavat toiminnot		
Poistoero	1 178,6	-57,3	-177,9	-180,2	-52,0	-	711,2
Verottamattomat varaukset	16,2	-0,6	-0,3	-0,7	-	-	14,6
Eläkevaraukset	-177,0	13,1	92,1	18,5	19,5	6,3	-27,5
Muut varaukset	-78,9	-0,5	0,9	-41,8	0,4	-	-119,9
Käyvän arvon muutokset	-12,5	0,2	-21,9	4,0	23,0	-	-7,2
Realisoitumattomat sisäiset voitot	-7,9	-	-	0,8	-	-	-7,1
Vähennyskelpoiset vahvistetut tappiot	-425,1	16,3	195,5	4,2	-4,6	-	-213,7
Muut	-38,4	3,1	45,6	-36,4	10,5	-	-15,6
Arvostusvaraus (liite 12)	258,6	8,3	-146,1	38,4	-4,8	-	154,4
	713,6	-17,4	-12,1	-193,2	-8,0	6,3	489,2
Omaan pääomaan kirjatut verot							
Myytävässä olevien rahoitusvarojen käyvät arvot (OCI)	4,2	-0,1	-	-	-	1,2	5,3
Johdannaisinstrumenttien käyvät arvot (OCI)	21,7	-0,7	-	-	-	2,8	23,8
Oman pääoman suojaukset	-	-	-	2,1	189,3	-191,4	-
Laskennallisten verojen muutokset	739,5	-18,2	-12,1	-191,1	181,3	-181,1	518,3
Laskennalliset verot taseessa							
Verovelat	793,0	-18,6	-12,4	-180,2	181,3	-181,1	582,0
Verosaamiset	-53,5	0,4	0,3	-10,9	-	-	-63,7
	739,5	-18,2	-12,1	-191,1	181,3	-181,1	518,3

OCI = Suoraan omaan pääomaan kirjatut nettotulot, ks. liite 27

SORIE = Konsernin laskelma kirjatusta tuotoista ja kuluista

Laskennallisten verovelkojen ja saamisten täsmäytys taseeseen 2006

Milj. euroa	1.1. 2006	Muunto- erot	Yritysosot ja -myynnit	Tuloslaskelma		SORIE (kir- jattu omaan pääomaan)	31.12. 2006
				Jatkuvat toiminnot	Lopetettavat toiminnot		
Poistoero	1 272,7	-18,2	-19,0	-47,0	-9,9	-	1 178,6
Verottamattomat varaukset	14,4	0,1	-	1,7	-	-	16,2
Eläkevaraukset	-222,3	0,2	-0,4	5,5	-6,6	46,6	-177,0
Muut varaukset	-63,4	0,8	2,2	-18,5	-	-	-78,9
Käyvän arvon muutokset	-6,3	1,0	-3,7	-2,7	-0,8	-	-12,5
Realisoitumattomat sisäiset voitot	-8,2	-0,3	-	0,6	-	-	-7,9
Vähennyskelpoiset vahvistetut tappiot	-472,6	29,4	-	23,1	-5,0	-	-425,1
Muut	-3,6	1,1	11,1	-59,9	12,9	-	-38,4
Arvostusvaraus (liite 12)	207,0	-17,7	-	32,1	37,2	-	258,6
Omaan pääomaan kirjatut laskennalli- set verot	717,7	-3,6	-9,8	-65,1	27,8	46,6	713,6
Myytävässä olevien rahoitusvarojen käyvät arvot (OCI)	40,8	-	-	-	-	-36,6	4,2
Johdannaisinstrumenttien käyvät arvot (OCI)	35,3	-	-	-	-	-13,6	21,7
Laskennallisten verojen muutokset	793,8	-3,6	-9,8	-65,1	27,8	-3,6	739,5
Laskennalliset verot taseessa							
Verovelat	866,0	-7,2	-7,8	-82,2	27,8	-3,6	793,0
Verosaamiset	-72,2	3,6	-2,0	17,1	-	-	-53,5
	793,8	-3,6	-9,8	-65,1	27,8	-3,6	739,5

OCI = Suoraan omaan pääomaan kirjatut nettotulot, ks. liite 27

SORIE = Konsernin laskelma kirjatusta tuotoista ja kuluista

Nykyisten IFRS-säännösten mukaisesti laskennalliset verot esitetään pitkäaikaisina, vaikka osa niistä toteutuu 12 kuukauden sisällä.

Liite 12 Tasearvojen arvostukset

Varaukset epävarmoista saatavista, epäkuranteista varastoista ja markkinahinnan laskuun liittyvään varaston arvoon sekä verotuksessa vahvistettuihin tappioihin liittyvä todennäköisesti tulevaisuudessa käyttämättä jäävä osa.

Tasearvojen arvostukset

Milj. euroa	Epäkurantit varastot		Varaston arvostus	Epävarmat saatavat	Laskennallinen verovelka	Arvostukset yhteensä
	Varaosat	Valmiit tuotteet				
Tasearvo 1.1.2005	19,6	10,6	7,2	39,7	129,3	206,4
Muuntoerot	0,5	0,3	0,2	0,9	17,7	19,6
Yrityssostot	2,5	-	2,6	13,9	4,6	23,6
Kirjattu tuloslaskelmaan: Jatkuvat toiminnot	15,3	2,9	4,4	4,5	73,2	100,3
Palautus tuloslaskelmassa: Jatkuvat toiminnot	-9,0	-3,2	-4,2	-10,7	-44,6	-71,7
Kirjattu tuloslaskelmaan: Lopetettavat toiminnot	1,3	2,9	0,4	-1,0	26,8	30,4
Tasearvo 31.12.2005	30,2	13,5	10,6	47,3	207,0	308,6
Muuntoerot	-0,4	-0,3	-0,3	-0,1	-17,7	-18,8
Yrityssostot	0,4	1,1	-0,4	-3,3	-	-2,2
Kirjattu tuloslaskelmaan: Jatkuvat toiminnot	1,6	10,9	1,0	5,2	46,4	65,1
Palautus tuloslaskelmassa: Jatkuvat toiminnot	-5,3	-10,8	-4,5	-7,1	-14,3	-42,0
Kirjattu tuloslaskelmaan: Lopetettavat toiminnot	1,6	0,2	2,0	0,3	37,2	41,3
Tasearvo 31.12.2006	28,1	14,6	8,4	42,3	258,6	352,0
Muuntoerot	-0,2	-0,2	-0,2	0,3	8,3	8,0
Yrityssostot ja -myynnit	-3,0	-1,4	-1,8	-2,1	-146,1	-154,4
Kirjattu tuloslaskelmaan: Jatkuvat toiminnot	47,4	11,4	4,3	5,2	49,1	117,4
Palautus tuloslaskelmassa: Jatkuvat toiminnot	-6,4	-6,6	-3,0	-6,0	-10,7	-32,7
Kirjattu tuloslaskelmaan: Lopetettavat toiminnot	0,3	-1,4	-1,7	-0,2	-4,8	-7,8
Tasearvo 31.12.2007	66,2	16,4	6,0	39,5	154,4	282,5

Konserni kirjasi vuonna 2007 aineellisista hyödykkeistä, pääasiassa koneista ja kalustosta, 900,6 milj. euron arvonalennuksen, koska markkinatilanne ja kuitupuun saanti heikkenivät joillakin liiketoiminta-alueilla. Koneiden ja kaluston arvonalentumisen seurauksena myös varaosille tehtiin 45,0 milj. euron alaskirjaus samoilla liiketoiminta-alueilla niiden käyttöarvon heikennyttyä. Tästä 33,5 milj. euroa liittyi edelleen Stora Ensossa toimiviin tehtaisiin ja 11,5 milj. euroa suljettaviin tehtaisiin.

31.12.2007 myyntisaamisiin liittyvät varaukset olivat yhteensä 39,5 (42,3) milj. euroa laskettuna erikseen arvioimalla jokaisesta epävarmasta saatavasta se osuus, joka todennäköisesti saadaan takaisin. Epävarmojen saatavien ryhmittely ikäjakauman mukaan on viereisessä taulukossa.

Epävarmojen saatavien ryhmittely ikäjakauman mukaan

Milj. euroa	2006	2007
Alle 3 kuukautta	9,5	3,9
3–6 kuukautta	5,8	4,8
Yli 6 kuukautta	27,0	30,8
Yhteensä	42,3	39,5

Liite 13 Poistot ja arvonalentumiset

Milj. euroa	31.12. päättyvä tilikausi		
	2005	2006	2007
Poistot: Jatkuvat toiminnot			
Aineettomat hyödykkeet	32,1	36,0	35,4
Rakennukset ja rakennelmat	115,3	116,0	112,8
Koneet ja kalusto	733,4	713,0	638,7
Muut aineelliset hyödykkeet	23,4	23,6	26,5
Yhteensä	904,2	888,6	813,4
Arvonalentumiset ja myyntitappiot:			
Jatkuvat toiminnot			
Aineettomat hyödykkeet	-	5,1	21,4
Maa-alueet	-	26,6	-
Rakennukset ja rakennelmat	17,0	26,5	53,3
Koneet ja kalusto	81,8	116,0	583,0
Muut aineelliset hyödykkeet	1,0	1,2	38,8
Liikearvo	-	9,0	74,1
Yhteensä	99,8	184,4	770,6
Arvonalentumisen peruutus:			
Jatkuvat toiminnot			
Aineettomat hyödykkeet	-	-	-1,0
Maa-alueet	-	-	-11,6
Rakennukset ja rakennelmat	-	-	-6,1
Koneet ja kalusto	-5,5	-5,0	-14,7
	-5,5	-5,0	-33,4
Poistot ja arvonalentumiset:			
Jatkuvat toiminnot	998,5	1 068,0	1 550,6
Poistot ja arvonalentumiset:			
Lopetettavat toiminnot			
Poistot	211,5	189,7	167,3
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvonalentumiset	209,7	-	4,5
Liikearvon arvonalentuminen ja arvostus käypään arvoon	8,0	-	158,9
Yhteensä	429,2	189,7	330,7
Koko liiketoiminta	1 427,7	1 257,7	1 881,3

Arvonalentumiset vuonna 2007 olivat yhteensä 900,6 milj. euroa, joista 737,2 milj. euroa liittyi jatkuviin toimintoihin ja 163,4 milj. euroa lopetettaviin Pohjois-Amerikan toimintoihin. Arvonalentumistestiä tehtiin elokuussa. Kun Stora Enson Pohjois-Amerikan toimintojen myyntiä koskeva sopimus oli allekirjoitettu syyskuussa, jonka jälkeen kirjattiin kuitenkin oikaistu 535,0 milj. euron summa kuluksi jatkuviin toimintoihin ja 158,9 milj. euron summa lopetettaviin toimintoihin. Viimeksi mainittu summa koskee myytävän nettovarallisuuden uudelleenarvostusta käypään arvoon. Lokakuussa ilmoitettiin muista merkittävistä uudelleenjärjestelyistä, kuten useiden tehtaiden sulkemisista ja myynneistä, mistä aiheutui vielä 202,2 milj. euron arvonalentuminen. Aiempia arvonalentumisia peruutettiin 33,4 milj. euron arvosta, ja aineellisten hyödykkeiden – pääasiassa rakennusten – myynnistä saatiin 30,2 milj. euron myyntivoitto (joka on esitetty liitteessä 7, Liiketoiminnan muut tuotot).

Stora Enso allekirjoitti 21.9.2007 sopimuksen pohjoisamerikkalaisen tytäryhtiönsä myynnistä. Tytäryhtiöön sisältyivät konsernin kaikki toiminnot Kanadassa ja lähes kaikki toiminnot Yhdysvalloissa.

Kauppahinnan arvioitu käypä arvo laskettiin tämän jälkeen ja käypään arvoon arvostus tehtiin uudelleen, jotta myytävien toimintojen nettovarallisuuden arvo vastaisi niiden arvioitua markkina-arvoa.

Tämä arvonalentuminen oikaistiin 217,8 milj. dollariksi (158,9 milj. euroksi) joulukuussa, jolloin myynti vietiin päätökseen. Tilikaudella kirjattiin lisäksi 4,5 milj. euron arvonalentuminen Pohjois-Amerikassa. Kaikki Pohjois-Amerikan arvonalentumiset on esitetty lopetettavissa toiminnoissa. Tämän liitteen muut osat liittyvät jatkuviin toimintoihin.

Vuoden 2007 ensimmäisellä neljänneksellä ongelmat puunsaannissa Venäjältä aiheuttivat 12,0 miljoonan euron arvonalentumisen, kun Virossa sijaitseva Saugan saha suljettiin. Puunhankinta Venäjältä vaikeutui entisestään vuoden mittaan. Syynä tähän oli pääasiassa suunniteltu 80 %:n puutulli, joka nostaisi puun hintaa vähintään 50 euroa kuutiolta. Tämä otettiin huomioon arvonalentumistesteissä, jotka suoritettiin elokuun lopussa.

Testien yhteydessä Stora Enson jatkuvia toimintoja arvioitiin Baltian maiden ja Suomen tilanteisiin vaikuttavien venäläisen puun saantiongelmien lisäksi myös useiden muiden eri tekijöiden perusteella:

- Liiketoiminnan arvioinnin seurauksena Stora Enso organisoiti toimintansa uudelleen nykyisestä neljästä tulosryhmästä kahdeksaksi erilliseksi liiketoiminta-alueeksi. Tärkeimmät muutokset olivat pakkauskartonkitoiminnan jakaminen kuluttajapakkauskartonki- ja teollisuuspakkaukset-liiketoiminta-alueisiin, painopaperitulosryhmän jakaminen sanomalehti- ja kirjapaperi- sekä aikakauslehtipaperi-liiketoiminta-alueisiin ja Pohjois-Amerikan liiketoiminta-alueen palauttaminen ennen myyntiä. Uusien liiketoiminta-alueiden luonnin myötä muodostui uusia rahavirtaa tuottavien yksiköiden ryhmiä, joissa liikearvon arvonalentumista testataan.
- Energiakustannukset nousivat merkittävästi.
- EU:n uudet biopolttoainesäädökset vaikeuttavat kuitupuun saantia ja hintatilannetta koko Euroopassa, koska puun käyttö uudistuvana polttoaineen lähteenä lisääntyy eri maissa.
- Markkinatilanne heikkeni erityisesti aikakauslehtipaperien osalta.
- Korot nousivat.
- Epäsuotuisat valuuttamuutokset.

Jokaiselle rahavirtaa tuottavalle yksikölle tehtiin arvonalentumistestiä käyttäen käyttöarvoon (Value in Use) perustuvaa menetelmää seuraavilla pääolettamuksilla:

- Diskonttauskorko ennen veroja vaihtelee 8,5 %:sta 11,8 %:iin sen mukaan, missä maissa tai maanosissa rahavirtaa tuottava yksikkö pääasiallisesti toimii. Vertailun vuoksi konsernin keskimääräinen painotettu pääomakustannus ennen veroja on 9,1 %.
- Arviot myyntihinnoista perustuvat sisäisten ja ulkoisten asiantuntijoiden analyysihin.
- Arvio vuosittaisesta inflaatiosta on noin 2 %.
- Nykyinen kulurakenne pysyy muuttumattomana.
- Liikearvon testauksessa käytettiin viiden vuoden ajanjaksoa, jonka jälkeinen ikuisuusarvo perustuu nolllakasvuun. Aineellisten ja aineettomien käyttöomaisuushyödykkeiden testauksessa ajanjakso oli hyödykkeen jäljellä oleva taloudellinen vaikutusaika.

Vuoden 2007 arvonalentumistestauksista kirjattiin syyskuussa yhteensä 535,0 milj. euron kulut, joista 20,4 milj. euroa liittyi aineettomiin hyödykkeisiin, 440,5 milj. euroa aineellisiin hyödykkeisiin, pääasiassa rakennuksiin ja koneisiin, ja 74,1 milj. euroa liikearvoon.

Vuotuisten arvonalentumistestien lisäksi Stora Enso julkisti 25. lokakuuta strategisen arviointinsa tulokset, joiden mukaan konserni aikoo leikata vuosikapasiteettia noin 505 000 paperitonnulla ja 550 000 sellutonnulla, vähentää tehtaiden työvoimaa noin 1 400 henkilöllä ja saattaa kuitupuun tarjonnan ja kysynnän tasapainoon Suomessa. Näihin toimenpiteisiin sisältyy Summan paperitehtaan, Kemijärven sellutehtaan ja Anjalan tehtaan toisen aikakauslehtipaperikoneen suunniteltu sulkeminen sekä noin 650 henkilöä työllistävän Kotkan tehtaan myynti. Myös Ruotsissa sijaitseva Norrsundetin sellutehdas suunnitellaan suljettavan. Toimenpidepaketti aiheutti käyttöomaisuuden 202,2 milj. euron arvonalentumiset, jotka kirjattiin vuoden viimeiseltä neljännekseltä.

Arvonalentuminen segmenteittäin vähennettynä arvonalennusten peruutuksilla

Milj. euroa	31.12. päättyvä tilikausi		
	2005	2006	2007
Sanomalehti- ja kirjapaperi	-2,8	3,6	82,6
Aikakauslehtipaperi	31,4	47,5	330,1
Hienopaperi	10,6	57,1	13,0
Tukkuri toiminta	2,2	0,5	-
Kuluttajakaukaskartonki	5,0	18,6	187,0
Teollisuuspakkauskaset	0,3	0,3	5,9
Puutuotteet	47,0	22,3	118,1
Muut	0,6	29,5	0,5
Jatkuvat toiminnot yhteensä	94,3	179,4	737,2
Pohjois-Amerikka: Lopetettavat toiminnot	217,7	-	163,4
Koko liiketoiminta	312,0	179,4	900,6

Arvonalentuminen maittain vähennettynä arvonalennusten peruutuksilla

Milj. euroa	31.12. päättyvä tilikausi		
	2005	2006	2007
Viro	0,2	15,0	57,8
Suomi	26,6	15,2	390,6
Ranska	28,1	-	50,7
Saksa	8,9	88,9	60,7
Alankomaat	-	36,5	-18,5
Ruotsi	8,7	20,3	49,6
Muut	21,8	3,5	146,3
Jatkuvat toiminnot yhteensä	94,3	179,4	737,2
Pohjois-Amerikka: Lopetettavat toiminnot	217,7	-	163,4
Koko liiketoiminta	312,0	179,4	900,6

Vuonna 2007 Saksassa sijaitsevan Reisholzin aikakauslehtipaperitehtaan ja Alankomaissa sijaitsevan Berghuizerin hienopaperitehtaan sulkeminen eteni suunnitellusti. Saksassa sijaitsevan maa-alueen myyntisopimus allekirjoitettiin syyskuussa, jolloin edellisvuoden arvonalentumisesta palautui 12,6 milj. euroa. Myynti viedään kuitenkin päätökseen vasta 2009 alussa, jolloin tehdasalue on saatu puhdistetuksi. Berghuizerin tehtaan maa-alueen ja laitteiden myynnistä ei ole vielä tehty sopimusta, mutta tällä hetkellä on viitteitä siitä, että maa-alue, rakennukset ja tietyt sähköntuotantoon liittyvät hyödykkeet ovat arvokkaampia kuin alun perin arvioitiin. Tämän vuoksi 19,5 milj. euroa arvonalentumisia on palautettu.

Arvonalentumiset vuonna 2006 olivat yhteensä 179,4 milj. euroa, josta 18,7 milj. euroa liittyi vuotuisiin arvonalentumistesteihin, 148,5 milj. euroa tuotantoyksiköiden suorituskyvyn arvioimisohjelmaan (APR) ja 12,2 milj. euroa epäkuranttien omaisuuteen ja päätyneisiin projekteihin. Arvonalentumistestauksen seurauksena hienopaperisegmentissä tehtiin liikearvon 2,0 milj. euron alaskirjaus ja puutuotesegmentin käyttöomaisuuteen Saksassa ja Virossa tehtiin 21,7 milj. euron alaskirjaus.

Osana tuotantoyksiköiden suorituskyvyn arvioimisohjelmaa vuonna 2006 joitakin tehtaita myytiin kokonaan (ks. liite 5, Yritysosot ja -myynnit) ja joidenkin tehtaiden liiketoiminta myytiin. Konserni ilmoitti myös sulkevansa Berghuizerin tehtaan Alankomaissa ja Reisholzin tehtaan Saksassa. Hienopaperisegmentin Ruotsissa sijaitseva Grycksbon tehdas ja pakkauskartonkisegmentin Pankakosken tehdas myytiin tappiolla. Aineellisille ja aineettomille hyödykkeille tehtiin näin ollen myyntiä ennakoivat 23,9 ja 15,8 milj. euron arvonalentumiset, jotta myyntituotot vastaisivat myyntiä netto-omaisuutta. Painopaperisegmentin Saksassa sijaitsevan Wolfsheckin tehtaan liiketoiminnan myynnin yhteydessä tehtaan käyttöomaisuudelle tehtiin 25,8 milj. euron alaskirjaus, josta 7,0 milj. euroa liittyi liikearvoon. Myös Ruotsissa sijaitsevan Linghedin sahan liiketoiminta myytiin. Tehtaan aineellisille hyödykkeille tehtiin myyntiä ennakoiva 8,4 milj. euron alaskirjaus jo vuonna 2005. Hammarbyn päällystetehdas Ruotsissa suljettiin, samoin PK 1 Varkauden tehtaalla ja PK 31 Stevens Pointin tehtaalla Yhdysvalloissa. Tarvittavat arvonalentumiset oli kirjattu jo vuonna 2005. Lokakuussa 2006 hienopaperisegmentin Berghuizerin tehtaan ja painopaperisegmentin Reisholzin tehtaan sulkemista koskevan ilmoituksen jälkeen Berghuizerin käyttöomaisuudelle tehtiin 36,0 milj. euron ja Reisholzin käyttöomaisuudelle 54,0 milj. euron alaskirjaus.

Arvonalentumiset vuonna 2005 olivat yhteensä 312,0 milj. euroa, josta 297,8 milj. euroa liittyi vuotuisiin arvonalentumistesteihin ja 14,2 milj. euroa epäkuranttien omaisuuteen.

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet (yhteenveto)

Milj. euroa	31.12. päättyvä tilikausi 2007			Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet yhteensä
	Aineelliset hyödykkeet	Aineettomat hyödykkeet	Liikearvo	
Hankintameno				
1.1.	21 589,4	406,6	2 617,6	24 613,6
Muuntoerot	-429,2	-2,9	-142,1	-574,2
Uudelleenryhmittely	-38,5	38,5	-	-
Yrityssostot	11,0	-	-	11,0
Lisäykset	752,9	17,3	-	770,2
Vähennykset	-3 837,7	-36,0	-1 051,6	-4 925,3
31.12.	18 047,9	423,5	1 423,9	19 895,3
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset				
1.1.	12 435,8	236,2	1 710,8	14 382,8
Muuntoerot	-225,1	-2,1	-103,6	-330,8
Yritysmyyntit	-2 229,9	-27,6	-919,0	-3 176,5
Poistot: Jatkuvat toiminnot	778,0	35,4	-	813,4
Arvonalentumiset: Jatkuvat toiminnot	642,7	20,4	74,1	737,2
Poistot: Lopetettavat toiminnot	165,2	2,1	-	167,3
Arvonalentumiset: Lopetettavat toiminnot	4,5	-	158,9	163,4
31.12.	11 571,2	264,4	921,2	12 756,8
Tasearvo 31.12.2007	6 476,7	159,1	502,7	7 138,5
Tasearvo 31.12.2006	9 153,6	170,4	906,8	10 230,8
Tasearvo 31.12.2005	9 936,8	194,1	961,8	11 092,7

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Milj. euroa	31.12. päättyvä tilikausi 2007					Yhteensä
	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Kesken-eräiset hyödykkeet	
Hankintameno						
1.1.	428,8	3 351,3	17 131,6	480,6	197,1	21 589,4
Muuntoerot	-29,7	-41,8	-341,3	-5,3	-11,1	-429,2
Uudelleenryhmittely	8,2	21,3	46,6	24,7	-139,3	-38,5
Yrityssostot	-	0,4	-	10,5	0,1	11,0
Lisäykset	26,1	51,4	386,4	10,2	278,8	752,9
Yritysmyyntit	-58,4	-300,4	-3 430,7	-27,4	-20,8	-3 837,7
31.12.	375,0	3 082,2	13 792,6	493,3	304,8	18 047,9
Kertyneet poistot						
1.1.	25,3	1 603,7	10 536,5	270,3	-	12 435,8
Muuntoerot	-	-19,2	-205,4	-0,8	-	-225,4
Yrityssostot	-	0,1	0,2	-	-	0,3
Yritysmyyntit	-8,7	-123,8	-2 071,2	-25,3	-0,9	-2 229,9
Poistot: Jatkuvat toiminnot	-	112,8	638,7	26,5	-	778,0
Arvonalentumiset: Jatkuvat toiminnot	-11,6	47,2	567,4	38,8	0,9	642,7
Poistot: Lopetettavat toiminnot	-	7,2	158,0	-	-	165,2
Arvonalentumiset: Lopetettavat toiminnot	-	-	4,5	-	-	4,5
31.12.	5,0	1 628,0	9 628,7	309,5	0,0	11 571,2
Tasearvo 31.12.2007	370,0	1 454,2	4 163,9	183,8	304,8	6 476,7
Tasearvo 31.12.2006	403,5	1 747,6	6 595,1	210,3	197,1	9 153,6
Tasearvo 31.12.2005	377,7	1 831,9	7 284,8	222,6	219,8	9 936,8

Stora Enso tekee vuosittaiset arvonalentumistestit koko käyttö-omaisuudelle sisältäen liikearvon. Vuonna 2007 tehtyjen arvonalentumistestien perusteella tehtiin 535,0 milj. euron alaskirjaukset, jotka liittyivät lähinnä Venäjän kuitupuun saantiongelmien, energiakustannusten nousuun ja aikakauslehtipaperin heikkoon markkinatilanteeseen. Lokakuussa ilmoitettiin muista merkittävistä uudelleenjärjestelysuunnitelmista, kuten useiden tehtaiden sulkemisista. Näistä aiheutui vielä 202,2 milj. euron arvonalentumiset jatkuvissa toiminnoissa. Pohjois-Amerikan toimintojen myynnistä kirjattiin lisäksi 158,9 milj. euron (217,8 milj. Yhdysvaltain dollarin) arvonalennus, jotta myytävien toimintojen netto-omaisuus vastaisi niiden arvioitua markkina-arvoa. Arvonalentumiset vuodelta 2007 olivat yhteensä 900,6 milj. euroa. Ne on eritelty liitteessä 13, Poistot ja aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden arvonalentumiset.

Vuonna 2006 arvonalentumiset olivat yhteensä 179,4 milj. euroa, joista 148,5 liittyi tuotantoyksiköiden suorituskyvyn arviointiohjelmaan. Vuonna 2005 käyttöomaisuuden arvolle

kirjattiin 312,0 milj. euron arvonalennus markkinatilanteen heikkenemisen takia.

Arvonalentumistestit tehdään jokaisessa rahavirtaa tuottavassa yksikössä erikseen ja ne perustuvat diskontattuun rahavirtamenetelmään. Tämä ottaa huomioon tulevaisuuden rahavirrat ja ennakoitua tulevaisuuden hintakehitystä, tuotannon tasoa, kustannuksia, markkinoiden tarjontaa ja kysyntää, suunniteltuja ylläpitotoimenpiteitä sekä oletuksen keskimääräisestä painotetusta pääomakustannuksesta ennen veroja.

Konsernin aineelliset ja aineettomat hyödykkeet 31.12.2007 sisältävät tietojärjestelmien aktivoitujen kehityskustannusten poistamattomat osuudet, korot (korkoprosentti 6–11) ehdot täyttävien hyödykkeiden rakentamisesta ja rahoitusleasing-sopimukset. Alla olevasta taulukosta näkyy, että käytettyjen rahoitusleasing-sopimusten arvo on laskenut 83,3 milj. euroa 36,0 milj. euroon tilikauden loppuun mennessä. Tästä 47,4 milj. euroa selittyy Pohjois-Amerikan toimintojen myynnillä. Tilikauden muut poistokulut liittyvät vuoden aikana tehtyihin erilaisiin arvonalennuksiin.

Tasearvot

Milj. euroa	31.12.								
	Tietokoneohjelmistot			Aktivoitujen korot			Rahoitusleasing-sopimukset		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007
1.1.	67,6	73,6	60,5	70,8	76,7	75,1	126,5	130,6	119,3
Muuntoerot	0,8	-0,3	-	0,7	-0,1	-1,0	9,5	-6,8	-6,4
Yrityssotot ja -myynnit	2,1	1,0	-3,0	5,6	7,9	-11,0	-	-	-47,4
Aktivoitu vuoden aikana	26,8	12,7	29,3	7,1	-	0,8	4,7	8,8	1,9
Poistot	-23,7	-26,5	-22,3	-7,5	-9,4	-9,7	-10,1	-13,3	-31,4
31.12.	73,6	60,5	64,5	76,7	75,1	54,2	130,6	119,3	36,0

Tietokoneohjelmistot sisältävät omien ohjelmistojen aktivointeja 17,2 (11,9) milj. euron arvosta. Lisäykset vuoden aikana olivat 14,1 (2,3) milj. euroa ja poistot olivat 8,6 (5,5) milj. euroa.

Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden lisäykset

Konsernin yritysostoihin vuonna 2007 liittyvien aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden hankinta-arvo oli 10,7 milj. euroa. Liikearvoa ei ollut. Vuonna 2006 tehtiin yksi merkittävä yrityskauppa Brasiliassa, jonka seurauksena konsernin yritysostot olivat yhteensä 329,8 milj. euroa. Liiketoiminnan aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden hankinta-arvo oli 222,0 milj. euroa. Liikearvoa ei ollut. Vuonna 2005 konsernin yritysostot olivat 328,9 milj. euroa. Liiketoiminnan aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden hankintamenot olivat 388,3 milj. euroa, josta liikearvon osuus oli 114,0 milj. euroa. Liikearvo liittyi Saksassa sijaitsevan Schneidersöhne Groupin tukkuritoiminnan ostoon, ja suuri osa siitä kohdistettiin hienopaperiyrityksiköihin synergiaetujen saamiseksi liikevaihtoa kasvattamalla.

Tilikauden investoinnit olivat Stora Enso Oyj:ssä ja sen tytäryrityksissä vuonna 2007 yhteensä 770,2 (559,1) milj. euroa. Tästä 733,6 (511,3) milj. euroa liittyi jatkuihin toimiin. Osakkuusyrityksissä ei ole meneillään merkittäviä projekteja. Vuonna 2007 ei käynnistetty yhtään merkittävää uutta projektia. Vuoden suurimmat kohteet olivat seuraavat:

- Vuonna 2007 merkittävin investointi oli Kiinan uusi aikakauslehtipaperitehdas, joka oli valmiina aloittamaan kaupallisen tuotannon vuoden lopussa. Huhtikuussa 2006 Stora Enso allekirjoitti Shandong Huatai Paperin kanssa sopimuksen painopaperiyrityksen perustamisesta Kiinaan. Konsernin omistusosuus yhteisyrityksestä on 60 %. Yhteisyrityksen kokonaisinvestoinnin on arvioitu olevan noin 100 milj.

euroa, josta 16,8 milj. euroa kirjattiin kuluksi vuonna 2006 ja 76,6 milj. euroa vuonna 2007.

- Syyskuussa 2006 Stora Enso käynnisti kolmannen aaltopahvitehtaan rakentamisen Venäjälle Lukhovitsyn kaupunkiin Moskovon lähistölle. Rakennustöiden on määrä valmistua vuoden 2008 alussa. Investoinnin arvioidaan olevan arvoltaan noin 54 milj. euroa, josta 4,5 milj. euroa kirjattiin kuluksi vuonna 2006 ja 33,7 milj. euroa vuonna 2007.
- Teollisuuspakkaukset-liiketoiminta-alue kehittää Venäjällä sijaitsevaa Balabanovon tehdastaan. Uuteen mikroaaltopahvitehtaan liittyvän projektin investoinnit ovat arvoltaan 23 milj. euroa, joista 12,8 milj. euroa kirjattiin kuluksi vuonna 2007.
- Puutuotteet-liiketoiminta-alue ilmoitti elokuussa 2006 investoivansa 31,5 milj. euroa Neboichin sahaan ja 12,5 milj. euroa Impilahden sahaan Venäjällä. Investointien tarkoituksena on kohentaa Stora Enson sahausliiketoiminnan ja puunhankinnan kilpailukykyä Venäjällä. Vuoden 2006 lopulla käynnistyneet projektit saataneen päätökseen vuoden 2008 alussa. 31,1 milj. euroa kirjattiin kuluksi vuonna 2007.
- Stora Enso osti 38,4 (17,5) milj. eurolla lisää maa-alueita puuviljelmiksi varten Brasilian eteläosasta ja Uruguaysta. Ostojen seurauksena konserni omistaa nykyisin 45 000 hehtaaria maata Brasilian Rio Grande do Sulissa ja 57 000 hehtaaria Uruguayssa. Ostettujen metsäalueiden arvo on tällä hetkellä 90,0 (61,3) milj. euroa ja niillä kasvavan puun arvo 19,9 (6,2) milj. euroa.

- Stora Enson merkittävin hanke Suomessa vuonna 2007 oli hienopaperi-liiketoiminta-alueen 54,8 milj. euron investointi Varkauden tehtaan PK3:n uusimiseen. Tästä 50,9 milj. euroa kirjattiin kuluksi vuonna 2007. Hanke lisää divisioonan sisäistä tehtaiden erikoistumista, ja sen odotetaan valmistuvan vuoden 2008 alussa. Hankkeen myötä tehtaan vuosikapasiteetti kasvaa noin 95 000 tonnilla 315 000 tonniin päällystämätöntä hienopaperia.
- Varkauden tehtaalla ollaan myös uusimassa puunkäsittelyä 47 milj. eurolla, joista 32,7 milj. euroa kirjattiin kuluksi vuonna 2007. Hanke käynnistyi toukokuussa 2006. Nykyinen neljä kuorimarumpua käsittävä puunkäsittely korvataan kaksilinjaisella kuorinta-, haketus- ja seulontalaitteistolla.
- Stora Enso investoi 25 milj. euroa uuteen arkkileikkuriin, kahteen pakkauslinjaan ja konehallin laajentamiseen Veitsiluodon hienopaperitehtaalla. Hanke lisää divisioonan sisäistä tehtaiden erikoistumista. Se käynnistyi kesäkuussa 2007 ja valmistuu vuoden kuluessa. Investointi parantaa tehtaan kopiopaperin arkkileikkauskapasiteettia noin 140 000 tonnilla 510 000 tonniin vuodessa. Laitos on Euroopan suurin kopiopaperin arkkileikkaustehdas. Tehtaan tuotantokapasiteetti ei kuitenkaan juuri muutu investoinnin jälkeen. Kirjekuoripaperituotanto siirretään Veitsiluodosta Varkauden tehtaalte vuonna 2008, jotta Veitsiluodon tehdas voi keskittyä kopiopaperiin tulosryhmän tehtaiden erikoistumisohjelman mukaisesti.
- Tärkeimmät kartonkeihin liittyvät hankkeet koskivat Forsin tehdasta Ruotsissa. Vuonna 2006 aloitettiin kartonkikone 2:n ja kattila 3:n tehostamis- ja uudistamistyöt. Hankkeen arvo on 34 milj. euroa, josta 10,0 milj. euroa kirjattiin kuluksi vuonna 2007. Stora Enso ilmoitti myös investoivansa 43 milj. euroa kahden kartonkikoneen (kartonkikoneet 2 ja 3) sekä kemimekaanisen massalaitoksen 2 uudistamiseen sekä modernisoimiseen parantaakseen laatua ja massan tuotantoa. Kartonkikone 3:n tehostamistöiden sekä kemimekaanisen massalaitoksen uudistamisen arvioidaan valmistuvan tammikuussa 2008 ja kartonkikone 2:n tehostamistöiden tammikuussa 2009. Investointi parantaa kartongin laatua vastaamaan asiakkaiden kasvavia laatuvaatimuksia ja lisää jonkin verran tehtaan tuotantokapasiteettia.

Vuonna 2007 julkistettiin seuraavat tärkeät hankkeet, jotka valmistuessaan vaikuttavat merkittävästi konsernin aineellisiin hyödykkeisiin:

- Stora Enson ja Nižni Novgorodin alueen edustajat allekirjoittivat joulukuussa 2007 aiesopimuksen, jossa määritellään peruseriaatteen alustavan kannattavuustutkimuksen jatkamiselle koskien alueelle mahdollisesta rakennettavasta paperi- ja sellutehdasta. Tarkoituksena on valmistaa paperia Venäjällä paikallisesta puusta venäläisille kuluttajille.
- Huhtikuussa 2007 Stora Enso allekirjoitti Kiinan Guangxissa sijaitsevan Beihain kaupungin kanssa sopimuksen maa-alueen ostosta. Sopimuksen mukaan Stora Ensolle myydään yhteensä 250 hehtaaria maata teollisuuskäyttöön mahdollista tulevaa tehdasta varten. Maa-alue sijaitsee Etelä-Kiinan rannikolla lähellä Vietnamia, Beibun merenlahden pohjoispuolella Tishangangin tehdasalueella Beihaisissa. Kauppahinta on arviolta 27 milj. euroa. Stora Enson hallitus ei ole tehnyt virallista päätöstä tehdasinvestoinnista Beihaihin.

Osto mahdollistaisi kuitenkin tulevat investoinnit. Investointipäätöksen edellytyksenä on, että maankäyttöoikeuksien hankinta Guangxista Stora Enson puuviljelmää varten menee suunnitelman mukaisesti, jotta riittävä kuitulähde on turvattu Konsernin tavoitteena on luoda vastuullisesti hoidettu, 160 000 hehtaarin suuruinen kuitulähde, joka tukee integroidun sellu- ja paperi-/kartonkitehtaan perustamista. Stora Enso aloitti puuviljelmien kehittämisen Guangxissa vuonna 2002. Hanke on selostettu yksityiskohtaisesti liitteessä 15, Biologiset hyödykkeet.

- Stora Enso pyrkii parantamaan energiatehokkuutta 260 milj. euron investoinnilla Langerbruggen tehtaaseen Belgiassa ja Maxaun tehtaaseen Saksassa. Molempien hankkeiden arvioidaan valmistuvan vuoden 2010 toisella neljänneksellä. Nämä investoinnit vähentävät merkittävästi polttoainekustannuksia ja lisäävät bioenergian käyttöä. Niiden avulla on tarkoitus vähentää hiilidioksidipäästöjä noin 105 000 tonnilla vuodessa. Molempien tehtaiden voimaloihin asennetaan uudet kiertoleijuteknologiaa käyttävät CFB-kattilat, jolloin tehdas voi hyödyntää kulloinkin kilpailukykyisintä polttoaineseosta yhdistetyssä lämmön- ja sähkön-tuotannossa. Voimalaitoskattiloiden käyttöönoton jälkeen sähkön omavaraisuusaste kasvaa näillä kahdella tehtaalte.

Vuonna 2006 suuri osa investoinneista aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin liittyi edellä vuoden 2007 yhteydessä mainittuihin hankkeisiin. Vuoteen 2006 sisältyi muitakin hankkeita, jotka eivät jatkuneet seuraavaan vuoteen:

- Stora Enson uuden, korkealaatuista superkalanteroitua aikakauslehtipaperia (SC-paperia) tuottavan paperikoneen vihkimistilaisuus pidettiin huhtikuussa 2006 Kvarnsvedenin tehtaalte. PK12 käynnistyi marraskuussa 2005, ja sen vuotuinen tuotantokapasiteetti on 420 000 tonnia ensikuitupohjaista paperia. Investoinnin arvo oli yhteensä 463,0 milj. euroa vuoden 2006 lopussa.
- Sanomalehtipaperitulosryhmässä vuonna 2005 aloitettu projekti oli Hylten tehtaan kattila 2:n uusiminen Ruotsissa. Hankkeen kulut olivat noin 41 milj. euroa, josta 27,0 milj. euroa kirjattiin kuluksi vuonna 2006.
- Kuluttajapakkauskartonkitulosryhmän ainoa merkittävä projekti vuonna 2006 oli Ruotsin Skoghallin tehtaan Energy 2005 -projekti, joka vähensi merkittävästi öljyn kulutusta tehtaalte, lisäsi sähköomavaraisuutta ja pienensi päästöjä. Syyskuussa 2006 olennaisilta osin päätökseen saadun projektin kustannukset olivat 200 milj. euroa, josta 34,3 milj. euroa kirjattiin kyseiselle vuodelle.
- Kuluttajapakkauskartonkien tulosryhmä investoi lisäksi 17,8 milj. euroa Forsin tehtaaseen Ruotsissa.

Painopaperitulosryhmällä oli vuonna 2005 useita projekteja Ranskassa, Ruotsissa, Suomessa ja Yhdysvalloissa. Suurin projekti oli Ruotsin Kvarnsvedenin tehtaan uusi paperikone, joka valmistui vuoden lopulla. Investoinnin arvo oli 470 milj. euroa. Hienopaperitulosryhmä sai vuoden 2005 alussa päätökseen useita projekteja. Vuoden lopulla tärkein projekti oli Kiinassa sijaitsevan Suzhoun tehtaan paperikoneen laajennus. Kuluttajapakkauskartonkien tulosryhmän suurin projekti oli Ruotsin Skoghallin tehtaan Energy 2005 -investointi. Tulosryhmä investoi myös aiemmin ostettuun puolalaiseen osakkuusyhtiöön (Stora Enso Poland SA).

Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden vähennykset

Milj. euroa	31.12. päättyvä tilikausi		
	2005	2006	2007
Hankintameno	291,2	1 253,4	4 925,3
Kertyneet poistot	278,8	1 061,6	3 176,5
Vähennysten nettokirjanpitoarvot	12,4	191,8	1 748,8
Myyntivoitot	2,1	200,5	35,6
Tuotot aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutuksista	14,5	392,3	1 784,4
Jaottelu			
Rahamääräiset myynnit	14,5	30,0	83,5
Konserniyritysten myynnit	-	362,3	1 700,9
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden vähennykset yhteensä	14,5	392,3	1 784,4

Konserniyritysten myynti vuonna 2007 aiheutti 1 695,9 milj. euron aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden vähennykset. Ensisijaiset vähennykset liittyivät seuraaviin:

- Stora Enson Pohjois-Amerikan toimintojen myynti, jonka aineellisten ja aineettomien myyntiarvo oli 1 631,5 milj. euroa myynnistä kirjattun 158,9 milj. euron arvonalennuksen jälkeen.
- 80 % myynti Arapotin puuviljelmätoiminnoista Brasiliassa. Toiminnot ostettiin vuonna 2006 paperikoneen mukana, mutta aikomuksena oli myydä metsätoiminnot edelleen. Myytyjen käyttöomaisuushyödykkeiden arvo oli 36,9 miljoonaa euroa.

Liite 15 Biologiset hyödykkeet

Suurin osa konsernin biologisista hyödykkeistä kuuluu osakkuusyrityksille Brasiliassa, Suomessa ja Ruotsissa. Näin ollen konsernin tilinpäätökseen kohdistuu metsien kasvusta vain konsernin omistusosuutta vastaava määrä. Konsernin epäsuora osuus osakkuusyrityksille kuuluvasta metsäomaisuudesta on kasvavan puuston osalta noin 1 792 milj. euroa. Konsernin taseeseen suoraan kirjattu summa tytäryhtiöistä on 88,7 milj. euroa (ks. alla).

Biologiset hyödykkeet

Milj. euroa	31.12.		
	2005	2006	2007
Arvo 1.1.	64,6	76,8	111,5
Muuntoerot	3,2	-3,0	3,6
Lisäykset	15,7	24,3	50,2
Yrityssostot	-	61,1	-
Yritysmyyntit	-	-45,5	-84,1
Käyvän arvon muutokset (kasvu- ja hintavaikutukset)	6,6	4,5	26,2
Vähennys johtuen puuston korjuusta (metsätaloudellinen prosessi)	-13,3	-6,7	-18,7
Biologiset hyödykkeet yhteensä 31.12.	76,8	111,5	88,7

Syyskuussa 2007 Stora Enso myi 80 % Arapotin viljelmiin liittyvistä omistuksistaan Brasiliassa. Viljelmät oli ostettu vuonna

Muista myynneistä suurimmat olivat tukkuritoiminnan varastojen myynti Ruotsissa ja Tanskassa, joista kirjattiin 24,4 milj. euron realisoitunut myyntivoitto, ja muiden, pääasiassa Lontoossa sijaitsevien kiinteistöjen myynti, josta kirjattiin 5,9 milj. euron myyntivoitto. Muualla kuin Pohjois- ja Etelä-Amerikassa myytyjen konserniyritysten myynnistä aiheutui realisoitunutta liikearvoa vastaava 5,0 milj. euron myyntivoitto.

Vuonna 2006 ensisijaiset vähennykset konsernin tulosityksiköiden suorituskyvyn arvioimisohjelman lisäksi liittyivät seuraaviin:

- Hienopaperisegmentin Celbin sellutehtaan ja puuviljelmän myynti Portugalissa sekä Grycksbonn tehtaan myynti Ruotsissa
- Painopaperisegmentin Wolfsheekin tehtaan liiketoiminnan myynti Saksassa
- Pakkauskartonkisegmentin Pankakosken tehtaan myynti.

Myytyjen yhtiöiden aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvo oli yhteensä 172,4 milj. euroa, ja vaikka Grycksbonn, Wolfsheekin ja Pankakosken tehtaat myytiin tappiolla ja käyttöomaisuudelle oli tämän vuoksi kirjattava myyntiä ennakoiva 65,5 milj. euron arvonalentuminen, Celbin sellutehtaan myynnistä saatiin 189,8 milj. euron myyntivoitto. Stora Enso ilmoitti myös Berghuizerin ja Reisholzin tehtaiden sulkemisista. Tehtaiden käyttöomaisuudelle kirjattiin täydellinen 90,0 milj. euron arvonalentuminen (ks. liite 13). Konserni kirjasi suorituskyvyn arvioimisohjelmaan liittyvästä käyttöomaisuuden myynnistä yhteensä 34,3 milj. euron myyntivoitot vuonna 2007.

Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden vähennykset vuonna 2005 käsittivät vain normaaleihin operatiivisiin toimintoihin liittyviä pienehköjä kauppvoja.

2006, mutta aikomuksena oli jo alun perin etsiä paikallinen kumppani, jonka kanssa Stora Enso voisi kehittää Arapotin toimintoja. Myynnin osuus Stora Enson suoraan omistamista biologisista hyödykkeistä oli myyntipäivänä puolet. Stora Ensolle jäi 20 % osuus Arapotin puuviljelmätoiminnoista, mikä vastaa suunnilleen paperikoneen varten tarvittavaa kuiduntuotantoa. Myös paperikoneesta myytiin 20 %. Johtavan eteläamerikkalaisen metsäteollisuusyhtiö Aracon kanssa tehdyn sopimuksen seurauksena Stora Enso raportoi tulevaisuudessa Arauco Florestal Arapoti S.A.:han liittyvästä metsäomistuksestaan osakkuusyrityksen biologisena hyödykkeenä. Arauco Florestal Arapoti omistaa Brasilian eteläosassa Paranan osavaltiossa 50 000 hehtaaria, josta 30 000 hehtaaria on tuottavia viljelmia. Loput maa-alueesta on jätetty pois hakkuiden piiristä pääasiassa ympäristösyistä.

Stora Enso myi elokuussa 2006 Portugalissa sijaitsevan Celbin sellutehtaan, jonka osuus konsernin tuolloin omistamista biologisista hyödykkeistä oli noin 60 %.

Stora Enso on jatkanut puuviljelmiensä laajentamista Kiinassa turvatakseen kuidunsaannin alueella tapahtuvaa mahdollista kehitystä varten. Pitkäaikaisena tavoitteena on yhdistetyn sellu- ja paperitehtaan perustaminen Guangxiin. Maa-alue on vuokralla, joten sen kirjanpitoarvoa ei esitetä tilinpäätöksessä. Alueella olevien biologisten hyödykkeiden arvo on nykyisin 68,8 (41,7) milj. euroa.

Stora Enso alkoi vuoden 2005 lopulla hankkia maa-alueita Etelä-Brasiliasta ja Uruguaysta uusia puuviljelmiä varten. Vuoden 2007 lopussa konserni oli ostanut noin 45 000 hehtaaria Brasiliasta (ei sisällä Arapotia) ja 57 000 hehtaaria Uruguaysta. 19 000 hehtaaria on istutettu puuta. Ostettujen metsäalueiden kirjanpitoarvo on tällä hetkellä 90,0 (61,3) milj. euroa ja niillä kasvavan puun arvo 19,9 (6,2) milj. euroa.

Vuonna 2004 tapahtuneen Ruotsin metsäomaisuuden myynnin jälkeen suoraan konsernitaseessa esitettävät muutokset biologisten hyödykkeiden arvossa eivät ole olleet merkittäviä. Kausiluonteiset vaihtelut, jotka johtuvat kasvusta, hinnoista ja muista muuttujista, kirjataan tuloslaskelmaan. Vuoden 2007 tulos sisältää käyvän arvon muutoksen 26,2 (4,5) milj. euroa, joka edustaa kasvun ja hinnan (biologisen muuttumisen) vaikutusta, josta vähennetään puunkorjuun (metsätaloudellinen prosessi) vaikutus 18,7 (6,7) milj. euroa, jolloin nettovoitoksi tulee 7,5 (-2,2) milj. euroa. Suurin osa tästä tuli Arapotin viljelmiltä ennen niiden myyntiä.

Stora Enson biologisten hyödykkeiden käypä arvo 31.12.2007 oli 88,7 (111,5) milj. euroa. Biologiset hyödykkeet sijaitsivat Kiinassa (78 %), Brasiliassa (15 %) ja Uruguayssa (7 %). Konsernissa on tämän lisäksi neljä osakkuusyritystä, joissa metsäomaisuuden arvonmuutokset on huomioitu tulosta laskettaessa:

- Bergvik Skog AB: 43,3 % omistus ruotsalaisessa osakkuusyrityksessä, jonka metsäomaisuuden (biologinen hyödyke) käypä arvo oli 3 047,2 (2 751,8) milj. euroa. Metsämaiden arvot, 93,2 (96,7) milj. euroa, eivät sisälly metsäomaisuuden arvoon. Metsämaiden arvot perustuvat alkuperäiseen hankinta-arvoon ja niiden kirjanpitoarvo on siten vähäinen.
- Tornator Oy: 41 % omistus osakkuusyrityksestä, joka otti haltuunsa Stora Enson Suomen metsäomaisuuden vuonna 2002. Tornatorin metsäomaisuuden käypä arvo oli 832,4 (663,3) milj. euroa. Lisäksi 57,5 (57,5) milj. euroa liittyi metsämaiden arvoon perustuen alkuperäiseen hankintahintaan.
- Veracel Celulose S.A: 50 % omistus brasilialaisesta osakkuusyrityksestä, joka omistaa metsäomaisuutta arvoltaan 238,2 (247,2) milj. euroa. Näiden istutettujen metsien kasvuaika on vain 7 vuotta. Veracel omistaa myös 214 000 hehtaaria metsämaata, jonka kirjanpitoarvo on 104,4 (85,1) milj. euroa.
- Arauco Florestal Arapoti: nykyisin 20 % omistus äskettäin myydyistä eteläbrasilialaisesta yrityksestä, jonka omistamien biologisten hyödykkeiden (metsäomaisuus) tasearvo on 66,0 milj. euroa sekä metsämaiden arvo 32,8 milj. euroa.

Vuonna 2007 Stora Enson osuus kolmen tärkeimmän metsäosakkuusyrityksen tuloksesta oli yhteensä 333,4 (67,2) milj. euroa, joista noin 287,8 milj. euroa liittyi metsien arvostusten muutoksiin. Tämä käy ilmi seuraavasta taulukosta.

Liite 16 Osakkuus- ja yhteisyritykset

Aiemmin rahoitustuotoissa ja -kuluissa esitetty osuus osakkuusyritysten tuloksesta esitetään nykyisin liikevoitossa, mikä kuvastaa näiden investointien, erityisesti metsäyhtiöiden, operatiivista luonnetta. Osakkuusyritysten taseisiin ja niiden omistuksiin ei liity konserniliikearvoa. Osakkuusyritykset kirjataan niiden pääomaosuusarvoon. Tornator Oy:n ja Bergvik Skog AB:n konsernin kannalta realisoitumattomiin voittoihin liittyvät varaukset (44,2 milj. euroa ja 73,3 milj. euroa) esitetään liitteessä 26, Korottomat velat.

Merkittävin lisäys vuosina 2007, 2006 ja 2005 liittyi konsernin Brazilian sijoituksiin. Stora Enso ja brasilialainen yhteistyökumppani Aracruz Celulose S.A. perustivat yhteisomistuksessa olevaa Veracel Celulose S.A. -osakkuusyritystä varten 215 000 hehtaarin suuruisen eukalyptuspuuviljelmän ja rakensivat sellutehtaan, jonka vuotuinen kapasiteetti on 1 000 000 tonnia.

Konsernin osuus osakkuusyritysten metsien arvostuksista vuonna 2007

Milj. euroa	31.12.			Yhteensä
	Hinta	Kasvu	Hakkuut	
Bergvik Skog	71,1	186,5	-78,9	178,7
Tornator	65,6	27,5	-23,4	69,7
Veracel	37,7	15,0	-13,3	39,4
	174,4	229,0	-115,6	287,8

Suurimman osan tuloksesta muodostaa Ruotsissa raportoitu metsän kasvu. Vuoden aikana tehtiin laajoja tutkimuksia, joiden perusteella kasvua oli aliarvioitu useiden vuosien ajan, koska muun muassa ilmastomuutos pidentää puiden vuotuis- ta kasvukautta. Metsissä oli siis enemmän puuta kuin alun perin arvioitiin, joten sitä oli myös hakattavissa enemmän. Suuremmat kasvuluvut tarkoittavat myös sitä, että hakattavaa puuta on enemmän myös tulevana vuosina. Nämä tekijät yhdessä aiheuttivat merkittävät voitot IAS 41 -standardin mukaisessa arvostuksessa. Ne näkyvät tuloslaskelmassa osakkuusyritysten tuloina. Ruotsin metsien yhteenlaskettu arvo hehtaarilta oli hieman alle vastaavan arvon Suomessa.

Suomessa kotimaisen puun heikko saanti vaikutti merkittävästi hintoihin ja johti siten merkittäviin metsäomaisuuden arvostusvoittoihin. Vastaavasti kuitupuun hinnannousu näkyi Veracelin arvostuksissa Brasiliassa. Osakkuusyritysten arvostusvoittojen haistapuoli on se, että kuitupuuta käyttävät konsernin tehtaat eivät ole pystyneet siirtämään raaka-aineen hintojen nousua asiakkaille myytäviin tuotteisiin. Tämä on vaikuttanut tärkeimpien raportoivien segmenttien liikevoittoon ja aiheuttanut merkittävät aineellisten hyödykkeiden arvonalen- tumiset sekä johtanut tehtaiden sulkemisiin. Lisätietoja konsernin metsäyhtiöiden tuloksesta on liitteessä 16, Osakkuus- ja yhteisyritykset.

Kummankin yhtiön osuus hankkeesta ja tehtaan tuotannosta on 50 %. Oman pääoman ehtoiset sijoitukset vuonna 2007 olivat 91,3 (19,2) milj. euroa, Stora Enson osuus tuloksesta ennen veroja oli 44,9 (12,4) milj. euroa sisältäen metsäomai- suuden 39,4 (3,5) milj. euron arvostusvoitot, ja tasearvo vuo- den lopussa oli 482,2 (328,9) milj. euroa. Veracel rahoitettiin osin omalla pääomalla, jonka osuus oli noin 965 (665) milj. euroa, ja osin lainalla, jonka osuus oli noin 460 (635) milj. euroa. Projektin kokonaisarvo oli 1 425 (1 300) milj. euroa. Liiketoiminnan pääasialliset varat ja velat on esitetty jäljempä- nä. Tehtaan tuotanto käynnistyi toukokuussa 2005, ja vuonna 2007 sen toimitukset Stora Ensolle olivat 525 576 (498 638) tonnia Veracelin 1 069 520 (983 924) tonnin kokonaistoimituk- sista. Laskutusarvo oli 147,0 (143,4) milj. euroa.

Stora Enso vei syyskuussa 2006 päätökseen brasilialaisen Arapoti Groupin koko osakekannan oston. Jo alun perin tarkoituksena oli kuitenkin kehittää toimintaa paikallisen yhteistyökumppanin kanssa. Syyskuussa 2007 Stora Enso teki sopimuksen Stora Enso Arapotin joidenkin toimintojen myynnistä Etelä-Amerikan johtavalle metsäyhtiölle Araucolle. Arauco sai omistukseensa 80 % osuuden metsäyhtiöstä, jonka uudeksi nimeksi tuli Arauco Florestal Arapoti S.A. Stora Ensolle jäi 20 % osuus, mikä vastaa suunnilleen paperikoneetta varten tarvittavaa kuiduntuotantoa. Paperikoneesta Stora Enso omistaa edelleen 80 %. Vuoden lopulla osakkuusyrityksen omistuksen tasearvo oli 25,7 milj. euroa.

Maaliskuussa 2004 Stora Enson Ruotsin metsäomaisuutta hallinnoivasta Bergvik Skog Ab:sta 56,7 % myytiin institutio-naalisille sijoittajille. Stora Enso jäi yritykseen vähemmistö-omistajaksi 43,3 % omistuksella. Omistuksen arvo oli 169,3 milj. euroa (1 527 milj. Ruotsin kruunua). Vuonna 2007 tasearvo kasvoi 382,6 (247,6) milj. euroon. Tämä selittyy

pääasiassa metsäomaisuuden uudelleenarvostuksella IAS 41 -standardin mukaisesti. Konsernin osuus tuloksesta ennen veroja oli 203,7 (44,7) milj. euroa. Kasvu selittyy pääasiassa metsänkasvulla, joka hakkuiden jälkeen oli arvoltaan 107,6 milj. euroa, sekä 71,1 milj. euron hinnannousuilla (ks. liite 15, Biologiset hyödykkeet).

Stora Enson metsäomistukset Suomessa myytiin osakkuus-yritys Tornator Oy:lle vuonna 2002. Kuten muissakin vastaa-vissa osakkuusyrityksissä, vuonna 2007 tehdyt metsäomaisuuden arvostukset lisäsivät merkittävästi konsernin osuutta näiden osakkuusyritysten tuloksesta. Vuonna 2007 osuus oli 84,9 milj. euroa ennen veroja (10,0 milj. ennen veroja vuonna 2006). Tästä 69,7 milj. euroa liittyi IAS 41 -standardin mukai-siin metsäomaisuuden arvostuksiin. Tasearvo vuoden lopussa on yhteensä 147,1 (105,1) milj. euroa. Tiedot konsernin osuudesta osakkuusyritysten yhdistellyistä taseista ovat alla.

Osakkuusyritysten tasearvot

Milj. euroa	31.12. päättyvä tilikausi		
	2005	2006	2007
Alkuperäinen hankintameno			
1.1.	566,7	614,4	635,8
Muuntoerot	-2,7	2,9	-10,2
Lisäykset	55,7	19,4	91,6
Osakkuusyritykset hankinnoista ja myynneistä	1,2	-	24,7
Osakkuusyritysten myynnistä saadut suoritukset	-	-0,3	-0,4
Tuloslaskelman vaikutus/myynnit	-	-0,6	-
Siirto tytäryrityksiin	-6,5	-	6,2
Hankintameno 31.12.	614,4	635,8	747,7
Osuus osakkuusyritysten omasta pääomasta			
1.1.	1,4	105,5	169,4
Muuntoerot	64,5	-5,9	25,4
Osuus osakkuusyritystuloksista ennen veroja	67,2	87,3	342,7
Saadut osingot	-11,6	-5,6	-31,8
Tuloverot	-19,2	-23,0	-97,8
Suoraan omaan pääomaan kirjatut nettotulot (ks. liite 27)	1,7	11,1	5,1
Siirto tytäryrityksiin	1,5	-	-6,2
Osuus osakkuusyritysten omasta pääomasta 31.12.	105,5	169,4	406,8
Osakkuusyritysten tasearvo 31.12.	719,9	805,2	1 154,5

Merkittävimmät osakkuusyritykset

Yritys	Kotimaa	31.12.			
		%	Milj. euroa		
			2007	2005	2006
Veracel Celulose S.A.: sellutehdas ja puuviljelmät	Brasilia	50,0	307,7	329,0	482,2
Bergvik Skog AB: metsä	Ruotsi	43,3	200,0	247,6	382,6
Tornator Oy: metsä	Suomi	41,0	97,6	105,1	147,1
Sunila Oy: sellutehdas	Suomi	50,0	40,0	46,7	44,2
Thiele Kaolin Company Inc: kaoliinin tuotanto	Yhdysvallat	38,2	43,2	45,0	41,4
Arauco Florestal Arapoti S.A.: puuviljelmät*	Brasilia	20,0	-	-	25,7
Steveco Oy: ahtaus ja huolintayhtiö	Suomi	34,3	5,6	7,8	8,3
Mitsubishi HiTec Paper Group (Bielefeld & Flensburg): toimistopaperit	Saksa	24,0	6,8	4,4	2,7
			700,9	785,6	1 134,2
Muut			19,0	19,6	20,3
Osakkuusyritysten tasearvo 31.12.			719,9	805,2	1 154,5

* Tuli tytäryritykseksi vuonna 2006

Osakkuusyrityssaamiset ja -velat

Milj. euroa	31.12.		
	2005	2006	2007
Saamiset osakkuusyrityksiltä			
Pitkäaikaiset lainasaamiset	124,4	133,2	112,1
Myyntisaamiset	19,2	17,3	42,2
Lyhytaikaiset korolliset saamiset	3,4	3,7	4,0
Ennakkomaksut ja siirtosaamiset	0,8	0,7	0,8
Velat osakkuusyrityksille			
Ostovelat	27,0	29,8	25,4
Siirtovelat	4,0	7,4	13,3

Liiketapahtumat osakkuusyritysten kanssa

Milj. euroa	31.12. päättyvä tilikausi		
	2005	2006	2007
Myynti osakkuusyrityksille	146,1	177,6	183,4
Korkotuotot osakkuusyrityslainasaamisista	18,0	10,9	9,0
Ostot osakkuusyrityksiltä	223,4	307,1	343,2

Konserni harjoittaa osakkuusyritysten kanssa liiketoimintaa muun muassa myymällä puuta sekä ostamalla puuta, energiaa ja sellutuotteita. Kaikki sopimukset Euroopassa neuvotellaan markkinaehtoisesti ja liiketoimet suoritetaan tavalla, jonka konserni uskoo olevan teollisuudenalalle tavanomaista eikä epäedullisempaa kuin toimittaessa muiden konserniin kuulumattomien yritysten kanssa. Sopimus eukalyptussellun toimituksesta Brasiliasta antaa kuitenkin mahdollisuuden myydä konsernille alennuksella, josta on sovittu yhteistyökumppanin kanssa.

Lainat osakkuusyrityksille olivat yhteensä 116,1 (136,9) milj. euroa, josta 84,3 (91,1) milj. euroa koski Bergvik Skogia ja 26,3 (45,5) milj. euroa Tornatoria. Korkotuotot osakkuusyritysten lainoista olivat yhteensä 9,0 (10,9) milj. euroa, josta 7,0 (7,0) milj. euroa koski Bergvik Skogia ja 1,8 (3,8) milj. euroa Tornatoria.

Konsernin osuus osakkuusyritysten tuloslaskelmista

Milj. euroa	31.12. päättyvä tilikausi		
	2005	2006	2007
Liikevaihto	449,8	545,8	577,4
Myytyjä suoritteita vastaavat kulut	-379,8	-406,8	-459,9
Osuus operatiivisesta tuloksesta	70,0	139,0	117,5
IAS 41 -arvostus (liite 15)	54,2	20,2	287,8
Liikevoitto	124,2	159,2	405,3
Nettorahoituserät	-57,0	-71,9	-62,6
Nettotulos ennen veroja konsernin tuloslaskelmassa	67,2	87,3	342,7
Osuus osakkuusyritysten veroista konsernin tuloslaskelmassa	-19,2	-23,0	-97,8
Tilikauden voitto/tappio	48,0	64,3	244,9

Konsernin osuus osakkuusyritysten taseista

Milj. euroa	31.12.		
	2005	2006	2007
Varat			
Aineelliset hyödykkeet	788,7	733,2	767,7
Aineettomat hyödykkeet	4,0	3,2	2,5
Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet yhteensä	792,7	736,4	770,2
Biologiset hyödykkeet	1 448,8	1 543,8	1 791,8
Korottomat saamiset: Pitkäaikainen	34,8	59,5	41,9
Lyhytaikainen	103,8	89,7	104,5
Vaihto-omaisuus	55,1	57,2	54,8
Rahavarat	46,0	43,2	40,7
Varat yhteensä	2 481,2	2 529,8	2 803,9
Velat			
Koroton vieras pääoma: Pitkäaikainen	84,1	33,1	44,7
Lyhytaikainen	123,9	116,8	104,0
Velat: Pitkäaikainen	1 122,5	942,8	974,2
Lyhytaikainen	57,4	260,0	88,3
Verovelat	373,4	371,9	438,2
Velat yhteensä	1 761,3	1 724,6	1 649,4
Oma pääoma konsernin taseessa, netto	719,9	805,2	1 154,5
Jaottelu			
Oma pääoma ja varaukset	737,2	811,4	1 155,6
Suoraan omaan pääomaan kirjatut nettotulot (ks. liite 27)	-17,3	-6,2	-1,1
Osakkuusyritysten pääomaosuus-arvo	719,9	805,2	1 154,5

Konsernin osuus osakkuusyritysten tuloslaskelmista yrityksittäin

Milj. euroa	31.12. päättyvä tilikausi 2007						Yhteensä
	Arapoti	Bergvik	Sunila	Tornator	Veracel	Muut	
Liikevaihto	0,8	118,9	82,7	26,0	151,4	197,6	577,4
Myytyjä suoritteita vastaavat kulut	-0,5	-54,2	-80,4	-5,4	-132,8	-186,6	-459,9
Osuus operatiivisesta tuloksesta	0,3	64,7	2,3	20,6	18,6	11,0	117,5
IAS 41 -arvostus (liite 15)	-	178,7	-	69,7	39,4	-	287,8
Liikevoitto	0,3	243,4	2,3	90,3	58,0	11,0	405,3
Nettorahoituserät	0,0	-39,7	-0,9	-5,5	-13,1	-3,4	-62,6
Nettotulos ennen veroja	0,3	203,7	1,4	84,8	44,9	7,6	342,7
Verot	0,2	-57,0	-0,4	-21,8	-15,8	-3,0	-97,8
Tilikauden voitto/tappio	0,5	146,7	1,0	63,0	29,1	4,6	244,9

Konsernin osuus osakkuusyritysten taseista yrityksittäin

Milj. euroa	31.12.2007						Yhteensä
	Arapoti	Bergvik	Sunila	Tornator	Veracel	Muut	
Varat							
Aineelliset hyödykkeet	8,0	51,1	54,8	26,3	528,9	98,6	767,7
Aineettomat hyödykkeet	-	0,1	-	0,1	-	2,3	2,5
Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet yhteensä	8,0	51,2	54,8	26,4	528,9	100,9	770,2
Biologiset hyödykkeet	13,2	1 318,3	-	341,3	119,0	-	1 791,8
Korottomat saamiset:							
Pitkäaikainen	1,5	-	0,4	-	30,1	9,9	41,9
Lyhytaikainen	5,2	13,2	14,6	5,4	25,3	40,8	104,5
Vaihto-omaisuus	0,1	2,1	10,0	0,2	23,1	19,3	54,8
Rahavarat	0,5	8,7	1,7	17,7	0,3	11,8	40,7
Varat yhteensä	28,5	1 393,5	81,5	391,0	726,7	182,7	2 803,9
Velat							
Koroton vieras pääoma:							
Pitkäaikainen	-	13,5	-	0,1	4,6	26,5	44,7
Lyhytaikainen	0,1	53,3	19,9	11,1	7,7	11,9	104,0
Velat:							
Pitkäaikainen	-	562,4	10,3	179,1	185,1	37,3	974,2
Lyhytaikainen	2,6	6,8	1,4	2,9	44,0	30,6	88,3
Verovelat	0,1	374,9	5,7	50,7	3,1	3,7	438,2
Velat yhteensä	2,8	1 010,9	37,3	243,9	244,5	110,0	1 649,4
Oma pääoma konsernin taseessa, netto	25,7	382,6	44,2	147,1	482,2	72,7	1 154,5
Jaottelu							
Oma pääoma ja varaukset	25,7	384,9	44,2	146,0	482,2	72,6	1 155,6
Suoraan omaan pääomaan kirjatut nettotulot (ks. liite 27)	-	-2,3	-	1,1	-	0,1	-1,1
Osakkuusyritysten pääomaosuusarvo	25,7	382,6	44,2	147,1	482,2	72,7	1 154,5

Liite 17 Myytävissä olevat rahoitusvarat

Konserni ryhmittelee rahoitusvaransa kolmeen ryhmään: kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviin rahoitusvaroihin, eräpäivään asti pidettäviin sijoituksiin ja myytävissä oleviin rahoitusvaroihin. Tilinpäätöshetkellä konsernilla oli ainoas-

taan myytävissä olevia rahoitusvaroja. Kaikki myytävissä olevat rahoitusvarat on luokiteltu pitkäaikaisiksi varoiksi, ellei niitä aiota myydä seuraavan 12 kuukauden kuluessa.

Yhteenveto myytävissä olevista rahoitusvaroista

Milj. euroa	31.12. päättyvä tilikausi		2007
	2005	2006	
Hankintameno 1.1.			
Julkisesti noteeratut	137,2	55,5	25,6
Muut	132,7	124,2	122,8
Myytävissä olevat rahoitusvarat	269,9	179,7	148,4
Suoraan omaan pääomaan kirjatut tulot avaavassa taseessa	83,0	435,5	687,1
Myytävissä olevat rahoitusvarat 1.1.	352,9	615,2	835,5
Muuntoerot	-0,1	0,2	-10,1
SENAn myynti	-	-	376,9
Lisäykset	8,6	5,2	14,3
Suoraan omaan pääomaan kirjattavina tuloina kirjattavien käypien arvojen muutokset	352,5	251,2	217,7
Myyntistä saadut suoritus	-97,4	-209,1	-15,9
Myyntivoitto ja -tappio tuloslaskelmassa	-1,3	172,8	4,2
Tasearvo 31.12.	615,2	835,5	1 422,6

Noteerattujen arvopapereiden realisoitumattomat voitot ja tappiot

Milj. euroa	31.12. päättyvä tilikausi		2007
	2005	2006	
Realisoitumattomat voitot	436,2	687,1	905,3
Realisoitumattomat tappiot	-0,7	-	-0,9
Realisoitumattomat nettovoitot (Suoraan omaan pääomaan kirjatut nettotulot)	435,5	687,1	904,4
Hankintameno	179,7	148,4	518,2
Markkina-arvo	615,2	835,5	1 422,6
Realisoitumattomat nettovoitot (Suoraan omaan pääomaan kirjatut nettotulot)	435,5	687,1	904,4
Laskennalliset verovelat	-40,8	-4,2	-5,3
Realisoitumattomat voitot (Suoraan omaan pääomaan kirjatut nettotulot)	394,7	682,9	899,1
Muutos realisoitumattomissa voitoissa	339,9	288,2	216,2

Omistusten markkina-arvo ei ole alittanut kirjanpitoarvoa yli 12 kuukauden ajan, joten arvonalentumista ei tarvitse huomioida vuonna 2007.

Julkisesti noteerattujen osakkeiden käyvät arvot perustuvat tilinpäätöspäivän pörssinoteerauksiin. Muiden osakkeiden käyvät arvot perustuvat erilaisten menetelmien ja oletusten käyttöön tilinpäätöspäivän markkinatilanteen mukaan, käyttäen apuna esimerkiksi samantyyppisten sijoitusten hintakehitystä tai välittäjien arvioita. Myös muiden menetelmien, kuten osakehinnoittelumallien ja arvioitujen diskontattujen tulevien kassavirtojen avulla laskettuja käypiä arvoja voidaan käyttää.

Stora Enso vei 21.12.2007 päätökseen pohjoisamerikkalaisen tytäryhtiönsä Stora Enso North America, Inc:n myynnin NewPage Corporationille. Osakkeista saadun nettokauppahinnan pääoma-arvo kustannusten jälkeen oli yhteensä 556,7 milj. euroa. Tästä 191,0 milj. euroa saatiin rahavastikkeena. Loppuosa kauppahinnasta, joka käsitti lainan ja 19,9 prosenttia uuden yhtiön, NewPage Group Inc:n, osakkeista. 200 milj. Yhdysvaltain dollarin suuruinen laina arvostettiin 171,0 milj. dollarin arvoiseksi NewPage Corporationin liikkeeseen laskemi-

en vastaavanlaisten markkinahintaisten arvopapereiden perusteella. Osakeomistuksen arvo, 370 milj. dollaria, laskettiin arvioidun markkina-arvon perusteella. Laina ja osakkeet esitetään dollarimääräisinä myytävissä olevina rahoitusvaroina Stora Enson taseessa tilikauden lopussa. Niiden tasearvot ovat 115,9 milj. euroa ja 251,3 milj. euroa.

Stora Ensolla on 15,6 % osuus Pohjolan Voima Oy:n osakkeista. Pohjolan Voima Oy on yksityisessä omistuksessa oleva energia-alan yhtiöiden ryhmä, joka tuottaa sähköä ja lämpöä osakkeenomistajilleen Suomessa. Pohjolan Voima Oy käy kauppaa jäsentensä kanssa, ja Pohjolan Voimalle maksetaan sähköstä tuotantokustannusten perusteella hinnat, jotka ovat yleensä markkinahintoja alhaisemmat. Omistussuus arvostetaan neljännesvuosittain käypään arvoon kolmella menetelmällä: diskontatun kassavirran menetelmällä, osakehinnoittelumallilla ja aiempien transaktioiden kertoimella. Arvostuksessa yhdistyvät Nordpoolin markkinahintojen marginaaliarvot ja

toteutuneet kustannukset pienin oikaisuin. Huomioon on otettu edellisestä vuodesta lähtien Olkiluodon uuden ydinvoimalan rakentamisen eteneminen; diskontatun kassavirta-analyysin laskennassa käytetty keskimääräinen painotettu pääomakustannus oli 6,1 %. Energian hinnannousu kolmena edellisvuonna nosti merkittävästi noteeraamattomien osakkeiden arvoa. Vuonna 2007 arvostus oli 994,0 (780,0) milj. euroa 108,5 (108,5) milj. euron kirjanpitoarvoa vastaan. 885,5 (671,5) milj. euron uudelleenarvostus siirrettiin suoraan omaan pääomaan kirjattuihin nettotuloihin. Arvonnousuun ei liity laskennallista verovelkaa, koska Suomen verolainsäädännön mukaan yli 10 %:n omistukset on vapautettu myyntivoiton verotuksesta.

Konserni myi vuonna 2006 suurimman osan noteerattuihin osakkeisiin liittyvistä omistuksistaan osana ohjelmaa, jonka mukaisesti konserni pyrkii keskittämään pääomaresursit ydinliiketoimintoihin. Kokonaiskauppahinta noteeratuista osakkeista oli yhteensä 207,9 milj. euroa ja niihin liittyvät

myyntivoitot yhteensä 175,1 milj. euroa. Konserni teki kuitenkin muille omistuksilleen 2,9 milj. euron alaskirjauksen, jonka seurauksena konsernille jäi myynnistä 172,2 milj. euron netto-myyntivoitto. Vuonna 2005 vertailuluvut olivat 95,4 milj. euron myyntivoitto pääasiassa Advance Agrosta, joka on selostettu jäljempänä. Nettomyyntivoitto oli 5,3 milj. euroa.

Stora Enso allekirjoitti vuonna 2005 sopimuksen 18,8 % omistusosuutensa myynnistä thaimaalaisessa Advance Agro Public Company Limitedissä 80,4 milj. Yhdysvaltain dollarilla. Tästä aiheutui senhetkisen kurssin mukaan 2,6 milj. euron tappio sen 69,1 milj. euron tasearvosta. Transaktio tapahtui kolmessa maksuerässä sulkutilille, jonka sisältö oli tämän jälkeen määrä luovuttaa konsernille. Siten vuoden 2005 taseessa esitettiin 68,2 milj. euron (80,4 milj. Yhdysvaltain dollarin) lyhytaikainen myytävissä oleva rahoitusvara, joka sisältyy korollisiin saamisiin (ks. liite 20). Lopullinen maksusuoritus suoritettiin kokonaisuudessaan elokuussa 2006, ja transaktio saatiin päätökseen.

Merkittävimmät myytävissä olevat rahoitusvarat

Milj. euroa	31.12.2007			
	Omistus %	Osakkeet kpl	Hankintameno	Markkina-arvo
Julkisesti noteeratut osakkeet				
ABN Amro, kasvurahastot	n/a	useita	7,6	8,5
Billerud AB, Ruotsi	0,2	61 500	0,4	0,6
Nordea Foresta (kasvu), Suomi	n/a	useita	8,3	11,1
Packages Ltd, Pakistan		4 047 744	2,7	17,1
Muut kasvurahastot	n/a	useita	7,7	8,6
Julkisesti noteeratut osakkeet yhteensä			26,7	45,9
Noteeraamaton arvopaperi: NewPage-laina		USD 200 milj.	116,2	115,9
Julkisesti noteeratut osakkeet ja markkinakelpoiset arvopaperit yhteensä			142,9	161,8
Muut osakkeet				
Pohjolan Voima Oy	15,6	5 382 438	108,5	994,0
NewPage Group Inc	19,9	11 251 326	251,3	251,3
Muut	n/a	useita	15,5	15,5
Myytävissä olevat rahoitusvarat yhteensä 31.12.2007			518,2	1 422,6
Myytävissä olevat rahoitusvarat yhteensä 31.12.2006			148,4	835,5
Myytävissä olevat rahoitusvarat yhteensä 31.12.2005			179,7	615,2

904,4 (687,1) milj. euron ero myytävissä olevien rahoitusvarojen alkuperäisen hankintamenon ja tilinpäätöspäivän markkina-arvon välillä edustaa suoraan omaan pääomaan kirjattuja nettotuloja, jotka on esitetty liitteessä 27. Euromääräisten omistusten osuus myytävissä olevista rahoitusvaroista on 72,6 % (98,2 %).

Liite 18 Muut pitkäaikaiset sijoitukset

Milj. euroa	31.12.		
	2005	2006	2007
Eläkevarat (liite 23)	-	15,7	5,8
Muut pitkäaikaiset sijoitukset	28,3	45,4	16,8
Yhteensä	28,3	61,1	22,6

Liite 19 Vaihto-omaisuus

Milj. euroa	31.12.		
	2005	2006	2007
Aineet ja tarvikkeet	554,3	424,1	474,8
Keskeneräiset tuotteet	73,9	72,0	90,7
Valmiit tuotteet	1 090,0	1 064,0	980,3
Varaosat ja kulutushyödykkeet	333,4	369,8	298,8
Muu vaihto-omaisuus	5,4	5,0	10,5
Ennakkomaksut ja hakkuuoikeudet	147,8	135,7	226,1
Epäkuranttiusvaraus – varaosat	-30,2	-28,1	-66,2
Epäkuranttiusvaraus – valmiit tuotteet	-13,5	-14,6	-16,4
Markkina-arvovaraukset	-10,6	-8,4	-6,0
Yhteensä	2 150,5	2 019,5	1 992,6

Lyhytaikaiset korottomat saamiset

Milj. euroa	31.12.		
	2005	2006	2007
Myyntisaamiset	1 792,7	1 765,6	1 683,2
Varaus epävarmoista saatavista	-47,3	-42,3	-39,5
Ennakkomaksut ja siirtosaamiset	118,0	163,3	150,7
Optio-ohjelmien suojausinstrumentit (TRS)	28,3	28,7	2,6
Muut saamiset	294,5	241,3	266,1
Yhteensä	2 186,2	2 156,6	2 063,1

Suurin osa saamisista on lyhytaikaista, joten niiden kirjanpitoarvon katsotaan vastaavan niiden käypää arvoa. Yli vuoden päästä erääntyvät saamiset luokitellaan pitkäaikaisiksi.

Lyhytaikaiset korottomat saamiset valuutoittain

Milj. euroa	31.12.	
	2006	2007
EUR	1 164,1	1 175,3
USD	325,9	243,8
SEK	263,8	255,6
GBP	121,3	119,6
Muut valuutat	281,5	268,8
Yhteensä	2 156,6	2 063,1

Suurin osa Yhdysvaltain dollarin ja Englannin punnan määristä korottomista saamisista kuuluu sellaisille konserniyrityksille, joiden toimivaluutta on euro tai Ruotsin kruunu. 31.12.2007 erääntyneitä myyntisaamisia oli 219,5 (212,9) milj. euroa, mutta näistä ei oltu tehty varausta. Nämä saamiset liittyvät useisiin eri maihin ja asiakkaisiin, joilla ei ole viimeaikaisia laiminlyöntejä. Seuraavassa myyntisaamiset on ryhmitelty ikäjakautuksen mukaan:

Myyntisaamisten ryhmittely ikäjakautuksen mukaan

Milj. euroa	31.12.	
	2006	2007
Alle 30 päivää sitten erääntyneet	172,6	180,9
31–60 päivää sitten erääntyneet	23,8	25,6
61–90 päivää sitten erääntyneet	7,8	6,3
91–180 päivää sitten erääntyneet	2,0	1,9
Yli 180 päivää sitten erääntyneet	6,7	4,8
Erääntyneet tilit yhteensä	212,9	219,5
Erääntymättömät myyntisaamiset	1 510,4	1 424,2
Yhteensä	1 723,3	1 643,7

Luottotappiot olivat 13,7 (9,2) milj. euroa vähennettyinä 1,0 (1,6) milj. euron epävarmojen saatavien varauksen purkamisella. Lisätietoja on liitteessä 12, Tasearvojen arvostukset. Kaikki epävarmoihin saataviin liittyvät varaukset tehdään yksittellen ilman pyöristysoikaisuja. Niitä tarkistetaan säännöllisesti, jos asiakkaiden taloudellisessa tilanteessa tapahtuu muutoksia. Konsernin lyhytaikaisten saamisten operatiivinen ja rahoitusluontoinen luottoriski muodostuu luottojen kirjanpitoarvosta, koska konsernilla ei ole luottovakuutusta eikä kolmansien osapuolten myöntämiä takauksia. Erillisiä takauksia ei pidetä tarpeellisina, koska jos konsernilla on syytä epäillä asiakkaan taloudellista tilannetta, vaaditaan ennakkomaksu tai pankin antama peruuttamaton remburssi. Vuoden lopussa erääntymistä odottavien remburssien yhteissumma oli 19,5 milj. euroa.

Korolliset saamiset

Milj. euroa	31.12.		
	2005	2006	2007
Johdannaisinstrumentit (liite 27)	167,3	147,0	185,2
Osakkuusyritysten lainat	127,8	136,9	116,1
Lyhytaikainen myytävissä oleva rahoitusvara – (ks. liite 17)	68,2	-	-
Muut lainasaamiset	45,2	50,8	53,0
	408,5	334,7	354,3
Lyhytaikaiset saamiset: erääntyvät 12 kuukauden kuluessa	280,9	185,5	227,8
Pitkäaikaiset saamiset: erääntyvät yli 12 kuukauden kuluttua	127,6	149,2	126,5
Yhteensä	408,5	334,7	354,3

Taseessa 31.12.2007 olevien lainasaamisten vuosikorko vaihteli välillä 3,0–10,0 % (2,15–10,0 %). Konsernin rahoitusvarojen luonteen vuoksi niiden tasearvo on lähellä niiden käypää arvoa. Poikkeuksena tästä on osakkuusyhtiövelka Bergvik Skog AB:lle, jonka käypä arvo on 87,5 (96,6) milj. euroa ja tasearvo 83,4 (87,6) milj. euroa. Korollisiin saamisiin sisältyy siirtyviä korkoja 37,7 (34,6) milj. euroa, josta 24,0 (24,8) milj. euroa liittyy koronvaihtosopimuksiin.

Liite 21 Oma pääoma

Yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiön vähimmäisosakepääoma on 850 milj. euroa ja enimmäisosakepääoma 3 400 milj. euroa, jonka rajoissa osakepääomaa voidaan korottaa tai alentaa yhtiöjärjестystä muuttamatta. Osakkeiden lukumäärä on vähintään 500 miljoonaa ja enintään 2 000 miljoonaa kappaletta. Vaikka osakkeilla on sama kirjanpidollinen vasta-arvo, A-sarjan osakkeet tuottavat omistajalleen yhden äänen kutakin osaketta kohti ja R-sarjan osakkeet tuottavat yhden äänen kutakin kymmentä osaketta kohti. Jokaisella osakkeenomistajalla on kuitenkin vähintään yksi ääni. A-sarjan osakkeita on enintään 500 miljoonaa ja R-sarjan osakkeita enintään 1 600 miljoonaa kappaletta. Osakkeita voi olla kuitenkin yhteensä enintään 2 000 miljoonaa kappaletta. A-sarjan osakkeita voidaan vaihtaa R-sarjan osakkeiksi koska tahansa osakkeenomistajan vaatimuksesta. Yhtiön kauppakisteriin merkitty ja täysin maksettu osakepääoma 31.12.2007 oli sama kuin edellisvuonna eli 1 342,2 milj. euroa.

Osakkeiden tämänhetkinen kirjanpidollinen vasta-arvo on 1,70 euroa osakkeelta, kuten edellisenäkin vuonna. Osakkeiden

takaisnostoja ei tehty vuosina 2006 ja 2007, ja osakkeita ei mitätöity vuonna 2007.

Stora Enso Oyj:n omistuksessa oli 31.12.2007 omia osakkeita hankintamenoiltaan 10,2 (10,5) milj. euroa. Näistä 918 512 (952 627) oli R-sarjan osakkeita. Osakkeiden nimellisarvo oli 1,6 (1,6) milj. euroa ja osuus osakepääomasta 0,1 % (0,1 %) ja äänivallasta 0,04 % (0,04 %).

Vuoden 2007 lopussa hallituksen ja johtoryhmän jäsenet omistivat 5 590 (21 090) A-sarjan ja 123 647 (89 178) R-sarjan osaketta. Osakkeiden osuus yhtiön kokonaisäänimäärästä oli vähemmän kuin 0,1 %. Toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenen omistukset esitetään yksityiskohtaisesti liitteessä 9, Hallituksen ja johdon palkkiot. Konsernin optio-ohjelmat esitetään yksityiskohtaisesti liitteessä 31, Henkilöstön palkitsemisjärjestelmät. Millään näistä ohjelmista ei ole kuitenkaan ollut vaikutusta osakepääomaan maaliskuun 2004 jälkeen.

Oma pääoma 31.12.2007 oli 7 476,1 (7 799,6) milj. euroa ja markkina-arvo OMX Nordic Exchange Helsingissä 8,1 (9,5) mrd. euroa. A-osakkeiden markkina-arvo oli 10,19 (12,30) euroa ja R-osakkeiden 10,24 (12,00) euroa.

Osakepääoman muutokset

	A-osakkeet	R-osakkeet	Yhteensä
1.1.2005	179 048 523	658 194 876	837 243 399
Osakepääoman alentaminen 31.3.	-16 300	-24 250 000	-24 266 300
A-osakkeiden muunto R-osakkeiksi	-872 445	872 445	-
31.12.2005	178 159 778	634 817 321	812 977 099
Osakepääoman alentaminen 21.3.	-38 600	-23 400 000	-23 438 600
A-osakkeiden muunto R-osakkeiksi	-18 061	18 061	-
31.12.2006	178 103 117	611 435 382	789 538 499
A-osakkeiden muunto R-osakkeiksi 15.2.	-450	450	-
A-osakkeiden muunto R-osakkeiksi 13.7.	-284 857	284 857	-
A-osakkeiden muunto R-osakkeiksi 14.9.	-3 400	3 400	-
A-osakkeiden muunto R-osakkeiksi 15.11.	-324 175	324 175	-
A-osakkeiden muunto R-osakkeiksi 14.12.	-11 202	11 202	-
31.12.2007 ja 31.1.2008	177 479 033	612 059 466	789 538 499
Äänimäärä 31.12.2007	177 479 033	61 205 946	238 684 979
Osakepääoma 31.12.2007, milj. EUR	301,7	1 040,5	1 342,2
Osakepääoma 31.12.2006, milj. EUR	302,8	1 039,4	1 342,2
Osakepääoma 31.12.2005, milj. EUR	302,9	1 079,2	1 382,1

Osakkeen kirjanpidollinen vasta-arvo on 1,70 euroa.

31.1.2008 merkityt osakkeet edustavat kokonaismäärältään osakkeita, jotka oikeuttavat äänestämään tulevassa varsinaisessa yhtiökokouksessa.

Omat osakkeet

	Osakkeiden lukumäärä 2007			Hankintameno milj. euroa		
	A-osakkeet	R-osakkeet	Yhteensä	2005	2006	2007
Omat osakkeet 1.1.	-	952 627	952 627	180,8	259,8	10,5
Omien osakkeiden hankinnat vuoden aikana	-	-	-	345,0	-	-
Omien osakkeiden mitätöinti	-	-	-	-265,6	-249,1	-
Optio-ohjelmiin siirretyt osakkeet	-	-34 115	-34 115	-0,3	-0,2	-0,3
Omat osakkeet 31.12.	-	918 512	918 512	259,9	10,5	10,2

Konsernin jakokelpoiset varat 31.12.2007 olivat 3 423,8 (3 650,6) milj. euroa ja ne koostuivat kertyneistä voittovaroista 4 534,8 (5 097,4) milj. euroa vähennettynä 1 111,1 (1 446,8) milj. eurolla, joka muodostuu jakokelvottomista muuntoeroista, omista osakkeista sekä verottamattomista varauksista.

Liite 22 Vähemmistöosuudet

Stora Enso osti elokuussa 2007 Puolan valtiolta 28 % Stora Enso Poland SA:n osakkeista 64,3 milj. eurolla, jolloin jäljellä oleva vähemmistöosuus pieneni 5 %:iin. Osuus muodostuu yhtiön nykyisen ja eläkkeelle siirtyneen henkilöstön hallussa olevista osakkeista, jotka Stora Enso aikoo kuitenkin ostaa mahdollisimman pian. Stora Enso osti alun perin yhtiöstä 67 % joulukuussa 2004, jolloin vähemmistöosuuden arvo oli 69,4 milj. euroa. Osakkeiden oston seurauksena vähemmistöosuuden nykyinen tasearvo laski 14,2 milj. euroon (78,2 milj. euroa vuonna 2006). Ostohetkellä konsernissa oli toinen pieni 0,5 milj. euron vähemmistöosuus, joka myytiin vuonna 2007 serbialaisen tytäryhtiön myynnin yhteydessä.

Stora Enso vei syyskuussa 2006 päätökseen brasilialaisen Arapoti Groupin koko osakekannan oston. Tarkoituksena oli kuitenkin kehittää toimintaa paikallisen yhteistyökumppanin kanssa. Niinpä Stora Enso pääsi syyskuussa 2007 sopimukseen Etelä-Amerikan johtavan metsäteollisuusyhtiön Arauco kanssa Arapotin joidenkin toimintojen myynnistä. Arauco omistaa tulevaisuudessa 20 % Stora Enso Arapoti Industria de Papel SA:sta eli Stora Enson paperitoiminnoista Brasiliassa. Osuuden arvo oli noin 27,3 milj. euroa vuoden 2007 lopussa.

Ruotsin puunhankinta osti kesäkuussa 2007 vähemmistöosuuden Sydved Energileveranserista 6,2 milj. eurolla, jotta konserni voisi edelleen kehittää liiketoimintaansa Ruotsin bioenergiamarkkinoilla.

Stora Enso allekirjoitti huhtikuussa 2006 Shandong Huatai Paperin kanssa sopimuksen Stora Enso Huatai (Shandong) Paper Co Ltd -aikakauslehtipaperiyhtiön perustamisesta.

Stora Enso omistaa yhtiöstä 60 %. Paperikone oli valmiina aloittamaan kaupallisen tuotannon tammikuussa 2008. Sen vuotuinen kapasiteetti on 200 000 tonnia superkalanteroitua aikakauslehtipaperia. Käyttöomaisuusinvestoinnin arvo on noin 90 milj. euroa. Vuoden 2007 lopussa vähemmistöosuuden arvo Shandong Huatai Paperissa oli 15,5 (7,7) milj. euroa.

Stora Enso osti vuonna 2005 UPM-Kymmene Oyj:n omistaman 29 %:n vähemmistöosuuden Corenso United Oy Ltd:stä. Osakkeiden hankintahinta oli 22,3 milj. euroa, josta aiheutui 7,2 milj. euron vähennys kertyneistä voittovaroista. Tietyissä Corenson tytäryrityksissä edelleen olevien vähemmistöosuuksien arvo oli 4,4 (4,2) milj. euroa vuoden 2007 lopussa.

Stora Enso Timber Oy käytti vuonna 2005 optiotaan ostaa 34 %:n vähemmistöosuus baltialaisesta tytäryhtiöstään Stora Enso Timber AS:stä. Yhtiö omisti tämän jälkeen Baltian toiminnoista 100 %. Myös muut pienet vähemmistöosuudet Itävallan ja Saksan sahausliiketoiminnoista ostettiin kokonaan. Näiden lunastuksien kauppahinta oli yhteensä 58,9 milj. euroa. Erotus, 29,4 milj. euroa, vähennettiin kertyneistä voittovaroista.

Heinäkuussa 2005 Stora Enso China Holdings AB lisäsi omistusosuuttaan Suzhoun tehtaasta 80,9 %:sta 96,5 %:iin hankkimalla 15,6 % osuuden Suzhou Handicraft Co -osuuskunnan omistamasta Suzhou Papyrus Paper Company Ltd.:stä. Hankintahinta 8,5 milj. euroa aiheutti 7,4 milj. euron vähennyksen kertyneissä voittovaroissa. Jäljelle jäävän vähemmistön, 3,5 %, omistaa Suzhou New District Economic Development Group, ja sen arvo oli 0,4 milj. euroa vuoden 2007 lopussa.

Vähemmistöosuudet

Milj. euroa	31.12. päättyvä tilikausi		
	2005	2006	2007
1.1.	136,1	93,6	103,5
Muuntoerot	4,1	0,4	4,5
Vähemmistöosuudet hankituissa yrityksissä, vähennettynä myydyillä yrityksillä	0,9	-0,2	-0,6
Vähemmistöosuuksien lunastus	-94,2	-1,1	-71,3
Vähemmistöosuuksien lunastuksesta omaan pääomaan kirjatut kulut	43,2	0,1	-4,5
Tytäryritysten osittainen myynti	-	-	30,9
Osuus tilikauden tuloksesta	3,7	4,1	2,4
Osingot	-1,8	-1,1	-1,8
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset	1,6	7,7	8,8
31.12.	93,6	103,5	71,9

Merkittävimmät vähemmistöosuudet

Milj. euroa		31.12.		
		2005	2006	2007
Intercell SA Group	Puola	75,6	78,2	14,2
Stora Enso Arapoti Industria de Papel SA	Brasilia	-	-	27,3
Corenso United Oy Group	Suomi	4,9	4,2	4,4
FPB Holding GmbH & Co. KG (entinen Feldmühle Group)	Saksa	0,8	0,6	0,6
Fortek Oy	Suomi	4,0	4,6	4,2
Stora Enso Huatai Paper Co Ltd	Kiina	-	7,7	15,5
Muut	-	8,3	8,2	5,7
		93,6	103,5	71,9

Liite 23 Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet

Konsernilla on eri liiketoiminnoissa ja eri maissa useita eläkejärjestelyjä ja muita etuusjärjestelyjä, joiden kustannukset vuonna 2007 olivat 194,7 (232,2) milj. euroa (ks. liite 8). Valtaosa järjestelyistä on maksupohjaisia. Niistä kirjatut kulut olivat yhteensä 201,7 (166,0) milj. euroa. Lisäksi konsernilla on joitakin etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä, jotka tuottivat 7,0 milj. euron voiton vuonna 2007 (66,2 milj. euron kulut vuonna 2006). Tämä selittyy sillä, että takautuvaan työsuoritukseseen perustuvat kulut hyvitetään tuloslaskelmaan Yhdysvalloissa tehtyjen työterveyshuollon kulujen leikkaamiseen tähtäävien sopimusten seurauksena.

Konserniyritysten johdon eläkeikä on 60–65 vuotta. Konsernin johtoryhmän jäsenillä on oikeus jäädä eläkkeelle 60 vuoden iässä. Muun henkilöstön eläkeikä määräytyy kansallisten käytäntöjen mukaan tai niistä säädetään paikallisilla työehtosopimuksilla. Jälkimmäisessä tapauksessa konserniin voi kohdistua tiettyjä eläkeikää edeltäviä vastuuta, joilla kateetaan varhaiseläkkeelle jääneiden eläketulo varhaiseläkkeelle siirtymisen ja kansallisesti määritetyn eläkeiän välisenä aikana.

Valtaosa tuloslaskelmaan kirjattavista kuluista liittyy maksupohjaisiin eläkejärjestelyihin. Niihin liittyvät pitkäaikaiset velat taseessa ovat kuitenkin vain 3,1 (2,9) milj. euroa, sillä suurin osa kuluista puretaan kuukausipalkan maksamisen yhteydessä.

Rahastoimattomien etuuspoijaisten järjestelyjen alijäämä on esitetty taseessa täysimääräisenä. Se oli 321,5 milj. euroa vuonna 2007 eli merkittävästi vähemmän kuin edellisvuonna, jolloin vastuut olivat 724,1 milj. euroa. Taseeseen kirjattavat vastuut vuositason pienensivät 402,6 milj. eurolla vuonna 2007. Tästä 293,0 milj. euroa liittyi tosin Stora Enson Pohjois-Amerikan toimintojen myyntiin joulukuussa 2007 ja 46,6 milj. euroa liittyi Yhdysvalloissa takautuvaan työsuoritukseseen perustuvien kulujen hyvittämiseen tuloslaskelmaan. Myös vuoden 2006 positiiviset talousnäkymät pienensivät tuloslaskelmaan kirjattavien vakuutusmatemaattisten kulujen määrää vuonna 2007, ja konsernin vastuiden pieneminen johtuu osaltaan juuri tästä sekä tilikaudella maksetuista tavanomaisista maksuista. Sekä etuuspoijaiset velvoitteet tuloslaskelmassa, 7,0 milj. euroa, että suoraan omaan pääomaan kirjatut voitot ja tappiot, 17,3 milj. euroa, olivat positiivisia vuonna 2007. Vuonna 2006 tuloslaskelmaan kirjattiin 66,2 milj. euron kulu, kun taas suoraan omaan pääomaan kirjattiin 135,1 milj. euron hyvytys.

Konsernin toimintaperiaate alijäämien osalta on rahastoida sellaiset määrät, jotka täyttävät paikallisten viranomaisten vaatimukset verovähennyskelpoisille maksuille. Vakuutusmatemaattisten eläkevastuulaskelmien diskonttokertoimet määräytyvät markkinakorkokannan mukaan. Konsernin painotuksena on kuitenkin tarjota maksupohjaisia järjestelyjä työsuhteen päättymisen jälkeisiä etuuksia varten. Kaikkia etuuspoijaisten järjestelyjen varausta ja kirjanpitoa koskevia aspekkeja arvioidaan konsernitaseella.

Konserni sovelsi ennen 1.1.2006 niin sanottua putkimenettelmää (corridor method) etuuspoijaisten järjestelyjen vakuutusmatemaattisten voittojen ja tappioiden yli menevän osuuden kirjaamisessa tuloslaskelmaan järjestelyyn osallistuvien henkilöiden keskimääräisenä jäljellä olevana työaikana mahdolliset supistamiset huomioon ottaen. Stora Enso otti kuitenkin 1.1.2006 käyttöön IAS 19 -standardin muutoksen Työsuhte-etuudet – Vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot, konsernijärjestelyt ja julkistaminen, jonka mukaan kaikki vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot kirjataan taseessa suoraan omaan pääomaan. Muutosta on sovellettu takautuvasti IAS 19 -standardin muutoksen käyttöönottoon liittyvien siirtymäsäännösten mukaisesti, ja vertailuluvut on oikaistu.

Konserni kirjaa kaikki tietyistä etuuspoijaisista eläkejärjestelyistä aiheutuvat vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot välittömästi suoraan omaan pääomaan, kuten kohdassa Konsernin laskelma kirjatusta tuotoista ja kuluista ("SORIE") on esitetty. Käsittely ei koske takautuvaan työsuoritukseseen perustuvia kuluja. Taseeseen kirjattu vastuu etuuspoijaisesta eläkejärjestelystä vastaa siten vain itse järjestelyn yli- tai alijäämää, jos takautuvaan työsuoritukseseen perustuvia kuluja ei ole. Nämä kulut tunnistetaan järjestelyihin tehtävien muutosten yhteydessä, ja karttavat kulut esitetään tuloslaskelmassa. Karttumattomat summat poistetaan systemaattisesti karttumisjaksolla. Takautuvaan työsuoritukseseen perustuvat kulut tarkoittavat etuuksien ehdoissa tapahtuneita muutoksia. Siten jos työehtosopimus aiheuttaa lisää etuuksia, ne kirjataan välittömästi kuluksi siltä osin kuin ne on maksettava välittömästi. Jos lisääntyneitä etuuksia ei kuitenkaan makseta useaan vuoteen – jos järjestely koskee esimerkiksi tulevaisuudessa eläkkeelle siirtyviä – etuuden keskimääräinen syntymisajanjakso lasketaan ja kustannus kirjataan kuluksi kyseiseltä jaksolta. Samoja periaatteita noudatetaan, jos sopimukset vähentävät tai kasvattavat tulevista etuuksista aiheutuvia kuluja. Konsernin järjestelyihin tehtiin muutoksia vain Pohjois-Amerikassa, mutta koska Stora Enso myi Pohjois-Amerikan toimintonsa joulukuussa 2007, lisäsummia ei enää esitetä taseessa. Lopettujen toimintojen tuloslaskelmaan kirjattiin kuitenkin 46,6 milj. euron hyvytys takautuvaan työsuoritukseseen perustuvista kuluista vuonna 2007 työterveyskulujen karsimiseen liittyvien liitosopimusten seurauksena.

Konsernitaseeseen kirjataan täysi varaus kaikista järjestelyn alikatteista oikaistuna edellisvuosina takautuvaan työsuoritukseseen perustuvilla kuluilla, joita ei ole vielä poistettu. Näin konsernitase heijastaa täydellisesti etuuspoijaisten järjestelyjen todellista yli- tai alijäämää ja taseen nettovelka on linjassa järjestelmien todellisten vastuiden kanssa.

Pohjois-Amerikan toimintojen myynnin rahoitusvaikutus etuuspoijaisten järjestelyjen kuluihin on esitetty alla olevissa taulukoissa. Vaikutukset on jaettu jatkuviin ja lopetettaviin toimintoihin seuraavissa:

- Suoraan omaan pääomaan kirjatut vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot – SORIE
- Tuloslaskelma

Suoraan omaan pääomaan kirjatut vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot (SORIE)

Milj. euroa	31.12. päättyvä tilikausi								
	Koko liiketoiminta			Jatkuvat toiminnot			Lopetettavat toiminnot		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007
Vakuutusmatemaattiset voitot/ (tappiot)	-60,2	135,1	17,3	8,1	67,5	13,6	-68,3	67,6	3,7
Laskennalliset verot	27,0	-46,6	-6,3	8,3	-20,5	-4,9	18,7	-26,1	-1,4
Yhteensä henkilöstökuluissa	-33,2	88,5	11,0	16,4	47,0	8,7	-49,6	41,5	2,3

Etuuspohjaisten järjestelyjen kulut jatkuvissa ja lopetettavissa toiminnoissa

Milj. euroa	31.12. päättyvä tilikausi								
	Koko liiketoiminta			Jatkuvat toiminnot			Lopetettavat toiminnot		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007
Tilikauden työsuorituksen perustuvat kulut	45,3	45,6	29,2	22,3	22,4	14,0	23,0	23,2	15,2
Korkokulut	104,6	104,8	108,9	40,3	38,2	51,4	64,3	66,6	57,5
Varojen odotettu tuotto	-74,3	-88,1	-97,3	-13,6	-26,0	-37,4	-60,7	-62,1	-59,9
Tilikaudella kirjatut takautuvaan työsuorituksen perustuvat kulut	-3,4	4,3	-45,2	0,9	0,1	1,4	-4,3	4,2	-46,6
Suoritukset	-28,7	-0,4	-2,6	-28,7	-0,4	-2,6	-	-	-
Yhteensä henkilöstökuluissa	43,5	66,2	-7,0	21,2	34,3	26,8	22,3	31,9	-33,8

Tiedot eläkejärjestelystä, eläkevaroista ja investointikäytännöistä konsernin tärkeimmissä toimintamaissa on esitetty alla.

Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt maittain

Milj. euroa	31.12.2007						
	Kanada	Suomi	Saksa	Ruotsi	Yhdysvallat	Muut	Yhteensä
Etuuspohjaiset velvoitteet	-	378,9	269,1	249,3	-	192,0	1 089,3
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	-	364,3	4,3	238,0	-	161,2	767,8
Etuuspohjaisten järjestelyjen nettovastuut	-	14,6	264,8	11,3	-	30,8	321,5

Milj. euroa	31.12.2006						
	Kanada	Suomi	Saksa	Ruotsi	Yhdysvallat	Muut	Yhteensä
Etuuspohjaiset velvoitteet	242,2	371,7	281,7	260,9	946,5	289,7	2 392,7
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	199,2	344,6	3,5	241,9	635,2	244,2	1 668,6
Etuuspohjaisten järjestelyjen nettovastuut	43,0	27,1	278,2	19,0	311,3	45,5	724,1

Kanada

Konsernin eläkejärjestelyt Kanadassa purettiin joulukuussa 2007, kun Stora Enso North America Inc myytiin. Taseeseen kirjattava velka oli tuolloin 31,6 milj. euroa, kun se 31.12.2006 oli 43,0 milj. euroa.

Suomi

Suomessa eläketurva rahoitetaan pääasiassa maksupohjaisina järjestelyinä, joista aiheutuva kulu tuloslaskelmassa on 94,5 (78,5) milj. euroa. Etuuspohjaisten järjestelyjen kattamista vastuista aiheutui 4,1 (5,2) milj. euron kulut. Eläketurva on vuodesta 2001 lähtien järjestetty kokonaan paikallisten eläke-vakuutusyhtiöiden kautta. Etuuspohjainen eläkevastuu on yhteensä 378,9 (371,7) milj. euroa ja eläkevarat 364,3 (344,6) milj. euroa. Nettovelaksi jää siten 14,6 (27,1) milj. euroa. Suomessa valtio maksaa suhteellisesti suurimman osan eläk-

keistä, joten konsernin vastuut ovat Suomessa suhteessa paljon pienemmät kuin vertailumaissa.

Järjestelyihin kuuluvia varoja hoitavat Suomessa vakuutusyhtiöt, mutta järjestelyjen piiriin kuuluvat työnantajat eivät saa yksityiskohtaisia tietoja varojen rakenteesta ja niiden sijoitusstrategiasta, koska varat kuuluvat vakuutusyhtiöille. Varoja hoidetaan paikallisen lainsäädännön määräysten mukaisesti, joiden perusteella eläkettä on aina maksettava taattu summa markkinatilanteesta huolimatta.

Saksa

Saksassa eläkevastuut olivat yhteensä 42,1 (37,4) milj. euroa, joista 26,9 (22,1) milj. euroa liittyi maksupohjaisiin ja 15,2 (15,3) milj. euroa etuuspohjaisiin järjestelyihin. Etuuspohjaisten eläkejärjestelmien vastuut ovat yhteensä 269,1 (281,7) milj. euroa, joka on lähes kokonaan rahastoimatonta, koska

eläkevarat ovat vain 4,3 (3,5) milj. euroa. Etuuspohjainen eläketurva on järjestetty pääasiassa tekemällä taseeseen kirjanpidollinen varaus. Joissakin pienissä järjestelyissä käytetään vakuutusyhtiöitä tai riippumattomia asiamiehiä. Eläke-etuudet perustuvat eläkettä kartuttavan työsuhteen aikana tehtyihin työvuosiin ja ansaittuihin palkkoihin. Eläkemaksujen alkamisaika määräytyy kansallisen eläkejärjestelmän mukaisen eläkeiän perusteella. Yhtiöt maksavat itse eläkettä suoraan entisille työntekijöille, mistä aiheutuu 20,3 (20,6) milj. euron käteiskustannukset. Eläkkeensaanti on turvattu laissa olevalla vaatimuksella, jonka mukaan taseeseen tehdyt kirjanpidolliset varaukset vakuutetaan tiettyyn rajaan asti.

Ruotsi

Ruotsissa useimmat työntekijät kuuluvat maksupohjaisiin eläkejärjestelyihin, joista aiheutuva kulu tuloslaskelmassa oli 50,5 (42,4) milj. euroa. Etuuspohjaisiin järjestelyihin kuuluvat pääasiassa toimihenkilöt, ja niistä aiheutui 4,1 (4,5) milj. euron kulu. Tilikaudella maksetut eläkemaksut olivat kuitenkin yhteensä 17,2 (14,3) milj. euroa.

Etuuspohjaisten järjestelyjen eläketurva järjestettiin sekä eläkevakuutusyhtiöiden kautta että tekemällä kirjanpidossa taseeseen PRI/FPG-järjestelmän mukainen varaus. Heinäkuussa 2005 perustettiin kuitenkin uusi eläkerahasto, johon siirrettiin 212,0 milj. euron summa, jotta rahasto voisi tehdä itse omat sijoituksensa. Samalla kirjanpidolliset varaukset poistettiin. Aiemmin Ruotsin eläkevastuita ei rahastoitu vaan ne olivat jokaisen ruotsalaisen yksikön taseessa. Uuden rahaston myötä suurin osa vastuista poistettiin konsernitaseesta ja eläkevastuut rahastotiin, ja nykyisin yhteenlasketuista vastuista rahastoidaan 232,4 (243,7) milj. euroa, jolloin rahastoimattomaksi osuudeksi jää 16,9 (17,2) milj. euroa ja nettovastuiksi yhteensä 11,3 (19,0) milj. euroa. Kuten Suomessa, valtaosa eläkkeistä tulee valtiolta, erityisesti maksupoh-

jaisissa järjestelyissä. Stora Enso maksaa rahastolle lisäeläkkeenä kaikkia paikallisia lakisääteisiä eläkevastuita enemmän, joten jäljelle jäävä vastuu vuonna 2007 liittyy pääasiassa muihin pienempiin järjestelyihin. Aiemmin taseessa oleva vastuu edusti kuitenkin pääasiassa Ruotsin paikallisten määräysten ja IFRS:n välisen vakuutusmatemaattisen laskentaperusteen erotusta.

Rahaston sijoitusten pitkäaikainen tuottotavoite on 3 %:n toteutunut reaaliuotto verojen jälkeen. Sijoituskäytäntö määrittää pitkäaikaiset strategiset allokointitavoitteet seuraavasti: kiinteistöt enintään 10 %, osakkeet enintään 30 % ja painotus korkoinstrumenteissa.

Yhdysvallat

Konsernin eläkejärjestelyt Yhdysvalloissa purettiin joulukuussa 2007 Stora Enso North America, Inc:n myynnin myötä. Tuolloin taseen vastuu oli 261,4 milj. euroa, kun se 31.12.2006 oli 311,3 milj. euroa. Yhdysvalloissa eläke- ja terveydenhuoltovastuut olivat Stora Enson kannalta erittäin merkittävät. Etuuspohjaisten järjestelyjen vastuut vuonna 2006 olivat 946,5 milj. euroa ja eläkevarat 635,2 milj. euroa.

Muut maat

Muissa maissa etuuspohjaiset eläkevastuut olivat yhteensä 192,0 (289,7) milj. euroa. Eläkevarat olivat 161,2 (244,2) milj. euroa, joten nettovastuiksi muodostui 30,8 (45,5) milj. euroa. Merkittäviä vastuita oli vain Isossa-Britanniassa, 105,8 (120,3) milj. euroa, mutta rahastoimattomat nettovastuut olivat vain 5,8 (17,2) milj. euroa. Alankomaissa aiemmin olleet merkittävät 118,5 milj. euron vastuut liittyivät Berghuizerin tehtaan. Tehdas kuitenkin suljettiin vuonna 2007, joten valtaosa vastuista on sulautettu osaksi alan järjestelmää. Tehtaaseen kohdistunut pieni ylikate kuitenkin palautui Alankomaiden lain mukaan päärahastoon sulkemisen yhteydessä.

Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet

Milj. euroa	31.12.		
	2005	2006	2007
Vastuut etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä	513,2	401,2	316,8
Muut työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	375,1	361,9	10,5
	888,3	763,1	327,3
Etuuspohjaiset järjestelyt (ks. liite 18)	-	15,7	5,8
Yhteensä	888,3	747,4	321,5

Taseen saatavat ja velat

Milj. euroa	31.12.								
	Etuuspohjaiset järjestelyt, vastuut netto			Etuuspohjaiset järjestelyt, varat			Etuuspohjaiset järjestelyt, velat		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007
Rahastoitujen vastuiden nykyarvo	1 834,7	1 729,7	792,8	-	356,8	233,6	1 834,7	1 372,9	559,2
Rahastoimattomien vastuiden nykyarvo	738,8	663,0	296,5	-	-	-	738,8	663,0	296,5
Etuuspohjaiset velvoitteet	2 573,5	2 392,7	1 089,3	-	356,8	233,6	2 573,5	2 035,9	855,7
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	1 710,2	1 668,6	767,8	-	369,9	239,4	1 710,2	1 298,7	528,4
Etuuspohjaisten järjestelyjen nettorahoitus	863,3	724,1	321,5	-	-13,1	-5,8	863,3	737,2	327,3
Kirjaamattomat takautuvaan työsuoritukseen perustuvat kulut	25,0	23,3	-	-	-2,6	-	25,0	25,9	-
Saamiset/velat taseessa	888,3	747,4	321,5	-	-15,7	-5,8	888,3	763,1	327,3

Eläkevastuut taseessa

Milj. euroa	31.12.								
	Etuuspohjaiset järjestelyt yhteensä			Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt			Muut eläkejärjestelyt		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007
Rahastoitujen vastuiden nykyarvo	1 834,7	1 729,7	792,8	1 805,6	1 729,7	792,5	29,1	-	0,3
Rahastoimattomien vastuiden nykyarvo	738,8	663,0	296,5	398,2	314,4	286,1	340,6	348,6	10,4
Etuuspohjaiset velvoitteet	2 573,5	2 392,7	1 089,3	2 203,8	2 044,1	1 078,6	369,7	348,6	10,7
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	1 710,2	1 668,6	767,8	1 681,1	1 651,2	767,5	29,1	17,4	0,3
Etuuspohjaisten järjestelyjen nettovastuut	863,3	724,1	321,5	522,7	392,9	311,1	340,6	331,2	10,4
Kirjaamattomat takautuvaan työsuoritukseen perustuvat kulut	25,0	23,3	-	-9,5	-7,4	-	34,5	30,7	-
Eläkevastuut taseessa	888,3	747,4	321,5	513,2	385,5	311,1	375,1	361,9	10,4

Eläkekulut tuloslaskelmassa

Milj. euroa	31.12. päättyvä tilikausi								
	Etuuspohjaiset järjestelyt yhteensä			Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt			Muut eläkejärjestelyt		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007
Tilikauden työsuoritukseen perustuvat kulut	45,3	45,6	29,2	37,1	35,9	26,9	8,2	9,7	2,3
Korkokulut	104,6	104,8	108,9	85,8	84,9	96,5	18,8	19,9	12,4
Varojen odotettu tuotto	-74,3	-88,1	-97,3	-72,8	-87,1	-96,7	-1,5	-1,0	-0,6
Tilikaudella kirjatut takautuvaan työsuoritukseen perustuvat kulut	-3,4	4,3	-45,2	0,9	12,0	-0,1	-4,3	-7,7	-45,1
Suoritukset	-28,7	-0,4	-2,6	-28,7	-0,5	-2,6	-	0,1	-
Yhteensä henkilöstökuluissa	43,5	66,2	-7,0	22,3	45,2	24,0	21,2	21,0	-31,0

Eläkevastuiden täsmäytys

Milj. euroa	31.12.								
	Etuuspohjaiset järjestelyt yhteensä			Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt			Muut eläkejärjestelyt		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007
Eläkevastuut 1.1.	1 076,8	888,3	747,4	764,6	513,2	385,5	312,2	375,1	361,9
Muuntoerot	-17,0	4,7	-32,2	-37,2	21,9	-1,5	20,2	-17,2	-30,7
Yrityssostot ja -myynnit	7,7	-6,7	-293,0	7,7	-6,7	-24,7	-	-	-268,3
Nettokulut tuloslaskelmassa	43,5	66,2	-7,0	22,3	45,2	24,0	21,2	21,0	-31,0
Omaan pääomaan kirjatut vakuutusmatemaattiset (voitot) ja tappiot	60,2	-135,1	-17,3	25,2	-130,5	-6,7	35,0	-4,6	-10,6
Maksetut eläkkeet	-283,2	-68,1	-75,4	-270,2	-55,7	-64,5	-13,0	-12,4	-10,9
Suoritukset	0,3	-1,9	-1,0	0,8	-1,9	-1,0	-0,5	-	-
Eläkevastuut taseessa	888,3	747,4	321,5	513,2	385,5	311,1	375,1	361,9	10,4

Etuuspohjaiset järjestelyt: Velvoitelaskelmien maakohtaiset olettamukset

Milj. euroa	31.12. päättyvä tilikausi									
	Kanada		Suomi		Saksa		Ruotsi		Yhdysvallat	
	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007
Diskonttokorko %	5,3	5,7	4,5	5,0	4,5	5,2	4,3	5,0	5,8	6,0
Varojen vuosittainen tuotto-odotus %	7,0	7,0	4,5	4,4	4,3	4,5	5,0	6,0	8,0	8,1
Palkkatason nousu %	2,2	2,1	4,0	4,0	2,2	2,2	3,0	3,0	4,5	4,5
Eläketason nousu %	0,0	0,0	2,1	2,1	1,3	1,7	2,0	2,0	0,0	0,0
Nykyinen eläkeikä keskimäärin	59,9	59,8	64,0	64,0	65,0	65,0	65,0	63,7	60,0	59,8
Painotettu keskimääräinen elinajan-odote	83,3	83,6	88,0	87,0	84,2	85,3	84,4	86,7	83,1	83,1

Järjestelyihin kuuluvien varojen tuotto-odotukset maittain

Milj. euroa	31.12.2007						
	Kanada	Suomi	Saksa	Ruotsi	Yhdys- vallat	Muut	Yhteensä
Varojen toteutunut tuotto	-2,3	2,7	0,1	4,2	35,5	8,6	48,8
Vakuutusmatemaattisissa laskelmissa käytetty arvioitu tuotto	14,4	14,5	0,1	11,9	45,5	10,9	97,3
Omaan pääomaan kirjattu tilikauden vakuutusmatemaattinen tappio	-16,7	-11,8	-	-7,7	-10,0	-2,3	-48,5

Milj. euroa	31.12.2006						
	Kanada	Suomi	Saksa	Ruotsi	Yhdys- vallat	Muut	Yhteensä
Varojen toteutunut tuotto	22,0	10,5	0,2	19,0	79,9	14,1	145,7
Vakuutusmatemaattisissa laskelmissa käytetty arvioitu tuotto	13,6	1,4	0,1	11,0	48,5	13,5	88,1
Omaan pääomaan kirjattu tilikauden vakuutusmatemaattinen voitto	8,4	9,1	0,1	8,0	31,4	0,6	57,6

Eläkevastuut maittain

Milj. euroa	31.12.2007						
	Kanada	Suomi	Saksa	Ruotsi	Yhdys- vallat	Muut	Yhteensä
Rahastoitujen vastuiden nykyarvo	-	378,9	8,5	232,4	-	173,0	792,8
Rahastoimattomien vastuiden nykyarvo	-	-	260,6	16,9	-	19,0	296,5
Etuuspohjaiset velvoitteet	-	378,9	269,1	249,3	-	192,0	1 089,3
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	-	364,3	4,3	238,0	-	161,2	767,8
Eläkevastuut taseessa	-	14,6	264,8	11,3	-	30,8	321,5

Milj. euroa	31.12.2007						
	Kanada	Suomi	Saksa	Ruotsi	Yhdys- vallat	Muut	Yhteensä
Jaottelu							
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	-	14,6	264,8	11,3	-	20,4	311,1
Muut eläkejärjestelyt	-	-	-	-	-	10,4	10,4
Eläkevastuut taseessa	-	14,6	264,8	11,3	-	30,8	321,5

Eläkevastuut maittain

Milj. euroa	31.12.2006						
	Kanada	Suomi	Saksa	Ruotsi	Yhdys- vallat	Muut	Yhteensä
Rahastoitujen vastuiden nykyarvo	216,4	371,7	7,7	243,7	622,7	267,5	1 729,7
Rahastoimattomien vastuiden nykyarvo	25,8	-	274,0	17,2	323,8	22,2	663,0
Etuuspohjaiset velvoitteet	242,2	371,7	281,7	260,9	946,5	289,7	2 392,7
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	199,2	344,6	3,5	241,9	635,2	244,2	1 668,6
Etuuspohjaisten järjestelyjen nettovastuut	43,0	27,1	278,2	19,0	311,3	45,5	724,1
Kirjaamattomat takautuvaan työsuorituksen perustuvat kulut	-7,4	-	-	-	30,7	-	23,3
Eläkevastuut taseessa	35,6	27,1	278,2	19,0	342,0	45,5	747,4

Milj. euroa	31.12.2006						
	Kanada	Suomi	Saksa	Ruotsi	Yhdys- vallat	Muut	Yhteensä
Jaottelu							
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	14,2	27,1	278,2	19,0	13,3	33,7	385,5
Muut eläkejärjestelyt	21,4	-	-	-	328,7	11,8	361,9
Eläkevastuut taseessa	35,6	27,1	278,2	19,0	342,0	45,5	747,4

Kaksi tärkeintä konsernin eläkevastuusiin vaikuttavaa taloudellista tekijää ovat korkojen vaihtelu ja inflaatio-odotukset. Siten eläkevarojen sijoitusten allokoinnin tavoitteena on neutralisoida näiden tekijöiden vaikutukset ja maksimoida sijoitusten tuotto. Järjestelyihin kuuluvien varojen tuotto-odotukset määritettiin ottamalla huomioon varoja koskevat pitkäaikaiset

tuotto-odotukset konsernin eläkesäätiöiden ja -rahastojen nykyisten sijoitusperiaatteiden mukaisesti. Tuotto-odotukset heijastavat historiallista tuottoanalyysia ja rahoitusmarkkinoiden tulevaa kehitystä koskevia odotuksia pitkäaikaisten velkakirjasijoitusten tuoton ja tärkeimpien osakeindeksien hinta-/voittosuhteen perusteella.

Järjestelyihin sisältyvät varat

Milj. euroa	31.12.					
	2005		2006		2007	
	Arvo	%	Arvo	%	Arvo	%
Osakkeet	800,5	46,8	758,2	45,4	318,3	41,5
Velat	524,6	30,7	594,3	35,6	243,1	31,7
Velat osakkuusyrityksiltä	113,2	6,6	106,0	6,4	94,4	12,2
Rahavarat	138,9	8,1	55,7	3,3	48,1	6,3
Muut	133,0	7,8	154,4	9,3	63,9	8,3
Eläkerahastojen varat yhteensä	1 710,2	100,0	1 668,6	100,0	767,8	100,0

Eläkejärjestelmien varat eivät sisällä konsernin kiinteistöomaisuutta tai muuta omaisuutta tai yhtiön omia rahoitusinstrumentteja.

Suomen 364,3 (344,6) milj.euron eläkevarojen jakaumaa ei raportoida erikseen, sillä varojen todellinen allokointi voidaan vain arvioida vakutusyhtiöiden julkaisemien tavoitearvojen perusteella.

Järjestelyihin sisältyvät varat maittain

Milj. euroa	Kanada		Ruotsi		Yhdysvallat		Muut		Yhteensä	
	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007
Osakkeet	114,4	-	67,0	71,4	337,8	-	239,0	246,9	758,2	318,3
Velat	75,2	-	22,2	15,4	215,2	-	281,7	227,7	594,3	243,1
Velat osakkuusyrityksiltä	-	-	106,0	94,4	-	-	-	-	106,0	94,4
Rahavarat	8,0	-	35,8	36,9	0,5	-	11,4	11,2	55,7	48,1
Muut	1,6	-	10,9	19,9	81,7	-	60,2	44,0	154,4	63,9
Eläkerahastojen varat yhteensä	199,2	-	241,9	238,0	635,2	-	592,3	529,8	1 668,6	767,8

Vuonna 2008 odotetaan maksettavan suorituksia 60,0 milj. euron arvosta. Summa vastaa konsernin jatkuvien toimintojen normaalisuorituksia. Vuonna 2007 maksuja oli yhteensä 75,4

(68,1) milj. euroa, josta 58,5 (52,5) milj. euroa liittyi jatkuviin toimintoihin.

Liite 24 Velat

Stora Enso allekirjoitti toukokuussa 2007 uuden 1,4 miljardin euron määräisen syndikoidun luottosopimuksen 15 pankin kanssa. Tämä viisivuotinen laina aiotaan käyttää yhtiön yleisiin rahoitustarpeisiin, ja se korvasi aiemman 1,75 mrd. euron syndikoidun luoton. Lainan korkokustannus on Euribor lisätynä 0,225 %:lla.

Stora Enso julkisti maaliskuussa 2006 vaihtotarjouksen vuonna 2011 erääntyvistä 7,375 %:n Yhdysvaltain dollarimääräisistä joukkovelkakirjoista ja laski liikkeeseen uusia joukkovelkakirjoja. Vaihtotarjouksen tuloksena vanhoja joukkovelkakirjoja tarjottiin sitovasti vaihdettavaksi 281,2 milj. dollarin (191,0 milj. euron) nimellisarvosta (noin 37,5 %) ja tilityksen yhteydessä Stora Enso toimitti vaihtoon osallistuville joukkovelkakirjojen omistajille uudet 6,404 %:n vuonna 2016 erääntyvät joukkovelkakirjat. Huhtikuussa Stora Enso laski liikkeeseen käteistä vastaan vuonna 2016 erääntyviä joukkovelkakirjoja, jotka ovat ehdoiltaan identtisiä vaihtotarjouksessa mainittujen 2016 erääntyvien joukkovelkakirjojen kanssa. Näiden 207,9 milj. dollarin (141,2 milj. euron) määräisten 10 vuoden lisäjoukkovelkakirjojen erääntymisaika on 15.4.2016. Konserni laski liikkeeseen myös 30 vuoden joukkovelkakirjalainan käteistä vastaan erillisessä erässä. Liikkeeseenlaskua lisättiin alkuperäisestä 250 milj. dollarista 300 milj. dollariin vahvan kysynnän vuoksi. Näiden 7,25 %:n joukkovelkakirjojen erääntymisaika on 15.4.2036. Uusien käteistä vastaan myytävien joukkovelkakirjojen yhteisnimellisarvo on 507,9 milj. dollaria (345,0 milj. euroa).

Kesäkuussa 2006 Stora Enso allekirjoitti International Finance Corporationin (IFC) kanssa uuden lainaohjelman, joka korotti yhtiön lainaohjelman 300 milj. Yhdysvaltain dollariin (203,8 milj. euroon). Lainalla on määrä rahoittaa nykyisiä toimintoja ja tulevia investointeja Kiinassa. Korotettu laina sisältää 100 milj. dollarin IFC-lainan ja syndikoidun 200 milj. dollarin B-lainan. Stora Enson ensimmäinen sopimus IFC:n kanssa 75 milj. Yhdysvaltain dollarin (50,9 milj. euron) lainasta allekirjoitettiin kesäkuussa 2005.

Tammikuussa 2005 Stora Enso Oyj allekirjoitti 5-vuotisen monivaluuttalainan arvoltaan 1,75 mrd. euroa, joka toimii valmiusluoton muodossa. Lainan korkokustannus on Euribor lisätynä 0,275 %:lla. Lainasopimus korvasi vuonna 2003 allekirjoitetun 2,5 miljardin euron vastaavan sopimuksen. Toukokuussa Stora Enso laski liikkeeseen 3-vuotisen arvoltaan 2 miljardin Ruotsin kruunumääräisen joukkovelkakirjalainan. Kesäkuussa liikkeeseen laskettiin 5-vuotinen 0,5 miljardin euromääräinen joukkovelkakirjalaina, josta maksetaan 3,25 %:n kiinteä kuponkikorko. Kummankin joukkovelkakirjalainan avulla yhtiö parantaa velkarakennettaan ja hyödyntää suotuisaa markkinatilannetta.

Korollisten lainojen maturiteetti vaihtelee, pisimmät erääntyvät vuonna 2036 ja korot ovat joko kiinteitä tai vaihtuvakorkoisia välillä 1,0–10,0 % (1,0–10,0 %). Konsernin lainat ovat pääasiassa euroissa, Ruotsin kruunuissa ja Yhdysvaltain dollareissa. Konsernin käyttämättömät luottolimiitit olivat 31.12.2007 yhteensä 1,4 (1,75) mrd. euroa. Niistä yhtäkään ei ollut luokiteltu lyhytaikaiseksi.

Joulukuussa 2007, juuri ennen Pohjois-Amerikan toimintojen myyntiä, Stora Enso osti takaisin liikkeeseen laskemiaan joukkovelkakirjalainoja nimellisarvoltaan 254,0 milj. Yhdysvaltain dollaria (172,5 milj. euroa), ja niistä kirjattiin 47,4 milj. dollarin (34,5 milj. euron) tappio, joka esitetään lopetettavissa toiminnoissa. Vuonna 2006 Stora Enso ei ostanut takaisin liikkeeseen laskemiaan joukkovelkakirjalainoja. Vuonna 2005

yhtiö osti takaisin joukkovelkakirjalainoja nimellisarvoltaan 410 milj. Ruotsin kruunua (43,7 milj. euroa) ja niistä kirjattiin 35,7 milj. Ruotsin kruunun (3,8 milj. euron) tappio rahoituseriin.

Korollisten nettovelkojen (sisäiset erät mukaan lukien) ja sidotun pääoman maa-/aluekohtainen jako on seuraava:

Maa- ja aluejakauma

Milj. euroa	31.12.					
	Korolliset nettovelat			Sidottu pääoma		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007
Euroalue	3 263,3	3 051,7	2 282,8	7 718,3	7 196,6	7 017,3
Ruotsi	369,7	-0,3	482,2	2 779,3	2 830,9	2 817,3
Yhdysvallat	1 333,1	1 058,9	-94,0	2 154,7	1 822,3	322,5
Kanada	-61,3	-8,6	-	283,5	226,0	-
Kiina	101,9	102,5	166,2	200,6	215,2	235,9
Muut	77,4	38,8	117,5	335,7	728,5	728,4
Yhteensä	5 084,1	4 243,0	2 954,7	13 472,1	13 019,5	11 121,4

Pitkäaikaiset lainat

Milj. euroa	31.12.					
	12 kk sisällä maksettavat			12 kk jälkeen maksettavat		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007
Joukkovelkakirjalainat	279,7	502,4	263,7	3 334,5	3 211,4	2 618,9
Lainat rahoituslaitoksilta	92,6	116,4	235,8	884,9	705,4	681,1
Rahoitusleasingsopimukset	8,6	11,0	13,6	176,1	161,5	34,2
Muut pitkäaikaiset lainat	0,2	0,2	-	5,2	8,4	28,0
Velan käyvän arvon suojausinstrumentit	3,9	0,2	-	-46,8	-5,7	-7,4
Pitkäaikaiset lainat yhteensä	385,0	630,2	513,1	4 353,9	4 081,0	3 354,8

Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksuohjelma

Milj. euroa	31.12.						Yhteensä
	2008	2009	2010	2011	2012	2013+	
Joukkovelkakirjalainat	263,7	481,3	514,8	356,8	-	1 266,0	2 882,6
Lainat rahoituslaitoksilta	235,8	101,3	204,9	101,8	88,1	185,0	916,9
Rahoitusleasingsopimukset	13,6	14,1	4,3	2,2	1,5	12,1	47,8
Muut pitkäaikaiset lainat	-	24,1	0,4	0,4	0,4	2,7	28,0
Velan käyvän arvon suojausinstrumentit	-	10,5	10,9	-19,8	-1,6	-7,4	-7,4
Pitkäaikaiset lainat yhteensä	513,1	631,3	735,3	441,4	88,4	1 458,4	3 867,9
Lyhytaikaiset: 12 kuukauden kuluessa erääntyvät							513,1
Pitkäaikaiset: yli 12 kuukauden kuluttua erääntyvät							3 354,8

Suurin osa konsernin rahoitusveloista on lyhytaikaista, joten niiden kirjanpitoarvon katsotaan vastaavan niiden käypää arvoa. Pitkäaikaisten velkojen käypä arvo lyhennysosuuksia lukuun ottamatta on 3 401,9 (4 189,8) milj. euroa ja kirjanpitoarvo puolestaan 3 354,8 (4 081,0) milj. euroa.

Seuraavan sivun taulukossa on esitetty konsernin nettomääräisesti suoritettavat diskonttaamattomat rahoitusvelat. Ne on ryhmitelty pääotsikoiden alle sen mukaan, mikä on niiden jäljellä oleva erääntymisaika tilinpäätöspäivänä. Sopimuksenvaraisia rahoituskuluja arvioitaessa käytettiin termiinikorkoja.

Korolliset lainat erääntymisajoin, nettomääräiset suoritukset

Milj. euroa	2008	2009	2010	2011	2012	2013+
Korolliset pitkäaikaiset lainat, kirjanpitoarvot	513,1	631,3	735,3	441,4	88,4	1 458,4
Vähennys käyvän arvon oikaisusta kirjanpitoarvoon	-	-0,8	-0,6	-20,7	0,1	-8,4
Arvioidut rahoituskulut	193,6	152,6	118,6	96,4	89,9	591,6
Pitkäaikaisten lainojen erääntyessä maksettavat suoritukset	706,7	783,1	853,3	517,1	178,4	2 041,6
Korolliset lyhytaikaiset lainat, kirjanpitoarvot	334,1	-	-	-	-	-
Rahoituskulut	4,9	-	-	-	-	-
Käytössä olevat luottolimiitit	91,4	-	-	-	-	-
Suoritukset yhteensä, 31.12.2007	1 137,1	783,1	853,3	517,1	178,4	2 041,6
Suoritukset yhteensä, 31.12.2006	1 290,4	757,8	809,1	764,5	517,6	2 455,0

Pitkäaikaiset lainat valuutoittain

Milj. euroa	31.12.		
	2005	2006	2007
EUR	1 824,7	1 375,2	1 434,4
USD	1 676,8	1 769,1	1 266,0
SEK	734,2	816,7	554,6
Muut valuutat	118,2	120,0	99,8
Yhteensä	4 353,9	4 081,0	3 354,8

Pitkäaikaiset joukkovelkakirjalainat

Liikkeeseen- lasku/Erään- tyminen	Kuvaus	Korko %	Laina- valuutta	Nimellis- arvo	Erääntymätön osuus			Kirjanpitoarvo	
					31.12.			31.12.	
					2007	2006	2007	2006	2007
Kaikki lainat kuuluvat emoyhtiölle				Valuutta, miljoonaa			Milj. euroa		
Kiinteä- korkoiset									
1993–2019	Series C Senior Notes 2019	8,60	USD	50,0	50,0	50,0	37,9	34,0	
1997–2017	Euro Medium Term Note	4,105	JPY	10 000	10 000	10 000	63,7	60,6	
1998–2008	Swedish Fixed Real Rate	4,00	SEK	105	40	40	4,4	4,3	
2001–2011	Global 7.375% Notes 2011	7,375	USD	750,0	468,8	468,8	392,8	356,8	
2004–2014	Euro Medium Term Note	5,125	EUR	517,6	517,6	517,6	498,7	487,4	
2004–2009	Swedish Medium Term Note	3,875	SEK	4 640	4 640	4 640	506,1	481,4	
2005–2010	Euro Medium Term Note	3,25	EUR	500,0	500,0	500,0	485,8	489,7	
2006–2016	Global 6.404% Notes 2016	6,404	USD	507,9	507,9	507,9	377,8	352,4	
2006–2036	Global 7.254% Notes 2036	7,254	USD	300,0	300,0	300,0	223,9	199,9	
2006–2015	Swedish Fixed Real Rate	3,50	SEK	500	500	500	58,7	56,8	
Takaisinmaksetut lainat 2007							661,2	-	
Kiinteäkorkoiset joukkovelkakirjat yhteensä							3 311,0	2 523,3	
Vaihtuvakorkoiset									
1998–2008	Euro Medium Term Note	Libor+0,35	USD	30,0	30,0	30,0	22,8	20,4	
1998–2008	Euro Medium Term Note	Libor+0,33	USD	40,0	40,0	40,0	30,4	27,2	
2000–2010	Euro Medium Term Note	Euribor+0,8	EUR	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	
2005–2008	Swedish Medium Term Note	Stibor+0,28	SEK	2 000	2 000	2 000	221,2	211,8	
2006–2018	Euro Medium Term Note	Euribor+0,96	EUR	25,0	-	25,0	25,0	25,0	
2006–2018	Euro Medium Term Note	Euribor+0,72	EUR	50,0	-	49,9	49,9	49,9	
Takaisinmaksetut lainat 2007							28,5	-	
Vaihtuvakorkoiset joukkovelkakirjalainat yhteensä							402,8	359,3	
Joukkovelkakirjalainat yhteensä							3 713,8	2 882,6	

Lyhytaikaiset korolliset velat

Milj. euroa	31.12.		
	2005	2006	2007
Lyhytaikaiset lainat	1 056,4	179,6	402,6
Johdannaisinstrumentit (liite 27)	58,4	37,7	79,6
Lyhytaikaiset korolliset velat yhteensä	1 114,8	217,3	482,2

Tämän hetkiset lyhytaikaiset lainat sisältävät 67,9 (80,1) milj. euroa siirtyviä korkoja. Konsernin lyhytaikaiset lainat ovat pääasiassa euroissa, 76 (39) %, Kiinan renminbissä, 15 (51) % ja Ruotsin kruunuissa, 9 (1) %. Niiden erääntymisaika vaihtelee pyydettyä maksettavasta 12 kuukauteen.

Konsernilla oli 31.12. nostamattomia luottolimiittejä 1,4 (1,75) mrd. euron arvosta. Ne erääntyvät vuonna 2012 (2010).

Rahoitusleasingvastuut

Stora Ensolla oli 31.12.2007 muutamia koneisiin ja kalustoon liittyviä rahoitusleasing sopimuksia, joiden aktivoidut kustan-

nukset 36,0 (119,3) milj. euroa sisältyvät taseen koneet ja kalusto -erään. Näiden aktivointien poistot ja arvonalentumien olivat 31,4 (13,3) milj. euroa. Yhteenlasketut leasingmaksut vuonna 2007 olivat 21,3 (23,3) milj. euroa, johon sisältyi korkoelementti, 9,8 (13,6) milj. euroa. Uusia merkittäviä leasing sopimuksia ei ole viime vuosina tehty, mutta joitakin pieniä leasingeja tehtiin Venäjällä vuosina 2005–2007. Rahoitusleasingvastuut pienenevät kuitenkin merkittävästi vuonna 2007 Pohjois-Amerikan toimintojen myynnin seurauksena.

Rahoitusleasingvastuut

Milj. euroa	31.12.		
	2005	2006	2007
Tulevaisuudessa erääntyvien vähimmäisleasingmaksujen maturiteetti			
Alle 1 vuotta	21,9	23,6	17,0
1-2 vuotta	21,8	23,3	16,1
2-3 vuotta	21,7	21,4	5,0
3-4 vuotta	21,1	10,8	3,0
4-5 vuotta	10,5	9,3	2,2
Yli 5 vuotta	188,3	167,2	15,8
	285,3	255,6	59,1
Rahoitusleasing sopimusten tulevaisuudessa maksettavat korkokustannukset	-100,6	-83,1	-11,3
Rahoitusleasing sopimusten nykyarvo	184,7	172,5	47,8
Rahoitusleasing sopimusten nykyarvo			
Alle 1 vuotta	8,6	11,0	13,6
1-2 vuotta	9,3	12,5	14,1
2-3 vuotta	10,2	11,6	4,3
3-4 vuotta	10,1	1,5	2,2
4-5 vuotta	0,4	-0,2	1,5
Yli 5 vuotta	146,1	136,1	12,1
	184,7	172,5	47,8

Muut varaukset

Milj. euroa	Ympäristö	Uudelleenjärjestely	Muut pakolliset varaukset	Varaukset yhteensä
Tasearvo 1.1.2006	44,1	149,8	43,4	237,3
Muuntoerot	1,1	-0,4	0,1	0,8
Syntyneistä päästöistä aiheutuneet velvoitteet	-	-	56,6	56,6
Yrityssostot	-	-1,8	-	-1,8
Kirjattu tuloslaskelmaan: Jatkuvat toiminnot				
Uudet varaukset	-	206,5	0,7	207,2
Varausten lisäys	0,3	13,6	1,5	15,4
Varausten purku	-	-18,9	-1,8	-20,7
Kirjattu tuloslaskelmaan: Lopetettavat toiminnot	1,5	-1,0	-	0,5
Maksut	-5,4	-62,6	-2,3	-70,3
Tasearvo 31.12.2006	41,6	285,2	98,2	425,0
Muuntoerot	-1,6	-2,4	-	-4,0
Syntyneistä päästöistä aiheutuneet velvoitteet	-	-	-93,0	-93,0
Yritysmyyynnit	-	-2,1	-	-2,1
Kirjattu tuloslaskelmaan: Jatkuvat toiminnot				
Uudet varaukset	12,1	142,9	0,3	155,3
Varausten lisäys	20,9	1,5	1,1	23,5
Varausten purku	-1,0	-16,4	-1,1	-18,5
Kirjattu tuloslaskelmaan: Lopetettavat toiminnot	1,7	4,3	-	6,0
Maksut	-6,3	-150,8	-1,9	-159,0
Tasearvo 31.12.2007	67,4	262,2	3,6	333,2
Jako lyhytaikaisiin ja pitkäaikaisiin				
Lyhytaikaiset: erääntyvät 12 kk:n kuluessa	3,1	193,2	1,0	197,3
Pitkäaikaiset: erääntyvät 12 kk:n jälkeen	64,3	69,0	2,6	135,9
Yhteensä 31.12.2007	67,4	262,2	3,6	333,2
Lyhytaikaiset: erääntyvät 12 kk:n kuluessa	3,7	111,0	2,0	116,7
Pitkäaikaiset: erääntyvät 12 kk:n jälkeen	37,9	174,2	96,2	308,3
Yhteensä 31.12.2006	41,6	285,2	98,2	425,0

Ympäristövelvoitteet

Ympäristövaraukset olivat tilikauden lopulla 67,4 (41,6) milj. euroa ja liittyivät pääosin elohopean ja muiden saasteiden poistamiseen teollisuusalueilta Ruotsissa ja Suomessa. Keskeisimmät varaukset olivat seuraavat:

- Stora Enson ja Falunin kaupungin tekemän sopimuksen mukaisesti konserni on velvollinen puhdistamaan maa-alueen Kopparbergin kaivoksen aiheuttamista saasteista. Tähän liittyen on tehty 10,0 (10,4) milj. euron varaus.
- Elohopean poistamiseksi Skutskärin satamasta on tehty 4,6 (5,3) milj. euron varaus.
- Saastuneiden maa-alueiden poistamiseksi Skoghallin tehtaiden alueelta tehtyä varausta lisättiin tilikauden aikana 11,2 milj. euroa. Varaus on nyt 18,4 (8,5) milj. euroa.
- Suomessa on lisäksi kuusi ympäristövelvoitetta, joihin liittyvät varaukset ovat yhteensä 25,6 (9,1) milj. euroa. Näistä suurin liittyy Pateniemen sahan lähistöllä oleviin saastuneisiin maa-alueisiin ja on arvoltaan 14,4 (5,0) milj. euroa. Tilikaudella tehtiin lisäksi 7,3 milj. euron varaus, joka liittyy suljettavien tehtaiden ympäristövaikutusten korjaamista koskeviin alustaviin arvioihin.

Muut pakolliset varaukset

Syntyneistä päästöistä aiheutuvat velvoitteet tarkoittavat velvoitetta luovuttaa konsernille myönnettyjä oikeuksia. Oikeudet luovutetaan viranomaisille 1.4. seuraavana vuonna tilikauden aikana toteutuneiden päästöjen kattamiseksi. Vuoden 2006 lopulla varaukset olivat 93,0 milj. euroa, mutta

vuoden 2007 loppuun mennessä oikeuksien hinta oli romah-
tanut 2 senttiin tonnilta, joten FIFO-periaatteen mukaisesti laskettuna arvostus oli tilikauden lopussa vain 5,2 milj. euroa ja se merkitään lyhytaikaisiin korottomiin velkoihin. Muut varaukset olivat 3,6 (5,2) milj. euroa.

Uudelleenjärjestelyvaraukset

Stora Enso julkisti lokakuussa 2007 strategisen arviointinsa tulokset, joiden mukaan konserni aikoo leikata vuosikapasiteet-
tia noin 505 000 paperitonilla ja 550 000 sellutonilla, vähentää tehtaiden työvoimaa noin 1 700 henkilöllä ja saattaa kuitupuun tarjonnan ja kysynnän tasapainoon Suomessa. Näihin toimenpiteisiin sisältyy suunnitellut Summan paperi-
tehtaan ja Kemijärven sellutehtaan lopettamiset sekä Anjalan tehtaan toisen aikakauslehtipaperikoneen suunniteltu sulkemi-
nen. Myös Ruotsissa sijaitseva Norrsundetin sellutehdas suun-
nitellaan suljettavan, ja muualla tehdään pienempiä uudelleen-
järjestelytoimia. Näihin toimenpiteisiin liittyvä uudelleenjär-
jestelyvaraus on 130,6 milj. euroa, joka kirjattiin kuluksi
vuoden viimeisellä neljänneksellä. Lisäksi kyseisten tehtaiden
käyttöomaisuudelle tehtiin 202,2 milj. euron alaskirjaus.

Myös aiempina vuosina on käynnistetty merkittäviä uudel-
leenjärjestelytoimia. Huhtikuussa 2005 konserni ilmoitti
tulosparannusohjelmastaan (Profit 2007), jonka tavoitteena on
saavuttaa 300 milj. euron vuotuinen tulosparannus ennen
veroja, vuoden 2007 puolivälistä lähtien, lähinnä Euroopassa.
Tämän lisäksi konserni ilmoitti lokakuussa 2005 tuotantoyksi-
köiden kannattavuuden arvioimisohjelmasta, jonka tarkoituk-

sena oli laskea kapasiteettia lyhyellä aikavälillä noin 400 000 tonnia ja vahvistaa konsernin taloudellista suorituskykyä. Näihin ohjelmiin liittyvä uudelleenjärjestelyvaraus vuonna 2005 eli ohjelmien aloitusvuonna oli 134,9 milj. euroa. Muut pienehköt uudelleenjärjestelyvaraukset olivat yhteensä 7,0 milj. euroa. Vuoden 2005 varaukset olivat näin ollen yhteensä 141,9 milj. euroa. Vuonna 2006 kokonaiskustannukset olivat 200,2 milj. euroa, joista suurin osa liittyi tuotantoyksiköiden suorituskyvyn arvioimisohjelmaan. Tehtaiden sulkemisen seurauksena kirjattiin 183,0 milj. euron varaukset ja liiketoiminnan myynnistä 14,2 milj. euron varaus. Jäljelle jäävät 3,0 milj. euron nettokustannukset liittyivät Profit 2007 -ohjelmaan.

Uudelleenjärjestelyvarauksista taseeseen kirjatut vastuut vuoden 2007 lopussa olivat 262,2 milj. euroa, josta 41,4 milj.

euroa liittyi vuonna 2005 käynnistettyyn Profit 2007 -ohjelmaan, 58,0 milj. euroa vuonna 2006 käynnistettyyn tuotantoyksiköiden kannattavuuden arvioimisohjelmaan ja 162,8 milj. euroa vuonna 2007 käynnistettyihin toimenpiteisiin. Varaukset kattavat toimintojen lopettamisesta, purkamis- ja raivaustöistä ja tehdasalueen ennalleen palauttamisesta aiheutuvat kustannukset sekä kaikkiaan 2 526 henkilön irtisanomiskustannukset.

Tarkemmat tiedot yritysmyyneistä ovat liitteessä 5, Yritysostot ja -myynnit. Tiedot uudelleenjärjestelyihin liittyvistä aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvonalentumisista ovat liitteessä 13, Poistot ja arvonalentumiset. Tiedot uudelleenjärjestelyvarauksista ovat alla.

Uudelleenjärjestelyvaraukset segmenteittäin

Milj. euroa	31.12. päättyvä tilikausi			31.12.		
	Tuloslaskelma			Tase		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007
Sanomalehti- ja kirjapaperi	3,8	-1,3	17,8	3,7	1,1	18,8
Aikakauslehtipaperi	65,5	111,7	85,6	66,7	164,3	147,6
Hienopaperi	28,2	72,2	-9,6	28,5	87,8	53,6
Tukkuritoiminta	3,9	5,6	1,5	5,1	5,3	2,1
Kuluttajapakkauskartonki	14,2	-1,5	3,8	14,0	7,7	6,8
Teollisuuspakkaukset	2,3	-0,9	-0,1	3,1	1,4	1,3
Puutuotteet	6,0	0,1	-0,3	4,0	2,3	0,7
Muut	14,5	15,4	29,2	12,6	9,3	31,3
Jatkuvat toiminnot yhteensä	138,4	201,3	127,9	137,7	279,2	262,2
Pohjois-Amerikka: Lopetettavat toiminnot	3,5	-1,1	4,3	12,1	6,0	-
Koko liiketoiminta	141,9	200,2	132,2	149,8	285,2	262,2

Uudelleenjärjestelyvaraukset maittain

Milj. euroa	31.12. päättyvä tilikausi			31.12.		
	Tuloslaskelma			Tase		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007
Suomi	20,0	-8,9	73,1	20,8	8,4	79,9
Ranska	49,6	13,4	6,5	51,9	54,4	33,9
Saksa	24,2	116,9	6,5	20,9	114,0	40,0
Alankomaat	12,6	77,0	-8,5	13,1	83,7	52,5
Ruotsi	21,7	2,1	49,5	20,6	15,5	53,3
Muut	10,3	0,8	0,8	10,4	3,2	2,6
Jatkuvat toiminnot yhteensä	138,4	201,3	127,9	137,7	279,2	262,2
Pohjois-Amerikka: Lopetettavat toiminnot	3,5	-1,1	4,3	12,1	6,0	-
Koko liiketoiminta	141,9	200,2	132,2	149,8	285,2	262,2

Stora Enson uusi johto aloitti vuonna 2007 konsernin toimintojen kattavan arvioinnin. Tarkastelun kohteiksi otettiin kaikki tehtaat, ja perusteina olivat niiden taloudellinen tulos ja strateginen sopivuus konserniin. Tärkeimpiä syitä arviointiin olivat kuitupuun ja energian nopea hinnannousu, valuuttakurssien muutokset ja korkojen nousu sekä tehtaiden maantieteellinen etäisyys päämarkkina-alueista. Joissakin tapauksissa toteutettiin riittäviä taloudellisen suorituskyvyn parantamiseen tähtääviä toimenpiteitä, kuten henkilöstövähennyksiä ja paikallisten työehtosopimusten tarkistuksia. Lisäksi keskityttiin korkeamman jalostusasteen tuotteisiin ja tehtaiden erikoistu-

miseen. Muissa tapauksissa konsernin tärkeimmät uudelleenjärjestelytoimet johtivat merkittäviin uudelleenjärjestelyvarauksiin. Toimenpiteiden ei odoteta vaikuttavan merkittävästi konsernin liikevaihtoon, koska niiden kohteena olevat sellutehtaat toimittivat tuotteitaan pääasiassa sisäiseen käyttöön ja toimituksia paperitehtaiden asiakkaille voidaan jatkaa konsernin muilta tehtailta. Kaikki Suomessa ja Ruotsissa vuonna 2007 tehdyt uudelleenjärjestelyvaraukset kirjataan täysimääräisinä tilikauden lopun taseeseen, koska uudelleenjärjestelyt tehdään aikataulun mukaisesti vuonna 2008, ja yhteistoimintaneuvottelut henkilöstön kanssa on saatava päätökseen, ennen kuin

toimenpiteitä voidaan toteuttaa. Tehtaat, joihin toimenpiteet kohdistuivat vuonna 2007, on eritelty alla.

Kemijärven sellutehdas

Kemijärven sellutehdas suunnitellaan suljettavan kokonaan huhtikuun 2008 loppuun mennessä. 214 henkilöä irtisanoetaan. Sulkemisen tarkoituksena on varmistaa kotimaisen kuitupuun saanti Veitsiluodon ja Oulun tehtaille sekä vähentää erittäin kalliin tuontipuun käyttöä Suomessa. Tehtaan sulkeminen vähentää vuotuista puun kulutusta 1,4 miljoonaa kuutiometriä ja sähkönkulutusta 140 GWh. Pitkäkuituisen sellun tuotantokapasiteetti pienenee 250 000 tonnilla. Käyttöomaisuudelle on tehty 67,1 milj. euron arvonalennus, ja tehtaan sulkemisesta on kirjattu 16,0 milj. euron varaus.

Summan paperitehdas

Summan tehdas Kymenlaaksossa suljettiin tammikuussa 2008, ja 450 henkilöä irtisanottiin. Tehdas ehti tuottaa tappiota jo usean vuoden ajan, ja lisäksi sen pitkän aikavälin taloudelliset näkymät olivat heikot. Suurimpana ongelmana oli se, että tehtaassa käytettiin kallista ja pääasiassa ulkomailta tuotua uusiokuitupuuta, joten tehdas ei ollut enää kilpailukykyinen. Summan tehtaan sulkeminen pienentää tavallisen sanomalehtipaperin ja erikoissanomalehtipaperin tuotantokapasiteettia 270 000 tonnilla ja päällystämättömän aikakauslehtipaperin tuotantokapasiteettia 80 000 tonnilla vuodessa. Puun kulutus pienenee miljoonalla kuutiometrillä. Näin konsernin muille tehtaille saadaan enemmän kotimaista kuitupuuta. Energiankulutus pienenee 1 000 GWh vuodessa. Tehdas oli jaettu aikakauslehtipaperi- ja sanomalehtipaperiliiketoiminta-alueisiin. Aikakauslehtipapereista kirjattiin 5,4 milj. euron varaus ja käyttöomaisuuden 22,2 milj. euron arvonalentuminen, sanomalehtipapereista 15,7 milj. euron varaus ja käyttöomaisuuden 75,0 milj. euron arvonalentuminen.

Anjalan tehdas

Anjalan tehtaan paperikone (PK) 1 suljetaan marraskuussa 2008. Koneen vuotuinen tuotantokapasiteetti on 120 000 tonnia kirjapaperia. 170 henkilöä irtisanoetaan. Paperikoneen sulkemisesta on kirjattu 13,8 milj. euron varaus ja käyttöomaisuuden 20,7 milj. euron arvonalentuminen.

Muut tehtaat Suomessa

Kotkan, Summan ja Anjalan tehtaita palvelevista huolto- ja palveluyrityksistä irtisanoetaan 122 henkilöä. Helsingin pääkonttorista irtisanoetaan lisäksi 29 henkilöä. Hallinnon ja huoltopalveluiden uudelleenjärjestelyistä on kirjattu 19,0 milj. euron varaukset, jotka koskevat pääasiassa irtisanomiskustannuksia.

Norrsundetin sellutehdas

Norrsundetin sellutehdas Ruotsissa suunnitellaan suljettavan kokonaan vuoden 2008 lopulla, jotta voitaisiin turvata alueella sijaitsevien muiden tehtaiden puunsaanti. Sulkemisesta on kirjattu 37,8 milj. euron varaus ja käyttöomaisuuden 48,0 milj. euron arvonalentuminen. Tehtaan henkilöstömäärä vuoden 2007 lopussa oli 192.

Muut tehtaat Ruotsissa

Ruotsin konttoritoiminnoista, tutkimuksesta ja kehityksestä sekä huoltopalveluyrityksistä on kirjattu 8,7 milj. euron varaukset, jotka kattavat pääasiassa irtisanomiskustannukset. Lisäksi Skoghallin tehtaasta on kirjattu 3,5 milj. euron varaus rajoitettujen irtisanomisten kattamiseksi.

Corbehemin tehtaat

Vuonna 2005 Corbehemin tehdas teki 47,3 milj. euron uudelleenjärjestelyvarauksen, joka liittyi PK 3 ja PK 4 -koneiden ehdotettuun sulkemiseen. Vuonna 2006 kirjattiin lisäksi 9,9 milj. euron varaus. Henkilöstön määrä on vähentynyt uudelleenjärjestelytoimia edeltävästä 856 henkilöstä 387 henkilöön vuoden 2007 lopussa. Lisäksi kaavaillaan vielä noin 43 henkilön irtisanomista. Pääasiassa huolto-osastoa koskevien ja vanhan hiilivoimalan sulkemisen jälkeisten uudelleenjärjestelytoimien tuloksena kirjattiin vielä 5,6 milj. euron varaus vuonna 2007.

Reisholzin tehdas

378 henkilöä työllistänyt Reisholzin tehdas, joka tuotti superkalanteroitua (SC) aikakauslehtipaperia, suljettiin vuoden 2007 viimeisellä neljänneksellä. Tehtaan vuotuinen tuotantokapasiteetti oli 215 000 tonnia ja ulkoinen liikevaihto 94,1 (113,1) milj. euroa. Sulkeminen ei kuitenkaan oletettavasti vaikuta konsernin liikevaihtoon, koska toimituksia aiotaan jatkaa muilta tehtailta. Stora Enso kirjasi vuonna 2006 sulkemisesta 157,0 milj. euron varaukset ja alaskirjaukset, joista 103,0 milj. euroa kirjattiin taseeseen uudelleenjärjestelyvarauksena arviotujen irtisanomiskustannusten sekä tehdasalueen ennalleen palauttamisen ja muiden kustannusten kattamiseksi. Varaukselle ei tehty oikaisua vuonna 2007, ja jäljellä oleva vastuu taseessa vuoden 2007 lopussa oli 32,5 milj. euroa.

Berghuizerin tehdas

Berghuizerin tehdas, joka oli aiemmin osa Stora Enson hienopaperitulosryhmää, suljettiin vuoden 2007 lopussa heikon kannattavuutensa takia. Valtaosa tehtaan palveluksessa työskentelevästä 297 henkilöstä irtisanottiin. Päällystämätöntä hienopaperia (esimerkiksi kopio- ja tulostuspaperia) tuottaneen tehtaan vuotuinen tuotantokapasiteetti oli 235 000 tonnia. Tehtaan ulkoinen liikevaihto oli 104,0 milj. euroa vuonna 2007 ja 178,1 milj. euroa vuonna 2006. Sulkemisen ei odoteta vaikuttavan merkittävästi konsernin liikevaihtoon, koska toimituksia asiakkaille aiotaan jatkaa muilta tehtailta, pääasiassa hienopaperiliiketoiminta-alueen Nymöllan tehtaalta Etelä-Ruotsista. Stora Enso kirjasi vuonna 2006 sulkemisesta 116,0 milj. euron varaukset ja alaskirjaukset, joista 80,0 milj. euroa kirjattiin taseeseen uudelleenjärjestelyvarauksena. Vuonna 2007 kävi kuitenkin ilmi, että tehdasalueen ennalleen palauttamisen kustannukset olisivat merkittävästi odotettua pienemmät, joten varauksesta palautettiin 8,8 milj. euroa. Näin tilikauden lopussa varausta oli jäljellä 52,2 milj. euroa.

Vuonna 2005 aloitettu tuotantoyksiköiden suorituskyvyn arviointiohjelma jatkui vuonna 2006. Konsernin tuotantorakenteen uudistamiseksi käynnistettiin useita toimia, jotka johtivat merkittäviin yritysmyynteihin ja uudelleenjärjestelyvarauksiin:

- Linghedin sahan myynti Ruotsissa maaliskuussa puutuote-segmentin liiketoiminnan myyntinä.
- Grycksbon tehtaan myynti Ruotsissa maaliskuussa hienopaperisegmentin yritysmyyntinä.
- Erikoispapereiden PK 31:n sulkeminen Stevens Pointin tehtaalla Yhdysvalloissa maaliskuussa.
- Kuluttajapakkauskartonkisegmentin Hammarbyn tehtaan sulkeminen Ruotsissa toukokuussa.
- Stora Enso Lübeckin myynti Saksassa kuluttajapakkaus-kartonkisegmentin yritysmyyntinä.
- Tuotannon lopettaminen aikakauslehtipaperisegmentin PK 3:lla ja PK 4:lla Corbehemin tehtaalla Ranskassa kesäkuun lopussa.

- Pankakosken tehtaan myynti heinäkuussa kuluttajapakkaus-kartonkisegmentin yritysmyyntinä.
- Celbi-konserniyritysten myynti Portugalissa elokuussa osana hienopaperisegmentin eukalyptussellutehtaan yritysmyyntiä.
- Wolfscheckin tehtaan myynti Saksassa syyskuussa.
- Hienopaperisegmentin PK1:n sulkeminen Varkauden tehtaalla Suomessa joulukuussa 2006.
- Aiemmin Maxaussa sijainneen PK 6:n siirto Kiinaan.
- Aikakauslehtipaperisegmentin julkistettu Reisholzin tehtaan sulkeminen.
- Hienopaperisegmentin julkistettu Berghuizerin tehtaan sulkeminen.

Tiedot konsernin tärkeimmistä uudelleenjärjestelyvarauksista ja niihin liittyvistä varauksista vuosina 2005 ja 2006 on esitetty alla. Suurin osa vuoden 2005 varauksista liittyy Profit 2007 -ohjelmaan, ei niinkään suorituskyvyn arvioimisohjelmaan.

Aikakauslehtipaperi

Vuonna 2006 uudelleenjärjestelyvaraukset olivat 111,7 milj. euroa, joista 103,0 milj. euroa liittyi Reisholzin tehtaaseen Saksassa. Corbehemin tehtaalla Ranskassa kirjattiin 9,9 milj. euron lisävaraukset 45 henkilöä koskevan henkilöstövähennyksen takia vuonna 2005 ilmoitetun 398 henkilön irtisanomisten lisäksi.

Vuonna 2005 uudelleenjärjestelyvaraukset olivat yhteensä 65,5 milj. euroa, josta 57,4 milj. euroa liittyi 760 henkilön irtisanomiskuluihin eri tehtailla ja 8,1 milj. euroa suljettavien paperikoneiden purkukustannuksiin tai vuokrasopimusten päättymiseen. Tuotantoyksiköiden suorituskyvyn arvioimisohjelmaan liittyen Corbehemin tehtaalla Ranskassa kirjattiin merkittävä uudelleenjärjestelyvaraus, kun PK 3 ja PK 4 päätettiin sulkea kesäkuun 2006 loppuun mennessä. Muita merkittäviä varauksia kirjattiin Reisholzin tehtaalla Saksassa.

Hienopaperi

Hienopaperi-liiketoiminta-alue julkisti vuonna 2006 Alankomaissa sijaitsevan Berghuizerin tehtaan suunnitellun sulkemisen. Tästä kirjattiin 80,0 milj. euron uudelleenjärjestelyvaraus. Edellisvuonna uudelleenjärjestelyvaraukset olivat yhteensä 28,2 milj. euroa, josta 23,7 milj. euroa liittyi suunniteltuihin 240 työntekijän irtisanomisiin, pääosin Berghuizerin tehtaalla Alankomaissa, Uetersenin tehtaalla Saksassa, Varkauden tehtaalla Suomessa ja Celbin sellutehtaalla Portugalissa.

Tukkuritoiminta

Vuonna 2006 uudelleenjärjestelyvaraukset olivat 5,6 milj. euroa ja liittyivät toimintojen karsimiseen ja henkilöstövähennyksiin pääasiassa Belgiassa, Ranskassa, Saksassa ja Ruotsissa erilaisten yritysostojen seurauksena. Vuonna 2005 uudelleenjärjestelykustannukset olivat yhteensä 3,9 milj. euroa ja liittyivät henkilöstövähennyksiin pääasiassa Alankomaissa, Unkarissa, Saksassa ja Ranskassa.

Kuluttajapakkauskartonki

Vuonna 2006 kuluttajapakkauskartonkiliiketoiminta-alue kirjasi 1,5 milj. nettohyvityksen edellisvuonna tehtyjen varausten palautuksista, koska yritysmyyntien ja henkilöstövähennysten aiheuttamat kustannukset olivat hieman odotettua pienemmät. Alun perin vuoden 2005 uudelleenjärjestelyvaraukset olivat 14,2 milj. euroa ja ne liittyivät henkilöstövähennyksiin pääosin Hammarbyn ja Skoghallin tehtailla Ruotsissa sekä Imatralla, Kotkassa, Heinolassa ja Pankakoskella. Irtisanomiset toteutettiin kesäkuuhun 2006 mennessä.

Muut toiminnot

Vuonna 2006 uudelleenjärjestelyvaraukset olivat yhteensä 15,4 milj. euroa, josta 14,2 milj. euroa liittyi entisen painopaperisegmentin Wolfscheckin tehtaan myyntikustannuksiin Saksassa. Vuonna 2005 uudelleenjärjestelyvaraukset olivat yhteensä 14,5 milj. euroa, joista 7,9 milj. euroa liittyi 90 työntekijän suunniteltuihin irtisanomisiin lähinnä konsernin myyntiverkostossa ja tietyissä konsernin esikuntatoiminnoissa.

Liite 26 Korottomat velat

Pitkäaikainen koroton vieras pääoma

Milj. euroa	31.12.		
	2005	2006	2007
Varaus realisoitumattomista myyntivoitoista	117,7	120,5	117,5
Siirtovelat	30,7	13,5	12,4
Osakeperusteiset maksut (liite 31)	30,5	47,4	26,7
Muut pitkäaikaiset velat	25,8	12,3	13,6
Yhteensä	204,7	193,7	170,2

Realisoitumattomat myyntivoitot liittyvät Tornator Oy:n myyntiin vuonna 2002 ja Bergvik Skog AB:n myyntiin vuonna 2004. Varaukset liittyivät niihin osuuksiin, joita Stora Ensolle vielä jäi. Arvoltaan ne olivat 44,2 milj. euroa ja 73,3 milj. euroa.

Lyhytaikainen koroton vieras pääoma

Milj. euroa	31.12.		
	2005	2006	2007
Saadut ennakot	3,5	6,2	7,0
Ostovelat	962,4	913,9	803,4
Muut pitkäaikaiset velat	226,1	214,8	220,6
Optio-ohjelmien suojausinstrumentit	28,3	19,6	36,0
Siirtovelat	688,6	721,3	707,0
Varausten lyhytaikainen osuus	94,7	116,7	197,3
Yhteensä	2 003,6	1 992,5	1 971,3

Siirtovelat koostuu pääasiassa henkilöstökuluista, alennuksista ja muista siirtoveloista. Ostovelat ja kertyneet palkkakustannukset, yhteensä 1 057,9 (1 186,0) milj. euroa, luokitellaan rahoitusinstrumenteiksi IAS 39:n mukaan.

Liite 27 Rahoitusinstrumentit

Oma pääoma

– Suoraan omaan pääomaan kirjatut nettotulot

Eräät johdannaiset on määritelty rahavirtaa suojaaviksi ja niiden käyvän arvon muutokset kirjataan suoraan muihin oman pääoman nettotuloihin sisältyvään suojausrahastoon.

Suoraan omaan pääomaan kirjattujen nettotulojen toinen komponentti on myytävissä olevien rahoitusvarojen rahasto, joissa esitetään taseessa olevan käyvän arvon ja alkuperäisen hankintahetken käyvän arvon erotus (ks. liite 17). Rahastojen tilikauden muutokset ja arvot tilikauden lopussa ovat seuraavat:

Suoraan omaan pääomaan kirjatut nettotulot

Milj. euroa	Oman pääoman suojausrahasto			Myytävissä olevat rahasto	
	Valuutta johdannaiset	Hyödyke-suojaukset	Osakkuus-yritysten suojaukset		
Omaan pääomaan kirjatut nettotulot					
1.1.2006	-2,5	93,1	-17,3	73,3	394,7
Muutos vuoden aikana suoraan omaan pääomaan kirjatuissa nettotuloissa	14,6	-46,3	11,1	-20,6	267,6
Omaan pääomaan kirjatut nettotulot 31.12.2006	12,1	46,8	-6,2	52,7	682,9
Omaan pääomaan kirjatut nettotulot 1.1.2007					
Käyvän arvon muutos	16,7	63,9	-6,2	74,4	687,1
Laskennalliset verot	-4,6	-17,1	-	-21,7	-4,2
	12,1	46,8	-6,2	52,7	682,9
Nettomuutos 2007					
Käyvän arvon muutos	-4,3	9,9	5,1	10,7	217,3
Laskennalliset verot	1,3	-3,4	-	-2,1	-1,1
	-3,0	6,5	5,1	8,6	216,2
Omaan pääomaan kirjatut nettotulot 31.12.2007					
Käyvän arvon muutos	12,4	73,8	-1,1	85,1	904,4
Laskennalliset verot	-3,3	-20,5	-	-23,8	-5,3
Yhteensä	9,1	53,3	-1,1	61,3	899,1

Rahavirtaa suojaavien johdannaisten suoraan omaan pääomaan kirjatusta nettotulosta toteutunut tulolaskelmaan kirjattu voitto oli 18,3 (133,4) milj. euroa, josta 29,8 (25,3) milj. euroa kirjattiin oikaisuna liikevaihtoon ja -11,5 (108,1) milj. euroa oikaisuna materiaaleihin ja palveluihin.

Oman pääoman suojausrahasto pitää sisällään konsernin 43,3-prosenttisesti omistamaan osakkuusyritykseen Bergvik Skog AB:hen liittyviä koronvaihtosopimuksia, joiden laskennallinen tappio on 2,3 (7,7) milj. euroa. Tämä summa liittyy Bergvik Skog AB:n rahavirran suojauksesta aiheutuneeseen käyvän arvon laskuun ja se on vähennetty osuudesta osakkuusyritysten omasta pääomasta. Lisäksi Tornator Oy:llä on rahavirtaa suojaavia korkojohdannaisia, josta aiheutuva laskennallinen voitto on 1,1 (0,0) milj. euroa, ja yhdysvaltalaisella osakkuusyrityksellä on hyödykkeiden rahavirran suojausjohdannainen, josta aiheutuva laskennallinen voitto on 0,1 (1,5) milj. euroa.

Arvioitu toteutumattomien voittojen ja tappioiden nettosumma, joka kirjattaneen tuotoksi tulevan vuoden aikana, on 65,7 (31,6) milj. euroa, josta 12,4 (16,7) milj. euroa liittyy valuuttoihin ja 53,3 (14,9) milj. euroa hyödykkeisiin. Hyödykkeiden suojausten tuotto, 73,8 (43,0) milj. euroa, kirjattaneen tuotoksi 1–5 vuoden aikana ja 0,0 (20,9) milj. euroa sen jälkeen. Pisin suojaussopimus erääntyy vuonna 2012 (2015). Tehottomat suojaukset kirjataan oikaisuna liikevaihtoon tai materiaaleihin ja palveluihin sen mukaan, mitä niillä suojataan. Tästä 17,0 (0,9) milj. euroa liittyi hyödykesuojauksiin. Valuuttojen kassavirtasuojauksissa käytetyt johdannaiset ovat termiinisopimuksia ja valuuttaoptioita. Hyödykesuojauksissa käytetään pääasiassa hyödyke-swapeja ja -termiinejä.

Rahoitusinstrumenttien käyvät arvot

Johdannaissopimukset arvostetaan taseessa käypään arvoon, joka määritellään arvoksi, jolla instrumentti voitaisiin vaihtaa asiaa tuntevien, liiketoimeen halukkaiden, toisistaan riippumattomien osapuolten välillä ilman myyntitilanteeseen liittyvää pakkoa joko myydä tai ostaa. Näiden instrumenttien käypä arvo määritetään seuraavasti:

- Valuutta- ja osakeoptioiden arvo lasketaan yleisillä optiohinnoittelumalleilla käyttäen tilinpäätöspäivän päättävää valuuttakursseja. Laskelman avulla saatu käypä arvo vastaa kirjanpitoarvoa.
- Valuuttatermiinien tasearvot lasketaan käyttäen tilinpäätöspäivän markkina-arvoja ja siten ne vastaavat kohtuullisella tarkkuudella käypiä arvoja.
- Koronvaihtosopimusten käyvät arvot lasketaan diskontatun kassavirran menetelmällä.
- Koronvaihtosopimusten optioiden (Swaption-sopimusten) käypä arvo lasketaan yleisillä optioiden hinnoittelumalleilla käyttäen tilinpäätöspäivän korkoja, jolloin käypä arvo vastaa kirjanpitoarvoa.
- Valuutanvaihtosopimusten käyvät arvot lasketaan käyttämällä diskontatun kassavirran menetelmää ja tilinpäätöspäivän valuuttakursseja.
- Korkofutuureiden käypä arvo perustuu joko diskontattuun rahavirtaan tai markkinanoteerauksiin. Kirjanpitoarvo vastaa siten likimain käypää arvoa.

- Hyödykejohdannaisten käypä arvo lasketaan markkinanteorausten perusteella ja siten kirjanpitoarvot vastaavat likimain käypiä arvoja.
- Hyödykeoptioiden käypä arvo lasketaan käyttäen tilinpäätöspäivän markkina-arvoja yhdessä yleisten optioiden hinnoittelumallien kanssa, jolloin käypä arvo vastaa kirjanpitoarvoa.
- Optio-ohjelmiin liittyvien suojausinstrumenttien (Total Return Swap) käypä arvo lasketaan tilinpäätöspäivän osakekurssilla ja koroilla.

- Konsernilla ei ollut merkittäviä kytkettyjä johdannaisia, jotka olisi erotettu ja laskettu eri tavalla suhteessa pääsopimukseen 31.12.2005, 31.12.2006 eikä 31.12.2007.

Rahoitusinstrumenttien tietyt voitot ja tappiot kirjataan suoraan omaan pääomaan, joko netottamaan kertyneitä muuntoeroja tai suoraan omaan pääomaan nettotuloksi. Jäljelle jäävät käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelman nettorahoituseriin (liite 10), jotka ovat seuraavat:

Käyvän arvon suojausten voitot ja tappiot

Milj. euroa	31.12. päättyvä tilikausi		
	2005	2006	2007
Nettovoitot suojauslaskennan edellytykset täyttävistä suojauksista	-27,3	-38,4	2,2
Suojauskohteiden käyvän arvon muutokset	28,1	32,1	-5,0
Nettovoitot/-tappiot	0,8	-6,3	-2,8
Nettovoitot/tappiot suojauksista, jotka eivät täytä suojauslaskennan soveltamisen edellytyksiä	-17,6	-2,2	8,6
Käyvän arvon suojausten nettovoitot: Jatkuvat toiminnot	-16,8	-8,5	5,8
Käyvän arvon suojausten nettovoitot: Lopetettavat toiminnot	-1,0	-0,6	1,1
Käyvän arvon suojausten nettovoitot/tappiot rahoituserissä: Koko liiketoiminta	-17,8	-9,1	6,9

Käyvän arvon suojauksissa käytetyt johdannaiset ovat pääasiassa koronvaihtosopimuksia.

Rahavirran suojaukset, jotka eivät täytä suojauslaskennan edellytyksiä

Milj. euroa	31.12. päättyvä tilikausi		
	2005	2006	2007
Valuuttatermiinisopimukset	0,6	0,4	2,1
Hyödykejohdannaiset	-0,5	0,1	-0,9
Tehottomat suojaukset	0,1	0,5	1,2

Johdannaisten käyvät arvot

Milj. euroa	31.12.				
	Käyvät arvot, netto	Käyvät arvot, netto	Käyvän arvon ylittävät	Käyvän arvon alittavat	Käyvät arvot, netto
	2005	2006	2007		
Koronvaihtosopimukset	88,1	48,1	99,2	-39,8	59,4
Korko-optiot	-1,9	-1,8	0,9	-7,0	-6,1
Valuuttavaihtosopimukset	-6,5	-1,2	-	-	-
Terminisopimukset	-30,5	28,2	14,6	-34,3	-19,7
Valuuttaoptiot	-5,7	5,9	25,9	-8,7	17,2
Hyödykejohdannaiset	129,6	63,2	94,1	-2,1	92,0
Synteettiset osakevaihtosopimukset (TRS)	-1,8	7,0	3,6	-37,9	-34,3
Synteettiset osakeoptiot	-	-	-	-0,6	-0,6
Yhteensä	171,3	149,4	238,3	-130,4	107,9

Johdannaisten käyvän arvon ylittävät ja alittavat arvot esitetään lyhytaikaisissa korollisissa saamisissa, lyhytaikaisissa korollisissa veloissa ja korollisissa pitkäaikaisissa veloissa poikkeuksena optioiden suojausinstrumentit, jotka esitetään kohdassa operatiiviset saamiset ja velat.

Yllä esitettyt käyvät arvot sisältävät siirtyvät korot ja optiopremiot. Avoimiin johdannaissopimuksiin liittyvät premiot olivat 4,3 (0,7) milj. euroa, rahavirran suojaukseen käytettyjen johdannaisten arvo oli 86,2 (80,6) milj. euroa, käyvän arvon

suojaukseen käytettyjen johdannaisten arvo oli 7,4 (5,5) milj. euroa, ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosijoituksen suojausten arvo oli -4,6 (20,0) milj. euroa ja ei-suojauslaskennan alaisten johdannaisten arvo oli 18,9 (43,3) milj. euroa.

Johdannaisten nimellisarvot

Milj. euroa	31.12.		
	2005	2006	2007
Korkojohdannaiset			
Koronvaihtosopimukset			
Erääntyy alle 1 vuodessa	620,1	177,4	69,9
Erääntyy 2-5 vuodessa	1 000,6	2 152,1	2 164,4
Erääntyy 6-10 vuodessa	1 738,3	2 490,5	2 470,9
	3 359,0	4 820,0	4 705,2
Korko-optiot	673,8	318,0	491,6
Yhteensä	4 032,8	5 138,0	5 196,8
Valuuttajohdannaiset			
Valuutanvaihtosopimukset	72,3	6,9	-
Terminisopimukset	2 442,1	1 778,4	3 114,1
Valuuttaoptiot	1 071,3	662,8	2 607,7
Yhteensä	3 585,7	2 448,1	5 721,8
Hyödykejohdannaiset	391,0	635,8	417,2
Optio-ohjelmiin liittyvät suojausinstrumentit			
Synteettiset osakevaihtosopimukset (TRS)	408,5	328,6	213,9
Synteettiset osakeoptiot	-	-	22,0
	408,5	328,6	235,9

Alla olevassa taulukossa on esitetty konsernin bruttomääräisesti suoritettavat johdannaisinstrumentit. Ne on ryhmitelty sen mukaan, mikä on niiden jäljellä oleva erääntymisaika tilinpä-

töspäivänä. Stora Ensossa kaikki bruttomääräiset johdannaiset erääntyvät seuraavan tilikauden aikana.

Johdannaisten erääntyminen: bruttomääräinen suoritus

Milj. euroa	31.12.2006		31.12.2007	
	2007	2008 +	2008	2009+
Valuuttatermiinit ja -optiot: kassavirran suojaukset				
Ulos maksettava	1 056,5	-	1 412,9	-
Sisään tuleva	1 053,2	-	1 417,8	-
Valuuttatermiinit ja -optiot: nettoinvestointien suojaukset				
Ulos maksettava	558,0	-	840,3	-
Sisään tuleva	577,6	-	848,6	-
Valuuttatermiinit ja -optiot: käypä arvo tuloslaskelmassa				
Ulos maksettava	823,9	-	2 146,9	-
Sisään tuleva	821,1	-	2 120,8	-

Erääntyvät suoritukset nettosuoritettavista johdannaisveloista kuuluivat erääntymisajoiltaan seuraaviin ryhmiin: alle yksi

vuosi 17,3 (24,2) milj. euroa, kahdesta viiteen vuotta 45,5 (42,8) milj. euroa ja sitä myöhemmin 0,0 (10,7) milj. euroa.

Liite 28 Kertyneet muuntoerot ja oman pääoman suojaus

Konserni toimii kansainvälisillä markkinoilla ja on siten altis valuuttakurssien vaihteluille liittyen sijoituksiin euroalueen ulkopuolisissa tytäryrityksissä ja osakkuusyrittäksissä. Valuuttakurssierot, jotka tulevat oman pääoman muuntamisesta ja ulkomaisten tytäryritysten ja osakkuusyrittästen tuloksista ja

osingoista kirjataan suoraan omaan pääomaan. Lisäksi muuntoeroihin kirjataan ulkomaisten nettosijoitusten tehokkaat suojausinstrumentit. Muuntoerot kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan ulkomaisten tytäryhtiöiden myynnin yhteydessä

Kertyneet muuntoerot

Milj. euroa	31.12. päättävä tilikausi		
	2005	2006	2007
1.1.			
Kertyneet muuntoerot euroalueen ulkopuolisissa yksiköissä	-708,2	-467,4	-559,6
Suojaukset	693,8	492,4	610,4
Valuuttakurssi(tappiot)/-voitot omassa pääomassa, netto	-14,4	25,0	50,8
Verot suojauksista	-204,5	-152,1	-182,8
	-218,9	-127,1	-132,0
Kertyneiden muuntoerojen muutokset, SORIE			
Euroalueen ulkopuolisen oman pääoman oikaisu	256,1	-88,4	-93,5
Tuloslaskelman ja taseen välinen muuntoero	-16,8	17,5	5,9
Sisäiset oman pääoman ehtoiset sijoitukset ilman osinkoa	6,9	-18,7	15,9
Muut	-5,6	3,2	-13,6
	240,6	-86,4	-85,3
SENA:n optioiden kertyneet muuntoerot	-	-	8,5
	240,6	-86,4	-76,8
Nettosijoituksen suojaukset, SORIE			
Suojaustulos	-201,4	118,0	53,7
Verot	52,4	-30,7	-13,2
	-149,0	87,3	40,5
Tuloslaskelma			
Euroalueen ulkopuolisten myytyjen yhtiöiden kertyneiden muuntoerojen voitto/(tappio)	0,2	-5,8	508,1
Suojaustulokset myydyissä yhtiöissä	-	-	-646,8
Voitto/(tappio) tuloslaskelmassa	0,2	-5,8	-138,7
Verot	-	-	191,4
	-0,2	-5,8	52,7
31.12.			
Kertyneet muuntoerot euroalueen ulkopuolisissa yksiköissä	-467,4	-559,6	-128,3
Suojaukset (ks. alla)	492,4	610,4	17,3
Kertyneet valuuttakurssivoitot/(-tappiot) omassa pääomassa, netto	25,0	50,8	-111,0
Verot suojauksista	-152,1	-182,8	-4,6
Kertyneet muuntoerot omassa pääomassa, netto	-127,1	-132,0	-115,6
Ulkomaisten yksiköiden nettosijoituksen suojaus			
Suojaukset	492,4	610,4	17,3
Verot suojauksista	-152,1	-182,8	-4,6
Suojaustulokset omassa pääomassa	340,3	427,6	12,7
Realisoituneet (voitot)/tappiot	168,2	160,3	-0,9
Realisoitumattomat voitot (ks. seuraava sivu)	172,1	267,3	13,6
Yhteensä	340,3	427,6	12,7

Stora Enso vei 21. joulukuuta 2007 päätökseen pohjoisamerikkalaisen tytäryhtiönsä Stora Enso North America Inc:n ("SENA") myynnin NewPage Corporation -yhtiölle ("NewPage"). Myynnin seurauksena aiemmin omassa pääomassa esitetyistä kertyneistä muuntoeroista ja oman pääoman suojauksista on kirjattu tuloslaskelmaan 130,6 milj. euron nettovoitto. Vaikka suojausvoitot olivat täysimääräisesti verotettavia, suojattavia tappioita ei saanut vähentää verotuksessa, joten nettovaluuttavoitoista aiheutui 189,3 milj. euron verokulut ja yhteensä 58,7 milj. euron nettokulut. Verovaikutusta ei otettu huomioon suojauksen alkaessa,

koska tuolloin muuntoeroista aiheutuvat tappiot ja suojauksesta aiheutuvat tuotot olivat täysimääräisesti verotettavia.

Muista myynneistä, osittaisista myynneistä ja lopettamisista vuonna 2007 aiheutui muita muuntoerovoittoja 1,6 (5,8) milj. euroa. Niihin kohdistuvat suojausvoitot olivat 6,5 (0,0) milj. euroa. Sekä kertyneiden muuntoerojen että suojauksen tulokset olivat positiiviset, koska Brasilian muuntoerovoitot olivat suojaamattomia, kun taas Euroopan muuntoerot tappiot oli suojattu. Tiedot konsernin kertyneistä muuntoeroista ja suojauksista ovat seuraavalla sivulla.

Kertyneet muuntoerot ja oman pääoman suojaus taseessa

31.12.									
Milj. euroa	Kertyneet muuntoerot			Oman pääoman suojaukset			Kertyneet muuntoerot taseessa, netto		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007
Brasilia	5,9	-12,9	42,1	-	-	-	5,9	-12,9	42,1
Kanada	55,3	19,0	-	42,2	80,1	-	97,5	99,1	-
Kiina	2,8	-4,1	-7,7	-	-	-	2,8	-4,1	-7,7
Tsekin tasavalta	14,8	22,8	27,3	-1,6	-8,3	-12,5	13,2	14,5	14,8
Puola	8,7	9,9	21,9	-	-	-2,3	8,7	9,9	19,6
Venäjä	-7,5	-8,7	-11,4	-	-	-	-7,5	-8,7	-11,4
Ruotsi	-178,8	-102,5	-183,8	21,2	3,4	25,3	-157,6	-99,1	-158,5
Yhdysvallat	-372,1	-479,8	-9,5	423,5	528,7	5,2	51,4	48,9	-4,3
Muut	3,5	-3,3	-7,2	7,1	6,5	1,6	10,6	3,2	-5,6
Kertyneet muuntoerot ennen veroja	-467,4	-559,6	-128,3	492,4	610,4	17,3	25,0	50,8	-111,0
Verot	-	-	-	-152,1	-182,8	-4,6	-152,1	-182,8	-4,6
Kertyneet muuntoerot omassa pääomassa, netto	-467,4	-559,6	-128,3	340,3	427,6	12,7	-127,1	-132,0	-115,6

Lisätietoja oman pääoman suojauksesta sekä simulaatio ja herkkyyssanalyysi ovat liitteessä 2, Riskienhallinta.

Suoraan omaan pääomaan kirjatut kertyneet muuntoerot ja oman pääoman suojaus

31.12.									
Milj. euroa	Kertyneet muuntoerot			Oman pääoman suojaukset			Suoraan omaan pääomaan kirjatut kertyneet muuntoerot		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007
Brasilia	63,2	-18,8	62,1	-	-	-	63,2	-18,8	62,1
Kanada	77,8	-36,3	14,9	-83,6	37,9	-14,7	-5,8	1,6	0,2
Kiina	8,6	-7,0	-3,6	-	-	-	8,6	-7,0	-3,6
Tsekin tasavalta	6,3	8,0	5,8	-1,6	-6,7	-4,1	4,7	1,3	1,7
Puola	8,2	1,2	12,0	-	-	-2,3	8,2	1,2	9,7
Venäjä	4,4	-1,2	-2,5	-	-	-	4,4	-1,2	-2,7
Ruotsi	-77,5	81,9	-94,9	24,2	-17,7	21,9	-53,3	64,2	-73,0
Yhdysvallat	146,6	-107,7	-63,9	-139,6	105,2	51,4	7,0	-2,5	-12,5
Muut	3,0	-6,5	-6,7	-0,8	-0,7	1,5	2,2	-7,2	-5,0
Kertyneet muuntoerot ennen veroja	240,6	-86,4	-76,8	-201,4	118,0	53,7	39,2	31,6	-23,1
Verot	-	-	-	52,4	-30,7	-13,2	52,4	-30,7	-13,2
Kertyneet muuntoerot omassa pääomassa, netto	240,6	-86,4	-76,8	-149,0	87,3	40,5	91,6	0,9	-36,3

SENAn myyntihetkellä myytävään osaan kohdistuneet muuntoerotappiot olivat -509,7 milj. euroa ja suojausvoitot 640,3 milj. euroa. Kanadan valuuttakurssimuutokset olivat 33,9 milj. euroa ja suojausvoitot 65,4 milj. euroa. Yhdysvalloissa vastaavat luvut olivat -543,6 ja 574,9 milj. euroa. 130,6 milj. euron nettovaluuttavoitto koski pääasiassa valuuttakurssivoittoja SENAn toiminnoista aiemmilta vuosilta, ennen kuin konserni toteutti laajan oman pääoman suojausohjelman Pohjois-Amerikassa. Vuosina 2002–2007, jolloin suojausta käytettiin täysimääräisesti, kertyneet muuntoerotappiot olivat 590,3 milj. euroa, kun taas suojauksista aiheutui 600,4 milj. euron voitot. Yhteenlaskettu voitto oli 10,1 milj. euroa eli +1,7 % muuntoriskistä. Lisätietoja konsernin oman pääoman suojauskäytännöistä ja herkkyyssanalyysistä ovat liitteessä 2, Riskienhallinta.

Ulkomaisten yksiköiden nettosisoituksen suojaus

Konserni pyrkii minimoimaan muuntoriskin rahoittamalla investoinnit paikallisella valuutalla, mikäli se on mahdollista ja taloudellisesti kannattavaa. Jos varojen ja velkojen sovitta-

minen yhteen samassa valuutassa ei ole mahdollista, jäljelle jäävältä muuntoriskiltä voidaan suojautua. Kaikkien rahoitusvelkojen ja suojausinstrumenttien voitot ja tappiot verojen jälkeen esitetään oman pääoman kertyneissä muuntoeroissa vastaavien nettoinvestointien muuntamisesta tilinpäätöspäivän kurssiin johtuvia kurssieroja vastaan. Kertyneisiin muuntoeroihin sisältyvät nettovoitot olivat tilikaudella edellä esitetyn mukaisesti 40,5 (87,3) milj. euroa. Tehottomista termiinisopimusten suojauksista (termiiniipisteistä ja optioiden aika-arvosta) kirjattiin 1,1 (4,3) milj. euron kulu, joka esitetään oikaisuna korkokuluissa sekä valuuttakurssivoitoissa ja –tappioissa tuloslaskelman rahoituserissä. Suojaukseen käytettyihin lainoihin ei sisällynyt tehottomuutta vuosina 2005–2007. Lisätietoja suojauksista ja realisoitumattomista myyntivoitoista on esitetty alla olevassa taulukossa. Ulkomaisiin yrityksiin tehtyjen nettoinvestointien määrä on esitetty liitteessä 4.

Suojausinstrumentit ja realisoitumattomat suojausvoitot

Miljoonaa	31.12.								
	Nimellisarvo (valuutta)			Nimellisarvo (EUR)			Realisoitumattomat voitot/ tappiot (EUR)		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007
Termiinisopimukset									
Kanada	587,0	358,0	-	427,7	234,3	-	-11,6	17,8	-
Tsekin tasavalta	3 525,0	3 525,0	3 525,0	121,5	128,2	132,4	-2,2	-3,0	-2,0
Puola	-	-	400,0	-	-	111,3	-	-	-1,4
Iso-Britannia	22,0	20,0	-	32,1	29,8	-	0,2	-	-
Yhdysvallat	86,0	-	-	72,9	-	-	-0,8	-	-
				654,2	392,3	243,7	-14,4	14,8	-3,4
Korolliset lainat									
Ruotsi	4 462,0	5 266,0	1 000,0	475,3	582,5	105,9	11,4	1,3	12,4
Yhdysvallat	1 127,9	928,0	530,0	956,1	704,6	360,0	175,1	251,2	4,6
Suojaukset yhteensä				2 085,6	1 679,4	709,6	172,1	267,3	13,6

Liite 29 Vastuusitoumukset ja ehdolliset velat

Vastuut

Milj. euroa	31.12.		
	2005	2006	2007
Omasta puolesta annetut vakuudet			
Pantit *	1,1	1,0	0,8
Kiinnitykset	212,8	146,8	135,9
Osakkuusyritysten puolesta annetut vakuudet			
Kiinnitykset	0,8	0,8	-
Takaukset	359,3	343,0	249,7
Muiden puolesta annetut vakuudet			
Takaukset	13,7	9,5	118,5
Muut omat vastuut			
Leasing-vastuut seuraavien 12 kk:n aikana	34,3	38,4	30,6
Leasing-vastuut seuraavien 12 kk:n jälkeen	148,0	130,3	112,2
Eläkevastuut	0,7	0,2	0,2
Muut vastuut	97,6	17,1	22,5
Yhteensä	868,3	687,1	670,4
Pantit	1,1	1,0	0,8
Kiinnitykset	213,6	147,6	135,9
Takaukset	373,0	352,5	368,2
Leasing-vastuut	182,3	168,7	142,8
Eläkevastuut	0,7	0,2	0,2
Muut vastuut	97,6	17,1	22,5
Yhteensä	868,3	687,1	670,4

* Annetut pantit koostuvat noteeratuista arvopapereista, varastoista sekä aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä.

Sitovat ostosopimukset 31.12.2007

Milj. euroa	Toimitus- tyyppi	Maa	Vuosia jäljellä	Sopi- muksia yhteensä	Suunnitellut sopimusmaksut			
					2008	2009–10	2011–12	2013+
Aineet ja tarvikkeet								
Stora Enso Skog AB	Puu*	Ruotsi	11	1 615	167	295	282	871
Stora Enso AB	Sähkö	Ruotsi	6–9	674	24	177	177	296
Stora Enso Oyj	Puu*	Suomi	9	601	61	122	122	296
Stora Enso Arapoti Indústria de Papel	Puu*	Brasilia	50	294	4	11	11	268
Maa-alueiden								
Guangxi Stora Enso Forestry Co Ltd	vuokraus	Kiina	46–50	200	5	8	8	179
Iso-								
Stora Enso Transport & Distribution Ltd	Terminaali	Britannia	13	174	13	27	27	107
Stora Enso Oyj	Kuljetus	Ruotsi	14	151	11	22	22	96
Stora Enso Kabel GmbH & Co KG	Sähkö	Saksa	4	140	35	70	35	-
Stora Enso Arapoti Indústria de Papel	Energia	Brasilia	4	100	16	55	29	-
Stora Enso Arapoti Indústria de Papel	Energia	Brasilia	50	96	2	4	4	86
Stora Enso Transport & Distribution AB	Kuljetus	Tanska	7	95	14	27	27	27
Stora Enso Kabel GmbH & Co KG	Kaasu	Saksa	4	92	25	49	18	-
Stora Enso Baienfurt GmbH & Co KG	Sähkö	Saksa	3	67	28	39	-	-
Stora Enso Barcelona	Kaasu	Espanja	3	66	45	21	-	-
Stora Enso Corbehem SA	Sähkö	Ranska	3	57	20	37	-	-
Stora Enso Maxau	Kaasu	Saksa	3	56	41	15	-	-
Stora Enso Transport & Distribution AB	Kuljetus	Ruotsi	6	54	8	16	16	14
Muut	-	-	-	598	221	235	75	67
				5 130	740	1 230	853	2 307
				136	124	12	-	-
Investoinnit								
Sitoumukset yhteensä				5 266	864	1 242	853	2 307

* Arviot perustuvat nykyisiin puunhintoihin.

Sitovat ostosopimukset ovat yhteensä 5 266 (4 560) milj. euroa, joista 5 130 (4 431) milj. euroa liittyy kulutushyödykkeitä ja palveluita koskeviin sopimuksiin ja 136 (129) milj. euroa investointisopimuksiin. Tärkeimmät ostosopimukset koskevat seuraavia:

- puunhankinta konsernin metsäyhtiöiltä, Bergvik Skog AB:ltä, Tornator Oy:ltä sekä äskettäin ostetulta Arauco Florestal Arapotilta
- konsernin riskien hallintaan liittyvät pitkäaikaiset ja kiinteä-hintaiset sopimukset energian hankinnasta
- laivauksen ja terminaali palveluihin liittyvät logistiikkasopimukset
- maankäyttöoikeudet Kiinassa.

Sähkön hintariskiä hallinnoidaan fyysisten ja rahoituksellisten pitkäaikaisten kiinteähintaisten sopimusten avulla. Vuonna 2007 osa rahoitussopimuksista, käyvältä arvoltaan noin 30 milj. euroa, muutettiin fyysisiksi sopimuksiksi, joilla Stora Enso AB ostaa konsernin ruotsalaisten tehtaiden puolesta yhteensä noin 674 milj. euron arvosta sähköä eri toimittajilta seuraavien 6–9 vuoden aikana. Samanlaisten sopimusten avulla hallinnoidaan hyödykeriskiä muualla Euroopassa.

Stora Enso Oyj on myös allekirjoittanut 15 vuoden sopimuksen Rederi AB Trans-Atlantican (entisen Nordsjöfrakt AB:n) kanssa liittyen Suomen ja Ruotsin väliseen laivaliikenteeseen. Konsernin 151 milj. euron sitoumus jäljellä oleville 14 vuodelle on siten myös korvausmaksuvaraus, jos sopimus päättyy ennenaikaisesti. Isossa-Britanniassa sijaitsevaa Tilburyn satamaa koskevan sopimuksen ennenaikainen päättäminen maksaa 44 milj. euroa.

Merkittäviä yksittäisiä investointisopimuksia ei tehty vuonna 2007. Suurin erä koski 24,1 milj. euron sitoumuksia Kiinassa, jossa konserni on velvollinen maksamaan vuokraa-

mallaan maa-alueella kasvavasta puustosta. Lisäksi konsernilla on Kiinassa enintään 50 vuoden pituisia vuokrasopimuksia, jotka koskevat tällä hetkellä noin 90 000 hehtaarin maa-alueita. Vuonna 2006 suurin kokonaisinvestointi oli 27,0 milj. euroa hienopaperisegmentin Varkauden tehtaan PK 3:een. Myös Kiinassa tehtiin useita Huatain projektiin liittyviä sopimuksellisia sitoumuksia yhteensä 50,2 milj. euron arvosta. Vuoden 2007 lopussa jäljellä oli vielä 7,2 milj. euron arvosta projektiin liittyviä pääomasopimuksia. Vuoden 2005 lopussa konsernilla ei ollut merkittäviä investointisopimuksia.

Takauksia annetaan tavanomaisessa liiketoiminnassa osakkuus- ja joskus myös muiden yritysten puolesta rahoituslaitoksille tai muille lainanantajille. Takaus yleensä velvoittaa konsernin maksamaan velallisen mahdollisen laiminlyönnin. Takaukset sisältävät taseen ulkopuolisen luottoriskin, joka vastaa määrältään sitä tappiota, joka tulisi kirjattavaksi raportointipäivänä, mikäli osapuolet eivät täyttäisi sopimuksen mukaisia velvoitteita. Luottoriski vastaa sopimusten määrää olettaen, ettei niitä ole täysin maksettu ja ettei niitä saada perittyä muilta osapuolilta.

Kun Stora Enson Pohjois-Amerikan toiminnot myytiin NewPage-yhtiölle, Stevens Pointin tehtaan PK 35:n vuokravastuu siirtyi samalla NewPagelle. Stora Enso on kuitenkin edelleen vuokrasopimuksen takaaajana. Takauksen arvo on enintään noin 112 milj. euroa (165 milj. Yhdysvaltain dollaria), ja takaus on voimassa joko vuokrasopimuksen alkuperäiseen päättymispäivään 1.1.2014 asti, sopimuksen ennenaikaiseen päättymispäivään eli aikaisintaan 1.1.2010 asti tai jatkettun sopimuksen päättymispäivään eli 31.12.2025 asti. Ennen takauksen päättymistä NewPage korvaa Stora Ensolle kaikki takauksesta aiheutuvat kustannukset. Consolidated Papers allekirjoitti vuokrasopimuksen joulukuussa 1997, ennen kuin Stora Enso osti Consolidated Papersin vuonna 2000.

Stora Enso Oyj on toiminut takaajana useissa tytäryritysten-
sä vastuissa. Nämä vastuut olivat arvoltaan enintään 504,2
(805,5) milj. euroa 31.12.2007. Konserni on myös taannut
brasilialaisen osakkuusyrityksensä Veracelin lainat useille
paikallisille ja kansainvälisille pankeille. Takauksen alainen
summa vuoden lopussa oli 229,0 (318,8) milj. euroa. Stora
Enso on myös antanut takauksen ruotsalaisten tytäryritystensä
eläkevastuille. Heinäkuussa 2005 konserni kuitenkin perusti
säätiön Ruotsin eläkevastuita varten ja takauksen alainen
summa laski 258,4 milj. eurosta 0,0 (1,8) milj. euroon
31.12.2007 (ks. liite 23). Itse takauksen arvo ei kuitenkaan
laskenut.

Ruotsalainen Stora Enso Transport and Distribution AB on
sopinut Hollantilaisen Wagenborg Scheepvaart B.V.:n kanssa
("WSBV") aikaosuudesta liittyen kolmeen alukseen. WSBV on
puolestaan vuokrannut nämä kolme alusta tanskalaisilta
omistajiltaan. Stora Enso Oyj on antanut takauksen maksaa
sopimuksen päättyessä vuonna 2015 omistajille summa, joka
on käyvän arvon alentumisen ja nettomyyntihinnan välinen
arvo, kuitenkin 6/21-osaa alkuperäisestä hankintahinnasta.
Konsernille aiheutuva enimmäisvastuu tämän takauksen
suhteen vastaa 32,8 (32,8) milj. euroa tilikauden päättyessä.

Konserni on tehnyt useita ei-purettavissa olevia vuokrasopi-
muksia toimisto- ja varastotiloista. Joissakin sopimuksissa on
mahdollisuus uusimiseen. Seuraavassa on esitetty yli vuoden
pituiset vuokrasopimukset, joita ei voi purkaa:

Vuokravastuiden erääntymisaikataulu

Milj. euroa	31.12.		
	2005	2006	2007
Alle 1 vuotta	34,3	38,4	30,6
1–2 vuotta	31,0	29,8	26,8
2–3 vuotta	22,3	23,9	22,9
3–4 vuotta	17,9	18,1	19,0
4–5 vuotta	24,6	16,5	16,8
Yli 5 vuotta	52,2	42,0	26,7
	182,3	168,7	142,8

Ehdolliset velat

Konserniyritykset ovat osallisina tietyissä oikeudenkäyntime-
nettelyissä, jotka ovat syntyneet tavanomaisessa liiketoimin-
nassa ja jotka sisältävät lähinnä kauppaoikeudellisia vaateita.
Konserni on lisäksi osallisena lähinnä kilpailulakeihin liittyvis-
sä hallinnollisissa menettelyissä. Yrityksen johto ei usko, että
sellaisilla prosesseilla kokonaisuutena ennen mahdollisia
vakuutuskorvauksia olisi merkittäviä vaikutuksia yrityksen
taloudelliseen asemaan tai liiketoiminnan tulokseen.

Kilpailuoikeusasiat

• Suomen kilpailuviranomaisten tutkinta

Toukokuussa 2004 Suomen kilpailuvirasto teki tutkimuksia
Stora Enson toimipaikoissa Suomessa liittyen puunhankin-
nan hintayhteistyöepäilyihin. Suomen kilpailuvirasto esitti
tutkimusten johdosta joulukuussa 2006 markkinaoikeudel-
le, että Stora Ensolle määrättäisiin 30 milj. euron seura-
amusmaksu kilpailulakien rikkomisesta raakapuun hankin-
nassa vuosina 1997–2004. Stora Enso katsoo, että esitys on
perusteeton, eikä ole tehnyt varauksia asiaan liittyen.

• Yhdysvaltain kilpailuoikeusviranomaisten tutkinta ja yhteiskanne Yhdysvalloissa

Yhdysvaltain liittovaltion alueellisessa alioikeudessa Hart-
fordissa Connecticutissa pidetyn valamiesoikeudenkäynnin
jälkeen 19.7.2007 todettiin, että Stora Enso ei ollut syyllisty-
nyt toimintaan, josta sitä Yhdysvalloissa 2002 ja 2003
tapahtuneen päällystetyn aikakauslehtipaperin myynnin
osalta syytettiin. Samanaikaisesti tämän oikeusjutun kanssa
Stora Ensoa vastaan on nostettu liittovaltion ja osavaltioi-
den tuomioistuimissa useita joukkokanteita, joissa kantajina
ovat painopaperien välilliset ostajat. Kanteiden mukaan
paperiteollisuusyhtiöt ovat yhdessä sopineet painopaperien
myyntihintoja Yhdysvalloissa. Kanteissa vaaditaan yhtiöiltä
vahingonkorvauksia väitetyistä väärinkäytöksistä aiheutu-
neista vahingoista korko- ja oikeudenkäyntikulut mukaan
lukien. Nämä kanteet ovat vielä vireillä, mutta niihin
liittyviä varauksia ei ole katsottu aiheellisiksi.

• Muut oikeudenkäynnit

Konsernin vastuu kaikista ympäristövastuista koskevista
oikeusjutuista, jotka liittyvät entiseen Stora Enso North
America Inc -yhtiöön, päättyi Pohjois-Amerikan toiminto-
jen myynnin jälkeen. Alankomaissa Stora Timber Finance
B.V:n todettiin olevan vastuussa maaperän saastuttamisesta
Amsterdamin satamassa. Konserni kirjasi tästä ylimääräisen
0,1 milj. euron kulun ja maksoi tämän jälkeen tekemänsä
2,4 milj. euron varauksen satamalle korvaukseksi kaikista
vaatimuksista.

Liite 30 Merkittävimmät konserniyritykset vuonna 2007

Seuraavassa on lueteltu ulkoisen myynnin perusteella 50 merkittävintä konserniyritystä. Nämä yritykset ja emoyhtiö muodostavat yhteensä 93 (93) % konsernin ulkoisesta myynnistä. Kunkin tytäryrityksen päätoimialueena on se maa, jossa

yritys on rekisteröity. Konsernin omistusosuus on 100 %, ellei erikseen ole muuta mainittu. Emoyhtiön suoraan omistamat yritykset on merkitty "+"-merkillä, euroalueeseen kuulumattomat yritykset "*" -merkillä ja ne yritykset, jotka on suljettu tai myyty osana lopetettavia toimintoja, #-merkillä.

Konserniyritykset (ulkoisen myynnin mukaan)

	Maa	% liike- vaihdosta	Sanomalehti- ja kirjapaperi	Aikakaus- lehtipaperi	Hienopaperi	Tukkuri- toiminta	Kulttaja- pakkaukset	Teollisuus- pakkaukset	Puutuotteet	Pohjois- Amerikka
Stora Enso Oyj	Suomi	16,09		•	•		•	•		
Stora Enso North America Corp *#	Yhdysvallat	10,77								•
Schneidersöhne GmbH	Saksa	5,35				•				
Stora Enso Publication Papers Oy Ltd +	Suomi	4,75	•	•						
Stora Enso Skoghall AB *	Ruotsi	3,40					•			
Stora Enso Kvarnsveden AB *	Ruotsi	2,19	•	•						
Stora Enso Hylte AB *	Ruotsi	2,67	•							
Stora Enso Maxau GmbH & Co KG	Saksa	2,62	•	•						
Stora Enso Kabel GmbH & Co KG	Saksa	2,20		•						
Stora Enso Timber AG	Itävalta	2,04							•	
Stora Enso Fors AB *	Ruotsi	1,90					•			
Stora Enso Skog AB *	Ruotsi	1,83								
Stora Enso Langerbrugge NV +	Belgia	1,81	•	•						
Stora Enso Pulp AB *	Ruotsi	1,79		•						
Puumerkki Oy	Suomi	1,71							•	
Stora Enso Port Hawkesbury Ltd *#	Kanada	1,69								•
Stora Enso Timber Oy Ltd +	Suomi	1,67							•	
Papyrus France SA	Ranska	1,62				•				
Stora Enso Nymölla AB *	Ruotsi	1,49			•					
Stora Enso Poland SA (95 %) +*	Puola	1,42						•		
Stora Enso Corbehem SA	Ranska	1,27		•						
Stora Enso Timber AB *	Ruotsi	1,26							•	
Papyrus Sweden AB *	Ruotsi	1,24				•				
Stora Enso Baienfurt GmbH & Co KG	Saksa	1,20					•			
Stora Enso Sachsen GmbH	Saksa	1,18	•							
Sydved AB (66,7 %) *	Ruotsi	1,15								
Stora Enso Arapoti Indústria de Papel (80 %) *	Brasilia	1,00		•						
Stora Enso Uetersen GmbH & Co KG	Saksa	0,98			•					
Enocell Oy +	Suomi	0,97					•			
Stora Enso Ingerois Oy +	Suomi	0,89					•			
Stora Enso Barcelona S.A.	Espanja	0,85					•			
Laminating Papers Oy +	Suomi	0,84						•		
Sihl & Eika Papier AG *	Sveitsi	0,84				•				
Scaldia Papier BV	Alankomaat	0,83				•				
Berghuizer Papierfabriek NV +#	Alankomaat	0,68			•					
Stora Enso Timber d.o.o.	Slovenia	0,67							•	
Stora Enso Packaging Oy +	Suomi	0,66						•		
Stora Enso Suzhou Paper Co Ltd (96,5 %) *	Kiina	0,64			•					
Papyrus SA	Belgia	0,63				•				
Papyrus A/S *	Tanska	0,63				•				
Stora Enso Reisholz GmbH & Co KG #	Saksa	0,62		•						
Stora Enso Packaging AB *	Ruotsi	0,61						•		
Stora Enso Timber Zdirec sro *	Tsekin tasavalta	0,54							•	
Stora Enso Timber Bad St Leonard GmbH	Itävalta	0,51							•	
OOO Stora Enso Packaging *	Venäjä	0,44						•		
Stora Enso Timber AS *	Viro	0,43							•	
Stora Enso Timber Deutschland. GmbH	Saksa	0,42							•	
Stora Enso Timber Plana sro *	Tsekin tasavalta	0,38							•	
Puumerkki AS *	Viro	0,37							•	
Corenso United Oy Ltd +	Suomi	0,36						•		
Stora Enso Bois SAS	Ranska	0,35							•	

Liite 31 Henkilöstön palkitsemisjärjestelmät

Suurin osa tuotantotyöntekijöistä kuuluu ammattijärjestöihin. Euroopassa palkoista sovitaan yleensä kollektiivisesti ammattijärjestöjen ja konsernin tai metsäteollisuuden välisissä palkkanuovotteluissa. Johdon palkat sovitaan tapauskohtaisesti. Stora Enson palkkiojärjestelmissä otetaan huomioon sekä tulosityksikön että yksilön suorituskyky, kehitys ja tulos. Tämä suoritukseen perustuva palkitsemisjärjestelmä perustuu yhtiön tulokseen ja liiketoiminnan avaintavoitteiden saavuttamiseen.

Bonusjärjestelmät

Tulosryhmien ja -yksiköiden johdon vuosibonusjärjestelmä perustuu sekä konsernitason sijoitetun pääoman tuottotavoitteen saavuttamiseen että kunkin tulosryhmän tai tulosityksikön tulokseen ja tärkeimpien erikseen määriteltyjen henkilökoh- taisten tavoitteiden saavuttamiseen. Johdon bonus on 10–40 % vuosipalkasta ja riippuu henkilön asemasta yritykses- sä. Henkilöstölle on oma bonusjärjestelmä, jossa bonus on enimmillään 7 % vuosipalkasta. Kaikki bonukset ovat harkin- nanvaraisia ja enemmistölle työntekijöistä vähintään 50 % bonuksista riippuu rahallisista tavoitteista. Bonukset eivät katu, jos konsernin tulos ei yllä ennalta määritetyille tavoite- tasolle. Konserni on päättänyt jatkaa tulokseen perustuvia palkitsemisjärjestelmiä ja laajentaa niitä paikallisen käytännön ja lainsäädännön salliessa koskemaan 75–80 % kaikista työn- tekijöistä.

Johdon osakepohjaiset ohjelmat

Vuonna 2004 hallitus hyväksyi kahden uuden osakepohjaisen ohjelman käyttöönoton täydentämään ja osittain korvaamaan olemassa olevaa optio-ohjelmaa. Taustavaikuttimena tälle olivat suuntaus siirtyä optio-ohjelmista kohti osakepohjaisia ohjelmia. Vuonna 2004 uudet ohjelmat oli tarkoitettu 200 avainjohtajalle sekä konsernin työntekijälle ja ne korvasivat puolet silloisesta, näille työntekijöille tarkoitettua optio-ohjel- masta. Tästä johtuen vuoden 2004 osakeoptio-ohjelman yhtey- dessä liikkeeseen laskettujen optioiden lukumäärää pienennet- tiin niin, että osakeohjelmat korvasivat noin kaksi kolmasosaa optio-ohjelmasta. Näiden osakeohjelmien kautta saatavien osakkeiden kokonaismäärä vuonna 2007 oli 897 487 (720 175) kappaletta.

Tulosperusteinen osakeohjelma tuottaa osakekannustimia kolmen vuoden aikana. Tämä perustuu konsernin menestyk- seen kunakin vuonna. Tulostavoitteen asettaa vuosittain palkkiokomitea. Vuosina 2005–2007 tavoitteena oli saavuttaa yhtiön sijoitetun pääoman tuotolle asetetut tavoitetasot, ennen kuin osakkeita myönnetään. Kolmen vuoden aikana osakkeita voidaan jakaa 220:sta 2 500 osakkeeseen, enintään kuitenkin puolitoista kertaa palkkio, kun yhtiön sijoitetun pääoman tuotto ylittää tavoitetason merkittävästi.

Rajoitettu osakeohjelma koskee samalla tavoin johtajia ja avainhenkilöstöä kolmen vuoden ajan edellyttäen, että he pysyvät Stora Enson palveluksessa palkkion myöntämispäi- vään asti. Uudet osakeohjelmat eivät tuo myönnettäessä

mitään etuja eikä niiden omistajalla ole oikeutta saada osakkei- ta, ennen kuin tuleva myöntämispäivä on toteutunut.

Stora Enson hallitus hyväksyi konsernin johdolle suunnatun tulosperusteisen osakeohjelman vuonna 2007. Tulosperusteisen osakeohjelma tuottaa osakekannustimia vuosina 2009–2012 sen mukaan, mikä on konsernin tulos kunakin edeltävänä tilivuonna. Tulostavoitteet perustuvat yhtiön sijoitetun pääoman tuottoon ja osakkeenomistajille jaettavaan kokonaistuottoon verrattuna vastaavan kokoisten pörssinotee- rattujen kilpailijoiden lukuihin ja raaka-aineindeksiin. Kannus- timet myönnetään täysimääräisinä vain, jos tulos ylittää selvästi nykyiset odotukset eli uudistamistoimissa on onnistuttu.

Hallitus hyväksyi myös rajoitettuun osakeohjelmaan liittyen osakkeiden myöntämisen vuosittain maksimissaan 50 nuorelle avainhenkilölle sillä ehdolla, että he pysyvät konsernin palveluksessa vähintään 5 vuotta. Määrä vaihtelee 1 500:sta 5 000:een ja tähän tarkoitukseen ohjattujen osakkei- den enimmäismäärä on 187 500.

Johdon optio-ohjelmat (1999–2007)

Vuonna 1999 hallitus julkisti noin 200 johtoon kuuluvalla henkilölle kohdistetun optio-ohjelman osana johdon palkitse- misjärjestelmää. Järjestelmän tarkoituksena oli sitouttaa johtoa sekä asiantuntijoita ja sitä on laajennettu myöhempiä vuosi- na koskemaan noin 1 000 henkilöä. Seitsenvuotiset ohjelmat koostuvat optioista ja synteettisistä optioista, joilla ei ole vaikutusta osakkeiden määrään. Toteutushinta on asetettu liikkeeseenlaskuhetkellä vallitsevaan osakekurssiin, johon on lisätty 10 %. Optio-ohjelmat suojataan optioiden suojausinst- rumentteilla (Total Return Swap), jotka maksetaan käteissuori- tuksin. Konsernilla on täten mahdollisuus saada käteissuori- tuksia, jotka osittain kompensoivat muutokset osakkeen kurssissa sen myöntämispäivän ja maksupäivän välillä. Paikal- lisista määräyksistä riippuen optioiden haltijat voivat valita joko käteismaksun toteutushinnan ja osakkeen markkinahin- nan välisen erotuksen suuruusena tai option ostaa aiemmin liikkeeseen laskettuja R-osakkeita. Jos henkilö haluaa ostaa aiemmin liikkeeseen laskettuja R-osakkeita, yhtiö ostaa ensin asianmukaisen määrän R-osakkeita ja siirtää ne sitten työnteki- jälle. Näin vältetään optioiden laimennusvaikutus. Optioita ei voi siirtää, ja ne mitätöityvät, jos henkilö lähtee konsernin palveluksesta. Vuonna 2007 optio-ohjelmista käytettiin 6 137 400 (3 608 150) optiota, joista 2 095 500 liittyi maalis- kuussa 2007 päättyneeseen vuoden 2000 ohjelmaan ja 4 041 900 optiota yhä avoimiin vuosien 2001–2004 ohjelmiin.

Stora Enson Pohjois-Amerikan henkilöstön optio-ohjelma

Vuoden aikana käytettiin 300 854 (409 157) optiota. Näistä 266 739 (388 332) suoritettiin käteisellä ja 34 115 (20 825) takaisinostetuilla R-osakkeilla. Jäljelle jääviin 257 030 optioon liittyvät vastuut päättyivät Pohjois-Amerikan toimintojen myynnin myötä.

Optiot/synteettiset optio-ohjelmat 2007

Optio-ohjelma	Liik- keeseen- lasku- vuosi	Merkintä- hinnan määräytymis- jakso vuoden aikana	Merkintä- hinta	Henkilöstö- määrä	Optioiden enimmäis- määrä	Mitätöityjen optioiden määrä	Toteu- tettujen optioiden määrä	Käyttä- mättömät optiot	Merkintäaika
2007	2007	8.–14.2.	EUR 14,00	730	1 399 096	24 300	n/a	1 374 796	1.3.2010– 28.2.2014
Synteettinen									
2006	2006	3.–10.2.	EUR 12,46/ 13,32*	744	2 161 000	115 375	n/a	2 045 625	1.3.2009– 28.2.2013
Synteettinen									
2005	2005	4.–11.2.	EUR 12,20	1 024	3 075 125	252 125	n/a	2 823 000	1.3.2008– 29.2.2012
Synteettinen									
2004	2004	5.–12.2.	EUR 11,15	1 033	4 682 800	423 750	995 200	3 263 850	1.3.2007– 28.2.2011
Synteettinen									
2003	2003	31.1.–7.2.	EUR 10,00	1 016	6 069 150	437 150	2 526 800	3 105 200	8.2.2006– 7.2.2010
Synteettinen									
2002	2002	31.1.–7.2.	EUR 16,50	957	5 902 000	871 250	-	5 030 750	8.2.2005– 7.2.2009
Synteettinen									
2001	2001	8.–14.2.	EUR 11,70	481	4 215 000	468 750	2 233 750	1 512 500	1.4.2004– 31.3.2008
Synteettinen									
2000	2000	18.–24.3.	EUR 12,25	221	2 797 500	438 000	2 359 500	-	1.4.2003– 31.3.2007
Synteettinen									
Pohjois-Amerikan osakeoptiot	2000	n/a	USD 6,97 EUR 5,91	839	5 680 000	124 568	5 298 402	257 030	n/a Myyty

* Uudelle toimitusjohtajalle hänen nimityksensä myötä myönnettyjen optioiden merkintähinta.

IFRS 2, Osakeperusteiset maksut, tuli voimaan 1.1.2005. Sen perusteella Stora Enson synteettisten optio- ja osakeohjelmien kulut kirjataan niiden syntymisajanjaksolle myöntämisestä merkitsemisoikeuteen tai oikeuteen saada kannustimia. Vuoden 2006 kulu oli 16,9 milj. euroa, mutta osakekurssien laskettua vuonna 2007 kirjattiin 18,8 milj. euron voitto. Vastuuksi 31.12.2007 jäi näin ollen 26,7 (47,4) milj. euroa, joka esitetään pitkäaikaisessa korottomassa vieraassa pääomassa.

Työsuorituksen käypä arvo, joka on saatu käteisvastikkeellisten synteettisten optioiden ja osakekannustimien vastikkeena, määritetään optioiden käypänä arvona myöntämispäivänä ja kirjataan kuluksi option oikeuden syntymisajanjaksolla. Synteettisten optioiden vastuu arvostetaan jokaisena tilinpäätöspäivänä uudelleen käypään arvoonsa käyttämällä arvioita niiden optioiden määrästä, joiden odotetaan tulevan merkittäviksi, ja viimeisimmät käyvät arvot lasketaan käyttämällä Black-Scholes-hinnoittelumallia, jolloin kaikki muutokset kirjataan tuloslaskelmaan. Myös osakekannustimien vastuu arvostetaan jokaisena tilinpäätöspäivänä uudelleen käypään arvoonsa käyttämällä arvioita niiden osakekannustimien määrästä, joiden odotetaan tulevan lunastettaviksi, ja viimeisimmät käyvät arvot lasketaan käyttämällä Stora Enson R-osakkeen päätöskurssia, jolloin kaikki muutokset kirjataan tuloslaskelmaan.

Vuoden lopussa käyttämättä oli 19 155 721 (25 380 075) synteettistä optiota, joista 12 912 300 (15 727 400) oli merkittävissä. Käyttämättömien optioiden merkintähinta oli 10,00–16,50 euroa eli edellisvuotisella tasolla. Painotettu keskimääräinen merkintähinta oli 12,93 (12,51) euroa ja painotettu keskimääräinen jäljellä oleva aika erääntymiseen 2,8 (3,1) vuotta.

Synteettisten optioiden käypä arvo myöntämispäivänä määritetään Black-Scholes-mallilla. Vuonna 2007 arvo oli 2,17 (1,77) euroa. Seuraavia merkittäviä olettamuksia käytettiin vuosien 2007 ja 2006 ohjelmien myöntämispäivinä:

- osakekurssi 12,22 (11,95) euroa
- merkintähinta 14,00 (12,46) euroa
- volatilitteetti 24,4 (19,0) %
- odotettu vuotuinen osinko 0,45 (0,45) euroa
- riskitön vuosikorko 3,93 (3,41) %.

Stora Enson R-sarjan osakkeiden vuoden päätöskurssi oli 10,24 (12,00) euroa. Oletettu vuotuinen osinko oli 0,45 (0,45) euroa osakkeelta ja oletettu keskimääräinen volatilitteetti 27,1 (23,9) % perustuen aiemmin toteutuneeseen volatilitteettiin. Muut Black-Scholes-hinnoittelumallin oletukset ja saadut synteettisten optioiden käyvät arvot olivat seuraavat:

Optio-ohjelma	Liikkeeseenlaskuvuosi						
	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001
Merkintähinta, EUR	14,00	12,46/13,32	12,20	11,15	10,00	16,50	11,70
Riskitön vuosikorko %	4,21	4,14	4,11	4,07	4,00	4,03	3,87
Vuosia jäljellä erääntymiseen	6,2	5,2	4,2	3,2	2,1	1,1	0,3
Käypä arvo / optio, EUR	1,21	1,36/1,20	1,28	1,37	1,53	0,08	0,13

Rajoitettujen osakeohjelmien käyvät arvot on laskettu käyttämällä Stora Enson R-sarjan osakkeiden vuoden päätöskursseja. Rajoitettuihin osakeohjelmiin sisältyvien osakkeiden arvioidut toimitukset on esitetty alla.

Rajoitetut osakeohjelmat 31.12.2007

	Rajoitettuihin osakeohjelmiin sisältyvien osakkeiden arvioitu toimitus vuoden lopussa				Yhteensä
	2008	2009	2010	2011	
Vuoden 2005 ohjelma	299 192	-	-	-	299 192
Vuoden 2006 ohjelma	68 055	321 355	-	302 500	691 910
Vuoden 2007 ohjelma	158 797	119 098	119 097	-	396 992
Yhteensä	526 044	440 453	119 097	302 500	1 388 094

Nuorille avainhenkilöille ei myönnetty osakekannustimia vuonna 2007. Vuosien 2005 ja 2006 ohjelmaan liittyen myönnettiin kuitenkin 372 500 osaketta, joista 302 500 oli käyttämättä vuoden 2007 lopussa. Vuosien 2005–2007 ohjelmien tulosperusteisista osakekannustimista käyttämättä oli 91 617, 136 110 ja 363 400 osaketta vuoden lopussa.

Osakepohjaisten ohjelmien arvostusvaikutukset jatkuissa toiminnoissa olivat positiiviset 15,3 milj. euroa vuonna 2007. Tämä selittyy osakekurssien laskulla. Vuonna 2006 arvostuskulut olivat 15,0 milj. euroa. Arvostusvoitosta 19,3 (-10,9) milj. euroa liittyi synteettisiin optioihin. Rajoitetuista osakeohjelmista kirjattiin 0,9 (-4,1) milj. euron kulu ja tulosperusteisista osakeohjelmista 3,1 (0,0) milj. euron kulu. Vuoden lopun 26,7 (47,4) milj. euron vastuu on esitetty pitkäaikaisessa korottomassa vieraassa pääomassa. Tästä 14,8 (38,5) milj. euroa liittyi synteettisiin optioihin, 8,8 (8,9) milj. euroa rajoitettuihin osakekannustimiin ja 3,1 (0,0) milj. euroa tulosperusteisiin osakeohjelmiin. Vuonna 2007 lunastettujen optioiden painotettu keskimääräinen toteutushinta oli 11,46 (11,15) euroa ja vastaava painotettu keskimääräinen osakekurssi 13,32 (12,88) euroa. Synteettisten optioiden toteutunut kassavaikutus jatkuissa toiminnoissa oli yhteensä 10,5 (6,1) milj. euroa. Lisäksi 3,5 (2,7) milj. euroa liittyi rajoitettuihin osakeohjelmiin.

Stora Enso käyttää suojausinstrumentteja (TRS) suojautuakseen markkinariskiltä optio-ohjelmissa, jotka maksetaan käteissuorituksin. Vaikka optioiden suojausinstrumentit mahdollistavat optioiden suorittamiseen liittyvän kassavirran osittaisen suojaamisen, ne aiheuttavat tietyn osakekurssista johtuvan markkinariskin. Konsernin optioiden suojausinstrumentit eivät täytä suojauslaskennan soveltamisen edellytyksiä, joten kausiluonteiset muutokset niiden käyvässä arvossa kirjataan tuloslaskelmaan liiketoiminnan kuluihin niiden osakeperusteisten ohjelmien kustannusten kanssa, joihin ne

liittyvät. 31.12.2007 optioiden suojausinstrumentteja oli käytössä 17 850 000 (28 262 400) Stora Enso Oyj:n R-osaketta vastaava määrä. Suojausinstrumenttien käypä arvo oli -34,3 (7,0) milj. euroa (ks. liite 27). Optioiden suojausinstrumenttien suoritusjaksot vastaavat niihin liittyvien synteettisten optioiden merkintäaikaa. Ne erääntyvät 2008–2013 ja ne voidaan suorittaa aikaisemmin, jos konserni niin päättää. 10 % lasku R-osakkeen hinnassa aiheuttaisi 18,3 (33,9) milj. euron laskun optioiden suojausinstrumenttien käyvissä arvoissa. Tämä perustuu vuoden 2007 R-osakkeen päätöskurssiin, joka oli 10,24 (12,00) euroa OMX Pohjoismaiden Pörssi Helsingissä. Vertailun vuoksi vuonna 2007 osakekurssi laski 14,7 % ja toteutunut käypä arvo laski 42,4 milj. euroa.

Suojausinstrumenttien lisäksi vuonna 2007 käytettiin ensimmäistä kertaa käteissuorituksin maksettavien optioiden suojausstrategioita ("risk reversal"). Vuoden lopussa käyttämättömiä instrumentteja oli 931 000 Stora Enso Oyj:n osaketta vastaava määrä. Niiden käypä arvo oli negatiiviset 0,6 milj. euroa. Optioiden suojausstrategiat eivät suojausinstrumenttien tapaan täytä suojauslaskennan soveltamisen edellytyksiä, joten kausiluonteiset muutokset niiden käyvässä arvossa kirjataan tuloslaskelmaan liiketoiminnan kuluihin niiden osakeperusteisten ohjelmien kustannusten kanssa, joihin ne liittyvät.

Suojausinstrumenteilla suojaetuista osakeperusteisista ohjelmista kirjattiin 3,2 milj. euron voitto vuonna 2006 ja 8,8 milj. euron kulu vuonna 2007. Osakeperusteisten ohjelmien käteisarvon ja käyvän arvon arvostuksesta aiheutui 21,4 milj. euron kulu vuonna 2006 ja 3,0 milj. euron voitto vuonna 2007. Optio-ohjelmien suojausinstrumenttien käteisarvon ja käyvän arvon arvostuksesta puolestaan kirjattiin 24,6 milj. euron voitto vuonna 2006 ja 11,8 milj. euron kulu vuonna 2007. Luvut esitetään liiketoimintaan kuuluvana eränä tuloslaskelman henkilöstökuluissa.

Liite 32 Lähipiiriliiketoimet

Liiketoimissaan yhteisyritysten ja muiden lähipiiriin kuuluvien tahojen kanssa konserni toimii sellaisten kaupallisten ehtojen mukaisesti, jotka eivät ole vähemmän suotuisia kuin ne ehdot, joita tarjotaan muille kolmansille osapuolille, poikkeuksena Veracel ja Pohjolan Voima. Stora Enso aikoo jatkaa samoilla linjoilla liiketoiminnassaan osakkuusyritysten kanssa. Lisätietoja on esitetty liitteessä 16.

Sellu

Vaikka lähes kaikki konsernin tarvitsema kemiallinen massa tuotetaan konsernin sisällä, osa hankitaan Sunila Oy:n sellutehtaalta, joka on Stora Enson 50 %:sti omistama yhteisyritys Myllykoski Oy:n kanssa. Stora Enso toimittaa Sunilalle kuitua ja myi yhtiölle 59,4 (48,0) milj. euroa arvosta puuta vuoden aikana, ja tätä vastaan Sunila myy konsernille massaa markkinahintaan. Vuonna 2007 konserni osti 126 669 (135 516) tonnia massaa Sunilalta. Kokonaishinnaksi muodostui 61,3 (62,1) milj. euroa.

Stora Enso ja sen paikallinen yhteistyökumppani Aracruz Celulose S.A. ovat rakentaneet eukalyptusmassaa valmistavan sellutehtaan Bahian osavaltion Eunápolikseen Brasiliassa. Sellutehtaan vuotuinen kapasiteetti on 1 000 000 tonnia. Kummankin yhtiön osuus hankkeesta ja tehtaan tuotannosta on 50 %. Tehtaan tuotanto käynnistyi toukokuussa 2005. Eukalyptussellua toimitetaan Stora Enson tehtaille Eurooppaan ja Kiinaan. Myynti konsernin tehtaille vuonna 2007 oli 525 576 (498 638) tonnia, jonka laskutisarvo oli 147,0 (143,4) milj. euroa. Konserni on myös taannut brasilialaisen osakkuusyrityksensä Veracelin lainat useille paikallisille ja kansainvälisille pankeille. Lainamäärä vuoden lopussa oli 229,0 (318,8) milj. euroa.

Energia

Stora Ensolla on 15,6 % osuus energiayhtiö Pohjolan Voima Oy:n osakkeista. Pohjolan Voima Oy omistaa enemmistön eli 57,7 % Teollisuuden Voima Oy:stä, joka puolestaan omistaa Olkiluodon kaksi ydinvoimalaa. Voimaloiden vuotuinen kapasiteetti on yhteensä 1 720 MW / 14,4 TWh. Kolmas ydinvoimala, jonka kapasiteetti on 1 630 MW, on rakenteilla ja valmistuu kesällä 2011. Stora Enso on Pohjolan Voima Oy:n toiseksi suurin omistaja, jolla on oikeus 438 MW:n osuuteen kapasiteetista. Markku Pentikäinen on toiminut Stora Enson edustajana Pohjolan Voima Oy:n hallituksen varapuheenjohtajana vuodesta 2007. Pohjolan Voimalle sähköstä maksettava hinta perustuu tuotantokustannuksiin, jotka ovat yleensä markkinahintoja alhaisemmat. Vuonna 2007 Stora Enso maksoi sähköstä Pohjolan Voimalle yhteensä 83,4 (95,2) milj. euroa.

Taloudelliset järjestelyt

Konserni ottaa lainaa tai sillä on taloudellisia järjestelyjä useamman eri rahoituslaitoksen kanssa. Eräät Stora Enson hallituksen tai johtoryhmän jäsenet voivat myös toimia näiden rahoituslaitosten hallituksen, hallintoneuvoston tai johtoryhmän jäseninä ja he voivat kuulua joko yhteen tai useampaan edellisistä. Näihin lukeutuu Skandinaviska Enskilda Banken AB (Marcus Wallenberg) ja Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma (entinen toimitusjohtaja Jukka Härmälä). Kaikki konsernin lainat ja rahoitukselliset järjestelyt on neuvoteltu markkinaehtoisesti, ja monet sopimuksista on neuvoteltu jo ennen mahdollisia hallituksen jäsenyyksiä.

Tutkimus ja kehitys

Stora Enso harjoittaa tutkimus- ja kehitystoimintaa osaksi Oy Keskuslaboratorion (KCL) kautta, josta konserni omistaa 30 %. Osa konsernin sovelletusta tutkimuksesta hankitaan yhteistyönä KCL:n kanssa, joka myös harjoittaa tutkimusta sopimusperusteisesti. Vuonna 2007 KCL:lle suoritettujen kokonaismaksut olivat 3,1 (3,3) milj. euroa. Stora Ensolla on oikeudet käyttää vapaasti kaikkia yhteisissä tutkimusohjelmissa syntyviä tuloksia.

Keräyspaperi

Konserni omistaa vähemmistöosuuden useista paperinkeräysyrityksistä, joilta keräyspaperi hankitaan markkinahintaan. Vuonna 2007 ostot olivat 20,0 (25,8) milj. euroa.

Metsäomaisuus ja puunhankinta

Konsernin omistuksessa on 41 % Tornator Oy:stä ja jäljelle jäävä osuus 59 % on suomalaisten institutionaalisten sijoittajien omistuksessa. Yksi näistä sijoittajista on 13,3 % osakeosuudella Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma Oy, jonka hallintoneuvostossa toimii Stora Enson entinen toimitusjohtaja Jukka Härmälä. Stora Ensolla on pitkäaikainen hankintasopimus Tornator konsernin kanssa, jolta se ostaa vuotuisesti noin 1,6 milj. kuutiometriä puuta markkinahintaan. Vuoden 2007 hankinnat olivat 51,9 (50,1) milj. euroa.

Konsernin omistuksessa on 43,3 % Bergvik Skog AB:sta ja jäljelle jäävä 56,7 %:n osuus on institutionaalisten sijoittajien omistuksessa. Näihin sijoittajiin lukeutuu Knut ja Alice Wallenbergin säätiö 8,2% omistusosuudella; heillä oli myös Stora Ensosta 24,6 %:n äänivalta kunnes säätiön omistusosuus siirrettiin Foundation Asset Managementille marraskuussa 2007. Konsernilla on Bergvik Skog AB:n kanssa pitkäaikainen hankintasopimus, johon sisältyy vuotuisesti noin 5,0 milj. kuutiometriä puuta markkinahintaan. Vuonna 2007 kokonais-hankintamäärä oli 5,6 (5,5) milj. kuutiometriä, arvoltaan 151,9 (139,3) milj. euroa. Konsernin myynti Bergvik Skog AB:lle oli 33,5 (30,9) milj. euroa.

Huolinta

Konserni omistaa 34,3 % Steveco Oy:n osakkeista. Steveco Oy on suomalainen yritys, jonka toimialaan kuuluu laivan lastaaminen sekä lastin purkaminen. Yrityksen muita osakkeenomistajia ovat UPM-Kymmene, Finnlines, Ahlström sekä Myllykoski Paper. Steveco myy laivauspalveluja Stora Ensolle markkinahinnoilla ja vuonna 2007 niiden arvo oli 29,6 (28,9) milj. euroa.

Liite 33 Osakekohtainen tulos ja osakekohtainen oma pääoma

Osakekohtainen tulos

	31.12. päättyvä tilikausi		
	2005	2006	2007
Tilikauden voitto/tappio, jatkuvat toiminnot, milj. EUR	72,0	696,2	69,2
Tilikauden voitto/tappio, lopetettavat toiminnot, milj. EUR	-183,1	-111,2	-283,9
Tilikauden voitto/tappio, koko liiketoiminta, milj. EUR	-111,1	585,0	-214,7
Kirjatut tuotot ja kulut yhteensä, jatkuvat toiminnot, milj. EUR	523,2	1 044,1	336,3
Kirjatut tuotot ja kulut yhteensä, lopetettavat toiminnot, milj. EUR	-175,3	-107,9	-307,3
Kirjatut tuotot ja kulut yhteensä, koko liiketoiminta, milj. EUR	347,9	936,2	29,0
Osakemäärä (painotettu keskiarvo, A- ja R-osakkeet)	798 686 750	788 578 383	788 599 164
Optioiden laimennusvaikutus	530 991	284 280	151 831
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakemäärä	799 217 741	788 862 663	788 750 995
Laimentamaton osakekohtainen tulos/tappio, jatkuvat toiminnot, euroa	0,09	0,88	0,09
Laimentamaton osakekohtainen tulos/tappio, lopetettavat toiminnot, euroa	-0,23	-0,14	-0,36
Laimentamaton osakekohtainen tulos/tappio, koko liiketoiminta, euroa	-0,14	0,74	-0,27
Kirjatut tuotot ja kulut yhteensä osaketta kohti, jatkuvat toiminnot, EUR	0,65	1,32	0,43
Kirjatut tuotot ja kulut yhteensä osaketta kohti, lopetettavat toiminnot, EUR	-0,21	-0,13	-0,39
Kirjatut tuotot ja kulut yhteensä osaketta kohti, koko liiketoiminta, EUR	0,44	1,19	0,04

Laimennettu osakekohtainen tulos ei poikennut normaalista osakekohtaisesta tuloksesta.

Osakekohtainen oma pääoma

	31.12.		
	2005	2006	2007
Oma pääoma, milj. EUR	7 220,1	7 799,6	7 476,1
Markkina-arvo, milj. EUR	9 304,0	9 527,9	8 076,0
A- ja R-osakkeiden lukumäärä	788 565 047	788 585 872	788 619 987
Osakekohtainen oma pääoma, EUR	9,16	9,89	9,48
Osakekohtainen osinko, EUR	0,45	0,45	0,45
Osakkeiden markkina-arvo, EUR			
A-osakkeet	11,46	12,30	10,19
R-osakkeet	11,44	12,00	10,24
Keskimäärin	11,44	12,08	10,23

Rahoitusvarojen ja –velkojen ryhmitelty kirjanpitoarvot: 2007

Milj. euroa	Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattavat sekä suojaavat johdannaiset	Lainat ja saamiset	Myytavissä olevat rahoitusvarat	Rahoitusvelat jaksotettuun hankintameno	Kirjanpitoarvot tase-erän mukaan	Käypä arvo	Liite-tieto
Rahoitusvarat							
Myytavissä olevat julkisesti noteeratut ja muut osakkeet	-	-	1 422,6	-	1 422,6	1 422,6	17
Pitkäaikaiset lainasaamiset	-	126,5	-	-	126,5	130,6	20
Myyntisaamiset ja muut korottamat saamiset	2,6	1 643,7	-	-	1 646,3	1 646,3	20
Korolliset saamiset	209,2	18,6	-	-	227,8	227,8	20
Rahavarat	-	970,7	-	-	970,7	970,7	
Kirjanpitoarvo	211,8	2 759,5	1 422,6	0,0	4 393,9	4 398,0	
Rahoitusvelat							
Korollinen pitkäaikainen velka	-7,4	-	-	3 362,2	3 354,8	3 401,9	24
Korollisten velkojen lyhennyserät	-	-	-	513,1	513,1	513,1	24
Korolliset velat	79,6	-	-	402,6	482,2	482,2	24
Ostovelat ja muut korottomat velat	36,0	-	-	1 057,9	1 093,9	1 093,9	26
Käytössä olevat luottolimiitit	-	-	-	91,4	91,4	91,4	
Kirjanpitoarvo	108,2	0,0	-	5 427,2	5 535,4	5 582,5	

Rahoitusvarojen ja –velkojen ryhmitelty kirjanpitoarvot: 2006

Milj. euroa	Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattavat sekä suojaavat johdannaiset	Lainat ja saamiset	Myytavissä olevat rahoitusvarat	Rahoitusvelat jaksotettuun hankintameno	Kirjanpitoarvot tase-erän mukaan	Käypä arvo	Liite-tieto
Rahoitusvarat							
Myytavissä olevat julkisesti noteeratut ja muut osakkeet	-	-	835,5	-	835,5	835,5	17
Pitkäaikaiset lainasaamiset	-	149,2	-	-	149,2	158,2	20
Myyntisaamiset ja muut korottomat saamiset	28,7	1 723,3	-	-	1 752,0	1 752,0	20
Korolliset saamiset	171,8	13,7	-	-	185,5	185,5	20
Rahavarat	-	609,0	-	-	609,0	609,0	
Kirjanpitoarvo	200,5	2 495,2	835,5	-	3 531,2	3 510,2	
Rahoitusvelat							
Korollinen pitkäaikainen velka	-5,7	-	-	4 086,7	4 081,0	4 189,8	24
Korollisten velkojen lyhennyserät	0,2	-	-	630,0	630,2	630,2	24
Korolliset velat	37,7	-	-	179,6	217,3	217,3	24
Ostovelat ja muut korottomat velat	19,6	-	-	1 186,0	1 205,6	1 205,6	26
Käytössä olevat luottolimiitit	-	-	-	299,4	299,4	299,4	
Kirjanpitoarvo	51,8	-	-	6 381,7	6 433,5	6 542,3	

Tunnuslukujen laskentaperiaatteet

Sijoitetun pääoman tuotto, ROCE (%)	100 x	$\frac{\text{Liikevoitto}}{\text{Sijoitettu pääoma}^{1) 2)}}$
Sidotun pääoman tuotto, ROOC (%)	100 x	$\frac{\text{Liikevoitto}}{\text{Sidottu pääoma}^{1) 3)}}$
Oman pääoman tuotto, ROE (%)	100 x	$\frac{\text{Tulos ennen vähemmistöosuuksia ja veroja} - \text{verot}}{\text{Oma pääoma} + \text{vähemmistöosuudet}^{2)}}$
Omavaraisuusaste (%)	100 x	$\frac{\text{Oma pääoma} + \text{vähemmistöosuudet}}{\text{Taseen loppusumma}}$
Korolliset nettovelat		Korolliset velat – korolliset saamiset
Velkaantumisaste		$\frac{\text{Korolliset nettovelat}}{\text{Oma pääoma}}$
Tulos/osake		$\frac{\text{Tilikauden tulos}}{\text{Osakkeiden lukumäärä keskimäärin}}$
Kassatulos/osake		$\frac{\text{Tilikauden tulos} + \text{poistot}}{\text{Osakkeiden lukumäärä keskimäärin}}$
Oma pääoma/osake		$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Osakkeiden lukumäärä tilikauden lopussa}}$
Osinko/osake		$\frac{\text{Tilikaudelta jaettu osinko}}{\text{Osakkeiden lukumäärä tilikauden lopussa}}$
Efektiivinen osinkotuotto	100 x	$\frac{\text{Osinko/osake}}{\text{Tilikauden viimeinen kaupantekokurssi}}$
Osinkosuhde	100 x	$\frac{\text{Osinko/osake}}{\text{Tulos/osake}}$

¹⁾ Sijoitettu pääoma = sidottu pääoma – nettoverovelka

²⁾ Tilikauden keskiarvo

³⁾ Sidottu pääoma = Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet + vaihto-omaisuus + liikeyrityksen muut varat – korottomat velat

Ote emoyhtiön tilinpäätöksestä

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Emoyhtiön tilinpäätös on laadittu noudattaen Suomen kirjanpitolainsäädäntöä. Merkittävimmät laatimisperiaatteet on kuvattu konsernin liitetiedoissa (liite nro 1). Merkittävimmät erot konsernin ja emoyhtiön laatimisperiaatteissa liittyvät

- rahoitusvarojen, velkojen, johdannaissopimusten sekä arvopapereiden arvostamiseen
- työsuhteen päättämisen jälkeisten etuusperusteisten eläkejärjestelmien laskentaan
- laskennallisten verojen kirjaamisperiaatteisiin ja esittämistapaan.

Emoyhtiön tuloslaskelma

Milj. euroa	31.12. päättyvä tilikausi	
	2006	2007
Liikevaihto	3 392,3	3 565,8
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos	22,7	29,3
Valmistus omaan käyttöön	0,7	0,3
Liiketoiminnan muut tuotot	304,5	125,5
Materiaalit ja palvelut	-2 319,4	-2 539,8
Henkilöstökulut	-294,1	-294,7
Poistot ja arvonalentumiset	-248,1	-358,9
Liiketoiminnan muut kulut	-602,8	-2 899,8
Liikevoitto/-tappio	255,8	-2 372,3
Rahoitustuotot ja -kulut	318,7	603,8
Voitto/tappio ennen satunnaisia eriä	574,5	-1 768,5
Satunnaiset tuotot	170,9	110,3
Satunnaiset kulut	-0,2	-1,9
Voitto/tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	745,2	-1 660,1
Tilinpäätössiirrot	40,8	156,0
Tuloverot	-22,0	-15,2
Tilikauden voitto/tappio	764,0	-1 519,3

Tytäryritys Keräyskuitu Oy sulautettiin emoyhtiöön 30.10.2007, ja yllä olevat luvut sisältävät sen tuloksen kyseiseltä päivältä. Tilikauden luvut sisältävät emoyhtiöön sulautetut tytäryritykset Lumi Shipping Oy:n ja Kiint. Oy Enson Metsuritalot -yhtiön 30.11.2006 lähtien.

Emoyhtiön rahavirtalaskelma

Milj. euroa	31.12. päättyvä tilikausi	
	2006	2007
Liiketoiminnan rahavirta		
Tilikauden voitto/tappio	764,0	-1 519,3
Oikaisuerät:		
Verot	22,0	15,2
Tilinpäätössiirrot	-40,9	-156,0
Satunnaiset erät	-170,7	-108,4
Poistot ja arvonalentumiset	248,1	358,9
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myyntivoitot/-tappiot	-178,5	2 258,4
Nettorahoitustulot	-318,7	-603,8
Saadut korot	69,1	84,2
Maksetut korot (pl. aktivoidut korot)	-266,0	-322,5
Saadut osingot	416,8	725,2
Muut rahoituserät, netto	36,2	-190,1
Maksetut tuloverot	-2,4	-58,9
Nettokäyttöpääoman muutos	118,5	95,9
Liiketoiminnasta kertyneet nettorahavarat	697,5	578,8
Investointien rahavirta		
Tytäryritysten hankinnat	-828,9	-71,7
Muiden osakkeiden hankinnat	-0,2	-290,4
Investoinnit	-101,5	-199,8
Tytäryritysten myynnistä saadut tulot vähennettynä niiden myyntihetken rahavaroilla	7,4	2 854,9
Osakkuusyrityksosuuksien myynnistä saadut tulot	0,8	1,1
Muiden osakkeiden myynnistä saadut tulot	204,7	-2 259,6
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myynnistä saadut tulot	6,6	7,7
Muutos pitkäaikaisissa saamisissa	160,9	-246,2
Investointeihin käytetyt nettorahavarat	-550,2	-204,0
Rahoituksen rahavirta		
Pitkäaikaisten lainojen nettomuutos	-270,7	-391,3
Lyhytaikaisten lainojen nettomuutos	173,8	700,9
Maksetut osingot	-365,8	-355,3
Omien osakkeiden hankinnat	0,1	0,2
Osakeannista saadut maksut	11,0	0,4
Rahoitukseen käytetyt nettorahavarat	-451,6	-45,1
Rahavarojen nettomuutos	-304,3	329,7
Muuntoerot	1,0	1,3
Rahavarat sulautetuista yrityksistä	0,6	-1,8
Rahavarat tilikauden alussa	1 513,3	1 210,6
Rahavarat tilikauden lopussa	1 210,6	1 539,8

Emoyhtiön tase

Vastaavaa

Milj. euroa	31.12.	
	2006	2007
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet	95,6	90,1
Aineelliset hyödykkeet	1 718,2	1 558,3
Osuudet saman konsernin yrityksissä	13 383,7	10 597,5
Osuudet osakkuusyrityksissä	52,1	83,1
Muut osakkeet ja osuudet	176,0	434,8
Pitkäaikaiset lainasaamiset	445,6	691,2
	15 871,2	13 455,0
Vaihtuvat vastaavat		
Vaihto-omaisuus	409,1	582,9
Lyhytaikaiset korottomat saamiset	631,0	619,7
Korolliset saamiset	1 390,7	1 696,0
Rahavarat	344,7	183,1
	2 775,5	3 081,7
Vastaavat yhteensä	18 646,7	16 536,7

Vastattavaa

Milj. euroa	31.12.	
	2006	2007
Oma pääoma		
Osakepääoma	1 342,2	1 342,2
Ylikurssirahasto	3 972,9	3 972,9
Vararahasto	353,9	353,9
Kertyneet voittovarot	3 770,3	4 179,6
Tilikauden nettovoitto/-tappio	764,0	-1 519,3
	10 203,3	8 329,3
Tilinpäätössiirtojen kertymä: Poistoero	920,7	764,7
Pakolliset varaukset	13,2	26,2
Pitkäaikainen vieras pääoma	3 515,9	2 967,5
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Korollisten velkojen lyhennyserät	531,8	488,3
Lyhytaikaiset korolliset velat	3 072,8	3 480,0
Muu lyhytaikainen vieras pääoma	389,0	480,7
	3 993,6	4 449,0
Vastattavaa yhteensä	18 646,7	16 536,7

Osingonjakoehdotus ja tilintarkastuskertomus

Osingonjakoehdotus

Emoyhtiön jakokelpoinen oma pääoma 31.12.2007 oli 2 660 274 839,11 euroa mukaan lukien tilikauden 1 519 344 455,17 euron tappio. Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että jakokelpoiset varat käytetään seuraavasti:

Emoyhtiön taloudellisessa asemassa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia 31.12.2007 jälkeen. Emoyhtiön maksuvalmius on edelleen hyvä, ja esitetty osingonjako ei heikennä nykyistä tilannetta.

Jaetaan osinkoa 0,45 euroa/osake
eli yhteensä 789 538 499 osakkeeltaEUR 355 292 324,55

Jätetään jakokelpoihin varoihinEUR 2 304 982 514,56

Jakokelpoiset varat yhteensä
31.12.2007EUR 2 660 274 839,11

Helsingissä 12.2.2008

Claes Dahlbäck
hallituksen puheenjohtaja

Ilkka Niemi
hallituksen varapuheenjohtaja

Gunnar Brock

Lee A. Chaden

Dominique Hériard Dubreuil

Birgitta Kantola

Jan Sjöqvist

Matti Vuoria

Marcus Wallenberg

Tilintarkastuskertomus

Stora Enso Oyj:n osakkeenomistajille

Olemme tarkastaneet Stora Enso Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1–31.12.2007. Hallitus ja toimitusjohtaja ovat laatineet EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaan laaditun konsernitilinpäätöksen sekä Suomessa voimassa olevien säännösten ja määräysten mukaisesti laaditun toimintakertomuksen ja emoyhtiön tilinpäätöksen, joka sisältää emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon konsernitilinpäätöksestä sekä emoyhtiön tilinpäätöksestä, toimintakertomuksesta ja hallinnosta.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, etteivät tilinpäätös ja toimintakertomus sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty emoyhtiön hallituksen jäsenten sekä toimitusjohtajien toiminnan lainmukaisuutta osakeyhtiölain säännösten perusteella.

Konsernitilinpäätös

EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaan laadittu konsernitilinpäätös antaa näiden standardien ja kirjanpitolain tarkoittamalla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Emoyhtiön tilinpäätös, toimintakertomus ja hallinto

Emoyhtiön tilinpäätös on laadittu kirjanpitolain sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti ja antaa kirjanpitolaissa tarkoitettulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Toimintakertomus on laadittu kirjanpitolain sekä toimintakertomuksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Toimintakertomus on yhdenmukainen tilinpäätöksen kanssa ja antaa kirjanpitolaissa tarkoitettulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Konsernitilinpäätös ja emoyhtiön tilinpäätös voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää emoyhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajille tarkastamaltamme tilikaudelta. Hallituksen esitys voitonjakokelpoisten varojen käsittelystä on osakeyhtiölain mukainen.

Helsingissä helmikuun 28. päivänä 2008

PricewaterhouseCoopers Oy
KHT-yhteisö

Eero Suomela
KHT

Kapasiteetit

Tehdaskohtaiset kapasiteetit 2008

Sanomalehti- ja kirjapaperi			
Tehdas	Maa		Kapasiteetti Laatu 1 000 t
Anjala	FIN	Erikoissanomalehti- ja kirjapaperi	370
Hylte	SWE	Sanomalehtipaperi	840
Kvarnsveden	SWE	Sanomalehtipaperi, erikoissanomalehtipaperi	470
Langerbrugge	BEL	Sanomalehtipaperi, erikoissanomalehti- ja luettelopaperi	400
Maxau	DEU	Sanomalehtipaperi	195
Sachsen	DEU	Sanomalehti-, luettelopaperi	345
Varkaus	FIN	Luettelo-, erikoissanomalehti-, sanomalehtipaperi	290
Yhteensä			2 910

Aikakauslehtipaperi

Tehdas	Maa		Kapasiteetti Laatu 1 000 t
Anjala	FIN	MFC	155
Arapoti	BRA	LWC	200
Corbehem	FRA	LWC	305
Dawang	CHN	SC	200
Kabel	DEU	LWC, MWC, HWC	615
Kotka	FIN	MFC	170
Kvarnsveden	SWE	SC	510
Langerbrugge	BEL	SC	145
Maxau	DEU	SC	515
Veitsiluoto	FIN	LWC, MWC	440
Yhteensä			3 255

Hienopaperi

Tehdas	Maa		Kapasiteetti Laatu 1 000 t
Imatra	FIN	WFU	215
Nymölla	SWE	WFU	485
Oulu	FIN	WFC	1 055
Suzhou	CHN	WFC	220
Uetersen	DEU	WFC	280
Varkaus	FIN	WFC, WFU	270
Veitsiluoto	FIN	WFU	555
Yhteensä			3 080

Taulukoissa käytetyt lyhenteet:

LWC	kevyet päällystetyt aikakauslehtipaperit	MF	päällystämättömät koneviimeistellyt paperit
SC	superkalenteroitu paperi		
MWC	keskiraskaat päällystetyt aikakauslehtipaperit	WFU	päällystämätön hienopaperi
HWC	raskaat päällystetyt aikakauslehtipaperit	WFC	päällystetty hienopaperi
MFC	konepäällystetyt paperit	FBB	taivekartonki

Kuluttajapakkauskartonki

Tehdas	Maa		Kapasiteetti Laatu 1 000 t
Kuluttajapakkauskartongit			
Baienfurt	DEU	FBB	225
Barcelona	ESP	WLC	170
Fors	SWE	FBB	395
Imatra	FIN	SBS, FBB, LPB	1 135
Inkeroinen	FIN	FBB	310
Skoghall	SWE	LPB, FBB, WTL	535
Yhteensä			2 770
Muovipäällystysyksiköt			
Forshaga	SWE	Muovipäällysteet	135
Imatra	FIN	Muovipäällysteet	250
Karhula	FIN	Muovipäällysteet	50
Yhteensä			435

Teollisuuspakkaukset

Tehdas	Maa		Kapasiteetti Laatu 1 000 t
Teollisuuspaperit			
Heinola	FIN	SC fluting	285
Ostrołęka	POL	Kierrätyskuitupohjainen lainerikartonki, RCP fluting, säkki- ja käärepaperi	265
Yhteensä			550
Laminaattipaperit			
Imatra	FIN	Laminaattipaperi	26
Kotka	FIN	Laminaattipaperi, Imprex core stock,	163
Yhteensä			189

Hylsykartongit

Pori	FIN	Hylsykartonki	120
Soustre	FRA	Hylsykartonki	90
Varkaus	FIN	Hylsykartonki	100
Wisconsin Rapids	USA	Hylsykartonki	70
Yhteensä			380

Teollisuuspakkaukset yhteensä

1 119

Kaava: (Myyntikelpoinen nettotuotanto kahtena parhaana peräkkäisenä kuukautena / käytettävissä oleva aika näinä kahtena kuukautena) x koko vuoden käytettävissä oleva aika

WLC	toispuolisesti valkeapintainen kartonki	CKB	päällystetty valkaisematon kartonki
SBS	valkaisematon sulfaattikartonki	RCP	keräyspaperi
LPB	nestepakkauskartonki	DIP	siistattu massa
WPB	puupitoinen kartonki		
WTL	White Top Liner	CTMP	kemiallisesti käsitelty termomekaaninen massa

Teollisuuspakkaukset

Jatkojalostus

Teollisuuspakkaukset

Aaltopahvipakkaukset			milj. m ²
Arzamas	RUS	Aaltopahvipakkaukset	130
Balabanovo	RUS	Aaltopahvipakkaukset	150
Balabanovo offset	RUS	Aaltopahvipakkaukset	10
Heinola	FIN	Aaltopahvipakkaukset	130
Jönköping	SWE	Aaltopahvipakkaukset	90
Kaunas	LTU	Aaltopahvipakkaukset	30
Komarom	HUN	Aaltopahvipakkaukset	2
Lahti	FIN	Aaltopahvipakkaukset	80
Łódź	POL	Aaltopahvipakkaukset	125
Lukhovitsy	RUS	Aaltopahvipakkaukset	49
Mosina	POL	Aaltopahvipakkaukset	30
Ostrołęka	POL	Aaltopahvipakkaukset	120
Páty	HUN	Aaltopahvipakkaukset	30
Riika	LTA	Aaltopahvipakkaukset	110
Ruovesi	FIN	Aaltopahvipakkaukset	20
Skene	SWE	Aaltopahvipakkaukset	90
Tallinna	EST	Aaltopahvipakkaukset	20
Tiukka	FIN	Aaltopahvipakkaukset	20
Tychy	POL	Aaltopahvipakkaukset	120
Vikingsstad	SWE	Aaltopahvipakkaukset	50
Yhteensä			1 406

Hylsy

			1 000 t
Kiina	CHN	Hylsy	55
Corenso Edam	NLD	Hylsy	10
Corenso Elfes	DEU	Hylsy	35
Corenso Poland	POL	Hylsy	1
Corenso Svenska	SWE	Hylsy	35
Corenso Tolosana	ESP	Hylsy	15
Corenso UK	GBR	Hylsy	30
Imatra	FIN	Hylsy	7
Loviisa	FIN	Hylsy	22
Pori	FIN	Hylsy	13
Wisconsin Rapids	USA	Hylsy	25
Yhteensä			248

Puutuotteet

Yksikkö	Maa	Sahauskapasiteetti 1 000 m ³	Jatko- jalostus- kapasiteetti 1 000 m ³
Ala	SWE	405	35
Alytus	LIT	160	90
Amsterdam	NLD	-	110
Bad St Leonhard	AUT	370	260
Brand	AUT	420	275
Gruvön	SWE	420	150
Honkalahti	FIN	350	90
Imavere	EST	400	155
Impilahti	RUS	130	-
Kitee	FIN	350	120
Kopparfors	SWE	310	150
Kotka	FIN	250	60
Launkalne	LAT	215	-
Murow	POL	85	20
Nebolchi	RUS	260	20
Näpi	EST	75	80
Paikuse	EST	170	80
Pfarrkirchen	DEU	-	150
Planá	CZE	350	255
Sollenau	AUT	300	280

Puutuotteet

Swietajno	POL	30	10
Tolkkinen	FIN	270	-
Uimaharju	FIN	300	12
Varkaus	FIN	345	100
Veitsiluoto	FIN	200	-
Viljandi	EST	-	20
Ybbs	AUT	700	440
Zdírec	CZE	590	260
Puutuotteet		7 455	3 222

Kemiallinen massa

Tehdas	Maa		Kapasiteetti Laatu 1 000 t
Enocell	FIN	Lyhyt- ja pitkäkuitusellu	555
Kaukopää	FIN	Lyhyt- ja pitkäkuitusellu	840
Kemijärvi ⁽¹⁾	FIN	Pitkäkuitusellu	235
Kotka	FIN	Pitkäkuitusellu	170
Norrundet ⁽²⁾	SWE	Pitkäkuitusellu	305
Nymölla	SWE	Lyhyt- ja pitkäkuitusellu	330
Ostrołęka	POL	Pitkäkuitusellu	105
Oulu	FIN	Pitkäkuitusellu	335
Skoghall	SWE	Pitkäkuitusellu	330
Skutskär	SWE	Lyhyt- ja pitkäkuitusellu sekä revintämassa	555
Tainionkoski	FIN	Lyhyt- ja pitkäkuitusellu	180
Varkaus	FIN	Lyhyt- ja pitkäkuitusellu	220
Veitsiluoto	FIN	Lyhyt- ja pitkäkuitusellu	390
			4 550

Osakkuusyritykset

Tehdas	Maa		Kapasiteetti Laatu 1 000 t
Sunila (50 %), kuivattu sellu	FIN	Pitkäkuitusellu	180
Veracel (50 %)	BRA	Lyhytkuitusellu (eukalyptus)	555
			735

Kemiallinen massa

yhteensä	5 285
josta markkinasellua ⁽³⁾	1 492

⁽¹⁾ Kemijärven tehtaan suunniteltu sulkeminen huhtikuun 2008 loppuun mennessä

⁽²⁾ Norrundetin tehtaan suunniteltu sulkeminen vuoden 2008 loppuun mennessä

⁽³⁾ Markkinasellu on tehtailta ulkoisille asiakkaille myytävää kuivattua sellua

Siistattu massa (DIP)

Tehdas	Maa		Kapasiteetti Laatu 1 000 t
Hylte	SWE	DIP	410
Langerbrugge	BEL	DIP	650
Maxau	DEU	DIP	300
Sachsen	DEU	DIP	430
Yhteensä			1 790

CTMP

Tehdas	Maa		Kapasiteetti Laatu 1 000 t
Fors	SWE	CTMP	185
Kaukopää	FIN	CTMP	220
Skoghall	SWE	CTMP	250
Yhteensä			655

Tietoja osakkeenomistajille

Yhtiökokous

Stora Enso Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään keskiviikkona 26.3.2008 klo 16.00 Marina Congress Centerissä, Katajanokan-laituri 6, Helsinki.

Hallintarekisteröidyn osakkeenomistajan, joka aikoo osallistua yhtiökokoukseen ja käyttää siellä äänioikeuttaan, tulee olla merkittynä väliaikaisesti Stora Enson osakasluetteloon täsmäytyspäivänä 14.3.2008. Ohjeet yhtiökokoukseen ilmoittautumisesta annetaan kokouskutsussa, joka on nähtävillä yhtiön internetsivuilla osoitteessa www.storaenso.com/investors.

Yhtiökokous ja osingonmaksu vuonna 2008

14.3.	Yhtiökokouksen täsmäytyspäivä
26.3.	Yhtiökokous
27.3.	Ex-osinko
31.3.	Osingonmaksun täsmäytyspäivä
10.4.	Osingonmaksu

Osingonmaksu

Hallitus esittää varsinaiselle yhtiökokoukselle, että 31.12.2007 päättäneeltä tilikaudelta maksetaan osinkoa 0,45 euroa osakkeelta.

Ruotsin arvopaperikeskus (Värdepapperscentralen, VPC) huolehtii osingonmaksusta VPC:ssä rekisteröidyille osakkeille ja osinko maksetaan Ruotsin kruunuina. Deutsche Bank Trust Company Americas (DBTCA) huolehtii osingonmaksusta DBTCA:n hallinnoimien ADR-todistusten haltijoille ja osinko maksetaan Yhdysvaltain dollareina.

Julkaisuajat 2008

13.2.	Tilinpäätöstiedote vuodelta 2007
12.3.	Vuosikertomus 2007
24.4.	Osavuositarkastus tammi–maaliskuulta
24.7.	Osavuositarkastus tammi–kesäkuulta
23.10.	Osavuositarkastus tammi–syyskuulta

Taloudellisen informaation jakelu

Stora Enson vuosikertomus julkaistaan englannin, suomen ja ruotsin kielellä.

Raportti postitetaan niille suomalaisille ja ruotsalaisille osakkeenomistajille, jotka ovat sitä pyytäneet, sekä kaikille rekisteröityneille ADR-todistusten haltijoille. Vuosikertomuksen voi ladata myös PDF-tiedostona yhtiön internetsivuilta.

Painetut osavuositarkastukset julkaistaan englannin, suomen ja ruotsin kielellä. Ne postitetaan Suomessa ja Ruotsissa niille osakkeenomistajille, jotka ovat sitä pyytäneet. ADR-todistusten haltijat Pohjois-Amerikassa voivat pyytää painettuja osavuositarkastuksia DBTCA:lta. Osavuositarkastukset julkaistaan englanniksi, suomeksi ja ruotsiksi yhtiön internetsivuilla, josta niitä voi ladata PDF-tiedostoina.

Sähköposti-ilmoitukset pörssitiedotteista, kalenterimuistutuksista ja julkaistavasta taloudellisesta informaatiosta voi tilata osoitteesta www.storaenso.com/email. Samaa osoitetta voi käyttää sähköposti-ilmoitusten perumiseen. Päättäessäsi lopettaa sähköposti-ilmoitusten tilaamisen, yhteystietosi poistetaan kaikilta tilaamilta listoilta. Jos sähköpostiosoitteesi on muuttunut, toivomme että poistat vanhan sähköpostiosoitteesi ja tilaat ilmoitukset uuteen sähköpostiosoitteeseen.

Taloudellisen informaation postituslistat

Ilmoitukset osoitteenmuutoksista, lisätilauspyynnöt tai pyynnöt postituslistalta poistamisesta:

Suomalaiset osakkeenomistajat: sähköpostiosoitteeseen corporate.communications@storaenso.com, postiosoitteeseen

Stora Enso Oyj, Financial Communications, PL 309, 00101 Helsinki tai puhelimitse 02046 131.

Ruotsalaiset osakkeenomistajat: sähköpostiosoitteeseen storaenso@strd.se, faksilla +46 8 449 88 10 tai postiosoitteeseen Stora Enso, SE-120 88 Stockholm.

Rekisteröidyt ADR-todistusten haltijat voivat ottaa yhteyttä DBTCA:han. Hallintarekisteröidyt ADR-todistusten haltijat voivat ottaa yhteyttä välittäjiinsä.

Muut sidosryhmät voivat ilmoittaa muutoksista suomalaisten osakkeenomistajien tapaan.

Tietoja ADR-todistusten haltijoille

(American Depositary Receipts, ADRs)

Osinkojen jälleensijoitus- ja uusien osakkeiden suoraosto-ohjelmaa hallinnoi Deutsche Bank Trust Company Americas (DBTCA). Ohjelman ansiosta nykyisten ADR-todistusten haltijoiden ja ensi kertaa Stora Enson osakkeisiin sijoittavan on vaivatonta lisätä omistustaan Stora Ensossa. Ohjelmaan osallistuva voi joko sijoittaa hänelle maksetun osingon tai mahdollisesti muita varoja ADR-muotoisiin osakkeisiin. Ohjelma koskee ainoastaan Yhdysvaltain kansalaisia. Lisätietoja Stora Enson ADR-ohjelmasta osoitteessa www.adr.db.com.

Yhteystiedot Stora Enson ADR-todistusten haltijoita varten

Deutsche Bank Trust Company Americas
c/o Mellon Investor Services
480 Washington Boulevard
Jersey City, NJ 07310, USA
Maksuton (ainoastaan USA:ssa): +1 800 249 1707

Yhteystiedot

Kari Vainio

Viestintäjohtaja
Puh. +44 20 7016 3140
Fax +44 20 7016 3208
Stora Enso International Office
1 Sheldon Square, London W2 6TT, UK
kari.vainio@storaenso.com

Keith B Russell

Sijoittajasuhdejohtaja
Puh. +44 20 7016 3146
Fax +44 20 7016 3208
Stora Enso International Office
1 Sheldon Square, London W2 6TT, UK
keith.russell@storaenso.com

Ulla Paajanen-Sainio

Johtaja, sijoittajasuhteet ja talousviestintä
Puh. 02046 21242
Fax 02046 21307
Stora Enso Oyj
PL 309, 00101 Helsinki
ulla.paajanen-sainio@storaenso.com

Eija Pitkanen

Yritysvastuujohtaja
Puh. 02046 21348
Fax 02046 21267
Stora Enso Oyj
PL 309, 00101 Helsinki
eija.pitkanen@storaenso.com

Palautteesi meille toiminnastamme

Taita tästä ja nido yhteen

PRIORITY/PRIORITAIRE
BY AIR MAIL/PAR AVION

IBRS/CCRI
Code 5015291

NO STAMP
REQUIRED
NE PAS
AFFRANCHIR

REPLY PAID / RÉPONSE PAYÉE
FINLAND / FINLANDE

Stora Enso Oyj
Corporate Communications
P.O. Box 309
FI-00101 Helsinki
Finland

Tietyt tässä esitetyt lausumat, jotka eivät ole historiallisia tosiasioita, kuten markkinoiden oletettuun kasvuun ja kehitykseen liittyvät lausumat ja muut kasvu- ja tuottavuusolettamat sekä lausumat, jotka alkavat ilmaisuilla “uskoo”, “olettaa”, “odottaa”, “ennustaa” tai muilla vastaavilla ilmaisuilla, ovat tulevaisuuden näkymiin liittyviä kannanottoja Yhdysvaltain vuoden 1995 Arvopapereita Koskevien Oikeudenkäyntien Uudistamisesta annetun lain (The United States Private Securities Litigation Reform Act of 1995) tarkoittamalla tavalla. Koska nämä lausumat perustuvat nykyisiin suunnitelmiin, arvioihin ja ennusteisiin, ne sisältävät riskejä ja epävarmuustekijöitä, jotka saattavat johtaa siihen, että tulokset poikkeavat merkittävästi niistä koskevista arvioista. Tällaisia tulevaisuutta koskevissa lausumissa esitettyjä tekijöitä, jotka saattavat merkittävästi muuttaa tuloksia, voivat muuan muassa olla: (1) toiminnalliset tekijät, kuten jatkuva menestys tuotannollisessa toiminnassa ja siinä saavutettava tehokkuus, jatkuvat saavutukset tuotekehityksessä, konsernin tavoittelemien asiakkaiden kyky hyväksyä uusia tuotteita ja palveluita, voimassaolevien ja uusien yhteistyösopimusten mukanaan tuoma menestys, muutokset liiketoiminnan strategioissa, kehityssuunnitelmissa tai tavoitteissa, muutokset konsernin patenttien tai muiden tekijänoikeuksien antamassa suojassa sekä pääoman saatavuus hyväksyttävillä ehdoilla; (2) teollisuuden yleiset olosuhteet, kuten tuotteiden kysynnän voimakkuus, kilpailun kovuus, konsernin tuotteiden markkinahinnat maailmalla nyt ja tulevaisuudessa sekä niihin liittyvät hintapaineet, raaka-aineiden hintavaihtelut, konsernin asiakkaiden ja kilpailijoiden taloudellinen tilanne sekä mahdollisten uusien kilpailevien tuotteiden ja teknologioiden kehittäminen kilpailijoiden toimesta; ja (3) yleinen taloudellinen tilanne, kuten talouskasvu konsernin tärkeimmillä markkina-alueilla sekä valuuttakurssi- ja korkotasovaihtelut.

Graafinen suunnittelu:	Philips Design/Incognito
Valokuvat:	Jonathan Andrew, Peter Knutson, Lehtikuva Oy ja Stora Enson kuva-arkisto
Painatus:	Libris Oy
Kannet:	Ensogloss 270 g/m ² , Stora Enso, Imatran tehtaat (ISO 14001 -sertifikaatti ja EMAS-rekisteröinti FI-000009)
Sisäsivut:	LumiSilk 150 g/m ² , Stora Enso, Oulun tehdas (ISO 14001 -sertifikaatti ja EMAS-rekisteröinti FI-000021), MultiFine 80 g/m ² , Stora Enso, Nymöllan tehdas, (ISO 14001 -sertifikaatti ja EMAS-rekisteröinti S-000090)

Palautteesi meille *toiminnastamme*

Täytä palautelomake ja kerro meille mielipiteesi vuoden 2007 vuosikertomuksesta sekä Stora Enson toiminnasta vuonna 2007. Voit myös täyttää palautelomakkeen osoitteessa www.storaenso.com/annualreport/feedback

1. Mikä seuraavista kuvaa sinua parhaiten?

	Analyytikko
	Asiakas
	Median edustaja
	Julkishallinnon edustaja
	Kansalaisjärjestön edustaja
	Yksityinen/institutionaalinen sijoittaja
	Stora Enson työntekijä tai alihankkija
	Opiskelija
	Jokin muu, tarkenna _____

2. Arvioi, kuinka hyvin seuraavat väittämät pitävät mielestäsi paikkansa:

	Vuosikertomuksen rakenne on selkeä.
	Vuosikertomuksesta on helppo löytää tietoa.
	Sisältö on selkeää ja helposti ymmärrettävää.
	Sisältö on uskottavaa.
	Sisältö on kiinnostavaa.

Asteikko: 5 = Täysin samaa mieltä 4 = Samaa mieltä 3 = Ei samaa eikä eri mieltä 2 = Eri mieltä 1 = Täysin eri mieltä

3. Luettuasi raportin, miten mielipiteesi Stora Ensosta on muuttunut?

	Myönteisesti
	Ei muutosta
	Kielteisesti

4. Miten toivoisit raportin kehittyvän tulevaisuudessa?

5. Muuta kommentoitavaa Stora Ensolle:

[illegible]

Stora Enso Oyj

PL 309
00101 Helsinki
Katuosoite: Kanavaranta 1
Puh. 02046 131
Fax 02046 21471

Stora Enso AB

Box 70395
SE-107 24 Stockholm, Sverige
Katuosoite: World Trade Center,
Klarabergsviadukten 70
Puh. +46 1046 46000
Fax +46 8 10 60 20

Stora Enso International Office

1 Sheldon Square
London W2 6TT, UK
Puh. +44 20 7016 3100
Fax +44 20 7016 3200

www.storaenso.com

corporate.communications@storaenso.com

Spencer Lake
investointipankkiiri

Anne Roulin
asiakas

Cindy Zhang
työntekijä

